

میگا قاتاری

پاپویک
بہ
چہ وہ

منتدی اقرأ الثقاوی

www.iqra.ahlamontada.com

وہر گیّرانی: نہ یمہن محمد

2011

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

پیاوی به خاچه وه
میکافالتاری

رۆمان

مىكافالتارى

پياويك به خاچهوه

وهرگيرانى: نهمهن محمد ابراهيم

چاپى يه كه م

۲۰۱۱

میکاوالتاری

پیاوی به خاچه وه، رۆمان / میکاوالتاری، وه رگێرانی: ایمن محمد ابراهیم

کوردستان، سلیمانی ۲۰۱۱

ناوی کتیب: پیاوی به خاچه وه

زنجیره (۲۶۳) ی بلۆ کراوه کانی خانە ی چاپ و په خشی رینما

پرۆژە ی ۱۰۰ رۆمان

زنجیره ۶۳

پیاوی به خاچه وه

له بلۆ کراوه کانی خانە ی چاپ و په خشی رینما

چاپی یه کهم، وه رگێرانی کوردی، أمین محمه د ئیبراهیم، سه ره رشتیاری چاپ، سه لآحه دین
بایه زیدی، دیزاین و بهرگ: هه ریم یاسین، پاچوونه وه ی، جه مال له تیف، شوینی چاپ: چاپخانه ی

گه نچ، ۲۰۱۱

تیراژ ۱۰۰۰ دانه

ناونیشان: سلیمانی — بازاری سلیمانی — بهرامبه ر بازاری خه فاف.

ژماره ی موبایل: (۰۷۷۰۱۵۷۴۲۹۳)، (۰۷۵۰۱۱۹۱۸۴۷)

پروونکردنه وه یه کی کورت دهر باره ی په یدابوونی مه سیحیه ت

و ئه وکتیبه ی ئیستا

ئو وکتیبه ی که وهرگپر دراوه فارسیه که ی له به ردهستی تامه زروییانی سهر برده ی پیغه مبه رانی خودادایه، مهنه ریکی توپژهرییه له لایهن "میکاوالتاری" نووسه رو توپژهری بابته میژوویی (فنه ندی)، ههروه کو له ناو نیشانه که یه وه دیاره، ئو پیشهاته میژوویییه که له م وکتیبه دا نووسراوه، تایبه ته به سهرده می پیغه مبه رایه تی عیسای مه سیح له سهر خاکی فه له ستین و، ناوه رو که که ی له سهر بنه مای ئه نجامگیری پراوه ستاوه که نووسه سوودی له ههر چوار ئینجیلی (مه رقوس، لوقا، مه تتا و یوحه ننا) وهرگرتوووه له سهر شیوازی چپروک نووسین، له زاری چپروکخوانه وه به یانی کردوووه.

له گپرانه وه ی سهر بورد که دا دهرده که ویت که چپروکخوان، هاو لاتییه کی پومییه له بنه ماله یه کی ناسراو به ناوی "مه زن تیوس" که خو ی بینه رو گه واهیده ری پووداوه کانی پوژی کو تایی ژیانی جهسته یی عیسای مه سیح بووه.

چپروکخوان، دوا ی ئه وه ی که پشوویه ک وهرده گری بۆ کو تایی هینان به خویندن و سوود وهرگرتن له په رتوکخانه که ی "ئه سکه نده رییه"، گه شت ده کات بۆ "میسر" و به درپژئی باسی سهرنجه کانی خویشی ده کات له پریگه ی ئه و نامانه ی که ده ی نیژی بۆ ده ستگیرانه که ی له شاری پوما.

ئو، له و په رتوکخانه گه وره یه ی ئه سکه نده رییه دا، به هو ی ئاشنایه تی و هاموشو کردنی له گه ل هه ندیک له زانایان و بیرمه نداندا، ئه وه ی بۆ دهرکه وت که پیشبینی ئه ستیره ناسه کانی پیشوو به پراست گه پراوه، ئه و نیشانانه ی که له ئه ستیره کان دهرده که ویت، نیشانی ده دات که دنیا چۆته قوناغیکی تازه وه و ئه وکه سه ی پیغه مبه رایه تی جیهان ده کات، له دایک بووه.

مهزۆمیهت، بى گوناھى، پروه نورانى و پهفتارى هینم و بهرهنگارییه نازایانهکەى ئەو لهخاچدراوه لهبهرامبەر مهرگدا و، له لایهکی ترهوه کهوتبووه ژیر کاریگەرى هیمینى لایهنگرهکانى که لهشوینى لهخاچداندا، به باراندنى فرمیسکهوه بینەرى کاره بى بهزهیههکانى پیاوکوژانى پۆمى بوون. به بینینى ئەمانه تیشکیک له ئیمانى خودایى له دایدا دهدراوشایهوه، ئەمانه ههمووى ئەو دهکهنه تامهزۆیهکی بیقەرار له پاستى پیغهمبەرایهتیهک که عیساى لهخاچ دراو بانگهوازهکەى به پاستى و پهواى له ئەستۆ گرتووه، بۆیه پیداکرى لهسەر ئەوه دهکات تا کوژایى کارهکه لهوى بمینیتیهوه و ههولیکى زۆر بدات بۆ دۆزینهوهى پاستى و ناشابوونى به نهینى پیغهمبەرایهتى و رازه نهینیهکانى پادشایهتى عیسا*.

ئەو بههوى پهیوهندى دیرینى بنهمالهکهیهوه که لهگهڵ نوینەرى دهولهتى پۆما ههیبوو، دهچى بۆ دیدارى ئەو نوینەرهو به گوتهکانى ژنى فرمانپهوادا بوى دهردهکهویت که ئەویش لهدهوه به خوشهویستی عیسادا پۆچوو، بههوى ئەوهى میردهکەى بهبى ههئسهنگاندن خوى داوهته دهست بهریارى ئەنجومهنى بالای جوولهکهو، فرمانى کوشتنى کهسیکی بى تاوانى دهرکردوه، بهسهختى دلگران و خهبارهو لهبهرئهوهى میردهکەى بیری له دواپۆژیکى وا ناپهسەند نهکردوتهوه که نژای شەرى ههتاھتایى به نسیبى خوى و خیزانهکەى کردوه، سهزرهنشتى ئەکات.

لهم دیداردا، ئەفسەرى بهرپرسى جیبهجى کردنى فرمانهکان دهچیته لای فرمانپهواو پاپۆرتیکى پى دەدات که زۆر جى سهرسوپمانه.

پاپۆرتى ئەفسەر بهرپرسهکه ئەوه بوو که پاسهوانه چاودیرهکانى گوپی مردوه لهخاچ دراوهکه، شوینى پاسهوانیتیهکهیان جى هیشتوووه ئەگەرى ئەوه ههیه ههوادارانى عیسا تهرمهکهیان لهشوینى ئەسپهردهکردنهکهدا پقاندى و بردبیتیان بۆ جینگهیهکی ناديار!

* پادشاهیتى له فارسیهکهدا "ملکوت" نووسراوه و ئەویش موبالغەى (مالک) که مانای (خاوهن)ه، وه (تلکوت)پیش یانى (تقد) خاوهن. بهلام ئەوهندهى من سهیری وهرگێراوه کوردیهکەى (ئینجیل)م کرد، وشەى (پادشاهیتى ناسمان)م بینوه که لهوهوه نزیک بیت، بۆیه منیش به (پادشاهیتى) وهمرگێراوه. (وکوردی)

لهئه نجاميشدا گهنجه پرمييه كه بههؤى هيدايه تيكي تهواو ئيمانكي نهنييه ره لهگه له هندیك له دوستاني مهسيح- راستگوترين شوينكه وتواني مهسيح- بهره و شاري (ته بهريه) كه دهكه ويته دهقهرى (جهليله وه) بهرئ دهكه ويته و هه ره وهئ مزگيني ناماده بووني جهستهي عيسا له نيؤ شوينكه وتواني مهسيح له ((كيوى ميعاد))، پيش نه وهى بو ئاسمان ههلبكشى، دهبيستيت و لهخوشى مزگينييه كي. وادا نازاني چي بكات، بويه له پوژئ دياريكراودا بهره و ((كيوى ميعاد)) بهرئ دهكه ويته و به تاريكي شه و دهگاته لوتكهى ((كيوى ميعاد)) و له نيوان ياراني مهسيح و شوينكه وتوانيدا كه گياني خويان دهكرده قورباني بوئ، له بيدهنگيه كي تهواودا چاوه پئي وادهى دياريكراو دهبيت بوئه وهى چاوى به پيشه واي ئاييني بكه ويته و، له نيوهى شه ودا دهگاته گرنگترين و دواين ناره زوى دلئ خوى كه نايه تيكي له ميهرى خودايي و بزگارييه كي هه ميشه يي بوو. دهستكه ورتنى نه و معنه ويه ته، خالي كوئايي داستانه كه يه.

نوسه رى ئه م په رتوكه هه وئى داوه به ده رخستنى گه واهيده ره بپواييكراوه كاني ميژوو و، له سه ر بنه ماي گوتهى قوتابيه كان* و ئينجيله نوسراوه كان به و جوړهى كه له سه رچاوه مه سيحيه كاندا هه يه، ويته يه كي پوون له پووداو و سه رگورشته ي سه رده مى پيغه مبه رايه تي عيساي مه سيح پيشان بدات و له قالبى داستانيكي دلگيرو به زمانكي ساده و پوهان و به ئارايشتيكي نه ده بي بيخاته پوو.

شاياني گوتنيشه كه له باره ي پيغه مبه رايه تي مه سيح و په يامه كه ي، هه ندى كتيب نوسراوه و هه ر نوسه رو تويزه ريكيش له سه ر بنه ماي بينين و زانين و ليكدانه وه، به باوه رى خوى دادوه رييه كي خاوينى كردوه.

خويندنه وهى سه رگورشته ي نيردراواني خودا به تايبه ت پيغه مبه ران، نه وه يه كه نه وان له بلاو كردنه وهى په يامه كه يان و ده رخستنى راستيه كاني خودا به رگه ي نازارو نه شه كه نجه ي زوريان گرتوه و زور ريگه ي لژوريان بريوه، نه وكاته ي په ياميكي تازه ئايينه كه ي ترى سه ريوه ته وه، نه وان پووبه پرووى رقه به رايه تي و دوژمنايه تيه كي زورى ئايينه كاني پيشتر بوونه ته وه. ژياني چه زه تي مه سيحيش له م ناره حه تي و ناخوشى و دوژمنايه تيه به دور نه بووه" به تايبه ت كه سه رده مى په يامه كه ي ئه م په يامبه ره خوداييه

* قوتابيه كان نه و دوازه بپاوه ن كه دواى عيسا ده كورن و باوه رى بي ده مينن. (و. كوردي)

زۆر كورت بووهو، پێش ئەوهی بناغەى ئایینی مەسیح و ئامۆژگاریه‌كانی ژيانى جەستەیی لەسەر سیستەمیكى تەواو و یاسایه‌كى پتەو بوه‌ستیت، بە‌فرمانی ئەنجومەنى جووله‌كه‌و فرمان‌په‌وای پۆمیی له‌فەلەستین ژيانى دنیای جی هێشت و بو مه‌له‌كوتی ئاسمان پۆشت.

بەم شیوه‌یه‌ سه‌رده‌می سه‌ره‌تای په‌یدا‌بوونی مەسیحییه‌ت و ژيانى هەزره‌تى عیسا بە خەرمانه‌یه‌كى نه‌ینی و پڕله‌ ناکۆکی دا‌پۆشراوه‌" بە‌تایبه‌ت كه‌ یه‌كی له‌ دوا‌زده‌ قوتابیه‌كه‌ی مەسیح به‌ناوی "یه‌هوودا ئە‌سخه‌ریوتی" له‌ژيانى جەستە‌ییدا پڕگه‌ی خیانه‌تى گرتە‌به‌رو به‌نه‌ینی له‌گه‌ل ئەنجومەنى جووله‌كه‌دا پڕككه‌وت، ئەوانی تریش له‌گه‌ل پاران و داوا‌کردنیان له‌لایه‌ن حكومه‌تى ناوچه‌كه‌ و ئەشكه‌نجە‌دان له‌لایه‌ن جووله‌كه‌ پرق له‌ده‌كاندا پووبه‌پوو بوونه‌وه‌ و، دواتر ئەوهی به‌ناوی مەسیحه‌وه‌ له‌ ئینجیله‌كاندا هاتوه‌، له‌لایه‌ن هه‌ندى له‌یارانى عیساو گواسته‌وه‌ی گوته‌ی قوتابیه‌كانییه‌وه‌ تۆمار كراوه‌.

پێویسته‌ و‌تووێژێكى زۆر له‌سەر ئینجیله‌كان بكه‌ین. ئەو چوار ئینجیله‌ی له‌به‌رده‌ستی مەسیحییه‌كاندا‌یه‌، به‌رماوه‌ی ئینجیلیكى ئیجگار زۆرتەرن كه‌ له‌دوو سه‌ده‌ی یه‌كه‌می میلادیه‌وه‌ له‌نیو مەسیحییه‌كاندا با‌و‌بووه‌. به‌ ده‌سته‌واژه‌ی ئینگلیزی "GOSPEL" و (به‌ ئینگلیزی دێرین "GODSPEL" = مزگینی) و به‌ وه‌رگێ‌ردراوی ده‌سته‌واژه‌ یۆنانییه‌كه‌ی "EUANGELION"، یه‌كه‌مین وشه‌ی ئینجیلی مه‌رقۆس به‌واتای ((مزگینی)) دیت، واته‌ -مه‌سیح هاتوه‌ و قودره‌تى خواوه‌ندى له‌ده‌سته‌دا‌یه‌- ئینجیلی مه‌رقۆسو مه‌تتا و لوقا، ئینجیلی ها‌وواتای یه‌كن. ده‌توانی ناوه‌رۆك و پوون‌کردنه‌وه‌كانیان له‌سى ستوونى ته‌ریب به‌یه‌ك دا‌بنین و به‌ئاشكرا و‌اتا لی‌كچووه‌كانیان به‌دى بكه‌ین. ئەسل و بنه‌مای ئەو ئینجیلانه‌ به‌ زمانى یۆنانى كۆن نووسراون و له‌رووى شیوه‌ی زمان و ئەده‌به‌وه‌ نموونه‌یه‌كى كامل نین " له‌گه‌ل ئەمانه‌شدا، ته‌نانه‌ت قالم‌پڕییه‌ ساده‌ به‌هێزو ئاشكرا‌كه‌یان و، هێزى زیندووى نمایش و هاوشیوه‌كانیان و، قو‌لت‌رین ئی‌حساس و دل‌پ‌فینى ئەو چیرۆ‌كانه‌ی ده‌یگێ‌رنه‌وه‌، دیاریه‌كى بی‌وینه‌ ده‌دات به‌ده‌قه‌ ئەسلییه‌ ده‌ست لی‌نه‌دراوه‌كه‌یان.

كۆنترىن دەستىنوسى پارىژداۋى ئىنجىلەكان دەگەپتەۋە بۇ سەدەى سىيەم. دەرکەۋتوۋە كە دەستىنوسە ئەسلىيەكان لەنىۋان سالانى ۶۰ و ۱۲۰ ى مىلادىدا نووسراون. كەۋاتە لەماۋەى دوو سەدەدا كەۋتۆتە بەر ھىرشى ھەلەى چاپ و ئەگەرى گۆپانكارى بۇ گونجاندى ناۋەرۆكەكەى لەگەل بۇچوون يان مەبەست و بىنەماى خوداناسى گروپىك يان سەردەمى ۋەرگىرەكە.*

ھىزرقانەكان ((ئىنجىلى مەرقۇس)) بە كۆنتر و لەپىشتەر دەزانن لە ئىنجىلەكانى تر و مېژوۋەكەى لەگەل سالەكانى ۶۵-۷۰ ى مىلادىدا دەگونجى. لە ((ئىنجىلى مەرقۇس))دا يەك مەبەست بەچەندىن جۆر دووبارە دەبىتەۋە. ((ئىنجىلى مەرقۇس)) بەو شىۋەيەى كە لەبەردەستى مەسىھىيەكاندايە، بەروونى ديارە كە لەژيانى چەند كەسىك لە قوتابىيەكان يا لەناۋ ھەفتاۋ دوو شاگردى مەسىھىدا بوونى ھەبوۋە، ۋاش پىناچىت يادەۋەرى و شىۋەكانى ئەم قوتابىيانە جىاۋازىيەكى بىچىنەييان لەبارەى مەسىھوۋە ھەبىت، بۇيە توپۇزەرە ناسراۋەكانى مەسىھىيەت لەۋ خالەدا ھاۋپران كە بەشە ئەسلىەكەى ((ئىنجىلى مەرقۇس))، ((مىژوۋى باۋەپىكراۋ)) پىك دىنى.

بەلام پاپاكانى كلېساي ئەرتۆدۆكس، ((ئىنجىلى مەتتا)) بە لەبەرتەر دەزانن و پىيان وايە كە ئەسلىەكەى بە ((عېرى)) ۋاتە زمانى ئارامى نووسراۋە، بەلام ئەۋەى كە گەشتۆتە دەست مەسىھىيەكان تەنيا بە زمانى يۇنانى بوۋە.

ئامانجى ئىنجىلى مەتتا، ھاندانى جوولەكەكان بوۋە بۇسەر ئايىنى مەسىھ، بەلام ئىنجىل نووسەكانى تر زياتر بەلاى مۆجىزەكانى تايبەت بە ھەزرىتى عىسادا دەپۇن و، بەشىۋەيەكى ئارەزوومەندانە بۇ سەلماندى ئەو شتانه تىدەكۆشن كە لەزۇربەى پىشېنىيەكانى ((سەردەمى كۇندا)) بەراست گەپراون. بەھۇى ئەۋەى كە ((ئىنجىلى مەتتا)) بزوينەرتىن ئىنجىلە لەناۋ چوار ئىنجىلەكەدا بە چاۋپۇشى لە ياساكانى مەسىھىيەت، بەيەكى لە شاكارە نەناسراۋەكانى ئەدەبىياتى جىھان لەقەلەم دەدرى.

((ئىنجىلى لۇقا)) كە مېژوۋى نووسىنەكەى دەگەپتەۋە بۇ كۆتايىەكانى سەدەى يەكەم، لىپراۋانە ھەۋلى داۋە پوونكردەنەۋەكانى پىشۋو سەبارەت بە ھەزرىتى عىسا

* مېژوۋى شارستانىيەت- گەنجى مەسىھىيەت- كىتېبى پىنچەم. مەبەست لە (ۋەرگىپ) ئەو كەسانەيە كە نىسخەيان لى نووسىۋەتەۋەر لە زمانى بىچىنەيىۋە ئىنجىليان ۋەرگىپراۋە. (ۋ. كوردى)

بەشىۋەيەكى گونجاۋ پېكەۋە گرىۋى بىدات. ئامانجى ئىنجىلى لۇقا ھاندانى جوۋلەكەكان نىيە، بەلكو ھاندانى بىۋ باۋەرەكانە بۇ ناۋ ئايىنى مەسىھىيەت.

((ئىنجىلى لۇقا))ش ۋەك ئىنجىلى مەتتا، زۇرىك لە بابەتەكانى لە ((ئىنجىلى مەرقۇس))ۋە ۋەرگرتوۋە“ لە ۶۶۱ ئايەتى ((ئىنجىلى مەرقۇس)) زىاتر لە ۶۰۰ ئايەتى لە ((ئىنجىلى مەتتا)) و ۳۵۰ ئايەتى لە ((ئىنجىلى لۇقا))دا وشە بە وشە نەقل كراۋە. زۇرىك لە ۋە بەشانەى ((ئىنجىلى لۇقا)) كە لە ((ئىنجىلى مەرقۇس))دا نىيە، وشەكانىيان نىكە لە وشەكانى ((ئىنجىلى مەتتا))ۋە و وادىارە لۇقا ئەۋ وشانەى لە ((ئىنجىلى مەتتا))ۋە ۋەرگرتوۋە، يانىش ئىنجىلەكانى لۇقا و مەتتا ھەردوۋىكان ئەۋ وشانەيان لە سەرچاۋەيەكى ھاۋبەشەۋە ۋەرگرتوۋە كە ئەمپۇ لەبەردەستى لىكۆلەرانى مېژۋى مەسىھدا نىيە.

((ئىنجىلى چۈرەم)) باسى ھالى عىسا ناكات. ئەم ئىنجىلە لەپروۋى خوداناسىيەۋە مەسىح ۋەكو ((لوگوس))^{*}ى خواۋەندى بەدەيئەنەرۋ پزگاركرەرى مرقۇقاىەتى دەناسىنىۋ و، لەزۇر پوۋەۋە لە ستايش كردنى مەسىھدا جىاۋازى ھەيە لەگەل ئىنجىلەكانى تردا. خويندەنەۋە تازەكانى توپژىنەۋەكانى مەسىھىيەت، مېژۋى ئىنجىلى چۈرەم دەگپرنەۋە بۇ نىكى كۆتايىيەكانى سەدەى يەكەمى مىلادى.

كورتەى باس ئەۋەيە كە جىاۋازىيەكى ئىجگار زۇر ھەيە لە ئىنجىلەكەۋە بۇ ئىنجىلەكى تر و، ھەرچۈر ئىنجىلەكە پېن لە ھەۋالى مېژۋى نادىار و پوۋداۋى ناھاۋتا كە بۇ سەلماندى راستى پېشېبىنەيەكانى سەردەمى دېرىن متمانەيان پىۋ ناكرىت“ ئەۋ ئەگەرەنش كە لەم بارەۋە ھەيە ئەۋەيە كە لەسەر بنەماى بەمېژۋوكردى نايىن يان مەراسىمەكانى كلېسا، دەستيان تېۋەردراۋە ۋوگۇرانىان بەسەردا ھاتوۋە، ئەۋ ئەگەرەش ھەيە كە بەھۋى ئەۋ گوڤتار و بىستراۋانەى كە لە ئىنجىلەكاندا نەقل كراۋن، لە ئەنجامى لاۋازى ھەزرى نەخويندەۋار و ھەلەى تۆمار و چاكسازىيەكانى ۋەرگپرنەۋە زىانى لىكەۋتوۋە.

^{*} لوگوس واتە (ۋشە).

پینگەمبەر ایەتییه کە ی حەزەرەتی عیسا بە پینی گیرانەوهی

ئینجیلە کان

مەتتا و لوقا، هەردوکیان لەدایک بوونی حەزەرەتی عیسا دەگیرنەوه بۆ سەردەم و پۆزگارێک کە (هیرۆدۆس) لە بەشیک فەلەستیندا فەرمانداری چوار شار بوو. هەردوو ئینجیلە کە دەلێن زیدی حەزەرەتی عیسا لە (بەیت لەحم) بوو کە هەشت کیلۆمەتر لە قودسەوه دورە. ئەوان دەلێن لەویو خانەوادە کە ی حەزەرەتی عیسا چون بۆ (ناصرە) کە دەکەوێتە (جەلیلە) وه و لەوی جیگیر بوون، بەلام مەرقۆس باسی (بەیت لەحم) ناکات و تەنیا بە ((عیسای ناصری)) ناوی مەسیح دینی.

پیش ئەوهی مەسیح - ئەرکی پینگەمبەر ایەتییه کە ی خۆی بەجی بهینی، (یەحیا) مژگینی پەیدا بوونی مەسیحی دابوو. لەو پۆزگارەدا بارودۆخی فەلەستین پر بیوو لە جموجۆلە ئایینییه کان. هەزاران جوولە کە لەگەڵ نیگەرانییه کە یاندا چاوه پوانی پزگار کردنی گەلی ئەوهی ئیسرائیلیان دەکرد. لەلای ئەوان سیحر و جادوو، فریشتە و دیو، جن تیچوون و شیت بوون، مۆجیزە و پیشبینی، غەیبەت کردن و بەخت گرتنەوه لەهەموو شوینی کدا بە شتی راست لەقەلەم دەدرا.

لەم سەردەمەدا، یەحیا پرویه کی ناسراوی ناو کۆمەلگا بوو. بە پینی نووسینه کانی مەرقۆس و مەتتا، پۆشاکێکی لەبەردا بوو کە لەکولکی و شتر دروست کرابوو، پشتینیکی چەرمینی دەبەست بە کەمەر یهوه، خۆراکی سادە بوو، خەلک لە (یەهوودا - فەلەستین) و دەورووبەری ئەردەن دەهاتن بۆلای و دانیان دەنا بە گوناھە کانی خۆیاندا و، لە پووباری ئەردەندا بە دەستی ئەو لەئاو هەلەدە کیشران.* یەحیا لەکاتی مەراسیمی

* لەئاو هەلکێشان بە فارسی و عەرەبی (تعمید)ە کە مانای تۆبە کردن و دووبارە لەدایک بوونەوه یه، ئینجیلی پیرۆز بە کوردی. ئەمە لە مەراسیمیکی تاییەتدا ئەنجام دەدرێ و کاتی کە سێ دان بەتاوانە کانی دا دینی، لەلایەن پیشەوای ئایینییه کانیانەوه لەئاو هەلەدە کیشری و بەمەش رۆحیان لەگوناھ پاک دەبێتەوه وەک ئەوه وایه گوناھیان نەکردی، بەلام بەتایبەت بەلایانەوه بۆ منداڵان زۆر پێویستە کاتی تازە لەدایک دەبی چونکە پێتیا وایه منداڵ رۆحی گوناھبارەو پێویستە لەئاو هەلکێشری تا لەگوناھ پاک ببینەوه، ئەمەش بە پێنچەوانە ی ئایینی ئیسلام کە مۆژ لەسەرەتای بوونییهوه بی تاوانەو کە گۆرە بوو بە تۆبە کردن لەگوناھ پاک دەبێتەوه. ئەوهی کە دەبێتە هۆی ئەوهی زیان نوێ بکاتەوه، حجە کردنە. (و. کوردی)

((پاك بوننەۋەى نمونەى-لەئاو ھەلكىشان))، دوو پووىى و، پىا و ژىانى بى سەروبەرى ئىدانه دەكرد و گوناھكارانى ئاگادار دەكردەۋە و بەلىنى پى دەدان خۆيان نامانە بگەن بۇ لىپرسىنەۋە لە پۇژى دواىى و، پراىدەگە ياند كە مەلەكوتى خودا نىزىكە و دەىگوت ئەگەر سەرتاسەرى (يەھوودا-فەلەستىن) تۆبەيان بگردايە و پاك بوننايەتەۋە لە گوناھ، ئەۋا مەسىح و مەلەكوتەكەى بە زووىى دەگەشتنەجى.

دەقى (لۇقا) باس لەۋە دەكات كە لەسالى پازدەھەمى فەرمانپەۋاىى ((تى برىوس)) يان كەمىك پىنش ئەۋ، عىسا چوۋە بۇ پوۋبارى ئەردەن بۆئەۋەى بەدەستى يەحيا لەئاو ھەلكىشىرى. ئەۋكاتەى كە عىسا ئەم بپراىەى داۋە، تەمەنى نىزىكەى سى سالان بوۋە. ئەۋ گەۋاھى دەدات كە مەسىح باۋەپرى بە ئامۇژگارەكانى يەحيا ھەبوۋە ئامۇژگارەكانى عىساس لە بنچىنەدا ھەمان ئامۇژگارەكانى يەحيا بوۋن.

دواى ئەۋەى يەحيا بەفەرمانى ھىرۇدۇس (فەرمانپەۋاى چۋار شار- كە خۇى بە پادشای يەھوود ناۋ دەبرد) گىراۋ خرايە زىندانەۋە، عىسا ھات بۇ جەلىلە و خەلكەكەى بۇ مزگىنى مەلەكوتى خودا بانگ كرد. لۇقا دەنوسى: ((عىسا بەھىزى پۇچ گەپرايەۋە بۇ جەلىلە... ئەۋ لە كەنىسەكاندا بانگى خەلكەكەى دەكرد و لە ناصىرە لەئاو كۆمەلى كەس خەرىكى خويندەۋەى ئەسفار* و بەشىك لە كىتېبى "ئەشعيا"ى پىنغەمبەر دەبوۋ. ((پۇحى ئەۋ لە مندە ھەيە، بۇيە منى كردوۋە بە مەسىح تا مژدە بدەم بە ھەژاران و منى ناردوۋە تا شىفاى دۇرەنجاۋەكان بدەم و برىنەكانىان سارپىژ بگەم و دىلەكان بۇ پزگارى و بەندكراۋەكان بۇ ئازادى بانگ بگەم... و دلى پرسەدارەكان بدەمەۋە.))

كاتى يەحيا بەفەرمانى ھىرۇدۇس كوزراۋ سەرىان لەلاشەى جىاكردەۋە و ھەۋالى شەھىد بوونىان پراگەياند، شوپىنكەۋتوۋەكانى پوۋيان كرده عىسا. ئەۋ(عىسا) لەۋ بارودۇخە ناھەموارەدا و بەھۆى دەسەلاتى ستەمكارانەى پۇمىيەكان، بەبى ئەۋەى گوى بدات بەۋەى مەترسىەك گىيانى دەخاتە بەر ھەپەشە، دەچوۋ بۇ گوندەكان و مىراتى ئاۋات و پەۋشتى يەحياى دەگەياند و لە پۇژانى تۆبەكردندا، بە بوپرانە مزگىنى باۋەپ و پزگارىى بە خەلك دەبەخشى. كۆمەلىك لە گوپگران لەۋباۋەپەدا بوۋن كە ئەۋ، خودى يەحياى لەئاو ھەلكىشە و لەئاو مردوۋەكاندا ھەستاۋەتەۋە.

* ئەسفار بەشىكە لە كىتېبى تەۋرات.

ئەمەش دەستیپێکی ئەو بزوتنەوێ بوو کە حەزەرتی عیسا بەناوی نێردراوی
هەلبژاردەوی خودا لەنیو کۆمەلانی خەڵکدا مرگێنییەکی پادەگەیاندا.

مەسیح تاماوەیەکی دوورو درێژ تەنیا بانگەوازی بۆ مەسیحییەکان دەکرد، ئەو
ئەرکی مرگێنی دەسپاردە قوتابییەکانی خۆی و بەتەنیا دەیناردن بۆ شاری
جوولەگەکان، پێی دەگوتن: ((بە ڕینگای خەڵک و نەتەوێکاندا مەرپۆن و بەجی پێی
"سامریەکان" دا نەچنە ژورەو)). بەم شیوەیە دواي لەخاچدان، قوتابییەکانی
گومانیان بۆ پەیدا بوو لە بردنی ((مرگێنی)) بۆ دنیاى ((بى باوەرەکان)).

لەگەڵ ئەوەشدا حەزەرتی عیسا بەهێزێکی مەعنەوی و هەستیکی باوەرپارانە
هەموو شتیکی گۆپی، ئەو فەرمانەى بۆ شەریعەتەکەى زیاد کرد کە دەبێ مەلەکووت بە
ژيانیکی دادپەرورەنە و، بەسادهی و میهرەبانییەوێ نامادە بیئت. لەبارەى پەروشت و
تەلاقەوێ شەریعەتەکەى توندتر کرد، بەلام لە پەروویەکی ترەوێ بە لیبۆوردهی و
چاپۆشیەوێ ئاساتتری کرد، قانونەکانی پەیوێست بە خۆراک و پاکوخاوینى گۆپی و
دووبارە واتای ئاكارى دروستی گەراندهوێ بۆ ئەو ئایینەى کە ببووێ ئایینیکی
نامادەکراو بەبى ئەوێ پەفتاری پى بکریئت، مەراسیمی بەخاک سپاردنی جوانکارانەى
ئیدانە کردو ئەو هەستەى کە گوايە شەریعەتى جوولەگە بەهۆى هاتنی مەسیحەوێ
بەتال دەبیئتەوێ، لەناخی زۆربەى خەڵکدا دروست کرد.

حەزەرتی عیسا لە پۆژی دووشەممە پێش ئەوێ کۆچی دوايى بکات، لە
(ئۆرشەلیم-قودس) نزیک بوویەوێ تا لە دوايى پۆژەکانی ژیانیدا پەيامەکەى خۆی
بگەیهنیتە گوپی خەڵکەکە.

هەموو ئەو شوینکەوتوانەى هاتبوون بۆ پیشوازی، بەم شیوەیە ((موبارەک بیئت
ئەو پادشایەى بەناوی خواوەندەوێ دیت)) دروودیان بۆ نارد.

هەندیک لە "فەریسییەکان" داوايان ئى کرد شوینکەوتووەکانی دوور بخاتەوێ لە
بەکارهینانی ئەو جۆرە ناوینشانانە. حەزەرتی عیسا وەلامی دایەوێ: ((من پیتان دەلیم
کە ئەگەر ئەمانە بیدەنگ بن، هەموو بەردەکان دینە قسە)). لە ئینجیلی یۆحەننادا
هاتووێ کە خەڵکەکە بەناوی ((پادشای ئیسرائیل)) هەوێ پیشوازییان ئى کردووێ. دیارە
شوینکەوتووەکانی باوەریان وابووێ کە عیسا قودرەتى ((پۆم))ەکان لەناو دەبات و

* دەستپێکن لە جوولەگە ڕق لەدەکان کە پابەند بوون بە جێبەجێ کرینی هەموو سوننەتەکانی ئایینی.

سەرۆری دەگەرپنیتەوہ بۆ جوولەکە. ئەم بەزم و پەزەمی شادیە بوو کە ترسی خستە دانی ئەنجومەنی بالای جوولەکە و فەرمانرەوای پۆم و، پێگای بۆئەوہ خوێش کرد کە دەستگیر بکریت.

جەژنی تێپەر بوون* نزیك بوویەوہ، کۆمەڵیکی زۆری جوولەکەکان لە شوینە جیاجیاکانی ئۆرشەلیم کۆ دەبوونەوہ تا مەراسیمی قوربانییەکیان لە پەرستگای "هیگل" دەست پێ بکەن. کە عیسا بەیانییەکی دەگاتە ئۆرشەلیم، سەریک لە پەرستگای "هیگل" دەدات. ئەو سەری لە قەڵەبانفی خەلکەکە و، بانگ و هاواری ژوورەکان و، کڕین و فرۆشتن و چالاکى سەررافەکانى حەوشەى هیگل، سوپما بوو. ئەو و شوینکەوتووەکانى بە توپەیی و ھەرەشەوہ خەلکەکیان لە ھەلسوکەوتى نابەجى و خوێخەریک کردن بە ژيانى دنیاوہ لە شوینیک کە پیرۆزى تیدا بیت، دوور خستەوہ، تا چەند پۆژیک بەبى ھیچ پێگريک لەو پەرستگایەدا دەستیان کرد بە ئامۆژگارى خەلک. بەلام شەوانە ناوشاریان بەجى دەھيشت و دەچوون بۆ کيوى زەیتون، چونکە ئەگەرى ئەوہ ھەبوو دەستگیر بکرین یان بکوژيڤن.

کارگوزارانى دەولەت و، پۆحانى و پۆمى و یەھوودى، کردارو پەرەفتارەکانى عیسا یان خستبووہ ژيڤر چاوديريەوہ بەھوى ئەوہى شوین پینی پیغەمبەرایەتیەکی یەحیای لەئاو ھەلکيشی ھەلگرتوہ.

لەبەرئەوہى عیسا لایەنگرى زۆرى پەیدا کردبوو بۆیە زۆر گوييان پى نەدەدا، بەلام کە لە ئۆرشەلیم ئەو پيشوازیه گەورەى ئى کرا، رابەرانى جوولەکەى خستە ئەو گومانەوہ کە نەکا جموجول و پيشوازی ئەو خەلکەى کە بۆ جەژنى تێپەرپوون کۆبوونەتەوہ، کاریگەرى ھەبیت و ببیتەھوى ھەلایسانى شوپرشیکى لەناکاو دژى دەسەلاتدارى دەولەتى پۆما و ببیتەھوى لەناوچوونى ھەموو جۆرە سەربەخوىی و ئازادیەکی مەراسیمی ئایینی لە فەلەستیندا.

خاخامى گەرە،* کۆبوونەوہى ئەنجومەنى بالای یەھوودای بەست و بەم شیوہیە راي خوێ دەربېرى:

* جەژنى تێپەر بوون بەکێکە لە جەژنە گەرەکانى جوولەکە، لەم پۆژەدا بوو تۆبەرەى جوولەکەکان لە میسر دەربچوون و پزگاریان بوو لە مردن، وە لەم پۆژەدا باوەردارانى مەسیحیش بەھوى ھەستانەوہى عیسا و زال بوونى ئەو بەسەر مردندا، جەژن دەگرتن، وەرگرتەدراوى کوردی "ئینجیلی پیرۆز". (و. کوردی)
* خاخامەکان: پيشەوای ئایینی جوولەکان. (و. کوردی)

((ئىمە وای بەچاك دەزانین یەك كەس لەرپى گەلیكدا بمریت باشتەرە بۆئەوہی
ہەموو گەلەكە لەناو نەچن)).

زۆریان پازى بوونى خۆیان دەرپرى و ئەنجومەن فەرمانى دەستگىرکردنى عىسای
دەرکرد.

بىگومان عىسا لەلایەن چەند ئەندامىكى ئەنجومەنى بالای جوولەكەوہ لەو بېرارە
ئاگادار كرابووہوہ، ھەرەھا دەيزانى يەكی لە قوتابىيەكانى خیانەتى ئى دەكات و
پیلانى بۆ دادەپرێژى، بۆیە پۆژى چوار دەیەمى مانگى یەھودى ((نيسان)) بەرامبەر
سىيەمى ئەپرێل كە دەكاتە نزىكەى سالى ۳۰ى میلادى، عىساو قوتابىيەكانى لە
ئۆرشەلیم نانى جەژنى تىپەپوونيان لەلای ھاوپرێيەكیان خوارد، لە كۆتایى
نانخواردنەكە بەئاشكرا "یەھودا ئەسخەریوتى" تاوانبار كرد، بەپى ئىنجیلی
یۆحەننا رایگەیاندا كە ((دواى كەمىكى تر)) ئیتر لەگەل ئەواندا نامىنیت و پى گوتن:
((فەرمانىكى تازەتان پى دەكەم بەوہى یەكترتان خۆش بویت... دلتان چەواشە نەبیت...
بېروا بە خودا بىنن، بېروا بە منیش بىنن، مالى باوكم مەنزلى زۆرى لىيە... دەچم تاكو
جىگەيەكتان بۆ ئامادە بكەم)).

دەلین ھەمان شەو، گرۆیەكى بچوكیان لە دەرەوہى ئۆرشەلیم لە باخى
"جیتسمانى" خۆیان ھەشار دا، دەستەيەك لەلایەن سەربازانى ئىنتىزامى ھىگل
دۆزانەوہو عىسايان دەستگىر كرد. سەرەتا دەيبەن بۆ مالى "ھەنا"ى خاخامى
گەرەمى پىشوو، پاشان بردیانە لای "قىافا". بەپى گىرپانەوہى مەرقوس، ((ئەنجومەنى
جوولەكە)) پىشتەر لەوى دروست بووہ. چەند گەواھىدەرىكى جىواز لە دژى شاھىدىيان
دا، بەتایبەت ئەو ھەرەشانەيان وەبىرھىنايەوہ كە لەبارەى تىكدانى پەرستگای ھىگل
كردبووى. كاتى "قىافا" لى دەپرسى ئایا ((مەسىح كورپى خودا)) یە یان نا؟ عىسا
وہلام دەداتەوہ: ((من ھەم)). ئەنجومەن بە كافرلى لەقەلەم دەدەن و بېرار دەدەن بىيەنە
لای "پراكوراتور"ى نوینەرى دەولەتى پۆما كە بۆ بىننى ئەو خەلكەى ھاتبوون بۆ
جەژنى تىپەپوون، ھاتبوو بۆ ئۆرشەلیم.

پونتوس پىلاتوس (پىلاتس) نوینەرى حكومەتى پۆما، پىاویكى دلپەق بوو كە
پىشتەر بەتۆمەتى ستەمكارى بانگ كرا بۆ پۆماو لەسەركار لابرا. لەگەل ئەمانەشدا
چاوەرپى نەدەكرا ئەم بانگەوازكەرە رەفتار خۆشە، مەترسىدار بىت بۆ دەولەتى پۆما.

له عیسیای پرسى: ((ئایا تۆ پادشای جووله کهیت؟)) به پپیی گپرانه وهی مهتتا، عیسا وهلامی دایه وه: ((تۆ واده لئی)). یۆحه ننا وا نه قلی دهکا که عیسا گوتی: ((من بۆئه وه له دایک بووم تا شاهیدی له سهر راستی بدهم)). نوینه ری پۆما ده پرسى: ((راستی چییه؟)) به لام بیسه ری قسهکانی عیسا به هۆی لاوازی باوه رکهی، نهیتوانی له گوته واتادارهکانی عیسا تیبگات.

به ههرحال، دواى ئەم وتووێژو دانپێدانانەى مەسیح، بە پپیی قانون تاوانبار بوو، بۆیه پیلاتۆس به ناچارى فرمانی مردنی بۆ دهکرد.

مهسیحییه یه که مینه کان به پپیی میژوو

قوتابیان و مهسیحییه یه که مینه کان، له میژوی ئایینی مهسیحدا له دوو پروه وه له گه ل ئەو دوژمنانه دا پروبه پروو بوونه وه که پق و توپه یی خۆیان سه بارهت به مزگینی مهسیح دهرده بری. یه کهم جووله که پق له دلنه کان ئایینی تازه یان به بهتالکهره وهی ئایینه کهی خۆیان ده زانی و چالاکی مهسیحییه کانیاں به واتای تازه کردنه وهی ئاین و هه لگه پرانه وه له ئایینه که یان لیک ده دایه وه و له لایه کی تره وه فرمانه وایانی پۆما، ئەوانیاں به هۆکاری بزوتنه وهی ئاژاوه گپری له ناو خه لکدا تۆمه تبار ده کرد.

باوه رهینان به پیغه مبه رایه تی و، ژیا نه وهی ژیا نی جهسته یی و گه پرانه وهی مهسیح بۆسه زه وی، پایه ی باوه ری مهسیحییه یه که مینه کانى دامه زرا ند. به لام ئەو باوه ره وای کرد قوتابییه کان باوه ریا ن به ئایینی جووله که نه مینیت. له کتیبی ((ئه عمالی ره سلوان)) دا هاتو وه که: ((به رده وام هه موویان ده چوون بۆ په رستگا)), یاسای تایبهت به خواردن و پیشوازی ئایینیا ن په یه ره و ده کرد. سه ره تا باوه ره کهی خۆیان به جووله که راده گه یان دو زیاتر له چه وشه ی په رستگای هه گلدا باسیان له و ئایینه ده کردو ئامۆژگاریه کانیا ن راده گه یان د.

هه روه ها به هۆی ئەوه ی شوینکه وتوو ه کانیا ن زیاد ی ده کرد، بۆیه قوتابییه کان له ناو خۆیا ندا پیک که وتن و چه وت پۆحانی (خاخام)یا ن بۆ به پپیه بردنی

شۈيۈنكە وتۇرۇش ئايىنى مەسىھ دانا. دەسلەتدارانى جوولەكە تاماۋەيەك گۈييان بەر
گروپە بچوك و بى ئازارە نەدەدا، بەلام كاتى ھەندى لە "نەصرانى" يەكان لە ماۋەيەكى
كەمدا، لە ۲۰ كەسەۋە گەيشتنە ۸۰۰۰ كەس، پيشەۋايان (پۇحانئىيەكان) ى جوولەكە
ترسيان ئى نىشت. پترۇسى قوتابى و چەند باۋەردارىكى تر دەستگىر كان. ئەنجومەنى
جوولەكە بەردەۋام پرسىاريان ئى دەكات. "سەدوقى" يەكان-گروپىكى جوولەكەكان-
دەيانويست فەرمانى كوشتنئان بەسەردا بەسەپىنن، بەلام "فەرىسى" يەكى جىبەجى كار
پيشنئارى كرد فەرمانەكە بە ھەلپەسىرداروى بەيئەنەۋە و ھەكو رىگە چارەيەكى
ناۋەنجى، بەقامچى لە زىندانئىيەكانيان داۋرەھايان كردن.

پاش كەمىكى تر بانگى يەكى لەو ھەوت پيشەۋايەيان كرد كە بە پشتگىرى
قوتابىيەكان ھەلبژىردارۋو بۇئەۋەي بەتۆمەتى گوتارى كوفرنامىز دژ بە موساۋ
خاۋەند لەكۆبۈنەۋەي ئەنجومەندا نامادە يىت. ئەۋىش بەتۈندى بەرگىرى لەخۆي و
ئايىنى مەسىھ كرد. ئەندامانى ئەنجومەنەكە زۆر توۋپە بوون، پاشان بە بەردباران
كردن لەشار دەريان كردو دۋاى ئەۋە لە ئۇرشەلىم مال بەمال دەگەران و ژن و
پىاۋەكانيان دەگرت و دەيانخستنە زىندانەۋە.

لەسالى ۴۱ دا يەعقوب ناۋىكىان-يەكى لە مەسىحئىيە ناۋدارەكان- سەرپىرى و
"پترۇس" ىش كە يەكى بوو لە قوتابىيەكان دەستگىر كرا. لەسالى ۶۲ دا "يەعقوب" ى
دادپەرۋەر كوژرا. دۋاى چۋار سال كە جوولەكەكان دژى دەسلەتدارئىتى ھكۈمەتى
رۇما شۆرپشيان كرد، مەسىحئىيەكان بەبى ئەۋەي دەست ۋەربدەنە ئەم شۆرپشە، شاربان
بەجى ھىشت و لە لىۋارەكانى تىرى پوۋبارى "ئوردن" لە شۈيۈنى ژيانى لايەنگرانى رۇما
نىشتەجى بوون. جوولەكەكان، مەسىحئىيەكانيان بە خىانەتكار تۆمەتبار دەكرد،
مەسىحئىيەكانئىش وئىرانكردنى پەرسىتگاي ھىگل بەدەستى "تىوس" لە پىشېنىيە
پاستەكانى مەسىھ لەقەلەم دەدا. پق وكىنە لەدلى ھەردوۋولادا پەگى داكوتا. لەو
پۇژەبەدۋاۋە دوۋبەرەكى كەۋتە نىۋان جوولەكەۋ ئايىنى مەسىحەۋە.

"بولس" كە يەكىكە لە پروە ديارو دامەزىنەرەكانى زانستە خودايىيەكانى ئايىنى
مەسىھ و "پترۇس" ى قوتابى ناۋدار، لەسالى ۶۲ دا لەشارى رۇما شەھىد كان.
"پترۇس" يان بەبى سەروشۈيۈن كوشت و سەرى "بولس" يان لەلاشە جيا كردهۋە.

خەمناكتىن و ترسناكتىن پوودا و لە ژيانى مەسىھىيەكاندا سەرەتا لەسەردەمى "نەرون"ى ئىمپىراتورى خوينمژى پۇما بوو، كورتهى باسەكەى بەم شىۋەيە: پۇژى ۱۸ى ژۇئەي سالى ۶۴ى ميلادى، بەپىنى پىلانكى نەينى "نەرون"، ئاگرەوتنەوئەيەكى گەورە لەشارى پۇما پووى دا كە نزيكەى نۇ پۇژى درىژەي كىشاو دوولەسەر سى ى شارەكە تووشى سووتان هاتن.

لەم ئاگرەوتنە بەئەنقەستەدا-كە ئارەزووى نەرون بۇ دروست كردنى شارىكى تازە، ببووه ھۆى ئەو كارە- زۆربەى مالەكان، پەرسىگاكان، كىتىبى دەست نووس، شتى گرانبەھاو شوينەوارى ھونەرى زۆر لەناوچوون، بە ھەزاران كەس لەناو خانووەكانى خۇياندا گىانيان لەدەست دا، سەدان ھەزار كەسى بى پەناو سەرگەردان، بە دامامى و سەرنى شىۋاوى، شەوانيان لەناو ويرانكارىەكانى ئەو ئاگرەدا بەسەر دەبرد، بەنەينى گونيان بۇ ھەوالىك پادەدىرا كە نەرون خۆى فەرمانى داوہ بە كردنەوہى ئەو ئاگرە. نەرون بەبى ئەوہى رەفتارىكى توند بنوئىنى لەبەرامبەر گالته و جوئىن و تۆمەتبارىەكانى خەلك، خۆى پادەگرت و بەدواى شتىكدا دەگەرا تا تاوانەكە بختە مى خەلكەكە. نەرون فىلى خۆى بەكار ھىنا، گروپىكى قەرزارو ئەوانەى باجى حكومەتيان لەلا مابوو، دۇزىەوہ كە ئامادە بوون دان بە تاوانەكانياندا بنىن و دواترىش لەناوى بردن، بەم شىۋەيە برىكى زۆرى مەسىھىيەكان تاوانبار كران. بەفەرمانى نەرون-كە رقىكى زۆرى لەدلا بوو بەرامبەر بە مەسىھىيەكان- ئەوانيان بە شىۋەيەكى دالتهزىن و بى رەحمانە كوشت. ھەندىكيان بە پىستى گىانەوہر دادەپۇشى و بەرەلايان دەكردن تا بىنە خۇراكى سەگەكان، ھەندىكىشيان بە مىخ دادەكوتا و لەخاچيان دەدان، گروپىكىشيان بە زىندووى سوتاندو زۆرىكيان بە سوتەمەنى دادەپۇشى و گېران پىۋە دەنان بۇئەوہى شەوانە پووناكىيان پى بىخەشى.

دواتر ئەم تۇقاندن و كارە نامرۇقانەيە بەزەيى لە دلەكاندا نەھىشت و پۇمىيەكان دليان بۇ مەسىھىيەكان ھاتەجۇش و "نەرون"ىش بە چارەنووسىكى شوم گرفتار بوو. مەسىھىيە يەكەمىنەكان بەھۆى ئەم ستەمكارى و نادادپەرۋەرى و رقبەبەرايەتيانە، بە پشت بەستىن بە باوہرەكەيان، بەدل بەرگرييان لە ئايىنە تازەكەى خۇيان دەكرد. زۆرى ناوہندەكانى مەسىھى ببووه ھۆى ئەوہى ھەركەس و شوينكەوتەيەكى رىبازە جياوازەكانى ئايىن لە شوينە جياوازەكاندا، ئايىنى مەسىھى برەو پى بدەن.

شۇنىڭدەك تۇتۇشنى مەسىھ لە سى سەدەى سەرەتاي مىلادىدا بەھۇى زۇرى ئەو ناوھندانەو-جگە لە شوئىنە سەرەكەكان- بىرۇبۇچۇنى جۇراوچۇرىان ھەبوو ھەبوو بەپىئى ئەم بىرۇبۇچۇنەش دابەش دەبوون. كلىئسا بەناوى ناوھندىكى پىرۇزى پىكخستنى ئايىنى، زۇرىك لەو ناوھندانەى بەناوى ((ھەلگەرانەو ھاتنى شتىكى نۇى كە دەپتە ماىەى لەناوچۇنى كلىساو لاواز كىردنى ئايىنى مەسىھى)) يەك لەدواى يەك ئىدانە كىردو وىردە دەسەلات و پىكخستنى خۇى وەكو پىكخراوئىكى بەھىزى ئايىنى لەناو مەسىھىيەكان دامەزاند، بەلام زۇرىك لەو پىياز و بىرۇبۇچۇنە جىاوازانەش كە شتى دۇور لە مەسىھىيان تىدا بوو، لەناویدا جىئى بووئەو-كە لە باسىكى جىادا ئامازە بە ھەندىكىان دەكەين.

لەھەموو رۇوئەكەو ئايىنى مەسىھ لەكۇتايى سەدەى سىيەم، لەرۇما گەىشتە سەدەھزار كەس، مەسىھىيەكانى رۇما تۇانىان لەرۇوى دارايىيەو ھاوكارى بۇنە ئايىنىيەكانى تىرىش بكن. رۇما لە دىر زەمانەو خوازىارى پاىەى يەكەم بوو بۇ ئەسقەفەكانى خۇى لە كلىسا. بەگشتى دەتۇانىن بلىن نىزىكەى سالى ۳۰۰ مىلادى، يەك لەسەرچۇارى كۇمەلگى خۇرھەلاتى زەوى و يەك لەسەر بىستى خۇرئواو مەسىھى بوون.

"تەرتۇلىانووس" لە نىزىكەى سالى ۲۰۰ مىلادىدا، وتەى قۇتابىيەكانى مەسىھى بەم شىوئە نەقل كىردو:

((... ئىمەى مەسىھى ھەموو ولاتەكان دەگرىنەو، خەك لەھەموو تەمەن و پلەو پاىەيەكدا رۇو دەكەنە ئىمە، پىشىنەى ئىمە تەنبا لە دۇئىدايە، بەلام ھەنوگەش دىنا پىر دەكەينەو)).

ھەرۇەكو لە دىرەكانى سەرەو ئامازەمان پى كىرد، لە ئايىنى مەسىھىدا پىياز و بىرۇبۇچۇنى زۇرى تىدا بوو كە لەناو مزگىنىيەكانى ھەزەتى عىسادا نەبوو ھەبوو لە مەراسىمى مەسىھىيە يەكەمىنەكانىشدا نەمۇنەيان نابىنرئىت. لىرەدا بەكورتى لەھەندىك رۇوئە دەدۇئىن و ئامازەيان پى دەكەين.

زۇربەى ئەوانەى دەچۇون بۇ كلىسا خاچىان دەكردە ملان يانىش لە مائەكانى خۇياندا وەكو پىرۇزىيەك وئىنەى مەسىھ كە بە خاچدا ھەلۇاسراو، ھەلدەواسن. لە زۇربەى كلىساكانىشدا خاچى تىدا دەبىنرئى، لەكاتىكدا بىرۇباوئەرى خاچ پەيوەندى بە

ناينى مەسىھىيەت نىيەت بەلگە مېژتويىپەكان دەرىدەخەن كە لەجىياتى ئەوھى نىشانەى مەسىھىيەت بى، لەسەدەكانى پېش لەدايك بوونى مەسىھىشدا بەكار ھاتوھ.

لە "دائىرەتولمەعارىفى كاتولىك" چاپى ۱۹۰۸، بەرگى چوارەم، لاپەرە ۱۵۱۷ ھاتوھ: ((نىشانەى خاچ كە سادەترىن شىوھى دوو ھىلى لەسەرىك ستوونە، پېش دەست پى كەردنى مېژتويى مەسىھىيەت لەپۆژھەلات و پۆژئاوادا ھەبووھ و پەيوەندى بە شارستانىيەتى دىرىنى مروڤھوھ ھەيە)).

لە پەرتوكى ((كلئىساي دىرىن)) (Ancient church)، لە نووسىنەكانى "و.د.كىلن"، چاپى ۱۸۵۹، لاپەرەى ۲۱۶ نووسراوھ: ((لە پۆژگارە دىرىنەكاندا لە ميسر و سوريا، خاچ جىگەى رېز بووھ و بودايىپەكانى پۆژھەلاتى زەوېش، بوئە مەبەستە رېزىيان ئى ناوھ... ھاوكات لەگەل پەيداىبونى ناينى مەسىھىشدا، لەلاى ھەندىك لە گروپە نامەسىھىپەكان وا باو بووھ كە لە ھەندىك جەژن و شايدا نىشانەى خاچ لەسەر نىوچاوانيان دروست بەكن)).

نووسەرى پەرتوكى "دائىرەتولمەعارىف"، "وېردز-ئىنجىلى نوى" لە بەرگى يەكەم، لاپەرەى ۲۵۶ دەنووسى: ((خاچ و بنەماكەى لەلاى كەلدانى دىرىن (بابل)دا بووھ و ھكو سومبولى خوداى "تامور" بەكار دەھات، چونكە شكلى ھىماى (T)) كورتكراوھى ناوى ئەو بووھ)).

ئەو خالە كە شاينى تىرامان بىت ئەوھى كە پىرۆز پاكترنى خاچ، ھىچ بنەمايەكى لوژىكى نىيەت وادەردەكەوى ئەو شتەى كە بوئە ھوى مەرگى كەسىك، رېزى ئى بگىرەت.

ھەروھە ئەو پەيكەر و وىنانەى لە كلئىساكاندا بەكارھاتوھ، دەرھاويشتەى نەرىتە زۆر كۆنەكانى خەلكى "ميسر و بابل" و، پارىزگارى كەردن لە پەيكەر و وىنە ناينىپەكان لە مائەكاندا لەنىو خەلكانى ئەو ولتائەدا باو بووھ، لەسەردەمى "ئەلىكساندەر سروروس"، ئىمپىراتورى پۆم لەسەدەى سىيەمى مىلادىدا و بەفەرمانى ئەو، سوود لە پەيكەرەكانى ھەزرتەى عيسا و مريەم وەرگىراوھ و پارىزراوھ.

بەم شىوھى جەژنەكانى و ھكو ((جەژنى پاك)) كە ئەمرو بەيەكى لە جەژنە گەرەكانى مەسىھى دەژمىردىت، لەسەردەمى مەسىھىيە يەكەمىنەكاندا نەبووھ، بوئە دەتوانىن بلىن كە لەسەر بنەماى كەردەھى نامەسىھىپەكانى سەردەمى كۆندا

چھسپاڻو به پيرؤز پاڳرتني ۽ ۽ پڙهه تايبه تيانه له بيرو پوچووني مهسيحيه يه كه مينه كان به دور بووه.

دكتور "ٺه ليڪساندر هيرلپ" دهر باره ي پڙهه سمى جهڙنى پاڪ دهلى: ((ٺاين و ٺه نه ريت يه كه له دو ايه كانه ي له م سه رده مه دا گرنكى تايبه تيان پي ده ريت، له به لگه ميڙوييه كاندا وا تو مار كراهه كه له بابليه كانه وه گواستراهه ته وه. ٺه كي كه گهر مه ي كه نيشانه ي خاچي له سه ره، تايبه ت بووه به پڙي هه يني و هيلكه ره نگا وره ننگه كانيش له مه راسيمي كلدان ييه كان (بابليه كان) دا نمايش ده گران)).

له م باره ي وه قسه زوره و پرون كرده وه ي پيشينه ي ميڙويي و دزه كردني دابونه ريتي ولاتاني ديكه بو ناو دابونه ريتي كلئساو مه راسيمي ٺاين ي مه سيحيه كان له هه وه سه له ي ٺه م وا تاره دا به دور وه، بو يه به كورتي بريمانه وه. كو تا و ته ش دهر باره ي په يدا بووني هه زه تي عيسايه كه له باوه پيڪراوترين ده قي ٺاين يدا كه قورٺاني به رز و پيرؤزه، باسي ليوه ده كه يني و كو تايي به گوته كه مان دينين.

ده قي قورٺان گوته يه كي خوداييه كه له سه رده مي ژيان ي پيغه مبهري مه زندا (پيغه مبهري ٺيسلام)، له لايه ن نو سه راني (وه جي) يه وه نو سه راره ته وه، به بي ٺه وه ي بچو كترين ده ست تيوه رداني تي دا كرابي ت. پله و پا يه ي هه زه تي عيسا له سوره تي (ٺالي عيمران) دا (سيه مين سوره تي قورٺاني پيرؤز) زور به رز تره له وه ي كه له سه رچا وه مه سيحيه كاندا ها تو وه و زور له وه ي كه له م كتي به ي "ميكاوا لتاري" دا باس كراهه، گه وره تره.

له قورٺلني پيرؤز زياتر له بيست ٺايه ت له سوره تي (ٺالي عيمران) دا كه په يوه ندي به هه زه تي عيسا و هه زه تي مريه مه وه هه يه، ها تو ته خواره وه. خودا وه ند له ٺايه تي چل و شه شه مه ي سوره تي (ٺالي عيمران) دا كه دواندني هه زه تي مريه مه ي دايكي عيسايه، ده فهرمي: ((ٺه منداله ي كه به تو ي ده به خشم، له بي شكه دا و به گه وره ييش قسه

دهکات و هیچ جیاوازیهک نابینری له نیوان قسهی ناو بیشکوه دورانی گه وره بوونیداو یه کیک له پیاوچاکان دهی^{*} .

هروهها له نایهتی چل و ههشتهمی سورتهی (ئالی عیمران) دا دهفرمی: ((خوداوهند هه رخوی عیسی فیبری نووسین و کتیب وه خویندن و له کارزانی واته هه مو زانستهکان) و تهورات و ئینجیلی کردو ئه و توانایهی پی به خشی که کویری زگماک چاک بکاتهوه و پیست به له کان چار بکات و مردوو، زیندوو بکاتهوه)).

خوداوهند له سورتهی (ئالی عیمران) دا ئه وهنده پله و پایه ی حه زه تی عیسی به رز نرخاندوو که له نایه تی شه سته می^{*} ئه و سورته دا به دواین پیغه مبه ر (پیغه مبه ری ئیسلام) ده فرمی: ((الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ)) لیکدانه وهی واتاکه ی به م شیویه ((هه وائی په یوه ست به عیسا که له ناو نایه ته کانی ئه م قورئاندا گه یشتوو به تو، هه وائی دروسته و ئه وهی له باره ی عیسا وه پیم وتی، راسته و خو ت له ریزی دل به دگومانان ده راوی)).

هه ئبه ته ئه م نایه ته له شیویه قسه کردنه له گه ل پیغه مبه ری ئیسلامدا، به لام له راستیدا خودا قسه له گه ل هه مو خه لکی دهکات، نه ک به ته نیا پیغه مبه ری هه ئبزی دراوی خو ی، چونکه مه حاله پیغه مبه ر به گومان بی ت له راستی هه وائی که خودا خو ی راسته و خو پیی ده گه یه نی. خودا به خه لکه که ده لی که کاتی هه وائی ده رباره ی مۆجیزه کانی عیسا ده بیستن، تووشی گومان نه بن و نه ئین مۆجیزه کانی حه زه تی عیسا ئه قل نایپریت. خوینه ری ئه م دپره، ئه گه ر سورتهی (ئالی عیمران) بخوینیته وه، تیده گا له وهی که له قورئاندا — که کتیبکی ئاسمانی موسولمانانه — پایه ی عیسا گه وره تره به رزتره له وهی که له م سه رگورشته یه دا پیشان دراوه.

هروهها له سه رچاوه کانی مه سیحیدا ده رباره ی له خاچ درانی حه زه تی عیسا، ئالوژی و ناکوکی زور هه یه. ده سته یه کیان له سه ر ئه وه کوکن که عیسا له خاچ دراوه، بریکیشیان پییان وایه له سه ر دره ختیکدا کوژراوه، له کاتیکدا قورئانی پیروز کو تایی

^{*} بۆ وه رگێترانی ئایه ته کان له فارسیه وه سوود له (وه رگێترای-قورئانی پیروز به کوردی-ماموستا هه ژان) وه رگێراوه و به راوردیان پی کراوه و دیاره سوود له (ته فسیری قورئان) وه رگێراوه بۆ وه رگێترانی بۆ فارسیه که ی. (و. کوردی)

^{*} نووسه ری ئه م وتاره له چاپه فارسیه که دا به هه له نووسیه تی ئایه تی په نجاو تو یه م (۵۹)، به لام راستیه که ی ئایه تی شه سته مه (۶۰). (و. کوردی)

هیناوه بهم ئالۆزی و ناکۆکیه و له سورتهی (نیسا ۱۵۷)دا* دهفرمی: ((... ما قتلوه و ما صلّبوه و لکن شُبّه لهم...)) واته ((نه ئهوان کوشتیان، نه توانیان له خاچی دهن، به لکو سهریان ئی تیک چوو)). پێش ئهوهی کۆتایی به وتارهکه بهینم، به پێویستی دهزانم خائێکی گرنگتان بیربخه مهوه له پرووی ناسین و به ناگابوونی زیاتر له سههر پهیدا بوونی مهسیحیهت و دامهزراندن و چهسپاندنی بئه ماکانی سیسته می کلێسادا ته شه نه کردنی "پاپا" کان له زنجیره ی پابهکانی پێشه وایه تی کلێسادا.

ههروهکو له لاپه رهکانی سه رهتای ئه م پێشهکیه دا ئاماژه مان پێدا، له دوو سه ده ی یه که می میلادیدا ئینجیلیکی زۆر له بهر دهستی شوینکه وتوان و باوه پدارانی عیسی مه سیحدا بووه که زۆریه ی ئه و ئینجیلانه راپۆرتی قوتابی و شوینکه وتوو هکان یان ئامۆژگاریهکانی مه سیح بووه. له گه ل شکل گرتنی سیسته می پێشه وایه تی کلێسادا، زۆریه ی ئه و ئینجیلانه به فه رمانی (پاپا-بابا) کان که له پله ی سه ره وه ی کلێسادا فه رمانه واییان ده کرد، کۆکرانه وه و له ژێر دهستی شوینکه وتووانی مه سیحدا ده ره ئێران، پاشان کۆپی کردنیان قه ده غه کرا و ورده له نا و چوون. به لām ژماره یه کی تر له و ئینجیلانه ی که دووره ده ست بوون، له گو شه و لیوا رهکانی ده سه لات و له سه رخاکی مه سیحی نشینهکاندا له لایه ن بروادارو به وه فاکانی سه ره تای پهیدا بوونی مه سیحیهت و، سه رده می قوتابییهکان و ئامۆژگاری کرا وهکان، له دووره دهستی فه رماندارانی کلێسادا پارێزراوه.

هه ر به و شیوه یه ی که له دائیره توله عاریفی ئینگلیزی، به رگی دووه م، لاپه رهکانی ۱۷۹-۱۸۰، چاپی سێزده یه م، ناو نیشانی بیست و چوار ئینجیلی باس کردووه که له دووره دهستی پله دارهکانی کلێسادا پارێزراون، به لām له هه موو ئه و ئینجیلانه گرنگتر، دۆزینه وه ی ئینجیلی "بارنابا" یه.

ئینجیلی "بارنابا" یه که م جار له سا لی ۱۷۰۹ ی میلادی، له په رتوکخانه ی یه کی له شارهکانی "ئامستردام" له لایه ن که سیک به ناوی "کریمه ر" که راپوێژگاری پادشای "پروس" بوو، دۆزرا وه یه وه.

له به ره ئه وه ی ئه و ئینجیله ی که دۆزرایه وه به زمانی ئیتالی نووسرا بوو، بۆیه له لایه ن یه کی له مامۆستایانی زانکۆی ئۆکسفۆردی له نده ن وه رگێردرا بۆ زمانی ئینگلیزی.

* نووسه ری وتار له چاپه فارسیه که دا به مه له نووسویه تی ئایه تی (۱۵۶)، به لām راستیه که ی ئایه تی (۱۵۷) . (و. کوردی)

بلاۋبونەۋەي ئەم ئىنجىلە تازە دۆزراۋەيە، شەنژانىكى زۆرى لە كۆمەلگاي زانستى و ئايىنىي ولاتانى ئەۋروپىي يەتايىبەت لە (ئىنگىلىستان-بەرىتانيا)، دروست كرد. كلىساي كاتولىك، ئىنگىلىكان، پىرۇتستان و لىقەكانى تىرى مەسىحى، ئەو ئىنجىلەيان بە تەزۋىر لەقەلەم داۋ دەيانگوت ئىنجىلى "بارنابا" لە سەدەكانى ناۋەپراستدا لەلايەن موسولمانىكى بەرپەگەز عەرەبەۋە نەخشىنراۋە بۇئەۋەي ئاراستەو بەلگەيەك بۇ پراستى ئايىنى ئىسلام و بەتال كىردنەۋەي ئايىنەكانى تر بەيىنىتە ئاراۋە. گرۇپىكى تىريان، زياتر پىيان لەسەر ئەۋە دادەگرت كە ئەو ئىنجىلە لەلايەن يەكى لە جوولەكە موسولمان بۈۋەكانەۋە نووسراۋە، بۇئەۋەي بىتتە ھۆي ئاۋاۋەگىپرى لەبنەماكانى باۋەپدارىي سىستەمى كلىساي مەسىحىدا! ئەگەرچى شەنژانىك لەكۆمەلگاي زانستى و ئەنجۈمەنە ئايىنىيەكانى پەراۋىزى ئىنجىلى "بارنابا" دروست بوۋ، بەلام گەۋاھىدەرە باۋەپىنكراۋە مېژۋىيەكان ئەو ئىنجىلەيان بەدرۇ خستەۋەو گومانىيان لە پراست و دروستى ئەو ئىنجىلى "بەرنابا" يە خستەپروۋ كە پىش ئىسلام ھەبۈۋىت، ھەرۋەھا مېژۋوش پىشتىگىرى ئەو پوچەلكىردنەۋەيەي كىرد. ئەم گەۋاھىدەرە مېژۋىيە، فەرمانىكە لەلايەن پاپا "جەلاسىوسى يەكەم" كە لەسالى ۴۹۲ى مىلادىدا گەيشبۈۋە پلەۋپايە-دەركراۋە، لەنىۋ ئەو فەرمانەدا ناۋ وناۋنىشانى ژمارەيەك لەو كىتابانەيان ھىناۋە كە خۈيىندنەۋەيان لەلايەن كلىساۋە قەدەغە كراۋە، لەناۋ ئەۋانەشدا ناۋى ئىنجىلى "بەرنابا"يان ھىناۋە. ئەمە مېژۋى دەيان سال پىش ھەلھاتنى ئىسلامە (دروست سەدوسى سال پىش كۈچى و سەدوسىزىدە سال پىش ھاتنى پىغەمبەرى ئىسلام). ھەلبەتە لە سەرەتاكانى سەدەي ھەژدەيەمدا كۆپىيەكى تىرى ئەم ئىنجىلە بەزمانى ئىسپانى دۆزرايەۋە. بۇچۈۋنى نىزىك لەگومانى تۈيژەرانى مېژۋىيە ئايىنەكان ئەۋەيە كە ئىنجىلى "بارنابا" لە بنەپەتدا بە زمانى عىبرى يان يۇنانى بوۋە، پاشان ۋەرگىپىدراۋە بۇ زمانى ئىتالى و ئىسپانى و كۆپىيە بنەپەتتەكە بەھۆي دىزايەتى كىردنى "پاپا"كان -گۋايە ئامۇزگارىيە دەستورىيەكانى كلىسا تىك دەدات- بە دىرژايى فەرمانپەرۋايەتى "پاپا"كان لەناۋچۈۋە و ئەم كۆپىيە بەرىكەوت لە دوۋرە دەستى دوژمنكارىيەكانى پۇژناۋا، پارىزراۋە. ھەرۋەھا لە دائىرەتولمەعارىفى ئىنگىلىزى، بەرگى دوۋم، چاپى سىزىدەيەم، لاپەرە ۱۸۰دا لەبارەي ئىنجىلى "بارنابا" و فەرمانى چاپى جەلاسىوسى يەكەمىش دوۋاۋە.

ئىنجىلى "بارنابا" يەكەمجار لەلايەن دكتور "خەلىل سەعادەت" لە ئىنگىلىزچە وە رەگىپدراوہ بۇ عەرەبى، لەسالى ۱۹۰۸ى مىلادىدا لە قاھىرە چاپ كراوہ، پاشان لەسالى ۱۳۱۱ى ھەتاوى (۱۹۴۲-۱۹۴۳ى مىلادى) (و.كوردى) لەلايەن "ھەيدەر قلى خانى قزلباش"ى ناسراو بە (سەردار كابولى) لە عەرەبىچە وە رەگىپدراوہ بۇفارسى و لە كرماشان چاپ كراوہ.

سەردار كابولى پىشەكەكى لىزانانەو سادەى لەسەر نووسىوہ بە بەنگەى تەواو وەلامى بىروبۇچوونى نەيارەكانى داوہتەوہو لە پەراويزى زۆربەى لاپەرەكاندا ناوہرۆكەكەيى بە ئايەتى قورئان و فەرمودەكانى پىغەمبەر ھەلسەنگاندوہو ئەو ئىنجىلەى كە بە بېرواپىكراوترىن ئىنجىل دانراوہ، يەكى لە قوتابىيەكانى عىساي مەسىح نووسىوہتى و بە شىوہيەكى پەرجوئاسا، لە دورە دەستى پوداوەكانى پوژگارو نەيارەكاندا، بە پارىزراوى ماوہتەوہ.

لەم ئىنجىلەدا ھاتوہ كە "ھەزرتى عىسا" لەخاچ نەدراوہ، بەلكو "يەھوودا" كە خيانەتى ئى كردبوو، بەھەلە لەخاچ دراو ھۆكارى ون بوونى "يەھوودا" كە لە راستىدا خيانەتەكەى لە ئەستۇدابوو، لەخاچ دراوہو سەرچاوەى مەسىحييەت بەھەلە بلأويان كردۆتەوہ كە گوايە شوينكەوتووانى ھەزرت (ھەزرتى عىسا) كوشتوويانە!

ھەرەھا لە ئىنجىلى "بارنابا"دا ھاتوہ كە ھەزرتى عىسا، دوای سى پوژ، خۆى پىشانى شوينكەوتووہكانى بەتايبەت مريەمى پىرۆز، دەدات و ئەوانى لە گومان ھىنايە دەرەوہو ھەوالى تەندروستى خۆى گەياندو ئىتر بۆھەمىشە لە دنيا ديارنەماو پىش ديار نەمانەكەى، باسى ناوئىشانەكانى دوايىن پىغەمبەرى خودا ((رەسولى خودا)) (پىغەمبەرى ئىسلام) درودى خواى لەسەر بىت، كردوہ.

م. زىنجانى

پیشه کی وەرگیری کوردی

ئەم کتیبە یەکیکە لە بەرھەمە گەرەکانی نووسەری گەرەمی فنلەندی (میکائالتاری) کە لەدوای دوو کتیبە بەناوبانگەکانی (بەسەرھاتی سینۆھە پزیشکی تایبەتی فیرعەون) و (پووخانی قوستەنتینیە) ھوہ دیت. نووسەر زۆر بۆیەرە لە ھەلبژاردنی بابەتە میژووییەکاندا چونکە ھەلبژاردنی بابەتیک کە سەرچاوەی کەم بێت تا بتوانرێ پشتی پی بھستری بۆ تەواو کردنی بەرھەمیک، بۆیری دەویت و دەبی بە ئەمانەتەو ئەو بەرھەمانە و بەتایبەت بابەتە میژووییەکان بخاتە بەردەم خوینەر. نووسەر ھەک دوو بەرھەمەکە تری باسی سەردەمیکی میژووی دەکات کە چیرۆکخووان بەردەوام یادەو ھەریەکانی خۆی لە گەشتەکە ی بۆ "میسر" و "فەلەستین" لە رێگە ی نامەکانییەو کە دەینیری بۆ خۆشەویستەکە ی بە ناوی "تولیا" لە ولاتی رۆم، بەیان دەکات.

ئەم کتیبە ئەگەرچی باسی سەردەمی ھەزەرەتی عیسا (درودی خوای لی بی) دەکات کە سوود لە ھەر چوار ئینجیلەکە ی (لوقا، مەتتا، یۆحەننا، مەرقس) وەرگیراوە، بەلام بەشیوہی چیرۆک نووسراوە و بۆ لایەنە میژووییەکەش، خوینەر دەتوانی لە چۆنییەتی دروست بوونی مەسیحییەت و ئەم ئینجیلە ی ئیستا تی بگات و بزانی ھەر لەو پۆژە ی کە جوولەکەکان ویستیان ئەو پیڤەمبەرە پیروژە لەخاچ بەن، شوینکەوتووانی عیسا بیروبۆچوونیان چۆن بوو سەبارەت بە مەسیح و پیروژ کردنی خاچ.

ئىمە لە ۋەرگىپرانى ئەم كىتەبە مېژۋويىدەدا - لە فارسيەۋە - كە بە شىۋەيەكى ئەدەبىي نووسراۋە ھەولمان داۋە دەقە ئەدەبىيەكانى لە دەست نەدات ھەربۆيە لە ۋەرگىپرانەكەيدا تەنانەت يەك وشەمان ئى نەپەراندوۋە و، بۇ ماناى وشەكانىش ھەولمان داۋە كورتتىن و جۋانتىن وشەي كوردى بەكار بەينىن بەلام ھەندى وشەي تر ھەبوۋە كە لە فەرھەنگى فارسيشدا واتاكەيمان نەبىنيۋە بۆيە ۋەك خۇي نووسىومانەتەرە بەلام لە پەراۋىزدا پوونكردەنەۋەمان داۋە و ئەگەرىش ھەر ھەلە و كەمو كورتىەكى تىدا ھەبى داۋاى لىبۋوردن لە خوينەرەن دەكەين چۈنكە ھىچ كارىك بى كەموكورتى نىيە بۆيە داۋا لە خوينەر دەكەين ھاوكارىمان بكن بۆنەۋەي لە چاپى دواتردا ھەلەكان راست بكنەنەۋە.

لىرەدا دەمەۋى سوپاسى ھەموو ئەو كەسانە بكنە كە لە تايپ كردن يان تەنانەت بە يەك وشەش ھاوكارىيان كردووم. ھىوادارم توانىبىتم خوينەرى كوردى رازى بكنەم.

ايمن محمد

دەستپېښكى سەرگورشته كه

"توليا"، له نامه كې پېشتر پونكردنه وه يه كم سه بارهت به نووسينه كانى خوم و ولاتى ميسر بۇ نووسيت و پيم گوتوويت كه به كه شتى له پروبارى "نيل" هوه گه شتم كردوهو دواى گه پانه وهم بۇ "ئەسكەندەريه" هه موو پوژى دەچووم بۇ له ننگه رگا بوئەوهى بزانم تو به كه شتى له "پوما" وه دييت يان نا؟ من له چاوه پروانى تودا ئەوهنده دهچووم بۇ له ننگه رگا كه پروا ناكهه هيج كه سى له دانىشتوانى ئەو شاره گه ورهيه هيندهى من ناوهندى شاريان ناسييت. ئەوهنده چاوه پروانت بووم تا وهرزى پاييز هات و ئيت له هاتنت بۇ ميسر بى ئوميد بووم. به لام ههندى له ژنه نه جييزا ده كانى پوما به بى ميرده كانيان هاتن بۇ ميسر بوئەوهى وهرزى هاوين له ئەسكەندەريه به سه ر به رن.

"توليا"، ئەگه ر له بيرت بى، له نامه كانى پېشتردا مائناواييم ئى نه كردى و پيم گوتى كه ئيت ناتيبنمه وه و له ليوارى ده رىاى "سور" دا سوارى كه شتى ده بم و به ره و "هيندستان" به رى ده كه وم. راستيه كه ي ئەوهيه كاتى نامه كانم بۇت ده نووسى، هوشم لاي خوم نه بوو و نه شمده زانى چهنده تووم خووش ده وى. له كاتى نووسينى ئەو نامانه دا به له خو بايى بوونيك به خوم ده گوت: ((ئەي پياوا! تو ئيستە ته مه نت سى سال ده بيت و پياويكى ته مه ن سى سالىش نابى وه كو كوپه تازه پيگه يشتووه كان، له به رام به ر عه شقدا بى توانا بن)) و بى ناگا بووم له وهى كه ناتوانرى مملانى له گه ل عه شقدا بكرت.

"توليا" من ده زانم له به رچى بۇ هاوينى ئەمسال له "پوما" وه نه هاتى بۇ ميسر و نه گه شتیه لاي من، له كاتى كدا خو ت به منت گوت كه ده بى له "پوما" دوور بكه ومه وه، چونكه ئەگه ر له "پوما" بمينمه وه، گيانم ده كه ويته مه ترسيه وه. هو كارى مانه وهى تو له "پوما" ئەوهيه كه تو ژنيكى پله وپايه په رستيت و خوازيارى به رزبوونه وه و هرگرتنى هيزى سياسيت و ئەمانه ش له ئەقيندارى دوورت ده خه نه وه. من ده بى پيت بليم له م كاته دا حه زى سياسيت بۇ پله وپايه و به ده ست هينانى هيزى سياسى، هه له يه كى گه ورهيه.

"توليا" تو ئەمرو گه نجيت و تاله كانى پرچت ره شه و ددانه كانت وه كو مروارى ده دره وشينه وه، به لام سبه ي پوژ پيرده بيت و مووه كانت سپى ده بن و ددانه كانى شت

بەجۆرى دەكەون كە پروت نايە دەمت بکەیتەوہو قسەبکەیت لەبەرئەوہى نەوہك خەلك چاويان بە ناو دەمەبى ددانەكەت بکەوى.

"توليا"، تا ئەوکاتەى لە "ئەسکەندەریە" بووم، ھەموو پوژى دەچووم بۇ ناوہندى بەندەریى تا بزنام گەمىە ھەلگرەكەت لە "پوڤما" ۋە گەيشتووہ يان نا و، دواى ئەوہى لە چاوەرۋانى کردنت ماندوو بووم، بەرەو پەرتوڪخانە بەرپى دەكەوتم يانیش گەشتم دەکردو دەچووم بۇ باشور و خۆم دەگەياندە ھەرەمەكان و ناوى تۆم لەسەر بەردى ھەرەمەكان ھەلدەكەند.

من دەزانم ئەو پوژەى لە "پوڤما" ۋە بەرپى كەوتم، تۆ منت خۆش دەويست. بەلام نازانم ئىستەش منت خۆش دەويت يان نا؟ بەلام بيستووہە كە كاتى مروڤ دور دەكەويتەوہ، لەبەر دەچیتەوہو ھەركەسى لەچا و ن بوو، لە دلێشدا نامىنى. كاتى لە ھاتنى تۆ بۇ ميسر بى ئوميد بووم و دلنيا بووم كە ئيتەر نايەيت، ھەزى گەشت كردنم بۇ ميسر و باشوورى ميسر نەما، بەلكو تەنيا بۇ پەرتوڪخانە دەپوشتم. تاكو نەيەيت بۇ "ئەسکەندەریە" ۋە پەرتوڪخانەكە نەبينى، نازانى كە چەندە گەرەو فراوانە. ئەوہى لە ئەسکەندەریە بە پەرتوڪخانە ناوى دەبريت، بۆخوى شارىكە. بينايەى كتيبخانەى "ئەسکەندەریە" ۋەكو شارىك واىە لەناو شارىكى تردا.

"توليا"، بۆئەوہى نمونەيەكت لە كتيبخانەى ئەسکەندەریە نیشان بەدم، دەبى بلىم كە مروڤ ناتوانى لەماوہى سى مانگدا تەنانەت ناوى گشت كتيبەكان بخوينتەوہ چى بگات بەوہى خودى كتيبەكان بخوينتەوہ. لە پەرتوڪخانەى ئەسکەندەریە تەنيا دەھزار پەرتوڪى تىدايە كە ھەموويان ليكدەرەوہى دليرىەكانى ناسراوى "ھۆمەر" ن كە شاعىرى يونانيەو ناوہكەى بە "ئىلياد" نووسراوہ، ئەو كتيبانەش كە لەبارەى "ئەفلاتون" ۋە "ئەرسستو" نووسراون، لە دوو ھۆلى گەرەدا دانراون: يەكيكيان بەناوى يانەى "ئەفلاتون" ۋە ھوى تر بەناوى "ئەرسستو" يە. ئەو كەسانەى لەم كتيبخانەيەدا كاردەكەن، شەوو پوژيان لەوى بەسەر دەبەن و ھەموو شتىكى خويان كرددوہ بە قوربانى كتيب. من لە كتيبخانە پياويكى پىرم بينى چاويكى لەدەست دابوو، تەنيا نيوہى چاوەكەى ترى دەبينى، بەلام دەمزانى كە نامادەيە نيوہى چاوەكەى تريشى بە فيداى كتيب بگات. لە پوژى يەكەمەوہ كە چووم بۇ كتيبخانە، كاتى خۆم تەرخان كرد بۆئەوہى بزنام پيشبىنى ئەستىرەناسەكانى زوو، لەبارەى سەردەمى ئىمە چى بووہ. من

تێگەیشتم که له هه موو ولاته کاندایه ستیره ناس و زانایانی وا هه بوون که پیشینی دواپۆزیان کردوه، به لام نه ستیره ناسه تازه کان چ له "ئهسکه ندهریه" و چ له "کلده" و چ له "پوما" ده لێن له نیشانهی نه ستیره کانه وه ده زانین که بیگومان دنیا که وتوته سهرده میکی نوپوهو "پادشای جیهان" له دایک بووه.

له کتیبخانه کهی نهسکه ندهریه دا پیاویکی یه هوودی هه بوو به ناوی "فیلو". ههروه کو "یونانییه کان" و ئیمه ی پومی که دلیریه کانی "هۆمه ر" لیک ده دینه وه تا واتای دروشمه کانی پرون بکه ینه وه هه موو که سی تیبگات که هۆمه ر چی ده لی، "فیلو" ش کتیبی ئایینی جووله که کانی لیک داوه ته وه تا له وشتانه تی بگه ن که له ناو نه و کتیبه دایه.

"تولیا"، تو جووله که کان ده ناسیت و له "پوما" بینیوتن و ده زانی که نه وان ته نیا یه ک خودا ده په رستن، ههروه ها نه وه ش ده زانی که نه وان ها ورپییه تی له گه ل که سانی تر ناکه ن و، جگه له وه ش ئیمه ی پومی پشوری هه فته نه مان لاسایی کردۆته وه و چونکه وه کو نه وان هه فته ی جاریک واز له کار ده هیئین.

گه لی یه هوودی، هه ر له م پروه وه له گه ل هۆزه کانی تر جیاواز نین، به لکو جیاوازییه کی تریشیان نه وه یه که جگه له یه ک خودا، ته نیا یه ک په رستگاشیان هه یه نه ویش له "قودس" دایه. که نیسه کانی نه وان له شوینه کانی تر به په رستگا ناژمیردری، به لکو ته نیا جینگه یه کی جووله که کانه که تیدا کو ده بنه وه و کتیبی ئایینی ده خوینه وه. نه و پۆزه دوا ی نه وه ی زانا یه هوودییه که له و کتیبخانه یه دا، له باره ی نه مانه وه قسه ی له گه ل کردم، چومه دهره وه و پۆشتم بو گه رما و دوا ی شیلان و خوشتن، هاتمه دهره وه به بی هیچ مه به ستیک له شه قامه کانی "ئهسکه ندهریه" دا پیم ده کرد تا کاتی نزیک بوومه وه له بازاری گه وره ی که لوپه ل فرۆشه کان، سه رنجم دا یه کی له جووله که کان پیش نه وه ی بگاته بازار، له ته نیشته شه قامه که دا پاره ستاوه و به ده نگیکی به رز شتیک نه لی. پیاوانی یه هوودی قزو ریشیکی دریزو ئالوزیان هه یه، بویه به یه که م نیگا ده ناسرینه وه. کاتی نزیک بوومه وه له و پیاوه، بیستم هاوار ده کات: پادشای جیهان له "قودس" پهیدا بوو.

"تولیا"، من نه و پۆزانه بایه خیکی تایبه تم ده دا به بابه تی پادشای جیهان، بویه کاتی نه و قسه یه م بیست، زور کاری تیکردم و لیم پرسى: ((تو چون ده زانی پادشای

جيهان له "قودس" پيدا بووه؟))، به لآم ئه و پياوه به بى ئه وهى سه یرم بکات، هر ده یرگوت: ((پادشای جيهان له "قودس" پيدا بووه)).

یه کى له پياوه کانى بازار که دواتر ده رکهوت سه ررافه، پى گوتم: جه ژنى گه وهى جووله که کان نزیک بوته وه ژماره یه کى زوریان به گه میه ده چن بو "یوده" تا خو یان بگه یه ننه "قودس" و له وى له جه ژنى گه وهى جووله که کاندانا ناماده بن. نه گه توش حز بکه یت، ده توانم له یه کى له که شتییه کاندانا جیگایه کت بو بگرم به کرى بوته وهى توش بچی بوته وى و په رستگای جووله که کان ببینی، چونکه په رستگای جووله که کان له "قودس" یه کیکه له جیگا سه یره کانى دنیا.

"تولیا"، پینش ئه وهى پياوه سه ررافه که باسى په رستگای جووله که کانم بو بکات، ناوبانگى ئه و په رستگایه م بیستبوو، چه زیشم ده کرد پوژى ئه و په رستگایه م ببینم. به لآم ئه و پوژه له به رته وهى ده مزانى وه زى هاوین تیپه ر بووه و توش ئیتر نایه یت بو میسر و، هه روه ها له به رته وهش که می شکم پر ببوو له بابته یتى پادشای جيهان و له ده مى ئه و پياوه یه هو دیی وه بیستم که ئه و له "قودس" پيدا بووه، بو یه بریارم دا پرؤم و له کاتى جه ژنى گه وهى جووله که کاندانا ئه و شاره ببینم و سه یری په رستگای جووله که کانیش بکه م.

پياوه سه ررافه که منى برد بو نووسنگه ی یه کى له بنکه کانى که شتى و له گه میه یه کدا که ده یانگوت دوا ین که شتییه به ره و لیواره کانى "یوده" ده پروات، جیگه یه کى بو گرتم به کرى. من له و پياوه ی که له نووسینگه که دانیشتبوو، پرسیم: که شتییه که تان متمانه ی پى ده کرى یان نا؟ ئه و گوتى: گه میه که ی ئیمه تازه به تازه یى خراوته ناو ئاوه وه و له دوو جار زیاتر گه شتى نه کردوه. من بو یه ئه و پرسیاره م ئى کرد، چونکه ده مزانى که شتییه کونه کان کیشه دروست ده کهن و مشکى بیزار که ریان تیدایه و ترسى نوقوم بوونیشى هه یه.

پياوه سه ررافه که، دواى ئه وهى جیگه یه کى بو گرتم به کرى، پینچ دره مى ئى وه رگرتم. منیش که ده مزانى پوژى دواتر که شتییه که به رى ده که وى، قهرزه کانى خو م دایه وه به و که سانه ی شتم له لایان هی نابوو وه کو کوتال فرؤش و درومان و... هتد. داوام له سه ررافیک کرد که مامه لهم له گه لى هبوو تا پارهم بو حه واله بکات بو سه ررافیکى تر له قودس، چونکه ده مزانى هه لگرتنى پارهى نه ختینه له کاتى گه شتدا ترسناکه. پاشان مالئاواییم له چه ند که سیک کرد که نه مده توانى به بى مالئاوایى

به جیان بهیلم و به بی ئه وهی بلیم بۆکوی دهچم، به یانی پۆژی دواتر چووم بۆ به ندهری ئەسکه ندهریه تا سواری کهشتیه که بيم.

من که ده مزانی ئه و کهشتیهی گهشتی پی ده کم کهشتیه کی "سریانی" یه خاوه نه که ی خه لکی سواریه، ده گه پام تا چاوم به باشتین کهشتی بکه ویت له به ندهر، چونکه پۆژی پیشتر به پیره بهری نووسینگه ی بنکه ی کهشتیه که پی گوتم که ئه و کهشتیه له دوو جار زیاتر گهشتی نه کردوه. به لام دوا ی گه پانیکی زۆر و پرسیارکردن له ئه و و ئه و، زانیم ئه و کهشتیه ی که ده بی من بگه یه نیته "یوده" له کۆنترین ئه و کهشتیه کانه یه که له ئەسکه ندهریه دا هه ن. کاتی چوومه ناو کهشتیه که، بینیم کریکاره کانی کهشتیه که خه ریکی به دوو که لکردنی "ئیسفهند" ن¹ بۆ ئه وه ی بۆنه ناخۆشه کانی کهشتیه که له ناو بیات، به لام ته نانه ت دو که لی ئیسفهن دیش نه ی توانی بۆنه ناخۆشه کانی کهشتیه که له ناو بیات. ئه وه نده گهشتیار له ناو کهشتیه که دا بوو که مه ترسی ئه وه هه بوو کیشی گهشتیاره کان کهشتیه کۆنه که نوقوم بکات. له سه ر کهشتیه که گوریسیکی زۆریان له لایه که وه به ستبوو به لایه کی تره وه و جلی کۆنه یان پیدا هه لخستبوو بۆ ئه وه ی وشک ببنه وه. تازه نارهبازی من و گهشتیاره کان بیسوود بوو، ئیمه ئه گه ر نارهبازیمان ده ربه ریایه ئه و ا جگه له دابه زین له کهشتیه که هیه چ ئەنجامی کمان شک نه ده برد، بۆیه من نارهبازیم ده رنه بری.

ئه و کاته له نگه ریان هه لگرت و سه ول لیده ره کان سه وله کانیان خسته کار. کهشتیه وانه که نه زری کرد² تا کهشتیه که به سه لامه تی بگاته جیی مه به ست. جووله که کانیس دهسته کانیان بهرز کرده وه و داوایان له خودای خو یان کرد بیانگه یه نیته "یوده".

¹ ئیسفهند، گیاهی کی خۆرسکی بۆنخۆشه، وشک ده کریته وه پاشان که ده پزۆنریت به سه ر سکی سوور بووه و دا، لوکه لکی بۆنخۆش بلاو ده کاته وه. (و. کوردی)

² نه زری، په یمانیکه له لایه ن به نده وه که ده ی دات به خودا و دواتر بیویسته له سه ری ئه و په یمانه جیبه جی بکات. (و. کوردی)

له رېځگای قودسدا

له سهر كه شتیبیه كه، كچېكي گه نچ كه تاجېكي گولېني له سهر بوو و عودېكېشي به ده سته وه بوو، ده ستي به موسيqa ليدان كړدو گه نجېكي تريش له تهنيشتيدا ده ستي كړد به نهى ليدان. كه چاوم به و ژن و پياوه كه وت، زانيم كه موسيqa ژهن و گوراني بيژن. دواى چهند خوله كيك پياوه گه نجه كه وازى له نهى ليدان هيناو ده ستي كړد به گوراني گوتن. نه و گورانيبهي كه نه و گه نجه ده يگوت يه كي له و گورانيانه بوو كه له نه سكه نده ريه بيستبووم، بويه به لاه وه شتيكي نوې نه بوو. من بوم دهر كه وت كه جووله كه كان له بيستنى دهنگى نه و عوده ي كه به ده ستي گه نجه كه وه بوو و، گوراني گوتنه كه ي كه له گهل عوده كه دا ده يگوت، نارازى بوون. هه نديكيان، كاتى له تهنيشت نه و ژن و پياوه وه تيده پهرين، داميني جله كانيان ده دا يه وه به سهر پوخسارياندا، بونه وه ي نه و دووانه نه بينن. نه گهر چهند گه شتيارى ده وله مه ند، كه بو خوشى ده چوون بو قودس و "بريک له سهر بازانى ولاتى پوم كه بو "يوده" سه فه ريان ده كړد، له ناو كه شتیبیه كه دا نه بوونايه، نه و جووله كه كان ريگرييان له موسيqa ژهنين و گوراني گوتنى نه و دووانه ده كرت. به لام نه وان له گه شتياره ده وله مه نده كاني ناو كه شتیبیه كه و به تايبه ت له سهر بازه كاني ده وله تى پوم دهرسان. تو ده زانى كه "يوده" له ژير ده سه لاتی داگيركارى حكومه تى "پوم" دا يه و سهر بازان و له شكره كاني پوم، نه و ي به ريوه ده بن. كاتى له ميسره وه به كه شتى كه و تمه رى بو "يوده" بونه وه ي شارى "قودس" ببينم، به ته نيا به رى كه وتم، واته نه كه نيزه كم له گهل خوم برود نه غولاميش تا خزمه تى من بكن. چونكه باوه روم وايه له م سهر ده مه دا كه ئيمه تياى ده ژين، ته نيایى به خششيكه كه هينده ي تهنروسى و ناسايش بايه خى هيه و كاتيكيش نه و دياريه ده ست كه سيك ده كه وى، نابی له ده ستي بدات، بويه من به ته نيا گه شتم ده كړد.

جووله كه كان كه گه شتيان بو "قودس" ده كړد، له گهل گه شتياراني تردا نه ده گونجان و شوينى خه وتن و شوينى ناخواردنيان جيا بوو، چونكه يه هو ديبه كان نانى ئيمه ناخون. نه م جووله كانه له پوژيكا سى جار واته به يانيان و نيوه پوان و شهوان نزيان ده كړد و هه موو جارى ده ستيان بو ناسمان به رز ده كړده وه دا و ايان له

خودای خوځيان دهکرد ته ندروستی و ته من دريژي و سهروه تيان بداتي و وه چه کانيان زياتر بکات. من پيموايه نه گهر شنه ي با نه بوايه و که شتييه که مان چاروکه که ي هه لنه دايه، هه رگيز نه مانده تواني خو مان بگه يه نينه که ناره کاني "يوده" چونکه سهول ليدره کان پيرو بي توانا بوون و نه يانده تواني به هيژه وه سهول لي بدن. من هيچ شتيکم نييه له باره ي پيشهاته کاني گه شته ده راييه که کم له "ميسره" وه يان له "يوده" تا پيتي بلنيم، چونکه پرو داري گرنگ پرو ي نه داوه و هه موو کاته کاني من له که شتييه که دا وه کو يه که تيد په رين و زياره تکاره يه هوو دييه کانيش يان نويزيان ده خو يند يانيش به کو رس و به يه که دنگ سرودي نايينيان ده خو يندو يانيش نانيان ده خوارد.

له هه مان پوژي يه که مدا، زانيم نه و کچه ي که عود ليدهدات و ناواز ده خو يني ناوي "ميرنا" يه و هونه رمه نديکي ليها تووه. چونکه من له که شتييه که دا ژوريکي تاييه تم هه بوو که پاش نه وه ي شه و داهات، هاته ژوره که مه وه و دانيشت. "ميرنا" کچيکي جه سته بچوک ديار بوو که خاوه ني لوتنيکي بچوک و چاويکي خو له ميشي بوو. نه و پيني گوتم نه و گه نجه ي که له که ليدايه و گو راني ده لي، برايته ي و گو تيشي که پيشتر گه شتيان کردوه بو "يوده" و چون بو "قودس" يش. له قسه کاني "ميرنا" دا بو م ده رکه وت که خو ي و برا که ي "يوني" ن و هونه رمه ندي که پوکن. ميرنا ده يگوت له قودس هو ليکي پو شنبيري لييه به لام هيچ په ونه قی نييه و نه و جووله کانه ي که دانيشتوي نه و شو ينه ن، ناچن بو هو لي پو شنبيري و رقيان له شانو و نمايش و هونه ره کاني تره.

من ليم پرسى: نيوه که ده زانن جووله که کان رقيان له شانو و هونه رمه نده کانه، نه ي بوچي ده چن بو نه وي؟

وه لامي دايه وه: من و برا که م بو گو راني گوتم ناچن بو نه وي، به لکو بو نه وه ده چين تا وه کو له ويوه بچين بو نه و شاره ي که سه ربا زگه ي (لزيون-هي زي) ژماره دوانزه ي "پومي" لييه و، له وي گو راني ده لين. له ويوه ده چين بو "ته به رييه" که نا وه ندي فه رمانده يي فه رمانداری هه موو ناوچه ي "بحرالجليل" ه³ و له وي نمايش ده که ين و دواتر له وانه يه بچين بو "قه يسه رييه".

³ بحرالجليل، ده رباچه يه که له باکوري فه له ستيندا.

ئەو شەوہ "میرنا" پېی گوتم: ئەوہی کہ لەژیانی ھونەرمەندی ئیمەدا زیاتر کیشەمان بۆ دوست دەکات، بەدەستەینانی پۆشاک و پیللۆ، چونکە بەھۆی پیشەکەمانەوہ ناچارین پۆشاک و پیللۆی خۆمان بگۆڕین، ئەوہش خەرجییەکی زۆری دەوی.

دواتر پېی گوتم: ئەگەر دوو سکە زیوم^۴ بەدەیتی تا بتوانم جوتی پیللۆی پی بکرم، زۆر خۆشحال دەبم.

من دەستم کرد بە گیرفانمدا و لەجیاتی دوو سکە بچوک کہ بەشی جوتی پیللۆی دەکرد، دوو سکە زیوی گەورەم پیندا کہ دەیکردە نزیکە پینچ درەم. کچە گەنجەکە سوپاسی کردو گوتی: ئەگەر کاریکت ھەبە پیم بلێ تا بۆت ئەنجام بەدەم.

بەلام "تولیا" من لەو کاتەدا تۆم بیرکەوتەوہو بەو کچە گەنجەم گوت کہ ھیچ داواکاریەکم نییە.

"میرنا" سەری سوپامبوو لە وەلامەکەمی من و پرسی: ناوت چییە؟

گوتم: نازناوی من "مەزن تیوس"ە.

گوتی: دەزانم کہ سەردەمی سەرکەوتنی من وەکو وەرزی گۆلی بەھار کورتەو دەبی لەم وەرزە کورتەدا بیریک لەخۆم بکەمەوہ. ھیوادارم دواي ئەوہی چوینە ناو "یودە" بتوانم لە یەکی لە شارەکانی ئەو کەنارانە، وەکو شاری "یافە" یان شاری "قەیسەر" دوکانیک بکەمەوہ دواي ئەوہی سەردەمی ھونەرمەندیم کۆتایی ھات، لەو دوکانەدا بژیوی خۆم دا بین بکەم. کاتی کەشتییەکە چوہ ناو "یافە" خۆرداچوو، لەبەرئەوہی زیاتر لەسی پۆژمان نەمابو بۆجەژنی گەورە جۆلەکەکان، زیارەتکارە یەھوودیەکان بەبی پشوودان و تەنانەت بی ئەوہی بۆ ناخواردن تۆزی رابوہستن، رینگە سەفەریان گرتەبەر. من پاش ئەوہی لە کەشتییەکە ھاتمە دەروہ، ژوریکم گرت بەکری بۆئەوہی خۆم لە پیسیەکانی کەشتی و بەتایبەت لەو گیانەوہرە وردانەمی کہ لە لەشی ئەوانی ترەوہ ھاتبونە لەشی من، پاک بکەمەوہ. یەکەمجار جلم کړی و دواتر جلەکانی پێشترم فږی داو خۆم شوږدو جلی نویم کردەبەرم. ئەو جلانەمی کہ لەناو کەشتییەکە لەبەرمدا

⁴ سکە زیو: پارەمی ئەو کاتە بوو لەو ناوچانەدا. (و. کوردی)

بوو، سوتاندىم، چۈنكى دەمزانى ئەگەر بىياندەم بە ھەركەسى، ئەوا بەدەست ئەو گىيانەۋەرە وردانەۋە گرفتار دەيىت.

"مىرنا" ۋ براكەي دەيانويست لەگەل من ژوور بگرن، بەتايىبەت دەيانويست لەگەل من بىن بۇ "قودس" چۈنكى دەيانزانى من پۆمىم ۋ خاكى "يودە" ۋ "قودس" ىش لەژىر دەسەلاتى داگىركارى "پۆم" دان، بۇيە ئەگەر لەگەل من بوونايە، ئەوا لەبەرئەۋەي من خەلكى "پۆما" م، بە شىۋەيەكى ناراستەۋخۇ لەلايەن "پۆم" ەۋە پشتگىريان لى دەكرا. ھەرچەندە من رقم لە "مىرنا" ۋ براكەي نەبوو، بەلام نەمويست لەگەل ئەواندا ژوور بگرم، بۇئەۋەي ئەو شەۋەي كە لە بەندەرى "يافە" دەمىننەۋە، ئەم نامەيە تەۋاۋ بگەم ۋ بۇتى بنىرم. ئەگەر لەگەل ئەواندا ھاومەنزل بوومايە، ئەوا قەسيان لەگەل دەكردو منىش نەمدەتۋانى ئەم نامەيە تەۋاۋ بگەم، ھەرۋەھا دەشمزانى كە كاتى مروۋف بەتەنيا گەشت دەكات، خۇي ئازادە لە بېرىاردان ۋ، كاتىكىش لەگەل كەسىكى تردا ھاۋسەفەر يىت، ئەوا پىۋىستە بېرۋېچوون ۋ حەزى ئەۋىش لەبەرچاۋ بگرىت.

ئىستە كە من ئەم نامەيەت بۇ دەنۋوسم، خەرىكە دەيىت بەنيۋەي شەۋ ۋ بەنيازم دۋاي تەۋاۋكردنى ئەم نامەيە، پىشۋو بەدەم. بەيانى زوۋ دەچم بۇ بازار ۋ گوئىدرىژىك ۋ مەشكۈلەيەك بۇئاۋ ۋ، تۈرەكەيەك دەكېرم ۋ ئەۋانەي كە ھەمە ۋەكو شتومەكى نووسىنى نامە، دەيانخەمە ناۋ تۈرەكەكەۋە ۋ مەشكۈلە ئاۋەكەش دەبەستەم بە بەشى دۋاۋەي زىنەكەۋە بۇئەۋەي ھەركاتى تىنۋوم بوو، ئاۋ بىخۆمەۋە. دۋاتر پىگەي "قودس" دەگرەبەر.

من دەمتۋانى سوۋارى گوئىدرىژ نەبم ۋ لەسەر تەختى پەۋان يان بەسوۋارى گالىسكە كە چەند گايەك پرايدەكىشىت، گەشت بگەم، بەلام كاتىك پىۋىست بە تەختى پەۋان يان گالىسكە(فایتۆن) دەكات كە كۆمەلىك غولام لەگەل خۇمدا بېم بۇ ئەۋى بۇئەۋەي تەختەپەۋانەكە بگرن بە كۆليانەۋە ۋ ھەلم بگرن يان بۇئەۋەي چاۋدىرى گايەكان بگەن ياننىش بۇئەۋەي گالىسكەكە بىخەمە ئەستۆ، بەلام من ھەرۋەك بۆم نووسىۋىت، دەمەۋى تەنيا بىم ۋ ئەو تەنيايىبە بە بەخشىشىك دەزانم كەنابى لە دەستى بەدەم. من لەۋە ناترسم كە بەتەنيا بچم بۇ "قودس" چۈنكى لەم كاتانەدا زيارەتكارانى يەھوۋدى بە پۇژو شەۋ لە "يافە" ەۋە بۇئەۋە شارە دەچن ۋ، جادە قەلئەبالغەۋ دزەكان ناتۋانن ھىرش بگەن. ھەرۋەھا سەربازى ھىزى دۋانزەي پۆم كە سەربازگەكەيان

لە "يودە" يە بەردەوام چاودىرى پىڭاكان دەكەن و لەھەر شوپىنىك سەربازى پۇمى لىيىت، لەو شوپىنە ئاسايش بەرقەرارە.

"توليا" تۆ ئەمسال ئەھاتى بۇ مىسر، بەلام من سالى ئايندە وەكو ئەمسال، چاوەپروانى ھاتنى تۆ دەكەم بۇ "ئىسكەندەرىيە" و ھەموو پۇژى دەچم بۇ ناوھەندى بەندەر بۇئەھى بزانم كەشتى ھەلگىرى تۆ، ھاتووە يان نا.

ئەگەر پۇژى ھاتى بۇ "ئەسكەندەرىيە" و من لە ناوھەندى بەندەر نەبوم، ناوئىشانەكەم لە نووسىنگەى ئەو سەپرافە وەرېگرە كە من مامەئەى لەگەل دەكەم، چونكە ئەو نووسىنگەيە، ناوئىشانى من دەزانى و دەتوانى بىتگەيەنئە لای من.

"توليا" دەزانم كاتى دەگەيتە ئەو بەشەى نامەكە كە تايبەتە بە سولتانى جىھان، بزە دەتگىرى و دەلئى دووبارە ئەم "مەزن تىوس" ە دوچارى خەيالأت بۆتەوہ. من دان بەوہدا دەنئىم كە كەسىكى خەيالاًویم و كەمىكىش ھەستىيارم، بەلام ئەگەر من خەيالاًوى نەبوومايە و ھەستم ناسك نەبوايە. تۆ منت خۇش نەدەويست.

"توليا"، من ھەست دەكەم كە خوداكان ئىمەيان بۇ يەكتر دروست كردووە و لە ئەزەلەوہ من بۇئەوہ دروست كراوم تا لەگەل تۇدا بژىم. ئايا تۇش ھەست بەمە دەكەيت و دەزانى كە بۇئەوہ دروست كراويت تا لەگەل مندا بژىت؟ ئەگەر ھەست بەوہ دەكەيت، ئەى بۇچى ئەمسال ئەھاتى بۇ مىسر بۇ لام؟

بەھەر حال، من لە ھاوینی داھاتوو چاوەپۇی تۆم و ھىوادارم لەبىرت نەچمەوہ. من ئەم نامەيە دەدەم بە نووسىنگەى ناوھەندى كەشتى بۇئەھى بە كەشتى بگەپئەوہ بۇ پۇما، بەلام دەزانم كە بەچەند پۇژ دواكەوتن دەگاتە دەستت، چونكە تا جەژنى گەورەى جوولەكەكان تەواو نەبى و زيارەتكارە يەھوودىيەكان نەپۇن بۇ شوپىنى مەبەست و نەگەپئەوہ، ئەو كەشتيانەى لەم بەندەرەدا لەنگەريان گرتووە، ناگەپئەوہ بۇ پۇماو شوپىنەكانى تر، چونكە چاوەپروانى زيارەتكارە يەھوودىيەكانن تا دەگەپئەوہ.

خاچی پیاویکی ریکوپیک

"تولیا" ئەمە دووهمین نامەیه که لەدوای ئەوەی گەشتم کرد بۆ "یودە"، لە شاری نایینی و پیروزی جوولەکهکاندا که قودسە، بۆم نووسیویت. کاتی کەسی گەشت دەکات و نامە بۆهاوپی و بەتایبەت خۆشەویستەکهی دەنووسی، تەنیا مەبەستی ئەوە نییە لەحالی خۆی ئاگاداری بکاتەو، بەلکو دەیهوی بەهۆی ئەو نامەوہ دلی خۆی ئاسوودە بکات و ئەوەی لە دلیدا هەیه بیدرکینی. ئەو پروداوانەهی که لەدوای نووسینی نامەهی یەکهەم تا گەیشتن بە قودس بۆم هاتۆتە پیش، دەیسەلمینی که گەشتەکهی من بۆ ئێرە چارەنووسسازانە بوو و من نەمدەتوانی ئەم گەشتە نەکهەم، بەلکو دەبوو گەشت بکهەم بۆئێرە و ئەو شتانە ببینم که لێرەدا پرویداو.

هەرۆکو لە نامەهی یەکهەمدا پیم گوئی، من لە "یافە" گویدریژیک لەگەڵ تۆرەکهیهکی گەرە و کوندەیهکی بچوکی ئاو خواردنەوہم کپی و پاشان بەپی کەوتم. ماوەی نیوان بەندەری "یافە" و شاری "قودس" زۆر نییە و ئەگەر سەربازیکی لەشکر که بە هەنگاوی گەرە راهاو، بپوات بۆ ئەوی، ئەوا بە دوو پۆژ ئەو پێگایە دەبریت. من لەبەرئەوەی لە وەرزی بەهاردا هاتم بۆ "یودە"، کاتی لە "یافە" بەرپیکەوتم، درەختەکانی بادەم گۆلیان کردبوو، بەلام کاتی گەیشتمە "یودە" که بە پۆژە کۆتایەکانی وەرزی گۆلی بادەم دەژمێردرا، بەدریژایی پێگاکە، لەجیاتی گۆلی بادەم بەزۆری گۆلە دەشتیەکانی وەکو گۆلە سورە دەبینرا.

سەر زەمینی "قودس" بەو شیۆهیهی من بینومە، ولاتیکی جوانەو دیمەنی جۆراوجۆری تێدایە. ئاوو هەواکەشی لەوەرزی بەهاردا ئەوئەندە خۆش بوو که من هەندی جار لەسەر گویدریژەکه دادەبەزیم و بەپی بەپی دەکەوتم و لەورپێگا پان و بەرینەدا چیژم لە بەپی پۆیشتن وەرەگرت.

هەرچەندە من پۆمیم، بەلام نەمدەتوانی پیشیان بکهوم و خۆم لەو گەشتیارانەهی که لەو پێگایەو تێدەپەپین و دەچوون بۆ قودس، خۆم بە لەپیشتر نیشان بدەم! و هەرچەندە جوولەکه نەبووم، بەلام هەستی پەزەمانەندی بوونم بۆ ئەو سەرۆدە نایینیانە دەردەبپی که زیارەتکارە یەهوودیەکان لە پێگادا دەیانخویند. کاتی گروپی لە

زیاره تکاره کان له دواوه به په له دهاتن و دهیایست زووتر خوځیان بگه یه ننه "قودس"، من گویدر یژده که ی خوّم دهخسته سهرته نیشتی ریگا که تاوه کو ریگه یان لى نه گرم و زیاره تکاره یه هوودییه کان تیپه پ بېن. من به بى نه وه ی رقم له قسه کانی نه و گه شتیارانه بیته وه، حه زم نه ده کرد ته نانه ت له گه ل به توانا و دهوله مهنده کانی شیاندا گفتوگو بکهم، چونکه چیژم له وتوو یژکردن له گه ل نه واندا وهر نه ده گرت. کاتى که گویدر یژده کهم، گوئییه کانی خو ی قوت ده کرده وه و پرووی وهر ده گپرا بو دواوه، له چاوه کانیدا نه وه ی نیشانده دا که من ده ناسى، بویه منیش زیاتر چیژم له سهیر کردنه کانی نه و ده دیت وه ک قسه کردن له گه ل به توانا کان، ههروه ها روژگاریشم به خو شى ده برده سهر.

جلوبه رگی نه و جوله کانه ی که بو زیاره تی "قودس" ده چوون، جیاوازیه کی نه وتوی له گه ل جلوبه رگه ئاساییه کانی وه کو نه و جله ی که من له بهرم کرد بوو، نه بوو. جگه له وه ی که جوله که کان زوناریان⁵ ده به ست و به هو ی نه و پشتوینه وه یه هوودییه که له هر خالیکی نه م دنیا یه دا بیّت، یه هوودییه کی تر ده ناسیته وه. به لام نه گه رچی من زونارم نه بوو، کاتى له میوانخانه کانی ته نیشت ریگا که نزیك ده بووینه وه تاوه کو گویدر یژده که تیروا و بکهم و منیش خوار دنیك بخوم، که س گو یى پى نه ده دام، واته خوازیار نه بوون بزائن من یه هوودیم یان نا، چونکه نه و ریگایه ی که له "یافه" وه ده چیت بو قودس. رو مییه کان فراوان و ریکیان کردو وه و شوسته یان بو کردو وه که نه مرو یه کی که له باشتین ریگا کانی رو م و یه کی که له شاریگا دیرینه کانی جیهان. ههروه ها له و روژه وه ی که مرو ؤ به بیرى دیت هوژگه لیکی جوړاوجوړ به م ریگایه دا تیپه ریون، بویه هیچ جوله که یه ک سهرسام نابى به وه ی که سیکی نایه هوودی به سهر گویدر یژده که وه به و ریگایه دا تیپه پ بى.

"تولیا" له وانه یه تو بزانی خه لکی "یوده" هه مویان جوله که ن و خاوه نی نه و میوانخانه ی که من تیا یاندا ده مامه وه و ته نانه ت خزمه تکاره کانی شیان، جوله که ن. نه و شوان و وهر زیرانه ی که له نه ملاولای ریگا که دا ده رده که وتن، نایینی جوله که یان هه بوو، به لام بو یه کجاریش ری نه که وتوه که سی لیم بپرسی ((تو که جوله که نیت بوچی ده چی بو قودس؟)) جگه له من، بیگانه ی تریش واته نایه هوودی له وى ده بینران و که سیش لییان نه ده پرسین بو کو ی ده چن. ده بى بلیم جه رنى گه وره ی یه هوودییه کان

⁵ زناریان زونار: پشتوینی که که جوله که کان له خو یانی ده به ستن و به وه ش له شو تیانی تر ده ناسرینه وه. (و. کوردی)

كە زيارەتكارە يەھوودىيەكانىش بەو مەبەستە دەچوون بۇ "قودس"، جەژنى پزگارپوونە لە مىسر كەبە رابەرايەتى پىنغەمبەرەكەيان "حەزرتى موسا" ئەو سەرکەوتنەيان بەدەست ھىنابوو، بۇيە ھەموو سالى لەپوژۇدا جوولەكەكان چوونە دەرەوھەيان لەمىسر دەكەن بەجەژن و مەراسىمى ئايىنى ساز دەكەن. ئەگەر مەن پەلەم بىكردايە، دەمتوانى شەوى دووھ، دواى دەست پى كەردنى گەشتەكەم خۇم بگەيەنمە "قودس". بەلام مەن وھكو جوولەكەكان پەلەم نەبوو و وام بەباشتر دەزانى بەھىياوشى بەردەوام بە لە پۇيشتن و سەيرى دىمەنە سروسىيەكان بىكەم و ئەو ھەوا خۇشەى فەلەستىن ھەلمۇم. پاش ئەوھى ماوھەكە لە ئەسكەندەريە ژيام و خواردنى شتى گرانبەھى ئەو شارە گەدەمى ماندوو كەردبوو، چىژم لەو ژىيانە سادەيە وەردەگرت و ھەستم دەكرد يەك نانى وشك بەلاموھ بەتامترە لەوخاردنە چەورو بۇنخۇشانەى كە لە ئەسكەندەريە دروست دەكرىن. لەبەرنەوھى مەشكۆلەى پەر لەناوم لەگەل خۇم ھىنابوو، ناوى كانىيەكانم دەخواردەوھ. مەن بىستبوم كە گەشتىارىك پەروشتايە بۇ قودس، دەبوو دىمەنى ئەو شارە لەپوژۇدا بىيىنى تاكو لەبەر پۇشنايى خۇردا چاوى بە گەورەيى و جوانى پەرسىگای جوولەكەكان بىكەوئىت، بۇيە پىش ئەوھى بگەمە قودس، خىرايى پۇيشتنى گويدريژەكەم كەم كەردەوھ و نزيكى خۇر داچوون دەنگى "نەى" شوانىكەم بەرگوئى كەوت.

شوانكارەكەم بىنى كە مەپرەكانى خۇى لەسەر گەردىك كۆكردۇتەوھ و نەى لى دەدات. چووم بەرەو پەروى و لەبەرنەوھى لەسەردەمى نەرس خويندەندا فىرى زمانى "ئارامى" ببووم، توانىم لەگەل ئەو شوانكارە يەھوودىيەدا قەسە بىكەم. دواى ئەوھى تۇزى پىگام بەرى، بايەك ھەلى كەردو ئەوھەندە تەپوتۇز بە ئاسماندا بلاوبويەوھ كەپەنگى خۇر بەسور ھەلگەرا. مەن كە سەنگىن و ماندوو ببووم، بەو بايەى كە پۇژى پۇشنى تارىك كەردبوو زياتر ماندوو بووم، تاكو گەيشتەمە شوئىنىك كە شارم لىوھ دياربوو، يەكەم بىنا كە بەرچاوم كەوت كۆشكى "ھىرود" بوو. دواتر بىنايەى تەماشاخانە و بىنايەى "سىرك" و ئىنجا پەرسىگای سىپى و زىپىنى يەھوودىيەكانى ئەو شارەم بەستونى جىاواز و بۇندى جۇراوچۇر بىنى. بەلام ئەو بىنا گەورانە، لەو

⁶ (ھىرود) پادشاى فەلەستىن بوو و بەشەك لە بىنا مېژوويەكانى قودس بىنايەى ئەون و دواى ئەو چەندىن كەس لە جىئىشەكانى بە ناوى ھىرود فەرمانپەرەوايىان كەردوھ. (و.كوردى).

هەوا تەپتۈزۈۋى و نىۋەتارىكەدا، بەو شىۋەيەي كەچاۋەپىم دەكرد، خۇي نەنۋاند، چونكە هەوا نىۋەتارىك بوو منىش كەمىك ماندوو بووم. بەم حالەشەۋە كەۋتمە ژىر كارىگەرى جوانى و گەرەيى بىناكەو باۋەپم بەۋەكرد كە بىنايەي پەرستگاگە لەگەۋرەترىن شاكارەكانى بىناسازىيە. ئەو شۋىنەي كەمن تىيدا پراۋەستابووم و تەماشاي بىناكانى شارم لىۋەدەكرد، شۋىنىكى بەرز بوو، هەۋاش كە تەپتۈزى بىابانى دەكردە چاۋەكانم نەيدەھىشت دىمەنى شار بە جوانى بىينم. گويدريژەكەم سەرى ۋەگىپراۋ سەيرى منى دەكرد و بەزمانى حال تىي دەگەياندم كە لەۋەزىياتر پراۋەستان پەوا نىيەۋ دەبى بېرۋىن. من هەردوو پىي خۇم پراۋەشانوو گويدريژەكەم بەپى كەۋت. ئىنجا گەشتمە خالىك كە پىگاي "يافە" ي - ئەۋ پىگايەي كە من لىۋەي ھاتبوم - لەگەل پىگايەكى تر بەيەك دەگەياند كە لە "قەيسەر" ۋە دەھات و، ئىتر پاش ئەۋە پىگاگە زىياتر فراۋان دەبوو و، ۋرە ۋرە دەبوو بە شارپىگەيەكى راستەقىنەي پۇمى.

منىش لەسەر ھىلى پىپى كۆمەلەكە دەپۇيشتەم و بەرەۋپروۋى شارەكە دەچووم تاۋەكو لە دەروازەي شار نىك بوومەۋە. لەۋى كۆمەلى خەلكم بىنى كە كۆبوونەتەۋە دەگوت سەيرى شتىك دەكەن و سەيرم كرد ھەندىك لە جوۋلەكەكان چمكى كراسەكەيان داۋەتەۋە بە پۇخسارىاندا.

جوۋلەكەكان نەرىتيان وايە كەكاتى نايانەۋى شتىك بىنن، واتە رقىان لىيەتى يان لىي دەترسن، ئەۋا چمكى كراسەكەيان دەدەنەۋە بە پۇخسارىانداۋ چاۋيان دادەپۇشن. كاتى بىينىم چەند جوۋلەكەيەك داۋىنى جەلكانىان داۋەتەۋە بەپۇخسارىاندا، ويستم بزانم ھۆكارى گۇرەبوونەۋەي خەلكەكە لە دەروازەي شاردا چىيە. ھەۋا ھەر بەۋشىۋەيە نىۋەتارىك و تەپتۈزۈۋى بوو بەردەۋام شەپۇلى دەدا. من لەۋ كۆمەلە خەلكە نىك بوومەۋە ئىنجا زانىم ئەۋەي بۇتە ھۆي گۇرەبوونەۋەي خەلكەكە، سى خاچە كە لەسەر گۇردىكى نزم چەقىنراۋبون. لەنزيكى دەروازەي شاردا سى خاچيان چەقاندبوو و سى لەخاچدراۋيش لەسەر خاچەكان دەبىنران. دۋاي ئەۋە، پىگاگە بەجۇرىك پىپوۋ لەبىنەر كە نەمدەتۋانى تىپەر بىم و بېرۇم بۇ ناۋشارەكە، بۇيە پراۋەستام تاۋەكو لە خاچدراۋەكانىش بىينم.

بىينى لە خاچدراۋىك بۇمن، شتىكى بى ئەزموون نەبوو، چونكە لە پۇمىشدا دەمبىنى - پۇمىيەكان نەبى - كە تۆمەتبارو خولامەكانىان لەخاچ دەدا. سەيركردنى

پياويكى لەخاچدراۋ بەپېچەوانەى ديمەنەكانى سىرك، بزوينەر نىيەو مروۋە راناچلەكىنى. سزادان بەخاچ، سزادانىكى دىرينەو بە بوچوونى من وەحشيانەى. ئەم سزايەيان بۆنەوۋە داناوۋە تا تۆمەتبار بەيەكجارى نەمرىت بەلكو بەدرەنگى و سەختى گيان لەدەست بەدات. من خوشحالم كەخاۋەنى ناسنامەى پۆمىم، چونكە كەسىك كە خاۋەنى ناسنامەى پۆم بىت، لەخاچ نادىرئ و ئەگەر توشى تاوانىك بوو، ئەوا بە لىدانى يەك شمشىر، سەرى لەلاشە جىادەكەنەو. سزادانى بەخاچ، تايبەتە بەو غولام و تاوانبارانەى كە خاۋەنى ناسنامەى پۆم نىن. كاتىك لە دوورەوۋە لەخاچ دراۋەكانم بىنى، وامدەزانى تاوانبارن و پياويان كوشتوۋە يانئىش دزىيان كىردوۋە. بەلام كاتىك نىك بوومەو، بۆم دەرکەوت كە لەخاچ دراۋەكان تاوانبارى ئاسايى نىن، چونكە كۆمەلىك لە سەربازانى هىزى دوانزەى پۆم، لەبن خاچەكاندا دانىشتوون و خەرىكى گەمەكىردن بوون و بەقەلغان شەراويان دەخواردەوۋە كەمىك دوورتەر ئەفسەرىكى پۆمى كە پلەى (سەنتورىون) ى هەبوو، پاسەوانى دەكىرد. قەت نەبوۋە بۆ لەخاچ دانى تاوانبارە ئاسايەكان، پىويست بەو نامادە بوونە بكات و ئەفسەرىك و كۆمەلىك سەرباز لەبنى خاچەكاندا چاۋەپى بكن. من سەيرىكى تىرى لە خاچدراۋەكانم كىردو بىنىم كە تەختەيەكيان لەپروۋى سەرەوۋەى ئەو لەخاچدراۋەى كە لە ناوۋەپرستدا بوو، هەلواسىوۋە. لەسەر تەختەكە دەستەواژەى "عيسا" نووسرابوو. كاتى چاۋم بەم دەستەواژەيە كەوت، موچىرەم پىداھات و چاۋەكانم كىردەوۋە بۆنەوۋەى لەخاچدراۋى ناوۋەپراست باشتر بناسم. بىنىم كە ئەو پياويكى گەنجەو تاجىكى دىراۋىيان كىردۆتە سەرى و دىرەكان سەريان بىرىندار كىردوۋەو جۆگەلەى بچوكى خوين بە سەرىدا ھاتۆتە خوارەوۋە و پوخسارى خويناول كىردوۋە.

من پاش بىنىنى شىكى ئەو پياۋە، بەشىۋەيەك تىك چووم كەدنىام لەلا تارىك بوو. ئەگەرچى هىشتا نىوۋەپۆ بوو بەلام دنىام بەتارىكى دەبىنى. دەنگىك لەو خەلكەوۋە نەدەھات كە بۆبىنى لەخاچدراۋەكان كۆببوونەو. من دەنگى بالندەكانىشم نەدەبىست و لەبەرئەوۋەى دنىام بەتارىكى دەبىنى، وامدەزانى خۆر گىراۋە، چونكە كاتى خۆر دەگىرى، دنىا تارىك دەبى و بالندەكان دەنگيان لىۋە نايەت.

خەلكەكە ئەوۋەندە بىدەنگ بوون كە گويم لەدەنگى كەوتنى قەلغانى سەربازەكان بوو تەنانەت دەنگى ھەناسەدانى ئەفسەرە پۆمىيەكەشم دەبىست. لەخاچدراۋى

ناوه‌پراست پیاویکی به‌ژن باریک بوو، شکلیکی پیکوپیکي هه‌بوو به‌لام غه‌مگین، هه‌ستم ده‌کرد ئه‌و پیاوه له دوو له‌خاچدراوه‌که‌ی تر زیاتر به‌هوی ئه‌و سزایه‌وه نازار ده‌چیژی. ئه‌و دوو له‌خاچدراوه‌ی تر پیاویکی به‌هیزن و به‌شکلیاندا دیاربوو هاو‌لاتی ساده‌بن، به‌لام شکلی له‌خاچدراوی ناوگین واده‌رده‌که‌وت هاو‌لاتی پله‌نایاب بیت. له‌شکلی دوو له‌خاچدراوه‌که‌ی تر شوینه‌واری رق و کینه به‌دی ده‌کرا. به‌لام شکلی له‌خاچدراوی ناوگین گوزارشتی له‌خوشی ژبانی پوچ و ستم لیکراوی ده‌کرد.

من سه‌رنجی په‌شو‌کاوایی ئه‌و پیاوه‌م ده‌دا که به‌خاچه‌که‌وه بوو و سه‌یرم ده‌کرد توندیی نازاره‌که‌ی بیقراری کردوو وهر هه‌لده‌سوپی و ناتوانی بو ساتیک نارام بگری.

دواتر ژماره‌یه‌ک له‌جوله‌که‌کان، که زوناری گرانبه‌هایان له‌خویان به‌ستبوو، ده‌رکه‌وتن و له‌سه‌روسه‌کوتیاندا بۆم ده‌رکه‌وت که له‌که‌سه زاناو دیاره‌کانی شارن. ئه‌وان که زانییان خه‌لکه‌که‌ بی‌ده‌نگن، بریاریاندا ئه‌و بی‌ده‌نگیه بشکینن، چونکه ده‌یانزانی ئه‌گه‌ر ئه‌و بی‌ده‌نگیه به‌رده‌وام بیت په‌نگه‌ زیانیان لی بدات. ئه‌وه‌بوو به‌ده‌نگی به‌رز له‌خاچدراوی ناوه‌پراستیان دایه‌به‌ر قسه‌و گوتیان: ئه‌ی عیسا، له‌سه‌ر خاچه‌که‌ وهره خواره‌وه و له‌سه‌ر ته‌ختی پادشایی دابنیشه! ئه‌وان جگه له‌وه‌ی عیسیان دابوو به‌ر قسه‌و تانه‌وته‌شهر، پووشیان ده‌کرده خه‌لکه‌که‌ بوئه‌وه‌ی ئه‌وانیش هان بدن سه‌رزه‌نشتی عیسا بکه‌ن و گالته‌ی پی بکه‌ن، به‌لام ته‌نیا ژماره‌یه‌ک له‌ ناماده‌بووان زمانی گالته‌پی کردنیان به‌کاره‌ینا و ئه‌وانی تر هه‌ر به‌بی‌ده‌نگی مانه‌وه.

زۆریه‌ی ناماده‌بووان به‌جله‌کانیاندا دیاربوو که هه‌ژارن و بۆم ده‌رکه‌وت که هه‌ندیکیان خه‌لکی لادین و به‌بوئه‌ی جه‌ژنی گه‌وره‌ی یه‌هوودییه‌کان هاتون بو ئیره. هه‌روه‌ها به‌شکل و شیوه‌یاندا بۆم ده‌رکه‌وت که هاو‌خه‌می عیسان و چه‌زبان ده‌کرد یارمه‌تی بدن، به‌لام نه‌یانده‌وی‌را هه‌ستی خویان له‌به‌رامبه‌ر گه‌وره‌به‌پرسانی جوله‌که‌ و سه‌ریازه‌ پۆمییه‌کاندا ده‌ریبن.

عیسا کاتی گویی له‌تانه‌وته‌شهری جوله‌که‌کان بوو، چاوه‌کانی کرده‌وه و که‌می‌ک خوی له‌سه‌ر هه‌ردوو قاچی که به‌میخ داکوترابوون به‌خاچه‌که‌وه، راست کرده‌وه. بۆم ده‌رکه‌وت ئه‌و پیاوه‌یان به‌خراپترین شیوه به‌خاچه‌که‌دا داکوتاوه وه که له‌که‌سیکی تر. هه‌ردوو ده‌ستی به‌میخ داکوترابوون به‌خاچه‌که‌وه و پییه‌کانیشی داکوترابوون

به خاچه که وه و هیچ نه دمامیکی سهره کی لاشه ی میخی ئی نه درابوو، بویه دو چاری سهره مرگیکی دورودریژ ببوو و زوری پیده چو تا کو گیانی له دست بدات.

کاتی ئه و پیاوه چاوه کانی کرده وه، که میک خوی راست کرده وه و هه ناسه یه کی قولی هلیکیشا و سهری و هرگیژا به لای راست و چه پیدایا وه کو ئه وه ی به شوین که سینک یان شتی کدا بگه ری، به لام له یه دو چار زیاتر نه یه توانی سهری به لای راست و چه پیدایا بگه ری، چونکه ئه وه نده نازاری ده چیژا که ته نانه ت نه یه ده توانی بوما وه یه کی زور ناگای له دوروبه ری خوی بیته. وه کو گوتم دوو له خاچه دراوه که ی تر وه کو دوو پیاوی به هیژ ده هاتنه به رچاوم بویه یان نازاریان نه ده چیژا یانیش ئه وه نده به توانا بوون که خویان به داماو و خه مگین نیشان نه ده دا.

ئه و پیاوه ی که لای چه پیدایا له خاچه دراوو، دوا ی ئه وه ی به چا و ئه برؤ گالته ی به خه لکه که کرد، پرووی کرده له خاچه دراوی ناوه راست و گوته: تو که هه لیژیر دراوی خودای، بوجی خوت پرگار ناکه یه و ئیمه نازاد ناکه یه؟ به لام ئه و پیاوه ی که له لای راستی عیسادا له خاچه دراوو، بویشتگیری عیسا هاته قسه و به پیاوه که ی گوته: ئیمه که له خاچه دراوین پیویسته سزا بدرین چونکه کوشتارمان کردوه، به لام ئه و پیاوه بیته وانه و به بی هو له خاچه یان داوه.

عیسا کاتی و ته کانی ئه و پیاوه ی بیست، به سهر ئامازه یه کی بو کرد و گوته: خه یالت ئاسوده بیته! تو له گه ل مندا دبیته نا و باخه که.

من نه مزانی پیاوه هیمنه که مه به سته ی له (باخه که) چیه، بویه حه زم ده کرد واتای ئه و وشه یه له که سینک بپرسم. له و کاته دا چاوم به پیاوی که وت که به پوخسار و جله کانی دا دیار بوو ماموستایه و چووم بولای و گوتم: ئه و پیاوه چی ده لی و مه به سته ی له باخه که چیه؟ ئایا ئه و پیاوه بی ته وانه؟ ئه گه ر وایه بوجی له خاچه دراوه؟

ماموستا که پیکه نی و گوته: دیاره تو بیگانه یه و تازه هاتوو یته نا و ئه م شاره وه بویه بروت به وه ی ده ستریک کردوه که ئیسته به خاچه وه یه. ئه م پیاوه به فه رمانی ئه نجومه نی بالای ئیمه و ره زامه ندی فه رمان ره وای پوم له م ولاته دا، حوکم دراوه تا به خاچه دا هه لبواسریت، ئه و گه وره ی ئیمه نییه و که سیش ئه و ی به سهر کرده هه لئه براردوه، به لام ئه و خوی به سهره وری ئیمه ده زانی و هه میشه کوفر ده کات و

تەننەت ئىستەش كە بەخاچەرەيە دەست لە كوفرکردن ھەلناگریت و ھەرەك گويد
لئی بوو ناوی باخ دینیت.

دوای ئەم وتانە، ئەومامۆستایە چمكى كراسەكەى لەخۆى ئالاند بۆئەوھى نەوھەكا
زوناڕەكەى لەلەشم بەكوئى، گوايە منى بەگلاو دەزانى. من لە پەفتارەى ئەو يەھوودییە
ببزار ببووم، گوتم: من ھەزەكەم لەبارەى ئەم پیاوھى كە لەخاچ دراوھ، بەدواداچونیک
بەكم و بزائەم ئایا ئەو تاوانبارە یان نا؟

مامۆستا يەھوودییەكە سەیرىكى منى كرد و گوئى: ئاگات لەخۆت بى، چونكە
ئەوھى كە دەیبلیت بەگران لەسەرت دەوھستى، من ھەست دەكەم تۆ بیانیت و لە
لایەنگرانى ئەم پیاوھ نیت. ئەم پیاوھ نەیتوانیوھ لەم شارەشدا ژمارەيەكى زۆر بكات بە
لایەنگرى خۆى. تۆ ھەركاتى بتەوى بەزەيى بۆ بنوینى، بەگران لەسەرت تەواو دەبى.

كاتى ئەم قسەيەم لەو پیاوھ بیست، بۆئەوھى بزائى كە لەھەرپەشەكانى ناترسم،
بەرەوپروى سەنتوریون كەئەفسەرىكى پۆمى بوو، پۆشتم و بەزمانى پۆمى پیم گوت: من
كەسىكى پۆمىم، بەلام ئەو پیاوھ يەھوودییە (ئامازە بەمامۆستاكە) ھەرپەشەم لى دەكات.
كاتى ئەفسەرە پۆمییەكە زانى من پۆمىم، سەرسام بوو، چونكە چاوھرىنى نەدەكرد
يەكى لە پۆمییەكان بەو جالانەوھ ببینی كە من لەبەرم كردبوو، ئینجا بەزمانى پۆمى
پبى گوتم: ھاوپیکەم، ئەگەر تۆ خەلكى پۆمى، نابى لەم كاتەدا كە شەممە نزیك
دەبیتەوھ لەگەل جۆولەكەيەكدا دەمەقالى بەكەیت چ بكات بەشەركردن، چونكە ئاستى
پۆمییەك لەوھ بەرزترە كە دەمەقالى لەگەل جۆولەكەيەكدا بكات.

دوای ئەم قسەيە، ئەفسەرە پۆمییەكە پرووى كردە خەلكەكو بەدەنگى بەرزو
بەزمانى ناوچەكە گوئى: ئەوھندەى كە چاوھریتان كرد بەسە. لەمە زیاتر چاوھرى
مەكەن، چونكە ھیچ مۆجیزەيەك پروونادات و سەرۆھرو پبشەواكەتان لە خاچەكە نایەتە
خوارەوھ. برۆنەوھ بۆ مالمەكانى خۆتان و گوشتاوى مەپەكانى خۆتان بخۆنەوھ و زگتان
تیر بكەن. من بە قسەكانى ئەم ئەفسەرەدا زانیم كە ھەندى لەو جۆولەكانەى كۆبوونەتەوھ
واياندەزانى لەوانەيە عیسا لەسەر خاچەكە بیتە خوارەوھ و بچیت بۆ ناویان. بەلام ھیچ
كەسى نەبوو ھۆكارى ئەم روداوھ بۆمن پروون بكاتەوھو تیببگەيەنى كە جۆولەكەكان
چاوھرىنى مۆجیزە دەكەن.

ژماره يه كى زور له ناماده بووه كان دواى ئه وهى فرمانى ئه فسره روميه كه يان بيس، كه وتنه پرى و پوشتن. پاشان سەنتوربون له من نزيك بوويه وه و پىي گوتم: له بهر ئه وهى تو روميت، بويه ده عه وتت ده كه م، ئىستەش له گه لم وه ره بابروين و قومى شەراب بخوينه وه. دواتر ناماژيه كى بو عيسا كردو ئاشكرای كرد: له خاچدانى ئەم پياوه په يوه ندى به ئيمه ي روميه كانه وه نييه و من وهكو ئهركى پاسه وانى ليره ناماده بووم. نه ريتى يه هو ديه كان وايه كه پينغه مبه ره كانى خويان ده كوژن. ئەم پياوه ش پينغه مبه رى ئەوان بووه و به م شيويه له خاچيان داوه، به لام داواى يارمه تيان له ئيمه ي رومي كرد. ئيمه ش بۆنه وهى جووله كه كان له خو مان پازى بكه ين بويه يارمه تيمان دان.

دواتر منى - كه له به رامبه ر خاچه كاندا بووم - برد بو بن خاچه كان و بينيم جله كانى هه رسى پياوه له خاچدراوه كه له ويدا كه وتوه. سەنتوربون مه شكوله يه ك ئاوى له يه كى له سه ر يازە كان وه رگرت و داى به ده ستى منه وه تا وه كو ئاو بخومه وه. پاشان گوتى: يه كى له كاره ماندوو كه ره كان، پاسه وانى كردنه له خاچه كان. خو شبه ختانه ئه مشه و ئهركى پاسه وانى من ليره دا ته واو ده بىت و ده روم، چونكه شه ممه نزيك بوته وه و جووله كه كانيش له روژى شه ممه دا تهرمى له خاچدراو له سه ر خاچ ناهيلنه وه. پاشان به رده وام بوو: له وكاته وهى من هاتوم بو ئيره، ئەم شاره وهكو هيلانه يه كى پر له ئەژديه ا ده بينم و ئەژديه اش هه رگيز باش نابىت مه گه ر به مردوويى، يه هو وديش دواى ئه وهى كه گيانى سپارد باش ده بى. كه واته له خاچدانى دوو سى جووله كه بو من گرنگ نييه، به لام ئەم پياوه (ناماژ به عيسا) بىتاوانه.

هه روا به و شيويه هه وا نيوه تاريك بوو، هه روه ها به هو ي گه رماوه مروقه نه يده توانى به ئاسانى هه ناسه بدات. ئه فسهرى رومي سه رى به رز كرده و سه يرى كى ئاسمانى كردو گوتى: ئەم تاريكيه به هو ي هه واى تو زاو ييه وه يه و هه ندى جار ليره هه لده كات و به ته واوى به ر له تيشكى خو ر ده گريت، به لام من هه رگيز به م شيويه نه ميينيوه كه ته پوتوز ئه وه نده له هه وا بلاو بىته وه و به م شيويه دنيا تاريك بكات. ئەگه ر من جووله كه بوومايه، وامده زانى هه تاو له پشتى په رده وه خو ي شار دوته وه بۆنه وهى مه رگى عيساى مه سيح نه بينيت و، ئاسمان به هو ي مه رگى ئه وه وه پرسه ده گيريت.

كاتى ئەفسەرە پۇمىيەكە قسەى لەگەل دەکردم، لە جەگانم ورد دەبوویەو و سەیرى شەکل و شیوەى دەکردم. من دەمزانی مەبەستى لەم سەرنجدانى جەگانم ئەوہیە تا بزانی من ئیشم چییە و لەگام چین و تویرەى کۆمەلگادام. جارێكى تریش ئەفسەرە پۇمىيەكە سەیرى ناسمانى نیوەتاریكى کردو گوتى: ئەمپۆ ئەم ناسمانە تاریکە گیانەوەرەکانى زۆر ترساندوو و سەگەکان خزاوونەتە گۆشەییەك و جۆلە ناکەن و هەندى جار نوزەییەك دەکەن و وشترەکانیش لە دەروازەى شار ناچنە دەرەو. ئەمپۆ پۆژىكى ناخۆشە بۆ ئەم شارە.

من گوتم: ئەمپۆ نەك تەنیا پۆژىكى ناخۆشە بەلكو بۆ هەموو جیهان پۆژىكى ناخۆشە، چونكە پیاویكى بى تاوان لەخاچ دراو.

ئەفسەرە پۇمىيەكە برك سەیرى كردم و منیش هەستم كرد تینەگەیشتووہ چیم گوتووہ. منیش نەمدەتوانى مەبەستەكەى خۆمى تیبگەییەنم، چونكە سەنتوریون وەكو من توانای بیرکردنەوہى نەبوو بۆ تیبگەیشتن لە واتای بیئاوانى عیسا. بۆیە گوتى: من نازانم بۆچی گوتت كە ئەمپۆ بۆهەموو جیهان پۆژىكى ناخۆشە، بەلام كوشتنى ئەم پیاوہ پەییوہندى بە خودى جۆولەكەكانەوہ هەییە و ئیمەى پۆمى بەرپرس نین لە كوشتنى و فرماندارى گشتى "یودە" نەیدەویست بیکوژیت و گوتى كە رەنگە دورى بخەنەوہ، بەلام نەیدەویست بكوژیت، كەچی ئەنجومەنى بالای جۆولەكەكان دەیگوت دەبى ئەم پیاوہ لەخاچ بدرى. ئەنجومەنى بالای جۆولەكەكان هەپەشەى لە فرماندارى گشتى "یودە" کردو پى گوت ئەگەر ئەم پیاوہ لەخاچ نەدەیت، ئەوا لەلای (قەیسەر) شكایەت دەكەین و دەلین فرماندارى پۆم پیاویكى عەوامى فیلباز و ئازاوەگىر كە بەردەوام كوفر دەكات، بە نازادى دەهیلتەوہ بۆئەوہى چى لەدەست دى بیكات. كاتى فرماندارى گشتى "یودە" یان ناچار كرد رەزامەندى دەریپریت بۆ لەخاچدانى عیسا، داواى قاپى ناوى پیروزی کردو دەستەكانى لەناو ئەو قاپەدا شۆرد بۆئەوہى بزانی كە بەخوینى ئەم پیاوہ سور نەبووہ، بەلام ئەو جۆولەكانەى كە ئەندامى ئەنجومەنى بالای بوون، گوتیان ((كاتى خوینى ئەم پیاوہ بپژى، ئیمە بە خوینەكەى دەستى رەنگ دەكەین)) من لە ئەفسەرە پۇمىيەكەم پرسى: فرماندارى گشتى كىيە؟

ئەفسەرە پۇمىيەكە بە سەرسامیەوہ پرسى: چۆن تۆ ناوى فرماندارى گشتیت

نەبیستووہ؟

گوتم: من له ئەسکەندەریەوہ دیم و لەوی خەریکی خویندەنەوہی کتیب بووم له کتیبخانە، بۆیە ناوی فەرمانداری گشتی نازانم.

ئەفسەرە پۆمییه که گوتی: ناوی "پونتوس پیلات" ه.

کاتی ئەم ناوہم له ئەفسەرە پۆمییه که پرسی، بەهۆی سەرسامییه کی زۆرەوہ هاوارم کردو گوتم: من ئەو دەناسم. نایا ژنە که ی ناوی "کلودیا" نییه؟

ئەوہی که به ئەفسەرە پۆمییه کهم گوت راست بوو، من "پونتوس پیلات" م دەناسی و له گەل ژنە کهیدا هاوپی بووم. لەبیرم ناچیت که پۆژی له پۆما میوانیان بووم و، ئەگەرچی ئەو ژنە ی "پونتوس پیلات" له پرووی تەمەنەوہ له من گەرەتر بوو، بەلام چیژم له قەسەکانی وەرگرت. ئەو پۆژە "کلودیا" کتیبیکی پی نیشان دام که په یوہندی بهو کاره گەورانە ی باب و باپیرانییهوہ هەبوو که له ناسیادا بۆ سوودی پۆمییهکان ئەنجامیان داو. ئەو پۆژە ی من له مانی "پونتوس پیلات" میوان بووم، میوانەکان ئەوہندەیان خواردو خواردیانەوہ که هەندیکیان چون بۆ ژووری "فۆمیتۆریۆم"⁷. کاتی میوانی تەواو ببوو، دەمویست لهو مالە بچمەدەرەوہ، "کلودیا" بەلینی پیدام دووبارە یهکتر ببینن، بەلام ئیتر مەجالیک نەبوو بۆ نوی کردنەوہی دیدار، بۆیە نەمتوانی ببینمەوہ.

ئەوہندە خەیاالی "کلودیا" زال بوو بەسەرما که لەبیرم چووبو له کویم و سەیری چی دەکم، بەلام ئەفسەرە پۆمییه که سەرنجی منی بۆ کات و شوین پراکیشا و گوتی: ئەگەر بەراستی تۆ پۆمیت و یهکی له ناسراوہکانی فەرمانداری گشتی "یوہ" یت، پیت دەلیم که له پۆژەکانی جەژنی جوولە کهکاندا هەول بەدە لەناو پۆمییهکاندا بیت و دوور بگره له جوولە کهکان، چونکه یه هوودییهکان له جەژنە گەرەکاندا زوو توپه دەبن و لەوانە یه پروداویکی بچوک هانیان بدات بۆ پیاوکوشتن. بۆیە فەرمانداری گشتی لەم شارەدا له کۆشکی پاشایه تیدا دەمینیتەوہ و، بۆئەوہ هاتووہ بۆئەم شارە تاکو ئەگەر له پۆژانی جەژندا شتی پروو بدات، ئەم بتوانی بەپەله پیتش له پروداوہ که بگری و نەهیلنی تەشەنە بکات و پروداوہ که گەرەتر بیت. هەرۆها له بەرئەوہ یه هوودییهکان بەنامانجی خویان گەیشتن و عیسیان له خاج دا، بۆیە تۆ دەبی پاریز بکهیت، چونکه سەرھەلانی توپه یی جوولە کهکان له ناکاوہو ناتوانری پیتشیننی بکریت.

⁷ فۆمیتۆریۆم به زمانی رۆمی، واتە ئەو ژووری که تیایدا دەرشینتەوہ. پۆمییه نیرینەکان له میوانخانە ئەوہندە نانیان دەخوارد و شەرابیان دەخواردوہ که نوچاری پشانەوہ دەبوون و ناچار دەبوون بچن بۆ "فۆمیتۆریۆم" تا لەوی برشینتەوہ.

تاریکی ههوا و بوومه لهزره‌ی زهوی

ئهفسهره پۆمیییه که چند ههنگاوێکی هاویشته و له خاچهکان نزیک کهوتهوه و وهکو پیاوێکی نابینا. سه‌یریکی عیسانی کردو گوتی: ئه‌م پیاوه به‌م زووانه ده‌مری. پاشان پوونی کردهوه که شه‌وی رابردوو، کاتیکی ئه‌م پیاوه‌یان ده‌ستگیر کردو بردیان بۆلای ئه‌نجومه‌نی بالای جووله‌که‌کان، حاڵی خراب نه‌بوو، هه‌روه‌ها دوا‌ی ئه‌وه‌ی که ئه‌نجومه‌نی بالای فرماني ده‌رکرد له‌خاچ بدری، فرمانداری گشتیش فرماني دا به قامچی لیی بدهن.

من به‌م وته‌یه سه‌رسام بووم و پرسیم: بۆچی فرمانداری پۆم فرماني دا ئه‌و پیاوه‌ی که ده‌بی له‌خاچ بدری به قامچی لیی بدهن؟
ئه‌و گوتی: بۆئه‌وه‌ی ده‌یویست هه‌ستی به‌زه‌یی جووله‌که‌کان بجوڵینیت تاكو واز له‌سزای له‌خاچدان به‌ینن و به‌ لیدانی قامچی کیفایه‌ت بکه‌ن.

گوتم: پێش ئه‌وه‌ی ئه‌م پیاوه‌ سته‌م لی‌کراوه له‌خاچ بدهن، ئازاریان داوه؟
ئه‌فسهره پۆمیییه که پوونی کردهوه: به‌لام ئازاردانی ئه‌و، له‌پرووی دلسۆزیه‌وه بوو، ده‌یانویست کاریکی بکه‌ن تاكو ریگری بکه‌ن له له‌خاچدانی ئه‌و.
جاریکی تریش ئه‌فسهره پۆمیییه که سه‌یریکی هه‌ر سی له‌خاچدراوه‌که‌ی کردو گوتی: عیسا به‌ زووترین کات ده‌مری، به‌لام دوو له‌خاچدراوه‌که‌ی دیکه به‌ سه‌ختی گیان ده‌دن و به‌م زوویییه نامرن.

ئیمه ده‌بی ئیسه‌که‌کانی ئه‌م دووانه بشکینن تاكو به‌هۆی ته‌نگه‌نه‌فه‌سیه‌وه زوو گیان له‌ده‌ست بدهن. له‌و کاته‌دا ده‌نگیکی ترسناک ده‌هاته گوی و له هه‌وای نیوه‌تاریکیدا، پووناکییه‌کی سور شه‌وقی دایه‌وه. خه‌لکه‌که‌ی تریش وه‌کو من، له بیستنی ئه‌و ده‌نگه و بینینی ئه‌و تیشکه ترسیان لی نیشته و گویدریژه‌که‌ی من زه‌رمه‌پری کرد و به‌ره‌و شار هه‌له‌هات. چند که‌سیکی ری‌بوار پێشیان له گویدریژه‌که‌ی من گرت و منیش خۆم گه‌یانه‌ لای گویدریژه‌که و په‌شمه‌که‌یم گرت، به‌لام گویدریژه‌که نه‌یده‌توانی ئارام بگری و نیازی وابوو دووباره هه‌لبیت. هه‌ر چوارپییه‌کانی ده‌له‌رزین و به‌ده‌نی ئاره‌قی کردبوو و هه‌ولێ ده‌دا خۆی له ده‌ستم ده‌رباز بکات و هه‌لبیت. من سه‌رم

سوپرمابوو له وهی بۆچی ئەم گویدرێژەیی من ئەوهنده دەترسی، چونکه ئیتر هیچ دەنگی نەدەبیسترا و تیشکی سور بەرچاوا نەدەکەوت، تاوهکو زهوی لەرزەیهک دروست بوو و بوومهلهرزە دەستی پێ کرد. ئەو کاتە تیگەشتم که بۆچی گویدرێژەکم دەترسی و نیازی وایە غار بەدات و هەلیت، چونکه گیاندارە گویدرێژەکان پێشبینی پوودانی بوومهلهرزە دەکەن و پێش ئەوهی بوومهلهرزە بیئ، ئەوان هەلدین. پووداوی بوومهلهرزە بۆ من شتیکی نوێ نەبوو، چونکه پێش ئەو پۆژەش پووداوی بوومهلهرزەم بینیوه و دەمزانی چیه، دواي ئەوهی که بوومهلهرزە دەستی پێ کرد، دنیا تاریک بوو و ئەو کەسانەیی بینەری لەخاچدراوه که بوون، لە ترسان هاواریان ئی بەرز بوویهوه.

من خۆشحال بووم که لەو کاتەدا لە ناو شار نەبووم، چونکه ئەگەر لە شار بوومایە لەوانە بوو سەقف و دیواری مالهکان بە سەرمدا بپوخی و لەناو بچم. من نازانم بوومهلهرزە که چەندە درێژەیی کیشا، چونکه کاتی زهوی دەلهرزێ، مەرۆف ئەوهنده دەترسی که بیرى هەژمارکردنی کاتی ناکهویتهوه.

دواي ئەوهی که بوومهلهرزەهه که کۆتایی هات، جاریکی تریش هەستم بهوه کرد که نامادەبوونی من لەویدا و لەو پۆژەدا چاره‌نووس بووه و هەموو ئەو پووداوانەیی که لە پۆمهوه تا میسر بۆ من هاتۆتە پێش، پێشەکیهک و هۆکاری بووه بۆئەوهی من، ئەو پۆژە لەویدا نامادە بم. بوومهلهرزە تەواو بوو و ترسی گویدرێژەکهی من نەماو چوومهوه بۆ لای خاچەکان. لەو کاتەدا چاوم کەوت بە کۆمەلێ ژن که دەگریان بەلام پووخساریانم نەدەبینی، چونکه پەرچەیان دابویهوه بە پووخساریاندا.

لە یهکی له نامادەبووانم پرسى: ئەم ژنانە کین که وا دەگریهن؟

ئەو پیاوه گوتی: عیسا له "جەلیلە" دەرژیا و لەویدا بوو که هەولێ دەدا خەنک لەسەر پێ لابادات و دژى یاساکانی جووله که راپەرن، بۆیه ئەویان گرت و هیئایان بۆ ئێره و، ئەو ژنانەش لەگەل ئەو هاتوون بۆ ئێره.

گریانی ژنەکان زۆر کاری تی کردم. یهکی له دیمەنبە خەمەینەکان ئەوهیه کاتی که سێ لەسێدارە دەدەن یان لەخاچی دەدەن، دەبێ ژن و مندالی خزم و خێشەکان بینەری گیان سپاردنەکهی بن. ئەگەر من لەو ناوچەدا فەرمانبەرەوای ئەو شارە بوومایە، فەرمانم دەدا عیسا له جیگەیهک لەخاچ بەدەن که خزم و خێشەکانی نەتوانن ببینن.

له لای ژنهکان پیاویکی گهنج و سیما جوان دهبینرا که قوئی یهکی له ژنهکانی گرتبوو،
وا دیاربوو که دلی دهادیهوه.

من لهو پیاوه یههودییهی که لهبارهی ژنهکانهوه هندی زانیاری پیدام، پرسیم:
ئهه پیاوه گهنجه کییه؟

ئهو گوتی: ئهه پیاوه یهکیکه له شوینکهوتووایی عیسا و بههوی ناموژگاری
ئهوهوه له پئی راست لای داوه، بهلام لهبرئهوهی لهگهله ژمارهیهک له گهورهکانی ئییه
هاوپییه، بویه کهس نازاری نادات.

گوتم دهبینم ئهه پیاوه بازووی یهکی له ژنهکانی گرتوووه و وادیاره گرنگیهکی
تایبهت بهو ژنه دهادت. ئایا تو دهزانی ئهو ژنه کییه؟

پیاوه یههودییهکه گوتی: ئهو ژنه دایکی عیسییه. کاتی ئهه قسهیهه بیست،
زیاتر کاری تی کردم، چونکه یهکی له ترسناکترین و ناخوشتترین ئهشکهجه پوچییهکان
ئهوهیه که دایکیک دیمهنی گیاندانی مندالهکهی خوئی، بهتایبهت بهخاچهوه، ببینی.
ویستم لهو ژنه نزیك بيمهوه و لئی پیرسم چی بوو وای کرد کورهکهت به خاچدا
ههلبواسن بهلام بیرم کردهوه که داوای پروونکردنهوهی ئهو شته لهو ژنه، بهتایبهتی لهو
کاتهدا که کورهکهیان لهخاچ داوه، جیی خوئی نییه و بگره زیاتر نازاری پوچی
دهچیژی.

دوای بوومهلهزهکه، ئهگهرچی که هیشتا پوژ بوو، کهچی ههوا تاریکتر بوو.
ئهفسرهه پویمییهکه پئی گوتم: لیزه ههوا شهپول نادات، تهناهت کهلای دارهکان
ناجولین، بهلام له بیابان توفان بهردهوامه و لمی سهه زهوی بهرز دهکاتهوه و له ههوادا
بلاوهی پئی دهکات و گهردیلهی لهکان بهری تیشکی ههتاو دهگریت و لهههجامدا بهو
شیوهیهی که دهیبینی، ئیره بههوی ئهوهوه تاریک بووه.

تاریکیهکه بهو شیوهیه نهبوو که مروؤ نهتوانی پوخساری ئهوانی تر نهیبینی و
نهیانناسیتهوه. من نهک ههر شکلی عیسام بهباشی بهخاچهکهوه دهیبینی، بهلکو ئهو
میروانهشم دهیبینی که له دوری زامهکانی ئهو پیاوهدا دهفرین و هندی جاریش
دهنیشن بهزامهکانییهوه. جاریکی تر عیسا لهسهه ههر دوو پئی خوئی که بهمیخ به
خاچهکهدا داکوترا بوون، خوئی پاگرت و کهمیگ سههه بهرز کردهوه و گوتی: ئهی
بهتواناکهه! ئهی بهتواناکهه! ئایا دهستبهرداری من بوویت؟ بهلام لهبرئهوهی دهنگی

زۆر کهم بوو، بویه هندی له نامادهبووان وایاندهزانی ئەو، خودای خۆی بانگ دهکات و دەلی: ئەی خودای من! ئایا وازت له من هیناوه؟ بەلام من به جوانی گویم لی بوو که گوتی: ئەی به تواناکەم! هندی له نامادهبووانیش گوتیان که ئەو "ئیلیاس" بانگ دهکات.

"ئیلیاس" یه کیکه له پیغه مبهران که دهلین سواری گالیسکه یه کی ناگرین بووه و له کاتی کدا ئەو گالیسکه یه گپی لی بهرز بوتهوه، بهره و ئاسمان بهزی که وتوووه. ئەو که سانهی که وایاندهزانی عیسا ناوی "ئیلیاس" ی هیناوه، زمانی گالته پی کردنیان کردهوه و گوتیان: ئەگەر تۆش دهتوانی سواری گالیسکه یه کی ناگرین ببه و بهره و ئاسمان بهزی بکهوه. بریکی تریشیان به گالته پی کردنهوه دهیانگوت لهوانه یه "ئیلیاس" له ئاسمانهوه بیته بۆ یاریدهدانی و میخهکان له دست و پییهکانی دهر بهینی و ئازادی بکات.

دوای ئەوهی گالته چیهکان بیدهنگ بوون، عیسا شتیکی گوت، بەلام ئەمجاره نهتوانی تیبگهه چی دەلی، هندی که لهوانه یه له بن خاچهکاندا بوون، گوتیان، ئەو تینویهتی و دهیهوی شتی بخواتهوه.

یهکی له پیاوه خیرخوازهکان که له نیوان نامادهبووهکاندا بوو، ئیسفهنجیکی پهیدا کرد و خستیه بهر مهشکۆلهی ئاوی سهربازهکانی هیزی لژیون تارهکو تهپر بیته. کاتی ئیسفهنجکه تهپر بوو، داریکی دریژی پهیدا کرد و ئیسفهنجکه ی پیوه کرد و نزیکی کردهوه له دهمی عیسا. ئەفسهره پومییهکه و ئەو سهربازانهی که لهوی بوون، رییان لهو ههلو یستهی ئەو پیاوه نهگرت، بەلام عیسا ئەوهنده لاواز بوو که نهیدهتوانی له ئیسفهنجکه ئاو بخواتهوه. ئەو پیاوهی که ئیسفهنجکه ی پارگرتبوو، هینای بهلیوی عیسادا و لیوهکانی پیاوه له خاچه دراوه کهی تهپر کرد.

دیشان ههرا تاریکتر بوو، بهجۆری که بۆ یه کهم جار لهو پۆژهدا نهدهتوانی بهباشی پوخساری عیسا ببینم، بەلام بینیم که خۆی لهسهر ههردوو پیکه ی که بهخاچه داکوترا بوو، پارگرت و گوتی: ((تهواویوو)). پاشان سهری کهوته سهر سنگی و ئیتر زانیم که عیسا ناتوانی سهری بهرز بکاتهوه و مردووه، یانیش به زوویی دهمری. من پیم خوش بوو، چونکه دهزانی که ئیتر عیسا نازار ناچیزی، ئەفسهره پومییه کهش وهکو من دهزانی که عیسا گیانی سپاردووه و سهربازهکانیش زانیان که

له خاچدراوه که مردوه. ئەفسەرە پۆمییه که ههستی سهربازهکانی خۆی سهبارەت به له خاچدراوه که به پرستیه که دهبرپی و گوتی: ئەو مروڤیکی باش بو. ئیتر نهیتوانی قسه بکات، چونکه جاریکی دی زهوی کهوتەوه لهزە و گویدریژەکان رهشمه کهیان قرتاند و ههلهاتن و نامادهبووهکانیش وهکو من، بههوی ترسیکی زۆرهوه خۆمان دا به زهویدا و هندی له نامادهبووهکان پوخساریان به جلهکانی خویان داپۆشی.

دوای ئەوهی بومهلهزە که کۆتای هات، نامادهبووهکان له جیگهی خویان ههستانهوه و منیش ههستامهوه. ههوا کهمیک پۆشن بوویهوه و ئیتر توانیم پوخساری عیسا ببینم و له نیشانهکانی پوخساریدا بۆم دهركهوت که پۆح له لاشهیدا نییه. به خۆم گوت: من دهبی بزانم بۆچی ئەم پیاوه ستهم لیکراوهیان بهم شیوه دلتهزینه کوشت. مهگهر ئەم پیاوه چی دهگوت و چی دهکرد که بووه هوی له خاچدانی؟ بۆچی کهس پشتگیری ئی نهکرد و پێی له له خاچدانی نهگرت؟

ئەگهرچی تاریکایی نهما و ههتاو درکهت، کهچی پهنگی تیشکی خۆر جوریکی تر بو، کاتی تیشکه که دهیدا له پوخساری نامادهبووهکان، پهنگی پوخساریان به سپی دهردهکهوت. ئەفسەرە پۆمییه که دهگوت: پهنگی ههتاو به هوی ئەوهیه که هیشتا بریک له گهردیلهی لمی بیابان له ههوادا بلاوه و ئەو گهردیلانە پهنگی ههتاویان گۆپیوه و تاکو ئەو گهردیله پرخانه نه نیشنه سه زهوی، پهنگی ههتاو بهو شیوهیه دهمیینهتهوه.

من سهیریکی عیسام کرد تاکو ببینم که ئایا پوخساری ئەویش به پهنگی سپی دهردهکهوت یان نا. پوخساری ئەویش سپی بو، بهلام نهک وهکو سپیتی پوخساری خهلهکههی تر. پوخساری سپی نامادهبووهکان وهک پهنگی ههتاو وابوو که کهمیک تاریک دهردهکهوت، بهلام سپیتی پوخساری عیسا وهکو سپیتی ئەو بهفره وابوو که بهسهر لوتهکی شاخی "ئالپ" هوه لهپۆژیکی خۆرهتاودا دهدهخشایهوه. من کاتیکی سهیری شکلیم کرد، جوریک له پۆحانییهتم تیدا دهبینی که تا ئەو پۆژه له هیچ کهسیکم نهبینیوو. به خۆم گوت: ئەم پیاوه بیگومان مروڤیکی گهره و پایه بهزە، چونکه ئەگهر وانهبوایه ئەوا لهم کاتهدا که مردوه، شکلیکی وههای به خۆی نهدهگرت.

کاتی عیسا مانئاوایی له ژیان کرد، ژمارهیه که له جوولهکهکان که چاوهپێی مردنی ئەویان دهکرد، له بهرئوهی دهیانینی که ئەوهندهی نهماوه شهو دابیت و، ههروهها

ئەوئەندەي نەماوۈ شەممە دەست پى بىكات، پۇيشتن، بەلام ھەندى لە نامادەبوۈەكان ھەر مانەوہ.

يەكى لەو دوو تاوانبارەي كە لە ھەردوو لاي عيسادا لەخاچ درابوون، بەھۆي زۇرىي نازارەوہ ھاواري ئى بەرز بوويەوہ و گوتى كە تىنويەتى. دوو ژنى چاكەكار كە گۇزەيەكى ئاويان لەگەل خۇيان ھىنابوو، چوون بۇلاي ئەفسەرە پۇمىيەكە و پىيان گوت كە ئايا پىگە دەدەن كەمىك ئاو بگەيەننە لىۋەكانى ئەو پياوہ. ئەفسەرە پۇمىيەكە پازى بوو و ئەوانىش بۇئەوہي ئاو بگەيەننە دەمى لەخاچدراوہ تاوانبارەكە، سووديان لەو ئىسففەنج و دارە وەرگرت كە پىشتەر بۇم باس كردى و ئىسففەنجەكەيان پىر كرد لە ئاو و كرديان بەدارەكەوہ و نزيكيان كردهوہ لە لىۋەكانى لە خاچدراوہكە. ئەو پياوہ ھەمو ئاوي ئاو ئىسففەنجەكەي خواردەوہ. ژنە چاكەكارەكان ويستيان دووبارە ئىسففەنجەكە پىر بگەنەوہ لە ئاو و بىگەيەننە لىۋى ئەو پياوہ، بەلام ئەفسەرە پۇمىيەكە نەيھىشت و گوتى: ئەوا شەو دادىت و من ھەز دەكەم كاتىك شەو داھات، ئەركى پاسەوانم لەم شويئەدا كۇتايى بىت و بتوانم بىرۇم و پشوو بدەم. ئەگەر ئىۋە جارىكى تر ئاو بدەن بەم پياوہ، ئەوا دەگەرئىتەوہ بۇ ژيان و بەم نزيكانە نامرىت و چاوہ پوانىيەكى زياترى دەويت تا دەمرىت.

كاتى ژنەكان ئەمەيان بىست، بەناچارى گەپرانەوہ و ئىتر ئاويان نەدا بەو پياوہ تاوانبارە. ئىنجا دوو كەس لە شارەوہ ھاتن، يەكىكيان سەرباز و ئەوي تريان جەلاد بوو. جەلادەكە شىشىكى ئاسنى بە دەستەوہ بوو سەربازەكەش پىمىكى بە دەستەوہ بوو. كاتى ئەو دوو كەسە گەيشتنە لاي ئىمە، بىنيم جەلادەكە سەرەتا سەيرىكى عيساي كرد تاكو بزانى ئايا ئەو زىندووہ يان مردووہ. كاتى زانى عيسا گياني سپاردووہ، ئىتر گىرنگى پى نەدا و ئەو پەيژەيەي كە لە سەر زەوي دانرابوو، ھەل گرت و ھەئىپەسارد بە خاچىيەكى لە دوو تاوانبارەكەي تر و لە پەيژەكە چووہ سەرەوہ و بە شىشە ئاسنىنەكەي ئىسكى پىيەكانى ئەو تاوانبارەي تىك شكاند. دەنگى تىك شكانى ئىسكەكە، موچوركەي بە لەشدا دەھىنا و تاوانبارەكە ھاواري ئى بەرز بوويەوہ.

جەلاد گوتى ھاوار مەكە! چونكە دەمەوى چاكەت لە گەل بگەم و بۇيەشە ئىسكى پىيەكانت دەشكىنم بۇئەوہي قورسايى ھەموو لەشت بگەويئە سەر دەستەكانت، ئەوكاتە ھەناسەدان بۇتۇ دژوار دەبىت و بە زوويى گەروت دەگىرىت و گيان دەسپىرىت.

جەلادەكە، ئىسكى پىيەكەنى تاوانبارەكەى تىرىشى بەشیشە ئاسنىنەكەى خۇى شكاند و پەيزەكەى داگرت و لە سەر زەوى داینا. دواتر زانیم ئەو سەربازەى كە پرمىكى بەدەستەو بوو ناوى "لونجى نووسە"ە، پرمەكەى خۇى بەرز كەردەو و نوكى پرمەكەى گەياندە سنگى عيسا و يەكجار كەردى بە ئا و دایدا. كاتى نوكى پرمەكەى لە دلى هینایە دەرەو، پرىك خوین و خویناو لە كونی زامەكەو هاتە دەرەو.

ئەو كاتە كە جەلادەكە خەرىكى شكاندنى ئىسكى پىی دوو تاوانبارەكە بوو، ژمارەيەك لە ئامادەبووكان كە دەیانزانی ئەو جەلادە پۆمییە، دروشمیان لە دژى پۆم دەگوتەو. سەربازە پۆمییەكان هیرشیان بۆ خەلكەكە برد و بە تەنیشتى نىزەكانیان و بە قىغان، پرىكیان دا لە خەلكەكە تاوەكو دوریان بخەنەو و، ئىسكى چەناگەى يەكى لە ئامادەبووكانیشیان شكاند.

ئەم هەلۆیستە جوولەكەكانى تۆپە كەرد و كاتى دور دەكەوتنەو، هاواریان دەكرد: هەر كە چەكمان دەست كەوت، هەموو پۆمییەكان لەم شارە دەكوژین.

ئەفسەرە پۆمییەكە پىی گۆت: ئەمانەى كە دەیانینى هاوار دەكەن، هاوپرىكانى عيسا نین، بەلكو لە ناشنایانى ئەم دور دز و دەسپەن. من دەمتوانى فەرمان بەدەم بیانكوژن، بەلام فەرماندارى گشتى فەرمانى پى كەردووين كە جوولەكەكان نەكوژین مەگەر كاتىك كە ناچار بین.

فەرماندارى گشتى گوتوویە مەیانكوژن، چونكە دەبیتە هۆى تۆپە بوونى یەهوودیيەكان و دروست بوونى شوپش و، كیشە بۆ پۆمییەكان دروست دەكەن. من بەو شیوہیەى كەپىم گوتى رقم لە جوولەكەكانە و ئەگەر دەسەلاتم بووايە گشتیانم دەكوشتن، بەلام لەبەرئەوہى "پونتى پىلات"، فەرماندارى "یودە" گوتوہىتى جوولەكەكان مەكوژن، بۆیە ناچارین گوپرايەل بین. ئەو كاتە خاوەن پایەى پۆمییەكە گوتى: كاتى كارى من لىرە تەواو بوو و، بۆ پىشكەش كەردنى راپۆرت و پشوووان بەرەو قەلا بەپرى كەوتم، ئەوا لە گەل خۆم دەتەبەم و دەتناسىنم بە فەرماندارى گشتى و، پىموايە واباشترە لەكاتى جەژنى گەرەى جوولەكەكاندا لە كۆلانەكانى ئەم شارەدا نەبىنرئیت. لەبەرئەوہى یەهوودیيەكان ئەمپرو تۆیان لەگەل من بىنیوہ كە پىكەوہ قسە دەكەين و زانیویانە تۆ یەهوودى نیت، ئەوا هەركاتى بەتەنیا بتبینن، لەوانەيە هیرشت بۆ بینن و بتكوژن. خاوەن پایەكەى پۆم پىكەنى و گوتى: ئەو خۆشەويستىەى كە

بەرامبەر تۆ ھەمە لەبەرئەوہ نىيە كە تۆ پۆمىت، بەلكو ھەست دەكەم پىياوئىكى دانائىت و لەبەرئەوہى خۆم خويىندەوارىم ھەيە و دەتوانم بنووسم و بخوینمەوہ، بۆيە رېز لە پىياوى دانا دەگرم و ھەرچەندە لە قەلاداكەشدا شوپىنئىكى واى تىدا نىيە تاكو لىنى دابنىشى، بەلام ھەول دەدەم لەوى ئاسوودە بىت.

پرسىم: مەبەستت لە "قەلا" چىيە؟

ئەفسەرە پۆمىيەكە گوتى: مەبەستم، قەلاى "ئەنتۆنىيە" يە كە قەلايەكى قايم و نىزامىي ئەم شارەيە و بارەگاي سەربازانى پۆمىيە و فەرماندارى گشتىش لەوى نىشتەجىيە.

گوتم: بەوشىوہەيەى من بىستومە، كۆشكىكى گەرە و بەشكۆ لەم شارەدايە كە لەلايەن "ھىرود" ھوہ دروست كراوہ. بۆچى فەرماندارى گشتى لەو كۆشكەدا نىشتەجى نابى؟

ئەفسەرە پۆمىيەكە گوتى: ئەگەر فەرماندار لەو كۆشكەدا نىشتەجى بى، دەبى ئەو سەربازە پۆمىيانەى كە لەم شارەدان، بكرىن بە دوو بەشەوہ و نىوہيان لە قەلاكە دابنى و نىوہكەى تريان ببات بۇ كۆشكەكەى خوى بۆئەوہى پارىزگارى لى بكن. بەم شىوہەيە سەربازە پۆمىيەكان دابەش دەبن بەسەر دوو گرۇپدا و ھەر دوو گرۇپەكە لاواز دەبن و بۆيەش فەرماندارى گشتى لە قەلاى "ئەنتۆنىيە" نىشتەجى بووہ تاكو ناچار نەبىت سەربازەكان بكات بە دوو بەشەوہ. قەلاى "ئەنتۆنىيە" كە دواتر دەيبىنيت، قەلايەكى قايمە و ناتوانى تىك بدرىت، ھەرۋەھا گرنگىەكى ترىشى ئەوہيە كە بەسەر پەرسىتگاي گەرەى قودسدا دەپروانىت و تۆ، دواى ئەوہى چويتە ناو قەلاكە، دەتوانى لەوئوہ ھەموو بەشەكانى پەرسىتگاكە بىينى. ھەرۋەھا لەبەرئەوہى زۆربەى شوپىشى يەھوودىيەكان لەپەرسىتگاوہ دەست پىدەكات، بۆيە روانىنى قەلاكەى ئىمە بەسەر پەرسىتگاكەدا لەپرووى رىگىرى كردن لە شوپىشى يەھوودىيەكان زۆر بەسوودە.

ئەفسەرە پۆمىيەكە دواى ئەوہى ناوى خوى بەمن گوت كە ناوى "ئادان ئابرا"، پالى دا بەو خاچەرەى كە عىساي پىنوہ بوو و گوتى: ئەگەر تۆ لىرە بوويتايە كاتىك ئەم پىاوہ ھاتە ناوہوہ، ئەوا دەتبىنى كە ئەويان وەكو دەستەلاتدار و پاشاكان ھىنايە ناو شارەوہ. ئەو پۆژە عىسا سوارى گويدىرئىك ببوو و كۆمەلىك لە ژنان و پىياوانى دەوروبەرى، پەلى دارخورماكانيان بەدەم رىوہ دەشكاندەوہ.

كۆمەلىك لە پىياوانىش جەلكانى خۇيان دادەكەند و لە رىنگەكەى ئەودا داياندهخست تاكو گوئىدرىژەكەى، سمى خۇى بخاته سەر جەلكانى و دەيانگوت: ئەى عيسا، تۆ نەوہى "داوود" ايت؟

ئەفسەرە پۆمىيەكە گوتى: من بەدواداچوونم كرد و زانيم كە عيسا لە دايكەوہ باوانى دەچىتەوہ سەر "داوود". دواتر ئەفسەرە پۆمىيەكە ئەو ژنەى نیشان دام كە دايكى عيسا بوو و گوتى: ئەم ژنە لە نەوہگانى "داوود"ە.

ئەو ژنانەى كە لە خزمان يان ھاوپىكانى عيسا بوون، بەھوى جىابوونەوہيان خەلكە نامادەبووہكان، پەچەيان لە پوخسارى خۇيان لادابوو و لەسەر زەوى دانىشتبوون و ھەمويان سەيرى عيسايان دەكرد. من بەباشى پوخسارى دايكى عيسام دەبينى و زانيم كە كەسىكى بەتەمەن نىيە، بەلكو ھىشتا گەنجە و، جوانى ئەو ژنە بووہ ھوى سەرسامى من. جوانىيەكەى دايكى عيسا جوړىك لە جوانى ئاسمانى بوو و ھەركەسى ئەوى بدىايە، ئەوا دەيزانى كە ئەو جوړە جوانىيە زۆر دەگمەنە.

من زۆر حەزم دەكرد لە جىي خۆم ھەستمەوہ و لەو گروپە ژنە نزيك بىەمەوہ كە لەسەر زەوى دانىشتبوون و پىيان بلىم كە دايكى عيسا لەوى دوور بخەنەوہ و بىبەن بۆ جىگەيەكى تر تاكو دواى ئەوہى دوور كەوتنەوہ، بچم بۆ لاي ئەو ژنە و سلاوى ئى بكم و پىي بلىم كە ((ئەى دايكى عيسا، من دەزانم ئەو بەلايەى كە بە سەرتدا ھاتوہ، زۆر بە ئازارە، بەلام ئىستە خوڭشحال بە كە كورەكەت مائناوایی لە ژيان كرد و ئىتر ئازار ناچىژى، چونكە لەخاچدراوىك دواى ئەوہى وەفاتى كرد، ئىتر پەھا دەبىت و لە ھەموو دەرد و ئازارىك پزگارى دەبىت)).

دوو ژن لەلای دايكى عيسا دانىشتبوون كە زياتر لە ژنەكانى تر گرنگيان بە دايكى عيسا دەدا. يەكى لەوان ژنىكى پەريشان و خەمناك بوو كە نىگاي لەسەر خاچەكە نەدەپرى، ئەوى تريان ژنىكى بەتەمەنتر بوو لەژنەكەى تر. مریەم- دايكى عيسا، بەجوړىك سەيرى كورەكەى خوى دەكرد وەك بلىي ھەست بەئازارەكانى دەكات و حەزى دەكرد ئازارەكانى لەشى كورەكەى بگوازىتەوہ بۆ لەشى ئەو. لە كاتىكدا كە عيسا مردبوو و پۆخى لە لەشدا نەمابوو، كەچى دايكى عيسا بە پوخسارە خەماويەكەيەوہ سەيرى كورەكەى كرد. بەلام دوو ژنەكەى دىكە بەجوړى سەيرى عيسايان دەكرد وەك بلىي چاوەرپى پەرجوو بن و ھىوادار بوون عيسا زىندوو بىتەوہ

و ئەو میخانهی که به دەست و پێیهکانیدا داکوترابوون، هەر لەخۆوه دەریین و عیسا لەسەر خاچەکه بیته خواریوه.

دایکی عیسا نیگای لەسەر کۆرەکهی هەلنەدەگرت و منیش نیگام لەسەر ئەو هەلنەدەگرت، تا کاتیئێک هەستم کرد کەسیک قوڵی گرتم و پرووم وەرگیرا و بینیم "نادان ئابر" - ئەفسەرە پۆمییهکهیه.

ئەو گوتی: کاری من تەواو بووه و ئیتر پێویست ناکات لێره بمینمەوه، چونکه هەر سی لهخاچدراوهکه گیانیان سپاردوووه و ئەگەر جوولهکهکان بیانەوی پێش شەممە ئەم سی تەرمه لەسەر خاچ دابگرن، ئەوا دایدهگرن.

لیم پرسی: شەممە له کهیهوه دەست پێ دەکات؟

ئەفسەرە پۆمییهکه پرووی کردە پوژئاوا و سهیری هەتاوی کرد و گوتی: خۆر هیشتا لەسەر ئاسۆیه و دواي ئەوهی کهوته پشتی ئاسۆوه، شەممەي جوولهکهکان دەست پێ دەکات.

دواتر چەند کەسیک له سەربازەکانی لەبەردەم خاچەکاندا به پاسهوانی دانا و بهوانی تری گوت که ئیتر نازادن و دواي ئەوهی گەیشتینه قەلاکه، دەتوانن پشوو بدن. من و "نادان ئابر" له پێشەوه دەپویشتین. یهکی له سەربازەکان پەشمەي گویدرێژەکهی منی گرتبوو و به دواي خۆیدا دهیهینا و سەربازەکانی تریش، که جیابوون لهوانه‌ی له‌لای خاچەکاندا پاسهوانییان دەکرد، له پشتی ئێمه‌وه دههاتن.

من چیژم له دەنگی بههیز و یهك سەدا و ریکوپیکي هەنگاوی سەربازە پۆمییهکان وەردەگرت و لەبەرئەوهی ئەوان به هەنگاوی نیزامی دههاتن به‌پێوه، بۆیه من و "نادان ئابر" ییش ناچار بووین که به هەنگاوی نیزامی برۆین به‌پێوه.

کاتی گەیشتینه شار، بۆنی شیو له هەموو ماله‌کاندا ده‌گەیشته لوتمان و، "نادان ئابر" گوتی: هەموو ئەو خواردنانه‌ی که ئەمشه‌و له‌م شارهدا دروست ده‌کریت، به‌ گۆشتی مەر دروست ده‌کریت. دۆینی و ئەمپۆ، پەرسنگای گەوره‌ی یه‌هوودییه‌کان به‌بۆنه‌ی سەربیرینی مەرەکانه‌وه ببوو به‌ کوشتارگه‌یه‌کی گه‌وره.

نهریتی جووله‌که‌کان وایه که‌کاتی مەرێک سەردەپرن، رانه‌که‌ی دەدهن به‌ پێشه‌واکانی خویان و چه‌وریی و به‌زه‌که‌ی ده‌هیلنه‌وه بۆ خودا‌که‌ی خویان.

ئىمە كە بەھەنگاۋى خىرا دەپۈيشتىن، گەيشتىنە قەلەي "ئەنتۆنىيە" و تورەكە گەرەكەي منيان برە ناو قەلەكە و گويدريژەكەيان برد بۇ تەويلە و، پاشان ئىمەش چووينە ناو ھەوشەي قەلەكەو. لەويدا "ئادان ئابىر" سەيرىكى منى كرد و زانىم كە سەيرى جەكەنم دەكات و بەزمانى حال پىم دەلى كە جەكەنم بۇ سەربازخانەي پۇمى، بەتايىبەت بۇ دیدار لەگەل فەرماندەي گشتى، شياو نىيە. من لە ناخمدە پىشتگىرىم لە مەبەستەكەي كرد. جەكەنى من بۇ دەرەھەي سەربازخانە و كاتى لەنيوان كۆمەلى لە نامادەبوۋاندا سەيرى لەخاچدراۋەكەنم دەكرد، باش بوو، بەلام بۇناو سەربازخانەي پۇمى شياو نەبوو. چونكە سەربازخانەي پۇمىيەكان كە لژيونىك (لەشكرىك) لەناويدا بەسەرى دەبرد، يەككە لە خاۋىنترىن شوينى دنيا و پاكوتمىزى و پىكوپىكى لژيون بەناۋبانگە. لە سەربازخانەيەكى پۇمىدا، بۇنى ئاسن و چەرم دىت بە لوتدا، چونكە چەكى سەربازەكانى لژيون و، زى و جلى جەنگيان ئاسنىنە و پىشتوین و ھەلگىرى چەرمىنيان ھەيە. ھەرەھا سوارەكانى نىزامى پۇمىيش زىنى چەرمىنى ھەيە، بەلام ھەرگىز بۇنى ناخۇش لە سەربازخانەي پۇمىدا نايە بە لوتدا.

من لەبەرئەھەي پۇمىم و بېروم وايە سەربازخانەي لژيون جگە لەھەي كە خاۋىنە، مىجرابى ئەرئەشى پۇمە، بۇيە بېرىارمدا جەكەنى خۇم بگۇپم و بە "ئادان ئابىر" م گوت: ئايا لىرەدا جىگەيەك نىيە بتوانم خۇمى تىدا بشۇم و جەكەنى تىدا بشۇم؟

ئەفسەرە پۇمىيەكە گوتى: لەم سەربازخانەيەدا لەو ھەمامانەي تىدا نىيە كە ئىۋە لە پۇم بىنيوتانە تا بتوانىت خۇتى تىدا بشۇمى، بەلام جىگەيەكەمان ھەيە كە ئەفسەرەكان خۇيانى تىدا دەشۇن. ئىنجا دوو كەس لەغولامەكانى بانگ كرد و منى بەوان سپارد و گوتى: ئەو بېەن بۇ ھەمام و لەشى بشۇن و پۇنى بۇن خۇش بەدن لە لەشى و قژى شانە بكن.

غولامەكان منيان برد بۇ ھەمام و شوتمىيان و دواي ئەھەي لەشم پاك بوويەھە، پۇنى بۇنخۇشيان دا لە لەشم.

له قهلاى ئەنتۆننیه دا

من هەرکه چوممه ناو حەوشەى قهلاى "ئەنتۆننیه"، لەو کاتەدا "پونتوس پیلات"، فرماندارى گشتى، لەگەڵ چەند کەسىكى تر که لە دوايهوه بوون، لە بورجى قهلاکهوه هاته خوارهوه. من زانيم که ژمارهيه که له يه هووديههکان له حەوشەى قهلاکهدا وهستاون و چاوه پوانى نزيك کهوتنه وهى فرمانداره کهن. لەشيوهى فرمانداردا بۆم دەرکهوت دلى گيراوه و زانیشم ئەو جووله کانهى که هاتوون بۆ ئەوى و گهره کيانە لەگەڵ "پونتوس پیلات" دا گفتوگو بکەن، مەبهستيان چاکهيه لەگەڵ فرمانداردا و بۆيه فرمانزەواش لەگەڵيان پريک کهوتوه تا لەو کاتەدا بيانيفيئت، چونکه عادهت نييه فرمانداريکى گشتى لەو کاتەدا پريگه بدات بە کۆمهلى خەلک بيان بينيئت، بۆيه کەسه دياره کانى جووله که کاتى فرماندارى گشتيان بينى، داواى مۆلەتيان لى کرد پيش ئەوهى شەممە دەست پى بکات تەرمى عيسا لەسەر خاچ بهيئريئته خوارهوه.

فرماندارى گشتى له يه هووديهه کانى پرسى: عيسا بهسەر خاچه کهوه چۆن گيانى دەرچوو؟

ئەوان گوتيان: هەر وهکو له خاچداره کانى تر مرد.

فرماندارى گشتى گوتى: پروداوه کهى ئەمڕۆ زۆر منى شەکهت کرد و ژنه کهم بههوى ئەو پروداوه وه نهخۆش کهوت. با له خاچه که بهيئريئته خوارهوه و بۆ هەرشوینيکى دهبەن، بيبەن تاكو ئەم مەسه له يه کۆتاي پى بيئت.

يه هووديهه کان گوتيان که دواى ئەوهى تەرمى عيسايان هينايه خوارهوه، لەو باخهى که له نزيك شوينى له سيّداره دانە که دايه ئەسپه ردهى بکەن، سەرنجم دا له کاتيکدا که گه وره کانى جووله که لەگەڵ فرمانداردا قسه يان دەرکرد، تهنه يه کيکيان به نوينەرى قسهى دەرکرد و ئەوانى تر خويان نەدە کيشايه ناو قسه کانهوه. ئينجا ئيتير تيگه يشتم ئەو کەسهى که به نوينەرى يه هووديهه کان نيردرا بوو که لەلايهن ئەوانه وه قسهى دەرکرد، بهجۆرى گفتوگوى دەرکرد که گومانم برد له هاوپرئى و لايهنگرانى عيسا بيئت.

دواى ئەوھى گفتوگۆى يەھوودىيەكان تەواو بوو و كەوتتەپرى و لە حەوشەى قەلەكە چوونە دەرى، "پونتوس پىلات" بە دەوروبەرەكەى خۆى گوت: بەلى خۆيەتى، ئايا ئەم پياوھى كە قسەى دەكرد، "يوسفى ئەرىماتى"، ئەندامى ئەنجومەنى بالآى يەھوودىيەكان نەبوو؟

دەوروبەر گوتەكەى فەرمانرەوايان بەراست دانا و گوتيان: بەلى، خۆيەتى. فەرماندار گوتى: ئەو پياوھى كە ئەمپرۆ بەرگرى لە عيسا دەكرد و دەيگوت دەبى تەرمەكەى لەخاچ بىتە خوارەوھ و لەو باخەدا ئەسپەردە بكرى، بۆچى لەلای ئەنجومەنى بالآ لايەنى عيساى نەگرت تاوھكو نەكوژى؟

لەو كاتەدا "ئادان ئابرا" منى نيشانى فەرماندار دا و سەرنجى ئەوى بۆلای من راکيشا. منيش دوو ھەنگاڭ لىوھى نزيك بوومەوھ و بە ريزەوھ سلاوم كرد و ناوى خۆم پى گوت. ئەو ھەر كە منى بينى ناسىمى و، دەرکەوت كە پياويكى خاوەن ھزرى بەتوانايە و گوتى: "مەزن تىوس!" من باش تۆ دەناسم و دەزانم كە باوكت ئەستىرەناسىكى گەرە بوو. بەلام بەداخوھ، لە پوژىكى باشدا نەھاتوووت بۆ قودس، چونكە ئەمپرۆ بەھۆى تۆفانى گەرد و خاكەوھ ھەوا تاريك بوو پاشان بوومەلەرزە پووى دا، بەلام مائەكانى ناو شار ويران نەبوون. ئىنجا يەكك لە پروداوە ناخۆشەكان ئەوھ بوو كە عيسايان لەخاچ دا. پىموايە تۆش ئەوت بە خاچەوھ بينيوھ. بەلام ئەم پروداوە تا سالىكى تر بە تەواوى فەرامۆش دەكرىت و ھىچ كەسى يادى عيسا ناكاتەوھ.

فەرماندارى گشتى "يودە" بەبى ئەوھى چاوەپروانى من بىت، گوتى: ژنەكەم ھەرچەندە پىش نيوەپووى ئەمپرۆ نەخۆش بوو، بەلام بە بينىنى ئيوھ خۆشحال دەبىت و پىموايە ئىستە حالى باشتر بووھ و دەتوانى لەگەل ئىمە نانى ئيوارە بخوات. خۆيشم باش نىم و ئازارى پۇماتىسمەى كۆنم سەرى ھەلداوھتەوھ، لەو كاتەدا ناماژەى بۆ بورجى قەلەكە كرد و گوتى: ھەرچەندە گيانم ئازارى ھەيە، بەلام كارى سەرەكى من لىرە ئەوھيە كە بە پليكانەكانى ئەم بورجەدا بپۆمە سەرەوھ و پيايدا بىمە خوارەوھ.

بۆم دەرکەوت شوينى ئىشى فەرماندار لەسەر ئەو بورجەيە و بۆيە ناچارە پووى چەند جاريك بە پليكانەكاندا بچىتە سەرەوھ و پيايدا بىتە خوارەوھ. ھەرچەندە حاكم دەيگوت كە نەخۆشى پۇماتىسمە كۆنەكەى سەرى ھەلداوھتەوھ و ھەمو گيانى ئازارى ھەيە، بەلام چوست و چابوك دەھاتە بەرچاڭ و ھەرەھا ھەرچەندە كەمىك قەلەو بوو بەلام

هەلسوکەوتی خێرای هەبوو. لە پابردودا کە "پونتوس پیلات" م لە "پۆم" بینیبوو، قژی سەری پڕ بوون. بەلام ئەو پۆژە بینیم موی سەری بڕیک روتاوەتەو و نیوەی تاس بوو و بۆئەوێ پێستی سەری دەرئەکەوێت، ئەو پڕە قژی کە ماوەتەو بەجۆریک شانەیی دەکات کە پێستی سەری دابپۆشیت، بەلام ناشکرایە بەم نزیکانە هەموی سپی دەبیت. من دەمزانی کە "پونتوس پیلات" لە پیاوێ دیارەکانی پۆم نەبوو، بەرز بوونەوێ پلە و دەرکەوتنی کاتیک دەستی پێ کرد کە لە گەل "کلودیا" دا بوونە هاوسەر، و لەبەرئەوێ خانەوادی ژنەکە لە خانەوادی ناودار و ناسراوەکانی پۆم، بۆیە توانی پلەیی فرمانداری گشتی "یودە" بە دەست بهێنیت.

بەشیوەیەکی گشتی من، فرمانداری گشتیم وا دەهاتە بەرچاو کە پیاویکی ئێسک سوکە و بۆم دەرکەوت کە زۆر حەزی لەوێ ئەرکی خۆی لە "یودە" بەباشی ئەنجام بدات و بەپێی یاسا رەفتار بکات و دادگەری بکاتە قوربانی لایەنگری ئەم و ئەو. بۆیە ئەو پۆژە بە لەخاچدانی عیسا زۆر ناپەرەت بوو، چونکە دەیزانی لەسێدارەدانی ئەو پیاوێ چاکە، ئەویش بە ئەشکەنجەدان، بە پێچەوانەیی دادگەریەوێ.

من سەیرم لەو دەهات کە بۆچی فرماندار لە حەوشەیی قەلادا پیاوێ دەکات و ناچیتەوێ بۆ ژۆرەکەیی خۆی، بەلام ئەو خۆی هۆی پیاوێ کردنی خۆی پونکردووە و گوتی: ئەمشەو، شەوی شەممەیی جوولەکەکانە و جەژنی گەورەیی ئەوان دەستی پێ کردووەو بۆیە پێشبینی دەکەم دیسان ئێشیان پێم دەبیت و ئەگەر بگەرێمەوێ بۆ ژۆرەکەیی خۆم لەسەر بۆرجی پۆم، دواي ئەوێ یەهوودییهکان هاتنەو، ناچار دەبم بێمە خوارەو. بۆیە لە حەوشەکەدا پیاوێ دەکەم بۆئەوێ ئەگەر یەهوودییهکان هاتنەو، بتوانم پێشوازیان ئێ بکەم. حکومەتی پۆم کە منی بۆ ئێرە ناردووە، وادەزانی من ئاغای جوولەکەکانم، لەکاتیکدا من وەک نۆکەری ئەوانم.

فرماندار پێگەیی پێدام لەگەڵی پیاوێ بکەم، پاشان لێی پرسیم: تۆ پەرستگای یەهوودییهکانت دیتووە؟

گوتم: نەخێر، بەلام زۆر حەز دەکەم پەرستگایان ببینم.

فرماندار گوتی: ئێمەیی پۆمییهکان تەنها دەتوانین بەشیکی بچوکی پەرستگاکە ببینن. یەهوودییهکان مۆلت نادەن ئێمە بچینە ناو بەشی سەرەکی پەرستگا و میحرابەکەو. ئەوان دەلێن تەنیا پیاویک دەتوانی بچیتە ناو بەشی سەرەکی

پەرستگاكه وه كه خهتهنه كرابيټ. جوولهكهكان لهم بهشهي پەرستگادا ئهوهنده توندن كه ئهگەر گومانيان له يهكي ههبيټ، يههوودي نهبيټ، ئهوا لهناو خودي ميحرا بهكهدا جهستهي دهپشكنن و ئهكەر بيبيزن و بزائن خهتهنه نهكراوه، يهكسر بهردباراني دهكهن، بهم شيويه دهيبهستنوه به شتيك يان به ستونيكه وه تاكو نه توانيټ جو له بكات و له دوروه بهردى تي دهگرن و، ئهوهندهي بهرد ئي دهدهن تا لهشي دادهوهشي و له ژير ئه وهه موو بهردهدا ئهسپهرده دهبي.

تا ئهوكاته فرمانداري گشتي لهبارهي رومه وه قسهي نهكردبوو و لهو كاتهدا باسي رومي هينايه پيشه وه و ليټي پرسيم: ههواله تازهكاني روم چيه؟ له وهلاميدا گوتم: من ئاگاداري بارودڤخي روم نيم، چونكه له وهري زستاندا له ئهسكهندهريه بووم و لهوي له كتيبخانهدا دهخويندوه و، من له "ميسر" وه هاتووم بو "يوده".

كاتي فرماندار زاني من له "ميسر" بووم و له "روم" وه نه هاتووم، ههستم كرد خيالي ناسووده بووه. تا ئهو كاته فرماندار بايهخي پي دهدام، چونكه وايده زاني من له رومه وه هاتووم و نهيده زاني له كام گروپي سياسيدام. بهلام دواي ئهوهي كه زاني من له رومه وه نه هاتووم، خيالي ناسووده بوو و زياتر خوشه ويستي بو من دهرده بري و گوتي: وهره بچين بهرهو بورجه كه تاكو له سه ره وه پەرستگاي يه هووديه كانت پي نيشان بدهم، چونكه بورجي ئه م قه لايه به سهر پەرستگادا دهروانيټ.

من و فرماندار چووينه سهر بورجه كه و چاو م كهوت به ديمهني پەرستگاي گه وري جوولهكهكان و بينيم ئه پەرستگايه چندين هوشه ي ههيه. فرماندار يهكي له هوشه كاني كه ژماره يهكي زور خهلكي تيدا كو بيويه وه، پي نيشان دام و گوتي: ئهو هوشه يه كه دهيبيني بچوكترين شويني پەرستگاكيه و ئهو كه سانهي كه له سهر ئاييني جوولهكه نين دهتوانن بچنه ناو ئهو هوشه يه. ئهو هوشه بچه كه، بهر شيويه يه كه دهيبيني، بازاريكه و ژماره يهك له پاره گوڤره وهكان لهويدا خهريكي مامه له كردن، بهلام ئهو بيگانانه كه لهو هوشه يه دا خهريكي مامه له كردن، مؤله تيان نيه بچنه ناو بهشه كاني تري پەرستگاوه. ئينجا هوشه يهكي تري پي نيشان دام و گوتي: ئهوي هوشه ي ژنه كانه و ژنه يه هووديه كانه لهويدا كوڤد بهنوه و ئهو لايه ي تريش كه دهيبيني، هوشه ي پياوانه. ئينجا بينايهكي پەرستگاكيه پي نيشان دام و گوتي:

ئەۋىش پېرۆزىن شۇيىنى پەرستگايە و ھېچ كەسى بۆى نىيە بېچىتە ناو ئەو شۇيىنە، تەنيا پېشەۋاي پۇحانى گەرەى جوولەكەكان نەبى. ئەۋىش سالى جارىك پى دەنيتە ئەو شۇيىنە.

گوتىم: من پېش ئەۋەى بىم بۇ ئىرە لە مىسر بىستبوم، لەو شۇيىنەى كە تۇ دەيلىنى پېرۆزىن شۇيىنى پەرستگايە، ئىسكى سەرى گويدريژىكيان تىداداناۋە و ەك ەندىك دەلىن باۋەرپان بەو ئىسكە ھىناۋە و جوولەكەكان ئەو ئىسكە دەپەرستىن.

فەرماندار گوتى: ئەۋە تەنيا ئەفسانەيە، ئەگىنا لەۋىدا ھېچ شتىكى ئى نىيە و ئەو بىنايە بەتالە.

گوتىم: مەگەر تۇ چوويت بۇ ئەۋى، بە چاۋى خۇت بىنيوتە كە بەتالە؟
فەرماندارى گشتى گوتى: من نەچووم بۇ ئەۋى، بەلام كاتى پەرستگا كۆنەكە ناگرى گرت و ويران بوو، فەرماندارى گشتى "يودە" لەگەل ژمارەيەك لە ئەفسەرە رۇمىيەكان پىي خستە ناو شۇيىنى پېرۆزى پەرستگاگە و ئەۋى بە بەتالى بىنيۋە.

كاتى من و فەرماندار خەرىكى گفوتگوۋ بووين، ناگاداريان كردىنەۋە كە دەستەيەك لە يەھودىيەكان ھاتون و گەرەكيانە چاۋيان بە فەرماندار بەكەۋىت. "پونتوس پىلات" گوتى: ئىستە بروام پى بىكە كە من جوولەكەكان باش دەناسم و بەو جۇرەى كە گويت ئى بوو، پېشېبىنىم كرد كە ديسان دىنەۋە بۇ لاي من. بەلام نازانم ئەم جارەيان چ داۋاكارىەكيان ھەيە.

ئىمە لەسەر بورجەكە ھاتىنە خوارەۋە و پىمان خستە ناو ھەشەكەۋە و يەھودىيەكان بە رېزەۋە لە فەرمانرەۋا نزيك بوونەۋە. فەرماندار پرسى: چى بوۋە كە بۇ دوۋەمىن جار دىن بۇ لام؟

ديسان يەكى لە يەھودىيەكان بە نوينەرى ئەۋانى تر دەستى بە قسەكردن كرد و گوتى: ئەى فەرماندار، ئىمە بوئەۋە ھاتووين بۇ لاي تۇ تا مۇلەتمان بەدەيتى، لە دۋاي تەۋاۋ بوۋنى پۇژى شەممە، كاتى جەژنى گەرەى ئىمە دەست پى دەكات، تەرمى عيسا بسوتىنن. فەرماندار بە سەرسامىيەۋە پرسى: گەرەكتانە تەرمى عيسا لەناۋ ناگردا بسوتىت؟! ئەو پياۋەى كە بە نوينەرى ئەۋانى دىكە قسەى دەكرد، گوتى: دۋاي ئەۋەى شەممە تەۋاۋ بوو، ئىمە بەبۇنەى جەژنى گەرەى خۇمانەۋە ناگر دەكەينەۋە و ناگرى ئىمە سى شەو و سى پۇژ بەردەۋام دەبىت. ئەى فەرماندار، تۇ دەزانى كە ئىمە ھەندى

جار تەرمى دزەكان دەسوتىننن و لەبەرئەوھى لە جەژندا ئاگر دەكەينەو، بۇيە تەرمى ئەو دزەى كە لەگەل عيسادا لەخاچ دران، دەسوتىننن. دەمانەوى مۇلەتمان بەدەيتى تا تەرمى عيساش بخەينە ناو ئاگرەوھ و بيسوتىننن.

فەرماندار گوتى: ئەمرو پيش ئەوھ دەستەيەك لە يەھوودىيەكان ھاتن بۇلاى من و پييان گوتم كە دەيانەوى دواى ئەوھى تەرمى عيسايان لەخاچ ھىنايە خوارەوھ، لەو باخەى كە لە شويىنى لەسیدارەدانەكەدايە ئەسپەردەى بكن. ئىستە ئىوھ چۆن دەتانەوى تەرمەكەى بسوتىنن؟

ئەو پياوھى كە نۆينەرى يەھوودىيەكان بوو، گوتى: ئىمە وادەزانن ھەركاتى تەرمى عيسا ئەسپەردە بكەين، ئەوا لە داھاتودا گۆرەكەى دەبىت بە زيارەتگای لايەنگرەكانى، بەلام ئەگەر لاشەكەى بسوتىننن و بەتەواوى لەناوى بەرىن، لايەنگرەكانى ناتوانن ئەو پپەرسەتن.

فەرماندار گوتى: من بۇ سوتاندنى لاشەى عيسا رەزامەندى دەرنابرم و ئىوھ دەبى لاشەكەى بە خاك بسپىرن.

نۆينەرى جوولەكەكان گوتى: ئاخەر ئەگەر ئىمە لاشەى ئەم پياوھ بەخاك بسپىرن، لە داھاتودا گۆرەكەى كىشەمان بۇ دەنیتەوھ.

فەرمانرەوا پشتى كرده ئەو پياوھ و يەھوودىيەكان و دووركەوتەوھ تا نيشانىيان بەدات كە ئىتر ھەز ناكات لەبارەى ئەو بابەتەوھ قسە بكات. منيش لە فەرمانرەوا نزىك بوومەوھ و پىم گوت: وادەردەكەوئىت مەسەلەى عيسا، تەنانەت دواى مردنیشى كىشەى بۇ دروست كرديت.

فەرمانرەوا گوتى: راست دەلىى. بە داخەوھ ئەم بابەتە دواى مەرگى ئەوئىش كىشەى بۇ من دروست كر دووھ. من پياوئىكى سوکەسەرە نىم، بەلام بووم بە دارە دەستى ھەلوئىستى جوولەكەكان و ئەوان منيان ناچار كرد تا رەزامەندى بۇ لەسیدارەدانى عيسا دەرىپرم. دەبى بلىم جوولەكەكان خۇيان عيسايان لە نيوھى شەردا دەست بەسەر كرد، نەك من. دواى ئەوھى ئەويان بە تۆمەتى كوفر دەستگىر كرد، دەيانتوانى بەرد بارانى بكن و بەبى دەست تىوھردانى ھكومەتى پۆم بىكوژن. ھەلبەت ئەنجومەنى بالای يەھوودىيەكان لىرە ناتوانن فەرمانى لەسیدارەدان دەربكەن و جى بەجىى بكن. ھەركاتى ئەنجومەنى بالای يەھوودىيەكان بىوئىت كەسىك لەسیدارە

بدات، دهیی به پهزامهندی فرمانپهوا بیئت و فرمانی لهسیداره‌دان دهریکات. بهلام چه‌ندین جار پووی داوه که خودی نه‌نجومه‌نی بالای یه‌هوودیه‌کان فرمانی له‌سیداره‌دانی دهرکردوه و جی به‌جیشی کردوه، کاتیکیش ئیمه‌ی پرمیه‌کان پیمان گوتن بوچی ئه‌و که‌سه‌یان کوشتوره، نه‌ندامانی نه‌نجومه‌نی بالای یه‌هوودیه‌کان وه‌لامیان دایه‌وه که ئه‌وان هیچ تاوانیکیان نییه و، هه‌وره‌ها فرمانی له‌سیداره‌دانیان دهرنه‌کردوه، به‌لکو خه‌لکه‌که به‌هوی توپه‌یه‌وه هیچ‌پیمان بو تاوانباره‌که بردوه و به‌ردبارانیان کردوه. له‌باره‌ی عیسا‌شه‌وه ده‌یانتوانی وا بکه‌ن و بیکوژن و، پاشان بلین له‌به‌رئه‌وه‌ی کوفری کردوه، خه‌لک تووره بوون بویه کوشتویانه، به‌لام یه‌هوودیه‌کان مه‌به‌ستیان ئه‌وه بوو که حکومه‌تی پرمیش بیننه ناو کیشه‌که‌وه تاکو بگوتری حکومه‌تی پرم عیسا‌ی کوشتوره نه‌ک جووله‌که‌کان.

گوت: ئه‌ی فرمانپه‌وا، من پیاویکی خورافات و خه‌یال په‌رست نیم، به‌لام نه‌مپرو کاتی عیسا له‌خاچ درا، لیره بووم و بینیم که ئاسمان تاریک بوو و زه‌وی هاته له‌رزین و گیانداران ترسیان ئی نیشتبوو، وه‌ک ئه‌وه وابوو که زه‌وی و ئاسمان به‌هوی له‌خاچ درانی عیسا خه‌فته‌بار بووین.

فرمانپه‌وا به‌توندی سه‌یریکی منی کرد و گوتی: ئه‌وه‌ی که ده‌یایی، له‌و قسانه ده‌چی که نه‌مپرو ژنه‌که‌م ده‌یگوت و، ئه‌ویش تاریکیی ئاسمان و بوومه‌له‌رزه‌که‌ی ده‌گه‌پرانده‌وه بو له‌خاچ درانی عیسا. به‌لام من ئه‌وه له‌تۆ، که پیاویکی پرمیت، چاوه‌پری ناکه‌م تا باوه‌ر به‌هه‌ندی شت بکه‌یت که خه‌لکی عه‌وام و لابه‌لا باوه‌ریان پیی هه‌یه. ئیتر من له‌گه‌ل فرمانداردا سه‌باره‌ت به‌ عیسا قسه‌م نه‌کرد، چونکه ده‌مزانی تووره ده‌بیئت.

لەسەر خوانی ئیوارەى فەرمانرەوادا

فەرمانرەوادى گشتى كە دەيوست بچیتەو مەنزلى خۆى، لە من جىابوويەو، بەلام پيش ئەوەى لىم جىابیتەو گوتى: بۇ نانخواردنى ئىوارە چاوەرپىتم و دوای ئەوەى دنيا تاريك بوو و چراكان پۆشن کران، تۆ بۇ نانخواردن وەرە بۇ مەنزلهكەم. من پۆشتم بۇ ئەو بەشەى قەلا، كە شوینى پشوودانى ئەفسەرە پۆمییەكان بوو، سەیرم کرد ئەفسەرەكان لەبەرئەوەى کاریان تەواو بوو و کاتى پشوویان هاتوو، خەریكى خواردنەو. کاتى من چومە جىی خربوونەوەى ئەفسەرەكان، گویم ئى بوو ئەوان لەبارەى لەخاچدانى عیسا قسە دەكەن و دەبیژن كە فەرمانرەوادى گشتى نەیدەووست بیکوژیت و پیداغرى جوولەكەكان ئەویان ناچار کرد فەرمانى لەسیدارەدان دەرکات. ئینجا من لە گفتوگۆى ئەفسەرەكان بۆم دەرکەوت كە بوومەلەرزەكەى ئەو پۆژە زۆر كاری لەوان کردوو و پروودانى بوومەلەرزەكە لەگەل کوشتنى عیسا، بەبى هۆ نازانن. ئەفسەرە پۆمییەكان كە هەمویان بەرپرسی بەشەكانى لژیون بوون، دەیانگوت كە عیسا خاوەنى گەورەى بوو و دەیتوانى نەخۆشەكان چاك بكاتەو و تەنانەت چەند پۆژىك پيش ئەوەى لەخاچ بدرى، مردوویەكى، كە ماوەى چەند پۆژى لە گۆر نرابوو، زیندوو کرددۆتەو.

من پرسیم: ئەو مردوو لە كوی زیندوو بوویەو؟
ئەفسەریكى پۆمى وەلامى منى دایەو: لیڤرە، واتە لە گۆرستانی شاردا.
لەو ئەفسەرەم پرسى: تۆ ئەو مردووت بینىو كە زیندوو بۆتەو؟
ئەو ئەفسەرە گوتى: من خۆم ئەوم نەبینىو، بەلام ژمارەیهكى زۆر خەلك بینىویانە و دەزانن ناوى چیه. ئەوەى كە بوو هۆى ئەوەى یەهوودییهكان عیسا بكوژن، ئەمەبوو كە زانیان ئەو پیاوە مردوو زیندوو دەكاتەو و خاوەنى ئەم مۆجیزانەیه، بۆیه زۆر ترسان و پریاریاندا بیکوژن.

من ئەگەرچى ئەو پۆژە بینیم كە دنيا تاريك بوو و هەستم کرد زەوى دەلەرزى، بەلام نەمتوانى باوەر بە مەسەلەى زیندوو کردنەوەى مردوو بكەم، بەلام لەبارەى ئەوەو لەگەل ئەفسەرە پۆمییەكاندا قسە نەکرد، چونكە دەمزانی بیسوودە و لەبەرئەوەى

ئەوان باۋەرپان بە زىندو بوونەۋەى مردوۋ کردوۋە، بۇيە ناتوانن تى بگەن كە مردوۋ زىندوۋ نابىتتەۋە. ئەو شتانەى تر كە لە ئەفسەرە پۇمىيەكانم بىست ئەۋە بوو كە كۆمەلەك لە يەھوودىيەكان لە خاكىكى بىاباندا، لە نىزىكى پروبارى دەرياي مردودا (بحرالمت) كۆبوونەتەۋە و لە خەلك جىابوونەتەۋە و لەۋى چاۋەرۋانى عىسا دەكەن.

كاتى شەۋ داھات و چراكان پۇشن كران، من لە جىي خۇم ھەستامەۋە و بە ئەفسەرەكانم گوت كە دەبى بچم، چونكە فەرمانرەۋا بۇ نانخواردنى ئىۋارە چاۋەرۋانى مەن. ئەوان گوتيان: دۋاي نانخواردنى ئىۋارە ۋەرەۋە و شەۋ لە گەل ئىمە بىگوزەرىنە، چونكە ئىمەش لە پۇژانى جەژنى جوۋلەكەكاندا سوودمان بىنيۋە و ئەمشەۋ جەژنىكى بچوكان ساز داۋە و چەند گۇرانى بىژىكى "سرىانى" دىن و سەرقالمان دەكەن. تۇش بىيت تا لە گەل ئىمە بىت.

من بەرپى كەۋتم و چوۋمە ناۋ مەنزەكەى فەرمانرەۋا و ديار بوو كە فەرمانرەۋا و ژنەكەى چاۋەرپى مەن. غولامىك پىنمايى كردم بۇ ئەۋ ژورەى كە فەرمانرەۋا و ژنەكەى لى بوو.

كاتى چوۋمە ژورەۋە، بىنم پىداۋىستى نانخواردن ئامادە كراۋە. ژنەكەى فەرمانرەۋا كاتى مەنى بىنى، ئەۋەندە خۇشحال بوو كە ھەستايەۋە و گوتى: "مەزن تىۋوس" ئەمشەۋ بەتايبەت بە بىننى تۇ ژۇر شادومانم، چونكە ئەمپۇ بۇ مەن ژۇر ناخۇش بوو.

شېۋەى "كلوديا" ژۇر گۇرپاۋو. بۇم دەركەۋت پرچى سىپى بوۋە، چونكە بە خەنە پرچى رىنگاۋ رەنگ كرىدبوو. بەلام چاۋەكانى ئەۋ ژنە، لەگەل تىپەپىۋونى سال، ھىشتا ھەر جوان بوو. فەرمانرەۋا بە ۋتەى ژنەكەى خۇى، بىزار بوو و ئەۋ دوۋ پىاۋەى تىرىش كە لەۋىدا بوون بىزار بوون. يەكى لەۋ دوۋانە، فەرماندەى مەخفەر بوو، ۋاتە فەرماندەى ھىزەكانى پۇمى لەۋ شارەدا لە ئەستۇدا بوو، دوۋەمىشيان "ئادان ئابىر" بوو كە مەنى برد بۇ قەلەى "ئەنتۇنىيە".

فەرمانرەۋاى گشتى گوتى: "كلوديا"، گەرچى ئەمپۇ بىحال بوۋىت، بەلام ئاگات لە ھەلسوكەۋتت بىت.

"كلوديا" بە مىردەكەى گوت: بىحالى مەن بەھۇى تۆۋەيە. مەن بە تۇم گوت عىسا كە پىاۋىكى پىرۇزە، نازار مەدە، كەچى تۇ ئەۋت بە شېۋەيەكى دلتەزىن لەناۋ برد. مەن

پیموایه که ئەگەر فەرمانرەوا لە سەرکەوتنەکانیدا قەرزاری هاوسەرەکهی نەبوایه، بێگومان بە گژیدا دەچوو و لەوانەشە بیکردایەتە دەرەوه لەو ژورە. بەلام "پونتوس پیلات" دەیزانی سەرکەوتنەکانی ئەو بەهۆی ژنەکهیەتی و، ئەو ژنە لە پۆمادا خاوەنی پلەوپایەیه و ئەگەر دوژمنایەتی لەگەڵ بکات، ئەوا بە زەرەری میژدەکهی کۆتایی دیت.

"کلودیا" پووی کردە من و گوتی: لە تەنیشت منەرە دابنیشە.

من بەقسەیم کرد و لەتەنیشت "کلودیا" دانیشتم. ئینجا بەپیی نەریتی پۆمییهکان لەسەر ئەو کورسیه ئاسوودە بەخشانهی که لە چواردهوری میژیکی نزم، که خواردهمنییهکانی لەسەر دانرابوو، پاکشاین و دەستمان بە ناخواردن کرد. هەندی له خواردنەکان، خۆمان بە دەستی خۆمان لەسەر میژەکه هەلمان دەگرت و دەمان خسته ناو دەمان. هەندیکی تریان غولامەکان پێیان دەداین و لە بەردەمماندا دەفری خواردنەکهیان بە دەستەوه دەگرت و ئیمەش چەند تیکەیهکمان ئی دەنان، ئینجا ئەو دەفریان دەبردەوه و خواردنی تریان دەهینا. من لەو جۆرە پیاوانەم که وهکو هەندی له پۆمییهکان خۆراک ناسم^۸ و ناتوانم چیشتی خراب^۹ بخۆم. ئەگەر بچم بۆ شوینیک و لەو شوینە چیشتی خرابیان لینابیت، تیکەنانیکی وشک له هەموو ئەو چیشتە دروست کراوه بەباشتر دەزانم. من پیموایه هەموو پۆمییه خانەدانەکان بەم شیوهیهن و هەر لەسەرەتای دەست بەکاربوونیان، خۆراک ناسن، چونکه باشترین خواردنی دنیا له پۆمادا دروست دەکریت و چیشت لینەرەکانی پۆم له هەموو دنیا ناویانگیان هەیه. لەبەرئەوهی پۆمییه خانەدانەکان له مندالیهوه خوو به دروست کردنی خواردنی باشهوه دەگرن، بۆیه خۆراک ناس دەردەچن و دواي ئەوهی که گەرە بوون، ناتوانن خۆراکی خراب دروست بکەن و بیخۆن. من وای بۆ دەچم شیولینەری فەرمانرەوا خەلکی پۆم بیت، چونکه هەموو ئەو خواردنانهی که ئەو شهوه بۆ ئیمەیان هینا، تامی خواردنەکانی پۆمییان دەدا و، بۆ دروست کردنیان باشترین جۆری ئازوقه و داودەرمانیان بەکارهینابوو. بەلام باشترین خواردن که ئەو شهوه خواردمان، ئەو

⁸ مەبەست ئەوهیه که خواردنی باش نەبێ ناخووا و هەرکەسێ وای کرد ئەوا پێی دەلێن (خۆراک ناس) واتە دەتوانی خواردنی باش دروست بکات، ئەوهش دیاره به هەزار و کەم دەرمانتەکان ناکرێ. دیاره نۆریی نۆدی پۆمانییهکان له کاتەدا دەوله مند بوون. (و. کوردی)

⁹ مەبەست له خواردهمنی خراب ئەوه نییه که به کهلکی خواردن نایەن بەلکو خواردنی سادهیه، چونکه پۆمییهکان له سەردهمەدا خواننی چەرەنبوایه نەیان دەخوارد. نمونه لای خۆمان وهک ئەوه وایه خواردنی نیسک و ساوه به خراب بزانی. (و. کوردی)

خواردنه بوو که له کوټاییدا خواردمان. له کوټاییده، دوو غولام دفریځی گوره‌یان هیڼا، دفره‌که پوږپوښیځی به‌سره‌وه بوو و له‌سره میزه‌که دایان نا. دواى نه‌وهی دفره‌که‌یان هیڼا، فرمانږه‌واى گشتی، هموو نه‌و خزمه‌تکارانه‌ی که له ژوروی نانخواردن بوون ئیزن دا و به ئیمه‌ی گوت، که تا نه‌وکاته له‌سره کورسیه‌کان دريژ کشابوین¹⁰، هه‌ستنه‌وه!

له‌به‌رته‌وه‌ی خزمه‌تکاره‌کان له‌ژوروه‌که چووبوونه دهره‌وه، ئیمه نه‌مانده‌توانی به دريژکشواى نان بخوین، چونکه که‌س نه‌بوو خواردمان پي بدات. دواى نه‌وه‌ی که هه‌ستاینه‌وه و دانیشیتین، فرمانږه‌وا خوی پوږپوښی دفره‌که‌ی لابرډ و بونی خوشی خواردنه‌که‌ش هات به لوتماندا. سه‌رم له دفره‌که نزيك کرده‌وه و بینیم له‌وه دفره‌دا به‌رازیځی برژاوی تیدایه. فرمانږه‌وا خوی کیردیځی گرت به ده‌سته‌وه و نه‌و به‌رازه‌ی به‌ش به‌ش کرد و داواى له‌ئیمه کرد که هر یه‌که‌مان به‌شیک له‌وه به‌رازه برژاوه هه‌لږگړین و بیخوین. ئینجا گوتی: له پوم واده‌زانن من، که لیږه‌دا فرمانږه‌واى گشتیم، خاوه‌نی ده‌سه‌لآتم و نه‌وه‌ی حزم لیي بی نه‌نجامی ده‌دم. له‌کاتیځدا یه‌هوودییه‌کان ته‌نانه‌ت نانخواردنه‌کانیشمان ده‌خه‌نه ژیر چاودیریه‌وه و ئیمه ناتوانین به نارزه‌زووی خو‌مان نان بخوین.

من پرسیم: جووله‌که‌کان به چ جوړی نانخواردنی پومیه‌کان ده‌خه‌نه ژیر چاودیریه‌وه؟

فرمانږه‌واى گشتی گوتی: نه‌و پومیه‌انه‌ی که لیږه‌ن، ریځه‌یان پي نادریت گوشتی به‌راز بخوین، چونکه خواردنی گوشتی به‌راز له ناینی یه‌هوودییه‌کاندا قه‌ده‌غه کراوه. ئیمه له‌م به‌شده‌ا نه‌وه‌نده خو‌مان ده‌پاریزیڼ که ناتوانین له‌پیش چاوی خزمه‌تکاره‌کانیشماندا گوشتی به‌راز بخوین بو‌نه‌وه‌ی نه‌وه‌ک بگاته گوینی یه‌هوودییه‌کان. بو‌یه دواى نه‌وه به‌رازه برژاوه‌که‌یان هیڼا، هموو خزمه‌تکاره‌کانم له‌م ژوره کرده دهره‌وه تا‌کو ئیمه نه‌بینن که گوشتی به‌راز ده‌خوین.

من گوتم: به‌لام دواى نه‌وه‌ی که گه‌شتمه ناو "یوده"، له چهن‌دین شویندا میځه‌لی به‌رازم بینی.

¹⁰ دباره کورسیه‌کانیان به‌جوړتک بووه که توانویانه له ساری دريژ بکشین. (و. کوردی)

فەرمانپروا گوتى: له "يوده" دا بهراز زۆره، بهلام جوولهكهكان گوشتى بهراز ناخون، بهتايبته هينانه ناوهوى بهراز بۆ ئەم شاره قەدەغەيه. ئەم بهرازه‌ى كه ئىسته ده‌يخوين، به پۆسته‌به‌ريكى ده‌وله‌تى به‌ناوى نيردراويكى ده‌وله‌تى، له‌ سندوقىكى تايبته‌دا نيردراوه بۆ ئيره و جوولهكهكان نه‌يانزانويه بهراز له‌ناو ئەو سندوقه‌دايه، ئەگينا مه‌حاله بوو به‌يلن ئەم بهرازه بيته ناوهوه و ئەمشه و تامى ده‌مان خوش بكات.

"ئادان ئاير" گوتى: له‌به‌رئەوه‌ى باسى به‌رازتان كرد، پروداويكم بيركه‌وتهوه كه گيژانه‌وه‌ى بى هۆ نيه. پروداوه‌كه ئەمه‌يه كه عيسا، ئەوه‌ى ئەمپۆ درا له‌خاچ، نزيكه‌ى هزار به‌رازى خسته ناو پرودبارى ئه‌رده‌ن و، ئاو بردنى.

ئەفسه‌ره پۆميه‌كه دواى گيژانه‌وه‌ى ئەو پروداوه پيكنه‌ى، بهلام فەرمانپروا به‌شدارى نه‌كرد له پيكنه‌ينه‌كه‌يدا و كه‌ميك رووى گرژ كرد. ئەفسه‌ره پۆميه‌كه، كه بيى فەرمانپروا به گيژانه‌وه‌ى ئەو پروداوه نا‌ره‌حه‌ت بووه، پيكنه‌ينه‌كه‌ى ته‌رك كرد و فەرمانپروا گوتى: ئيمه به پيى پيويست له‌باره‌ى عيساوه قسه‌مان كردووه و باشترايه ئيتر ئەو مه‌سه‌له‌يه تازه نه‌كړيته‌وه.

بهلام "كلوديا" به توپه‌بويه‌وه رووى كرده مي‌رده‌كه‌ى و پيى گوت: عيسا پياويكى پيرۆز بوو و خاوه‌نى مۆجيزه‌ى گه‌وره بوو. تۆ ئەگه‌ر به پۆميه‌كى خانه‌دان ده‌ژميردراى، نه‌ده‌بوو ئەو بكوژيت. ئايا هيج بيري نه‌وه‌ت كردۆته‌وه كه له‌مه‌ودوا ئەم خوينه‌ى عيسا داوينت له‌كه‌دار ده‌كات؟ مه‌گه‌ر خۆت نه‌تده‌گوت كه عيسا بى تاوانه؟ بۆچى به ئەشكه‌نجه‌دان پياويكى بيگوناه‌ت كوشت؟ تۆ ده‌ليني كه له‌سه‌ر پيداكرى و زۆر كردنى جووله‌كه‌كان ئەو پياوه سته‌م ليكراوه‌ت كوشت، بهلام ئايا تۆ فەرمانپرواى گشتيت يان جووله‌كه‌كان فەرمانپرواى ئەم شاره‌ن؟

"پونتوس پيلات" گوتى: گوماني تيدا نيه‌يه كه من فەرمانپرواى ئەم ولاته‌م. بهلام له‌باره‌ى عيساوه، ئەگه‌رچى كه ده‌يانگوت مۆجيزه ده‌كات، بهلام من مۆجيزه‌يه‌كم ئى نه‌بيى و "هيريود"، پادشاي يه‌هوديه‌يه‌كانيش هيج مۆجيزه‌يه‌كى ئى نه‌بيىبوو.¹¹ بابه‌تى كوشتنى عيسا هۆكارى سياسى له‌ پشته‌وه‌يه و من ده‌ستم له‌ كوشتنى عيسادا نيه‌يه. ته‌نها له رووى سياسى و گونجاندنى پۆميه‌كان له گه‌لياندا، په‌زامه‌نديم

¹¹ له‌ سه‌رده‌مه‌دا له كيشوهرى (يوده) دا چەندین پادشای يه‌هودى (هيريود) ده‌سه‌لايان گرتۆته ده‌ست و نابى ئەو (هيريود) ده‌ى كه فەرمانپرواى (يوده) گوتى له‌گه‌ژ ئەو (هيريود) ده‌ى كه په‌رستگای يه‌هوديه‌يه‌كانى دوست كرډووه، تيكه‌ژ بکەين.

دەربېرپوۋە تاوۋەكو سياسەت لەسەر پېرېرەوى خۆى بەردەوام بېت. سياسەتى پۆم ئەوۋەيە كە لە مەسەلە بچوك و لاوۋەكەكاندا دلى يەھوودىيەكان لە خۆى رازى بكات تاكو ئەوانىش رەزامەندى لەسەر ئەو بابەتە گىرنگانە دەربېرپن كە سوودى پۆماى تىدايە. مەرگى عيسا بۆ پۆم شتىكى گىرنگ نەبوو، بەلام بۆ جوولەكەكان زۆر گىرنگ بوو، بۆيە رازى بووم بە لەسىدارەدانى تاكو يەھوودىيەكان رازى بكەم و بىگومان من فەرمانرەواى "يودە"م و حوكمى من بەردەوامە.

"كلوديا" گوتى: ئەگەر تۆ فەرمانرەواى "يودە"ايت و حوكمى تۆ بەردەوامە، بۆچى لەبارەى گەيانەندى ناو بۆ ئەم شارە بە پىنى پىويست ھەولت نەدا؟ مەگەر تۆ نەتگوت كە دەبى پووبارىك دروست ببى و ناوى لەبەر پۆشتووى نوى بىتە ناو ئەم شارەوہ بۆئەوہى خەلك بەپىنى پىويست سوودى ئى وەرېگىن؟ بۆچى ئەم بىريارەى تۆ نەچوۋە خانەى جىبەجى كردنەوہ؟

فەرمانرەوا گوتى: مەسەلەى قەرەبوو كردنەوہى كەمى ناو، پەيوەندى بە مەسەلەى عيساۋە نەبوۋە و نىشە. بۆ ھىنانى ناو بۆ ئىرە پىويستە جوولەكەكان خۆيان ناويان بویت و لەگەل يەكدى لەسەر ئەوہ رېك بكەون كە بېرېك پارە خەرج بكەن بۆ ھىنانى ناو، بەلام ئەوان نايانەوى پارە خەرج بكەن تاكو بەپىنى پىويست ناويان ھەبىت. منىش خەزىنەى پەرسىگای يەھوودىيەكانم لەژىر دەستدا نىيە تا ئەوئەندەى كە دەمەوى، لىى دەربەھىتم و لە پېرۆژەى ھىنانى ناودا خەرجى بكەم.

"كلوديا" بە مىردەكەى گوت: وانىيە. لە بابەتى ناويشدا تۆ كەوتىتە ژىر كارىگەرى جوولەكەكانەوہ و لەبەرئەوہى ئەوان لەگەل دروستكردنى پووبارى تازەدا دژايەتبان دەكرد، بۆيە لە بىريارەكەت پاشگەز بوويتەوہ. بەلام لە مەسەلەى عيسادا يەھوودىيەكان نەياندەتوانى ناچارىت بكەن تا پىاويكى بى تاوان بكوژىت. ئەوان دەتوانن پىت بلىن مۆلەتت نىيە بەراز بەھىنىتە ناو شارەوہ، چونكە بە بۆچوونى يەھوودىيەكان خواردنى گۆشتى بەراز قەدەغە كراوہ. ئەوان دەتوانن پىت بلىن كە ئىمە ناوى لە بەر پۆشتوومان ناوى و لەگەل ئەو ئاۋە كەمەى ئىستاي خۆمان دەگونجىن. بەلام ناتوانن پىت بلىن كە پىاويكى بىتاوان بكوژىت.

"ئادان ئابىر" وىستى بەھوى گالتهيەكەوہ بابەتى گىفتوگۆكە بگوڤىت و گوتى: پېرۆژەى دروستكردنى پووبارى تازە بۆ ھىنانى ناوى رەوانى نەبىراوہ بۆ ناو شار بۆيە

جییه جی نه کرا چونکه ژنه کان نه وه یان نه یانده ویست بونه وهی بتوانن بۇ ئا و هیئان یان شتنی جلوه برگ بپۆن بۇ سهر بیره کان یان جوگهی پروباره کونه که و کاتهکانی خوین له پویشتن و گه پانه ودا به سهر بهرن و پیکه وه گفتوگو بکن و پی بکنن و گالته به ئەم و ئەو بکن.

بهلام ئەم گالته یه نهیتوانی "کلودیا" له بابتهی گفتوگو کردن دهربارهی عیسا دورر بخاته وه. ئەو گوتی: ئەگەر نه وه نده په له یان نه کردایه بۇ کوشتنی ئەم پیاوه بیناوانه و بیانیه شتایه پوژنی جهژنی جووله که کان کوتایی پی بیت و، گهرموگوری و تورپی یه هوودییه کان دابمرکایه ته وه، ئەوا ئەم پیاوه ستهم لیکراوه که نیتر پوژگاری هاوشیوهی ئەم پوژکاره نابینی، نده هاته کوشتن. من نامهم بۇ ناردی (له کاتیکدا پرووی له فرمانپه وای گشتیه وه بوو) که پوژ به پوژ دهستی دهستیان پی بکه تا پوژنی جهژنی گهره یه هوودییه کان کوتایی پی دی، بهلام تو به قسهی منت نه کرد و خوینی ئەم پیاوه سروشت پاکه، دهست و داوینی تو له که دار کرد.

"پونتوس پیلات" ههردوو دهستی خو ی وه کو بی توانایه ک راگرت و گوتی: ئەگەر من ئەم پیاوه نه ناردایه تا له خاچ بدری، جووله که کان له لای حکومه تی پوم شکایه تیان لی ده کردم و ئەو شکایه ت کردنهش بۇ من به گران ته و او ده بوو. پاشان پرووی کرده من و دور پیاوه که ی تر که له و مه جلسه دا بوون و گوتی: نیوه که خه لکی پوم، بلین، ئەگەر له جینی من بوونایه چیتان ده کرد؟ ئایا ناماده بوون پیشه و ئاینده ی خوتان بۇ پاریزگاری کردنی گیانی جووله که یه ک که له لایهن هاوئایینه کانی خویه وه نه فره تی لی کراوه، بخه نه مه ترسیه وه؟

ئەو پیاوه ی که فرمانده ی مه خفه ر بوو گوتی: به پروای من، جووله که هه ر جووله که یه و بهم قامچی و نیژ و خاچه نه بی که س ناتواتی له گه لیان بگونجی.
"نادان ئابر" گوتی: بهلام کاتیک عیسا مائئاوایی له ژیان کرد، زهوی له مرزیه وه، ئەمهش ئەوه نیشان ده دات که پیاویکی باش بووه. بهلام نیسته ئەو مردووه و قسه ی نیمه زیندوی ناکاته وه.

من گوتم: ئەو مردووه و زیندوو ناییته وه. بهلام من چه زده کم سه باره ت به دهسته لات و توانا که یه وه زانیاری به دهست بینم.

ژنه که ی فەرمانرہوا دەست بە جی نیگای لەسەر ئیمە لابرد و پاشان گوتی: بەلام
لەوانیە ئەو زیندوو ببیتەو و دووبارە لە نیوانماندا دەربکەوی. پاشان پووی کردە
مێردەکە ی و گوتی: ئەگەر ئەو زیندوو ببیتەو تۆ چی دەکەیت؟

من زۆر سەیرم لەو قسە یە هات، چونکە "کلودیا" شتیکی دەگوت کە دوور بوو لە
پراستیەو. من ئەو پۆژە بە ھەر دوو چاوی خۆم دیتم کە عیسا بە خاچەکەوہ گیانی
سپارد و کەسینکیش مائاوا ی لە ژیان کردبێ، زیندوو نابیتەو.

فەرمانرہوا بە گالتەوہ گوتی: ئەگەر عیسا زیندوو بوویەوہ و لە نیوان ئیمەدا
دەرکەوت، ئەوا بە بینینی خۆشحال دەبین.

پاشان، بۆئەوہ ی بابەتی گالتە کردنەکە بگۆریت، بە منی گوت: "مەزن تیوس"،
لەبەرئەوہ ی تۆ لە ئەسکەندەریەوہ دیتت، وا چاکە یە ک دوو گۆرانی لە گۆرانییەکانی
ئەسکەندەریەمان بۆ بیژێ، با سەرمان مەست بیت.

من بە دەنگیکی لەرزۆک و پچر پچرەوہ یەکی لەو گۆرانیانہ ی کە لە ئەسکەندەریە
فیزی ببوم، بۆم گوتن و دوا ی منیش "نادان ئابرا" یەکیک لەو سرودانہ ی گوت کە
سەربازەکانی لژیون دەیانگوت. پاشان غولامیک ہاتە ژورەوہ و بە فەرمانرہوا ی گوت:
نووسەری تۆ (باش کاتب) مۆلەتت ئی دەخوای بیتە ژورەوہ و ئەو راپۆرتانہ ی کە
پیویستە بگاتە دەستت، پیتی بلێ.

فەرمانرہوا مۆلەتی ہاتنە ژورەوہ ی پی دا. دوا ی ئەوہ ی کە (باش کاتب)
ہاتە ژورەوہ، نزیک بوویەوہ لە فەرمانرہوا و دەمی نزیک کردەوہ لە گویی و بریک
چپەچپی کرد. حاکم بۆئەوہ ی پیشانی بدات کە من و ئەوانی دیکە بیگانە نین، فەرمانی
بە باش کاتبەکە دا بە دەنگی بەرز، واتە بەشیوہ یەکی ئاسایی قسە بکات.

باش کاتب گوتی: ئەمرۆ ئەو کەسانہ ی کە لە پەرستگای جوولەکەکاندا بوون، زۆر
ترسان لە بوومەلەرزەکە، چونکە بوومەلەرزەکە دیواری پەرستگاکە ی وا جولاندووہ کە
جوولەکەکان وایاندەزانی پەرستگاکە وێران دەبێ و دەروخی. ھەوائیکی تر ئەوہ یە کە
ئەو پیاوہ ی ۳۰ دیناری وەرگرتووہ و لە پینا و ئەو پارەدا عیسا ی فرۆشتبوو بەوانی
دیکە، ئەمرۆ چوو بۆ پەرستگا و، بریارەکەشی گەراندەوہ بۆ پیشەوایانی جوولەکە.

ھەوائیکی تر ئەوہ یە کە ئەمرۆ پیشەوایان لە مائی پیشەوای پۆحانی کۆبوونەتەوہ
و نەفرەتیان لە کردارەکانی ئەو دوو کەسە ی کە ئەندامی ئەنجومەنی یەھوودین، دەکرد

و دەیانگوت که ئەو دوو کەسە، یەکیکیان بەناوی "یوسف" و ئەوی تر بەناوی "نیکۆدموس" نەدەبوو تەرمی عیسا لەسەر خاچ بێننە خوارەو و ئەسپەردەیی بکەن. بەلام ئەو دوو کەسە ئەگەرچی ئەندامی پوینتکاری جوولەکەکان بوون، بەلام تەرمی عیسا یان لەخاچ داگرتوو و لە گۆرینکدا کە دەکەوتتە نزیکى شوینی لەسیندارەدانەکە، ئەسپەردەیان کردوو. "نیکۆدموس" بە پارەى خۆى کفنى کړیوه بۆ عیسا و تەرمەکەى پى داپۆشیوه و شتى بۆنخۆشى کړیوه بۆئەوهى لاشەکەى عیسا لەناو گۆردا بۆنى خوشبیت. ئیتر جگە لەمانە، هیچ هەوالیک نییە کە شایانى گوتن بێت و، شار نارامە و جوولەکەکان خەریکی دەست پى کردنى مەراسیمی جەژنى گەورەى خۆیانن. لایەنگرانی عیسا بۆلەیان ئى کردوو و ناکەونە بەرچاو. پوینتکاری بالای یەهوودیەکان دروشمیکى سەبارەت بەمەرگی عیسا داناو کە دەلى: "ئەگەر کەسێک لە پیناوی مانەوهى گەلیک یان هۆزیکدا بمیرت، باشتەر لەوهى هۆزیک لە پیناوی مانەوهى کەسێکدا لەناو بچیت".

دوای ئەوهى کە قسەکانى باش کاتب تەواو بوو، فەرمانەرەوا گوتى: هەوالیکى

ترت پێیە پیمان بلێى یان نا؟

باش کاتب کەمیک راما و ترس و گومانى لە گوتنى لەو شتە هەبوو کە دەیزانى، پاشان گوتى: ئەگەر من ئەم بابەتەم لە دوو سەرچاوهى جیاوازهوه نەبیستایە، ئەوا نەمدەگوت، چونکە هەزرى ژیر برۆای پى ناکات. ئەو مەسەلەیهش کە لە دووسەر چاوهى جیاوازهوه گویم لى بووه ئەوهیه کە عیسا پێش ئەوهى لەسیندارە بدرى، گوتوویەتى کە سى پوژ دوای مردنى، زیندوو دەبیتەوه. من نازانم سەرچاوهى سەرەکی ئەم پرۆپاگەندەیه لە کوێوهیه و، یەكەمجار لە زمانى کێوه هاتە دەرەوه، بەلام ئەوهندە دەزانم کە هەموو پرۆحانییهکانى یەهوودى و پێشەواى گەورەى پرۆحانییهکان ناگیان لەوه هیه و، ئیستەش پرۆحانییهکان لە مالى پێشەواى گەورەى خویان کۆبوونەتەوه و تەگبیر دەکەن تا ب چ شیویەك رینگە لەم جۆره کاره بگرن.

کاتى "کلودیا" گوێى لەم قسانە بوو، بە ئیمەى گوت: زانیان کە من گوتم

لەوانەیه عیسا زیندوو ببیتەوه.

باش کاتب گوتى: عەقل باوەر بەوه ناکات کەسێک زیندوو ببیتەوه کە مألناوایى

لە ژیان کردبیت. پرۆحانییهکانى یەهوودى کە هەنوکه لەمالى پێشەواکەى خویاندا

کۆبویونه تهوه، ئاگایان له م مهسه لهیه ههیه، بهلام ئهوان بپروایان وایه که لهوانهیه لایهنگرانی عیسا، تهرمهکهی له گۆر دهر بهینن و پاشان ئهوه بلاو بکه نهوه که عیسا زیندوو بوتهوه و له گۆر هاتوته دهرهوه و پۆشتوووه. مه بهستی ئهوان لهو تهگبیر کردنه ئهوهیه که چلۆن و بهچ شیوهیه که ریگه لهوه بگرن که تهرمی عیسا له گۆر دهر نه هیئن.

فرمانز هوی گشتی گوتی: دهی کهواته له مهودوا ئیمه نابێ شهوان بخهوین بوئهوهی نهوه که لایهنگرانی عیسا تهرمهکهی له گۆر دهر بهینن.

ئینجا فرمانز هوی داوای له من و "ئادان ئابر" کرد لیبی نزیک بکهوینهوه و، دوی ئهوهی که نزیک بووینهوه، گوتی: هیچ خاوهن هوشیک بپروا بهوه ناکات که سینک زیندوو ببیتهوه که مرد بیئت، بهلام لهوانهیه عیسا نه مرد بیئت و دوی ئهوهی که له خاچ هیناویانه ته خوارهوه، زیندوو بووه و بهم جوړه لایهنگرانی عیسا دهنگوی ئهوه بلاو دهکه نهوه که ئهوه، سی پۆژ دوی مردنی زیندوو ده بیتهوه. جا له بهر ئهوهی ئیوه ئهوتان به خاچهوه بینوه، داواتان لیده کهم بلین که عیسا مردوو یان نا؟

من و "ئادان ئابر" گوتمان که بیگومان عیسا به خاچه کهوه مائناوایی له ژیان کرد و گو تیشمان که سه ربازیک سه ری پمه کهی خوی کرد به ناو دلیدا. من و "ئادان ئابر" ته نانهت سویندمان بو فرمانز هوی خوارد که عیسا به خاچه کهوه مائناوایی له ژیان کرد و کاتی ئهویان له خاچه که هیناوه ته خوارهوه، بیگومان گیانی تیدا نه بووه.

گوتهی ئیمه بووه هوی ئاسودهیی فرمانز هوی. پاشان من خود احافیزیم له فرمانز هوی و ژنه کهی و فرماندهی مه خفر و ئادان ئابر کرد، بهلام نه چووم بو مه نزله کهی خوم که له قه لادا بوو، به لکو له سه ربانگه یشتی نه قسه ره پۆمییه کان، چووم بو نشینگه ی ئهوان. چونکه بهو جوړه ی که گوتم، داوایان له من کرد بوو که دوی نانخواردنی ئیوارهم له گه ل فرمانز هوی، شهو له گه ل ئه واندا به سه ربهرم و نه خهوم. من ئهوه شهوه به باشی نه نووستم و بیتا قهت بووم، به یانیش دوی ئهوهی له خهوه ههستم، ههستم به بی هیزی ده کرد.

که می که دوی ئهوهی به ناگا هاتمه وه، "ئادان ئابر" هاته ژووره کهم و گوتی: له ژووره کهی خوت وهره دهره وه و نوینه رهکانی جووله که، له چه وشه ی قه لاکه دا، ببینه.

من جله کانم له بهر کرد و چوومه چه وشه ی قه لاکه و سه برم کرد "پونتوس پیلات" له گه ل هه ندیک له یه هوودییه کان قسه ده کات. "ئادان ئابر" ئهوانی پی

ناساندىم. ديار بوو كە ھەندىكىيان ئەندامى ئەنجومەنى بالاي يەھودىين و ھەندىكىشيا لە رۇحانىيەكانن. نوينەرەكانى ئەنجومەنى بالاً و رۇحانىيە يەھودىيەكان زۆر نىگەران بوون و بەم بۆنەيەو، بەيانى زوى پۇژى شەممە، ھاتوون بۇ بينىنى فەرمانپروا، لە كاتىكدا پۇژى شەممە ھەموو جوړە كارىك بۇ يەھودىيەكان قەدەغە كراوہ.

جوولەكەكان گوتيان: ئىمە لەو دەترسىن كە لايەنگرانى عيسا تەرمى ئەويان لە گوږ دەرھىنايىت و پاشان گوږى بەتال نىشانى خەلك بەدن و بلين كە عيسا بە پىي قسەى خو، لە پۇژى سىيەمى دواى مردن، زيندوو بۆتەوہ و لە گوږ ھاتۆتە دەرەوہ و رۆشتووہ.

فەرمانپروا گوتى: ئەم مەسەلەيە پەيوەندى بە منەوہ نىيە و پەيوەندى بە ئىوہ و لايەنگرانى عيساوہ ھەيە، بەلام بلين كە چىتان لە من دەوى و بۆچى ئەمپۇ ھاتوون بۇ لاي من؟

يەھودىيەكان گوتيان: ئىمە بۆنەوہ ھاتووين كە داوات ئى بكەين كۆمەلىك لە سەربازانى پۇمى بۆماوہى چەند پۇژىك و بەتايبەت چەند شەويك، لە نزيكى گوږى عيسا بكەيت بە پاسەوان و گوږەكەى ئەويش بە مۇرى تايبەتى خۆت مۇر بكەيت، چونكە كەس ناوئىرى مۇرى فەرمانپروا بشكىنى تا تەرمىك لە گوږ دەرھىنايىت.

فەرمانپروا گوتى: بۆچى خۇتان لە دەورى گوږەكەدا پاسەوانى ناكەن و داوا لە من دەكەن ئەم كارە بكەم؟

يەھودىيەكان كەمىك لە يەكتىرى را مان و گوتيان: ئىمە بپرومان بە كەسانى خۇمان نىيە.

فەرمانپروا پازى بوو بەوہى دوو كەس لە سەربازان بنيرن كە لە دوو لاي گوږى عيسادا پاسەوانى بكەن و لە شەويشدا، بەھۆى ئەوہى كە گوږى عيسا كەوتۆتە دەرەوہى شار، ژمارەى پاسەوانەكان زياتر بكات. ئىتر فەرمانپروا باش كاتىبى لژيونى پاسپارد كە بپروات و گوږى عيسا بە مۇرى لژيون مۇر بكات.

"پونتوس پىلات" نەيوست گوږى عيسا بە مۇرى خو، مۇر بكات، بەلام مۇرى لژيونىش وەكو مۇرى فەرمانپرواى گشتى و ابوو، كەس نەيدەتوانى تىكى بشكىنايىت.

نوینەرەكانى يەھودى پازى و شادومان بوون و بە فەرمانپرواىان گوت: ئەمپۇ پۇژى شەممەيە، بۆيە نەمانتوانى ديارىت بۇ بەيىن، بەلام ھەركە شەممە تەواو بوو،

دیاریه کی زور گرنگت بو دینین. کاتی باش کاتب به پری کهوت تاکو گوپی عیسا مؤر بکات، منیش له گه لی چوم، چونکه پیم وابوو پیاده پرهوی و هلمزینی ههوا ی نازاد، نهو بی هیزیه ی که به هوی دیننی شهروهه توشم ببوو، له ناو ده بات. کاتی گه یشتینه شوینی له سیداره دانی عیسا و دوو له خاچدراوه که ی تر، هیشتا نیشانه ی هویناوی له سهر زهوی دیار بوو، به لام خاچه کانیان لابر دبوو. لهوی چاوم به گوپی عیسا کهوت و سهیرم کرد که گوپه که ی له باخیکی پر له گول و دره ختدایه و گوپه که یان له جیگه یه کدا هه لکه ندوه که پالی داوه به بهردیکی تهختی گه وره وه و، باشتر وایه بلیم له پال گردیکی بهردیندایه. من وامده زانی گوپی عیسا پاسه وانی نییه، چونکه جووله که کان داوای پاسه وانی پوهییمان له فرمانپروا کردبوو. دواتر دهر کهوت که چهند که سی له یه هودیه کان له نزیک گوپی عیسا دا پاسه وانی ده کن بونه وه ی نه وه ک یارانی عیسا، تهرمه که ی له گوپ دهریه یینن. بهردیکی ناشیان خستبووه سهر گوپه که و به یه که س نه ده جولاً به لکو ده وایه دوو که س هیزی خویان به کار بینن تاکو بتوانن نهو بهرده له گوپ دوو بخه نه وه.

باش کاتبی لژیون پیش نه وه ی گوپه که مؤر بکات، ویستی بهرده ناشه که له سهر گوپه که لابدات و دووری بخاته وه تاکو به چاوی خوی تهرمی عیسا له ناو گوپدا ببینی، به لام نهو جووله کانه ی که پاسه وانی گوپه که بوون، گوتیان پیویست ناکات سهری گوپه که هه لبدیه ته وه، چونکه نیمه دنیا یین که کاتی "یوسف" و "نیکودموس"، دوو یه هودیه خیا نه تکاره که، تهرمی عیسا یان له خاچ هینا یه خواره وه و خستیا نه گوپه وه و پریان کرد له بونی خوش، هیچ که سی گوپه که ی هه لنه دا وه ته وه و بیگومان تهرمی عیسا له ناو گوپدایه. نهو بوو که باش کاتب به بی نه وه ی سهری گوپه که هه لبداته وه و به دوو چاوی خوی تهرمی عیسا ببینیت، گوپه که ی مؤر کرد. کاتی که نهو گوپه که ی مؤر دهر کرد، من بونی عه تریکی تیژ به لوتمدات هات و به خوم گوت له وانه یه شتی بون خوش بیت که له ناو گوپی عیسا یان دانا وه و، پاشان بوم دهر کهوت که نه گهر شتی بون خوش نه سپهرده بکن نهوا بونه که ی نایه ته دهر وه و بیگومان نه م بونه خوش و به هیزه ی که من ههستی پی ده که م بونی گوله کانی نهو باخیه. دوا ی سهر دانی گوپی عیسا، من که به په زامه ندی باش کاتب گه رابوومه وه، ویستم بروم و له شاره که دا په رستگای جووله که کان ببینم.

باش کاتب گوتی: تۆ ده توانی بچیته ناو یه کهم حهوشه ی پرستگا که وه و چوونه ژوره وه ی بیگانه بۆ ئه و جیگایه ئاساییه و کهس ناتوانی ریگات لی بگریت. من بروم وایه ئه و پۆژه ی که هه موو ئه و جووله کانه ی له و شارهدا بوون و به ره و پرستگا به پی کوه توور* له حهوشه جوړاوجۆره کانی پرستگا جییان ده بیته وه چونکه ئه وه نده فراوانه. له به ره وه ی من بیگانه بووم، بۆیه ته نیا چومه حهوشه ی یه که مه وه. له وی ئه وه نده خه لکی تیدا کۆبویه وه که مرۆڤ نه یده توانی به یه ک کاتژمیر دوو هه نگا و بنی، بۆیه ناچار ده بی به هیواشی پی بکات. جووله که کان ئه وه نده قوربانیا ن کردبوو که له هه وادا بۆنی خوری و ریخۆله و خوینی مه ر ده گه شته لوت و له هه موو حهوشه کاند، جگه له حهوشه ی گشتی، دهنگ و ئاوازی نزا خویندن و خویندنه وه ی کتیبه پیروژه کانی یه هوودییه کان ده بیسترا. به لام ئه گه رچی که گه ره یی بینای پرستگا که و به تایبته پایه و ستونه کانی، منی به بینینیا ن سه رسام کردبوو، که چی نه مده توانی بیرکردنه وه ی عیسا له دلی خۆم ده ربکه م¹² بۆیه به خۆم گوت که ده بی له باره ی عیسا وه پرسیا ر له و که سانه بکه م که ده یانناسی و له گه لیدا کۆبوونه ته وه و، لیکۆلینه وه ی له سه ر بکه م تا کو بتوانم ئه و بناسم و زانیاری له سه ر کردار و گوفتاری په یدا بکه م که له ما وه ی ژیا نیدا نه نجامی دا ون.

ئهم نامه یه ی که ئیسته ده یخوینیته وه پاش ئه و کاته بۆم نووسیت که ما وه یه ک له حهوشه ی گشتی پرستگای یه هوودییه کاند بووم و گه رامه وه بۆ قه لای "ئه نتۆنییه".

¹² ئه مپۆ ئیته ده زانی ن که نا وه ندی بیروه زشی مرۆڤ، میشکه، به لام دیریته کان (دل)یا ن به نا وه ندی بیروه زشی زانیوه بۆیه ئه م پیا وه ده لی که نه مده توانی بیرکردنه وه ی عیسا له دلی خۆمدا ده ربکه م. (و. کوردی)

ئەو شەھەرى كە گۆپرى عىسا ھەلدرايەو

"توليا" ئەمە سىيەمىن نامەيە كە بۆتى دەنوسم. كاتى كە تۆ ئەم نامەيە بەدەستەو دەگرىت و دەيخوئىنيتەو، لەوانەيە وابزانى من پياويكى خەيالاًو، لە كاتىكدا من لە ھەموو تەمەندا بە دواى وھەم و خەيالاًتدا نەگەراوم و دېرۇنگ نەبووم. ھەرچەندە ھزرى خۆم لە ھزرى كەسانى تر بە پىشكەوتوتر و باشت نازانم لە كەسانى تر، بەلام دانايى و ھىزى ژىرى من ساق و ئاسايىيە. من ھەم لە پىوي جەستەو پياويكى ساق و بى لەكەم، ھەمىش لە پىوي ھەست و ھىزى ژىرىو. ئەوھشى كە لەم نامەيدا بۆتى دەنوسم، ئەو شتانەيە كە خۆم بىنيومە و ھەستم پى كىردو، گومانم لە بىنن و پىودانى ئەو شتانە نييە. ئەو شەھەرى كە لە پەرسىگاي جىولەكەكان گەرامەو، خۆم خەرىك كىرد بە نووسىنى نامەيەك بۆ تۆ. لەبەرئەوھى دواى تەواو بوونى ئەو نامەيە ماندوو بىووم، بۆيە خۆم بۆ خەوتن نامادە كىرد و زوو خەوم ئى كەوت. بەلام بەھۆى بوومەلەرزەيەك كە لە بوومەلەرزەكەى پىشوو بەھىزتر بوو، لەخەو پاپەرىم. گۆزەكان بەھۆى ئەو بوومەلەرزەو لەسەر پەفەكان دەكەوتنە خوارەو و تىك دەشكان و قەلغانى سەربازەكانىش كە لە جىگەيەكى تايبەت دادەنران، دەكەوتنە سەر زەوى و دەنگىكى ترسناكيان دروست دەكرد. من لە ترسى بوومەلەرزەكە ھەستامەو، بەلام زەوى ئەوھندە لەژىر پىندا دەجولاً، تا خستىمى بە زەويدا.

يەكى لە ئەفسەرەكان كە ئەو شەھە لە ھوشەي قەلأى "ئەنتوئىيە" دا پاسەوان بوو، فەرمانى دا شەپپور لى بىدەن و ھەموو سەربازەكانى بۆ ھوشەكە بانگ كىرد. من ئەو شەھە تىوانىم جارىكى تر پەي بە شارەزايى و دسىپلىنى سەربازە پۆمىيەكان بەرم، چونكە لە گەل ئەوھدا كە زەوى دەلەرزى، سەقف و ديوارەكانى قەلأ لە بەرد دروست كرا بوون و ئەگەر بکەوتنايەتە خوارەو، ئەوا ھەموو سەربازەكانى لەژىر دارو پەردودا لەناو دەبىرد، كەچى ھىچ سەربازىك بى ئەوھى چەكەكانى خۆيان بەجى بەيلن، چوونە ھوشەكەو و ئەگەرچى كە سەربازەكان بە پىي ياساى گشتى دەبوو لە ترسى گيانى خۆيان لە ژوورەكان بىنە دەرەو تاكو نەكەونە ژىر دارو پەردوو، بەلام چەكەكانى خۆيان فەرامۆش نەكرد و ھەموويان بە چەكەو لە ژوورەكانيان چوونە دەرەو.

حەوشە تارىک بوو، چراكانيان پۆشن كرد بۆئەوهى حەوشەكە پوناك بيبێتەوه. دواى ئەوهى گەران تاكو بزائن بوومهلهرزەكە چ زيانىكى گەياندووه، دەرکەوت ديوارهكە لە دوو لاوه درزى بردووه و لە چەند لایەكيشەوه بەرد كەوتۆتە خوارەوه و چەند سەربازىكى بريندار كردووه.

كاتى فرماندهى مەخفەر زانى كە لەناو قەلاکەدا بەهۆى بوومهلهرزەوه كەس نەكوژاوه، بېرىك لەسەربازەکانى لەگەڵ تيمى ناگر كوژينهوهى لژيوندانارد بۆ شار تاكو بزائن لەناو شاردا چى پوى داوه و، ئايا بوومهلهرزە زيانى گياندووه يان نا. فرمان درا بە لىپرسراوانى ناگر كوژينهوه تا هەر شوينىك توشى ناگرکەوتنەوه بووه، دەست بەجى بىكوژينهوه، چونكە فرماندهى مەخفەر دەيزانى كە كاتى بوومهلهرزە ديت، ئەو ناگرانەى كە دەرکينهوه، هيندهى خراپەكارىەکان كە بەهۆى بوومهلهرزەوه پوو دەدەن، زيان دەگەيه نيئت.

فرماندارى گشتيش وهكو ئەوانى ديكە لەخەو هەستا و بالاً پۆشەكەى دا بەشانى خۆيدا و بەپى خاوس لە ژورەكەى خۆى هاتە دەرەوه و، چەند پلەيهك لە قادرمەکان هاتە خوارەوه، بەلام نەهاتە حەوشەكەوه و لە ناوهراستى پليكانەکاندا سەيرى حەوشە و سەربازەکانى كرد. ديار بوو كە دواى ئەو پووداوه، كەس نەيدەتوانى هەلپە بكات و بگەرىتەوه بۆ ژورەکان و بخەوى، چونكە هەمويان دەترسان بکەونه ژيىر دار و پەردووهوه. پاشان، سپىدەى بەيانى هەلەت و كەلەشيرهكان خوينديان و يەكسەر و بەيهك دەنگ كەپەناكانى پەرستگای جوولەكەكان دەنگيان ئى بەرز بوويهوه و واى دەرەخست كە بوومهلهرزەكە بەرنامەى جەژنى گەورەى يەهوودىيەکانى نەگۆپيوه، نيتر لەو كاتەوه مەراسيمى جەژن وهكو پۆژى پيشوو دەستى پى كردەوه.

لەبەرئەوهى بەيانى داهاات و دنياش پووناك ببويهوه، بۆيه سەربازەکانيان ناردەوه بۆ خزمەت كردن. بەلام ئەو سەرلە بەيانىيە تەنيا ئازوقەى وشكيان دا بە هەموو سەربازەکان، واتە خواردنى ئامادەكراو و پاڪكراويان بەناو سەربازەکاندا دابەش نەكرد، چونكە خواردنى پاڪكراو و ئامادەكراو پيوستى بە ناگر كردنەوه دەكرد و، فرماندهى مەخفەريش فرمانيدا تا دوور بکەونەوه لە ناگر كردنەوه تا ئەگەر بوومهلهرزە پوى دايەوه، ناگر بەرنبیتهوه. هەندى لە سەربازەکان كە بە فرمانى

فەرماندەى مەخفەر پۆشتىبۇون بۇ شار، گەپرانەوۋە و گوتيان كە خەلكى شارەكە زۆر ترساون و ھەندىكىيان پايان كردوۋە و پۆشتوون بۇ بىبابان تاكو نەكەونە ژىر سەقف و دىواھركان. بەلام بە پىچەوانەى بۇچونى فەرماندەى مەخفەر، لە شارەكەدا لە دوو خانوۋ زىاتر ويران نەبوۋە و كەسىشى ئى نەكوژراۋە و دەرکەوت كە ناۋەندى بوومەلەرزەكە لە قەلاى "نەنتۇنيە" و پەرستگادا بوۋە، ئەگەر قەلا و پەرستگاكە قايم دروست نەكرابان، ويران دەبوون.

ھەندى لە سەربازەكان بەرە و سىرك پۆشتن بۇئەۋەى لەۋى پراھىنانى نىزامى ئەنجام بەن. من بىستومە كە چەند سالىكە سىركى ئەم شارە لە كار كەوتوۋە و ئىتر لەۋى نە، گلادىاتۆرەكان دەن بە شەردا و نە پىشپرکىي گالىسكە سواری پىك دەخەن، چونكە ھەموو سالىك ئەم سىركە بەتالە و سوۋدى ئى ۋەرناگىرىت بۇ نەمىش، بۇيە سەربازە پۇمىيەكان ئەۋىيان كردوۋە بە جىگەى مەشق و پراھىنانى نىزامى و جەنگى.

من گەپرامەۋە بۇ ژورەكەى خۇم و، خۇم شوشت و جلم لەبەر كرد. لە و كاتەدا كەسىك ھات و گوتى: فەرمانپەرەۋاى گشتى دەلى كە برۆيت بۇ حەۋشەى قەلا بۇلاى.

من چووم بۇ حەۋشەكە و سەيرم كرد فەرمانپەرەۋاى گشتى لە حەۋشەكەدا پراۋەستاۋە و پىنچ كەسى لە بەرامبەردا ۋەستاۋە، يەكىكىيان فەرماندەى لژيون و ئەۋى ترىان باش كاتبەكەى و سىيەمىيان "ئادان ئابىر" بوون و دوو كەسەكەى تر ديار بو لە سەربازانى لژيون بوون. بۇشم دەرکەوت كە ئەو دوو سەربازە خەلكى "سورىا" ن يانىش خوى سورىەكانىيان گرتوۋە، چونكە لە كاتى قسەكردندا زۆر خۇيان دەجولئىنن و بە نامازە كردن و جولەى دەست و سەريان قسە دەكەن.

كاتى گەيشتمە نرىك فەرمانپەرەۋاى گشتى، ساژوم كرد. ئەو گوتى: "مەزن تىوس" شەۋى پابردوۋ بەھۋى پوۋدانى بوومەلەرزەۋە، تازەكردنەۋە و گۆپىنى پاسەوانەكانى گۆپى عىسا درەنگ كەوتوۋە. من گوتم كە شەۋى پىشوو شەش كەس لە سەربازەكان، دوودوۋ لە تەنىشت گۆپى عىسا پاسەۋانى بكن، واتە كاتى دوو كەس پاسەۋانى دەكەن، چوار كەسى ترىش لىرە لە قەلاكەدا بخون و، ھەركە كاتى تازەكردنەۋە و گۆپىنى پاسەوانەكان گەيشت، ئەۋا دوو كەسى تر لىرەۋە بپۆن و جىگەى دوو پاسەۋانە ماندوۋەكە بگرنەۋە. دواى بوومەلەرزەكە ئەم دوو كەسەى كە دەبىبىنى، لىرەۋە ناردوۋىانن و ئەۋان پۆشتوون و كاتىكىش گەيشتوونەتە گۆپى تەرمەكەى

عيسا، بينيويانە كە مۆرى گۆپەكە تىك شكاوہ و بەردەكە لەسەر گۆپەكە دور
خراوتەتوہ و دوو پاسەوانەكەى تىش كە دەبوو لەوى بن، ديار نين.

دواى ئەم گوتانە، فەرمانپەرەى گشتى لە دووسەربازەى پرسى: تەرمى عيسا لە
ناوگۆردا بوو يان نا؟

ئەو دوو كەسە بە يەكەوہ وەلاميان دايەوہ: ئيمە نازانين، چونكە فەرمان بەئيمە
نەدرابوو تا گۆپەكە بپشكنين.

فەرمانپەرەى گشتى گوتى: من لەم پرووہ فەرمانم دا كە شەوى پيشوو لە
تەنیشت گۆپى عيسا پاسەوانى بكن تا تەرمەكەى لە گۆپ دەرنەهينریت، ئەگينا
پنويستى بە دانانى پاسەوان نەدەكرد. ئەركى سەرەكى ئيوہ ئەوہ بوو كە نەهين
تەرمى ئەو دەربەهينریت، كاتيكيش بينيتان كە گۆپك شكاوہ و بەردى گۆپەكە
جىگۆپكى پى كراوہ، ئەو دەبوو سەيرىكى ناو گۆپەكە بكن و بزائن كە نايە تەرمى
عيساى ئى ماوہ يان نا.

دوو سەربازەكەى تر گوتيان: ئەو فەرمانەى كە بەئيمەدرا ئەوہ بوو تا ناگادار بين
مۆرى گۆپەكە نەشكنين. كەس فەرمانى بە ئيمە نەداوہ تاكو ناو گۆپەكە بپشكنين.

فەرمانپەرەى گوتى: كاتى ئيوہ بينيتان مۆرى گۆپەكە شكاوہ و بەردەكە لەجنى
خۆى لادراوہ، بۆچى ھەردووكتان گەرانەوہ؟

سەربازەكان بەسەرسامىەوہ گوتيان: مەگەر نەدەبوو ئيمە بگەپينەوہ و ھەوالى
ئەم پروداوہ بگەينەنە فەرماندەى خۆمان؟

فەرمانپەرەى گوتى: يەكى لە ئيوہ دەبوو لەلاى گۆپەكە پاسەوانى بكات و ئەوى
ترتان بيت و ھەوالەكە بگەينەنى تاكو گۆپى عيسا بەبى پاسەوان نەمىنیتەوہ.

لەو كاتەدا فەرماندەى لژيون بەرگرى لە دوو سەربازەكەى خۆى كرد و گوتى: ئەم
دوو سەربازە لەم بارەيەوہ لىپرسراو نين، چونكە بپيارى تەواويان وەرگرتبوو كە بە
تەنبايى پاسەوانى نەكەن و ھەميشە پىكەوہ بن.

فەرمانپەرەى گوتى: پروداوى شكاندننى مۆرى گۆپەكەى عيسا و جىگۆپكى بەردى
گۆپەكە ئاسايە، چونكە بوومەلەرزەكەى دوينى شەو مۆرەكەى شكاندوہ و
جىگۆپكى بە بەردەكە كردوہ. بەلام لەبەرئەوہى پاسەوانەكانى گۆپى عيسا پۆمى
نەبوون و خەلكى سوريا بوون، بۆيە وەكو ھەموو سريانايەكان بەھوى خورافە پەرسى

زۆرهه ترساون و پايان كردووہ و به ههلهاتنى خويان ئابروي لژيونيان بردووہ. بربارى من ئەمەيه كه ئەم دوو سەربازەى جىي پاسەوانيان بەجى هيشتووہ و پايان كردووہ، وەكو دوو سەربازى پاكردوو پەفتاريان لەگەل بكرىت. دەبى به زووترين كات بگەپين به دواياندا و دەستگيريان بكەن و بيانگەپيننەوہ بۆ قەلەكە و دادگايى بكرين. فرماندە گوتى: بەلى قوربان.

من ئەمدەزانى فرمانرەوا منى بۆچى بانگ كرد، چونكه من لە قەلەكەدا ميوان بووم و لايەنيكى سەرەكى نەبووم تا بابەتى هەلاتنى دوو پاسەوانەكەى گۆپى عيسا پەيوەندى بە منيشەوہ هەبىت. بەلام فرمانرەوا هزرى پوون كردمەوہ و گوتى: "مەزن تىوس"، من بۆيه ئەم زەحمەتەم بە تۆ دا و بانگ كردى بۆ ئىرە، چونكه دەمەوى كاريكت پى بسپيرم. پووداوى هەلاتنى دوو سەرباز لە شويى پاسەوانيدا پووداويكى گەرەيه و هەرەكو گوتم، زەرەريكى گەرە دراوہ لە ئابروي لژيون. دەبى ليكۆلينەوہ بكرىت و بزانىي كە شەوى پابردوو چى پووى داوہ كەوا ئەو دوو سەربازە جىي پاسەوانى خويان رەها كردووہ و هەلاتوون. بەلام ليكۆلينەوہ لەم بارەيهوہ دەبى لەلايەن كەسيكەوہ ئەنجام بدرى كە بى لايەن بىت و بتوانىت بەبى لايەنگرى، راستيهكان ئاشكرا بكات. من دەزانم تۆ پياويكى بى لايەنىت و بە پىي پيوستيش زانيارىت لەسەر بابەتى ماف و نيزامى هەيه و دەتوانى بى لايەنانە ليكۆلينەوہ ئەنجام بەدەيت و ئەنجامەكەى بە من بلئيت. جا ئىستە داوات ليدهكەم لەگەل "ئادان ئابرا" و ئەم دوو سەربازەى كە لە گۆپى عيساوہ گەراونەتەوہ، بپۆن بۆ ئەوى و بە وردى لىي بكۆلەرەوہ. هەركا تىكيش بۆ دوورخستەوہى جوولەكەكان و كەسى بزىو، سەربازت بۆى، دەتوانى هەندى كەسى لژيون لەگەل خۆت بەرىت.

فرماندەى لژيون گوتى: من ئامادەم يەك كوهورس⁴³ (كۆرس) لە سەربازەكانى خۆمان بخەم بەردەستى مەزن تىوس.

فرمانرەوا گوتى: پيوست بە ناردنى يەك كوهورس سەرباز ناكات، چونكه ئەو تەنيا پيوستى بە چەند دانە سەربازيك هەيه كە خەلكەكە دوور بخەنەوہ لە گۆپەكەى عيسا تا ئەويش بتوانى ليكۆلينەوہ بكات. ئەگەر بە دوو هەزار سەربازەوہ بچىتە سەر

⁴³ لژيونىكى پۆمى خاوەنى شەش هەزار سەرباز بوو و هەر لژيونىكىش دابەش بوو بۆ سى كوهورس ((كە رەنگە لە (كۆرس)ەوہ ماتەبىت- و. كوردى)). بەم جۆرەش هەر كوهورسىك دوو هەزار سەربازى هەبوو.

گۆپهكەى عيسا، سەرسامى و بزىوى دروست دەكات و ھەموو دانىشتوانى شارەكە دىنە دەرەوھە تاكو بزاتن چى پووى داوھ كەوا دوو ھەزار سەربازمان لە دەورى گۆپهكەى عيسا جىگىر كردوھ.

ئادان ئابر گوتى: بە پرواى من بەلايەنى زۆرەوھ گروپىك سەرباز، واتە دە سەرباز بەسە بۆ دوور خستەنەوھى خەلك لە دەورى گۆپهكە.

ئىنجا بە رەزامەندى فەرماندەى لژيون، ئادان ئابر گروپىكى دە كەسى لە سەربازەكان ھەلبژارد و ئىمە، واتە من و ئادان ئابر و ئەو دوو سەربازەى كە لە گۆپى عيساوھ گەرابوونەوھ، لەگەل ئەو دە كەسەدا كەوتىنە پرى و چووین بۆلاى گۆپى عيسا. كاتى لە شارەكە چووینە دەرەوھ، سەیرمان كرد ئەو كەسانەى كە شەوى پىشوو لە ترسى بوومەلەرزە لە شارەكە ھەلاتبوون و چووبوون بۆ بیابان، دەگەپنەوھ. ئەوان بەھوى بوومەلەرزەوھ ئەوئەندە ترسیان ئى نىشتبوو كە گوئیان بە ئىمە نەدەدا و تەنانەت لەكاتى تىپەر بوونى سەربازەكان، جوولەكەكان تفيان نەدەكرده سەرزەوى تا نەفرەت و توپەھى خوئيان بەرامبەر بە پۆمىيەكان ئاشكرا بكەن.

كاتى ئىمە گەيشتینە ئەو باخەى كە گۆپى عيساى تىدا بوو، سەیرمان كرد دوو يەھوودى لە نزىك باخەكەدان. من نەمدەزانى ئايا ئەوان لە باخەكە دەچنە دەرەوھ یان نیازیان وایە برۆنە ناو باخەكەوھ. من كە ئەو دوو كەسەم بینى، گومانم برد لە یارانى عيسا بن، چونكە يەككىيان ھەر ئەو پیاوھ گەنجە بوو كە كاتى لەخاچ دانى عيسا، دلى ژنەكانى دەدايەوھ. ئەوى تریان پیاویكى پىشن بوو كە سەرىكى خرى ھەبوو. من ئەوم نەدەناسى، بەلام لەبەرئەوھى لەگەل ئەو گەنجەدا بوو، زانیم كە ئەویش لە یارانى عيسایە. ئادان ئابر ھەلھاتنى ئەو دوو يەھوودیەى بینى، بەلام سەربازەكانى خۆى نەنارد بە دوایاندا تا دەستگىریان بكەن و بە منى گوت: ئەم دەوروبەرە باخ و گرد و بەردەلانى زۆر تىدايە و ئەگەر سەربازەكانى خۆم بنىرم بەدوایاندا، ئەوان خوئيان لە سەربازەكانى من دەشارنەوھ و، ئەكاتەش ھىزى ئىمە لىرەدا لاواز دەبى. ئىنجا ئەو دوو كەسەى كە ھەلھاتن، ھىچ شتىكىان لەگەل خوئيان نەبردووه و ئەگەر تەرمى عيسایان دەرھىنابىت تا بیبەن، ئەوا بە دلنیاييەوھ دەمانبىنن، چونكە تەرم شتى نىبە كە دوو كەس بتوانن لەكاتى راكردندا بىشارنەوھ.

پیشتر گوتم که گوپی عیسا له لایه که وه پالی دابوو به گردیکی بهردینه وه و نیسته ش ده لاین گوپه که که وتوته شوینیکی لیژوه وه، له ده ور به ریشیدا چهند گوپیک بهدی ده کریت. کاتی من و نادان نابر و ناوانی تر گه یشتینه نه وی، سهیرمان کرد هیچ بهردی له سهر گوپه که ی عیسا نییه. دواتر زانیم که بوومه لهرزه که ی شوی رابردوو بهرده که ی له سهر مه زاری عیسا دوور خستوتوه وه، له بهر نه وه ی زهوی لیژ بووه، بویه بهرده که به هیزیک زور که وتوته خواره وه، بویه دوی نه وه ی که که وتوته خواره وه، بووه به دوو که رته وه. گوپه که بچوکتین نیشانه ی پاچ و خاکه نازی پیوه دیار نییه و هر که سیک نه و گوپه ی بدیبا یه، دهیزانی که بهردی سهر مه زاره که بههوی بوومه لهرزه وه لاچوو نه که به هیزی پاچ و خاکه ناز. له تیک له و گور یسه ی که باش کاتبی لژیون بو مۆکردنی گوپه که به کاری هینابوو، له تهنیشت نارامگاکه ی عیسا وه ده بینرا و له گوپه که شه وه بونی عتر و گولآو ده هات.

نادان نابر گوتمی: با بزانی تهرمه که ی عیسا له ناو گوپدایه یان نا. یه که مجار تو بروره ناو گوپه که و پاشان منیش دیمه ناوه وه.

من ده مزانی که نه و بیزار بووه و پهنگی پوخساری په پیوه و، ده شترسی که بچینه ناو گوپه که ی عیسا وه. من نه گهرچی ناوه وه ی گوپه ی عیسا م نه بینیبوو، به لام ده مزانی که یه هوودیه کان چون گوپه ی مردوو وه کان هه لده که نن. نه وان له زه ویدا دوو ژوری بچو که هه لده که نن که بههوی ریگه یه کی تهنگ و نزمه وه به یه که ده گن و مردوو وه که ده خنه ژوری دووه م و له سهر زهوی دایده نین.

من چوومه ناو ژوری یه که م و له بهر نه وه ی چاوم رانه هاتبوو به تاریکی، که میک وه ستام تا چاوم به تاریکی راهات. پاشان له ریگه تهنگه به ره کورته که وه که له نیوان دوو ژوره که دا بوو، چوومه ژوری دووه مه وه (ژوری تهرمه که). له ژوری دووه مه دا بونی عتره که زور تیژ بوو، به لام مروقی بیزار نه ده کرد. سهیرم کرد شتیک له سهر زهوییه که له شیوه ی تهرمدایه و له تهنیشتیدا پارچه یه که ده بینریت که یه هوودیه کان ده یده ن به پوخساری مردوو وه کاندایه. به بینینی نه و پارچه، زور سهرم سوپ ما، چونکه ده ریده خست که تهرمه که دهستی لی نه دراییت، ههروه ها نه و پارچه یه که یه هوودیه کان ده یده ن به سهر مردوو وه کاندایه، هر له خویه وه له سهر پوخساری لاناچیت.

من بۆئەوہی بەباشی تەرمی عیسا بیینم، کەمیک چەمامەوہ، بەلام سەیرم کرد تەرمەکە پوخساری نییە. پاشان بۆ پروون بوونەوہی ئەم بابەتە، دەستم دا لەوہی کە وامزانی تەرمی عیسا، بەلام دەستم کەوت لە پارچەیکەکی ناو بەتال و بە سەرسامیەوہ سەیرم کرد تەرمی عیسا لەناو کەندا نییە و، ئەوہی کە من وامزانی تەرمی مردووە، جگە لە کەفنیکی ناو بەتال هیچی تر نەبوو. ئەو کەفنیکی کە باسماں کرد، ئەوہندە پی دەچوو کە مەروڤیکی تیدا بیت کە ھەرکەسێک بیدیتبا، وایدەزانی پارچەیکە و کراوەتە بەر تەرمی مردوویەک. عەقڵی من پڕوای نەدەکرد کە تەرمیک لەناو ئەو کەفندا دەربەینرێت بەبی ئەوہی کەفنیکی عیسا شەکی بگۆردرێت. بەلام ئەو شتەکی کە عەقلم پڕوای پی نەدەکرد، چاوەکانم دەیانبینی و دەستەکانم ھەستیان پی دەکرد. بەبی ئەوہی گۆرانیکی لە کەفنیکی دا پروو بەتال، تەرمەکە دیار نەما بوو. بۆئەوہی بتوانرێت مردوویەک لەناو کەفنیکی دەربەینرێت کە بە بەریدا دووراوە، دەبی کەفنیکی بەدینرێت، بەلام هیچ نیشانەیکەکی دەرایی لە کەفنیکی عیسا بەدی نەدەکرا و کەفنیکی ھەر وەکو قالی تەرمیک مابووێوہ.

بە "ئادان ئابەر" م گووت: ئەوہی دەیبینم راستە یان چاوەکانی من بە ھەلە دەبینن؟ ئەویش وەکو من چەمایەوہ و دەستی لە کەفنیکی دا و زانی کە هیچی لەناو نییە. گوتم: چلۆن تەرمی عیسا یان لەناو کەفنیکی دەر ھیناوە کە هیچ گۆرانیکی لە کەفنیکی دا پرووی نەداوە؟ مەروڤ ھەرچەندە زیرەک و لەکارزان بیت، ناتوانیت دواي ئەوہی تەرمیکی لەناو کەفنیکی دەرھینا، کەفنیکی بختاوە سەر ئەو شەکلەکی کە وەک ئەوہی تەرمی تیدا بیت، واییت.

من و ئادان ئابەر لەو کاتەدا زانیمان کە پرووبە پرووی شتیکی بووینەتەوہ کە عەقڵی مەروڤێکی پی ناکات. ئیمە ئەگەرچی دەمانزانی تەرمی عیسا لەناو کەفنیکی دا نییە، بەلام دووبارە دەستمان داوەوہ لە کەفنیکی و گوتمان نەوہک ھەلەمان کردبی، بەلام ئیتر بە تەواوی پڕوامان کرد کە تەرمی عیسا لەناو ئەو گۆرەدا نییە. لە گۆرەکە ھاتینە دەرەوہ و بەو سەربازانەکی کە لەویدا بوون، گوتمان کە تەرمی عیسا لەناو گۆرەدا نییە. هیچ یەکی لەوان نەیان دەویست بچنە ناو گۆرەکەوہ تا بەچاوی خویان بیینن کە تەرمی عیسا لەناو نییە. من دەمانی کە نەچوونیان بۆ ناو گۆرەکە بەھۆی ترسەوہیە.

یهکی له سهربازهکان نامارژهی بۆ دوو گۆرپهکهی تر کرد که بههوی بوومهلهرزوه
بهردهکانیان بهسهرهوه نامابوو و، گوتی: باشت وایه یهکی له مردووانه بگوازینهوه بۆ
ناو گۆرپی عیسا تاکو گۆرپی عیسا بهبی تهرم نه مینیتهوه.

من پینگرم لهم کاره کرد و گوتم: ته نانهت بیریشی ئی مه که نهوه.

لهو کاته دا دوو سهربازی لژیون له پشتی درهختهکانی باخهکهوه دهرکهوتن و هر
که ئادان نابر چاوی پینان کهوت، ههر دووکیانی ناسی و گوتی: ئه مانه ن که دوینی
شه و لیزه دا پاسهوانییان ده کرد و پاشان دیار نه مان. ئینجا بهوانی گوت: وهر نه
پیشهوه!

ئهو دوو سهربازهی که خه لکی سوریا بوون، هاتنه پیشهوه و ئادان نابر پیی
گوتن: ئیوه وهکو سهربازه هه لاتوهکان وان، چونکه شوینی پاسهوانیتان بهجی
هیشتووه و پوشتوون. بۆیه دهبی چه که کانتان دابنن و دهست بهسهر بکرین.

ئهوان گوتیان: ئیمه سهربازی هه لاتوو نین و شوینی پاسهوانی خومان بهجی
نه هیشتووه، به لکو ئهرکی خومان بهجی گه یاندووه و پاسهوانیمان کردووه. ئیمه
شەش کهس بووین که ده بوايه دوو دوو لیزه دا پاسهوانی بکهین. به ئیمه یان گوتبوو که
نه هیلین هیچ کهسی تهرمی عیسا له ناو گۆرپه دهر بهینیت.

من لهو دوو پاسهوانه پرسی: ئایا فرمانتان پی نه دراوه که نه هیلین هیچ کهسی

له گۆرپه که نزیک بیتهوه؟

ئهوان وهلامی نه خیریان دایهوه و گوتیان: کهس ئه م فرمانهی به ئیمه نه داوه و
ته نیا به ئیمه یان گوتووه که ئهرکی ئیمه نه وهیه نه هیلین هیچ کهسی تهرمی عیسا له ناو
گۆرپه دهر بهینیت. شهوی رابردوو چه ندین جار یه هوودییهکان له گۆرپه که نزیک بوونهوه
تاکو لهوه دلنیا بن که کهس ناتوانی گۆرپه که هه لبداتهوه و، تهرمی عیسا ی له ناو دا
دهر بهینن، به لام هیچ کامیان ده ستیان له مۆری گۆرپه که نه دا.

من لهو دوو سهربازهی لژیونم پرسی: دواتر چی پووی دا؟

ئهوان گوتیان: کاتی نۆرهی پاسهوانییی ئیمه بوو، که میک پیش هه لهاتنی خۆر،
بوومهلهرزوه پووی دا. بوومهلهرزوه که نه وهنده قایم بوو که بهردی گۆرپهکانی له جیی
خویان جولاند و فری دان. ئیمه بههوی ترسیکی زۆرهوه له م سنوره دوور کهوتینهوه،
چونکه نه گهر لیزه بماینایهوه، نهوا بههوی کهوتنه خوارهوهی بهردهکان، ده کوژداین.

بهلام سهرهپاي نهوهی که له گۆږه که دور که وتبويينهوه، هېشتا دهمانتوانی لهو ريگه دورهوه گۆږه که بخينه ژير چاوديرييهوه.

من لهو دووانم پرسى: ئيوه که لهو ريگه دورهوه گۆږه که تان خستوته ژير چاوديرييهوه، شتيكى نانا ساييتان نه بينى؟
سهر بازه کان گوتيان: به هيچ جوړى.

پرسيم: دواى نهوهی که بوومه له رزه که کوتايى هات، ئيوه له کوى بوون؟ چونکه نهو دوو کهسه (نامارزه به دوو سهر بازه سريانيبه کان که له گهل خو مان هينا بوومان) هاتوون که تا له جياتى ئيوه پاسه وانى بکن، که چى ئيوه يان نه بينيوه. نه گهر ئيوه له شوينيک بوون که توانيو تانه گۆږى عيسا بخنه ژير چاوديرييهوه، ده بوو نهو دوو کهسه ئيوه يان بديبايه يان ئيوه نهو دوو کهسه تان بديبايه و خو تان بگه ياندايه ته نه وان و شوينى پاسه وانيتان بديبايه به ده ستiane وه و بو پشودان بگه رينه وه بو قه لا.

دوو سهر بازه که گوتيان: راستيه که ی نهويه که ئيمه له دوو باره بوونه وهی بوومه له رزه ده ترسايين و نه مانده ويرا خو مان بگه يه نينه ئيره، بويه له دوره وه چاوه ديږى گۆږه که مان ده کرد.

گوتم: خو ته نيا ماويه کی کهم، دواى بوومه له رزه که، ههوا تاريک بوو، ئينجا سپيدهی به يانى هه ليات. ئيوه چو ن ده تان توانی لهو تاريکيه دا له دوره وه چاوه ديږى گۆږى عيسا بکن؟ ئيوه نه وه نده له گۆږه که وه دور بوون که نهو دوو سهر بازه تان نه بينيوه که هاتبوون تا شوينى پاسه وانيبه که تان ئى وه رېگرن و، بگه رينه وه بو قه لا. که واته چو ن توانيو تانه گۆږى عيسا بخنه ژير چاوه ديږيه وه؟

دوو سهر بازه که بيدهنگ بوون. من دريژم پيدا: پاسه وانيى ئيوه له شوينيکى دوره وه، له شهوى رابردودا نه وه نده کاريگه ر بووه که ئيستته تهرمى عيسا له ناو گۆږدا نه ماوه.

دوو سهر بازه که به سهر ساميه وه پرسيايان: تهرمى عيسا له ناو گۆږدا نييه؟

گوتم: نه خير.

پيش نه وهی قسه ی تر بکريت، پينچ کهس ده رکه وتن که له شاره که وه ده هاتن و، سه يرمان کرد دوو که سيان له سهر بازانى لژيونن و سيانه که ی تريان له گه وره کانى جووله که ن. کاتى نزيک که وتنه وه، ده رکه وت که نهو دوو سهر بازه ش خه لکى سوريان و

لەو گروپە شەش كەسىيە سەربازە سىرپاننىيەكانن كە دەبوايە شەوى پابردوو دوو كەس دوو كەس، لە تەنىشت گۆپى عيسا پاسەوانى بكن.

ئەو سى يەھوودىيە، ئەندامانى ئەنجومەنى بالآى جوولەكە بوون و كاتى گەپشتنە لاي ئىمە، بە پىزەو سەريان دانەواند و گوتيان: ئىمە لە شارەكە بووين و بىستمان كە نيازتان وايە دوو سەربازى پۆمى، بەھۆى ئەوھى كە شەوى پابردوو پاسەوانى گۆپى عيسا بوون و شوپىنى پاسەوانىيان بەجى ھىشتوو، تەمبى بكن. ئىمە دواى پايژ كىرن لەگەل ئەندامانى ئەنجومەنى بالآى يەھوودى، ھاتووين بۆ ئىرە تا پىتان پابگەيەنن واز لە تەمبى كىرنى ئەو دوو سەربازە بەنن، چونكە سەربازە پۆمىيەكان بەھۆى داخووزى ئىمەوھ پاسەوانىي گۆپى عيسايان پى سپىردراو، ئەگىنا ئەوان خويان ھەزيان لەو پاسەوانىيە نەكردوو. ھەرەھا دويىنى شەو بوومەلەرزە پووى دا و بارودخىكى نائاسايى خولقاندوو، بۆيە نابى مەسەلەى بەجى ھىشتىنى شوپىنى پاسەوانى لەلايەن ئەم دوو سەربازەوھ بايەخى پى بدريت. ئىمە داواتان لى دەكەين كەمتەرخەمى ئەوان، كە بە دلئىيايەوھ بەھۆى بوومەلەرزەوھ بوو، لەبەرچا و مەگرن و كۆتايى بەم مەسەلەيە بەنن.

گوتم: ياسا و بىرپارەكانى لژيون سەبارەت بە پاسەوانى، ئاشكرا و بى پىچ و پەنايە و ئەگەر پاسەوان شوپىنى خۆى بەجى بەئىلى، ئەوا دەبى سزا بدريت. ئەم دوو كەسەش بەھۆى ئەوھى كە شوپىنى پاسەوانىيان بەجى ھىشتوو، دەبى تەمبى بكىرن. جوولەكەكان گوتيان: ئەى لا، تۆ كىت كەوا بەم جۆرە لەگەل ئىمە دەدويىت؟ ئايا ئىمە دەناسى؟

گوتم: بەلى، ئىوھ دەناسم و دەزانم كە ئەندامى ئەنجومەنى بالآى يەھوودىيەكانن. گەرەكانى يەھوودى گوتيان: تۆ نابى بەم جۆرە لەگەل ئىمە بدويىت، چونكە ئىمە پىاوانى بەتەمەنن و خاوەنى پلەوپايەين، تەنيا فەرمانپەرەواى گشتى دەتوانى بەم جۆرە لەگەل ئىمە بدوى.

گوتم: من شتىكم نەگوتووھ كە بى پىزى بىت بەرامبەر بە ئىوھ. گوتومە ئەم دوو پاسەوانە لەبەرئەوھى بە پىچەوانەى ياساى نىزامى رەقتارىيان كىردوو، دەبى تەمبى بكىرن، ئەگەرئىش نازانن ئەوھ بزائن كە تەرمى عيسا لەناو گۆپدا ديار نەماوھ و من دەبى لەبارەى ئەم بابەتەوھ لىكۆلئىنەوھىيەكى تەواو ئەنجام بەم.

جوولہکەکان بە قسەکەى من سەرسام نەبوون و گوتیان: ئیمە دەزانین ھۆى ديار نەمانى ئەو تەرمە چيە.

من پرسيم: ھۆى ديار نەمانى تەرمى عيسا چيە؟

يەھوودییەکان گوتیان: ھۆى ديار نەمانى تەرمەکە ئەوہیە کە ئەم دوو پاسەوانە شەوى رابردوو لە تەنیشت ئەم گۆرەدا خەویان ئى کەوتوو و لایەنگرانى عيساش ھاتوون و سوودیان لە خەوى پاسەوانەکان وەرگرتوو و تەرمى عيسایان لە گۆر دەرهیناوە. ئیمە پڕوامان وایە ئەم دوو پاسەوانەى کە دوینى شەو خەویان ئى کەوتوو و لە ئەنجامدا تەرمى عيسا دەرھینراوە، دان بە کەمتەرخەمى خۆیاندا دەننن. بەلام ئیمە لەم دوو کەسە خۆش دەبین و نامانەوى سزا بدرین.

من زانيم ریککەوتنیک ھەیە لەنیوان یەھوودییەکان و ئەو دوو سەربازەى کە پيش پوودانى بوومەلەرزەکە پاسەوانى عيسا بوون و، یەھوودییەکان بەو دوو کەسەیان گوتوو کە ئەوانیش بلین بەھۆى خەووە بى ئاگا بوون. من دەمزانی کە مەبەستى جوولەکەکان ئەوہیە بەو جۆرە لیکۆلینەوہ بکریت کە گوايە ئەو دوو سەربازە لە خەودا بوون و شوینکەوتووانى عيسا ھاتوون و تەرمەکەیان دەرھیناوە.

ئادان ئاب، کە لە دوورى منەوہ راوہستابوو، بانگم کرد بۆ لای خۆم و دوو سەربازە سەرپيچی کارەکەم پى نیشان دا و گوتم: ئەم دوو کەسە شەوى رابردوو لەکاتى پاسەوانى کردندا خەوتوون. خۆ تۆ ئەوہ دەزانی کە ھەر سەربازيکى لژیون لەکاتى پاسەوانى کردندا خەوى ئى بکەوى یان جینگەکەى خۆى بەجى بہیلئیت، ئەوا یەکەمجار بە قامچى لى دەدەن پاشان دەیکوژن.

دوو پاسەوانە سەرپيچی کارەکە کاتى ئەو قسەیان لە من بیست، ترسان و کەمیک لەگەل یەکدیدا قسەیان کرد و پاشان بەرەو پووى یەھوودییەکان پۆشتن و داواى یارمەتیا ئى کردن.

یەھوودییەکان گوتیان: ئەم سەربازانە بەپى خواستى ئیمە لەم شوینە پاسەوانیان لە گۆرى عيسا کردووہ نەک بەپى خواستى پۆم. کەواتە ئەوہ ئیمەین کە دەتوانین داوا بکەین سزا بدرین یان نا.

گوتم: دەلئى ئیوہ تینەگەیشتوون کە من چیم گوتووہ و تى ناگەن کە ھۆى کەمتەرخەمى ئەم دوو سەربازە لەکاتى ئەنجامدانى ئەرکەکانیان چى ئاکامیکى ئى

کەوتوئەوه. بۆیه دووبارە پیتان دەلیمەوه تەرمی عیسا لەناو گۆردا نەماوه. ئەگەر باوەڕم پێ ناکەن، ئەوا خۆتان بپۆنە ناو گۆرەکەوه تاکو بەچاری خۆتان ببینن کە تەرمەکی تێدا نییه.

من نەدەبوو ئەم قەسەیم بە جوولەکان بگوتایە و ئیزنم بدانایە بپۆنە ناو گۆرەکەوی عیساوه، چونکە کاتی ئەوان چوونە ناو گۆرەکەوه، کفنەکی عیسا کە گۆت دەستی ئی نەدراوه و وەکو ئەوه وابوو کە تەرمیکی تێدا بیت، دراندیان و بە دەست شیواندیان و کفنەکیان وا ئی کرد کە هەرکەسی ببیننایە دەگوت کفنی عیسایان دراندوو و عیسایان لەناویدا دەرھیناوه.

بەھەر حال، سی پیاوه یەھوودییه کە دواي ئەوهی کەمیک لەگەڵ یە کە قەسیان کرد، چوونە ناو گۆرەکەوه. لەبەر ئەوهی لەناو گۆرەکە زۆریان پێ چوو، بۆیه منیش چوومە ناو گۆرەکەوه تاکو بزانی چی دەکەن. کاتی گەیشتمە ژوورەکی عیسا، سەیرم کرد ئەو سی کەسە خەریکی گفتوگۆ کردن و لەبەر ئەوهی بە زمانی عیبری قەسیان دەکرد، بۆیه نەمدەزانی چی دەلین.

کاتی ئەوان منیان بینی، گوتیان: ئیمە گومانمان نییه کە شوینکەوتوانی عیسا، ئەو کاتە دوو پاسەوانەکی گۆرەکە لەخەودا بوون، هاتوون و تەرمی پیشەواکەوی خۆیان لەناو گۆرە دەرھیناوه و بردوویانە. ئیمە ئیستە دواي ئەوهی لیرە پۆشتینە دەرەوه، دەچین بۆ لای فەرمانزەوا و راستیەکی پێ دەلین تا ئەو پەرپاگەندانەکی کە دور لە راستین و لەبارەوی تەرمەکی عیساوه دەکریت، نەکەوئیتە سەر زاران.

کاتی ئەو سی جوولەکە لە ژوری تەرمەکە چوونە دەرەوه، سەیرم کرد کفنەکی عیسایان دراندوو و شیواندوویانە. پیش ئەوهی ئەو سی کەسە بپۆنە ناو ژووری تەرمەکەوه، کفنەکی عیسا دەستی ئی نەدراوو و شکلی تەرمی عیسای بەخۆوه گرتبوو و، هەرکەسی ئەو کفنەکی بدیایە، ئەوا دەیزانی کە عیسا بە شیوہیەکی مۆجیزە ئاسا لەناویدا چۆتە دەرەوه. بەلام دواي ئەوهی کە یەھوودییهکان چوونە ژووری تەرمەکەوه، بە ئەنقەست کفنەکیان دراند و شیواندیان بۆ ئەوهی هەرکەسی چاری بە کفنەکە کەوت، وایزانی کە بۆ دەرھینانی تەرمی عیسا، کفنەکیان دراندوو.

من ئەو مەسەلەیم بە ئادان ئابر گوت و بۆم پوون کردەوه کە یەھوودییهکان، دواي ئەوهی چوونە ناو گۆرەکەوه، کفنەکی عیسایان دراندوو و شیواندوویانە تاکو

مهسه لهی دیارنه مانی تهرمی عیسا به شیوهی مؤجیزه ئاسا له ناو بچیت و شیوهی شی ئاسایی له خو بگریت.

نادان ئابر گوتی: ئیسته تو چی ده کهیت؟

گوت: من ئیسته لیڤه هیچ ئیشیکم نییه و دهچم بو لای فرمانپه وای گشتی تا کو چونیهی پی ووداره کهی بو بگریمه وه. ئیتر پیراردان به دهست نه وه.

دوای نه وهی من و نادان ئابر به پری کهوتین و شهش سهربازه کهی لژیونیش که خه لکی سوریا بوون، به دواماندا هاتن. یه هوودییه کانیش له دوای نه وانه وه ده هاتن. له ریگادا سهربازه کانی لژیون، به بی پچران قسه یان ده کرد و ده یانویست بزنان که کاتی گه یشتنه لای فرمانپه وای گشتی "یوده"، چی بلین باشه.

کاتی ئیمه چووینه ناو قه لای "نه نتونییه"، سه یرمان کرد که "پونتوس پیلات" - فرمانپه وای گشتی "یوده" له سه ر راخه ریکی سوور دانیشتوو و کاتی چاوی پیمان کهوت، گوتی: وهرنه پیشه وه!

ئیمه لی نزیك بووینه وه و نه و به منی گوت: مه زن تیوس، تو پیاویکی زیره ک و دادگه ریت. وهره له لای راستی من به. نه م سی پیاوه ناو داره یه هوودییه ش که نه ندای نه نجومه نی. بالای جووله که کائن، له لای چه پی من ده بن. نه و شهش که سه شتان (نامازه به شهش سهربازه کهی لژیون) له به رامبه ر من راوه ستن!

ئیمه به قسه مان کرد و پونتوس پیلات به سهربازه کانی گوت: له من مه ترسن و هه رچی پروی داوه، بو م بگرینه وه.

سهربازه کان که خه لکی سوریا بوون، که میک له یه کتری را مان و ئینجا یه کی له وان له لایه ن خو ی و نه وانی تریشه وه گوتی: نه ی فرمانپه وای گه وره، سویند بی به "سیزار"¹⁴ نه وه ی ده یلیم راسته. شه وی را بردوو به پیی داوای یه هوودییه کان و نه و فرمانه ی که تو دهرت کرد، بپیار وابوو نه م شهش که سه مان، دوو کهس دوو کهس له ته نیشته گۆری عیسا دا پاسه وانی بکه ین بو نه وه ی کهس تهرمه که ی له گۆر دهرنه مینیت. کاتی سه ره ی پاسه وانیه که ی من و هاوړیکه م گه یشت و، له به رنه وه ی یه هوودییه کان میه ره بانیمان له گه ل ئیمه نواند و خواردنه وایان بو هینانین، ده ستمان به خواردنه وه

¹⁴ له به رنه وه ی پلیمیه کان له نوای مه رگی (سزار) سویندیان به ناوی نه و ده خوارد، نه و ولاتنا هشی که له ژیر ده سته لاتی پلیمیه کان بوون، وه کو خه لکی سوریا، سویندیان به ناوی نه و ده خوارد.

کرد و، هر وړه له بهر نه وهی له تهنیشت گۆږه که وه دانیشتبووین، خه ومان لی که وت. یهک جار به هوی بوومه له رزه وه به ناگا هاتینه وه و سهیرمان کرد شوینکه وتوانی عیسا تهرمه که ی نه ویان له گۆږ دهرهیناوه و خه ریک بوون تهرمه که یان دهربرد. نه وان پیاوانی ترسناک بوون و چه کیان پی بوو، نه م دوو که سه شمان نه مانده توانی پووبه پوویان ببینه وه و پریگری له بردنی تهرمه که بکهین. به م جوړه، تهرمه که ی عیسا له گۆږ دهرهینرا و بردیان، به بی نه وهی هیچ تاوانیکی نیمه شی تیدا بیت جگه له خه وتنه که.

فهرمانږه وای گشتی پرسی: ئایا زانیتان ژماره ی نه وان ه ی که تهرمه که ی عیسیان له گۆږ دهرهینرا و بردیان، چه ند که س بوو؟
نه و سهربازه ی که به نوینه رایه تی نه وان ی تر قسه ی دهرکرد گوتی: به لی، نه وان دوازه که س بوون.

له و کاته دا یه کی له و سی که سه یه هوودییه ی که نه ندامی نه نجومه نی بالای جووله که کان بوو، گوتی: من پیموایه سهربازه کان که میک هه له یان کردووه و ژماره ی نه و که سانه ی که تهرمی عیسیان بردووه، یازده که س بوون، چونکه یه کی له شوینکه وتووه دوازه که سیه که ی عیسا که له وان ی دیکه جیا بوویه وه، کوژراوه و تهرمه که ی دوزرایه وه و دهرکه وت که نه ویان به زوناره که ی خوی خنکاندووه.

فهرمانږه وای گشتی له و سهربازه ی پرسی: کاتی شوینه که وتوانی عیسا تهرمی نه ویان له گۆږ دهرهینرا تا بیبه ت، ئایا تو و هاوړیکه ت تهرمه که تان بین یان نا؟
سهربازه که گوتی: به لی، نیمه تهرمه که ی عیسا مان بین ی.

فهرمانږه وای گشتی پرسی: تهرمه که کفنی پیوه بوو یان بی کفن بوو؟
نه و سهربازه که میک له هاوړیکانی پاما و دیار بوو هاوکاری له وان ده وی، به لام نه وان نه یان توانی کومه کی بکه ن و سهربازه که به فهرمانږه وای گوت: ئاشکرایه که تهرمه که ی عیسا کفنی پیوه بوو.

نه و نه ندامه ی نه نجومه نی بالای جووله که کان که په خنه ی له ژماره ی شوینکه وتوانی عیسا گرت، گوتی: نه خیر وانیه. کاتی تهرمی عیسیان له گۆږ دهرهیناوه، کفنی پیوه نه بووه، چونکه شوینکه وتووه کانی کفنه که یان دپاندووه و تهرمه که یان لی دهرهینراوه. پاشان کفنه که یان خستوته وه ناو گۆږه که و تهرمی بی کفنیان له گۆږه که دهرهینراوه.

سەربازەكە گوتى: لەوانەيە واييت.

فەرمانپەرەوا پرسى: كاتى تەرمەكەيان لەگۆڤ دەرھيئا، پوژ ھەلھاتبوو يان نا؟
سەربازەكە وەلامى دايمە: ئەي فەرمانپەرەواي گەرە، بەر جوڤرەي كە گوتم
بوومە لەرزە ئيمەي لەخەو ھەستاند و سەيرمان كرد تەرمەكەي عيسايان لەگۆڤ
دەرھيئاو و خەريك بوون دەيانبرد. ئەو كاتە ھەوا بەتەواوي تاريك بوو.
فەرمانپەرەوا گوتى: ئافەرين بۆ سەربازانى وەكو ئيوە كە لەو تاريكەشدا
توانيو تانە تەرمەكەي عيسا بيبين و شوينكە وتووەكانيشى سەرژمير بكن!
ديار بوو گوتەي كو تايي فەرمانپەرەوا لە پووي گالته پى كردنەو بوو، بۆيە ئەو
دوو سەربازەي كە دەيانگوت بەھۆي خواردنەوھي شەرابەوھە خويان ئى كەوتوو، بە
ترسەوھە لەيەكترييان دەپوانى.

من زمانم كردەوھە و گوتم: فەرمانپەرەواي گشتى، ئيزن بدەن من قسە بكەم. بەلام
فەرمانپەرەوا بە نامازەيەكەي خوڤەويستانە فەرمانى پيدام بیدەنگ بم و گوتى: تۆ دواتر
قسە دەكەيت.

من دەم داخست و فەرمانپەرەوا ئەمەي گوت: پوونكردنەوھەكاني ئەم سەربازە
راستگويە وا نيشان دەدات كە ئەوھي گوتوويەتي راستە و شوينكەوتوواني عيسا
سووديان لە خەوي دوو پاسەوانەكە وەرگرتوو و تەرمەكەي عيسايان لە گۆڤ
دەرھيئاو و بردوويانە، ھەرەھا لەبەرئەوھي ھاوپى جوولەكەكاني ئيمە لەم دوو
پاسەوانە بووران، بۆيە منيش كەمتەرخەميەكانيان لەبەرچا و ناگرم و سزايان نادەم.
ئاي قسەكەي من پەسەندە يان نا؟

سى يەھوودىيە بەسالا چووھەكە گوتيان: ئەي فەرمانپەرەواي گشتى يودە، قسەكەت
پەسەندە.

ئەو سەربازانەي كە كەوتبوونە بەر بەخشيني فەرمانپەرەوا، چۆكيان دادا و گوتيان:
ئەي خوداوەند،¹⁵ قسەكەي تۆ پەسەندە و ئيمە داوا لە خودايانى سووريا و خودايانى
پۆم دەكەين پاداشتي باشت پى بدەنەوھە.

¹⁵ لە فارسيەكەشدا بە (خوداوەند) ھاتوو. ديارە لەو زمانەدا دەستەلا تدارەكانيان بە خدا و خوداوەند بانگ كرىو، بەلام
مەبەستى دەرپېڤنى ئەو جوڤرە وشانە چۆن بوو يان نا، ئەو مۆڤو نووسەكان و ئەوانەي شارەزاي مۆڤو، دەيزانن. (و. كوردى)

فەرمانزەوا گوتى: ئەم مەسەلەيە كۆتايى پى ھات و ئىتر نابى سەبارەت بەوہ قسە بکرىت.

من ھاتمە قسە و گوتم: فەرمانزەواى گشتى، ئىزىم دەدەيت ھەوالەکانى خۆمت پى پابگەيەنم؟

فەرمانزەوا گوتى: من دەزانم تۆ پياويكى زانا و دادگەرىت. بەلام تۆ ئەوکاتە گەيشتوویتە گوپى عيسا كە تەرمەكەيان لە گوپەكە دەرهیناوه و بردوويانە، بۆيە نەوتوانيوە بەچاوى خۆت تەرمەكەى عيسا ببينيت، بەتايبەت كە ئەم دوو سەربازە بردنە دەرهوہى تەرمەكەى عيسايان بينيوە.

گوتم: ئەم قسەيە راستە. بەلام تۆ كاريكت پى سپاردم، بۆيە دەبوايە من ھەوالەكەم بە تۆ بدايە.

فەرمانزەوا گوتى: ئەو كارەى من بە تۆم سپارد بۆئەوہ بوو كە وامدەزانى ئەم دوو سەربازە شوينى پاسەوانى خويان بەجى ھىشتووہ و ھەلھاتوون، لەكاتىكدا ئەوان رايان نەكردووہ، بەلكو لە شوينى پاسەوانى خويان بوون، بەلام لەوى خويان ئى كەوتووہ. خەوتن لە شوينى پاسەوانيدا لەگەل پەھاكردن و ھەلھاتن جياوازي ھەيە. بۆيە دواى ئەو پوونكردنەوانەى كە ئىستە من گويم لىي بوو، ھەولەكانى تۆ وەلا نراوہ و پيويست بەو ھەولانە ناكات كە تۆ بەتەمايت پىم پابگەيەنيت.

دواى ئەم قسەيە فەرمانزەواى گشتى لەسەر راخەرەكەى خۆى ھەستايەوہ تا جوولەكەكان تى بگەيەنى كە دەبى برۆن.

گفتوگو کردیم له گهل فرمانره وای گشتیدا

جووله که کان پویشتن و سهربازه کانی لژیونیش دهیانویست دور بکونهوه، به لام فرمانره وای گشتی پیی گوتن: که میک نارام بگرن.

سهربازه کان راهستان و پونتوس پیلات، فرماندهی لژیونی ناگادار کردهوه و گوتی: وا دیاره تو به پیچه وانهی ئەم سهربازانه هیچ دیاریهکت له یه هوودیه کان وهرنه گرتووه و هر بویه ئەم دوو سهربازهی که له شوینی پاسه وانییه که یاندا خهویان ئی که وتووه، به تو ده سپیرم تا به پیی یاسای لژیون مامه له یان له گهل بکهیت، چونکه هرچنده من ئەوانم به خشیوه، به لام پیم وانییه لژیون، که زور پابهنده به ریخستنهوه، بتوانیت لییان ببوریت. پاشان فرمانره وای به جوریک که سهربازه کان گوئیان لیی نه بیت، به فرماندهی مه خفهری گوت: دواي ئەوهی که ئەوانتان زیندانی کرد، ده توانن لیکۆلینه و هیان ئی بکن و بزائن جووله که کان چنده پاره یان پیداون که وای ئەوان، ئەوهنده بوونه ته که سانیکی راستییژ.

فرماندهی لژیون پیکه نی و، خیرا فرمانی دهر کرد ئەو دوو سهربازه ببهن بو زیندان. ئینجا فرماندهی لژیون و "ئادان ئابر" پویشتن و فرمانره وای که وته پری و به منی گوت: "مەزن تیوس" وهره!

من له دواي فرمانره وای گشتیه وه که وتمه پری بو ژووری کاره که ی و، فرمانره وای دانیشتن و پیی گوتم که دابنیشم. پاشان گوتی: ئیسته نامادهم بو بیستنی راپورته کهت.

من که میک بیدهنگ بووم و پاشان گوتم: فرمانره وای گشتی، من له وی شتیکم بینی که مایه ی سهرسوپرمانه.

فرمانره وای گوتی: ئەو شته سهرسوپرهینه ره چیه؟

گوتم: رهفتاری تو بووه هوی سهرسامی من و برهوشم وایه که بی هو نییه و، پیویست ناکات داوا له فرمانره وای گشتی بکهم تا هوکاری ئەو رهفتارانه ی خویم پی

بلیت، چونکه من به فەرمی سەر بە هیچ کەس و لایەنیک نەم تا بتوانم زۆر لە هیچ کەسی بکەم.¹⁶

فەرمانزەوای گشتی تورەکە یەکی چەرمینی گوشتی و کەمیک پارەیی ئالتونی تێدا دەرھینا و دەستی بە ژماردنیا کرد و گوتی: ھەر وەکو ھەستت پێ کرد، پەفتاری ئەمڕۆی من ھۆکاری ھەبە، ئەویش ھۆکاریکی گەورە، بە لکو دەتوانی بگوتی کە ھۆکاریکی گەورە پالنەرم بوو تا بەو جۆرە پەفتار بکەم. دواي ئەم گوتە، دەستی خۆی پر کرد لە پارە زێرەکان و خستە بەردەمی من و گوتی: ئەو ھۆکارە کە ئەمڕۆ وای لە من کرد بەو جۆرە پەفتار بکەم، ئەمە. راست بلی کە لە دنیا، لەم ھۆکارە گەورەتر بوونی نییە. من ئەگەر پیاویکی دەولەمەند و بەتوانا بوومایە، ئەم دەتوانی ئەم زێرانەم نەوێت چی بگات بەرە کە پیاویکی بی سەرمایە لەقەڵەم بدریم. ئەگەرچی "کلودیا"ی ھاوسەرم دەولەمەندە بەلام ئەو، دەمی تورەکە کە خۆی بە توندی گری داو و کەمیک لە داراییە کەم ناداتی. بۆیە من ناچارم ئەو دیاریانە وەر بگرم کە جۆرە کەکان پێم دەدەن و بە پێی خواستەکانیان پەفتاریان لەگەڵ بکەم. ھەتا دنیا مابی، ئەو کەسانە کە پێویستیان بە فەرمانزەوای ھەبە، ھەول دەدەن بە شیوەی پەشووە فەرمانزەوای لە خۆیان رازی بکەن و بیانکەنە یاریدە دەری خۆیان.

گوتم: ئەو فەرمانزەوای گشتی، تۆ گوتت تا دنیا بمینی، پەشووە پێدان بەردەوامی دەبیت، بەلام من بڕوام وایە بارودۆخی دنیا گۆرانکاری بەسەردا دیت. فەرمانزەوای "یودە" کە جار جارە خەریکی ژماردنی پارە بوو، پرسی: بۆچی بارودۆخی دنیا گۆرانی بەسەردا دیت؟

گوتم: بۆئەوێ ئەو "عیسا"یە کە تۆ لە سێدارەت دا، لە ناو گۆر ھاتۆتە دەرەو و پۆشتوو و، منیش کە خۆم چۆمە ناو گۆرە کەو، بینیم کفە کە بچوکتین گۆرانکاریشی بەسەردا نەھاتبوو و، ھەر کە سێکیش ئەو کفە بەو جۆرە بدیایە، وایدە زانی عیسا لە ناو دایە.

¹⁶ لە رۆژدا ئەو کەسانە کە بۆیان ھەبوو زۆر لە بەرپرەکان بکەن، ئەوانە بوون کە ئەنجومەنی پێران بۆ پراگە یشتنی کارەکانی فەرمانزەوایان و کەسانی تر ھەلیانە بژاردن و خاوەن سانسۆرەکان وەکو پشکنەرێکی پایە بە زنی ئەمەق و ابوون.

ئىنجا ئەۋەى كە لەناو گۆرەكەدا بەچاۋى خۆم بىنىم، بۇ فەرمانپەرۋام گىپرايەۋە و پىم گوت كە "ئادان ئابرا"يش كفنەكەى عىساي بەو شىۋەيە بىنىۋە و گوتىشم كە عىسا قسەكەى بەجى گەياند و سى پۆژ دواى مردنى، لەگۆر ھاتە دەرەۋە.

فەرمانپەرۋاى گشتى دواى ئەۋەى پارە زۆرەكانى ژمارد، ھەمويانى خستە ناو كىسەيەكى چەرميەرە و بە پارچە پەتى دەمى كىسەكەى گرى دا و پاشان گوتى: ئەو پىلانەى كە يەھوودىيەكان بۇ تەرمى عىسايان داپشت، ئەۋەندە زىرەكانە بوو كە ئەگەر من بمتوانيايە، دەچووم و سەيرى يارىەكەيانم دەكرد.

فەرمانپەرۋا ئەۋەندە بە باۋەرپىكى تەۋاۋەۋە ئەم قسەيەى كرد كە منىشى تۈۋشى گومان كرد، ئەمە لەكاتىكدا كە بەچاۋەكانى خۆم كفنەكەى عىسام بەدەست ئى نەدراۋى بىنىبوو كە واى نىشان دەدا عىسا لەناو كفنەكە ھاتۆتە دەرەۋە بەبى ئەۋەى كفنەكە بدرىت.

فەرمانپەرۋاى گشتى يۈدە گوتى: من ھەر كە قسەكانى ئەو دوو سەربازەم بىست، زانىم درۇ دەكەن. چونكە كاتىك سەربازى لژيون پاراستنى مۆر و مۆمى لژيونى پى دەسپىردى، مەھالە خەۋى ئى بكويت، بەتايبەت ئەگەر سەربازەكە خەلكى سورىا بىت كە ئەۋەندە خورافە پەرسىن و لە گۆپرى مردوو دەترسىن و ناتوانن لە تەنىشت گۆردا بخون. من ئەو بەشەى رۈنكردەنەۋەكانى تۆ كە دلئىت بەھۆى بوومەلەرزەۋە بەردى سەر گۆرەكەى عىسا لاچوۋە، پەسەند دەكەم. بەلام پاش ئەۋە بىگومان تەرمى عىسايان لەگۆر دەرھىناۋە.

فەرمانپەرۋا كەمىك بىدەنگ بوو و پاشان گوتى: من لەبەرئەۋەى دەبوايە لەسەر داۋاى جوولەكەكان عىسام بەئىنايەتە قسە، بەتەنيا دواندم. ئەو دەيگوت كە نىردراۋى خۇدايە و بۇئەرە ھاتوۋە تا راستيەكان نىشانى تاكەكانى مۆژا بدات. من پىم گوت فەلسەفەكان ماۋەيەكە ئەۋەيان سەلماندوۋە كە لە دنيادا راستى تەۋاۋ بوونى نىيە و ھەمۇ راستيەك رېژەيىيە و، گەۋرەيى و بچوكى راستيەكانىش پەيوەنديان بە يەكتەرەۋە ھەيە. ئەۋىش دەيگوت وانىيە و، من پووداۋ جيا دەكەمەۋە لەگەل راستى. ئەۋەى كە گەۋرەيى و بچوكى ھەيە، پووداۋە، ئەو پووداۋەش كە سبەى دىتە پىش، لەۋانەيە پووداۋەكەى ئەمپۆ بەدرۆ بخاتەۋە، بەلام راستى شتىك نىيە كە ئەمپۆ كاتەكەى بەسەر بچىت يان بگۆرپىت. ئەو شتەى كە ھەزار سال لەمەۋبەر راست بووبى، ئەمپۆش ھەر

راسته و هزار سالی تریش هر راست دهبی. هزار سال لهمه و پیش هم راستیه هه بووه که پینج کوی پینج دهکاته ده. ئەمڕۆکەش ئەمه راسته و هزار سالی تریش هر پینج کوی پینج دهکاته ده و، مهحاله پۆزگارێک ییت بکاته یانزه. من دهزانی عیسا ترسی له من نییه و رهفتاری بهجۆریک بوو که من خۆم له ناستیدا به بچوک دهزانی. من شهرم لهوه نهدهکرد که له بهرامبەر ئەو پیاوهدا خۆم به بچوک بزاتم، چونکه ههستم دهکرد عیسا بهراستی گهروهیه. ئەهی مەزن تیوس، له بهرئهووی تۆ گووت که من عیسام لهخاچ داوه، دهبی پیت بلیم که من نهمويستوووه ئەو پیاوه نهرم و نیانه بکوژم. لهکاتی دواندندا چهندین جار ریگهی دهرياز بوونم پی نیشان داوه و تیمگه یاندوووه که ئەگەر لهو ریگهیهوه بپروات دهرياز دهبی، بهلام ئەو نامۆزگاریهکانی منی پهسهند نهکرد و نهیدهویست بچوکتین ههنگاو بۆ دهرياز بوونی خۆی بنییت. ههروهها له بهرئهووی بارودۆخی سیاسیش لهگهڵ عیسادا نهدهگونجا، بۆیه نهمتوانی ئەو پیاوه له مهرگ رزگار بکه. من ههستم دهکرد عیسا دهزانی فرمانی لهسیداره دانی بهسهردا دهدرییت و تهنا ته ههستم دهکرد که ئەو ههز دهکات لهسیداره بدرییت. چونکه به منی دهگوت ئەگەر من نهکوژیت، بهنگهکانی من پی ناگن و، دهبی لهپیی راستیدا گیانم فیدا بکه. بۆئهووی بهنگهکانم بسهلمین.

ئینجا فرمانهوه نیکای برییه چاوهکانم و گوتی: مەزن تیوس، من دهزانم که عیسا بۆتۆ گرنگ و بهبهها بووه. ئەو پیاوه باشه بۆ منیش گرنگی و بههای ههبووه و، رام وایه پیاویکی سروشت پاک بووه. بهلام ئەو پیاوه پاکه بهو جۆرهی که خۆت بینیت، بهخاچهوه گیانی سپارد و تهرمهکهیان لهخاچهکه هینایه خوارهوه و خستیانه گۆپهوه. له پیاویکی زانای وهک تۆ ناوهشیتهوه که بلنییت عیسا له پۆژی سییهمی دواي مردنی زیندوو بۆتهوه و لهگۆر هاتۆته دهرهوه. ئەگەر ئەم قسهیه لهلایهن کهسانی نهزانهوه بکرییت، نابیتته هوی سهرسوپمان، چونکه کهسانی نهزان میشکی خویان بۆ درک کردن به بابتهکان ناخهنه کار و، ههرحیهک بییستن یهکسهه وهری دهگرن و، بهو ئاسانییه گومانیان لهو شتانه نییه که وهریان گرتوووه. ههموو جۆره پروداویکی باوهر پینهکراو لهلایهن کهسانی نهزانهوه شایانی پهسهند کردنه، بهلام تۆ که پیاویکی زانایت، نابی بلنییت مردوو زیندوو دهبیتهوه، چونکه هزر و زانست ئەوه پهسهند ناکات که مردوو

بگه پڙتته وه بؤ ژيان و له گۆږ بيته دهره وه. عيسا پياويكي باش و په سه نديكراو بوو، به لام پياوي باش و په سه نديكراو ايش دواي ئه وهى كه مرد، به پيى ياساى سروشت له ناو ده چيټ و زيندوو بوونه وه و هاتنه دهره وهى له گۆږ، مه حاله.

من ويستم سه بارهت به و قسانه ي كه عيسا له كاتى دواندنيدا كردبووى، هه ندى پرسيار له فرمانږه وا بكم، به لام هاتنه ژوره وهى ئادان ئابر بووه هوى پاشگمز بوونه وه له پرسيارانه. ئادان ئابر هاته ژوره وه بؤئه وهى ئه نجامى ليكؤلينه وه كه ي فرماندهى لژيون سه بارهت به و دوو سه ربازه ي كه پاسه وانى گۆږى عيسا بوون، به فرمانږه واى گشتى "يوده" رابگه يه نى.

فرمانږه وا پرسى: باشه، ئه نجامى ليكؤلينه وه كه چى بوو؟

ئادان ئابر گوتى: ئه و دوو سه ربازه دانيان به وه دا نا كه يه هووديه كان سى درهمى زيويان به ره شوه داوه به هره يه كه يان تاكو بلين بينوياننه كه شويكته وتوانى عيسا تهرمى ئه ويان له گۆږ دهره يناوه و بردووياننه، له كاتيكدا راستيه كه ي شتيكى تره.

فرمانږه وا پرسى: راستيه كه ي چيه؟

ئو گوتى: ئه و دوو سه ربازه ده لين شه وى پيشتر به پيچه وانه ي ئه وهى كه له لاي فرمانږه وا گوتوياننه، نه نووستون، چونكه به هه موو شيويه ك خه وتن، له كاتى پاسه وانى كردندا قه ده غه يه. ئه وان ئه وه نده ترساون كه كاتى بوومه لرزه كه پوى داوه، ته نانهت نه شيانو يراوه بخه ون بؤيه له ترسى بوومه لرزه كه و جوولانى به ردى گۆږه كان، له گۆږه كه ي عيسا دوور كه وتوونه ته وه، به لام به و شيويه نا كه نه ييينن. ئه وان ئه وه نده له گۆږه كه وه نزيك بوون كه دلنيان له وهى كه س له و گۆږه نزيك نه بوته وه و نه چؤته ناويه وه تا تهرمى عيسا بينيټه دهره وه و، به و جوږه ي كه ئه و دوو سه ربازه ده يلين، دواي ئه وهى كه بوومه لرزه به ردى سه ر گۆږه كه ي لاداو، تيشكيكى وه كو بريقه ي ئاسمانيان بينيوه كه له ناو گۆږه كه هاتؤته دهره وه. سه ربازه كان بږوايان وايه تيشكه كه له ئاسمانه وه نه هات تا بلين بريقه و تيشكى ئاسمانييه، به لكو له زه وييه وه، واته له ناو گۆږه كه وه هاتؤته دهره وه. ئه و دوو سه ربازه به بينينى ئه و پووناكيه ي كه له ناو گۆږه كه وه هاتؤته دهره وه، ئه وه نده ترساون كه تا ماويه ك نه يانو يراوه له گۆږه كه نزيك بينه وه. كاتى له گۆږه كه نزيك بوونه وه، بينوياننه كه به رگاي گۆږه كه كراويه. يه كى له وان له لاي گۆږه كه پاسه وانى كردوه و ئه وى تريان پؤشتوو و پووداوه كه ي بؤ

جوولهكه كان گيڤراوتهوه. ئەوان دەلین دلنیان لەوهی که دوای بوومهلهرزەکه هیچ کەسی له گۆڤهکه نزیك نهبوتهوه تا تەرمی عیسا له گۆڤ دەر بهینی. سەربازەکان وای بۆ دەچن که ئەو تیشکەیی له گۆڤهکهوه هاتۆته دەرەوه، هەمان ئەو عیسا بووه که دیار نەماوه.

فەرمانزەوای یوده بەمنی گوت: تۆ باوەرپت بە کام لەم دوو هەوالەیه؟ تۆ بپروات وایه شوینکەوتووای عیسا تەرمی ئەویان لەگۆڤ دەر هیناوه و بردووایانە تاکو بتوانن بلین عیسا له پۆژی سییەمی دوای مردنی، پیک بەپینی گوتهی خۆی زیندوو بۆتهوه و لهگۆڤ هاتۆته دەرەوه و پۆشتوو؟ یاخود بپروات وایه ئەو تیشکەیی که له گۆڤهکهوه هاتۆته دەرەوه، عیسا بووه و بەو شیوهیه له مەزاری خۆی هاتۆته دەرەوه و دیار نەماوه؟

گوت: ئەو فەرمانزەوای گشتی، من بە چاوهکانی خۆم مەرگی عیسام بە خاچەوه بینی و گومانم لەوه نییه که مردبوو. ئەمپۆش بە چاوهکانی خۆم گۆڤهکهیم بینی و دەوروبەری گۆڤهکهیم بینی که بچوکتەین نیشانەیی پێوه نەبوو تا نیشانی بدات که گۆڤهکهیان بە پاچ و خاکنەز هەلدابیتەوه. دوای ئەوهی من و "ئادان ئابەر" چووینە ناو گۆڤهکهوه، سەیرمان کرد کفنهکهی عیسا دەستی ئی نەدراوه و وا دەهاتە بەرچاو وەک بلیی تەرمی مردووی لەناودایه. بەلام دوای ئەوهی دەستمان له کفنهکه دا، ئینجا زانیمان ناوهکهی بەتالە. بۆیه من گومانم لەوه نییه که عیسا بەپینی گوتهی خۆی لهگۆڤ زیندوو بووبیتەوه و هاتبیتە دەرەوه و، بوومهلهرزەکش بەو مەبەستە پەرووی داوه تاکو دەمی گۆڤهکه بکریتەوه و عیسا لهگۆڤ بیتە دەرەوه و بپروات.

فەرمانزەوا بە ئادان ئابری گوت: تۆ بپروات چیه؟ تۆش بپروات وایه عیسا لهگۆڤهکه زیندوو بۆتهوه و هاتبیتە دەرەوه؟

ئادان ئابەر له وهلامی فەرمانزەوادا پەوتی پیاوه سیاسیهکانی گرتەبەر و نه وهلامی ئەرینی دایهوه و نه وهلامی نەریینیش و، گوتی: من ناتوانم سەبارەت بەم بابەتە بۆچوونی خۆم بخەمە پەرو.

فەرمانزەوا بە منی گوت: مەزن تیوس، دەزانی ئەگەر من بۆچوونی تۆ پەسەند بکەم، ئەوا له سەرانیسەری پۆمدا دەبمە گالتهجاری خەلکی؟

پرسیم: بۆچی؟

فرمانزدها گوتی: چونکه ناچارم به جارچیہکانی ئەم مەملەکەتە بڵین کە ئەو مردووہی کە سێ پوژ لە مردنی تیپەریوہ و ئەو ماوہیہ لەگۆردا بوو، زیندوو بوویوہ و لەگۆر دەرچووہ و ھەرکەسێ ئەو ببینی دەبی دەستگیری بکات و بیداتە دەستی سەربازەکانی پۆم. ناوونیشانی مردووہ ھەلھاتووہکەش ئەوہیہ کە سەرسنگی بەھۆی ئەوہی کە نێزەکیان پێدا کردووہ، کون بووہ و ھەرھەا شوینەواری داکوترانی مێخ لەسەر دەست و پنیہکانیدا دەبیینت. پاشان فرمانزدها گوتی: مەزن تیوس، من کارم بەسەر بیروبۆچوونی ناخی تۆوہ نییہ، بەلام لیت دەپرسم کام لەم دوو ھەوالہ زیاتر پی تیدەچیت، ئەگەر بڵین شوینکەوتوانی عیسا بە شوو چوونەتە گۆرەکە یوہ و تەرمەکیان بردووہ، زیاتر باوہرپینکراوہ؟ یاخود بڵین مردوو زیندوو بوئەوہ و لەناو گۆر ھاتۆتە دەرەوہ؟ بلی کە ھەوالی یەکەمیان زیاتر باوہرپینکراوہ و لەپرووی سیاسیشوہ یەھوودیہکان پازی دەکات، ھەرھەا لەبەرئەوہش پۆم نایەویت کاری بکات کە جوولەکەکان دەنگیان لیوہ بەرز بیتەوہ و پەخنە بگرن، بۆیہ منیش لەبەرئەوہی لەلایەن حکومەتی خۆمەوہ لیژە فرمانزدها، ناچارم پەچاوی ئەوہ بکەم کە ئەو حکومەتە چی بەچاک دەزانی منیش وا بکەم.

گوتم: لەوہدا لەگەڵتدام کە تۆ لەبەرئەوہی لەلایەن دەولەتی پۆمەوہ لیژە فرمانزدها، دەبی پەچاوی بەرژەوہندیہکانی حکومەتەکە ی خۆت بکەیت. بەلام ئەو دوو ھەوالہی کە بە تۆیان راگەیاندووہ، یەکیکیان دروست کراوہ، ئەویش جوولەکەکانیش دروستیان کردووہ و ئەو ھەوالہیان بە ھاوپیچ کردن لەگەل دیاریہکدا پیشکەش بەتۆ کردووہ تا ئیوہ لە پاپۆرتی فرمیدا بۆ دەولەتی پۆم بنووسن کە شوینکەوتوانی عیسا بەشوہ تەرمەکیان بردووہ. من لەوہ پەخنەت ئی ناگرم کە لەبەرچی ئەم ھەوالہ پەسەند دەکەیت، چونکە ھەرھەکو خۆت گوتت، ئەرکی سەرشانی تۆ ئەوہیہ. بەلام ئیزن بەدن سەبارەت بەم بابەتە بیروباوہری تایبەتی خۆم کە پشتی بە ببین بەستووہ، بیاریزم، بەلام بیروباوہرەکە ی خۆشم بە خەلک نالیم و لای خۆم دەبیاریزم.

فرمانزدها گوتی: کاریکی باش دەکەیت کە بیروباوہری خۆت بە خەلک نالیت. ئیمە ھەرچی زووتر ئەم پروداوہ لەبەر بەرینەوہ، باشترە. ئینجا بە "ئادان ئابری گوت:

ئەو دوو سەربازە يەكى سى درەمىيان لە يەھوودىيەكان وەرگرتوۋە. ئىيۈە، واتە تۆ و فرماندەى لىيۈن، يەكى بىست درەمىيان لى وەرېگرن و لەنيوان خۇتاندا دابەشى بكن تا ھەريەك لە ئىيۈە، لەسى بەشى درەمەكە، دوو بەشتان بەرىكەوئت. يەكسەر ئەو دوو سەربازەش ئازاد بكن، بەلام شوئنى خزمەتەكەيان بگۆپن و بيانگوازنەوہ بۆ سنوور و پىيان بلىن زمانى خۇيان بگرن و ئەگەر شتىكىشىيان گوت، ئەوا ھەردووكيان بىدەنگ بكن.

ھەپەشەى كۇتايى بەشىۋەى ناراستەوخۇ منىشى گرتەوہ و فرمانزەواى گشتى دەويست پىم بلى كە منىش دەبى زمانى خۇم لەو مەملەكەتەدا بگرم. دواتر زانيم كە دواى ئەوہى لە "يودە"ش چوومە دەرەوہ، ھىشتا ناتوانم ئەوہى لە گۆپى عيسادا بىنيم، باسى بكم، چونكە خەلك وادەزانن من پياويكى درۆزنم و بۆئەوہى خۇم بە گەرە پىشان بەم، درۆ دەكەم و ھەركاتى سور بىم لەسەر ئەوہى كە قسەكەى من راستە، "پونتوس پىلات" بە دووزمان تاوانبارم دەكات و دەلى كە دەمەوى رىككەوتنەكانى جوولەكە و دەولەتى پۆم تاريك بكم و بىشىۋىنم. ئەوہشم دەزانى كەسانىك ھەبوون كە بە تاوانى لەوہ بچوكتريش لەناو چوون.

دواى ئەوہى كە ئادان ئابر پۆشت، من گوتم: ئەى فرمانزەوا، ھەلبەتە من بابەتى زىندوو بوۋنەوہى عيسا بە كەس نالىم، بەلام ئايا ئىزنم دەدەيت لىكۆلىنەوہ لەبارەى عيساۋە بكم تاكو بزائم ئەو پياۋە كە خۇى بە پىغەمبەر دەزانى، چى گوتوۋە؟ من مەبەستم لەم لىكۆلىنەوہى تەنيا بۆ سوودى خۇمە و تەنيا دەمەوى لە رىگەى گوتەكانى ئەو پياۋەوہ پەى بە ھزرى بىم. تۆ خۇشت دەتگوت كە عيسا پياويكى باشە.

فرمانزەوا گوتى: باۋەپرى خودى خۇم ئەوہى كە تۆ نابى بىرى خۆت لە خوئندنەوہى بىروبوچوونەكانى ئايىنى يەھوودى بەفپرو بەدەيت، بەلام لەبەرئەوہى ھەست ئەكەم كە سەبارەت بە عيسا بزىويت، بۆيە رىت پى دەدەم لىكۆلىنەى لەبارەوہ بكەيت، بەمەرچى سەرنجى خەلك بۇلاى خۆت رانەكىشىت. ئەم پۆزانە لەم شارەدا ھەموو خەلك لەبارەى عيساۋە قسە دەكەن، بەلام دواى ئەوہى چەند پۆژىك تىپەپرى و شوئىنكەوتوۋەكانى بلاۋەيان كرد و ھەريەكە و بۇ لايەك پۆشتن، ئەوا بەلىنت دەدەمى كە عيسا بە تەواۋەتى فرامۇش دەكرىت.

بههوی نهوهی قسهکانمان گهیشته نهه ناسته، له فرمانرهوا جیا بوومهوه و
بهروه شوینی پشودانی نهفسرهکان پوشتم تا لهوی نان بخوم. کاتی نانخوردنی
نیوهپو بوو، بهلام نهمدهزانی نهفسره پومییهکان چی دهلین و تهناهت نهشمدهزانی
چی دهخوم. دواي نهوهی زانیم نانهکه تهواو بووه، له جیگهی خوم ههستامهوه و له
شوینی پشودانهکه چومه دهرهوه و بهروه شار کهوتمه پی.

گفتوگو کر دنم له گه لا پياوه پاره گوره وه که دا

من له و دهر وازه یی که عسیایان له تهنیشدا له سیداره دا، تیپه ریم و چوومه ناو شاره وه. دهمبینی زوربه یی خه لکه که که تا ئوکاته له پهرستگابوون، له ویوه ده گه پانه وه تا کو برؤنه وه بؤ ماله کانی خویان و نان بخؤن. له هر دوولای شه قامه که دا دوکانی لی بوو و هموو جوړه کالایه کی له ناودا به دی ده کرا. من له دوکانه کان نزیک بوومه وه تا کو بزانه چیان تیډایه که ببیته جیی بایه خم، به لام شتیکی ئاوه هام له دوکانه کاندایه ندوزیه وه و، که لوپه لی دوکانه کان هر ئه وانه بوون که من له ئه سکه نده ریه و شاره کانی تر بینیبووم.

ئو که سانه یی له پهرستگاوه ده گه پانه وه، به په له ههنگاریان دنا، چونکه برسسیان بوو و دهیانوسیت زووتر بگه نه ماله وه و نان (شیو) بخؤن. به لام له بهر ئه وه یی من په له م نه بوو، بویه به هیواشی و له سه رخؤ دپوشیتم به ریگادا، تا کو گه یشتمه دهر وازه یی پهرستگا که و له ویی چاوم به دوو ریزی سواله کر که وت. پیموایه یه کی له و شتانه یی که نابیته هو یی سه رسامی گه شتیاریک، سواله کر و گه دایه. چونکه گه دا له هموو شاره کانی دنیا دا هیه. به لام من له هیچ شاریکدا نه مبینیبوو که ئو هموو گه دایه له یه که شویندا کو بینه وه. گه دا کان دوو ریزی دوور و درینژیان له هردوو لای شه قامه که دا، له بهرام بهر پهرستگا که پیگه هینابوو، دیاریش بوو هه ریه که یان جینگه یه کی تایبه تیان هیه و گه دایه کی تر بو یی نییه جینگه که یان داگیر بکات. هه ندیک له وان چاویان نه بوو و هه ندیک یان ده ست یان لاقیان له ده ست دابوو، هه مووشیان هاواریان ده کرد و به زمانی یه هوودی داوای به زه ییان ده کرد و، ئه وانه یی ده ستیان هه بوو، ده ستیان دریز ده کرد بؤ و هر گرتنی خیرات. دیمه نی گه دا کان بؤ من ئه وه نده نو یی بوو که ماوه یی یه کاتر میز له بهرام بهر دهر وازه یی پهرستگادا پراوه ستام و ته ماشایانم ده کرد تا پهرستگا که چؤل بوو، گه دا کان زانیان که ئیتر ئه وانیش ده بی برؤن و شیو بخؤن. ئینجا من له و ریگایه یی که پیایدا پوشتیبووم، گه پامه وه و له شاره که چوومه دهر وه و به ره و ئه و باخه چووم که گوړی لی بوو. نه ریتی یه هوو دیه کان وایه که پوژانی شه ممه و پوژانی جه ژنی گه و ره، له دوا ی نانخواردن پشو و ده دن، بویه که

من چومە ناو باخەكەو كەس لەوئى نەبوو. بەرەو گۆرەكانى عيسا پۇشتم و جارئكى تر چومە ناو گۆرەكەيەو و سەيرم كرد كفنەكەى كە يەھوودىيەكان دپراندبوويان و شيواندبوويان، لەوئى نەماو. ديار بوو يەھوودىيەكان يان سەربازە پۇمىيەكان كفنەكەيان بردبوو، بەلام هيشتا گۆرەكە بۆنى خوشى ليوە دەھات. من كەمىك لەو گۆرەدا مامەو و بۆنى عەترى ئەوئىم كرد و ھاتمە دەرەو.

دواى ھاتمە دەرەو لە ناو گۆرەكە، ھەستم بە ماندوويى دەكرد. چونكە دوو شوو لە سەريەك نەخەوتبووم، پيىم وابوو لەو باخەدا بخەوم باشترە. لەبن دەرەختيكياندا بالآ پۇشەكەم پيچا لەخۆم و دريژ كشام و ماوہيەك دواتر خەوم ئى كەوت. كاتى بەئاگا ھاتمەو، سەيرم كرد خۆر لە كاتى عەسردايە و بەپيۆھەرى پۇمىيەكان، عەسر چوار كاترئمير لە نيوەرۆ تيدەپەريت. ھەموو نيشانەيەكى ماندوويى لەناو چووبوو و، جەستم سووك و چالاک ببوو. ھەواش وشك و ھەست بزوين ببوو و بە چيزئكى زۆرەو ھەواى ھەست بزوينى ئەو باخەم ھەلدەمژى تاكو چاوم بە باخەوانىك كەوت. باخەوانەكە جلو بەرگيكي وەكو جلو بەرگى كەسە سادەكانى لە بەردابوو و زوناريكى بچووكى لە خۆى بەستبوو. لەبەرئەوہى من بەبئ ئيزنى باخەوان لە باخەكەيدا نووستبووم، بۆيە وام بەباش زانى كە برۆم و ئەم بلبەتەى پئى رابگەيەنم. بەمنيان گوتووە كە جوولەكەكان رەفتاريكى تايبەتتيان ھەيە و خيرا دەرەنجين و، بيگانەكان نابئ كاري بكن تا بيئتە ھۆى دلرەنجانيان. ئەوہبوو ھەستامەو و بەرەو لاي باخەوانەكە كە بۆ بەرگى كردن لەتيشكى ھەتاو كلأويكى جياوازي لەسەر كردبوو، پۇشتم و گوتم: ئەمەرۆ كاتى من ھاتمە ناو ئەم باخە خوشەو، تۆم نەبينى تاكو داواى روخسەتت ئى بكم تا ليەرە بخەوم. ھيوادارم دلئت لە من نەرەنجيت لەوہى لە باخەكەتدا نووستووم.

پياوہ باخەوانەكە پەروى كردە من و بەمھيرەبانييەوہ بزەيەكى كردو گوتى: ھەركاتى چەزت كرد، دەتوانى بيئت بۆ باخەكەم و ليەرە بنووى، چونكە من تۆ دەناسم. من بپوام وابوو كە ئەو پياوہ بەھەلە تيگەيشتووە و منى بە يەھوودى زانيوہ، گوتم: ئەى باخەوان، تۆ بە ھەلەدا چوويت، من يەھوودى نيم.

ئەو پياوہ كە زەمىلەيەكى بە دەستەوہ بوو، ديسان بزەيەكى بۆ كردم و كەوتەپئى و، بە ئامازەى سەر پيى گوتم كە لە دوايەوہ بپۆم. من وامزاني دەيەويئت شتيك پئى

نیشان بدات یان دەیهوئ بمربات بۆ مائی خوئی که لهو باخه‌دایه. له دوای ئه‌و پیاوه‌وه پویشتم و سه‌یرم کرد له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی که به‌ سالدئا نه‌چووه که‌چی له‌کاتی پویشتمدا به‌ زه‌حمه‌ت هه‌نگاو ده‌نئ و به‌ هی‌واشی ده‌روات، ئینجا چاوم به‌و ده‌سته‌ی که‌وت که زه‌میله‌که‌ی پئ هه‌لگرتبوو و، بینیم له‌سه‌ر نیشانه‌ی برینیکی سه‌خت و کۆن له‌سه‌ر مه‌چه‌کی دیاره. به‌بینینی نیشانه‌ی برینی سه‌ر مه‌چه‌کی ئه‌و پیاوه‌ باخه‌وانه، ئه‌وه‌نده سه‌رم سوپما‌بوو که خو‌نه‌وسیتانه پاره‌سه‌تام، به‌لام ئه‌و به‌رده‌وام به‌ هه‌نگاوه سه‌نگین و بی‌زراویه‌که‌ی ده‌رویشتم و وه‌کو ئه‌وه‌ی زانیبیتی که من پاره‌سه‌تام، پرووی وه‌رگێرا و دیسان بزه‌یه‌کی بۆ کردم. زه‌رده‌خه‌نه‌که‌ی ئه‌و پیاوه‌ دلئ منی به‌هیز کرد و که‌وتمه‌وه پئ، به‌لام ئیتر ئه‌وم نه‌بینییه‌وه و پیاوه‌ باخه‌وانه‌که دیار نه‌ما‌بوو. من پاره‌سه‌تام و له‌سه‌ر زه‌وی دانیشتم و که‌وتمه‌ بیرکردنه‌وه، چونکه برینه سه‌خته‌که‌ی ده‌ستی ئه‌و باخه‌وانه وه‌ک برینی له‌خا‌ج دراویک و‌ابوو، هه‌روه‌ها وه‌ک ئه‌وه و‌ابوو که می‌خیکیان به‌ ده‌ستیدا دا‌کو‌تابی‌ت تا‌کو ئی‌سکی مه‌چه‌کی ده‌ستی بتوانئ به‌رگه‌ی کیشی جه‌سته‌ی بگرت، چونکه کاتی که‌سیک له‌ خا‌ج ده‌دن، می‌خه‌که به‌مه‌چه‌کی ده‌ستدا دا‌ده‌کو‌تن و ده‌زانن که ئه‌گه‌ر می‌خه‌که به‌ناو له‌پی ده‌ستیدا دا‌بکو‌تری‌ت، ئی‌سکه‌کانی له‌پی ده‌ست ناتوانن به‌رگه‌ی کیشی له‌خا‌ج دراوه‌که بگرن و به‌و جو‌ره‌ش له‌سه‌ر خا‌چه‌که ده‌که‌وی‌ته خواره‌وه. به‌لام دواتر به‌خۆم گوت له‌وانه‌یه ئه‌و باخه‌وانه به‌هۆی ئه‌وه‌ی به‌ که‌رسته‌کانی باخه‌وانی کار ده‌کات، بۆیه برینداربووه و هۆی برینی مه‌چه‌کی ده‌ستی، شوینه‌واری خا‌ج نییه. زه‌رده‌خه‌نه‌کانی ئه‌ویش نابئ بی‌ته هۆی سه‌رسامی من، چونکه له‌وانه‌یه هه‌ندئ له‌ باخه‌وانه جووله‌که‌کان یان که‌سه ساده‌کان بۆ په‌چاو کردنی ری‌زگرتنی خه‌ک، با بیانی‌ش بی‌ت، زه‌رده‌خه‌نه ده‌خه‌نه سه‌ر لی‌وه‌کانیان. به‌لام ئه‌و باخه‌وانه به‌منی گوت که من ده‌ناسئ. ئه‌گه‌ر وا‌دا‌بنی‌ت که عیسا بووه، ئه‌ی چۆن من ده‌ناسئ؟ چونکه من پیش ئه‌وه‌ی بی‌م بۆ ئه‌م شاره، عیسام نه‌بینی‌بوو تا‌کو له‌مه‌وپیش له‌ نی‌وانماندا ئاشنایه‌تیه‌ک هه‌بووی‌ت. من یه‌که‌م جار له‌کاتی ها‌تم بۆ ناو ئه‌م شاره، ئه‌وم له‌سه‌ر خا‌ج بینی و، ئه‌ویش له‌وکاته‌دا به‌جو‌ریک گرفتاری بی‌زاری ببوو که نه‌یده‌توانی له‌ناو کۆمه‌لی خه‌لکدا سه‌یری من بکات و به‌ناسی‌ت. وا دا‌بینی‌ن که ئه‌و باخه‌وانه‌ی من بینیم، عیسا بووه که زیندوو بو‌ته‌وه و له‌ گۆپ ها‌تۆته ده‌ره‌وه. به‌لام بۆچی له‌نی‌وان هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی که له‌م شاره‌ن، خوئی به‌ من نیشان دا؟ ئایا ویستی شتی‌کم پئ

بىلىت؟ ئەگەر وايە ئەي بۆچى خۆي بە من نیشان دا و هيچيشى نەگوت؟ يان لەوانەيە من ئەم باخەوانەم لە خەودا دىبىت و هيچ راستىەكى تىدا نەبىت.

يەكئ لە دوو لايەنەکانى من دەيگوت كە ((مەزن تىوس، تۆپياويكى خارەن بېروانامە و دنيا دىدەيت و، لە ئەسكەندەريە كتيبە باشەكانت خويندۆتەو و لەگەل پزىشك و نووژدارەكاندا هەلسوكەوتت كرددو و، دەزانى كە ئەوان چەندىن جار جەستەي مردوويان شى كرددۆتەو و هەرگىز لەو جەستەيەدا پۇحيان نەدۆزيوئەتەو. كاتئ كە مرؤ مرد، جەستەي دەشيؤيت و لەناو دەچىت و هيچ شتىكى ئى نامىنىتەو و جگە لە ئىسك. ئىسكىش دواي ئەوئەي كە ماوئەيەك بە سەريدا تىپەرى، دەبئ بە خۆل. تۆ خۆت بىنىت كە عيسا بە خاچەرە كۆتايى بە ژيانى هات. بىنىشت كە يەكئ لە سەربازەكان بۆ دۇنيا بوون، نىرەكەي خۆي كەرد بەناو دلى عيسادا بۆئەوئەي ئەگەر نەمردىت، بىكۆزىت. هيچ هزرى بېرواناکات كە مردوويەك دواي ئەوئەي بە خاك سپىردرا، زىندوو بىتەو و لە گۆر بىتە دەرەو، چونكە زىندوو بوونەوئەي مردو مەحالە و كەسى ژىر، باوەر بە پووداوي مەحال ناكات)).

بەلام لايەنى دووئەي ناخى من دەيگوت: ((ئەي مەزن تىوس، وريابە كە تۆ هەنوگە لە بەرامبەر يەكئ لە پووداوە گەرەكانى دنيادا وەستاويت و، ئەگەر بايەخى پئ نەدەيت، ئەو تەمەنەي كە ماوتە بە پەشىمانى دەبەيتە سەر. مەگەر فەلسەفەكان نالىن كە هەر شتىك قابىلى بىرکردنەو بىت، ئەگەرى ئەو هەيە كە دەتوانرىت ئەو شتە بەدەست بەيئىرىت يان بىتەدى؟ واتە كاتىك ئىمە بىر لە شتىك دەكەينەو، بەلگەي ئەوئەيە كە دەتوانرىت ئەو شتە بەدەست بەيئىرىت و بىتە دى و، ئەگەر تواناي ئەوئەي نەبوو كە بىتە دى، ئەوا بە هيزى بىرکردنەوماندا ختوورەي نەدەكرد تا بىر لەو شتە بكەينەو. كەواتە كاتئ بىر لەو دەكەينەو كە مردوويەك زىندوو دەبىتەو، بەلگەي ئەوئەيە كە دەتوانرى و ئەگەرى ئەو هەيە كە مردو زىندوو بىتەو، ئەگەرچى لە سەرەتايى دەستىكردنى دنياو تا ئەمپۆ هيچ مردوويك زىندوو نەبووبىتەو، بەلام بەلگەي ئەوئەيە كە ئەمپۆ يان لە داها توودا مردووەكان دىندوو نەبنەو. هزرى تۆ دەلئ مەحالە مردو زىندوو بىتەو، بەلام هەستەكان بە تۆيان نیشان دا كە عيسا زىندوو بوويەو، بۆيە ئەو پياوئەي كە لە شىوئەي باخەوانىك خۆي نیشان دا و پىنتى گوت كە دەتناسئ، هەمان عيسا بوو. راستە كە ئىمە دەبئ هەموو شتىك بە هيزى بىر

و هۆش لیک بدهینهوه، بهلام ناتوانری پراستی ههستهکان به ناپهسهند بزانی. ههندی شت ههیه که ههستهوه ری ئیمه دهیزانی، بهلام هزر بهو ههموو هیزهی که ههیهتی ناتوانی درکی پی بکات. ئەگەر پیش ئهوهی که شتییهک بکهویتهری، ههموو ئهو مشکانهی که له ناویدایه، ههلبین و له کهشتییهکه برۆنه دهرهوه بۆئهوهی خویان بگهینهنه وشکانی، ئەوا بۆمان دهردهکهوی که ئهو کهشتییه لهناو دهریادا نقووم دهبی. هزری ئیمه نازانی بهچی هۆیهک ئهو کهشتییه له ناو دهریادا نقووم دهبی، واته هزری ئیمه ناتوانی لهوه تیبگات که مشکهکان لهچی هۆیهک دهزانن که ئهو کهشتییه، دواي ههلدانی چارۆکه و چوونه ناو دهریا، نقوم دهبی و لهناو دهچیت، بهلام ههستهکان پیمان دهلین که ئهو کهشتییه ئەگەر له لیواری دهریاوه دوربکهویتهوه و بهرهو دهریا بپوات، ئەوا له مهترسی لهناوچووندایه. ههروهها پیش ئهوهی بوومهلهرزه پوودات، ههندی له گیانداران ئوقرهیان نابی و ئەگەر گویدریژهکان نهبهستراينهوه، ههلدین. هزر ناتوانی تیبگات که ههلهاتنی گویدریژهکان بههۆی چیهوهیه و پیش پوودانی بوومهلهرزه، چۆن پیشبینی دهکن که بوومهلهرزه پوودات، بهلام ههستهکان پیمان دهلین پوودانی بوومهلهرزه نزیکه و دهبی لهژیر سهقفی خانوهکان بیینه دهرهوه تاکو نهکهوینه ژیر دارو بهردهوه)).

من ماوهیهک لهو باخدا بیرم لهم بابته دهکردهوه و دوولایهنهکهی ناخم لهگهڵ یهکترا دهمهقائلیان بوو، پیموایه ههتا مروڤه وهکو منی ئی نهیهت و دوو جۆر بیروبوچوونی نهبی، ناتوانی لهوه تیبگات که ئهو پۆژه لهو باخدا ههستم چۆن بووم. له ناكاو سهیرم کرد پۆژ زۆر داچوووه و ئهوهنده نابات ئاوا دهبی، و، لهبهرئهوهی زۆریش پیویستم به پارهیه، بۆیه دهبی برۆم بۆ ناوشار و ههوالهی خۆم نیشانی ئهو کابرا سهرفاهه یههوودییه بدهم که دهبوو پارهکهم بداتی تاکو پارهی نهختی ئی وهربگرم. دوکانی پارهگۆرهوه یههوودییهکه له شوینیک بوو که چهندین قیلائی تازه دروستکراوی لیوه دهبینرا. من دواي چوونه ژورهوهم بۆ دوکانهکه، ههوالهکهی خۆم به شاگردی پارهگۆرهوهکه نیشان دا و ئهویش چوو بۆلای خاوهنی دوکانهکه. پارهگۆرهوه یههوودییهکه کاتی ههوالهکهی بینی، به زهردهخهنهوه بهرهو پووم هات و ئهوهنده لهگهلم گهرم و گوپ بوو که رهفتاریکی لهو شیوهیه له یههوودییهکه بهتایبهت سهرفایش، بهدوور بوو.

ئەو گوتى: من سەرم سۈرپاۋە لەۋەى كە درەنگ ھاتى بۆلەى من؟ چۈنكە نامەيەكم لەلەين پاره گۆرەۋەى ئەسكەندەريەۋە، كە ئەم ھەۋالەيەى بە تۆ داۋە، پى گەشتوۋە و لەناويدا نووسرايوو كە تۆ ھاتوويت بۆ ئىرە. من بە ئەزمون دەزانم ئەو گەشتيارە بيانيانەى كە ھەۋالەيان لەلەى منە، ئەۋا ھەركە ھاتنە ناو ئەم شارەۋە، يەكەم جار دىن بۆلەى من و منىش ھەۋالەكەى خۇيان بۆ ۋەرگرتنى پارهكەيان نىشان دەدەم. ھەندى جارىش لەكاتى گەرپانەيان لەم شارە، بەبى ئەۋەى ھەۋالەيان پىبىت، دىن بۆلام و داۋاى پارەم لى دەكەن بۆئەۋەى بگەرىنەۋە بۆ نىشتىمانى خۇيان، چۈنكە ھەرچىەكيان ھەبوۋە، لەم شارەدا خەرجيان كرەۋە و ھەندىكيان پۇشاكى بەرى خۇيان دەفرۆشت. تۆش ئەگەر لەكاتى گەرپانەۋەت لەم شارە پىۋىستىت بە پارە بوو، دەتوانى بەبى شەرم كەردن بىتت بۆلەى من. من بېرىك پارەت بە قەرز دەدەمى تاكو لە كاتى گەرپانەۋەدا خەرجى بەكەيت، چۈنكە دەزانم پىياۋىكى ۋەكو تۆ كە خاۋەنى ئاپرۋە، قەرزەكەى خۇى دەداتەۋە، ئىنجا گوتى: من يۇنانىم، بەلام لەسەر ئايىنى جوولەكەم و ناوم "ئارىستانوس"ە.

پارەگۆرەۋە يەھوودىيەكە لەتەمەنى مندا بوو و، بۆنىكى خۇشى لىۋە دەھات و لەبەرئەۋەى جوولەكەكان رىش دەھىلنەۋە، بۆيە ئەۋىش رىشى ھەبوو. من گوتە: بۆيە درەنگتر ھاتم بۆلات، چۈنكە داۋا ئەۋەى ھاتمە ئەم شارەۋە، لە قەلەى "ئەنتۋىيە" جىگر بووم، چۈنكە پىيان گوتە كە لەكاتى جەژنى گەرەى جوولەكەكاندا باشتر وايە لىيان دۋور بەكەۋىتەۋە و لە ناۋچەكانى جوولەكە نشىندا نىشتەجى نەبىت.

پارەگۆرەۋە يەھوودىيەكە بەم قەسەيە پەشۇكا و گوتى: ئەۋ كەسانەى دەلەين يەھوودىيەكان لە پۇژانى جەژندا دەبنە خۇين مژ، درۆ دەكەن. ئەنجومەنى بالەى جوولەكەكان بە ھەموو ھاۋتا ئايىيەكانى ئىمەيان راگەياندوۋە لە پۇژەكانى جەژنى گەرەدا نارام بن، گەرچى ئىمەى يەھوودى رەقان لەۋ سەربازە پۇمىيانەيە كە خەلكى "سورىا"ن و ناتوانىن بەرگەى خۇبەزل زانىنى ئەۋان بگرىن، بەلام رىز لەۋ گەشتيارە بيانيانە دەگرىن كە بۆ ئىرە دىن، چۈنكە دەزانىن ئەۋان ھۇكارى برەۋدانى كارو كاسىيەكانى ئىمەن و لەم شارەدا پارە خەرج دەكەن و كالآكانى كاسىكار و بازىرگانانى ئىمە دەكەن. ئىمەى يەھوودى نامادەين بەپىى خاۋستى ھەر بيانييەك كە بۆ ئەم شارە دى، پىشۋازى لى بەكەين، ئەگەرىش خاۋازيارى بىنىنى شوئىنەكان و بىنا سەرنج

پراکيشه کانی ئيمه بن، ئەوا نامادەين پړنويښک بخينه خزمەتی تاكو شوينه سەيره کانی شاری ئيمه بېين. ئەگەر خوازیاری زانستيشه، ئەوا زانايانی ئيمه نامادەن له دەرس و دەورەکانی خویندا بەشداري پي بکن تاكو پەي بە پراستیه کانی ئايینی جووله که بهریت و ئايینی پراستی ئيمه پەسەند بکات و، ئەگەریش خوازیاری گەران و سەيران بېت، ئەوا ئيمه نامادەين بېبەين بۆ ئەو خانوانەي که هەموو کەرەستەيهکی خوشگوزەرانى تيادايه.

گوتم: پاش ئەوهی هاتم بۆ ئەم شارە، بوومه لەرزه نەيهيشت بە ئاسوودەيی کات بەسەر بەرم. تۆ نازانی کاتی مروّف له تاريکيدا بەهوی کهوتنه خواره وهی گۆزه کان و قەلغانەکان لهخو هەلدهستیت، چ حاليکی دەبیت. ئەم پووداوه و پووداويکی تر که لەم شارەدا پووی دا پړگن له وهی که من بتوانم پړیاری گەران و سەيران بەم.

پارەگۆرەوه يەهووديه که گوتم: خوشبەختانه، بوومه لەرزه که بي زیان بوو و هيچ ويرانکاریه که پووی نەدا، بەلام تۆ گوتم لەم شارەدا پووداويکی تریش پووی دا که پړگري له وه دەکات سەيران بکهیت، بلێ ئەو رووداوه چیه؟

گوتم: ئەو پووداوه ئەوهيه که کاتی من دەهاتمە ناو شار، سەیرم کرد ئيوه "عیسا" تان له نزیک دەروازهی شاردا بە خاچدا دا کوتاوه.

کاتی "ناریستانووس" وشەي کوتايی منی بیست، پوخساری گۆرا و گوتم: مەزن تیوس، له نیوان ئەو گەشتیاره بیانیانەي که هاتوون بۆ ئیره، تۆ پیاويکی جیاوازی.

پرسیم: جیاوازی من له چیدايه؟

پیاوه پارەگۆراوه که گوتم: جیاوازی تۆ لەمه دایه که دواي هاتنه ناو ئەم شارە گەوره و جوان و پیرۆزه دا، تەنیا دزیوی و نەنگیه کانت بېنیوه و باشیه کانی ئەم شارەت بەرچاو نەکه وتوه. من داوات لی دەگم که میك لەم دوکانەدا پشوو بەهیت بۆئەوهی قسه بکهين تا خالیکت بۆ روون بکمه وه.

من دانیشتم و پیاوه پارەگۆرەوه که به شاگردکی گوتم: شەربه تی هەنگوین و شیرینیمان بۆ بېنیت. دواي ئەوهی که دانیشتم، شاگردی پارەگۆرەوه که له بەر دەمماندا دەفریکی گەورهی پړ له شیرینی و دوو جام شەربه تی هەنگوینی دانا و

"ناریستانوس" خولکی کردم که شهرهت بخومهوه و شیرینی بخوم. منیش نیوهی شهرهتهکهم خواردهوه و پارچهیهک له شیرینیم خسته دهم.

پارهگۆپهوه یه هوودییه که گوتی: له رابردودا سیاستی پۆم له مەملەکهته وابوو که دوو پرووی بکات تاکو بنوانیت فرمانپه وایی بکات، بهم جۆره ئەگەر که سینک له نیو ئیمه دا ههستایه و دهنگی بهرز بکردایه تهوه، پۆمییهکان پشتی ئەو کهسهیان دهگرت تاکو بتوانن دووبه رهکی له نیو ئیمه دا دروست بکن و لاوازمان بکن تاکو خویان فرمانپه وایی ئیمه بکن، بهلام ئەمپۆ پۆم ئەو سیاسته ی وه لاناوه و نایهوی له نیوان ئیمه دا دووبه رهکی دروست ببیت، بۆیه کاتی عیسا ههستایه وه و خۆی به عیسی واده دراو دهزانی و، ئەنجومه نی بالای جووله کهش تاوانباری کرد، فرمانپه وای گشتی "یوده" که پۆمییه، پشتگیری رای ئەنجومه نی بالای ئیمه ی کرد و فرمانی دا عیسا له سیداره بدن. ئەگەر سیاستی پۆم سه بارهت به مەملەکهته ی ئیمه نه گۆپایه، فرمانپه وای گشتی پشتی عیسی دهگرت و هانی دها تاکو له نیوان جووله کهکاندا دووبه رهکی دروست بکات.

من له پیاوه پارهگۆپهوه کهم پرسی: ئەنجومه نی بالای یه هوودییهکان چۆن دروست

دهبی؟

"ناریستانوس" گوتی: ئەنجومه نی بالای ئیمه هاوشیوهی ئەنجومه نی پیرانی ئیوهیه. له پۆمدا نوینرهکانی ئەنجومه نی پیرانی ئیوه له نیوان پیاوماقول و زانا و کهسه دیارهکانی تری ئەو خیله هه لده بژیردریت و لیڤه پیاوماقول و زانا و کهسه دیارهکانی تر به نوینهری ئەنجومه نی بالای یه هوودی هه لده بژیردریت.

ئینجا پیاوه پارهگۆپهوه که ئەوهی پوون کردوه وه که ئیوه له بهرئه وهی له پۆمدا ئەو خودایانه ده پهرستن که شیوه و شکلیان ههیه و پهیکر و وینهیان ههیه، نازانن په رستنی خوی نادیار که بیروباوه پی ئیمهیه، چهنده له ژییانی رامیاری و کۆمه لایهتی ئەم گه له دا کاریگهره، چونکه ههر پیاویکی سیاسی یان ههرکه سینکی فریودهر که بیهویت له نیو گه لی ئیمه دا شوپش بکات و دهنگی خۆی به گوینی خه لگی بگه یهنی، چارهیهکی نییه جگه له وهی که دهبی کۆمه کی له ئایین وه ربگریت و به خه لک بسه لمینی که مه رامه سیاسییه که ی ماقوله و به پیی یاسای ئایینی یه هوودییه، ئەگینا هه یج کهس گوئی به قسهکانی ئەو نادات و له دوایه وه ناروات. ته شه نه کردنی له راده به ده ری ئاین له

هموو کاروباری ژيانی ئیمه چاکیهکی گهوهی ههیه و نهنگیهکیشی ههیه. چاکیهکهی نهوهیه که گهلی جوولهکهی کۆکردۆتهوه و ناهیلئیت ئهم گهله پهرتهوازه بین، بهلام نهنگیهکهی نهوهیه که نهو فریودهوه پایه پهستانهی که دهیانهوئ مه بهستهکهی خویان بهرو پئیش بهن، دهتوانن به ناری نهوهی که لایهنگری ئایینن، به مه بهستهکهی خویان بگهن.

من له وهلامی پیاوهکهدا گوتم: عیسا پیاویکی باش بوو و ته نانهت پۆمییهکانیش پئ له باشیهکهی دهئین.

"ناریستانوس" گوتی: هر پیاویک بیهویت یاساگانی ئاینی ئیمه بگۆریت، تاوانباره و پیویسته له سیداره بدرئ، نیتر با پیاویکی گهوره و پایه بهرزیش بیئت و باوهپی وابیئت که گۆرینی یاساگانی ئاینی ئیمه به قازانجی کۆمهنگه یه هوودییه. چونکه بیروباوه له لای ئیمه زۆر پیزی ههیه و هموو جۆره دژایهتیهک له گهله یاسا ئایینییهکان به کوفر دهژمیردیت و ههرکه سئ کوفر بکات، کافر و بی دینه و ئیمه واته به پیویستی دهزانین که نهو کهسه له سیداره بدریت، چونکه عیسا شتیکی دهگوت که له گهله ئایینهکهی ئیمه دا نه دهگونجا، له بهر نهوه ئیمه نهومان به کافر دهزانی و فهتوای نهنجومهنی بالای یه هوودییهکان له باره ی عیساره، واته پیویست بوون به کوشتنی، له هموو پرویهکهوه له گهله یاساگانی ئیمه دا دهگونجا. باشتر وایه یه کهس بمریت، بهلام نه تهوهیه که له ناو نه چیت.

گوتم: من ههست نه کهم پرستهی کۆتایی تۆم له یه کیکی تر بیستوه و نه لئی ئهم پرستهیه کۆتایی دروشمیکه که هموو جوولهکهکان له سههر زمانیا ندایه.

پیاوهکه گوتی: داوای لیبوردنت ئی دهکهم که پرستهیهکم دهبرپی که پیشتر بیستوته. من له گهله نهوهی که به پیی یاساگانی ئایینی خویان وام به پیویست دهزانی که عیسا بکوژریت، بهلام بپروام وایه که نهو پیاویکی باش بوو. هیچ که سئ خراپه ی له عیسا نه بینیبوو و نه گهر نهو پیاوه هه لبراردیه، له زیدی خوئی واته له جهلیله نه چوبایه ته دهروه، مهترسی نه دههاته ریگه ی و هموو که سئ خوشیان دهویست و ته نانهت باجگرهکان (مستوفی)¹⁷ و فهرمانداری پۆمی له جهلیلهش دهبوونه هاوپی.

¹⁷ وشه ی (مستوفی) وه ریکژدرای وشه ی ئینگلیزی (collector)، که له ناوه ریکی سهر گورشته که دا ههیه.

گوتم: ئارىستانووس، تۆ تىتگە ياندىم كە بە بۆچونى ئەنجومەنى بالاي جۈولەكە و كۆمەنگە جۈولەكەكان، دەبوو عيسا لەسەيدارە بدرى. من لەبەرئەوھى باش لەم مەسەلەيە تىگەيشتم، بۆيە ئىتر قسەي لەسەر ناكەم، بەلام دەمەوئى شتىكى تىرت ئى بىيستم.

پياوھەكە گوتمى: دەتەوئى چىم ئى پىرسى؟

گوتم: من پياوئىكى گەشتيارىم و لە ولاتىكەوھ بۆ ولاتىكى تر دەچم و لەبەرئەوھى ھەزىشم لە فېربوونە، بۆيە لەھەر ولاتىكدا ئەوھى بابەتى فېربوون بىت، خۆم فېردەكەم تاكو زانىارىيەكانم زياتر بەكەم و، بۆئەوھى كە گەرامەوھ بۆ نىشتىمانەكەم، ھاولاتىيەكانم بەو زانىارىيە زىادانەم سەرسام بن. من لە سەردەمى گەنجىتىم دا پزىشكىكى "سرىانى"م بىنى كە بە لىھاتوويى نەخۆشەكانى چارەسەر دەكرد. لە ولاتى مىسردا كە لە كۆنەوھ لانكەي پىنگەياندىنى پزىشكە گەرەكان بوو، تىماركەرى وام بىنيوھە كە دەيانگوت دەتوانىن ھەموو جۆرە برىنىكى سەخت تىمار بەكىن. بەم ھالەشەوھ ھەندى شتم لە عيسا، كە پزىشكىش نەبوو، بىستوھە كە زۆر سەيرترە لەو شقانەي كە پىشتەر بىستوھە و بىنومە. دەلئىن ئەو تىوانىيەتى ئەو نەخۆشانەي كە پزىشكەكان جوابيان كرددوھ، واتە گوتوويانە كە چارەسەر ناكرىت، تىمار بكات. من ھەز دەكەم ھەندى لەو نەخۆشانەي كە لەلايەن عيساوھ چارەسەر كراون، بىنىم و سەبارەت بە چۆنىيەتى چارەسەر كرددنەكەيان داواي پونكردنەوھيان ئى بەكەم تاكو بزەنم عيسا چلۆن ئەوانى چارەسەر كرددوھ و، ھالى ئەوان لە پىش تىماركردنەكەيان و داواي تىمار كرددنەكەشان چۆن بووھ و ئىستەش چۆنە.

كاتى قسەكانم گەيشتە ئىرە، وھكو كەسىك كە كتوپر بىرى بابەتىكى دەكەوئتەوھ كە نەيدەويست باسى بكات، گوتم: چاك بوو بىرم كەوتەوھ. وابزانم ئەگەر من بتوانم يەكئ لە ياران و شوئىنكەوتوانى عيسا بىنىم و قسەي لەگەل بەكەم، بتوانم لەبارەي عيساوھ زانىارى تەوا بەدەست بەنىم، ئايا تۆ دەتوانى رىنوئىنىم بەكى بۆلاي يەكئ يان چەند كەسىك لە شوئىنكەوتوانى عيسا؟

داواكارىيەكەي من پياوھ پارەگۆرەوھەكەي بىزار كرد و داواي كەمىك بىركردنەوھ گوتمى: قوتابىيەكانى عيسا دوازە كەس بوون و من پىموايە ناتوانى لەم شارەدا بيانىنىت. يەكئ لەو دوازە كەسە جىابوويەوھ، ئەو كەسەش ھەمان كەسە كە شوئىنى

عیسای به ئەندامانی ئەنجومەنی بالائی یەھوودیەکان نیشان دا و ئەو کارەشی بوو
 ھۆی دەستگیر کردنی عیسا و کەسانی تر. یازدە کەسەکی تر بە ئەگەریکی زۆر،
 ئیستە لەرێگای "جەلیلە" دان تاکو بگەرێنەووە بۆ زیدی خۆیان. چونکە ھەموویان جگە
 لە یەکیکیان بەناوی (یۆحەننا)، لە کەسە سادەکان و ماسی گەرەکانی دەریاچەیی
 "جەلیلە"ن. بەلام یۆحەننا گەنجیکی خۆیندەوار لە خانەوادەییەکی ماقوول بوو کە
 خۆیندن و نووسین و قسەکردنی بە زمانی یۆنانی بوو. ئەو بەھۆی پلە و پایەیی خیرانی
 و گەرەبیەکی، بە شوینکەوتووہکانی دیکەیی عیسا نەدەچوو، یان لەگەڵ ئەوان
 نەدەگونجا یانیش ئەوان لەگەڵ ئەودا نەدەگونجان. بەھەر حال، من نازانم ئیستە
 شوینکەوتووہکانی عیسا لە کوین و ناتوانم رینۆینیت بکەم بۆلای ئەوان، بەلام...

من لەبەرئەوہی کە دەزمانی پیارە پارەگۆرەوہکە دەیەوێت شتی بلێ کە بە
 قازانجی من دەبیت، ئارامم گرت و چاوەرێی قسەکەیم کرد.

ئەو گوتی: لەبەرئەوہی تۆ دەلێی کە پیاویکت بە شوین وەرگرتنی زانیاریەوہیت
 و ھەز دەکەیت زانییەکانی خۆت زیاتر بکەیت، من دەتوانم بتناسینم بە یەکی لە
 ئەندامانی ئەنجومەنی بالائی یەھوودیەکان بە ناوی "نیکۆدموس". ئەو پیاویکی
 خۆش رەفتارە و ئەگەرچیش ئەو لە ئەنجومەنی ئەنجومەنی بالادا پشتگیری لە عیسا
 دەکرد و بوو ھۆی ئاژاوە و، بەھۆیەوہ ئەوہندەیی نەمابوو لە ئەنجومەنی بالائی
 یەھوودیەکان شەپکی خۆیناوی رووبدات، کەچی لەگەڵ ئەمەشدا لەبەرئەوہی
 ھەموویان وایانزانی پیاویکی سادەیی، بۆیە سەرزەنیشتیان نەکرد. من پیموایە ئەگەر
 تۆ "نیکۆدموس" ببینی و لەگەڵیدا وتووێژ بکەیت، دەتوانی بەھۆیەوہ پەییوہندی بە
 یەکیک یان چەند کەسیک لە قوتابییەکانی عیسا بکەیت یاخود "نیکۆدموس" خۆی ئەو
 زانیاریانەیی کە دەتەوێت، پیت دەدات.

گوتم: ئایا "نیکۆدموس" ئەو کەسە نییە کە گوتیان بە ھاوکاری پیاویکی دیکە
 تەرمی عیسا یان لە خاچەکە ھینایە خواروہوہ و، بریکی زۆریش پارەیی لە ماددەیی بۆن
 خۆشدا خەرج کردوہ و لە ناو گۆرەکەیی مەسیح دایناوہ بۆئەوہی بۆنی گۆرەکە خۆش
 بپیت؟

کاتی پارەگۆرەوہکە (دەلالەکە) ئەم وشانەیی لە دەمی من بیست، بۆ ماوہی
 چرکەییەک روخساری بەیەکدا دا، بەلام بە پیچەوانەیی جوولەکەکانی تر کە رەخنەیان

دەگرت و دەیانگوت که بۆچی نازناوی (مەسیح)م بە عیساوہ ناوہ، "ئاریستانووس" پەرخنەئە نەگرت و گوتی: ئەو ھەوالەئە تۆ پاستە و "نیکۆدموس" و پیاویکی تر بە ناوی "یوسف" تەرمی عیسیان لە خاچ ھینایە خواروہ و ئەسپەردەیان کرد و، ئەندامانی بالای جوولەکانیش پەرخنەئەیان نەگرت، چونکە گوتبوویان کہ دەبێ کاریان بەسەر ئەو دووانەوہ نەبێت تاکو ئەوان بەپێی ویژدانی خۆیان ھەلسوکەوت بکەن. لەگەڵ ئەوہی ھینانە خواروہی تەرمی پیاویک لە خاچ کہ بە تاوانی کوفر لەسێدارە درابێت و ئەسپەر کردنی، دژئە یاساکانی ئاینی نییە. بەلام ھەندیک پڕوایان وایە کہ "نیکۆدموس" و "یوسف" ئەم کارەیان تەنیا بۆ ئاسوودەکردنی ویژدانی خۆیان ئەنجام نەداوہ، بەلکو دەیانویست دژئە پێشەوای گەورەئە پڕووانیمان، کہ ھەموو تیچوونەکانی سەرپرینی پەرسنگا و ھەموو تیچوونەکانی سەرقفلانەئە ھەوشەئە گشتی بەرسنگاکەئە گرتۆتە لای خۆئە، بووہستنەوہ.

پاشان پیاوہکە (دەلانی پارە) چووہ ناو بابەتیکەوہ کہ جئەئە بایەخی من نەبوو و بە کورتیەکەئە ئەوہی کہ دەیگوت ئەوہیە کہ قوربانی کردنی مەر، سوودی زۆری بۆ پێشەوای گەورەئە پڕووانی کہ لەھەمان کاتدا سەرۆکی پەرسنگاشە، ھەییە و ھەرەھا ھەموو ئەو دەلانیەئە کہ پارە دەگۆرئەوہ و ئەو دەستفروشانەئە کہ لە ھەوشەئە گشتی پەرسنگادا سەکوۆ یان رایەخ و پارچە زەویەکیان ھەییە، دەبێ سەرقفلانە بدن بەپێشەوای گەورەئە پڕووانی و، بەبێ سەرقفلانە ناتوانن لە ھەوشەئە گشتی پەرسنگادا کہ لایەنگران و شوینکەوتوانی ھەموو ئایینەکانیش دەتوانن بپۆنە ناوی، خەریکی کارو کاسبی ببن.

کاتئە وەلامی رەخنەگرانەئە پیاوہکە، کہ من ھەزم پێ نەدەکرد، تەواو بوو، گوتم: زۆر ھەز دەکەم "نیکۆدموس" ببینم، بەلام دەترسم ئەو پازئە نەبێت بەببیننی من.

ئاریستانووس گوتی: وا بیرمەکەرەوہ، چونکە تۆ پۆمیت و خەلکی پۆم لەم ولاتەدا خاوەنی گەورەییەکە کہ زۆربەئە دەرگاگان دەکاتەوہ بە پڕووی مڕۆدا و زانایانی ئیئمە کہ "نیکۆدموس"یش یەکیکە لەوان، بە خۆشحالیوہ پێشوازی لە پۆمیەکان دەکات، بەتایبەت ئەگەر بزائن ئەوان کەسایەتیەکی گەورە و دیارن و دەیانەوئە زانیاری خۆیان زیاتر بکەن. تۆ ئەگەر بلێئە کہ دەتەوئە بۆ فراوان بوونی زانیاری خۆت، لەبارەئە

ئايىنى جوولەكە بخوینیتەو، نیکۆدموس نەك ھەر بەمەیل بەلکو بەشەوقەوہ
پیشوازیت لی دەکات.

ئینجا بېراردرا کہ پیاوہ پارەگۆرەوہکە کاتی دیار لە نیکۆدموس وەرېگریت و
بەمن رابگەيەنیت. ئەو دەیگوت: دلنیام ئەندامی ئەنجومەنی بالامان، سبەى شو
لەدوای خۆر ئاوابوون، کاتی دیدارت بۆ دیاری دەکات و تۆش دەتوانیت بیبیت.

ئینجا من بېرک لە پارەى حەوالەکەى خۆم وەرگرت، بەلام زۆرەى پارە حەوالە
کراوہکەم لەلای پیاوہکە دانا، چونکە ترسام ئەگەر ھەموو پارە و پۆلەکەم ئی
وەرېگرتایە، گشتی خەرچ بکەم و لەو ولاتە ییگانەيەدا بە تەنیا بمینمەوہ.

کاتی دەمویست لەلای پیاوہکە بېرۆم، پئی گوتم: من نۆکەرېکم ھەيە کە ھەموو
شوینە گەشت و گوزاریەکانی ئەم شارە شارەزایە، ئەگەر حەز بکەیت، لەگەلتدا دەینیرم
تاکو بقیاتە شوینە خوش و سەیرەکان.

گوتم: سوپاست دەکەم، بەلام پیموایە باشترە پشوو بەدم.

پیاوہکە گوئی: بەداخوہ تۆ لەو کەسانە نیت کە حەزدەکن خوش رابویرن.
ئەگینا لە جینگا گەشتیارەکانی ئەم شارە چیژی زۆر وەرەگریت. ئیستا لەبەرئەوہى
شەو داھاتوہ، بەیئە با خزمەتکارەکەم بە فائوسیکەوہ لەگەلت بیئ و رینگاکەت بۆ
پووناک بکاتەوہ.

گوتم: من نامەوی بېمە جئى سەرنجى ھاتووچۆکەران و وای بە باش دەزانم بەبئ
فائوس بگەریمەوہ.

پارەگۆرەوہکە گوئی: مەزن تیوس، ھەرکاتئ لەم شارەدا تووشى کیشە بویت،
وەرە بۆ لای من، بەلینت پئ دەدەم کە کیشەکەت بۆ چارەسەر دەکەم.

من بەسوپاسەوہ لەلای پیاوہکە رۆیشتم. جاریکى تریش دەلیم کە من ھیچ
یەھوودیەیک نەبینووہ وەك ئەو پیاوہ پارەگۆرەوہ پیاوہتى و چاکەى ھەبیئ، بەلام لە
دلەوہ ھەستم بە خوشەویستی نەدەکرد بەرامبەرى، چونکە دلئ من دەیگوت کە ھۆى
دۆستایەتى لەگەل ئەو پیاوہ لە رووی دلپاکیەوہ نییە. دوای ئەوہى گەیشتمە قەلای
ئەنتۆنییە، بیستم "کلودیا"ی ژنى فەرمانرەوای گشتى، چەندین جار منى داوا کردوہ

و دهیهوئیت چاوی پیم بکهوئیت. بهیئ دواکهوتن ریگهی مالی فرمانزدهوام گرتبهبر و بههوی یهکی له خزمهتگوزارهکانهوه هاتنی خوّم به "کلودیا" راگهیاند.

کلودیا که جلهکانی خوی گۆریبوو و خوی بۆ خهوتن ناماده کردبوو، پۆینیکی لهبر کرد و له ژوروی خهوهکهی هاته دهرهوه و لهگهڵ ژنیکی هاوپییدا پیشوازی ئی کردم. من که نیگام به چارهکانی کلودیا کهوت، زانیم ئه و ژنه تووشی پهشوکاوی پۆخی بووه.

دوای نهوهی که دانیشتم، ژنهکهی فرمانزدهوای گشتی گوتی: مهزن تیوس، ناگاداریت که عیسا زیندوو بۆتهوه و له گۆپ هاتۆته دهرهوه؟

گوتم: کلودیا، تۆ لهبارهی ئەم بابتهوه قسهت لهگهڵ میردهکهت کردوه یان نا؟

ژنهکه پرسى: مهبهستت چیه؟

گوتم: ئەگەر لهبارهی ئەم بابتهوه لهگهڵ میردهکهت قسه بکهیت، ئهویش دهلی که پیش نهوهی شهو کۆتایی پی بیئت و دنیا پروناک ببیتهوه، سهربازهکانی لژیون بینویانه که شوینکهوتوانی عیسا هاتوون و تهرمی عیسیان لهناو گۆپهکهیدا دهرهیناره و بردویانه.

کلودیا گوتی: تۆ وادهزانی میردهکهی من جگه لهو بابتهانهی که لهگهڵ بهرژهوهندیهکانی نهودایه، شتی تر پهسهند دهکات؟ مهحاله میردهکهم شتیك پهسهند بکات، مهگەر له بهرژهوهندی ماددی یان مهعنهوی خوی بیئت. لهبرنهوهی که نوئ بوونهوهی ژیانی عیسا لهگهڵ بهرژهوهندیهکانی نهودا ناگونجی، بۆیه ئەم بابته پهسهند ناکات. بهلام ههندی له ژنانی ئەم شاره هاوپی من و له مالی یهکیکیان بیستم که عیسا له ناو گۆپهکه زیندوو بۆتهوه و لهوئ پۆیشتوووه. یهکی له ژنهکان گوتی: لهگۆپهکهیهوه پروناکیهک دهرچوووه و پاشان زانراوه که گۆپهکه بهتالهو تهرمی عیسا دیار نهماوه.

گوتم: کلودیا، هزر بپروا بهوه دهکات مردوو زیندوو ببیتهوه؟

من ئەم قسهیهم بۆتهوه کرد تا دان به گوتهکهی "کلودیا" دا نهنیم، چونکه بهلینم به فرمانزدهوا دابوو که نهوهی بینومه به کهسی نهلیم، بۆیه ئەگەر به ژنهکهیم بکوتهیه عیسا زیندوو بۆتهوه و لهگۆپ هاتۆته دهرهوه، ئەوا ئەو ژنه قسهکهی منی دهکرد به

بەلگە و لە ھەموو جینگەیک دەیکوت کە مەزن تیوس بە چاوەکانی خۆی بینیویەتی کە عیسا زیندوو بۆتەرە و، بە دُنیاوییەرە ئەم قسەپەش دەگەیشتە گۆیی فەرمانپەرە و ئەویش منی بانگ دەکرد و پێی دەگوتم کە بۆچی بەپێچەوانەی بەلئینی خۆم پەرەفتارم کردووە و ئەوەی کە نەدەبوو بیلیم، گوتوومە.

کلودیا بە گوتەکەیی من دلگران بوو و گوتی: مەزن تیوس، تۆش گومانەت لە زیندوو بوونەرە عیسا ھەیه؟ لەکاتی کدا تۆ لەو کەسانە بوویت کە من دُنیابووم لەوەی لایەنگری عیسا بیت. بیستیشم کە تۆ یەکەم کەس بوویت چوینە ناو گۆرەکەیی عیسا و بینیوتە کە گۆرە بەتالەکە تەرمی تێدایە، بەلام کفنەکەیی عیسا لەناو گۆرەکە ماوە.

گوتم: کلودیا، داوات ئی دەکەم بە قسەکانی من دلگران نەبیت. من کابرایەکم تەنیا ئەو شتانە پەسەند دەکەم کە شایانی بپروا پێی کردن بیت. لە ھەمان کاتدا، ناتوانم لەو شتانە بێ بەقا بم کە لە دنیادا بە شیوەی پەرچوو پوو دەدات و ھەندئ شت دیتە بوون کە ھزری ئیمە توانای پەسەند کردنی نییە.

کلودیا گوتی: ھزری تۆ ناتوانئ شتی پەسەند بکات کە بە چاوی خۆت بینیوتە. من دەزانم تۆ بە چاوی خۆت بینیوتە کە گۆرەکەیی عیسا بەتالە و تەرمەکەشی لەناو گۆرەکەیدا نییە و تەنیا کفنەکەیی ماوە.

گوتم: کلودیا، تو گوتت کە یەکن لەو ژنانەیی باست کرد گوتویەتی کە پروناکیەک لە ناو گۆرەکەیی عیساوە دەرچوو. ئایا ئەو ژنە بە چاوی خۆی ئەم پروناکیەیی بینیوە یان لە زمانی خەلکی ترەرە بیستویەتی؟

کلودیا گوتی: ئەو بە چاوی خۆی پروناکیەکەیی بینیوە کە لە گۆرەیی عیساوە دەرچوو.

گوتم: دەکرئ بلئیت ئەو ژنە ناوی چیە؟

کلودیا گوتی: ئەو ژنە ناوی "ماریەم"ە و خەلکی "مەجدەلییە"یە ھەربۆیە پێشی دەلئین ماریەمی مەجدەلییە. ئەم ژنە لە پێی دەریای مەجدەلییەرە ھاتووە بۆ ئەم شارە. ئەو ژنیکی ھونەرمندە و دەتوانئ بە پەنجەکانی خۆی شتی جوان دروست بکات. ئەو شتانەیی کە ئەو دروستی دەکات، لەلایەن پەرستگای جوولەکەکانەرە بۆ جوانی دینە کرین. دەبئ بلیم کە ئەم ژنە لە رابردوودا ناوبانگی باشی نەبوو و دل پەشەکان زال

بوون به سهریدا و ئەویان له پێی راست لاداوه، به لām دواى ئەوهى عیسا پووبه پڕوى ئەو ژنه بوویهوه، مریه می مهجدهلییه له ژیر دهستی دل په شهکان پزگاری بوو و كهوته سهر پێی راست. ئەمڕۆ من پۆشتبووم بۆ مالى یهكێك له بانووی یههودییهکان كه له گهڵ من هاوپێیه تا دیداری له گهڵ بکهم و، مریه می مهجدهلییهش لهوێ بوو. ئەوكاته بوو كه گوتی پووناکی له گۆپی عیساوه ده رچووه.

گوتم: کلودیا، کێ نالێ ئەم ژنه خهونی بینووه و له کاتی پوئادا بینوویهتی كه پووناکیهك له گۆپی عیساوه ده رچووه.

کلودیا گوتی: ئەو له کاتی بیداریدا ده رچوونی پووناکیهكهی بینوه. به لām من پیش ئەوهی عیسا له خاچ بدریتم، له خهودا بینیم كه دهسگریان کردووه و دهیانەوی بیکوژن. له کاتی خهیاڵدا كه میك له خهك هاتن بۆلای من و پیاو گوتم كه سوود له دهسهلاتی خۆم وهر بگرم بۆ ئەوهی نه هیلم میرده كه م ریگا بدات عیسا له ناو ببهن، دواى ئەوهی به ناگا هاتمهوه، به میرده كهم گوت كه نابیت عیسا له ناو بجیت. پڕوام وایه له سیداره دانی عیسا به هۆی خاچهوه کرداریکی شیتانه بوو و پیاویکی بی تاوانیان به شیوه یهکی دلتەزین کوشتم.

گوتم: کلودیا، دهکری من مریه می مهجدهلییه بینم و له گه لیدا قسه بکهم؟ کلودیا کاتیك ئەو داواکاریه ی بیست، وه لāmی ئەرینی نه دایهوه و گوتی: ژنی یههودی له گه ل پیاوه بیگانهکاندا دیدار ناکهن. جگه له وه، مریه می مهجدهلییه ژنیکی ههستیاره. ئەگەر تۆ زیندوو بوونهوهی عیسا به درۆ دهزانی و له گه لیدا دیدار بکهیت، له وانه یه زۆر کاری تیبکهیت و به وهش ههستی پڕوشینی، چونکه مریه می مهجدهلییه زۆر پڕوای بی عیسا هه بوو و ئەوی به مامۆستای خۆی دهزانی. جگه له وانهش من شوینی نیشتهجی بوونی ئەو ژنه نازانم و ناتوانم به جوړیک پینوینیت بکهم تا تۆ بتوانی چاوت پێی بکهوینت.

گوتم: کلودیا، ئەگەر من به پێی ئەم ریکهوتنه مریه می مهجدهلییه م بینم، ئەوهی پێ بلیم كه تۆ هاوپێی منیت و، ئیزنم ههیه له لای ئەو ناوت بهینم تاكو پڕوام پێ بکات و ئەوهی كه بینوویهتی بۆم باس بکات؟

کلودیا سهرتا نه‌یده‌ویست ئه‌و مؤله‌ته‌م پی بَدات، به‌لام دواتر پازی بوو به‌وهی که من مریه‌می مه‌جده‌لییه‌م بیینی، خۆم وه‌کو هاو‌پِی ئه‌و بناستیم و ناوی به‌ینم. له‌و کاته‌دا گفتوگۆی من و کلودیا ته‌واو بوو و، من له‌ ماله‌که‌ی ئه‌و که‌پامه‌وه و چووم بۆمه‌نزنگه‌ی خۆم که له‌هه‌مان قه‌لادا بوو تا پشوویه‌ک بده‌م.

من بۆ زانیینی نوێ بوونه‌وه‌ی ژیاانی عیسا پیویستم به‌ پرونکردنه‌وه‌ی مریه‌می مه‌جده‌لییه‌ نه‌بوو، چونکه‌ پروبه‌پوو بوونه‌وه‌که‌ی من پیی سه‌لماندم که عیسا له‌ گۆپ هاتۆته‌ دهره‌وه، به‌بی ئه‌وه‌ی کفنه‌که‌ی تی‌ک بچیت و بدریت. به‌لام له‌به‌رئه‌وه‌ی لی‌کۆلینه‌وه‌یه‌کی ته‌واو له‌باره‌ی عیساوه‌ بکه‌م، بۆیه‌ به‌ پیویستم ده‌زانی زانیاری له‌ هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی عیسا ده‌ناسن و ده‌متوانی ده‌ستم پییان بگات، وه‌ر‌بگرم.

دیدار له گه لا نیکوډموسدا

ئهی تولیا، ئەمه چوارهمین نامیه که بۆ "پۆم"ی دنیرم بۆ تو و، کهم تا زۆر بهواداچوونی رووداوه کانت بۆ بهیان دهکهم.

پۆژی دواى ئەو شهوهی که من له گه ل "کلودیا" له باره ی مریه می مهجده لیه وه قسه م کرد، ده رکهوت که فه رمانپه وای گشتی "یوده" ئەو پۆژه ده گه پیته وه بۆ "قه یسه ریه" (قیصریه) و له نامه که ی پیتتر پیم گوتی که کۆشکی فه رمانپه وایه تی فه رمانپه وای گشتی له شاری "قه یسه ریه" دایه و، ئەو به هۆی جه ژنی گه وریه جووله که کان هات بۆ ئیره تاکو له پۆژه کانی جه ژندا، که یه هوودیه کان بۆ نزاو پارانه وه خۆیان ناماده کردبوو، ناسایشی ئەو شاره تیک نه چیت و له بهرئه وه ی پۆژانی جه ژن کۆتایی پێ هات، بۆیه فه رمانپه وای گشتی بپاریدا بگه پیته وه بۆ "سیزاره" (قیصریه)¹⁸. من حه زم نه ده کرد له قه لای ئەنتۆنییه دا نیشه جی بيم، به لام له بهرئه وه ی که پیمان گوتم له پۆژانی جه ژنی گه وریه یه هوودیه کاندا له وانه یه مه ترسیه ک پووم تی بکات، ههروه ها له بهرئه وه ش که فه رمانپه وای گشتی و کلودیا له قه لای ئەنتۆنییه دا نیشه جی بوون و منیان ده ناسی، بۆیه له و قه لایه دا نیشه جی بووم.

ئهو پۆژه، کاتی زانیم له قه لا ده چنه ده ره وه و ده گه پینه وه بۆ قه یسه ریه، منیش بپارمدا له وئ بپۆم و له ناو شار نیشه جی بيم، ههروه ها له بهرئه وه ی فه رمانپه وای نیازی گه پرانه وه ی هه بوو بۆ قه یسه ریه، بۆیه من مورویه کی میسری که نیشانه ی پیروزی ده گه یاند و ده لاین به هه رکه سیك بیت به خت یاوه ری ده بیت و، "جامیکی بینین"¹⁹ که له ئەسکه نده ریه دروست ده کرا، پیتشکه شم کرد به فه رمانپه وای.

¹⁸ وشه ی (قیصریه) یان (سیزاره) له دنیا ی دیریندا بۆ هه ندئ ولات و شار و شه قام به کارده مات و ئه ر شاره ی که ئەمپۆ (ئه لجه زیره) ی پێ ده لیتن، له کوندا (سیزاره) یان پێ گوتوه و بۆیه (ئه لجه زیره) یه کزی وشه ی (جه زیره) نییه، به لکو له (سیزاره) وه هاتوه و له کوردستانیشدا له هه ندئ له شاره کاندایه کوندا، به بازپه بچوکه کانیا ن ده گووت (قه یسه ریه). (و. کوردی)

¹⁹ (جامی بینین) هه مان ئه و (ئاوینیه) یه ئەمپۆیه، له ئەسکه نده ریه ی پایته خی میسر باشترین جزری ئاوینیه یان دروست ده کرد و له بهرئه وه ی ناوی ئەسکه نده ریه یه له ناوی (ئسکه نده ر) ده چیت، بۆیه هه ندئ له شاعیره کانی ئیمه وایانزانیه وه (ئسکه نده ر) ی سه رداری به ناویانگی مه قذۆنییه، ئاوینیه ی دروست کردوه و به (ئاوینیه ی ئەسکه نده ر) یان گوتوه (ئاوینیه ی سه رداری به ناویانگی مه قذۆنییه)، له کاتیکدا که مه به ست له (ئاوینیه ی ئەسکه نده ر) ی ئاوینیه ی دروستکراوی شاری ئەسکه نده ریه یه.

فرمانزەوای گشتی یۆدە، پێش ئەوێ لە قەلای بچیتە دەرەو و بگەریتەو بۆ قەیسەریە، بەلێنی ئی وەرگرتەم کە پێش ئەوێ لە ولاتی "یۆدە" برۆم و بگەریتەو بۆ برۆم، برۆم بۆ قەیسەریە و چاوم پێی بگەوێت. کاتی ئەم بەلێنە لە دەمی من وەرگرت، وای نیشان دەدا کە دیسان خوازیاری دیداری منە، بەلام من دەمزانی کە ئەو حەزی بە نوێ بوونەوێ دیدار نییە و لەو پرۆووەوێ لە قەیسەریە من ببینیت تاکو بزانی ئەنجامی لیکۆلینەوێ کەم لەبارە ی عسیا بەچی گەیشتووە و چ بیروبووچوونیکم سەبارەت بە ئەو پەیدا کردووە.

پێش چوونە دەرەو لە قەلای ئەنتۆنییە، وەکو دیاری برۆ پارەم پیشکەش کرد بە فرمانزەوای مەخفەر کە فرماندەوی قەلاکە بوو تاکو لەکاتی مەترسیدا بتوانم جارێکی تر لە قەلای ئەنتۆنییەدا نیشته‌جێ ببم.

"نادان ئابەر"، ئەو ئەفسەرە پۆمییەکی کە ببوو بە هاوڕێی من، پێی گوتم، لەبەرئەوێ کە پۆزانی جەژن کۆتایی پێ هاتوو و جوولەکەکان هەستیار نین، بۆیە نیشته‌جێ بوونت لەناو شاردا هیچ مەترسییەکی نییە، بەلام ناگادار بە بەپێچەوانە یاساکانی ئایینی جوولەکەکان نەجوولیتەو و پەرخنە لە ئایینەکان مەگرە.

من پێم گوتم: حەزەدەکەم خانوو بە کرێ بگرم و تێیدا نیشته‌جێ ببم.

"نادان ئابەر" گوتم: دوکاندارێکی سریانی کە ناشنای منە، خانوویەکی هەیه و خۆی لەگەڵ خێزانەکیدە لە نەوێ یەکەمیدا نیشته‌جێن و نەوێ دوو مەتالە و، من دەتوانم ئەو جینگەیهت بۆ بگرم بە کرێ، هەرەو هەڵبەرئەوێ نەوێ سەرەوێ ئەو بینایە پلیکانەیهکی هەیه کە راستەوخۆ دەچیتە سەر شەقام، بۆیە بۆ چوونە ژوورەو و چوونە دەرەو لێی، پێویست بەو ناکات برۆیتە مانی دوکاندارەکە و، لە راستیدا مەنزلی تۆ خانوویەکی سەر بەخۆیە. من لە مندالییەو خەلکانی "سوریا" م دەناسی و دەمزانی کە "سریانی" یەکان خەلکانن کە شیوی خۆش دروست دەکەن و ماله‌کانی خۆیان بە پاک و تەمیزی رادەگرن و لە هەموو بواری و مەسەلەیه‌کدا خەلکیکی دەست پاک و باشن، جگە لە بواری پارە‌گۆڕینەو نەبێ.

کاتی چووم بۆ مانی پیاوێ سریانییەکە، سەیرم کرد خانووەکی هەر بەو جۆریە کە برادەرەکەم باسی کرد. خاوەن خانووەکە و ژن و کچەکی لەبەرئەوێ کە دەیانزانی من جگە لە کرێ خانووەکە پارە ی خوارنەکەش دەدەم، بە دیدارم خۆشحال بوون و ژن

و كچەكەى ھەر لە پۇژى يەكەمەو خەزەتەكردىنى منيان كرتە ئەستۇى خۇيان و خواردنيان بۇ دەھىنام و نەياندەھىشت گۆزەكەم ئاوى ئى بېرپىت. پياوھ دوكاندارەكە كورپىكىشى ھەبوو كە ھەرچىەكەم بوىستايە لە ميوھ و شتى دىكە، بۇى دەكپىم. دواى ئەوھى لە خانووى نويدا جىگر ببووم، لەكاتى خۇرئاوا بووندا بەرھو مالى "نىكۇدموس" كەوتمە رى بۇئەوھى دىدارى لەگەل بكەم.

"نىكۇدموس" ئەو كەسەيە كە پياوھ پارەگۆرەوھەكە پىئى گوتبوو تا من دىدار لەگەل بكەم و، لەبەرئەوھى كەسىكى ناسراو بوو، بۇيە بۇ دۇزىنەوھى مالەكەى تووشى گرفت نەبووم، چونكە ھەموو كەسى ئەو دەناسى و دەيانزانى لە كوئى نىشتەجئى يە و رىنوئىنى منيان دەكر.

دواى ئەوھى كە شەو داھات، ئەستىرەكانى ئاسمان بەجۇرىك دەروشانەوھە كە من دەمتوانى بەئى چرا بەرپىئى خۇم ببىنم تاوھكو گەيشتەمە مالى نىكۇدموس. دواى ئەوھى كە تەقەم لە دەرگا دا، خادەمىك دەرگاگەى ئى كردمەوھە و پرسى: تۇ ئەو كەسەيت كە گەورەم چاوەرىئى ھاتنى دەكات؟
گوتم: بەئى، خۇم.

ئەو، منى برده ژوورەوھە و دەرگاگەى داخست و لە پلىكانەيەك بردمىە سەرەوھە و بردمى بۇ ژوورىك. ئەو ژوورە پياوئىكى بەتەمەن لەسەر كورسىيەك دانىشتبوو، دواى ئەوھى كە منى ببىنى، لە جىگەى خۇى ھەستايەوھە و بەمەرەبانىيەوھە لەلاى خۇى داينىشاندم و پرسى: تۇ "مەزن تىوس" ايت كە بۇ وەرگرتنى زانىارى خوازىارى دىدار بوويت لەگەل من؟
گوتم: بەئى.

پياوھ بەتەمەنەكە گوتى: "ئارىستانووس" ى پارەگۆرەوھە لەبارەى تۆوھە قسەى بۇ كردم و گوتى كە خەزەكەيت ھەندى زانىارى وەرېگريت.

گوتم: بەئى، بۇ وەرگرتنى زانىارى ھاتووم.

ئىنجا پياوھ بەتەمەنەكە لەبارەى پەيدا بوونى مرۇقەوھە دەستى بە قسان كرد و گوتى: خودا لەسەرەتادا "ئادەم" ى دروست كرد و "ھەوا" ى لەو ھىئايە بوون و مەبەست لە "ئادەم"، پۇحە و لەو پووھەوھە ناوى ئادەمى ئى نراوھ تاكو كەسى سادە و سقىل تىيىگەن. لە ئادەم، ھەواى ھىئايە بوون و مەبەست لە "ھەوا" ش، جەستەيە و

لەو پۈۋەۋەۋە ناۋى جەۋاى ئى نراۋە تاكو كەسى سقىل بتوانن تىببگەن و، دواى ئەۋەى
كە پۇج و جەستە دروست بوون، مرقۇش پىك ھات.

گوتم: نىكۆدموس، من بىروباۋەپرى ئىۋەى يەھوۋدى، بەتايبەت دروست بوونى
"ئادەم" و "جەۋا"م لەناۋ كىتیبەكاندا خويندۆتەۋە و پىۋىست ناكات لەبارەى دروست
بوونى ئادەم و جەۋاۋە قسەم بۇ بکەيت، ئەۋەى كە من لە تۆم دەۋىت ئەۋەىە كە
سەبارەت بە عىسا قسەم بۇ بکەيت و بلىيت ئەۋ كەسە كى بوو؟

نىكۆدموس كاتى زانى دەمەۋى لەبارەى عىساۋە زانىارى لە دەمى ئەۋەۋە
ۋەرىگرم، بە جەسەرەتەۋە سەرى لەقاندو گوتى: بەداخۋە كە ئۇبائى خوينى عىسا بە
گەردنى ئىمەىە، من دەترسم گەلى جوۋلەكە تا كۆتايى دنيا تاۋانى گوناھى خوينى
عىسا، كە بىگومان نىردراۋى خودا بوو، بەدەنەۋە. چونكە عىسا ھەندى كارى دەكرد كە
جگە لە نىردراۋى خودا بەكەسى تر نەدەكرا.

پرسىم: تۆ كە خۆت تەرمى عىسات لە خاچ داگرت و خستە ناۋ گۆپەۋە و
گۆرەكەيت پركرد لە ماددەى بۇن خۇش، ئايا بىستۋوتە كە گيانى بە بەردا ھاتۆتەۋە و
لەگۆر ھاتۆتە دەرەۋە؟

نىكۆدموس ھەردوۋ دەستى بەشئىۋەى سەرسوپرمان بە بىھىزى بەرز كردهۋە و
گوتى: من ئاگام لەم مەسەلەىە نىيە و ناتوانم لەم مەسەلەىە تىبگەم.

گوتم: ئەگەر من ھەلە نەكەم پىغەمبەرەكانى ئىۋە، واتە پەيامبەرانى گەلى
ئىسرائىل، گوتويانە كەسىك دىت كە نەۋەى ئەستىرەكان يان ئاسمانەكانە، ئايا عىسا
كۆپى ئەستىرەكان و ئاسمانەكان نەبوو؟

نىكۆدموس سەرى دانەۋاند و گوتى: پىش ئەۋەى فەرمانى لەسىدارەدانى عىسا
لەلايەن ئەنجومەنى بالايى يەھوۋدىيەكان دەرىكرىت، ئەندامانى ئەۋ ئەنجومەنە بە منيان
گوت خۇ تۆ پىاۋىكى ھۆشيارىت و دەزانى كە پىغەمبەرانى ئىمە نەيانگوتوۋە
پىغەمبەرىك لە جەلىلەۋە دەرەكەۋى، كەچى عىسا لە جەلىلەۋە ھاتوۋە. ئەم بابەتەش
بەلگەى ئەۋەىە كە ئەۋ پىغەمبەر نىيە، منىش ئەمەم بەراست زانى، چونكە پەيامبەرانى
ئىمە نەيانگوتوۋە كە لە جەلىلەۋە پىغەمبەرىك پەيدا دەبى، بەلام دواى ئەۋەى كە
عىسا مائناۋاىى لە ژيان كرد و من خستەم ناۋ گۆرەۋە، لە "مرىەم"ى دايكىم بىست كە
دەىگوت عىسا لە جەلىلە لەدايك نەبوۋە، بەلكو لە "بەيت لەحم" لە دايك بوۋە. بىستنى

ئەم بابەتە منى پەريشان و دلگران كرد، چونكه پيغەمبەرانى ئىمە گوتويانە لە "بەيت لەحم" مەسيحىيەك پەيدا دەبى.

ئىنجا "نيكۆدموس" نمونەى گوتەى پيغەمبەرانى ئيسرائيلى سەبارەت بەوەى كە لە "بەيت لەحم" مەسيحىيەك پەيدا دەبىت، بۆ بەيان كردم و سەرقالى وەرگيرانى ئەو وتە عىبرىە بوو.

گوتم: نيكۆدموس من نامەوى بزانم كە پيشبينيەكانى پيغەمبەرانى ئىو سەبارەت بەوەى كە لە "بەيت لەحم" پەيدا دەبىت، راست دەرچووە يان نا؟ و لە ناو گوپيش بە قاچى خۆى هاتۆتە دەرەوە يان نا. ئەگەر عيسا لە دواى مردنى لە گوپ هاتبىتە دەرەوە، من بە پيغەمبەر و نيردرەوى خوداى دەزانم، چونكه لە دروست بوونى دنياوە تا ئەمرو پەروى نەداوە كە كەسى دواى مەرگ، زىندوو بىتەو. زىندوو بوونەوەى عيسا لە دواى مردنى و هاتنە دەرەوەى لە گوپەكەى، پەروداويكى شازە و لە سەرەتاى دنياوە تا ئەمرو وينەى ئەو لە پەردوودا نەبينراوە و، من داوات ئى دەكەم راستى ئەم مەسەلەيەم پى بلىيت، چونكه من بۆ ناشكرا بوونى راستيەكان پەريشانم.

نيكۆدموس گوتى: منيش وەكو تۆ بىستومە كە عيسا لەناو گوپەكە زىندوو بۆتەو و لەوى هاتۆتە دەرەوە، بەلام ناتوانم بلىم كە چۆن دەبى مردوويەك زىندوو بىتەو. هەرەها شەوى پەردوو قوتابىيەكانى عيسا لە مالىكدا كۆبونەتەو و دەرگايان لەسەر خويان داخستووە تاكو بەهوى كارەكانى تايبەت بە خويان نازاوە بنينەو. ئەوان لەبەرئەوەى لە نازارى خەلكانى دىكە دەترسن، بۆيە ناتوانن بە ناشكرا شۆرش بەرپا بكەن، ئەو شەو كاتى لەو ماله دەرگا داخراوەدا لەگەل يەكتريدا خەريكى رايژ بوون، لەناكاو عيسا لەلاى ئەوان خۆى دەرختوو و چووەتە ناو نيشينگەكەيان و برينەكانى دەست و قاچى كە بەهوى داکوتانى ميخو و دروست بىوو، نيشانى قوتابىيەكانى داو و تەنەت خويشى نيشانى يەكە بەيەكەى ئەوان داو و پاشان بەو جۆرەى كە لەناكاو خۆى نيشان دابوو، لەناكاو ويش ديار نەماو، ئىتر من نازانم چۆن بىر لەم بابەتە بكەمەو. چونكه پۆژى پيشتر من خۆم لە باخەكەدا (ئەو باغەى كە گوپى عيساى لە ناو دا بوو) پياويكى باخەوانم بىنى كە بە دەستەكانىيەو نيشانەى پۆچوونى ميخى پيوە دياربوو.

به بیستنی گوتھی زانا یه هوودییه که په شوکام و ئینجا له حالته تی پریشانیدا لیم
پرسی: بۆچوونی تۆ سه بارهت به عیسا چیه و، نایا ئه له باره ی خویره ههچ شتیکی
به تۆ گوتوه یان نا؟

نیکۆدموس گوتی: سه رهتا که عیسا به بۆنه ی جهژنی گه ره ی ئیمه وه (جهژنی
چوونه ده ره وه له میسر) هات بۆ قودس، ههچ که سی ناگای له هاتنی ئه و بۆ ئه م شاره،
نه بوو. هاتنی عیسا بۆ ئیره به نهینی بوو و ته نیا من ده مزانی که ئه و هاتۆته نا و ئه م
شاره و، هه ر منیش ده مبینی و گه فتوگۆم له گه لی ده کرد. ئه و له باره ی خویره ههچ شتیکی
پێ گوتم که بووه هۆی سه رسامی من و منیش نه متوانی تی بگه م چی ده لێ.

پرسیم: ئه و چی پێ گوتی؟

نیکۆدموس گوتی: پێی گوتم ((ههچ که سی ناتوانی پله و پایه ی من ببینیت،
مه گه ر دووباره له دایک ببیته وه)).

کاتی من ئه م وشه یه م له ده می "نیکۆدموس" وه بیست، شتیکم که وته وه یاد که
چه ندین جار له سه رده می خویندن بیستبووم، ئه ویش ئه وه بوو که لایه نگری هه ندی
له قوتابخانه کانی فه لسه فی به روایان وایه که مرۆف دوا ی مردن له دایک ده بیته وه و
دووباره ده توانی بژیت و، له وانه شه له سه ر شکلی گیاندار و پوهه ک زیندوو ببیته وه.
ئه وان ده لێن ئه گه ر کرداری مرۆف له سه رده می ژیانیدا باش بیت، ئه و دوا ی مردنی،
کاتی دووباره له دایک ده بیته وه، شکلی مرۆف وه رده گریت و هه رکاتی کیش کرداری باش
نه بیت، له سه ر شکلی گیاندار یان پوهه ک دروست ده بیته وه.

بیستی ئه وه ی که نیکۆدموس له ده می عیسا وه گوئی لی بوو، بووه هۆی
سه رسامی و نا ئومیدی من، چونکه من چاوپێم نه ده کرد له زمانی عیسا وه شتی سه یر و
سه مه ره و بێ ئه زموون ببیستم. له کاتی کدا ئه وه ی عیسا به "نیکۆدموس" ی گوتبوو،
شتیکی نوێ نه بوو و پیش ئه ویش به ریک له فه یله سو فه کان ئه و بۆچوونه یان ده ربه ریوه و
گوتبوویان که مرۆف پاش مردنی، ژیا نی نوێ ده بیته وه. به لام پاشان نیکۆدموس
په وونکردنه وه یه کی دا که سه رسامی منی نه هیشت، چونکه زانا یه هوودییه که وای
گوت: دوا ی ئه وه ی که له عیسا م بیست ههچ که سی پله و پایه ی ئه و نایبیت مه گه ر
دووباره له دایک ببیته وه، له عیسا م پرسی ((مانای ئه م گوته یه چیه؟ و چۆن ده کری
که سی دووباره له دایک ببیته وه؟ نایا ده کری که سی دوا ی مردنی بگه ریته وه بۆ زگی

دايىكى خۇي و جارىكى تر له دىيائى مندالانەوہ بىتە ناو ئەم دىيائەوہ؟)) عىسا له وەلامدا گوتى ((مەركەسى له ناو و له پۇج دووبارە له دايك نەبىتەوہ، پلەو پاىەى من نابىنىت)) و ئەم پىستەيەى چەندىن جار دووبارە كردهوہ.

گوتم: من پىموايە مەبەستى عىسا لەو دووبارە لەدايك بوونەوہ له ناو، ئەوہىە كه پىي دەلین (تعميد- لەناو ھەلكىشان) و له "ميسر" یشدا باوہ. له ميسردا گروپىك ھەن كه "ئەھلى تەصوف" ن، و، ماوہىەك خۇيان بۇ خوا پەرسى گۆشەنشىن دەكەن تاوہكو پەى بەو نەينىيە گەورانە بىەن كه بە بۇچوونى خۇيان پەى بەو نەينىانە نابەن، پاشان دواى ئەوہى كه قۇناغى گۆشەنشىنى ئەوان كۇتايى پىھات، بە نامادەبونى پىبەرىك كه له قۇناغى گۆشەنشىندا مامۇستايان بوو، دەيخەنە ناو ھەوزىكى تارىكى پىر له ناوہوہ، بەلام ناھىلن لەناو ئەو ھەوزەدا بخنكىت و لەناو ناوہكە دەيھىننە دەرەوہ و لەوہ بەداوہ كابراى سۇفى كه ماوہىەك گۆشەنشىن بووہ، قۇناغىكى نوئى ژيان دەپرىت و، بە بۇچوونى سۇفىەكانى ميسر وەكو ئەوہ واىە كه دووبارە له دايك بوويىتەوہ. من پىموايە مەبەستى عىسا لە دووبارە زىندو بوونەوہ له ناو ئاودا، ئەم نەرىتەيە كه لايەنى پووكەشى ھەيە ئەگىنا ھىچ كەسى دووبارە لەناو ئاودا زىندو نابىتەوہ، بەلكو وا پىشان دەدات كه دواى ھەلقورتاندىن لە ناو، چۇتە ژيانىكى نوئوہ و بەم نەرىتەش دەلین (لەناو ھەلكىشان- تعميد) بۇيە ھەرچۇنىك بىت شتىكى نوئى نىيە و له دىيادا ئەزموونى ھەيە و ئىستاش لە ميسر باوہ.

نىكۇدموس گوتى: راستە، ئەم مەسەلەيە تازە نىيە. بەلام پاشان من له عىسام پىرسى كه مەبەستى ئەو لە دووبارە لە دايك بوونەوہى لە پۇج چىە؟ عىسا گوتى ((ئەوہى لە جەستە لەدايك دەبى جەستەيە و ئەوہى لە پۇج لەدايك دەبى پۇجە)). ئىنجا گوتى: ((ھەوا بۇ ھەر جىگەيەك بىەوئت دەپرات و خەلك گوييان لە دەنگى تەوژمەكانىيەتى، بەلام نازانم ھەوا لە كويوہ ھاتووە و بۇ كوئى دەپرات)). كاتى نىكۇدموس ئەم قسەيەى كرد، من كەوتمە يادى ئەو باخەوانەى كه پۇژى پابردو لە باخەكەدا بىنىم. كاتى من چوومە ناو باخەكەوہ، ئەو پىاوە لەوئى نەبوو و نەشمزانى لەكوئوہ دەرکەوت. لەكاتى ديار نەمانى باخەوانەكە لەناو باخەكە، ھەر نەشمزانى بۇ كوئى چوو. من دەنگى تەوژمى ھەوام بىست، واتە باخەوانەكەم بىنى بەبى ئەوہى بزائم لە كويوہ ھاتە ناو باخەكەوہ و لە كويشووہ دەرچوو. ئەوہى كه توانىم لە قسەكانى عىسا

بگەم، كە لە دەمى "نىكۆدموس" ھەتتە دەردە، ئەمە بوو، ئىتر جگە لەو ھىچ گوتەيەكى تىر تىنەگەيشتم. كەمىك بى دەنگى بەلى بەسەر مند كىشا و پاشان لە زانا يەھودىيەكەم پرسى: تۆ لەبارەى عيساۋە ھىچ شتىكى تر دەزانی؟

ئەو پياۋە گوتى: من لە قوتابىيەكانى ئەوم بىستووۋە كە پىش ئەۋەى عيسا دەست بكات بە بلاۋكردنەۋەى پەيامەكەى و ئامۆزگارى خەلك بكات، پۇشت بۇ بىبان و لەوى بۇ ماۋەى چل پۇژ، بەپۇژو بوو. مەبەستى ئەو لە خەلۋەتگىرى و پۇژو گرتنى چل پۇژە ئەۋە بوو كە ھەموو جۇرە ھەوا و ئارەزۋويەك لەناو ببات كە دەبىتتە ھۆى لادانى مامۇستايەك بۇئەۋەى ھىچ جۇرە پالئەرىك نەتوانى لەو رىگايە لايبىدات كە گرتۋويەتە بەر. لەھەمان كاتدا ھىزىكى پىس و بزۋىنەر عيساى برد بۇسەر كىۋىك و لەۋىۋە شارەكان و زەۋى و زار و دارستانەكانى پى نىشان دا و گوتى: ((ئەگەر تۆ واز لەو پەيامەى خۆت بەينى و پەپرەۋى لە من بكەيت، دەبىتتە پاشاى ھەموو ئەم شار و زەۋى و زارو جەنگەلەنە و، تا كۆتايى پۇژى ژىانت، بە خۆشبەختى دەژىت)). بەلام عيسا فرىۋى ئەو ھىزە پىس و بزۋىنەرەى نەخوارد و وازى لە پەيامەكەى خۆى نەھىنا و، دۋاى ئەۋەى ماۋەى چل پۇژەكە تىپەرى كرد، لە بىبان گەپرايەۋە و دەستى بە بلاۋكردنەۋەى پەيامەكەى كرد، بەلام بەداخەۋە كە بە ئازار و ئەشكەنجە ئەو پياۋە سروشەت پاكەيان كوشەت.

نىكۆدموس دۋاى ئەم قسەيە بىدەنگ بوو و منىش رىزم لە بىدەنگىكەى گرت. دۋاى ئەۋەى ماۋەيەك تىپەرى كرد لىم پرسى: تۆ خۆت چۈن بىر لە پلەو پايەى عيسا دەكەيتەۋە و چۈنى دەبىنى؟

نىكۆدموس دەستەكانى بە شىۋەى بى تۋانايى پراۋەشانە و گوتى: چۈن من دەتوانم پىت بلىم كە پلەو پايەى عيسا چۈنە؟ من ھىچ ئاگادارىكەم لە پلەو پايەى ئەو نىيە و دەنگى ھەوا دەبىستەم بەبى ئەۋەى بزەنم لە كۋىۋە شەنە دەكات و بۇ كۋى دەچى. بەلام لەبىرمە كە عيسا گوتى خودا بۇئەۋە ئاردۋمىيەتە سەر زەۋى تاكو دىنا بەھۆى ئەۋەۋە رىزگارىان بىت. بەداخەۋە بەم جۇرە نەبوو و دىناش نەكەۋتە بەر لىخۆش بوون، بەلكو ئەۋىان گرت و بە خاچىكىيان بەستەۋە و كوشەتيان.

پاشان نىكۆدموس گوتى: بەلام كاتى ۋەرزىر دانەۋىلەى لە كىلگەدا چاند، ئىتر خۆ لە تەنىشت كىلگەكە دانانىشىت يان بۇ سەۋز بوونى دانەۋىلەكان بەردەۋام كار

ناكات. كارى سهركى وهرزير نهويه كه دانهويله خوى لهكيلگه دا بچينيت و ئينجا باران دهباريت و با، شنه دهكات و دانهويله سهوز دهكات و قهدهكهى گهشه پندهكات تا كاتى دهرويتتهوه. له ههموو نهو كاتانه دا وهرزير له خهودايه، بهلام نهو دانهويله كه چاندروويهتى شين دهبيت و پندهكات. عيسا لهناو چوو، بهلام نهو توويكى چاند كه ههنوكه له دلى مندا چينراوه و نهگهر توش پياويكى راستگۆ بيت، واته عيسا به بهريز بزانيت، نهوا دياره نهو دانهويلهيه له دلى توشدا چينراوه. من و تو ئيتر كاريمان نيهه جگه له وهى چاوهروانى شين بوو و گهشه كردنى نهو دانهويلهيه بين تا پوزيكت پندهكات. نهمهيه كه دهليم كارم به عيسا نيهه و ههلبهته نامهوى بليم ريز له عيسا ناگرم، بهلكو له بهر نه وهى كه بو عيسا هيچم پى ناكري، بويه پيوست ناكات ههول بدهم تا بزانه نهو چون بوو، پلهو پايهكeshى له كويدايه.

گوتم: تو كارىكت به سهر عيساوه نيهه، بهلام من كارم ههيه و دهمهوى بزانه عيسا چى گوتوه و بهلگهى راستى گوتهكانى چى بووه؟ تو ناتوانى سهبارت به عيسا نهو زانياريانهم بدهيتى تا من رازى بكهيت، بويه داوات لى دهكهم رينمايم بكهيت بو لاي قوتابيههكانى تا له گهليان دابنيشم و گفتوگو بكهين، چونكه دوور نيهه كه عيسا ههندي شتى به قوتابيههكانى خوى گوتبيت كه نهيوستبى به تو و به خهلكى ديكه بليت. من پيموايه عيسا ههنديك زانيارى داوه به قوتابيههكانى و ههنديك نهينى بو ناشكرا كردون كه بهباشى نهزانويه خهلكى ديكه نهو نهينيانه بزانه. من له دلى خوڤدا بو پهى بردن به راستيهكان، ههست به بليسهى ناگريك دهكهم كه ناهيلنى نارام بگرم و، تا نهشزانه عيسا چى گوتوه و ويستوويهتى چى بكات و بهلگهى راستى گوتهكانى چيه، دانانيشم. تكام له تو نهويه كه رينوينيم بكهيت بو لاي شوينكهوتوهكانى تا كيشهكهى خوڤم لهوان پيرسم و راستيهكانم بو پرون بييتهوه.

نيكوڤدموس گوتى: قوتابى و شوينكهوتوهكانى لهم جيگهيه دهترسن و پهترهوازه بوون و لهو شوينانهى كه كوڤهبنهوه زور دهترسن و، بويه بهگران دهستت دهيانگاتى. سهرهراى نهمانه، قوتابيههكانى كوڤمهله كهسانيكى ساده و سفيلن و ههمويان گهنجن و تپهپرينى كات، بيرى نهوانى پاك و قوول نهكردوه. بهمهه حال، نهگهريش بتوانى قوتابيههكانى عيسا بدوزيتهوه و له گهليان قسان بكهيت، هيچ شتيكت بو پرون ناييتهوه و تهناهت نهو شتانهى كه دهيزانى لهبيرت دهچيتهوه.

گوتم: بۆچی عیسا که پیاویکی گه وره بوو، کهسی سادهی کردووه به هاوړی خوی و بۆچی جوان ورد نه بوته وه تا وه کو زانایان و پیاوانی دیار و بهرچاو بینه قوتابی و شوینکه وتهی نهو؟

نیکوډموس گوتهی: ئەمە ی که تۆ گوته زور گرنگه و بابەتیکی بنه پرتیه له ژبانی عیسا دا. نه ریتی عیسا وا بوو که پیاوانی ساده و بی سرمایهی ده کرد به هاوړی خوی و دهیگوت که پله و پایه که ی تاییه ته به کهسانی ساده و هه ژار، نه ک زانایان و پیاوانی سرمایه دار. بویه زانایان یان پیاوانی سرمایه دار نه یان ده توانی بینه قوتابی و شوینکه وتهی نهو. من خوم ده مویست بیه قوتابی و شوینکه وتهی، به لام پیویستی بوونه قوتابی من نه وه بوو که کارگه ی گۆزه گه ری خوم بفروشم و له ئەندامه تی ئەنجومه نی بالای یه هوودیه کان ده ست بکیشمه وه و هه رچییه کم هیه له پریگه ی خوادا خه رچی بکه م. عیسا دهیگوت کهسانی ده توانن بینه قوتابی نه و که بی سرمایه بن، بویه کهسانی سرمایه دار له به خته وه ری بوون به قوتابی، بیبهش بوون. به م حاله شه وه من ده زانم عیسا له نیوان گه وره پیاواندا خاوه نی کۆمه لیک تانا بوو که پراویان پیی هه بوو. به لام عیسا ئەمە ی به قوتابییه کانی خوی نه گوت، چونکه به پیویستی نه ده زانی شوینکه و تووه کانی ناگاداری ئەم مه سه له یه بن.

گوتم: به هر حال، من هه ز ده که م قوتابییه کانی عیسا بیینم و له گه لیان گفتم کۆ بکه م.

نیکوډموس گوتهی: من ده زانم تۆ پیاویکی که خوازیاری وه رگرتنی زانیاریت، به لام له بهر نه وه ی پرمیت، قوتابییه کانی عیسا وا بیر ده که نه وه که نیازی سیخو ریت هیه و ده ته وی نه وان به دیت به دهستی پرمیه کانه وه بۆ نه وه ی وه کو عیسا له خاچ بدرین، به لام تا کاتی نه وان تۆ به سیخور نه زانن، له قسه کانیان هیچ تینا گه یته، واته له بهر نه وه ی نه وان کهسانیکی ساده ن، هه ندی شتت پی ده لین که هزی پیاویکی وه کو تۆ نه و شتانه په سه ند ناکات. هه روه ها تۆ له وان ده بیستیت که عیسا له ژوو ریکدا بووه که ده رگا که یان کلیل دابوو، به لام له و ژوو ره چۆته ده ره وه به بی نه وه ی قوفلی ده رگا که کرابیته وه و ده رگا که بکاته وه. قوتابییه کانی عیسا نه وه ونده ساده ن که کاتی نه و ژنه له گۆری عیسا گه پرایه وه و گوتهی ته رمی عیسا له گۆپ نه بوو، باوه ریان به قسه که ی نه کرد

ۋ، يەككى لەۋان ھېشتا ئامادە نىيە ئەۋە پەسەند بىكات كە عىسا زىندور بۆتەرە ۋ لە گۆر ھاتۆتە دەرەرە.

من سوور بووم لەسەر ئەۋەى نىكۆدموس شوئىنى نىشتەجئ بوونى قوتابىيەكانى عىسام پئى بلىت تاكو برۆم ئەۋان ببىنم ۋ لەبارەى عىساۋە قسەيان لەگەل بىكەم، بەلام ئەۋ ۋەلامى ئەرىنى پئى نەدامەرە ۋ ديار بوو گومانى لەمن ھەيە ۋ پئى وايە كە لەبەرئەۋەى من پۆمىم، لەۋانەيە قوتابىيەكانى عىسا بەدم بە دەستى پۆمىيەكانەرە، بەلام لەبەرئەۋەى پىداگرى من لە سنوور تىپەرى كرد، نىكۆدموس گوتى: ۋەرزىر تۆۋەكەى ۋەشانە ۋ لەۋانەيە يەككى لەۋ دانەۋىلانە لە دلى تۇدا پوۋابىت ۋ پىداگرتنى تۆ بۆ ۋەرگرتنى زانىارى بەھۆى پوۋانى ئەۋ دانەۋىلەۋەيە ۋ بۆئەۋەى ھەستى بزىۋى چالاكى خۆت پازى بىكەيت، برۆ بۆ جەلەلە ۋ لەۋى لىكۆلىنەرە لەۋ كەسانە بىكە كە عىسايان دەناسى ۋ كارە گەرەكانى ئەۋيان دىتوۋە، يان پرسیار لەۋ كەسانە بىكە كە بە سەختى نەخۆش بوون ۋ بەدەستى عىسا چارەسەر كراون تاكو لەبارەى ئەۋ پىاۋە گەرەيە قسەت لەگەل بىكەن ۋ زانىارىت پئى بەدن.

گوتم: لىرەرە تا جەلەلە رىگەيەكى دوۋرە ۋ من پىاۋىكى بيانىم ۋ دۋاى ئەۋەى كە گەيشتەمە جەلەلە، نازانم بۆ لای كى برۆم ۋ داۋا لە كى بىكەم تا لەبارەى عىساۋە قسەم لەگەل بىكات.

نىكۆدموس گوتى: كاتى گەيشتىە جەلەلە، ۋەكو ئەۋ كەسانەى رىگەى خۆيان نازانم لە كەسى تر پېرسە كە رىگەى ئىۋە كامەيە. ئەگەر بىستت يەككى پئى گوتى كە رىگاكان جۇرا ۋ جۆرن ۋ پىنۋىنى درۆزن زۆرن، پئى بلى من بىستوۋمە كە لە يەك رىگا زىاتر نىيە ۋ ھەز دەكەم لەۋ رىگايەرە برۆم. ئەۋ كاتە ئەۋ كەسە دەزانى تۆ لەۋ كەسانەيت كە رىز بۆ عىسا دادەنىيت ۋ ئەۋ شتانەى كە دەيزانى پئى دەلى.

گوتم: نىكۆدموس، زۆر سوپاست دەكەم بۆ ئەۋ زانىارىانەى كە پىت دام، بەلام بىستوۋمە كە عىسا لەم شارەشدا مۆجىزەى كردوۋە ۋ من ھەزناكەم پىش ئەۋەى لەبارەى مۆجىزەى عىساۋە زانىارى ۋەربىگرم، لەم شارە برۆم.

نىكۆدموس گوتى: لەم شارە ۋ لە دەۋرۋەرى شاردا، سئ كەس ھەن كە تۆ دەتوانى لەبارەى عىساۋە زانىارىان لى ۋەربىگرت. يەككىيان ژنىكە كە لە پابردودا ناۋى بە خراپە دەبرا ۋ پىيان دەگوت مریەمى مەجدەلىيە، بەلام عىسا پئى راستى پئى

نیشان دا و، لەو کاتەوه مریەمی مەجدەلییە بوو بە کەسیکی پاک و خواناس. بەلام بڕ دیداری دوو کەسەکەمی دیکە دەبێ لەم شارە بچیتە دەرەوه و خۆت بگەیهنیتە گوندی "بیتانی" کە لە نزیک شاردا یە. لەو گوندە دوو خوشک و بڕایەک دەژین و یەکی لەو دوو خوشکە، بە ئیزنی عیسا لەسەر زەوی بەرامبەر بە ئەو دادەنیشت و زانیاری لە عیسا وەردەگرت. ئەم ژنە، دوو کەسە کە تۆ دەتوانی لەبارەمی عیساوێ زانیاری ئی وەرگیریت. کەسی سێهەم، بڕای ئەم دوو خوشکەییە و ناوی "لازاروس"ە. لازاروس مائناوایی لە ژیان کرد و خستیانە ناو گۆرەوه و ماوێ چوار پوژ لە گۆردا بوو، بەلام عیسا ئەوی زیندوو کردەوه و تۆ دەتوانی لەبارەمی ئەم مۆجیزەییە لە خودی ئەو بپرسیت و بزانیت کە ئەو، دواي ئەوی زیندوو بوویەوه، خۆی لە چ بارودۆخیکیدا بینییەوه و هەستی بەچی دەکرد.

پرسیم: ئەم سێ کەسە نامادەن پەسەندم بکەن و لەبارەمی عیساوێ قسەم لەگەڵ بکەن؟

نیکۆدموس گوتی: ئەگەر تۆ پێیان بلێیت کە لایەن منەوه دێیت و سلۆی منیان پێ بگەیهنیت، نامادەن لەبارەمی عیساوێ قسەت لەگەڵ بکەن؟
 گۆتم: لازاروس بەراستی مردبوو یان....

نیکۆدموس قسەکەمی پێ بڕیم و گوتی: من دەزانم تۆ دەتەوێ چی بلێیت، تۆ دەتەوێ بلێیت کە هەندێ کەس بە پرووکەش دەمرن، لەکاتیکیدا بەراستی نەمردوون. من دەزانم ئەوه پڕوی داوه کە مردوویەکیان خستۆتە ناو تابوتەوه و بەرەو گۆرستان دەیان برد و، گروپیکی لە دواي مردووێکەوه شیوەنیان دەگیرا و بە شمشال ئاوازی ماتەمینیان ئی دەدا و کتوپر لەناو تابوتەکە هەستاوتەوه و بەسەرسامیەوه سەیری ئەو کەسانەمی دەکرد کە شمشالیان ئی دەدا و شیوەنیان دەگیرا و، ئەو کۆمەلە خەلکەش لە ترساندا هەلاتوون. من دەزانم هەندێ جار پڕوی داوه مردوویەکی کە بە پرووکەش مردووه، خستیوانتە گۆرەوه و هەولێ داوه خۆی بەردی گۆرەکە لەسەر خۆی لابدات و هەموو نینۆکەکانی شکاره و پاش ماوێیەکی کەم خنکاره و گیانی سپاردووه. لەم جۆرە پڕوداوانە، بەتایبەت لەسەر خاکی ئیمەمی جوولەکەکاندا پڕو دەدات، چونکە ئیمە بەپێی یاسای ئایینی خۆمان پێویستە لەسەرمان مردووهکە لەو

پۇژەدا كە دەمرى، ئەسپەردە بىكەين و ناتوانىن تەرمى مردوۋەكە بۇ دوو يان سى پۇژە
دابىنىن تا بزانىن ئايا بەراستى مردوۋە يان مردنەكى پروالەتتە.

يەككى لەو نىشانانەى كە گومانى مردنى ئى دەكرىت و لەلايەن پزىشكەكانىشەۋە
پەسەندە ئەۋەيە كە كاتى تەرم بۇنى ناخۇش دەگرىت، بەلگەى ئەۋەيە كە بەراستى
مردوۋە، چونكە تەرمى مروقى زىندو، ھەرچەندە ئەۋ پياۋە يان ئەۋ ژنە بە پىس و
چەپەلى ژىابىت، بۇنى لاشەى بەسەر چوۋى ئى نايەت. بۇيەشە باسى ئەمەت بۇ دەكەم
تاكو بزانىت لازاروس بىگومان مردبو، سەرەپراى ئەۋەى كە لاشەكەشى بۇنى كرتىبو
كەچى عىسا ئەۋ جۇرە مردوۋەى زىندوۋ كىردەۋە. بەلام ئەگەر تۇ پياۋىكى بەگومانىت،
بۇچى دەتەۋى لىكۆلىنەۋە لەبارەى عىساۋە بىكەيت؟ چونكە كاتى مرۇ بەگومان بىت،
نابى لەبارەى گەۋرە پياۋانەۋە لىكۆلىنەۋە بىكات. بەھەر حال من پىت دەلىم برۇ و لەلاى
"لازاروس" و دوو خۇشكەكەى قسە بىكە و، لەبەرئەۋەى تۇ پياۋىكى ھۇشمەندى،
دەتوانى درك بەۋە بىكەيت كە ئايا ئەۋان راست دەكەن يان نا.

گوتم: نىكۆدموس، من سوپاسى تۇ دەكەم و لەبەرئەۋەى منت فىر كرد و
نامۇژگاريت كردم و، بلى چەندە برە پارەت دەۋى تا پىت بدەم؟

نىكۆدموس گوتى: كابراى پۇمى، خۇ ئىرە پۇم نىيە تا كاتى زاناكان شتى فىرى
يەككى دەكەن، پارەى ماندوۋ بوونەكەى ئى بستىنن. ئىرە خاكى پىرۇزە و ئىمەى
جوولەكە پارەى ماندوۋ بوون لە ھىچ كەسى ۋەرنىگرىن و ھەركەسى بىئەۋەى بىيئە
فىركار و زانستى خۇى فىرى خەلك بىكات، دەبىت فىرى پىشەيەك بىئە تا بەۋ پىشەيە
ژىانى خۇى داين بىكات. ھەموو زاناكانى ئىمە كە دەيانەۋى مامۇستايەتى بىكەن و
زانستەكەى خۇيان فىرى خەلك بىكەن، خاۋەنى پىشەى تايبەتىن و بەۋ پىشەيە
پىداۋىستى ژىانى خۇيان داين دەكەن. منىش گۆزەگەر و باوكىشم گۆزەگەر بوۋە و،
ژىانى من لە پىگەى فروشتنى گۆزەۋە بەسەر دەبرىت. بۇيە ھىچ شتى لە تۇ ۋەرنىگرىم،
بەلام برۇ بىبەخشە بە ھەژارەكان.

كاتى دەمويست مائناۋىى ئى بىكەم و برۇم، بە بىانوى ئەۋەى كە پىگەى ئىمە
لەسەر ژوورى مىوانان بو، فەرمانى بە خزمەتكارەكەى خۇى كرد تا چىراى ژوورى
مىوانان ھەل بىكات. من زانىم كە ئەۋ زانا يەھوودىيە دەيەۋى ژوورى پىشۋازى خۇى
نىشانى من بدات تاكو بزانىم ئەۋ پياۋىكى ھەژار نىيە و پىۋىستى بە پارە نىيە. لە

ژوری پیشوزاییه‌که‌ی شتومه‌کی گرانبه‌های تیادا ده‌بینرا که له‌گه‌ل ژیانی گۆزه‌گه‌ریه‌که‌یدا ریك نه‌ده‌که‌وت، به‌لام من بیرم که‌وته‌وه که نیکۆدموس گوتی: کارگه‌ی گۆزه‌گه‌ری هه‌یه، واته‌ خاوه‌نی گۆزه‌گه‌ریکه و خۆی گۆزه‌ دروست ناکات. ده‌سته‌کانی پیاوه‌ زاناکه‌ش نیشانی ده‌دا که له ده‌ستی پیاویکی گۆزه‌گه‌ر ناچیت و پوخساری خپ و گۆشتنی "نیکۆدموس" له‌گه‌ل ریشه‌ سپیه‌که‌ی به پوخساری مندا‌ل ده‌چوو.

له ژوری پیشوزاییدا که‌میک پاره‌ستام و زانا یه‌هوودییه‌که‌ش ماوه‌یه‌ک وه‌ستا و سه‌یری منی کرد و گوتی: چاوه‌کانی تۆ نیشان ده‌ده‌ن که پیاویکی سزوش‌ت پاک و دروست‌کاریت. ئە‌گه‌ر مروّقه‌ له‌لایه‌نی جه‌سته‌یی یان پۆحییوه‌ نه‌خۆش بیت، شوینه‌واره‌که‌ی له چاوه‌کانیدا ده‌بینری و چاوه‌کانی تۆش نیشانی ده‌ده‌ن که نه‌خۆشی جه‌سته‌یی‌ت نییه‌.

ئینجا زانا یه‌هوودییه‌که‌ تا ده‌رگای ماله‌که‌ی خۆی منی په‌وانه‌ کرد و هه‌رچه‌نده ده‌مویست بیگه‌رینمه‌وه، په‌سه‌ندی نه‌کرد و گوتی: نه‌ریتی ئیمه‌ی جووله‌که‌ وایه‌ کاتیك میوان ده‌یه‌وی بروتا‌ته‌وه، ئە‌وا تا ده‌رگای ماله‌وه‌ په‌وانه‌ی ده‌که‌ین.

دیدار لە گەلا ئەو پیاوھى كە دواى مردنى، زیندوو بووئەوھ

دواى ئەوھى لە مائى نىكۆدموس ھاتمە دەرەوھ و كاتى چوومە سەر كۆلانەكان، سەیرم كرد خەلوھتە و وادىاربوو كەمى لە شەو تىپەر بووھ. من بە درىژى پىگا كەم جگە لە دوو ئىشكگىرى يەھوودى، كەسم نەبىنى تا گەيشتمە نزیكى ھەسارەى شار و لەویدا كۆپەر دەنگى ژنىك بىست كە گوتى: ئەى كابرأى بىگانە، چاكەت بە نىسب بىت.²⁰ من لە وەلامى ئەو ژنەدا ئەوھى كە گوتى دووبارەم كردوھ و گوتم: چاكەت بە نىسب بىت. ژنەكە لىم نزیك بووئەوھ و لە بەرامبەرەدا چۆكى دادا و گوتى: ئەى پیاوى بىانى، من ژنىكى ھەژار و بىنەوام.

لەو كاتەدا بەیرم ھاتوھ كە نىكۆدموس گوتى: ئەوھى دەتەوئىت بىدەیت بە من، بىبەخشە بە ھەژارەكان. ئەوھ بوو ئەو پارە زىویانەى كە دەمویست بىدەم بە زانا يەھوودىيەكە، دام بەو ژنە. كاتى ژنەكە پارەكانى ئى وەرگرتم، باوھرى نەدەكرد بىتتە خاوەنى ئەو زىوانە و پاش ئەوھى زانى من ھەموویانم بەخشیوھ بە خوئى، زۆر خوئشحال بوو و گوتى: داوا لە خوداى خوئم دەكەم پادائشى چاكەت بداتەوھ و ناوى خوئم پى بلى بۆئەوھى ھەمیشە دوعات بۆ بكەم.

من پاش رامانىك، نامادە بووم ناوى بچووكى خوئم بلىم و گوتم: من ناوم "ماركۆس"ە.

ژنەكە گوتى: من ناوم "مىرەم"ە، بەلام مىرەم ناو لەم و لاتەدا زۆرە و ھىندەى ژمارەى دەنكەكانى ھەنارىك مىرەم ھەيە. بەلام لەبەرئەوھى من خەلكى دىھاتىك كە ناوى "بىرت"ە، پىم دەلین "مىرەمى بىرت" پاشان ئەو ژنە گوتى: تۆ پارەت بە من دا و لە بەرامبەرەدا داوى ھىچت لەئى نەكردم، من ھەز دەكەم خەزمەتتەك بكەم.

گوتم: مىرەمى بىرت، تۆ ئەو پارەيەت لەخۆرا لەمن وەرئەگرتووھ، بەلكو من قەرزار بووم و ئایىنى خودام پەپرەو كردوھ.

ژنەكە گوتى: لەوانەيە تۆ قەرزدارى يەككى دىكە بووبىت؟

²⁰ وشەى (چاكەت بە نىسب بىن) ھەمان (شالوم)ى عىبرى و (سەلامو عەلەيكوم)ى عەرەبىيە.

گوتم: بهلئ، من قهرزدارى يه كيكي ديكه بووم و ئه و گوتى كه بیده م به كه سينكى تر.

ژنه كه گوتى: به م حاله شه وه من حه ز ده كه م له به رامبه ر ئه و پاړه ي كه له توى وهرده گرم خزمه تيك ت بكه م.

گوتم: ئه گه ر پوژ بووايه، ئه و له به رنه وه ي كه من ده مويست برؤم بو جينگه يه ك، داوام لى ده كړدى ئه و ريگه يه م پى نيشان بده ي، به لام له به رنه وه ي شه وه، پيويستم به ريڼمايى تو نيه.

ژنه كه گوتى: ريگاكان زورن و ريڼماييكه رى دروزن زورن.

كاتى گويم له م وشه يه بوو، هه لوه سته يه كم كړد. نيكو دموس به منى گوتبوو ئه گه ر ئه م وشه يه له ده مى كه سينك بيته دهره وه، به لگه ي ئه وه يه كه ده توانيت ريڼمايم بكات و ئه و شتانه ي كه نايزانم فيرم بكات. به لام بيستنى ئه م گوته يه له ده مى ئه م ژنه وه زور سه ير بوو. به م هوپه وه خه يالنيك هات به ميشكمدا و به خو م گوت له وانه يه بتوانم بو گه يشتن به شوينى مه به ست، هاوكارى له و ژنه هه ژاره وهر بگرم بوپه گوتم: له يه ك ريگه زياتر بوونى نيه و من حه ز ده كه م له و ريگه يه وه برؤم.

كاتى ژنه كه گوئى له م گوته يه بوو، لي م نزيك بوويه وه و به بى ئه وه ي پووخسارى خويم نيشان بدات، لئى پرسيم: ئه ي پياوى بيانى، تو چيت ده وئى؟
گوتم: من ئه مشه و له لاي پياويكى زانا بووم و چاوه رپم ده كړد هه ندى شتم له باره ي عيساوه پى بلنت كه من خوازيارى زانينيانم، به لام ئه و پياوه شتيكى پى نه گوتم كه شايانى بايه خ پيدان بيت. ئيستته داوا له تو ده كه م هه نديك زانيارى به سوو دم له باره ي عيساوه پى بده يت.

ژنه كه گوتى: ئه ي پياوى بيانى، ده زانى "ده روازه ي كانى" له كوئيه؟

گوتم: نه خير.

ژنه كه گوتى: بوپه ئه و ده روازه يه يان ناوانوه (كانى) چونكه نزيكى سه رچاوه يه كه كه ناوى لى ده بن.

گوتم: من شوينى ده روازه كه ده دو زمه وه.

ژنه كه گوتى: له به رنه وه ي دنيا تاريخه، بلئ بزانه نايا ريشته هيه يان نا؟

گوتم: بوچى ده ته وئى بزانى كه من ريشم هيه يان نا؟

ژنهکه گوتى: له بهر نه وهى دهمه وى پښماييت بکهه بولای پياويک که کيشهکهى تو ناسان دهکات و نهو شتانهى که نايزانى، پيټ دهلى، بهلام نهو پياوه رقى لهو پياوانهيه که پيشى خويان ده تاشن و، بويه نهگه ريشت دريژ نه بى، وهلامت ناداته وه. گوتم: من ليدهگه پريم تا ريشم دريژ ببويت.

ژنهکه گوتى: له مه به دواوه پيشى خوت مه تاشه و دواى نه وهى ريشت دهراته وه، برېو بؤ دهروزهى کانى به مه رجبى پوژ بويت. کاتى گه يشتيه نه وى، پياويک ده بينى که به گوژه که يه وه ناو له سه رچاوه که هله ده گوژى و پاش نه وهى ناوى هله گوژى، له دوايه وه برېو و کيشهکهى خوتى بؤ باس بکه. نهو پياوه وهلامت ده داته وه و له وان هسه وهلامت نه داته وه. نهگه بیدهنگ بوو، زورى لى مه که، چونکه زور کردنى تو بى سووده و برېو پوژيکى تر له هه مان شوين، دواى نه وهى که نهو پياوه ناوى له کانيه که هله گوژى، بروره وه بولای.

گوتم: نهى ژن، من هه رگيز له م شارهدا نه ميينيوه پياويک ناو له کانى هله بگوژى و، هله گوژينى ناو له کانى و پروباره کان کارى ژنانه يه.

ژنهکه گوتى: راسته، هه ميشه ژنان دهرېون بؤ ليوارى پروبار يان سه رچاوه کان و ناو هله ده گوژن و، هه ر بهم جوړه شه که يه کسه ر نهو پياوه ده ناسيته وه، چونکه تاکه پياوه ناو له کانى هله ده گوژى. تو هه ر پرسيارىک لهو پياوه بکهت، وهلامت ده داته وه، بهلام نهگه وهلامى نه دايته وه، زورى لى مه که و پوژيکى تر بروره وه بولای و نهگه رېوژى دووه ميش وهلامى نه دايته وه، برېو و پوژى سينه م بگه ريوه وه تا کاتى وهلامت ده داته وه.

گوتم: نهگه نهو پياوه کيشهکهه له باره ي عيساوه چاره سه ر بکات و نهو زانياريانه ي که من دهمه وى پيم بدات، نهوا جارنىکى دیکه قهرزدارى تو ده بم و ديمه وه بؤ ئيره و چهندين به رامبه رى نه مه ت ده ده مى که نه م شه و پيټى ده ده م.

ژنهکه گوتى: تو قهرزدارى من نابيت و به پيچه وان هوه نه وه منم که ئيستنه قهرزدارى تو م. قهرزى من به تو نه وه يه که رينمايى تو بکهه بؤ ريگه ي راست، نهوکاته به شىک له قهرزى خوم داوه ته وه. بهلام نه وه شى که تو گوتت بؤ پيدانى پاره به من دييته وه بؤ ئيره، مه يه، چونکه ليړه من نابيينته وه و ئيتر من نايه م بؤ ئيره.

دوای ئەم گوتەيە، ئیتەر ئیئە جیا بووینەوہ و منیش بەرہو مائی خۆم پۆیشتم. من پوخساری ئەو ژنەم نەبیینبوو و ئەگەر بە پۆژیش چاوم پئی بکەوتایەتەوہ، نەمدەناسی. بەلام بەباشی دەنگم دەناسی و لەھەر جیگەیک دەنگی ئەو ژنەم بییستایە، دەمزانی کە خۆیەتی.

پیشتر گوتبووم کە مائەکەم کەوتۆتە نھۆمی دووہم، راستەوخۆ بەھۆی قادرمەیکەوہ دەکەویتە سەر شەقام، بەجۆریک کە بۆ چوونە ژوورەوہ بۆ مال، ناچار نەبووم تەقە بدم لە دەرگا و خاوەن مال لەخەو ھەستینم تاکو بیئت و دەرگا کەم بۆ بکاتەوہ. کاتئ چوومە مائەوہ، خەوم لی نەدەکەوت و لەبیری ئەو ژنە و پووداوەکانی تر دەرئەچووم و تەنیا نزیکى بەیانی خەوم لی کەوت.

ریشم دەرھاتەوہ و جلیکی سادەم پەیدا کرد و لەبەرم کرد. من بەو ریش و کراسەوہ شیوہم لە ریبواریک دەچوو، بۆیە ئەگەر کەسی منی نەناسیایە نەیدەزانی من پۆمییکى ریزدارم. من دەمویست بچم بۆ گوندی "بیئانی" و لەگەل "لازاروس" دا قسە بکەم.²¹

لەبەرئەوہی گوندی "بیئانی" لەگەل شاردای بەینی زۆر بوو، بۆیە پۆشتن بۆ ئەوی، وەکو گەشتیک (بەلام گەشتیکی کورت) وابوو. پیش پۆیشتم، نانیک و کەمیک ماسی سویرم کپی و کەوتە پئی. ھەرەھا رینگەکەى من بۆ رۆیشتن بۆ گوندی "بیئانی" لە "دەروازەى کانى" یەوہ گوزەرى دەکرد و پیش تیپەر بوونم لە دەروازە، بەرہو گوندی "بیئانی" کەوتە پئی. لە رینگادا ھەندئ و لاخدارم بیینی کە دەوہنەکانی بیابان یان خەلوز یان کۆتەرەیان لە گوئ دیزژەکانیان بار کردبوو و بەرہو شار دەرپۆیشتن تاکو گەیشتمە گوندی "بیئانی".

گوندی "بیئانی" لەگەل دیھاتەکانی "قودس" دا جیاوازی نەبوو و خانووی یەک نھۆمییان ھەبو و لە نزیک گوندەکەش ناوچەیکى دارستان دەبینرا. کاتئ گەیشتمە

²¹ (لازاروس) لە وەرگێرداروہ فارسیکەیدا بە ناوی (اليعازر) ھاتوہ و گوندی (بیئانی) کە شوینی نیشتەجەن بوونی لازاروس بوہ، لە وەرگێرداروہ فارسیکەى ئینجیلدا وەرگێزانی (د. بروس لە یۆنانییوہ بۆ فارسى) بە (بيت عينا) ناوبراوە بەلام ئەم ناوانە لە زمانى فارسیدا پینگەیان نییە و ھەموویان ئەو ناوانەن کە وەرگێزەکەى ئینجیل نووسیووتی. بەلام (لازاروس) کە ناوہ ھەرەنسیەکەى (لازارە) ھەرەھا (بیئانی) کە گوندیکی ناودارە و دەکەویتە سەر خاکی ھەلەستین، لە ناوہ نێو دەولەتیانە یە و ھەموو کەسى دەیانزانی و وەرگێزى بئ ئەندازەى ئەم سەرگورشتەیک، سەبارەت بە وەرگێزانی ئەم کتیبە، لە پوونکرینەوہى نوورو دریزی ناوی ئەو کسانە و شوینەکان، خۆی پاراستوہ بۆئەوہى کە نەوہ بەسەر زۆر فرۆشتنیدا باریکریت.

دارستانه كه بىنىم پىاويك له ژيړ درختيكي ههنجير دانىشتووه. ليى نزيك بوومه وه و
گوتم: چا كه به نسيبي تو بيت، ئايا ئيره گوندى "بيتانى" يه؟

ئو كه سهى من چووم بو لاي، چاوانىكي هه بوو كه نه ده بزوت و وه كو دوو دانه
بهردى پووناك و ابوو به جوړيك كه و امده زانى نايينايه. مووى سهرى سپى بوو، به لام
پوخسارى زور گهنج ديار بوو و، لاويته كهى له گه ل پيستی سهريدا هاوتا نه بوون.

ئو پياوه پيى گوتم: چا كه به نسيبي خو ت بيت، ئايا ريگات ون كړدووه و
دهتوى ري نمايى بكرىيت؟

گوتم: ريگاكان زورن و ري نو ينيك هرى دروزن زورن، به لام من داواي ريگه ي راست
له تو ده كه م.

ئو پياو ه ش دواي بيستنى قسه كانى من گوتم: گومانى تيدا نيهه كه
"نيكو دموس" توى بو ئيره نار دووه تا چاوت به من بگويت.

پرسيم: ناوت چيهه؟

ئو پياوه گوتم: من ناوم "لازاروس". چيت له من دهوئ؟

"لازاروس" به نا ته واوى قسه ي ده كرد و وه كو ئه وه و ابوو كه نه تواتئ به ئاسانى
زمانى خو ي له ناو ده مي دا ه ل بسور ينى. دوو چاوه بي جووله كهى، بينه رى بيزار ده كرد
و منيش بو ئه وهى له بهرام بهر چاوه كانيدا نه بم، له ته نيش تيدا له ژيړ سايه ي دره خته
ههنجيره كه دانى شتم و خو م ناماده كرد تا ليى بكو لمه وه و ليى پير سم كه چو ن زين دوو
بو ته وه.

چهن د ساتيك بيدهنگ بووم و "لازاروس" گوتم: ئو پيشه وا گه وره انه ي ئيمه كه
لي رهن هه ز ده كن من بكوژن، چونكه ده زانن تا من زين دوو بم، هه ندى كه س دي نه لام و
ليكو لي نه وه م له سه ر ده كن و پو حانييه كان نايانه وي من بيمه هو ي نه وه ي خه لك
ليكو ل نه وه م ئى بكات. من نا پو م بو شار و هه ميشه له م گونده دام، به لام به هو ي نه وه وه
نييه كه بتر سم له وه ي پو حانييه كان له شار دا بمكوژن، به لكو له رو ي نه وه وه يه كه هه زم
لي ريه بو يه له گونده كه دا ني شته جي بووم. له وانه يه پو حانييه كان بيانه وي كه سانيك
بنيرن بو ئيره بو ئه وه ي بمكوژن، به لام من له پياو كوژه كه يان نا تر سم، چونكه ده زانم كه
هيج كه سى نا توائى من بكوژئ، چونكه من نامرم.

كاتى "لازاروس" ئەم قسەيەيى كىرد، مەن دوو دل بووم ئەوھى كە ئايا ئەو پىياوھ كەسىكى ئاسايىيە يان نا، پىم گوت: چۆن تۆ دەلىيى كە نامرىت، دەكرى زىندەوھرىك بتوانى پىروپاگەندەي ئەوھ بكات كە ھەرگىز مائىئاوایی لە ژيان ناكات؟

لازاروس گوتى: بەلى، ئەگەر كەسى بىشزانى كە مەرگى جەستەيىيەكەي مەرگىكى راستەقىنەيە، ھەرگىز نامرى و ژيانى بەردەوامە، منىش دەزانم كە مەرگى جەستەيىم مەرگىكى راستەقىنە نيىيە، چۈنكە پۇجى مەن ھەمىشە دەژىت و دەمىنىتەوھ و، تەنيا جەستەم دەكوژن و پۇج مەن لە دوای مەرگى جەستەيى، بە زىندوويى دەمىنىتەوھ.

گوتم: لازاروس، راستە تۆ مردبوويت و پاشان زىندو بوويتەوھ؟

ئەو پىياوھ گوتى: بەلى، ئەم مەسەلەيە راستە.

گوتم: راستە عىساي مەسىح كە لەخاچيان دا، تۆي زىندو كرەوتەوھ؟

لازاروس گوتى: بەلى، راستە.

گوتم: دەمەوى بزەنم تۆ چۆن زىندو بوويتەوھ؟

"لازاروس" كە بە ناتەواوى قسەي دەكرە و نەيدەتوانى بە ئاسانى زمانى بىزوينى گوتى: مەن مردبووم و خستىمانە گۆرەوھ و ماوھى چوار پۇژ لەناو گۆر بووم و لاشەكەم ئامادەي داپزان بوو. لەو كاتەدا عىسا لە گۆرەكەي مەن نىك بوويەوھ و گوتى بەردەكە لەسەر گۆرەكەم لاپەرن و خۆلەكان لە گۆردا بەيىننە دەرەوھ و مەن ھەستامەوھ و لەناو گۆر ھاتمە دەرەوھ و خۆم بە زىندوويى بىنيىيەوھ.

ئەو پىياوھى كە گوتى زىندو بووتەوھ، بەبى پەرىشانی و خۇشحالى دەئاخافت، وەكو ئەوھ و ابوو كە پروداويكى ئاسايى كە نە بۇ ئەو گرینگە و نە بوئم، دەگىرپتەوھ.

گوتم: لازاروس، دوای ئەوھى تۆ لەناو گۆر زىندو بوويتەوھ و ھەستايەوھ، چ

ھەستىكت ھەبوو؟ ئايا زانىت كە مردبوويت و پاشان گىانت ھاتۆتەوھ بە بەردا؟

لازاروس گوتى: بەلى، پاش ئەوھى زىندو بوومەوھ، زانىم كە مردبووم و

سەرلەنوى گىانم ھاتۆتەوھ بە بەردا.

گوتم: بارى جەستەيىت چۆن بوو و، پاش ئەوھى زىندو بوويتەوھ خۆت لە چ

ھالەتلكدا دەبىنى؟

لازاروس گوټی: دواى ئه‌وهى زیندو بوومه‌وه و هه‌ستامه‌وه، هه‌ستم به ماندوویه‌تیه‌کى زۆر ده‌کرد و وه‌کو ئه‌وه وابوو که ماوه‌یه‌کى دوورو دريژه بارى قورسم بار کردوه.

گوټم: لازاروس، هیچت له بیرماوه له‌و چوار پوژه‌ی که مردبوویت و له گوڤدا بوویت؟

لازارو گوټی: من له‌و چوار پوژه‌هه‌چم له یاد نییه.
گوټم: ته‌نانه‌ت ئه‌و کاته‌ش نایه‌ته‌وه یادت که هه‌ست بکه‌یت له‌ناو گوڤدایت یان نا؟

لازاروس گوټی: من له‌ماوه‌ی ئه‌و چوار پوژهدا هه‌چم نایه‌ته‌وه یاد و وه‌ک ئه‌وه وایه که ئه‌و چوار پوژه‌ له ژیان و ته‌مه‌نى مندا نه‌بووه.
گوټم: لازاروس، ئایا ساتى مه‌رگى خوټت له‌بیره. ده‌زانى له‌وکاته‌دا چیت ئى به‌سه‌ره‌ات؟

لازاروس گوټی: له دوا ساته‌کاتى ژیان، پيش ئه‌وه‌ی بمرم، هه‌چ جوړه ئازارىکم هه‌ست پى نه‌کرد و ته‌نیا هه‌ستم ده‌کرد که ناتوانم به ئاسانى هه‌ناسه بدهم و، وه‌ک ئه‌وه وابوو که گه‌رومیان به ده‌ریاچه‌یه‌ک به‌ستوته‌وه و پڼگه‌ی هه‌ناسه‌دانیان به‌ستوه و ته‌نانه‌ت ده‌نگى شلقه‌ شلقى ئه‌و ئاوه‌م ده‌بیست که له گه‌رومدا کوڤبوویه‌وه.
گوټم: تو ده‌زانى که له‌حاله‌تى سه‌ره‌مه‌رگدایت. ئایا ده‌زانى کوڤبوونه‌وه‌ی ئاو له‌ناو گه‌رووتدا، نیشانه‌ی ئه‌وه‌یه که که‌وتوویته گیانه‌لا؟

لازاروس گوټی: من نه‌مه‌زانى که کوڤبوونه‌وه‌ی ئاو له‌ناو گه‌رومدا و ده‌نگى شلقه شلقى ئاو به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه که له سه‌ره‌مه‌رگدام و به‌زوویى ده‌مرم، به‌لام به‌ روخسارى خوشکه‌کانمدا ده‌مزانى که مه‌رگى من نزیکه.

پرسیم: ئه‌ی دوا ساته‌کانى ژیانى پيش مردنت له بیره؟
لازاروس گوټی: نه‌خیر، چونکه له‌و کاته‌دا به‌هوى ئه‌وه‌ی که نه‌مه‌توانى هه‌ناسه بدهم، بیه‌وش که‌وتبووم.

گوټم: واته تو نه‌تزانى که‌ی گیانت له لاشه‌ت ده‌رچوو؟
لازاروس گوټی: نه‌خیر، نه‌مزانى.

پاشان لازاروس گوټی: من هه‌رگیز خوشکه‌کانى خوّم نابه‌خشم که عیسیان هی‌نا بو ئیره. نه‌گه‌ر خوشکه‌کانم به‌زۆر عیسیان نه‌هی‌نایه بو ئیره، نه‌وا به‌ده‌ستى

دوژمنه كانى خۇيەو ە گرفتار نەدەبوو و نەدەكوژار و، ەركاتى بىر لەو ەدكەمەو ە كه عيسا پيش ئەو ەى من زيندوو بكاتەو ە و لەسەر گوږەكم گرياو، زور نارەحت دەبم. گوتم: لازاروس، تۇ بۇچى گلهييت لە خوشكەكانى خوت ەهيه كه عيسايان ەيناو ە بۇئيرە؟ ئەوان ئەگەر عيسايان نە ەينايه بۇ ئيرە، ئەوا زيندوو نەدەبوويتەو ە و دووبارە خۇشيبى ژيانت نەدەبينييهو ە.

لازاروس گوتى: نوئ بوونەو ە ژيان منى شاد نەكردوو ە، چونكه كەسى كه مرد، ئەگەر زيندوو ببیتەو ە، شاد ناييت، چونكه دەبى دووبارە بمریتەو ە. چەند ساتيك بیدەنگى بەرقەرار بوو و "لازاروس" سەيرى ناسمانى دەكرد و منيش سەيرى ئەوم دەكرد و زور بە قيافەى سەرسام بووم، چونكه وەكو ئەو ە وابوو كه پوخسارى ئەو پياو ەيان لە بەرد دروست كرديت و ەيچ جوړه شادييهك يان خەميك لە پوخسارى نەدەبينرا.

گوتم: لازاروس، بيستووتە كه عيسا زيندوو بۆتەو ە و لەناو گوږ ەاتۆتە دەرەو ە و پۇيشتوو ە؟

لازاروس گوتى: كاتى خوشكەكانم ئەم ەوالەيان بيست، پۇشتن بۇ قودس تاكو تەماشاي گوږه بەتالەكەى عيسا بكەن. بەلام من بەبى ئەو ەى گوږه بەتالەكه ببينم زانيم كه زيندوو بۆتەو ە، چونكه كەسى كه بتوانئ لە دواى تيپەر بوونى چوار روژ بە سەر مردندا، زيندووم بكاتەو ە، دەتوانئ خۇيشى زيندوو بكاتەو ە.

گوتم: لازاروس، تۇ ەز دەكەيت عيسا ببيني؟

ئەو پياو ە گوتى: نەخير... نەخير.

پرسيم: بۇچى ەز ناكەيت چاوت پىي بكەويت؟

لازاروس گوتى: تا پوژئيك كه من زيندووم، ەز ناكەم عيسا ببينم، چونكه دەزانم كه ئەو لەبەرئەو ەى منى زيندوو كردهو ە، كوژرا، بۇيه نامەوئ چاوم پىي بكەويت.

گوتم: تۇ ەيچت بيستوو ە لەبارەى پلەو پايە و دەسەلاتەكەيهو ە؟

لازاروس گوتى: ئەو ەى كه من دەيزانم ئەو ەيه كه لەم دنيايهدا جگه لە مەرگ، ەيچ شتيكى راستەقينه بوونى نييه و ەموو شتيك دەمریت و من و تۇش كه ئيستە پىكەو ە قسە دەكەين، مردووين، واتە ەبوونى ئيستاي ئيمە پىگايەكه بۇ پەيوەست بوونمان بە مەرگەو ە.

گوتم: من سەبارەت بە پلەو پايەى عيسا قسەم لەگەل كردي، نەك مەرگ.

لازاروس گوتی: دەسه‌لاتی عیسا دەسه‌لاتی مەرگه، واته هەر وهك چۆن مەرگ به‌سەر هه‌موو دنیادا حوكم ده‌كات، ئاوا عیسا‌ش به‌سەر هه‌موو دنیا دا حوكم ده‌كات. دواى ئەم قسه‌یه "لازاروس" له جیى خۆى هه‌ستایه‌وه و گوتی: حه‌ز ده‌كەیت خوشكه‌كانم ببینی؟
گوتم: به‌ئى.

لازاروس گوتی: وهره تاكو بته‌مه لای خوشكه‌كانم و لیت جیا بيمه‌وه، چونكه من ناتوانم زۆر له‌گه‌ڵ خه‌لك قسه بكه‌م.

ئیمه به‌رێ كه‌وتین و من چاوه‌ڕێم ده‌کرد "لازاروس" راسته‌وخۆ بمبات بۆ گوند، به‌لام ئه‌و پیاوه منى له رینگایه‌كى ناراسته‌وخۆوه برد بۆ گونده‌كه و گه‌یشتی‌نه گۆرستان. لازاروس گۆرپێكى پێ نیشان دام كه به‌رده‌كه‌یان له‌سەر لابردبوو و گوتی: ئەمه گۆرپى منه و، دواى ئەوهى به‌رده‌كه‌یان لابرد، عیسا منى بانگ کرد و له‌ناو گۆره‌كه هه‌ستامه‌وه.

دواى ئەوهى گۆرستانه‌كه‌مان تێپه‌ر کرد، لازاروس دوو گویدرێژى پێ نیشان دام كه له له‌وه‌رگا‌دا ده‌له‌وه‌پران، پاشان چه‌ند دره‌ختێكى میوه‌ی پێ نیشان دام و گوتی: ئەم كینگه‌یه كه ده‌یبینی، هى منه و ئەم مریشك و كه‌له‌شیرانه‌ش كه دانه‌وی‌ئله‌ى زه‌وى هه‌لده‌گرنه‌وه، هەر هى منه.

كینگه‌كه‌ى لازاروس زۆر خۆش بوو و فشه‌كل‌اونه‌كان²² تێیدا ده‌یانخویند و كلك هه‌لته‌كینه‌كان²³ له تهنیشت كینگه‌كه‌دا كلكیان هه‌لده‌ته‌كاند. من ئەوه‌نده پۆچووبووم به‌ناو خۆشى كینگه‌كه‌دا كه له‌بیرم چووبوو له‌گه‌ڵ پیاوی‌كدا ده‌پۆم كه له دنیاى مردوواندا هاتوووه بۆ ئەم دنیا‌یه.

²² (فشه‌كل‌اونه) بالنده‌یه‌كه كه كلاله‌یه‌كى به‌سه‌ره‌وه‌یه و هه‌رته‌وه‌ش شتیه‌یه‌كى جوانى پێ به‌خشیه‌وه و په‌نگێكى قاره‌بى هه‌یه و له‌هه‌ندێ شوێن پێی ده‌لێن (سۆفانه). (و.كوردی)

²³ (كلك هه‌لته‌كینه) بالنده‌یه‌كى زۆر بچووكه و به‌رده‌وام كلكیان هه‌لده‌ته‌كێنن و پێشیان ده‌گوتریت (شوان هه‌لته‌له‌تینه) چونكه زۆر له نزیکى مرۆڤه‌وه ده‌نیشنه‌وه و ئه‌گه‌ر مرۆڤ نوابان بکه‌وێت بۆئەوه‌ى بیانگریت ئه‌وا زۆر ناخه‌ن به‌لكو له شوێنى نزیك ده‌نیشنه‌وه و ئه‌مه‌ش واده‌كات مرۆڤ وابزانێ ئه‌و بالنده‌یه توانای هه‌له‌فرینی نییه، بۆیه هه‌ول ده‌دات دواى بکه‌وێت هه‌روه‌ها شوانه‌كان زۆر تووشى ئەم بالنده‌یه ده‌بن و بۆیه ئه‌گه‌ر زۆر شاره‌زا نه‌بن ئه‌وا دواى ئه‌و بالنده‌یه ده‌كهن و له مه‌رهمه‌لانه‌كانیان ئه‌وه‌ر ده‌که‌ونه‌وه. (و.كوردی)

چاوپیکه وتن له گهل خوشکه کانی لازاروسدا

"لازاروس" منی برده مالیک و پینوینی کردم بۆ ژوریک. سهیرم کرد له سهرووی ژوره که وه پارچه فهرشیک له سهیر زهوی پاخراوه و سندوقیکی دارینیان داناوه و، له خوارووی ژوره که شهوه چهند دهفریکی گه وره و بچوکی مسی و سواله تی (گۆزه له) ده بیبران. نهو خانووه چهندین ژوروی تریشی تیدا بوو. به "لازاروس" م گوت: له بهر نه وهی دنیا گهرمه، نه گهر کیشه نه بی با برۆین و له حه وشه که دا له ژیر سیبهری درهخت دابنیشین.

نهو گوتی: بابرۆین و پویشتین بۆ حه وشه و، من له ژیر سیبهری داریک له سهیر بهردیکی تهخت دانیشتم.

لازاروس خوشکه کانی خوی که ناویان "مارتا" و "مریهم" بوو، بانگ کرد و نهوانیش هاتن و به پیی نه ریتی یه هوودییه کان پوخساری خویان به پوشریک داپویشیبوو، به لام بهو جوړه نا که نه بی برۆین. لازاروس ناماژهی به وان کرد و گوتی: نه مه یان "مارتا" و نه وهی دیکه شیان "مریهم" خوشکی منن و مریهم له مارتا بچو و کتره و هر چیه کت ده وی له وان بپرسه.

دوای نه م گوتهیه، لازاروس پوشت و خوشکه کانی دوای پوشتنی براکه یان چاویان برییه زهوی و وا دیار بوو به هووی شهرمه وه نه توانن قسه بکن.

من گوتم: من پیاویکی "پومی" م و بۆ وهرگرتنی زانیاری سه بارهت بی عیسا هاتووم بۆ ئیره، چونکه بیستوومه که عیسا له م ماله دا بووه، ئایا ئیوه ده توانن سه بارهت به عیسا که براکه تانی زیندوو کردو ته وه، زانیاریم پی بدهن؟

دوو خوشکه که له ژیر پیلوه کانیانه وه سهیری یه کترین ده کرد و وهک نه وه و ابوو که هر یه که یان چاوه برییه نه وهی تریان قسه بکات. دواچار "مارتا" که خوشکی گهره تر بوو، زمانی هیئایه قسه و گوتی: نهو پوژهی عیسا هات و گهره کی بوو براکه مان زیندوو بکاته وه، هه موو دانیشتوانی نه م گونده له گوپرستان ناماده بوون. عیسا گوتی که به ردی سهیر مه زاری براکه مان لابه دن و پاشان براکه می بانک کرد و لازاروس، له کاتی که کفنی له بهردا بوو، له ناو گوپره که هه ستایه وه.

خەلك لهو كاته دا كه بينيان مردوويهك كه كفنێ له بهردايه، له ناوگۆڤر ههستاوه تهوه، ترسان و ههلهاتن. بهلام له بهرئهوهی لازاروس برای خۆمان بوو، كفته كه يمان له بهر داكەند و له بهرئهوهی ماندوو دههاتو بهرچار، بۆيه دامان نيشاند و خواردن و خواردنه وه مان بۆ هينا و، نهو خهلكهش كه له ترسان رايان كردبوو، گه پانهوه و كاتيک بينيان براكه مان خهريکی خواردن و خواردنهويه و قسه دهكات، دهوريان ليدا و له باره ی مردنه وه پرساريان لی دهکرد له وهی كه له ناوگۆڤر دا چۆن گۆزه راندوويه تی. بهلام براكه مان نه يده توانی وه لاميان بداته وه، چونكه ناگای له بارودۆخی خۆی نه بووه له ناو گۆڤر كه دا.

مريه م كه خوشکی بچووكتر بوو گوتی: پياويك له م گونده دايه كه نابينا بوو و عيسا چاوی چاك كرده وه، نایا دهتووی نهو پياوه ببینی و له باره ی چۆنييه تی چاك بوونه وهی چاوی پرسيار لی ئيگه ن؟

گوتم: نا، نامه ويخ، چونكه نه م بابه ته به ناوبانگه و هه موو كه سنی دهزانی كه عيسا پياويکی نابينای چاك كردۆته وه. من ده مه وی بزانه م چ كاتيک عيسا هاتوه بو ئيره و له م ماله دا بووه به ميوانی ئيه وه؟

مريه م گوتی: دواي نه وهی عيسا براكه ی ئيمه ی زيندوو كرده وه، ريگه ی بيابانی گرته بهر تا وه كو له بزوي دانيشتوانی نه م گونده ناسوده بيت. شهش پوژ پيش جهژنی گه وهی جووله كه كان، عيسا له بيابانه وه هات بو نه م گونده و نهو پوژه ده يگوت: ((من دهزانه م كه مردن نيزيکه و ده كوژريم)). نهو پوژه، من و خوشكه كه م بپرومان نه ده كرد بهو جوژه نه شياوه و به نازاره وه عيسا بكوژن و، هيشتا سه رمان له وه سوپماوه كه بوچی نهو پياوه چا كه كاره يان له خاچ دا.

مارتا هاته قسه و گوتی: گه وه پياوان ده لين نه وهی كه له تابلوی نه زه له دا نووسراوه، ده بی بهرگی كردار له بهر بكات و بچيته بواری جيبه جي كردنه وه. من له بهرئه وهی كه ژنه م، سه رم له م بابه ته ده رناچی و نازانه م تابلوی نه زه ل چيه و چی له سه ر نووسراوه، به لام بهو نه قلله كه مه ی خۆمه وه وا بير ده كه مه وه كه نابي مه رگی پياويکی وه كو عيسا له سه ر تابلوی نه زه ل نووسرابي. مه گه ر بليم بۆيه بهو شيوه نه شياوه كوژرا تاكو خه لك بپروای پی بهين و بپروا بوون به عيساش، ببينه هوی پرگاریی خه لك.

گوتم: له باره ی ده سه لاتی عيسا وه زانياريت هه يه يان نا؟

مارتا گوتى: من و خوشكەكەم ئافرەتەن و ئىمەي ئافرەت تەنيا ئەو دەزانىن كە چۆن ھەويرى نان بە دەست بەينىن و بيشىلەن و بە چ شىۋەيەك نان بكەين و گوشتى مەر ئى بنىن و، لە ۋەرزى پايزدا بەروبومى ترى لە دار مېۋەكان بكەينەو و مېۋەي دارەنجىرەكان بچىنەو. دانايى ئىمە لە سنورى ئەمانەدا تىپەر ناكات و، ئىمە ناتوانىن بلىن دەسلەتى عيسا چۆنە. مريم گوتى: ئەۋەي من دەيزانم ئەۋەيە كە ھىچ پياۋىك ناتوانى ۋەكو عيسا قسە بكات و، ئەۋ دەيگوت لەبەرئەۋەي كە ئەۋ پروناكىيەكە و ھاتۆتە دنيا، ھەركەسى پىرواي بەۋ ھەبىن، ئەۋا لە تارىكىدا نامىنىتەو. ديسان دەيگوت ((ھەركەسى من بىينى، دەتوانى ئەۋەشى كە منى ناردوۋە، بىينى)). يەككى لە قسەكانى ترىشى ئەۋە بوو كە دەيگوت ((من رىگەي راست و راستەقىنەي ژيانم و دەتوانم لە گوناھى خەلكانى دىكە خوش بىم)).

گوتى: قبول كردنى ئەم قسەيە ئاسان نىيە. چۆن عيسا دەيتوانى لە گوناھەكانى خەلكانى دى خوش بىيىت؟ ھەموو پەندىارانى دنيا گوتىوانە ھىچ كەسى ناتوانى لە گوناھى كەسىكى تر خوش بىيى، مەگەر ئەۋ كەسە خۇي كەوتبىتە بەر ستەم و ئازار و، لە گوناھى ستەمكار و ئازادەرەكە خوش بىيى. ھىچ كەسى ناتوانى لە گوناھى كەسىك كە ستەمى لە كەسىكى تر كردوۋە، خۇشى بىيى و لە پروي ھىز و لۇژىكەو، لىخۇش بوونى ئەۋ جۆرە ستەمكارانە لەلەين كەسىكەو كە خۇي پروبەپروى ئەۋ ستەمە نەبۆتەو، شايانى قبول كردن نىيە.

مارتا و مريم بىدەنگ بوون و مارتا گوتى: ئەي پياۋى بيانى، وا ديارە تۆ پياۋىكى تىگەيشتو و ھۆشمەندى و دەتوانى لەۋە تىبگەيت كە عيسا چى دەگوت. تا ئەۋ جىگەيەي من دەيزانم، عيسا نەيگوت كە چاوپۇشى لە مالى كەسەكان دەكات و لە گوناھى ئەۋ ستەمكارانەي كە ستەميان لە خەلكى تر كردوۋە، خوش دەبىن. بەلكو ئەۋ گوتى لەۋ گوناھانە خوش دەبىت كە لە خودى كەسەكەو سەرچاۋە دەگرى و جگە لەۋ كەسە خۇي، زيان بە كەس ناگەيەن.

مريم گوتى: عيسا لەسەر شىۋەي مروۋە بۇ ئەم جىھانە ھات و ۋەكو مروۋىكىش مالىئاۋايى لە ژيان كرد، بەلام ئەۋ لە مروۋە زياتر بوو.

گوتم: من ئەم قەسەت پەسەند ناکەم. من خۆم دەزانم کە عیسا لە کەسی ئاسایی دیارتر بوو و بیگومان شتیک لەودا هەبوو کە لە مروۆی ئاساییدا نەبوو (لەو پووەوە ئەو قسانەم دەکرد بۆئەوێ ئەو دوو خوشکە بەینمە قەسە و هەندێ شتیان لێو بزانم) مریەم گوتی: من دەزانم کە دەبێ لە ناخی دلەو خودامان خۆش بووێت و سۆزمان بەرامبەر هاوشیوەکانی خۆمان هەبێت.

گوتم: من نازانم واتای خۆشویستنی خودا چی دەگەیهنێ (ئەمەشم دەگوتم بۆئەوێ لەو دوو خوشکە شتی فیر بێم) مروۆ چۆن دەتوانی کەسیکی خۆش بووێت کە نە دەیبینی و نە گوێی لە دەنگی دەبێت؟ هەرەها چۆن مروۆ دەتوانی هاوشیوەی خۆی وەکو خۆی خۆش بووێت؟ لەنیو هاوشیوەکانی ئێمەدا کەسانیک هەن کە لە ئەژدیها نازاردەرتن و چۆن دەتوانی ئەو جۆرە کەسانە خۆش بوویستین؟

مریەم گوتی: ئەگەر یەکنێ لە هاوجۆرەکت کە لە ئەژدیها نازاردەرتەر، شاپیکی لە پوومەتت دا، تۆ لایەکی تەرت بێرە پێشەو تاکو شاپیکی تەرت ئی بدات و ئەگەر بەو جۆرەت کرد، ئەوا زللی دوویمت ئی نادات و ئەگەریش ئی ی دایت، ئەوا لەگەڵت دەبێتە هاوپی و ئەو کەسە کە وەکو ئەژدیها نازاردەر بوو، دواي ئەو وەکو بەرخێ لیدیت.

گوتم: مریەم، ئەم فەرمانە کە لە عیسات وەرگرتوو هەرگیز لای ئێمە پۆمی پەسەند ناکرێ و ئەگەر کەسێ شەپازلەیه کمان لێ بدات، ئێمە بە شمشیر وەلامی دەدەینەو. بەلام ئەو مریەم، من دەبێ دوو جار ئافەرینت پی بلیم. ئافەرینی یەکەمی من بۆئەوێ کە تۆ ئافەرەتیکی ژیر و شایستەیت و، ئافەرینی دووهم بۆئەوێ کە لە نیکۆدموس باشتەر فەرمانەکانی عیسا بلۆدەکەیتەو و دەیانگەیهنیت، لەکاتی کدا کە ئەو، بانگەشەئەو دەکات کە پیاویکی زانیە و تۆ هیچ بانگەشەیهکت نییە و خۆت بە ئافەرەتیک دەزانیت و بەس.

مریەم گوتی: دەکرێ داوات ئی بکەم بەژیر و شایستە ناوم نەبەیت، چونکە حەز ناکەم.

مارتا گوتی: مریەم، تۆ ئافەرەتیکی ژیر و شایستەیت و بوونی ژیری و شایستەیی یەکیکە لە خەلاتەکانی خودا و، کاتی پیت دەلین ژیر و شایستەیت، نابێ پیت ناخۆش بێت. پاشان بە منی گوتم: کابرای بیانی، خوشکی من خاوەنی ژیری و داناییە و تا ئیستە چەندین داواکاری هەبوو، بەلام شوی نەکردوو. ئێمە ئەم دوو خوشکە لە دواي

ئەۋەي باوك و دايكمان مردن و هەتئو كەوتىن، شومان نەكرد و بە چاودىرى لازاروسى برامان دەژىيان و "عيسا" ش كە دەيزانى چاودىرى "لازاروس" بۇ ئىمە پىويستە، بۇيە ئەۋى زىندوو كردهۋە تا ئىمە بى سەرپەرشتىار ئەيىن.

ئىنجا مارتا بەردەوام بوو: كابرانى بيانى، پىش ئەۋەي عيسا زىندوو ببىتەۋە، ئىمە بۇ مەرگى ئەۋ پرسەدرا بووين، بەلام پاش ئەمە ئىتر رەش پۇش ئابىن، چونكە دەزانىن ئەۋ زىندوو و دەزانىن كە هاتنى عيسا بۇ گۆي زەۋى و، مردن و پاشان نوئى بوونەۋەي ژيانى، دىنيا دەخاتە قۇناغىكى نوئو و گومانمان نىيە كە نىشانەكانى سەردەمى جىهانى نوئى دەرەكەۋىت.

ئەم قسەيەي مارتا منى خستە ناو خەيالەۋە، چونكە خودى خۇشم ھەستم دەكرد كە مەرگ و نوئى بوونەۋەي ژيانى عيسا، قۇناغىكى تازەي لە ژيانى خەلكى ئەم جىهانەدا دروست كردهۋە.

گوتم: من ئەمپۇ سوودم لە قسەكانى ئىۋە ۋەرگرت و ھەرچەندە بپروم بە ھەندى لە قسەكانتان نەبوو، بەلام ديسان سوودتان بە من گەياند و ئىستەش مائاۋاويتان ئى دەكەم و دەپۇم.

بەلام مارتا بانگى ھەلدا: مەرۇ، من ناھىلم بە برسىتى و تىنوئىتى لىرە بپروئىت. دانىشە تاكو خواردن و خواردنەۋەت بۇ بەيىنم و، بەبى ئەۋەي گوى بدات بە پىداگرى و بەرھەلستەكانى من، ديار نەما.

من لە كاتىكدا كە ئامادە ببووم بۇ پۇشتىن، لەسەر بەردىك دانىشتم و مريەم لە تەنىشتىمدا لەسەر زەۋى دانىشت بۇئەۋەي من، كە ميوانيان بووم، تەنيا نەبم بەلام چاۋەكانى پىبوۋە زەۋى.

مارتا ھات و سەيرم كرد تەبەقىكى دارىنى گەرەي بە دەستەۋەيە و ئەۋ تەبەقىكى لەسەر بەردەكە، لە تەنىشتى من دانا و لەناو ئەۋ تەبەقىيەدا كولىرەيەكى، كە پۇن و كونجى بەسەرۋە بوو، تىدا بوو. لە تەنىشتى نانەكەدا لەتى گۇشتى مەر دەبىنرا و لەلايەكى تەبەقىكەدا دەفرىكى گەرەي ھەنگوين سەرنجى پادەكىشا و بىرك لەۋ سەۋزە بەھارىەناي كە بۇ كردهۋى ئىشتىھا دەخورىت، بۇي ھىنابووم.

مارتا له مهسینه‌یه‌کدا²⁴ ئاوی هیئا و هه‌ردوو دهستی منی شویشت و خوئکی کردم تا نان بخۆم.

گوتم: ئەی تو و خوشکه‌که‌ت نان ناخۆن؟

مارتا گوتی: ئی‌مه تیرین.

گوتم: "لازاروس" ی براتان نایه‌ت تا له‌گه‌لم نان بخوات.

گویتیشم: ئەو هه‌موو خواردنه‌ی که بۆ منتان هیئاوه. زۆره.

مارتا گوتی: ده‌بی ئه‌وه‌ی له‌ناو ئەو ته‌به‌قه‌دایه بیخۆیت.

من له‌به‌رئه‌وه‌ی به‌پێ له‌ شاره‌وه تاكو گوندی "بیتانی" هاتبووم، به ئیشیتیه‌اره دهستم به خواردنی شیوه‌که کرد. کاتی تیز بووم، دهستم له خواردن هه‌لگرت به‌لام مارتا به تکا وای ئی کردم ده‌ست به خواردن بکه‌مه‌وه. کاتی دهستم له خواردن هه‌لگرت و هه‌رچی مارتا و مریه‌می خوشکی تکایان کرد، هیچ نه‌خوارد، چونکه ده‌مزانى هه‌رکاتی زیاد له‌وه نان بخۆم، نه‌خۆش ده‌که‌وم.

خۆم بۆ هه‌ستان ئاماده‌کرد و کاتی هه‌ستامه‌وه، هه‌ستم کرد پییه‌کانم زۆر لاواز بوون و له‌پێ که‌وتوون، له هه‌موو له‌شمدا هه‌ستم به سستی ده‌کرد. به‌خۆم گوت: نه‌کا ئەم دوو خوشکه ماده‌ی بیه‌هۆشکه‌ریان کردبیتته خواردنه‌که‌مه‌وه بۆئه‌وه‌ی بیه‌هۆشم بکه‌ن. به‌لام ئەو دوو ئافه‌رته ئه‌وه‌نده ساده و پاک ده‌هاتنه به‌رچاو که من ئیتر ئەو بیرکردنه‌وه‌م له می‌شکی خۆم ده‌رکرد.

کاتی له ناخواردن ئی بوومه‌وه، که‌می‌ک له نیوه‌پۆ تپه‌په‌ربوو. مارتا پئی گوتم: ئیسته دنیا گه‌رمه و له‌م ماله‌دا بخه‌وه تاكو هه‌تاو له ناوه‌راستی ئاسمان تپه‌په‌ر بکات و دنیا فینک بکات، ئینجا بۆ گه‌رانه‌وه بۆ شار به‌پێ بکه‌وه.

گوتم: ده‌ترسم له‌م ماله‌دا بیزارتان بکه‌م.

مارتا گوتی: چه‌ند ژووریک له‌م ماله‌دا هه‌یه. ئی‌مه ئەگه‌ر بمانه‌وی پشوو بدین، جیگامان هه‌یه.

پاشان دوو خوشکه‌که پینوینیان کردم و منیان بۆ ئەو ژووره برد که ده‌بوو پشوو تیدا بده‌م.

²⁴ له فارسیه‌که‌دا به (ابریق) هاتوه و ئه‌میش له (ئابریز) فارسیه‌وه هاتوه و عه‌ره‌بیتراوه (فه‌ره‌نگی گوته‌ند و زنان). له کورده‌واری دێرینیشدا هه‌بووه و پئی ده‌لێن (مه‌سینه‌ی زه‌موت) که ده‌فرێکی به‌ترخه.

ئاشنابوون بە ژنيك كه ئازادكرايو

كاتى منيان بەرەو ئەو ژورە پەوانە كرد، زانيم مالى ئەو دوو خوشكە لەو
گەرەتر و فراوانترە كه من لە كاتى چوونە ژورەدا بىرم ئى دەكرەو. ئەوان منيان
برە ژورىكى فينكەو. سەيرم كرد جيگەيەكى نووستيان لەو ژورەدا پراختبوو كه
بۆنى دارچينى لىو دەهات. لەو ژورەدا گۆزەلەيەكى پىر لە ئاو و تەشتىك و
پارچەيەكى لىبوو.

مارتا گوتى: ئىرە ئەو ژورەيە كه عيسا ئى دانىشتوو و تۆش لىرە پشوو بە.
ئىنجا دوو خوشكە كه لە ژورەدا چوونە دەرەو و منيان بە تەنيا بەجى هيشت بۆئەو
بخەوم. من لەسەر ئەو جيگەيەى كه بۆنى دارچينى لى دەهات، پراکشام و دواى
ماوئەك بەهوى فينكى ژورەكە و نەرمى جيگەكە خەوم لىكەوت.

ساتىك بەئاگا هاتمەو و بەبى ئەو چاوەكانم بكمەو، زانيم كه هوى
بەئاگاھاتنەو من لەو ژورەدا ئەوئەكەسىك لەو ژورەدايە. من بەباشى هەستم بەو
كەسە دەكرد كه لەوى ئامادەبوو، بەلام نەمدەبينى. چاوەكانم كردهو بۆئەو
بىبينم و سەيرم كرد كهس لەو ژورەدا نىيە. بە خۆم گوت لەوانەيە بەهەلەدا چووبم. پىلوى
چاوەكانم لىك نا و چەند ساتىكى دىكە ديسان هەستم كردهو كه كەسىك لەو
ژورەدايە.

ئەم پووداوە دەجار دووبارە بووئەو و هەرچارە و چاوەكانم لىك دەنا، هەستم
دەكرد كەسىك لەو ژورەدايە و كاتى چاوەكانم كردهو، كەسم نەمدەبينى. من دىنيا
بووم لەوئەو كه ئەو كەسەى لەو ژورەدا هەستم پى دەكرد، عيسايە. هىچ بەنگەيەكم
نەبوو بۆئەوئەو بزانم ئەو كەسەى لەو ژورەدا هەستى پى دەكەم عيسايە يان نا، بەلام
لە هەمان كاتدا من هەر لەو دىنيابووم ئەو كەسەى كه لەكاتى چا لىك نام لەو
ژورەدا هەستم پى دەكرد، عيسايە. جارى يانزەيم كاتى كه چاوەكانم داخست،
ديسان خەوم لىكەوتەو.

لە کاتە گەرمەکانی پۆژانی بەهار و ھاریندا، بەتایبەت لە دواى نانخواردن، پى دەکەوى کە مەروە چەندین جار بخەوێت و بەناگا بێتەو و، منیش ئەو پۆژە لەگەڵ ئەوێ کە لە خەو ھەستابووم، دیسان نووستمەو.

جاریکی تر بەناگا ھاتمەو و ھەستم کرد کەسیک لە ژوورە کەدایە و ویستم چاوەکانم بکەمەو و بۆئەوێ ئەو کەسە ببینم، بەلام ھەرچیم کرد نەمتوانی چاوەکانم بکەمەو و ھەک بلیی دوو کیشی قورسیان لەسەر پیلۆھکانم داناو کە ھەریەکەیان قورسیایی ھەزار بەردیان^{۲۵} ھەبێ، بۆئەوێ چاوم نەکریتەو. دوا جار بە پەستانیکی زۆر پیلۆی چاوەکانم کردەو و ئەم جارەیان دیدەکانم کەسیکی لە ژوورە کەدایە بینی. من ئومیدم وا بوو کە لەو ژوورەدا عیسا ببینم، بەلام ئەوم نەبینی و سەیرم کرد ئافەرەتیک لە ژوورە کەدا ھاوستانە، ئەو ئافەرەتە کە لە تەنیشت جیگە خەوێکەى مندا بوو، جلیکی ڕەشی لەبەردا بوو و پەرچەییکی دابوو بە دەم و چاویدا، بەلام نەک بەو شیوہیەى کە نەتوانم دەم و چاوی ببینم. قەد و بالایی وای نیشان دەدا کە گەنج نەبێ و تێپەر بوونی پۆژەکان، شۆینەواری بەسالداجووی تەمەنى لە قەد و بالایدا تۆمار کردبوو. بەلام شیوہی ئەو ئافەرەتە دەری دەخست کە لە سەردەمی گەنجیتیدا زۆر جوان بووێت.

من کاتێ چاوم بەو ئافەرەتە کەوت، لە جیگەى خۆم بەرز بوومەو و ھاوستانم، بەلام ئەو پى گوتم کە دابنیشم و منیش دانیشتم و ئافەرەتە کە گوتی: ئەو خۆی کردە قوربانی تارەکو بێتە ھۆی پزگار بوونی ئیمە.

گوتم: باسی کى دەکەیت؟

ئەو گوتی: باسی عیسا دەکەم. من دەزانم کە تۆ یەکی بوویت لە دلسۆزەکانی ئەو و ئەو پۆژەى کە عیسیان لە خاچ دا شەرت لەگەڵ پیاویک کرد کە دەیویست سوکایەتى پى بکات.

گوتم: من ئەو پۆژە لەگەڵ کەس شەرم نەکرد بەلکو لەگەڵ کەسیکدا دەمەقائیم کرد و ئینجا داوام لە ئەفسەریکی رۆمی کە لەویدا بوو، کرد تا دووری بخاتەو. بەلام پوختساری تۆ بەلای منەو ناشنایە و ھەکو ئەو وایە تۆم بینیبیت و لەناکاو، ئەو پۆژەى عیسیان لەخاچ دەدا، تۆ کەوتبیتە بەرچاوم.

ئافەرەتە کە گوتی: راستە، تۆ ئەو پۆژە منت بینی.

²⁵ دیارە لەو سەردەمدا چەند بەردێکیان بە کیشیکی دیاریکراو تاشیو و شتومەک یان کەلوپەلیان پەن کیشانە کردبوو. (و. کوردی)

گوتم: ئەو پۆژە تۆ لە تەنیشت دایکی عیسادا نەبووی؟

ئافرەتە رەش پۆشەكە گوتی: بەئێ، من لەو پۆژە تارىكەدا، بەچاوی خۆم دیمەنى مەرگە دلتەزینەكەى عیسام بینى.

گوتم: دەكرى لیت بپرسم تۆ كییت، واتە ناوت چیه؟

ئافرەتەكە گوتی: من ناوم "مريه مى مەجدەلییه"یە.

من ناوی "مريه مى مەجدەلییه"م بیستبوو و دەمزانی كە ئافرەتێكى داوین پیس بوو، بەلام عیسا ئەوى لە گۆمى خراپەكاندا هیناوتە دەرەو و رینگەى راستى نیشان داو. من چاوەرپم نەدەکرد لەوى "مريه مى مەجدەلییه" ببینم و بە تاییبەتیش چاوەرپم نەدەکرد بەو شیوە شکۆمەندیە و بەو شكڵە پیرۆزەوہ ببینم، چونکە دەمزانی ئەو ئافرەتە خراپەکارانەى كە دواى ئەوہى بۆ رینگەى راست رینمایى دەکرین و تەوہە دەکەن بۆئەوہى ئیتر تووشى خراپەکارى نەبن، هیشتا ئەوہندە شوینەوارى دۆخى رابردوویان لەسەر دەمینیت كە کاتى مرۆڤ سەیریان بکات، دەتوانى بزانی كە لە رابردودا چۆن بوو. بەلام مزیه مى مەجدەلییه بەتەواوى گۆرپوو و لە پوخساریدا ئەو نەدەببینرا كە لە رابردودا خراپەکار بوویت. بە پینچەوانەوہ شكلى ئەو ئافرەتە ئەوہندە لە شەرمى و هیمنیدا بەشکۆ بوو كە مرۆڤ دواى بینینى ئەو ئافرەتە وایدەزانى یەكى لە ئافرەتە پیرۆزەکانى بینووہ.

گوتم: مريه مى مەجدەلییه، من بە کورتى باسى ژيانى تۆم بیستووہ و دەزانم كە لە رابردودا چۆن بوویت؟ من پیرۆزبایت ئى دەکەم كە بەهوى رینوینى عیساوہ توانیوتە رینچکەى ژيانى خۆت بگۆریت و ببیتە ئافرەتێكى ئاوا هیمن و بروادار. بەلام نازانم بۆچى هاتوویت بۆ ئیترە و خۆت بە من ناساند؟

ئافرەتەكە گوتی: من بیستووہمە كە تۆ، دواى ئەوہى عیسا لەناو گۆرپەكەدا دیار نەماوہ، بە فرمانى فرمانرەواى گشتى چوویتە ناو گۆرپەكەى و، تۆ یەكەمین پۆمیت كە دواى دیار نەمانى عیسا، چوویتە ناو گۆرپەكەى، بۆیە دەمەوى ئەوہى كە بینوووتە بۆم باس بەكى. من کاتى دەلیم عیسا لە ناو گۆرپەكەى هاتۆتە دەرەوہ، كەس باوەر بە قسەكەم ناکات، چونکە من ئافرەتم. بەلام لەبەرئەوہى تۆ پیاویت، بە تاییبەت كە پیاویكى پۆمیت، قسەكانت کاریگەرى هەیە و بلێ چیت بینووہ لە ناو ئەو گۆرپەدا.

گوتم: من به فرمانی "پوتوس پیلات" و به هاوکاری ئەفسەریکی پۆمی که پلەى سەنتوریونی ھەبوو چوومەتە ناو گۆرەکەى عیساوہ. پینش ئەوہى بپۆمە ناو گۆرەکە، سەیرم کرد بەھۆى بوومەلەرزەوہ، بەردى سەر ئەو گۆرە و گۆرەکانى تر لەسەر مەزار دور کەوتبوونەوہ. دواى ئەوہى که پۆشتە ناو گۆرەکەوہ، سەیرم کرد کفنەکەى عیسا بە دەست لێنەدراوى ماوہتەوہ، بەجۆرێک که کاتێ مړوڤ سەیرى ئەم کفنەى بکردایە، وایدەزانى ھیشتا تەرمى عیساى لەناودایە و بەلام ئەگەر کاتێ دەستى لە کفنەکە بدایە، ئینجا دەیزانى که تەرمى عیساى لەناودا نییە. من ناتوانم بلێم چۆن تەرمى عیسا لەناو ئەو کفنەدا چۆتە دەرەوہ بەبێ ئەوہى که شیوہى کفنەکە بگۆرێ و، ھىچ پونکردنەویەکی زىرەکانەم نییە بۆ ئەو پووداوہ، چونکە ھەرگیز لە جیھاندا شتى لەم جۆرە پووى نەداوہ. ئینجا بەردەوام بووم، لەگەڵ ئەوہى که ھزرو ھۆشم بپروا ناکات مردوویەک زیندوو ببیتەوہ بەجۆرێک که لە کفنەکەى خۆى بچیتە دەرەوہ و کفنەکەش نەگۆریت، بەلام دلنیام کہ ئەم پووداوہ پووى داوہ و عیسا لەناو ئەو کفنەدا ھاتۆتە دەرەوہ. بەلام دواى من یەھوودییەکان ھاتن و لەبەرئەوہى پرقیان لە عیسا بوو و لێى توورە بوون، کفنەکەیان دراند و شیواندیان بۆئەوہى بتوانن بلێن شوینکەوتوانى عیسا کفنەکەیان دراندوہ و تەرمەکەیان لە گۆر دەرھیناوہ تاکو بلێن عیسا بە پێى گوتهى خۆى، دواى مردن زیندوو بوویەوہ و لەگۆر ھاتۆتە دەرەوہ.

پاشان گوتم: بەلام ئەى مریەمى مەجدەلییە، تۆ لەدواى من پۆشتیتە ناو گۆرێ عیسا و بلێ کہ کاتێ پیت نایە ناو گۆرەکەىوہ، چیت بینى و نایا کفنەکەى عیسا بەر شیوہیەى کہ من بینیم تەرمى تیدا نەبوو، نایا وەکو من بەبێ دراوى و شیواوى کفنەکەت بینى؟

مریەمى مەجدەلییە سەرى راوہشان و گوتم: کاتێ من گەیشتمە گۆرەکەى عیسا، دنیا تاریک بوو. سەیرم کرد بەردەکە لەسەر مەزارەکە لاچووہ و وامدەزانى کەسیک ئەو بەردەى لەسەر گۆرەکە وەلا ناوہ. من نەچوومە ناو گۆرەکەوہ و ئەگەریش بچوومایەتە ناو گۆرەکەوہ، بەھۆى تاریکی ھەواوہ ھىچ شتیکم نەدەبینى. من لە گۆرەکە دور کەوتەوہ و خۆم گەیاندە ئەو شوینەى کہ دەمزانى شوینکەوتە نزیکەکانى عیسا لەوین. من لەگەڵ خۆم دوو کەسیانم ھینایە تەنیشت گۆرەکەى عیساوہ. یەکن لەوان"

شه معون پترؤس" بوو كه پياويكى به توانا و بالا بهرز و قهلهو بوو، ئهوى تريات "يؤحه ننا" بوو كه عيسا پيش ئهوى له خاچ بدرئ، داىكى سپارد بهو.

"مريه مى مهجده ليه" بهردهوام بوو: ئه و دوو كه سه دواى ئهوى هاتنه ته نيشت گۆره كهى عيساوه، چوونه ناوه وه و سه يريان كرد گۆره كه به تاله. دواى هاتنه دهره وه له ناو گۆره كه، له ترسى جووله كه كان له وئ رانه وه ستان و دوور كه وتنه وه. به لام من له ته نيشت گۆره كه پاره ستام و دهستم به گريان كرد و سه يرم كرد ناو گۆره كه پووناك بوويه وه. چه مامه وه بؤئه وهى بزانه هؤى پووناكى گۆره كه چيه، ئايا چرايه ك له ناويدا داگيرساوه كه وا گۆره كهى پووناك كردؤته وه يان تيشكى پووناكى گۆره كه هؤيه كى ترى هيه. ئه و كاته سه يرم كرد فريشته يه كه له ناو گۆره كه دايه كه پؤشاكى ئاگرينى له بهردايه و پوخسارى وه كو مه شخه ئيك دهره وشيته وه و پووناكى ناو گۆره كه به هؤى پؤشاك و تيشك دانه وهى پوخسارى ئه وه. به بينينى ئه و پووناكيه ئه وه نده ترسام كه ويستم هه ئبيم، به لام ئه و فريشته يه ناوى منى هينا و گوتى ((مريه مى مهجده ليه، بؤ كوئ ده رؤى؟)) ئه و كاته من به سه رساميه وه بؤم دهره كه وت ئه و فريشته يه كه به تيشكه كانى گۆره كهى پووناك كردؤته وه، عيسايه.

ئه وهى مريه مى مهجده ليه له باره ي پووناكايى ناو گۆره كهى عيسا باسى ده كرد له گه ل ئه وهى كه پاسه وانه پؤميه كان باسيان ده كرد، جياوازى نه بوو.

كه من چومه ناو بير و خه ياله وه، مريه مى مهجده ليه وا سه رنجى دام كه له وانه يه باوه ر به قسه كهى نه كه م و گوتى: سه رت له وه سوپ نه مينى كه دواى ئه وهى عيسام بينيوه، كه چى نه مناسيوه، چونكه شوينكه وتوه كانيشى له ده رياچه ي جه ليله بينيويانه و نه يانناسيوه ته وه. كاتئ قوتابيه كانى عيسا له سه ر به له ميك له ده رياچه ي جه ليله وه تئده پهرين، عيسا چوه ناو ئاوه كه وه و بؤئه وهى به دواياندا به روات، به سه ر پوى ئاوه كه وه تئيه رپوه. قوتابيه كانى عيسا نه يانزانويه كه پيشه واكه يانه. كاتئ كيش من ئه و كه سه م له ناو گۆرى عيسادا بينى، وامزانى كه به راستى فريشته يه. دواتر زانيم فريشته نيه، به لكو پياويكه و پؤشاكى ئاگرينى له بهردايه و پوخسارى وه كو ئاگر دهره وشيته وه. من به خؤم گوت له وانه يه ئه وه ته رمه كهى عيساى برديتته دهره وه و ده مويس ت بلئم ته رمه كه بگه رينه وه و بيخاته ناو گۆره كه، به لام ئه وه نده له و پياوه ده ترسام كه نه مده توانى ئه و قسه يه به ينمه سه ر زمانم و ده مويس ت هه ئبيم، تاوه كو

ناوی منی هیئا. ئینجا لهو کاتهدا دانیشتم و زانیم که عیسیایه. له مریه می مهجدهلییه
پرسی: دواتر چی پووی دا؟

مریه م گوتی: ئینجا عیسا په یامیکی پیندا ناردم بۆ قوتابییهکانی و منیش به هوی
ئهوهی که زۆر خوشحال بووم، وهکو که سیک که بالی ئی پهیدا ببی و ههلبفری،
کهوتمهپری و به پهله خۆم گه یانده قوتابییهکان و په یامه که ی عیسام پی گوتن و ئهوهی
که بینیم، بۆم باس کردن، به لām قوتابییهکانی عیسا باوهپیان به قسهکانی من نه کرد.

منیش باوهپم به قسهکانی مریه می مهجدهلییه نه کرد، به لām به درۆزانیشم
نه دهزانی. مریه می مهجدهلییه نافره تیک نه بوو که درۆ بکات و پیم وابوو له وانیه
کهوتبیته بهر کاریگه ری بیر و خه یال و ههستی ناخی خویهوه و ئهوهی که به خه یال و
ههستی ناخیدا نه هاتوه، له شیوهی پیاویکی ناگرین کهوتوته بهرچاوی.

ئینجا لیم پرسى: ئه ی کفنه که ی عیسات بینى یان نا؟

مریه می مهجدهلییه گوتی: لهو کات و ساتهدا چۆن دهمتوانی ئاگاداری بابه تی
کفنه که ی عیسا بم له ناو گۆره که یدا و له وه بکۆلمه وه که کفنه که دپاوه یان دهستی ئی
نه دراوه. تۆ سهرت له وه سووپ ده مینئى که چۆن من ئه و شه وه عیسام نه ناسیوه،
له کاتیکدا پۆژی دواتر دوو کهس له شوینکه وتوانی عیسا ئهویان بینیه و
نه یان ناسیوه، ئه مهش له کاتیکدا که عیسا ماوه یه که له گه ئیاندا پڼگه ی بپروه و له باره ی
نووسراویکه وه قسه ی له گه ل کردوون تا نزیکى خۆرئاوا بوون که گه یشتوته گوندیک و
له وئى عیسا له گه ئیاندا نانیشی خواردوه. لهو کاتهدا ته نیا ئه و دوو کهسه دهزانن که
ئه و کهسه ی له و گه شته دا هاوپریان بووه، عیسیایه و دواتر دیار نه ماوه.

گوتم: مریه می مهجدهلییه، بپروای خودی خۆت چیه. نایا تۆ بپروات وایه که عیسا
زیندوو بۆته وه؟

مریه م گوتی: به ئی، من باوهپم وایه که عیسا زیندوو بۆته وه و له گۆر هاتوته
دهروه و له م جیهانه دا دهژی و بۆ هه رکوی بیهوی دپروات و هه ندئى کهس دهیناسنه وه
و هه ندیکى تر نایناسنه وه و، ئیمه ده بی نارام بگرین تا کو پۆژی بیته و خودی عیسا،
خۆی به هه موان بناسینى.

گوتم: مریه م، تۆ گوتت که عیسا به سه ر پووی ده ریاچه ی جه لیله وه تیپه پری. نایا
به سه ر ئاوه که وه هه نکاوی نا؟

مريەمى مەجدەلىيە گوتتى: بەلى.

گوتم: ئايا دەكرى مرقۇئىك بەسەر ئاودا ھەنگاوبىنى و لە ناو ئاۋەكەدا نىقوم نەبى.

ئايا بىرو ھۆشى تۆ ئەۋە پەسەند دەكات كە مرقۇئىك بتوانى ئەم كارە بىكات؟

مريەم گوتتى: عيسا ئەۋەندە كارى سەرسۈپھىنەرى ئەنجام داۋە كە تىپەپرىنى

بەسەر پروى ئاۋى دەرياچەى جەلىلە لەچاۋ كارە سەرسۈپ ھىنەرەكانى تىرىدا
پووداۋىكى گىرنگ و سەير نىيە.

گوتم: ئەى مريەمى مەجدەلىيە تۆ ئافرەتىكى تىگەيشتوويت و من بىستومە كە

تۆ زمانى يۇنانى و ھەرۋەها زمانى ئايىنى جوۋلەكەكان دەزانى. من ھەز دەكەم
لەبارەى رابردوۋى تۆۋە، زانىيارىم ھەبىت بۆنەۋەى زىياتر بتناسم.

مريەمى مەجدەلىيە گوتتى: من بۆيە زمانى يۇنانى و زمانى ئايىنى يەھودىيەكان

دەزانم چونكە لە رابردوۋدا لەگەل چىن و تويژە جوۋراۋجوۋرەكاندا دەژىام و ھەموو جوۋرە

پىياۋىكم دەھىنايە مالەكەى خۆم، تا پۇژىك بەرەۋپروۋى عيسا بوومەۋە كە تاكە كەسى

بوو، داۋى ئەۋەى منى بىنى، ۋەكو پىياۋانى تر داۋاى ھىچى ئى نەكردم و لەجىياتىدا

داۋاى ئى كىردم خۆم باش بىكەم و لە ژياندا رىگەى راست بىگرمەبەر. ئافرەتانىك ھەن كە

لە گۆمى گوناھدا پەلەقارژە دەكەن و ھەز دەكەن خۇيان پزگار بىكەن، بەلام ناتوانن ئەۋ

كارە بىكەن، چونكە نايانەۋى و ناتوانن خۇيان بىگەيەننە لىۋارى پزگارى. بەلام ھىزى

نادىيارى عيسا بەجوۋرىك كارى لە من كىرد كە توانىم لەناۋ گىژاۋى گوناھبارىدا خۆم

پزگار بىكەم و بەتەۋاۋى ژيانى خۆم بىگۆرم. كەۋاتە ئەى پىياۋى پۆمى، تۆ لەبارەى

رابردوۋمەۋە ھىچم ئى مەپرسە، چونكە ھەز ناكەم رابردوۋى خۆم بىرىكەۋىتەۋە و

لەبارەى ئەمپۆمەۋە پىرسىارم ئى بىكە، نەك رابردوۋ.

گوتم: زۆر باشە، سەبارەت بەرابردوۋت پىرسىارت ئى ناكەم. پىرسارىكى تىرم ئەۋەيە

كە، چى ۋاى كىرد بىروا بە من بىكەيت لەكاتىكدا من كابرەيەكى بىنگانەم و، لەبارەى

عيساۋە قسەم لەگەل دەكەى؟

مريەمى مەجدەلىيە گوتتى: چونكە كاتى عىسايان لە خاچ دا، من تۆم لەبن

خاچەكە بىنى و سەيرم كىرد بە شىۋەيەكى ئاشكرا لايەنگىرى عيسا دەكەيت، لە

كاتىكدا كە جگە لەۋ نوسراۋەى لە سەروۋيەۋە ھەلىانۋاسىبوو، ھىچ زانىيارىكت

لەبارەى باروۋدۇخىيەۋە نەبوو. من كە لەۋى بووم سەيرم كىرد تۆ بەرگىرىت لە عيسا

دەكرد، لەكاتىڭدا كە ئەندامانى ھۆزەكەى خۆى، واتە يەھوودىيەكان، ئەويان كوشت و تەنەنەت قوتابىيەكانى ئامادە نەبوون بەرگرى ئى بكن. لەناو قوتابىيەكانىدا تەنبا يەك كەس كە ناوى "تۆماس"ە، گوتى ((ئىستە كە رابەرى ئىمە فەرمانى بۇ مەرگ دەرگراو و بېرىيان داوہ لە سىدارەى بدەن، دەبى ئىمەش وەكو ئەو بمرىن)) بەلام ھىچكام لەوان شمشىريان بەدەستەو نەگرت تا لەرپى پىشەوا و سەركردەكەى خۆيان بچەنگن و بكوژرىن، گوايە دەبوو ئەوہ لەبەرچاو بگرن كە عىسا گوتبوى ھەركەسى بە شمشىر كەسى بكوژىت، ئەوا بە شمشىر دەكوژىت. بەلام عىسا كە ئەم قسەيەى كرد، كاتى لەگەل شوينكەوتوانى خۆى دەچوو بۇ قودس ئەمەشى بەوان گوت كە ((ھەركەسى ئەمرو عەبايەكى ھەبى، دەبى بىفرۆشى و شمشىرىكى پى بكرى)).

مريەمى مەجدەلىيە درىژەى پىدا: لەوانەيە مەبەستى عىسا لەم قسەيە ئەوہ بووبى كە ويستوويەتى ئەوان تاقى بكاتەوہ و لەوانەشە ويستىيەتى ئەوان شمشىر بگرن بۇئەوہى ببىتە ھۆكارىك بۇ بەرگرى كردن لە خۆيان و، خۆيان بژىوى دلىان پەيدا بكن. تا ئەو جىگەى من ئاگام لىيە، شوينكەوتوانى عىسا تەنبا دوو شمشىريان پەيدا كرد كە يەكىيان لەلاى "شەمعون پترۆس" بوو. ئەو پياوہ سوودى لە شمشىرەكەى خۆى وەرگرتووہ و لە شەويڭدا كە بۆى ھاتن و ويستيان بىگرن، بە ھىزى شمشىرەكەى گوئى يەكى لە خزمەتكارەكانى پەرستگاي بېرى كە ھاتبوو بۇ گرتنى و، رايكرد لە دەستيان.

گوتم: مريەمى مەجدەلىيە، من ھىشتا قوتابىيەكانى عىسام نەبىنيوہ و قسەم لەگەلىان نەكردووہ، بەلام وا ھەست دەكەم كە لەوانەيە تۇ باشتر لە شوينكەوتوانى عىسا، عىسات ناسىوہ. من لەبەرئەوہى پۆمىم، رىز لە ئافرەتان دەگرم و ھۆكارەكەشى ئەوہيە كە لەزىدى مندا ئافرەتان ئازادن و لە گۆمەلگادا رىزيان ھەيە و، رادەى خويندەواريان يەكسانە لەگەل پياواندا و ھەر زانستىك كە پياو فىرى دەبى، ئافرەتەش فىر دەبى. من بە ئەزموون بۆم دەرگەوتووہ كە ئافرەتان كاتى زانىارى پەيدا دەكەن شتىكى زياتريان ھەيە لەچاو ئەو پياوانەى كە زانان، ئەويش ھۆشى سروشتييانە. ھەموو ئافرەتەك ھۆشى سروشتييان ھەيە و تەنەنەت ئەو ئەو ئافرەتانەش كە زانا نىن، ھۆشى سروشتييان ھەيە. ئافرەتان بە ھۆشى سروشتى خۆيان ھەندى شت دەزانن كە پياو نايانزانى و لەبەرئەوہى تۆش ئافرەتەت، دور نىيە كە بە ھۆشى سروشتى خۆت شتىك لە عىسا بزانىت كە قوتابىيەكانى ئەو، كە پياون، نەيانزانىوہ. بەم حالەوہ من

حز ده کم قوتابییه کانی عیسا ببینم و نه گهر پیویست نه کات دیدار له گه ل هه موو قوتابییه کان بکه م، نه وا حز ده کم له گه ل هه نديکیان دیدار بکه م تا بزانه پیاوان سه باره ت به عیسا چ یروبوچوونیکیان هه یه.

مړیه می مه جده لیه گوتی: له گه ل نه وهی که من ده زانم قوتابییه کانی عیسا که مته خه رمییان نه کردوه و بو به رگری کردن له پیشه واکه ی خو یان گیان فیدایان نه کردوه، به لام په یوه ندیم خراب نییه له گه لیان و دوا ی مرگی عیسا، کاتیک خو یان حه شادا، ده متوانی ئازووقه یان پئ بگه یه نم بو نه وهی به هو ی برسیتیه وه له ناو نه چن. به لام شوینکه وتوانی عیسا حال ی حازر زور ده ترسی ن له وهی ده سترگر بکړن و ناو یرن بگه رینه وه بو "جه لیله" که زی دی سه ره کی خو یانه، چونکه جگه له وهی دیالیکتی نه وان ده ری ده خات که خه لکی "جه لیله" ن، به لکو قیافه شیان ناشنایه. ده بی بلیم که زوره ی شوینکه وتوه کانی عیسا ماسی گری ده ری اچه ی "جه لیله" ن و قیافه شیان ده ری ده خات که راوچی "جه لیله" ن. توش نه گهر بیان بینی، هه رچه نده کابرایه کی پرمیت، هه ست به جیاوازی قیافه یان ده که یت له گه ل که سانی دیکه دا.

پاشان مړیه م گوتی: له وانه یه به هو ی نه وهی که من نازانم بوچی عیسا قوتابییه کانی خو ی له ناو ماسی گره کاندا هه لېژار دوه و له ناویاندا ته نیا یه که س قوتابخانه ی بینوه و خاوه نی زانیاریه و نه وان ی تر زانیاریان نییه، بو یه پروام وایه که نه گهر شوینکه وتوانی عیسا له چینی زاناکان بوونایه، نه مړو قسه کانی عیسا له هه موو شوینیک بلاو ببویه وه.

گوته کانی عیسا نه نديشه یه کی نه و نه ده قول و بیرکردنه وه یه کی وردی ده وی که هه ر وه کو چون زانایه کی "یونانی" بو ناوی شاریک له شاهه کان که له "ئیلیاد" دا ناوی هیناوه، کتیبیک ده نووسی²⁶، ئاوا زانایه که ده توانی ته نیا بو یه که وشه له قسه کانی عیسا، کتیبیک بنووسیت.

گوتم: مړیه می مه جده لیه تکات ئی ده کم به قوتابییه کانی عیسا م بنا سینه و نه گهر پیویست ناکات به هه موویان ناشنا بم، نه وا له گه ل دوو سئ که سیان ناشنام بکه.

مړیه می مه جده لیه گوتی: تو هه رچه نده پرمیت، به لام جاسوس نیت. نه گهر تو جاسوس بوویتایه، من هه ستم ده کرد که ده ته وی شوینکه وتوانی عیسا توشی گرفت

²⁶ (ئیلیاد) ناوی داستانیکی ناسراوی (مزمه ی شاعری یونانیی که له سه ر جهنگی (تروا) ی نووسیوه.

بەكەيت. بەلام خۆشەويستىكە لە تۆدا ھەستى پى دەكرى كە لە جاسوسىڭدا بەدى ناكرى. بەلام ئەگەرىش بتەوى خىانەت بە شوينكەوتوانى عيسا بەكەيت، سزا دەدرىيت، واتە عيسا خۆى سزات دەدات.

گوتم: من جاسوس نيم و نامەوى شوينكەوتوانى عيسا تاقي بەكمەوھ. من پياويكەم كە دەمەوى زانىاريم ھەبىت و دەمەوى بزەم عيسا كى بووھ و چى گوتووھ و چى كر دووھ و ئىستاش زىندووھ يان مردووھ، واتە نوئى بوونەوھى ژيانى راستە يان نا؟

مريەمى مەجدەلييه گوتى: ئايا دەزانى "دەروازەى كانى" لەكوئى يە؟

گوتم: دۆزىنەوھى "دەروازەى كانى" گران نيبە.

مريەم گوتى: بېرۇ بۇ ئەوى و لە نزيك "دەروازەى كانى" پياويك دەبينى كە ناو ھەلدەگۆزى. بچۇ بۇ لايى و داواى لىي بەكە رىنوئىنيت بەكات و ئەگەر زانىت ئەو پياوھ و لامت ناداتەوھ، زۆرى لى مەكە و نەرمى بنويئە و ئارام بەگرە تا پۆزىك ئەو پياوھ دىتە قسە و ئەو شتانەى كە تۆ ھەزەت پى ھەيە پىت بلى.

ناونيشانى مريەمى مەجدەلييه بۇ دۆزىنەوھى ئەو پياوھ، ھەر ئەوھ بوو كە من پىش كفتوگۆ كردن لەگەل مريەمى مەجدەلييه بىستبوم.

گوتم: دەمەوى بەگەپىمەوھ بۇ شار، ئايا ھەز دەكەيت لەگەل خۆم بەتگەيەنمە شار؟

مريەمى مەجدەلييه گوتى: نەخىر، من ھەز دەكەم ماوھەك لىرە بەمىنمەوھ. بەو جۆرەى كە بينىت، لەم مالاھدا دوو ئافرەت ژيان بەسەر دەبەن كە ھەردووكيان عيسا دەناسن و ئەم ژوورەش ئەو شوينەيە كە عيسا تيايدا دانىشتووھ و، تۆ ھەركاتى ھەز بەكەيت دەتوانى بىيت بۇ ئىرە. ئەو كاتە پىلاوھكانم كرده پىم و كاتى كە دەمويست قەيتانى پىلاوھكەم بىيچ بەدەورى قاچمدا، مريەم چەمايەوھ و دەستى خستە سەر سەرم و بەم جۆرەش رىزى لى گرتم. پاشان من لە پليكانەكان چوومە خوارەوھ بۇ ناو ھەوشەى مالاھكە. ھەوشەكە ئەوھەندە چۆل بوو كە من بەبى ئەوھى مائاوايى لەو دوو خوشكە و "لازاروس" بەكەم، لەو مالاھ چوومە دەرەوھ. من دەمتوانى بەدەنگى بەرز مائاوايى لە دانىشتوانى ئەو مالاھ بەكەم، بەلام ئەم كارەم بە باش نەزانى، چونكە دەبووھ ھۆى ئازاردانى ئەو دوو خوشكە و "لازاروس" و وامزانى ئەوان نووستوون و نەدەبوو بىمە ھۆى بىزارىيان. بەلام كاتى دەمويست لەو مالاھ بەجمە دەرەوھ، بە پىوھرى ئىمەى پۆمى بە سىبەرى دارەكاندا زانىم كە پىنج كاتژمىر لە نيوھپۆ تىپەپىوھ.

دواى چوونە دەرەوھ لەمالى لازاروس و خوشكەكانى، بەرەو شار كەوتەم پى.

سوالکهریکی نابینا

لهو ئیواریهی بهاردا. ههوا زۆر خوش بوو، له ههواوه بۆنی گل و ئالف دههات. من ههندی جار بهژێر سیبهری درهخته چروپهکاندا و ماوهیهکیش له تهنیشت داره زهیتونهکانهوه تیدهپهپیم و، لهبهرنهوهی که پهلهم نهبوو، بۆیه نهوهنده به هیواشی ریگام دهپری که کاتی له دهروازهی شار نزیك بوومهوه، خۆر بۆ کاتی نانخواردنی ئیواره نزیك دهبوویهوه.

لهویدا دهنگیکی بهردهوام هاته گویم و پیرهوی دهنگهکهم دۆزیهوه و سهیری ئهو لایهه کرد، بینیم سوالکهریکی نابینا له لیواری جادهدا له نزیك بهردیک دانیشتوووه و به بهردهوام گۆچانهکی خۆی دهکیشی به بهردا بۆنهوهی سهرنجی ریپواران بۆ خۆی رابکیشی. لهو کاتهدا، لهو دهروبهردها جگه له من، هیچ ریپواریکی ئی نهبوو، کاتیك سوالکهره نابیناکه گوئی له دهنگی پیی من بوو، هاواری کرد: ئهی ریپوار، من نابینام، بهزهیهکم پی بکه.

دهبی ئهوه بلیم که پیش نهوهی من له شار بچمه دهروهوه تا بهرهو گوندی "بیسانی" بکهومهپی، ژنی خاوهن مالهکه هههبانهیهکی بچوکی پی دام که لهناویدا کولیرهیهک و بریک پهئیری تیدا بوو و گوتی: ((ئهگهر برسیت بوو، لهو نان و پهئیره بخۆ)). دواي نهوهی که گهیشتمه مانی لازاروس، بهو جۆرهی که گوتم، خوشکهکانی خواردنیکی نهوهنده زۆریان پی خواردم که ئیتر پیویستم نهبوو سوود لهو نان و پهئیرهی که لهناو ئهوه هههبانه بچوکهدا بوو، وهربگرم. ئهوه بوو که بهرهو سوالکهره نابیناکه پۆیشتم بۆنهوهی هههبانهکهی پی بدهم.

کاتی لیی نزیك بوومهوه، سهیرم کرد ههردوو کاسهی چاوی بهتاله و هیچ شتیکی تیدا نییه و پۆشاکي سوالکهرهکه شرو دراوه و بۆنیکی ناخۆش که له نهوهوه دههات، هات به لوتهدا.

من هههبانهکهم پیدا و گوتم: ئهه هههبانه نان و پهئیری تیدا به و ههرحیهکه لهناو ئهوه هههبانهدایه بیخۆ.

ئەو كاتە بېرىم كەوتەو كە ھەمبەنەكە ھى ژنى خاوەن مائەكەيە و دەبىي بۆي بېمەمەو، بۆيە ھەمبەنەكەم لە سۆالگەرە نايىناكە ۋەرگرتەو ۋە نان و پەنيرەكەم خستە ناو دەستىيەو ۋە ھەمبەنەكەم ھەلگرت بۆئەو ھى بېيەمەو بۆ خاوەنەكەي.

كاتى سۆالگەرە نايىناكە بەدەنگى پىمدا زانى كە دوور دەكەومەو، دەنگى بە ھاوار كردهو ۋە گوتى: ئەي پىيوار، شەو نزيك بۆتەو ۋە من لەم بىبابەنەدا تەنيام و كەس نىيە بىمگەيەنئىتە شارەكە. ئەگەر تۆ كابرەيەكى بەبەزەيىت ئەوا بەزەيىكت پىمدا بىتەو ۋە بىمگەيەنەو شارەكە. من ئەگەر بىگەمە ناوشار، ئەوا پىگەي خۆم لە شەقام و كۆلانەكانى شاردا دەدۆزمەو، بەلام لەم بىبابەنەدا ناتوانم پىگەي خۆم بدۆزمەو، چونكە ئاشنا نىم بە بارودۆخى ئىزە ۋە لەسەر تەختە بەردەكان بەزەويدا دەكەوم و ئىسكەكانى دەست و قاچم دەشكى.

من سەرەتا نەمدەويست ئەو سۆالگەرە نايىنايە تا دەروازەي شار پىنمايى بىكەم، چونكە قىزىم لە چىكنىيەكەي دەكردهو، بەلام دواي تىپەپىوونى چەند ھەنگاويك تووشى دوو دلى بووم و پراوەستام.

كە سۆالگەرە نايىناكە زانى پراوەستام، ئومىدەوار بوو و گوتى: ئەي پىيوار، من چاوم نىيە و ناتوانم لەم بىبابەنەدا پىگەي خۆم بدۆزمەو، بەلام تۆ چارت ھەيە ۋە ھەموو جىگايەك دەبىنى ۋە دەتوانى تا دەروازەي شار پىنمايم بىكەي. من تەنيا تا دەروازى شار شارەزام و دواي ئەو ھى چوومە ناو شەقامەكانى شار، دەتوانم پىي خۆم بدۆزمەو. شەو لىزەدا ھەوا سارد دەبىت ۋە جگە لە سەرما و سۆلى ھەوا، دواي داھاتنى تارىكى، سەگە دىرندەكان ھىرشم بۆ دىنن و پارچە پارچەم دەكەن.

ئەو ھى كە بوو ھۆي دوودلى من ئەو بوو كە بىرىم كردهو ئەگەر خۆم نايىنا بوومايە ۋە دواي پىنمايم لە پىيواريك بىكرديە ۋە ئويش نەھاتايە بەدەم داواكەمەو، ئايا بەتوندى لىقەوماو ۋە پەشىوھال نەدەبووم؟ بۆيە لە سۆالگەرە نايىناكە نزيك بوومەو ۋە لەگەل ئەو ھى كە بىزار بووم لە پۆشاكە شپو دپراوەكەي ۋە قىزىم لە بۆنە ناخۆشەكەي دەكردهو، گوتم: من ئامادەم پىنمايى تۆ بىكەم، بەلام تۆ چۆن بپروام پى دەكەي، خۆ لەوانەيە بىتەم بۆ جىگايەكى تر ۋە دوورت بىخەمەو لە دەروازەكانى شار.

پىاوە سۆالگەرەكە گوتى: من نايىنام ۋە ناتوانم پىي خۆم بدۆزمەو ۋە ناچارم بپروا بە ھەموو ئەو كەسانە بىكەم كە بىانەوئى بىنە رى نىشاندەرى من.

ئەم گوتەيە كارى لە دەلم كرد، چونكە منىش لە پىي گەپان بە شوين راستيدا وەكو نابىنايەك وابووم و بە شوين پىنوئينىك دەگەپام بۆئەوھى پىنوئينىم بكات و راستىيەكانى عيسام بۆ ناشكرا بكات. ئىنجا بەرەو پووى ئەو پياوھ پۆيشتم و قۆلىم گرت و لەسەر زەوى بەرزم كەردەوھ و گوتم: بەپىي بکەوھ باپىرۆين.

ئەو پياوھ وەكو زۆربەى نابىاكان سەرىكى گۆچانەكەى خۆى بەرەو پووى من درىژ كرد بۆئەوھى گۆچانەكەى بەدەست بگرم و بەھۆى گۆچانەكەوھ پىنوئينى بکەم، بەلام من نەمويست گۆچانەكەى بگرم، چونكە ئەگەر سەرى گۆچانەكەيم بگرتايە، ئەوا سەرەكەى تىرى گۆچانەكە لەدەستى ئەودا دەبوو، بەم شىوھيەش وەكو ئەوھى ئى دەھات كە گويدىرئەيەك پىنوئينى بکەم. من نەمدەويست لەگەل سۆلكەرە نابىناكە رەفتارى بکەم كە لەگەل گويدىرئەكەندا دەكرى، ئەوھ بوو پىلىم گرت و كەوتىنە پى، بەلام سۆلكەرە نابىناكە بەگۆچانەكەى بۆ نارىكى زەوى دەگەپا تاكو نەكەويتە ناو چالەوھ. ديارە بەم شىوھيە ئىمە نەماندەتوانى بەپەلە پى بپىن و بە ھىواشى پىمان دەپى.

من لىم پرسى: تۆ كە ناتوانى لەم بىبابانەدا پىي خۆت بدۆزىتەوھ، بۆچى لەم خاكەدا دەروژە دەكەى؟ ئايا ناكرى تۆ وەكو سۆلكەرەكانى تر، لەنزيك دەروازەى شاردا خەرىكى دەروژە كردن بىت؟

سۆلكەرە نابىناكە كە لە شىووازى قسەكردنى من بۆى دەركەوتبوو كە بىيانىم گوتى: كەبىراى بىگانە، كاتى گەنج بووم نەك تەنيا لە تەنىشت دەروازەى شاردا، بەلكو لە ناوھوھى پەرسىتگادا دەروژەم دەكرد، بەلام ئەفسوس كە ئىستە پىر بووم و سۆلكەرە گەنجەكان ناھىلن لە تەنىشت دەروازى شاردا خەرىكى دەروژەكردن بىم، چى بكات بەناوھوھى پەرسىتگا.

سۆلكەرە نابىناكە بەجۆرىك ئەو گوتەيەى ھىنا بەزماندا كە ديار بوو شانازى بە دەروژەكردنى خۆيەوھ دەكات لە تەنىشت دەروازەدا و، بەتايبەت لەناو پەرسىتگادا (لە پابردوو) كە (قەيسەر-پاشا) ئەوھندە شانازى بە سەرکەوتنەكانى خۆيەوھ نەدەكرد. ئەو پۆژە زانىم كە تاكى مرووف ھەرچەندە بى توانا و بچووك بىت، ديسان لە ژياندا شتىك بۆ خويان پەيدا دەكەن كە شانازى پىوھ دەكەن.

پىياوھ نايىناكە گوتى: لەو كاتەوھى كە پىرو لاواز بووم، سۆلكەرە گەنجەكان ناهىلن من لە تەنىشت دەروازى شاردا گەدايى بكەم. ئەمەيە كەوا دەكات ھەموو پوژىك داوا لەيەكى لە پىبوارەكان دەكەم تاكو لە دەروزەي شار بەمباتە دەرەوھە و بەمگەيەنیتە بىبابان و لەسەر پىي پىبوار و كاروانچىەكان دام بنى و پىش ئەوھى خۆر ئاوا بىي، داوا لە پىبوارىكى تر دەكەم تاكو بەمگەپىنیتەوھە بۇئاو شار.

كاتى پىياوھ نايىناكە ئەم قسەيەي دەكرد، بەدەستەكەي ترى كە گوچانى پىي نەگرتىبو دەستى لە جلەكانى من دا و پاشان گوتى: پارچەي جلەكانى تۆ گرانبەھايە و بۇنى خۆشيشت لىوھ دى و وادىارە سەرمایەدارىت، بۆچى پىياوئىكى بە تواناي پارەدارى وەكو تۆ لەم كاتەدا كە خۆر لەكاتى ئاوا بووندايە دەبى بەتەنيا لە دەرەوھى شاردا بگوزەرىنى.

گوتم: ھۆي ئەوھى كە لەم كاتەدا لىرم ئەوھى كە منىش بە شوين پىنوئىنىكدا دەگەپىم تاكو پىم پى نىشان بەدات.

پىرە پىياوھ سۆلكەرەكە گوتى خۆ تۆ كوئىر نىت وا بە شوين پىنوئىنىكدا دەگەپىي؟!

گوتم: چاوم ھەلنايە كەچى ھەموو شوينىكىش دەبىنم، بەلام كوئىرى دەررونىم، نايان تۆ ناوى عىسات بىستووھ؟ من ئەو عىسا دەلیم كە لە خاچيان دا.

كاتى پىرە پىياوھكە ئەم قسەيەي بىست، پراوھستا و دىار بوو كە بە قسەكەم سەرسام بووھ و پاشان بە ھەنگاوە ھىواشەكەي خۆي كەوتە پىي و گوتى: باسىان كرد كە لە خاچيان داوھ. ئەو شايستەي كوشتن بوو.

گوتم: من لە كەسانى ترم بىستووھ كە عىسا پىياوئىكى چاكەكار بووھ و شىفای نەخۆشەكانى داوھ و پىداوئىستى ھەژارانى داين كردوھ.

سۆلكەرە نايىناكە گوتى: عىسا پىياوئىكى ئازاوەگىر بوو و ئەگەر زىندوو بەمايە، ھەموو شتىكى لەناو دەبرد و تەنانەت پەرسنگاي جوولەكەكانىشى وئىران دەكرد. باشتەر كە لە خاچيان دا و كوشتيان. نايان تۆ پووداوى سۆلكەرى "دەرەوھى مەرەكان" ت بىستووھ؟

گوتم: نەخىر.

سوالکهره نابیناکه گوتی: نهگهر تۆ ماوهیهک له م شارهدا بمینییتهوه. دهروازهکانی ئیره دهناسیت و دهزانی که ناوی یهکئ له دهروازهکان "مهپهکان" ه. له تهنیشت نهو دهروازهیهدا بۆ ماوهی سی و ههشت سال پیاویکی کهم ئەندام له جینگایهک، لهسهر دۆشهکینکی کۆنه پادهکشا و پئبواران و کاروانچیهکان خیر و خیراتیان پئی دهدا و نهو پیاوه به ئاسانی دهژیا و لهتاو بژئوی تهنگهتاو نهدهبوو. پوژیک عیسا له "دهروازهی مهپهکان" تیپهپی و سوالکهره کهم ئەندامهکهی بینی و پئی گوت: "ههستهوه و برۆ لهپئی".

نهو پیاوه گوتی: ((من کهم ئەندام و ناتوانم لهجینگای خۆم بهرز بيمهوه و برۆم لهپئی)). عیسا گوتی: ((من پیت دهئیم ههستهوه و برۆ لهپئی و پاش نهوهی که زانیت دهتوانی برۆی لهپئی، جینگهکهی خۆت کۆبکهرهوه و لهگهئ خۆتی ببه)).

پیاوه سوالکهرهکه که ماوهی سی و ههشت سال نهیدهتوانی ههستیته سهپئی، له جینگای خۆی ههستایهوه و پارهستا، ئینجا ههنگاوی نا و به سهرسامیهوه زانی که دهتوانی بپروت لهپئی. پاشان چهمایهوه و دۆشهکهکهی خۆی دهق گرت و خستییه بن باییهوه و کهوته جوئه. نهو پیاوه بهدبهخته لهو کاتهدا نهوهنده خۆشحال بوو که نهیدهتوانی پیشبینی نهوه بکات که کاره سهمهرهکهی عیسا چۆن نهوی بهدبهخت کردوه.

من بهم گوتهیه سهرسام بووم و گوتم: تۆ دهئیی که نهو پیاوه ماوهی سی و ههشت سال لهسهر جینگه کهوتبوو و نهیدهتوانی لهجینگای خۆی ههستیتهوه و بپروا لهپئی و "عیسا" شیفای داوه و، نهو کابرایه دۆشهکهکهی خۆی دهق گرت و توانی بپروت لهپئی، کهواته چۆن دهکری پیاویک که دووباره لهش ساغی بۆ گهپراوتهوه و دهتوانی سوود لهههر چوار ستوونه ئەندامهکانی خۆی وهربگری، بهدبهخت بئی؟

سوالکهره نابیناکه گوتی: له شاردا هیچ کهسئ ناتوانی گهدایی بکات، مهگهر کهم ئەندام بپیت. نهو سوالکهره بئی چاره لهبهرنهوهی له ههموو سهردهمی گهنجیتیدا لهسهرجئ کهوتبوو، دهروژهی دهکرد و تهمننیککی به ئاسانی و بهخۆشی دهگوزهراند و ههموو کهسئ نهویان به سوالکهری فهرمی دهناسی و هاوکاری نهویان بهپیویست دهزانی. بهلام ئیسته که چاک بوتهوه و دهتوانی بپروت لهپئی و، لهبهرنهوهش که کهمی جهستهی نییه، ناتوانی سوال بکات و نهگهر سوالیش بکات، نهوا بهتوندی سزای

دهريءَ چونڪه له ياساي نيمهءِدا، دهروزه كردن له لايهن كه سيڪ كه له شي ساغ بيٽ و هيچ كه ميبهڪ له جهستهيدا نه بي، حرامه. به لام نم پياوه، ماوهي سي و ههشت ساله دهروزهي كردوه و به ناساني ژياوه و هموو سردهمي گهنجيتي به بيڪاري و خوشگوزهراني به سهر بردوه و نيسٽا كه پير بووه، ناتوانيءَ كار بڪات و، كار كردن بؤ ٺه و ده بيٽه هوئي ٺه شڪه نجهداني. هه ربويه عيسا به چاڪ كردنهوهي ٺه و پياوه له سهرجنءَ كه وتوه، كه سيڪي به ختهوهري گوڀي به پياويڪي به دبخت، چونڪه پيشهي دهروزه كردني ئي سهندهوه.

پاشان پياوه سوالڪه ره كه بردهوامي پيدا: جگه له مهش، ٺه و پڙهي كه عيسا ٺه و پياوهي چاڪ كردهوه و پئي گوت كه دؤشه كه كه خوي دهق بگريٽ و بيخاته بن ههنگليهوه و بروت، پڙهي شه ممه بوو و له پڙهي شه ممهءِدا له لاي نيمه يه هوو ديبه كان هموو كاريڪ قه دهغيه جگه له دهروزه کرن نه بي، چونڪه دهروزه كردن به كار كردن له قه له م نادرٽ و هه ليه ته نيا ٺه و كه سانهي كه كه م ٺه ندامن، ده توائن سوال بكن. کاتي ٺه و پياوه كه دؤشه كيڪي له بن ههنگلدا بوو و چوووه ناو شار و به ناو شار و شه قامه كانيدا به ريگادا ده پويشت و به ره و پرستگا پويشت، واينده زاني ٺه و پياوه به شوين كاردا ده گه پري. هيچ كه سئي واي نه ده زاني ٺه و پياوهي كه به په له له شه قامه كاندا ده پوات به ريگادا و دؤشه كيڪي له بن باليدايه، له جيگا كه وتوووه كه "دهروزه ي مه ره كان" بيٽ. هموو كه سئي سه بارهت به و پياوه به گومان بوون و پڙحانيه كان ي پرستگا به توندي دا يانه بهر ليپرسينهوه و گوتيان ((مه گه تؤ كافر بوويت كه وا له پڙهي شه ممهءِدا به دواي كاردا ده چي؟))

سوالڪه ره چاڪ بووه كه سويندي خوارد كه ٺه و كافر نه بووه، به لڪو يه هوو ديبه كي باوه رداره و نه يويسٽ دؤشه كه كه خوي بخاته بن باليهوه و به ناو شاردا بروت له پري، به لڪو عيسا پئي گوتوه كه دؤشه كه كه خوي هه لنگريٽ و بروت و ٺه و يش كه وتوتته پري بؤنهوهي پووداوي چاڪ بوونهوهي خوي به پڙحانيه كان ي (سؤفي گهري) پرستگا بگه يه نيٽ. ٺيتر ٺه و پڙه پڙحانيه كان زانيان كه عيسا ده ست وه رده داته كاري خوداوه نديش نهك ته نيا پياويڪ كه خوداوه ند له جيگادا خستويه تي، هه لده سٽي نيٽه وه، به لڪو له پڙهي شه ممهءِدا كه هيچ كه سئي نابي ده ست له هيچ كاريڪه وه بدات، به و ده ليءَ كه دؤشه كي خوي بخاته بن باليهوه و به ناو شاردا

بېروت له پری. پیاوړکی له و جوړه ده بوو له سیداره بدری و باشت که نه ویان له خاچ دا و مه ترسی نه ویان له گه لی یه هوودی دور خسته وه.

من له بهر نه وهی بی ده نگیم کرد، سوالکهره نابینا که زانی که له گه ل بیرو باوه په کهیدا نیم، پاشان گوتی: نه گهر عیسا زیندوو بمایه، نه وا په رستگا کهی نیمه ی ویران ده کرد و له ناوی ده برد و دوا ی ویران بوونی په رستگا کهش، نیمه ی سوالکهر له بهر دم سیداره دا ده مردین، چونکه ژیانی نیمه بهنده به زیاره تکاره یه هوودی به کانه وه که له ده ورو بهر وه دین بو نه م شاره تاوه کو زیاره تی په رستگا که بکن و، هندی جاریش بیانیه کانی وه کو تو، بو بینین یان بو رابواردن پی ده نینه نه و شاره وه و شتی کمان پی ده دن، به لام بزئوی ژیانی نیمه به پله ی یه که م له لایه ن خیزانی نه و زیار تکاره یه هوودی به فراهه م ده بیت که دین بو زیاره تی په رستگا.

پاشان سوالکهره نابینا که به تور په ییوه گوپاله کهی خو ی دا به زه ویدا و گوتی: نه گهر من چاوم هه بووایه، له و پوژهی که عیسا یان له خاچ دا، خوم ده گه یانده پزی یه که می ناماده بووان و هاوارم ده کرد ((تا ده توانن نه م پیاوه نازار بدن)).

گوتم: نه ی کابرا، نه م قسه یه مه که، نه گهر تو باوه پرت به عیسا هه بوایه نه وا به و شیوه یی که نه خوشه کانی تری چاک کردو ته وه، چاوی تو شی چاک ده کرده وه.

سوالکهره نابینا که راوه ستا و گوتی: نه ی کابرای بیانی، تو له لاینگرانی عیسا یت.

گوتم: من لاینگری نه و نیم، به لام به پیاوړکی گهره ی ده زانم.

سوالکهره نابینا که گوتی: سهیری چاوه کانی من بکه و بزانه چون کاسه ی هردو چاوم وشک بوونه ته وه. تو ده لئی که نه گهر من باوه پرم به عیسا هه بووایه، نه وا چاوی منی چاک ده کرده وه، به لام من ده لیم ته نانه ت خوی گه لی "نیسرائیل" یش ناتوانی چاو یك چاک بکاته وه که به م شیوه یه وشک بووبن، مه گهر دوو چاوی نوی دروست بکات. جگه له وه، من حز ناکه م چاوه کانم چاک ببنه وه، چونکه نه گهر بینایم بو بگه ریته وه، نیتر ناتوانم ده روزه بکه م و له م پیشه ناسانه بیبه ش ده م.

له و کاته دا که گه یشتمه لای ده روزه که وه، به سوالکهره نابینا که م گوت:

له بهر نه وهی گه یشتووینه ته ده روزه ی شار، به جیت ده هیلم و ده پرم.

سوالکهره نابینا که گوتی: که میك نارام بگره، من ده مه وی قسه یه کت پی بلیم.

لېم پرسى: دۈتەۋى چى بلىيىت؟

پىاۋە سۈۋالگەرگە يەكسەر دەستى خۇي خىستە گەردنم و لەپى ھەمان ئەو دەستەي خىستە سەر دەم، بەجۆرىك كە نەمدەتۋانى ھاۋار بىكەم و داۋاي يارمەتى بىكەم. ئەو پىاۋە نابىنايە بەجۆرىك گەردنمى دەگۈشى كە ھەستەم دەكرد دەخنىكىم. لە ھەمان كاتدا دەستەكەي تىرى نىزىك كىردەۋە لە باخەلم و دىيار بوو دەيەۋى پارەم ئى بدىي. من ھەۋلم دەدا خۇم پىزگار بىكەم بەلام نەمدەتۋانى خۇم لە چىنگى دەرىبىكەم. چەند ساتىك پەلەقازەم كىرد و پاشان سۈۋالگەر بەتەمەنەكە بەرى دام و گوتى: من دەمويست بەم شىۋەيە ئامۇزگاريت بىكەم و پىت بلىم كە لەمەدۋا، لەم شارەدا رىنۋىنى سۈۋالگەرىكى نابىنا نەكەيت كە داۋاي يارمەتيت ئى دەكات. چۈنكە لەۋانەيە جگە لە لەدەستدانى پارە و جلۋبەرگ، ھەردوۋ چاۋي خۇشت لەدەست بەدى، چۈنكە ئەگەر سۈۋالگەرىكى نابىنا بىيەۋى پارە و جىلكت بىات، ھەردوۋ پەنجەي خۇي دەكات بە ھەردوۋ چاۋتدا و ھەردوۋ چاۋت كۆيىر دەكات بۇئەۋەي نەتۋانى بىبىنى و بىناسىتەۋە و شكايەتى ئى بىكەيت. ئەگەر من مەبەستى خراپم پىت ھەبۋايە، لەم كاتەدا پارە و جەكانتەم دەدى و ھەمىش ھەر دوۋ چاۋكانتەم كۆيىر دەكرد.

پىاۋە نابىناكە دىرژەي پى دا: سۈۋالگەر نابىناكان لەم شارەدا، كاتى ھىرش دەبەن بۇ رىبۋارىك بۇئەۋەي پارە و جىلكەكەي بدىن، ئەۋا لاسايى دەنگى بالندەي قومرى دەكەنەۋە و ھەرگە دەنگى قومرى بەرز بوۋيەۋە، ھەموو ئەۋ سۈۋالگەر كۆيىرانەي كە لەۋ نىزىكانەدان، خۇيان دەگەيننە ھاۋكارەكەي خۇيان تاۋەكو رىبۋارەكە بىبەزىنن و بەشى خۇيان لە پارە و پۇشاكەكەي ۋەرىبگرن.

گوتە: ئەي كابرا، ئەم كارەي كە سۈۋالگەر نابىناكان لەم شارەدا دەيكەن، دەبىتە ھۇي ئەۋەي بەزەيى لەناۋ بچىت و ئىتر كەس خىر نەدات بە سۈۋالگەرىكى نابىنا.

پىاۋە نابىناكە گوتى: لەم شارەدا ئەگەر بەم جۆرە لە جىگايەكى چۆلدا پىاۋىكى نابىنا داۋاي ئى كىردىت گۆچانەكەي يان دەستى بگىرىت و رىنمەيى بىكەيت، داۋاكەي پەسند مەكە، چۈنكە ھەرچىبەكت پى بىت، لەدەستى دەدەيت و لەۋانەشە ھەر دوۋ چاۋت كۆيىر بىكات و ئەگەر رۇمى بىت، ئەۋا دەتكۈژى.

گوتە: تۆ لە كۆيۈە زانىت كە من "رۇمى" م؟

سوالكهره نابيناكه گوتى: تۆ "پۆمى" نيت، چونكه پۆمىيهكان بهزه بيبان نيبه و
ئەگەر تۆ پۆمى بوويتايه، له جياتى دەستم بگريت و پىنمايم بكهت، شەپازلە يەكت
دەدا بە پوومە تەمدا و، تەنیا كارێك كه له پۆمىيهكان دەوشیتەوه، دروست كردنى پىگا
و دروست نەكردنى جۆگەى ئاو و چەسپاندنى پىوهرەكانى پۆمە لەسەرانسەرى
جيهاندا.

لەو كاتەدا ئىمە گەيشتینه دەروازە و من لە سوالكهره نابيناكه پرسی: ئايا تۆ
ئەو پياوهرت بىنيوه كه سى و هەشت ساڵ ئىفليج بووه و پاشان بەهۆى عيساوە چاك
بوويهوه، يان نا؟

پياوهر نابيناكه گوتى: من ئەوم نەبىنيوه، بەلام لەو كەسانەى كه ئەويان بىنيوه،
بىستووومە كه بەهۆى چاك بوونەوهوه بەدەبەخت بووه. بەراست، ئەگەر عيسا بەو جۆرەى
كه تۆ دەلێت دەتوانى نەخۆشەكان دەوا بكات و نابيناكان چاك بكاتەوه، بۆچى بىناى
ناگەرىنیتەوه بۆ هەموو ئەو پيار و ئافەرته نابىنايانەى كه لەم شارەدان؟ بۆچى لەنيو
ئەو نەخۆشانەى كه ناتوانى دەوا بكرىن تەنیا بىناى بۆ يەك كەسيان دەگەرىنیتەوه و
ئەوانى تر بە حالى خويان دەهێلێتەوه كه هەروا بە كوێرى ژيان بەرنەسەر؟ چونكه
كەسێك كه بە قەسەى خۆى بۆ پرزگارى خەلك هاتوو، دەبى هەموو كەسێ پرزگار بكات،
ئەك يەك نابىنا چاك بكاتەوه و سەدان نابىناى تروش بە حالى خويان بەهێلێتەوه. دەى
بلى كه من مافى خۆمە بەخراب باسى بكەم.

گوتم: بىستووته كه عيسا دواى تىپەپىنى سى پۆژ لە مردنى، زىندوو بۆتەوه و لە
گۆر هاتۆتە دەرەوه و پۆيشتوو؟

پياوهر نابيناكه گوتى: مەگەر تۆ مندالى كەوا باوهرت بەم ئەفسانە هەيه؟! چۆن
دەكرى كەسێ كه مردبیت، زىندوو بىتەوه و لەگۆر بىتە دەرەوه؟!

گوتم: كەسێ كه تواناى هەبى هەموو كارى بكات، ئەوا دەتوانى لە دواى
تىپەپىنى سى پۆژ لە مردنى، زىندوو بىتەوه و لەناو گۆر بىتە دەرەوه.

سوالكهره نابيناكه گوتى: ئەگەر بىتوانايە هەموو كارى بكات، نەيدەهيشت بە
خاچدا هەلى بواسن يان دواى ئەوهى بە خاچدا هەلئوسرا، خۆى ئازاد دەكرد. ئەى
كابراى بىانى، ئەوه بزانه كه لەم دنيايەدا تەنیا دوو هيز هەيه و جگە لەو دووانە هيزى
تر بوونى نيبه. يەكەميان هيزى سەرۆت و سامانە و دووهميشيان هيزى بازوو،

پىياۋى بە تۇناناش ئەۋەيە كە پارەى ھەيىت يان بازوۋىەكى بەھيىز. ھيىزى پارەش زىاترە لە ھيىزى بازوۋ.

گۆى ھەتاۋ گەيشتىبۈۋە جىگەيەك كە ۋاى نىشان دەدا تا چەند ساتىكى دىكە لە ئاسۇدا ون بېئى. سۋالكرە نابىناكە دارەكەى خۆى دا بەزەۋىدا ۋ گوتى: ئەى كابرەى بىيانى، مادام تۆ باۋەرپت بە عىسا ھەيە ۋ بە پىياۋىكى گەرەى دەزانى، ئەۋا من دەچەمىمەرە ۋ ئەم بەردە لە بەردەم پىئى خۆتدا ھەلدەگرم ۋ تۆش داۋا لە عىساي خۆت بكة تا ئەم بەردەم بۆ بكات بە پەنير.

دۋاى ئەم گوتەيە، پىاۋە نابىناكە چەمايەرە ۋ بەردىكى بچوۋكى ھەنگرت كە لەبەر پىيدا بوۋ، پاشان خستىە سەر لەپى دەستى.

بىنىم كە گەرەيى ئەۋ بەردە بەقەدەر سىۋىك دەبوۋ ۋ منىش گوتم: ئەى عىسا، ھەرچەندە من بىروام نىيە كە تۆ ئەم بەردە بكەيت بە پەنير، داۋات ئى دەكەم ئەۋ بەردە لە دەستى ئەم پىاۋەدا بگۆرە بە پەنير. دۋاى چەند ساتىك، سۋالكرە نابىناكە بۆنى بەردەكەى كرد ۋ بەسەرسامىەرە گوتى: بۆنى پەنير لەم بەردە دىت.

پاشان بەردەكەى لە دەمى نزيك كىردەرە ۋ قەپى لە پارچەيەكىان گرت ۋ خۋاردى ۋ گوتى بىگومان پەنيرە.

من ئەۋ بەردەى كە بوۋ بە پەنير لە پىاۋە نابىناكەم ۋەرگرت ۋ خستە دەمەرە ۋ ددانم پىدا نا ۋ بە سەرسامىەرە بۆم دەرکەوت كە بەراستى پەنيرە ۋ ھەرچەندە تەپوتۇزاۋى بوۋ، بەلام تامەكەى ۋاى نىشان دەدا كە لەۋ پەنيرە مەرانە دەچى كە لە شارد، لە دوكانەكاندا دەيفرۇشن.

ھاۋارم كرد: ئەى كابرە، ھىشتاش لەبارەى عىساۋە بەگومانىت ۋ نامادە نىت بە پىياۋىكى گەرەى بزانى؟

سۋالكرە نابىناكە گوتى: ھەر بەۋ شىۋەيەى كە گومانم برد تۆ پىياۋىكى سادەيت ۋ ئەگەر سادە نەبوۋىتايە، باۋەرپت بەۋە نەدەكرد كە گۋايە عىسا لەناۋ گۆردا ھەستاۋەتەرە ۋ لەۋى ھاتۆتە دەرەرە. ئەۋ پەنيرەى كە تۆ لە منت ۋەرگرت ھەمان ئەۋ پەنيرە بوۋ كە تۆ لەگەل بىرك نانداندا پىت دام ۋ بەبى ئەۋەى تۆ بزانى خستە سەر زەۋى ۋ پىم گوتى كە دەمەۋى بەردىك لەسەر زەۋى ھەلگرم. ئىنجا تۆش لەپروۋى سادەيىەرە

باۋەرت كىردىكى ئەو بەردە گۆراۋە بە پەنر. لە كاتىڭدا مەھالە بەردىك بىن بە پەنر يان نان، بە ھەمان شىۋەش مەھالە مردوويەك زىندو بىتتەۋە.

پرسىم: ناچىتە ژىر بارى ئەۋەى كە عىسا نەخۇشەكانى چاك كىردۆتەۋە؟

سوالكەرە نابىناكە گوتى: من چاوم نىيە تا بىيىنم و بزىنم ئايا عىسا نەخۇشەكانى چارەسەر كىردوۋە يان نا، بەلام ھۆشى من دەلى كە نە مردوۋ زىندوۋ دەپتتەۋە و نە نابىنايەكىش كە ۋەكو من ھەردوۋ چاۋى وشك بوۋنەتەۋە، بىنايىان بۇ دەگەپتتەۋە.

لەو كاتەدا ئىمە گەشىتىنە دەروازە و گوزەرمان كىرد لىي. پاسەۋانەكانى دەروازە كە سوالكەرە نابىناكەيان دەناسى، چەند ساتىك قسەيان لەگەل كىرد و، پىاۋە نابىناكە دۋاى مائاۋاىي كىردن لىيان، بەپەلە لەگەل من كەۋتەپى، چونكە پىگەكەى خۇى دەناسى و ئىتر پىۋىستى بە پى نىشاندان نەبوۋ. لەۋلاى دەروازەكەۋە كۆمەلىك سوالكەرە دانىشتىبوۋن كە دىاربوۋ ھەندىكىان نابىنان و ئەۋانى تر دەست يان پىيان لەدەست دابوۋ.

كاتى سوالكەرە نابىناكە چەند ھەنگاۋىك لە من دور كەۋتەۋە، گۆپالەكەى خۇى بە ناراستەى سوالكەرە چاۋ ساغ و بى چاۋەكان پاكىرت و گوتى: سوالكەرەكان، ئەۋ پىاۋەى كە لە پىشەۋەى من دىت و جلوپەركى گرانبەھى لەبەردايە، يەكىكە لە شۋىنكەۋتۋانى عىسا و دەلى كە عىسا دۋاى تىپەپىنى سى پۇژ لە مردنى، زىندوۋ بۆتەۋە و لەناۋ گۆپەكەى ھاتۆتە دەرەۋە و دەۋانى شىفای نەخۇشەكان بدات و بىناى بگەپتتەۋە بۇ نابىناكان، بۆيە دەبى ئەم پىاۋە بەردبارن بكىرت.

سەيرم كىرد دوۋ كەس لەۋ نابىنايانەى كە دانىشتىبوۋن، دەستى خۇيان دىرژ كىرد تاكو بەرد لە زەۋى ھەلبىگرن، بەلام ئەۋ سوالكەرەنى كە چاۋيان ھەبوۋ بەرامبەر بە سوالكەرە نابىناكە ناپەزايىان دەپىرى و گوتىان: تۆ ھەلە دەكەيت و ئەم پىاۋەى كە تۆ دەپتتە، لە شۋىنكەۋتۋانى عىسا نىيە، چونكە شۋىنكەۋتۋانى عىسا ھەموۋيان خەلكى "جەلىلە" ن و پوخسارىكى تارىكىان ھەيە و ئەم پىاۋە دەم و چاۋى سىپىيە و ھەموۋ شتىكى نىشانى دەدات كە بىنايىيە.

سوالكەرە نابىناكان كاتىك گوتىان لە قسەكانى سوالكەرە چاۋ ساغەكانەۋە بوۋ، ئەۋ بەردانەى كە ھەلىان گرتبوۋ، دايان نايەۋە. ئىنجا ھەموۋ سوالكەرەكان لەجىى

خۇيان ھەستانەۋە دەۋرۈبەريان گرتەم و داۋاى خىراتيان ئى كىردەم و منىش بېرىك پارەم لە نىۋانىندا دابەش كىرد. ئەو سۈۋال كەرە ناپىننايەش كە بە ھاۋكارەكانى خۇى دەگوت تا بەردبارانم بىكەن، لىم نىزىك بوۋىەۋە و داۋىنى گرتەم و داۋاى خىرى ئى كىردەم. من كەۋاكەم لەبەر خۆم داكەند و دام بەۋ پىاۋە و گوتەم: لەبەرئەۋەى تۆ ئەم كەۋاىەت پەسەند كىرد و گوتت كە پارچەيەكى باشە، بۆيە دەيدەم بە تۆ تا لەبەرى بىكەيت. سۈۋال كەرەكانى دىكە دەنگى نارەزايىيان بەرز كىردەۋە و گوتيان ئەم كارە مەكە و كەۋا گرانبەھاكەى خۆت مەدە بەم پىاۋە، چۈنكە ئەۋ، ئەم كەۋاىە لەبەر ناكات و دەيفرۇشەيت.

گوتەم: داۋى ئەۋەى من كەۋاكەى خۆم دا بەۋ، ئىتر خۇى خاۋەنى ئەۋ پۆشاكەيە و دەتۈانى يان لەبەرى بىكات يانىش بىفرۇشەيت.

ئىنجا بەرپى كەۋتەم. لە شارەكە داۋى ئەۋەى كە خۆر ئاۋا بوۋ، ژيانى شارنشىن وچان دەگرى، بەلام ھەندى لە دوكانەكان ھىشتا كراۋەبوون و لە مالەكانەۋە بۆنى ئاۋگۆشت و ماسى دەھات بە لوتدا. من كەپرامەۋە بۆمانى خۆم، واتە ئەۋ مالەى كە لە دوكاندارە سىريانەكە بەكرىم گرتىۋو.

پىاۋە دوكاندارەكە و ژنەكەى، لە دوكانى خۇياندا دانىشتىبوون و كاتى منيان بەبى كەۋا بىنى، سەرسام بوون و لەجى خۇيان ھەستانەۋە و لىم نىزىك بوونەۋە و ئافرەتەكە پرسى: ئايا دزەكان ھىرشىيان بۆ ھىناۋى؟
گوتەم: نەخىر.

پىاۋەكە گوتى: ئەى كەۋاكەى خۆت لە قوماردا دۆپاندوۋە؟

گوتەم: نەخىر، من ئەۋەم بەكەسىك بەخشى.

پىاۋە "سىريانى" ەكە بە سرتە بە ژنەكەى گوت: پىماۋىە مەست بىت و كەۋاكەيان فراندىت.

من بېرىك پارەم دا بە پىاۋە دوكاندارەكە بۆئەۋەى تا ھەموو دوكانەكانى شار دانەخراون، بچىت و كەۋاىەكم بۆ بىكرىت. ئەۋ پۇشەت و كەۋاىەكى بۆ كىرىم و كەپرايەۋە و كاتى كە دەيوست پىم نىشان بدات، داۋىنى كەۋاكەى پىچا بەدەستى خۆيەۋە و بەرى دايەۋە تا پىم بلى كە ئەۋ كەۋاىە لە پارچەى خورىە و گوتى: باشترىن كەۋاىەك كە تۈانىم بەدەستى بەيىنم، ئەم كەۋاىە كە بۆم كىرىۋىت و بېرىك مامەلەم كىرد تاۋەكو پۆشاكەكەت بە بەھى ھەرزان بۆ بىكرەم.

خاۋەن مالمەكە گوتى: ئەگەر تۆ خۆت بچوۋىتايە بۇ كېرىنى ئەم كەوايە، دوو يان سى بەرامبەرى ئەو بەھايەيان ئى وەردەگرتىت كە من پىم داۋە، چۈنكە تۆ پۆمىت و ناگات لە بەھاي كالاكان نىيە لەم شارەدا و وەكو پۆمىيەكانى تر ناتوانى مامەلە بكەيت، لەكاتىكدا من لىزانم و لە مامەلە كردندا شارەزام. ئەم كەوايە بە ئەندازەى بالاي تۆ دەبىت و ئەگەر ھەز بكەيت، دەتوانى زونارەكەى ئى بكەيتەۋە. بەلام بە بۇچوۋنى من، واباشترە زونارى كەواكەت بەيلىتەۋە، لەبەرئەۋەى رېشت دانائە، زونارى پۇشاكەكەت نايىتە ھۆى سەرسامى و، خەلكىش وا نازانن كە تۆ جوولەكە نىت و، لەبەرئەۋەى كە من ئەم كەوايەم بە ھەرزان كېۋە، ئەوا بۇ شوكرانەى ئەم سەركەۋتەنە بەيانى دەچم بۇ پەرسىگا و (پىشىز)ىك دەخەمە ناو سىندوقى ھاۋكارى پەرسىگاۋە.

پاشان خاۋەن مالمەكە كەمىك پارەى لە گىرفانى خۆى دەرھىنا و داى بەمن و گوتى ئەمە باقى پارەكەى تۆيە.

من ويستم بېرىك لەو پارەيەى پى بدەم، بەلام پىاۋە سىرپانىيەكە قىۋى نەكرد و گوتى: فرۇشپارى ئەم كەوايە بەبۇنەى ئەۋەى كە من ئەو كالايمە ئى كېۋە، شتىكم پى دەدات و من نامەۋى ھەقى زەھمەت لە تۆ ۋەر بگرم.

پاشان خاۋەن مالمەكە گوتى: نىستا بېرۇ بۇ ژورەكەى خۆت و پىشور بەدە و ئەمشەۋ لە مال مەچۆرە دەرەۋە و ئەو ئاۋگۆشتەى كە ژنەكەم دروستى كردوۋە، بىخۆرەۋە و بنوو. من بە ژنەكەم دەلىم كە بېرىك پىازى زىاتر بكاتە ناو ئاۋگۆشتەكەۋە تاكو خواردنى پىازى كولاۋ، مەستىيەكەت لەناو ببات و بەيانى زوو كە لەخەۋ ھەستاي، ھەست بە سەرنىشە نەكەيت.

من بە سەرسامىەۋە سەيرى ئەو پىاۋەم كرد و ئەو، پوانىنى منى بەجۆرىكى تر لىك دايەۋە و گوتى: زۆر باشە، لەبەرئەۋەى شەراۋت خواردۆتەۋە و ئەو پىاۋەى شەراۋخۆر بىت دىسان ھەزى لىيە شەراب بخواتەۋە، بۆيە شاگردەكەم دەنىرم تاۋەكو جامىك شەرابت بۇ بېرىت، بەلام ئەۋە بزانه كە ناھىلم لە جامىك زىاتر بخۆيتەۋە و پاش خواردنەۋەى شەراب و خواردنى ئاۋگۆشتى پىر لە پىاز، بنوو و ئەمشەۋ لە ژورەكەى خۆت مەچۆرە دەرەۋە و لە پلىكانەكانەۋە مەيەرە خوارەۋە، چۈنكە بەھۆى مەستىيەۋە دەكەۋىتە خوارەۋە و ملت دەشكى.

گوتم: ئەى پىاۋى چاكەكار، تۆ ھەلە دەكەيت و من شەرابم نەخواردۆتەۋە.

ئەو پىياۋەگوتى: پوخسارت ۋا نىشان دەدات كە شەرابت خواردېتەۋە، چونكە پەنگى دەم ۋ چاۋت سۈۈر ھەلگەپراۋە، ئەۋكاتە بەيىرم ھاتەۋە كە ئەۋ پۇژەى چووم بۇ گۈندى "بىتانى" ۋ لەۋى گەپرامەۋە، لەبەر ھەتاۋدا پۇشتىبوم بەرپىگادا ۋ تىنى خۇر پەنگى پوخسارمى سۈر كىردۆتەۋە.

خاۋەن مائەكەم گوتى: ھەرۋەھا بەم حالە مەستىۋە ۋ بەم چاۋە گەشانەۋە ناتۋانى بخەۋى.

گوتم: ئەى كابراى چاكەكار، من شەرابم نەخواردۆتەۋە ۋ مەستىش نىم. سۈۈرى پوخسارم بەھۋى ئەۋەيە كە لەبەر ھەتاۋدا پۇشتووم بەرپىگادا. بەلام دلىيات دەكەمەۋە كە دۋاى ئەۋەى چوومە ژۈۈرەكەى خۇم ۋ نانم خوارد، دەنۈوم، چونكە ماندووم.

كاترژمىرى دۋاى ئەۋەى كە لە پلىكانەكان پۇشتەمە سەرەۋە، كچى خاۋەن مائەكە بە دەفرىكى ئاۋگۆشتەۋە ھاتە ژۈۈرەكەمەۋە ۋ ھەر لەۋىدا ۋەستا تا من نانەكەم خوارد ۋ پاشان گۆزەيەكى منى پىر كىرد لە ئاۋ ۋ پۇشت. منىش پاش خواردەنەۋەى چەند قومىك ئاۋ، نووستم، بەلام پاش نىۋەشەۋ لەخەۋ ھەستام ۋ كەۋاكەى خۇم دا بە شانمدا ۋ لە ژۈۈرەكەم چوومە دەرەۋە. ھەۋا فىنك بوۋ، ئەستىرەكان لە دوۈرەۋە چاۋيان لە زەۋى دادەگرت.

من پاش ئەۋەى كە ماۋەيەك سەيىرى ئەستىرەكانم كىرد، گوتم: ئەى ئەۋ عىسايەى كە لەم شارەدا بەۋ شىۋە دلئەزىنە كوژرايت ۋ پاشان دوۋبارە ژىانى تازەت بۇ گەپرايەۋە، يارمەتىم بەدە تاۋەكو بتوانم بتناسم. ھاۋكارىم بكە تا لەگەلت ئاشنا بم ۋ لە زانستەكانى تۇ بزانم. تا ئەمپۇ، ھەر چىەك فىربووم زانستى دىيائى بوۋە، زانستى دىيائىش مەۋە فىرى پاستى ناكات. ئەۋ پاستىيەى كە زانستى دىيائى فىرى مەۋەى دەكات تەنبا ئەۋەيە كە ھىچ شتىكى پاستەقىنە بوۋنى نىيە، بەلام تۇ دەتۋانى پاستىم فىر بكەيت تاۋەكو بزانم تۇ كىيت ۋ ئەم جىھانە چىە ۋ كى دروستى كىردە ۋ لە كۆتايىدا جۆرى بەشەر ۋ كۆتايى ھاتنى جىھان، چى ئى دىت.

پاش ئەم پارانەۋەيە گەپرامەۋە بۇ ژۈۈرەكەم ۋ نووستم ۋ ھەتا دۋاى ئەۋەى كەپەناكانى پەرسىتگى يەھوودىيەكان لەكاتى ھەلھاتنى خۇردا دەنگيان ئى بەرز نەبوۋيەۋە، بەئاگا نەھاتمەۋە.

گفتوگۆ کردنم له گهلا دوو پیاودا که نهینیان له لا بوو

ئهی "تولیا"، ئەمه شهشهمین نامیه که بۆتی دهنووسم و بهم شیویه له بارودۆخی خۆم ئاگادارت دهکهمهوه.

من نازانم نامهکانم تا چ ئەندازهیه که سهرنجی تۆ پادهکیشی. من ئەوه دهرانم که ژيانی تۆ له ناوهندی پۆمدا لهگهڵ ژيانی من لیڤه جیاوازی ههیه. تۆ لهوێ کاتهکانت له بهشداری کردن له جهژنهکاندا بهسهر دهبهیت و میوانداری خانهدانهکان به تیشکی جوانی خۆت پرووناک دهکهیتهوه و پرشنگیان پێ دهبهخشی. بهلام کاتهکانی من لیڤهدا له گهپان به دواي راستیدا تیدهپهپێ. تۆ لهوێ حهزت له گهشت و گوزاره و منیش لیڤه عاشقی بهدهست هینانی زانیاریم و زهوقی تۆ لهگهڵ زهوقی من چونیهکه نییه.

بهلام من ئەم نامانته بۆئهوه بۆ نانووسم که تهنیا ژيانی ئەم شوینهی خۆم بکهمه جێی سهرنجی تۆ، بهلکو بۆئهوه بۆت دهنووسم که خۆم ناسووده بکهم.

کاتی من له زانکۆی "رودس" دهخویند، مامۆستایهکم ههبوو نامۆژگاری دهکردم که ((ئهگهر لهپرووی پۆحیهوه نارهحته بوویت، ئەوا ئەوهی که دهیبینیت و دهیبیستیت و ههستی پێ دهکهیت، بینووسه بۆئهوهی تهسکینی دلت بدیهت))²⁷ یهکیکی تر لهو نامۆژگاریانهی که ئەو مامۆستایهکم پێی گوتم ئەوه بوو که ((کاتی دهتهوێت میژوو بنووسیت، بیستراوهکان بخهه لاره و بینراوهکان بخهه بواری نووسینهوه)).

ئهمهش لهبهرئهمهیه چونکه بیستراوهکان جێی باوهپ نین و تهنانته کهسی راستگۆ و دهست پاک لهکاتی گیرانهوهی چیرۆکیکدا لهوانیه به ئەنقهست شتیکی ئی زیاد بکهن یان لێی کهم بکهنهوه، بهلام بینراوهکانی مرۆڤ جێی باوهپه و دهرانی که ئەوهی بینووویهتی، راسته.

تۆ ئەگهر ئەمپۆ ببینیت، نامناسیتهوه. ئەو پۆژهی که له پۆما هاتمه دهرهوه، ریشم تاشیبوو، بهلام ئەمپۆ وهکو جوولهکهکان ریشم هیشتۆتهوه. پێش درچوونم له پۆما و تا ئەو کاتهی که نههاتبووم بۆ ئیڤره، یازده پۆژ مووی ههموو جهستهم بههۆی

²⁷ (رودس) یهکیکه لهو دوازه نوورگهیهی که دهکهوێته پۆژهلاتی دهریای (مهدهترانه)وه که له کۆندا خاوهنی زانکۆیهکی بهناویانگ بوو. زانکۆی (رودس) وهکو پهتووکخانهی (ئهسکهندهرییه) بهناویانگ بوو.

دەرمانى لابرندى مووه لادەبىرد بۇئەزەرى جەستەم مووى پىئو نەبى، بەلام پاش ئەوئەى ھاتم بۇ ئىرە، ئەو خووم واز ئى ھىنا و ئىستە لەشم بە موو داپۇشراو، ھەربۇيە كاتىك لە پارەوھەكاندا دەپۇم بەپىگادا، كەس سەرنجەم نادات، چونكە شتىكم تىدا بەدى ناكىرى كە شاينى سەرنجەدان بىت.

پىش ئاوا بوونى خۇر، لە مال چوومە دەرەو و پىگەى "دەروازەى كانى"م گرتەبەر. پارەوى شارەكە، پاش ھەلھاتنى خۇر پەر لە خەك و لە ھەموو لايەكەرە دەنگى فرۇشيارەكان دەبىستىت كە بەلاواندەنەو كالاكانيان دەخەنە پوو و، ئەو وشتەر و گوئىدريژانەى كە ھەمويان زەنگولەيان پىئوئە، دىن و دەپۇن و لە دوكانەرە بوئى دارچىن و زەنجەبىل و مىخەك دىت بە لوتدا.

كاتى گەيشتمە دەروازەى كانى، سەيرم كىرد چەند سولكەرىك لە تەنىشت دەروازەكەدا دانىشتوون و داواى خەرجى لە رىبواران دەكەن. پىش ئەوئەى بگەمە دەروازەكە، چەند ژنىك كە گۆزەى ئاويان بە شانەو بوو، لەو دىوى دەروازەكەو ھاتنە ئاوا شارەو. وا دىاربوو كە چووبوون ئاوا بەيئىن و لەو كاتەدا دەگەرەنەو بۇ مالەكانيان. گەيشتنى من بە دەروازەى كانى، ھاوكات بوو لەگەل ئاوا بوونى خۇر و ئەستىرەيەك لە ئاسماندا دەرکەوت و يەكئ لە پاسەوانەكانى دەروازەكە، ئاگرىكى بە دەستەو بوو و نىكى كىردەو لە چىراكانى دەروازەكە بۇئەوئەى دايانىگىرسىنىت.

لەو كاتەدا پىاويك كە گۆزەيەك ئاوى بە شانەو بوو، لە دەرەوئەى دەروازەكەو ھاتە ئاوا شار. ئەو پىاوا لە نىگای يەكەمىدا، سەرنجى منى پاكىشا، چونكە لىرەدا ئەركى ئاوا ھىنان لەسەر ژنانە و پىاوا ئاوا ناهىنىت. ئەو پىاوا كە گۆزەكەى پى بوو، بە ھىواشى ھەنگاوى دەنا و من كەمىك ئارام گرت تا ئەو پىاوا لەتەنىشتەو تىپەپىرى كىرد، ئىنجا لە دوايەو بەپى كەوتم. لەم شارەدا ھەندى كۆلان ھەيە كە پلىكانەى ھەيە و ئەو پىاوا يەكئ لەو كۆلانەى گرتەبەر و لە پلىكانەكان چووم سەرەو. منىش كەوتمە دواى و ئەوئەندە نىك بوومەو لىتى كە دەنگى ھەناسەدانى ھەلگى گۆزەكەم دەبىست. وەكو ئەو و ابوو كە گۆزەكە قورس بىت، چونكە ئەو پىاوا ھەناسەپىكىنى پى كەوتبوو. پاشان زانىم ئەو پىاوا پىگەى خۇى درىژ دەكاتەو، چونكە دواى تىپەپىرىنى دوو سى

كۆلۈن گەيشتىن بە شەقامىك كە لەۋيۈە چۈيىنە ناۋ ئەۋ كۆلۈنەي كە باسەم كەرد، ئەمە لەكاتىكدا كە دەيتۈانى پراستەوخۇ لەۋ شەقامەۋە بېرات ۋ پىگەي خۇي دۈۈر نەخاتەۋە. ئىنجا گەيشتىنە مەيدانىك. بىنىم ئەۋ پىاۋە لەلای مەيدانەكە پراۋەستا ۋ گۆزەكەي لەشانی ھىنايە خوارەۋە ۋ خستىيە سەر زەۋى ۋ ۋەكو ئەۋە ۋابوۋ كە دەيەۋى پشۈۋ بىت يان چاۋەپروانى كەسىك بىت. مەن لە تەنشتىدا پراۋەستام بەبى ئەۋەي لىۋم بۇ قسە بىكەمەۋە.

ئەۋ پىاۋە دۋاي ساتىك سەرى بۇ لاي مەن ۋەرگىپرا ۋ گۈتى: پىگات ۋن كەردۈۋە؟
گۈتم: چاكە بىي بە نىسبىت، پىگەكەكان زۆرن ۋ پىنمايىكەرى دىرۈزنىش زۆرن.
ئەۋ پىاۋە كەمىك سەيرى مەنى كەرد ۋ گۈتى: لە دۈۋ پىگا زىاتەر بوۋنى نىيە، يەكىك زىانە ۋ ئەۋى تەر مەرگە.

گۈتم: مەن بېروام ۋايە لە يەك پىگا زىاتەر بوۋنى نىيە ۋ مەن خەز دەكەم لەۋ پىگەيەۋە بېرۇم، بەلام ناتۈانم خۇم ئەۋ پىگەيە بىدۆزمەۋە ۋ ئومىدەم ھەيە پىنمايىكەرىك پەيدا بىت ۋ ئەۋ پىگەيەم پى نىشان بىت.

ئەۋ پىاۋە بەبى ئەۋەي قسەيەك بىكات، كەۋتە پى ۋ مەنىش لە دۋايەۋە پۇشتم ۋ كە كەمىك بە پىگادا پىشتىن گۈتم: گۆزەكەي خۇت بىدە بە مەن بابۇت ھەلبىگرم ۋ تۇش ھەناسەت تازە بىكەيتەۋە، چۈنكە دەبىنم ھەناسەبىركىت پى كەۋتۈۋە ۋ مەندۈۋ بوۋىت.
پىاۋەكە گۈتى: ھەناسەبىركىكەي مەن بەھۇي مەندۈۋيەتەۋە نىيە، بەلكو لە تەرسايە.

بەلام دۋاي ئەم گۈتەيە، گۆزەكەي خۇي دا بە مەن تا بۇي ھەلبىگرم ۋ ئىنجا زانىم كە ئەۋ گۆزەيە قورس نىيە. دىسان كەمىك پىگامان بېرى تا گەيشتىنە مالىك ۋ ئەۋ پىاۋە تەقەي دا لە دەرگاي مالىكە ۋ ئافرەتىك دەرگاگەي بۇ كەردىنەۋە. ئەۋ ئافرەتە بەۋ جۆرە پىزى لەۋ پىاۋە گرت كە گۆزەكەي ھەلبىگرت ۋ ئىنجا تى گەيشتەم ئەۋ پىاۋە لەۋ مالىدا خەزمەتكار نىيە تا ئەۋيان ناردىبى بۇ ئاۋ ھىنان. ئافرەتەكە دۋاي كەردنەۋەي دەرگاگە، بەبى ئەۋەي ۋشەيەك لە دەمى بىتە دەرەۋە، گۆزەكەي لە دەستەم گرت ۋ بە پىنمايى ئەۋ پىاۋە چۈۋمە مالىۋە.

پاشان، كورپىكى گەنجى پازدە سالان ھات بۇلای مەن ۋ گۈتى: چاكە بىت بەنسىبىت، ئايا خەز دەكەي خۇت بىشۋىت؟

گوتم: لیژهدا شتی هیه دهستی پی بشوم؟

ئو کورپه گهنجه ئو گوژه ناوهی که خوم هینابووم، هه ل گرت و که میک ناوی کرد به دستمدا تاکو نیشانی بدات که له و ماله‌دا ناو کهم نییه. پاشان پارچه په‌ویه‌کی بو هینام تا دهستمی پی وشک بکه‌مه‌وه و ئینجا گوتی: من ناوم "مارک مهرقوس" ه و لهو شه‌وهی که ئه‌ویان ده‌گرت، من له‌خه‌و راپه‌ریم و که‌واکه‌ی خوم هه‌لگرت تا له‌به‌ری بکه‌م و بپوم و ئه‌و ئاگادار بکه‌مه‌وه. به‌لام ئه‌و که‌سانه‌ی که هاتبوون بو گرتنی، که‌واکه‌یان لی سه‌ندم.

ئو پیاوه‌ی که گوژه ناوه‌که‌ی له ده‌ره‌وه‌ی ده‌روازه‌که‌وه هینابوو گوتی: منیش ناوم "نه‌تانیل" ه و ئیسته که گه‌یشتومه‌ته ماله‌وه و ترسم نه‌ماوه، ده‌توانم پی‌ت بلیم که دوا‌ی ئه‌وه‌ی عیسا زیندوو بوویه‌وه و له‌ناو گوژه‌که‌ی هاته ده‌ره‌وه، من ئه‌وم بینیبوو.

مارک مهرقوس گوتی: تو ئه‌وت بینی، به‌لام نه‌توانی له یه‌که‌م نیگادا عیسا بناسی.

"نه‌تانیل" له جیاتی ئه‌وه‌ی وه‌لامی ئه‌و کورپه گهنجه بداته‌وه، ده‌ستی برده پشته‌وه و منی پی نیشان دا و گوتی: رینوینی ئه‌م پیاوه بکه‌م. مارک به منی گوت: به‌ریکه‌وه تا رینوینیت بکه‌م.

من که‌وته‌پری و ئه‌و کورپه گهنجه منی له دالانیکه‌وه برد و به پلیکانه‌دا چوونیه سهره‌وه و گه‌یشتینه نهومی سهره‌وه. کاتی گه‌یشتینه ئه‌وی، زانیم "نه‌تانیل" یش له پشتی ئیمه‌وه دیت. مارک منی برده ژوریک‌ی گه‌وره‌وه. لهو ژوره‌دا چرایه‌ک ده‌سوتا، به‌لام تیشکی چراکه هه‌موو ژوره‌که‌ی پووناک نه‌ده‌کرده‌وه و گوشه و ته‌نیشته‌کانی ژوره‌که به تاریکی ده‌هاتنه به‌رچاو.

پاش ئه‌وه‌ی چومه ناو ئه‌و ژوره‌وه، "مارک" و "نه‌تانیل" یش هاتنه ژوره‌وه. له ناوه‌راستی ئه‌و ژوره‌دا میژیکیان دانا‌بوو. له ده‌وری ئه‌و میژهدا ریزیک شوین هه‌بوو بو دانیشتن و بینیم دوو که‌س لهو ژوره‌دان. یه‌کئ لهو دووانه‌م ناسی و زانیم که هه‌مان ئه‌و "یۆحه‌ننا" یه که کاتی عیسا به‌خاچه‌وه بوو، له به‌رده‌م خاچه‌که له‌لای ئافره‌ته‌کاندا به‌دیم کردبوو. به‌لام ئه‌و پیاوه‌ی تر که له "یۆحه‌ننا" به ته‌مه‌تر بوو، نه‌مناسی و، ئه‌و

پىياۋە بەبىزىۋى سەيرى مەنى كۆرد و سەيركردنەكەى واى نىشان دەدا كە گومانى لىم
ھەيە.

من بە "يۇھەننا" و ئەو پىياۋەم گوت: چا كە بىيەت بە نىسبەتان. بەلام ھىچكاميان
ۋەلامى منيان نەدائەۋە و پىياۋە بەتەمەنەكە ھەندى جار سەيرى پوخسارى دەكردم و
جارى واش ھەبوو سەيرى پىيەكانى دەكرد. پاش ئەۋەى كە بىدەنگى درىزەى كىشا،
"نەتائىل" گوتى: ئەم پىياۋە سۇراخى كۆزە ئاۋەكەى كۆرد و ھەربۇيەش ئەوم ھىنا بۇ
ئىرە.

من گوتم: زىاد لە يەك رىگا بوونى نىيە و خوازىارى دۆزىنەۋەى ئەو رىگەيەم.
پىياۋە بەتەمەنەكە بە "نەتائىل" و "مارك مەرقۇس" ى گوت: ئىۋە لەم ژورە بېرۇنە
دەرەۋە.

ئەو دووانە، چوونە دەرەۋە و پىياۋە بەتەمەنەكە دەرگا كەى داخست و كىلونى دا و
گوتى: كابراى بىانى، چا كە بىيەت بەنسىبى تۇ، چىت لە ئىمە دەۋى؟
گوتم: من دەمەۋى ئىۋە رىگەى راستم پى نىشان بەن.
پىياۋە بەتەمەنەكە گوتى: من وا دەزانم ئەو رىگەيەى كە ئىمە دەتوانىن نىشانى
تۆى بەدىن، زۆر بەرىن و پان و پۇر نەبىت.

بەلام يۇھەننا بە دەنگىكى لەسەرخۇ بە سەرزەنشەۋە گوتى: "تۇماس"، تۇ
سەبارەت بە ھەموو شتىك و ھەموو كەسىك دوودلى دروست دەكەيت.
ئىنجا پروى كۆردە من و گوتى: ھەركەسى بۇ وىستى شتىك ھول بەدات، لە
ئەنجامدا بە مەبەستى خۇى دەگات و ھەركەسى لە دەرگايەك بەدات، ۋەلامى دەست
دەكەۋىت، چونكە لە ئەنجام ئەو دەرگايە دەكرىتەۋە. تۇش كابرايەكىت كە دەتەۋى
راستىەكان بزائىت و لە دەرگاي ئىمەت داۋە و بەم ھۇيەشەۋە ئىمە دەرگامان بۇ تۇ
كردۇتەۋە.

ئىنجا پىياۋە گەنچەكە تكاى لى كۆردم كە لە پىشتى مېزەكەۋە دابنىشم و منىش
دانىشتم و "يۇھەننا" ش لەۋلاى مېزەكەۋە دانىشت.

تۇماس پىش ئەۋەى دابنىشى گوتى: من يەكىكم لە دوازە قوتابىيەكانى "عيسا"
و "يۇھەننا" ش يەكىكە لەو دوازە كەسە و لە ھەموومان گەنجترە.

پاش ئەوہی کہ "تۆماس" دانیشت گوتی: کابرای بیانی، تۆ نابئی گلەیی لە ئیمە بەکیت کہ پارێزمان ئی کردوویت، چونکہ حکومەتی ئیترە نامادەییە بمانگریت و تاوانبارمان بکات بە سوتانی پەرستگا، بۆیە ناچارین زۆر پارێز بەکەین بۆ ئەوہی دەستگیر نەکریین. چونکہ ئەگەر یەخسیر بکریین، لەوانەییە بە تۆمەتی سوتانی پەرستگا بمانکوژن. ھەربۆیە پیش ئەوہی لیترە جیبی تۆ بەکەینەو، لیکۆلینەو ھەمان ئی کردیت و یەکن لەو کەسانەیی کہ لە قازانجی تۆ قسەیی کردووە، "مەریەمی مەجدەلییە" یە و ئەو گوتی کہ دەتوانری باوھەرت پی بکریت.

یۆحەننا گوتی: منیش بە قازانجی تۆ رای خۆم دەربریو، چونکہ دەتناسم، لەبەرئەوہی تۆم لەبەردەم خاچی عیسادا بینی و قیافەت نیشانی دەدات کہ خەمباریت و باوھەرت بەو قسە پرۆپوچانە ناکەیت کہ خەلک لەبارەیی عیساوہ دەیکەن. گوتم: یۆحەننا، منیش ناوی تۆم بیستوو و شیوہتەم دیتەوہ یاد. لە راستیدا یۆحەننا ئەوہندە جوان بوو کہ کاتی مروۆ ئەوی بدیایە، شیوہی لەبەر نەدەچۆو.

تۆماس لیمی پرسی: باشە، ئیستە کہ تۆ ھاتوویت بۆ ئیترە بلی کہ چیت لە ئیمە دەوی؟

قسەکەیی "تۆماس" بەجۆریک بوو کہ ھەرکەسێ بیبیستایە وایدەزانی دوازدە قوتابییەکەیی عیسا ھەندیک نھینییان لەلایە کہ نابئی کەسانی تر لیمی ناگادار بن، منیش بە کزۆلەییەوہ گوتم: من ھاتووم بۆ ئیترە بۆ ئەوہی داواتان ئی بکەم تا ببنە پی نیشاندەرم و ریگەیی راستم پی نیشان بەن.

تۆماس، سەیریکی یۆحەننا ی کرد و پاشان گوتی: پیش ئەوہی عیسا بگرن، رابەری ئیمە گوتی: کہ ((لە مائی باوکی من جیگا بۆ ھەموو کەسێ ھەییە و من پیش ئیوہ دەپۆم و جیگەیی ئیوہ دیاری دەکەم)) ئەو پۆژەیی کہ پیشەوای ئیمە ئەم قسەیی دەکرد، ئیمەیی بە دوازدە کەس دەزانی، بەلام دواتر یەکن لە ئیمە بە ناوی "یەھوودا" خیانەتی بە پیشەواکەمان کرد و یازدە کەسێ تری بەوہفا مانەوہ. راستیەکەیی ئەوہییە کہ خۆشم نازنم پیشەوای ئیمە لە کام ریگاوە پۆیشت تا بتوانم ئەو ریگایەیی کہ بیگومان "ریگەیی راست" ە، نیشانی تۆی بەدەم و، لەبەرئەوہش کہ خودی خۆشم نازانم ئەو ریگایە کامەییە، بۆیە ناتوانم پی نیشان بەدەم.

یوحنا گوتی: توماس، ئەم قسەیه مەکه، چونکه پیشه‌وای ئیمه به تو و به من و کەسانی تر، واتە بەهەموومانى گوت که پێگەى راست خودى ئەوه و هەرکەسى بیه‌وهى به شوین راستیدا بگه‌رى، دەبى به شوین خودى ئەودا بگه‌رى.

توماس به کهمیک توورپه‌یه‌وه گوتى: من نازانم مانای ئەم گوته‌یه چیه. پیشه‌وای ئیمه گوتى که پێگەى راست خودى ئەوه، بەلام من ناتوانم تیبگه‌م که مەبه‌ستى له‌م قسەیه چى بووه و ئەگەر تو تینگه‌یشتوویت که پیشه‌وامان چى گوتووه، ئەوا پوونى بکه‌روه با منیش تى بگه‌م.

یوحنا سه‌یریکى منى کرد و گوتى: من دەزانم پوونى بکه‌مه‌وه، بەلام...

توماس گوتى: مەبه‌ستت له‌ بەلام چیه؟

یوحنا گوتى: تینگه‌یشتنى مەبه‌ستیک پيوستى به لیكدانه‌وه‌یه‌کى راست هیه و لیكدانه‌وه‌ى هه‌موو که سیکیش ته‌واو و راست نییه.

من گوتم: راسته که عیسا پوژى سینه‌مى دواى مردنى زیندوو بوته‌وه و له‌ گوژ هاتوته دهره‌وه؟

یوحنا گوتى: بەلى، ئەم مەسه‌له‌یه راسته. پوژى سینه‌م "مريه‌مى مەجده‌لییه" هات و به‌ من و "پترۆس" که ئەویش یه‌کیکه له‌ قوتابیه‌کانى عیسا، گوتى که به‌ردى سه‌ر مه‌زارى عیسا له‌ سه‌ر گوژه‌که نییه. من و "پترۆس" دواى بیستنى ئەم قسەیه به‌ره‌و گوژى عیسا پامان کرد و سه‌یرمان کرد گوژه‌که به‌تاله و ته‌رمى تیدا نییه.

"توماس" به‌ ده‌نگیکى گالته‌جاریه‌وه گوتى: مريه‌مى مەجده‌لییه فریشته‌یه‌کیشى له‌ گوژه‌که‌ى عیسادا بینووه و هه‌روه‌ها باخه‌وانیکیشى بینووه که گوتویه‌تى خودى عیسا به.

کاتى من باسى باخه‌وانم بیست، هه‌لوه‌سته‌یه‌کم کرد، چونکه باخه‌وانه‌که‌م بینیبوو و به‌سه‌رسامیه‌وه پرسیم: مريه‌مى مەجده‌لییه باخه‌وانیکى بینووه؟

توماس تینگه‌یشت که من چهنده له‌ بابته‌ى باخه‌وانه‌که‌دا سه‌رم سوپماوه و گوتى: ئەوه‌ى که مريه‌مى مەجده‌لییه گوتى، جگه له‌ خه‌یالى خوى هیچى تر نییه. "نه‌تانیل"یش ده‌لى که عیساى له‌ دواى مه‌رگ له‌ پێگادا بینووه، بەلام ئەویش وه‌کو مريه‌مى مەجده‌لییه فریوى خه‌یالاتى خوى خواردووه.

يۆحەننا گوتى: لە شەوى ئەو پۆژەدا كە عيسا لەگۆر ھاتۆتە دەرەو ھەندى لە قوتابىيەكانى كە يەكئىكيان مە بووم، لەم ژورەدا بووين و لەبەرئەوھى دەترساين بىن و بەمانگرن، بۆيە دەرگاگەمان لە خۆمان داخست و كىلونمان دا. بەلام ئەگەرچى دەرگاگە داخرابوو و كىلونىش درابوو، كەچى عيسا لە ھەمان ژوردا خۆى بەئىمە نیشان دا و قسەى لەگەل كردين و بەئىنكى پى داین كە مە ناتوانم لەلای بىانييەكدا بىدركىنم. بەلام دلنیات دەكەمەو ئەو پیاوھى كە ئەو شەو لەم ژورەدا خۆى پیمان پیشان دا، خودى عيسا بوو بۆيە مە پروام وایە كە عيسا لە پاش مەرگ، زىندوو بۆتەو.

تۆماس گوتى: بەلام مە پروام وایە كە ھەر بەوجۆرەى كە "مريەمى مەجدەليیە" و "نەتانیل" فریوى خەيالى خۆيان خواردوو، تۆ و ئەوانى تریش كە ئەو شەو لێرە بوون، فریوى خەيالى خۆتان خواردوو. مە ئەو شەو لێرە نەبووم تاكو عيسا ببينم و پروام وایە كە ئەوھى ئیوھ بىنيوتانە، جگە لە بەرجەستە كرنى بىركردنەوھەكانتان ھىچى تر نەبوو. مە تەنیا بەيەك شىوھ نامادەم پازى بىم كە عيسا زىندوو بۆتەو، ئەويش ئەوھى كە بە ھەردوو چاوى خۆم ئەو ببينم و بە پەنجەكانى خۆم شوینى برىنى ميخەكانى سەر ھەردوو مەچەك و پىيەكانى بەرجەستە بكەم و برىنەكانى ببينم، ئەگینا باوھر ناكەم عيسا زىندوو بوويئەو.

كاتى يۆحەننا ئەم قسەيەى بىست، ئەوھندە پەشوگابوو كە پەروى وەرگىرا، بەلام ناپەزايى دەرئەبىرى. مە زانیم كە بىدەنگى يۆحەننا بەھوى ئەوھى كە دوودلى "تۆماس" كارى لە قوتابىيەكانى تری عيسا كردوو و ئەو كەسانەى كە بە دووچاوى خۆشيان عيسايان ببينوھ، بەگومان بوون و لە خۆيان دەپرسن كە ئایا ئەوھى بىنيويانە، عيسا بووھ یان تارمايىەك بووھ كە لەخەيالى ئەوانەوھ ھاتۆتە دەرەو.

مە گوتم: ئەى تۆماس، مە بەپىچەوانەى تۆو، بۆئەوھى پەروا بە نوئ بوونەوھى ژيانى عيسا پەيدا بكەم، پىويستم بەبىينى ئەو نىيە. مە دەزانم كە عيسا زىندوو بۆتەو و ئىستە لەسەر زەويیە و چاوەروانى دەكەم تا پۆژى بىت و خۆیم پى نیشان بدات.

تۆماس پى گوتم: كەبراى بىانى، مە سەرم لە تۆ سوپ دەمىنى كە كەبراىەكى "پۆمى" ت كەچى كەوايەكى وەكو كەواى يەھوودىيەكانت لەبەر كردووھ و زونارىشت پىوھىە. سوور بوونى تۆ بۆ پەى بردن بەپراستىەكانى عيسا، گومانى خراب دروست

دەكات، چونكە ئىمە دەزانىن كە تۆ لە قەلای ئەنتونىيەدا ميوانى فەرمانپەرەواي گشتى بوويت، ئىتر چۆن دەتوانىن باوەر بکەين كابراییەكى پۆمى كە ميوانى فەرمانپەرەواي گشتى بوو، "عیسا"ی خوش بوویت و بیهوی بیناسى. من وادەزانم كە تۆ لەو پووەوہ جلوبەرگی یەھوودییەكانت لەبەر كردووە و زونارت بەستووە بۆئەوہی جاسوسى بکەیت و ئىمە بناسى تاكو ئىمەش لە خاچ بەدن یان بەردبارانمان بکەن.

پاش ئەو، تۆماس پووی كرده یۆحەننا و گوتى: تۆ بینىوتە كە چۆن تاوانبار بەردباران دەكەن؟

یۆحەننا گوتى: نەخیر.

تۆماس گوتى: بەلام من بینىومە و دەزانم كە چالێك هەلەكەنن تا دەكاتە كەمەرى تاوانبارەكە. ئىنجا تاوانبارەكە دەكەنە ناو چالەكەوہ و ئەو چالە بەبەرد و گەچ پەر دەكەنەوہ بەجۆرىك كە تاوانبار ناتوانىت لەناو چالەكەدا پىیەكانى خۆى بجولینىت. پاشان خەلك لە چوار دەورەوہ بەرد دەبارىنن بەسەر تاوانبارەكەدا و لىدانى بەردەكان ئەوہندە توندە كە وردە وردە گوشت لە لاشەى تاوانبارەكە لى دەكاتەوہ و ئەوہندە هاوار دەكات تا گيان دەدات و ئەو كاتەش كە خەرىكە گيان دەدات، نایبینىت، چونكە زۆرى بەردەكان لەبەرچاوان ونى دەكەن. من كە ئەم دىمەنەم بینىوہ، حەز ناكەم ئەوہ تاقى بکەمەوہ و بەردبارانمان بکەن.

گوتم: تۆماس، من جاسوس نىم و تۆ و ئەوانى تریش نادەم بەدەست پۆمىیەكانەوہ. ئەگەر من جاسوس بوومایە، تا ئىستە ئەوانەى كە دەزانم لایەنگرى عیسان، دەمدان بە دەستى پۆمىیەكانەوہ. بەلام تۆ بۆچى لەم شارەدا ماویتەوہ و ناگەرپىیتەوہ بۆزىدى خۆت بۆئەوہی لەوئى لە ئاسايشدا بىت؟

تۆماس گوتى: من ئىستە ناتوانم بگەریمەوہ بۆ زىدى خۆم، چونكە دەزانم رىگاكان لە ژىر چاودىرىدان و دەستگىرم دەكەن و لە خاچ دەدەن یانىش بەردبارانم دەكەن.

یۆحەننا گوتى: تۆماس، تۆ ناتوانى دەست بکەیتەوہ بە پىشەكەى پىشترت، چونكە كەرەستەكانى كارەكەى خۆت فرى داوہتە سەر زەوى و لە پشتى عیساوہ كەوتوویتە پى و برىارت داوہ ئەوہى عیسا دەلینىت بىگەینىت بە خەلك و گوتهكانى عیسا لەنىو خەلكدا بلاو بکەیتەوہ. هیچ یەكى لە ئىمە كە قوتابى عیسان، ناتوانىن

بگېرېينەوہ بۇ پېشەكەى جارائمان. ئىمە بەلئىنمان داوہ كە وەفادار بىن بەرامبەر بە عىسا و، خۇمان بە بلاؤكەرەوہى بىروباوہرەكەى ئەو بزائىن. كارى ئىمە لەم دنىادا بلاؤكردنەوہى بىروباوہرەكانى عىساىە و جگە لەمە ناتوانىن پېشەىەكى ترمان ھەبىت.

تۆماس گوتى: بەلام نایا دەبىنى كە بارودۇخى ژىانى ئىمە چۆنە و ھەمىشە تووشى تەنگ و چەلمە و مەترسى بووینەتەوہ؟ ئەو پۇژەى كە ئىمە لەگەل عىسا بووین، من ئامادە بووم كەواكەى خۇم بفرۇشم و شمشىرىكى پى بىكېم بوئەوہى بۇ بەرگىرەى لە عىسا و خۇمان بەكارى بەئىنم و لەگەل عىسادا بمرم. بەلام ئەو پازى نەبوو كە من بە فرۇشتنى كەواكەى خۇم شمشىرىك بىكېم و، بەبى بەرگىرىش خۇى دا بەدەستى پىاوكوژەكانەوہ تا لە خاچى بەن و ئىمەشى لەم دىناىەدا بە تەنبا و بى پىشت و پەنا ھىشتەوہ، بەجۇرىك كە ئىمە ئەمپۇ نازائىن چى بگەىن و بۇ كووى بېوین.

يۇحەننا بە "تۆماس"ى گوت: عىسا خۇى گوتى كە بەرگىركارىكمان بۇ دەنىرى. تۆماس گوتى: يۇحەننا، تۇ گەنجىكىت كە ھىشتا لە ژىاندا بەپىى پىوېست ئەزموونت نىبە و لەو پۇژەوہى كە خۇت ناسىوہ بە خۇشى ژىاوېت بۇىە ناتوانى درك بگەىت كە خەلكى ترچ نازارىك دەكېشن و چۆن دەژىن. من بىروام واىە كە عىسا ئىمەى بەتەنبا بەجى ھىشتوو و پۇىشت و، لەوانەشە بە يەكجارى ئىمەى فەرامۇش كرىبىت.

من لە "يۇحەننا"م پىرسى: مەبەستى عىسا لەبەرگىرەكەى چى بوو؟ و ئەو بەرگىركارەى كە بۇ پاراستنى ئىوہ دەنىرىت، كى ىە؟

گەنجەكە گوتى: عىسا نەىگوت ئەو كەسەى كە بۇ بەرگىرى كىردنى ئىمە دىت، كىبە و لە كوئوہ دىت، بەلام گوتى: لە پۇژىكدا كە ئىمە بى ھىز و داماو دەبىن، ئەوا بەرگىركارىكمان بۇ دەنىرىت و دەمانخاتە پەناى خۇىەوہ. تۆماس سەبارەت بەم مەسەلەىە دوودلە، بەلام من دوودل نىم، چۆنكە دەزانم ئەوہى كە پىشەواى ئىمە گوتووېتەى بەپاست دەگەپى.

لەوم پىرسى: ئاىا عىسا سەبارەت بەو بەرگىركارەى كە بۇ ئىوہى دەنىرىت، ھىچ پىوونكردنەوہىەكى نەدا؟

يۇحەننا گوتى: بەلى، با، بەلام ئىمە ناتوانىن ئەو پىوونكردنەوہىە بگەىەننە گوتى بىاننىەك، مەگەر عىسا بىت و بە ئىمە بلىت كە ئەوہ بۇ بىاننىەكان ناشكرا بگەىن.

گوتم: من کابرایه کی بیگانم، بهم حاله شهوه زور ریز له عیسا دهگرم و برواشم وایه که نهو دهگه پرتوه و شوینکه وتوانی دهییبنه وه. من ده زمانم که عیسا ته نانهت "سامریه کان" ی خوش ویستوه، له کاتیځدا که "سامریه کان" که وتوونه ته بهر رقی جووله که کان. من ئیوه دلنیا ده که مه وه که له لایه من منوره هیچ هه ناگاوئ نازری که به زهره ری عیسا بیټ. چون من ده توانم دژی پیاویک که دواي مردن زیندو و بیټه وه و ده توانی له ده رگا داخراوه کاندای تیپه ر بکات، هه ناگاو بنیم؟ نهو له وه به هیز تره که پیاویکی وه کو من بتوانی زیا نی لی بدات. من له گه ل نه وه ی که پرمیم، سویند ده خوم که له دژی ئیوه هه ناگاو نانیم و، بزویوه که شم بو ناسینی ئیوه و قوتابییه کانی تری عیسا ته نیا بو و هرگرتنی زانیاریه و ناماده م هاوکاری ماددی ئیوه ش بکه م و هرچه بنده پاره تان ده ویت و منیش توانای دانی نهو بره پاریه م هه بیټ، پیټانی ده دم.

توماس گوټی: نه م خو هه لکی شان ه بسه لمینه و پاره بده.

یوچه ننا گوټی: ئیمه پیوستیمان به پاره ی تو نییه، یان له حالی حازدا پیوستیمان به پاره نییه، چونکه من بنه مالیه کم هیه که سه رمایه داره و ده توانی هاوکاریم بکات و "مه تتا"²⁸ یش پیاویکی سه رمایه داره و جگه له مه، عیسا کو مه لیک دوستی هیه که ناماده ن نه وه بنده هاوکاریمان بکه ن تا له پروی خواردن و شوینی نیشته جی بوونه وه دانه مینین. نه وه ی که ئیمه ده مانه ویت خودی نه وه، چونکه عیسا کو مه لیک شتی پی ده داین که که سی تر ناتوانت پیمان بدات و نیسته ش که له ئیمه دور که وتوته وه، له و شتانه بی به ش بووین و ناتوانین پیان بگه ین، مه گه ر عیسا خو ی بگه پرتوه بو ناومان.

توماس سهیریکی منی کرد و پاشان به نهرمی به "یوچه ننا" ی گوټ: ئیمه باشمان نه کرد که قسه ی مریه می مه جده لییه مان له باره ی نه م کابرایه وه (نامارزه به من) قبول کرد، چونکه هرگیز نابی باوه ر به بیانییه کان بکریت.

نینجا به منی گوټ: نه ی کابرا، تو نازانی نه و کاته ی له گه ل عیسا ده مانگوزهراند، چه بنده به هیز بووین. کاتی عیسا له گه ل نه م دوازه که سه ماندا بوو، نه وه بنده توانامان هه بوو که نه ک ته نیا ده مان توانی زال بین به سه ر تاکه کانی به شه ردا، به لکو روچه کانی ش له ئیمه ده ترسان و نه یانده ویرا شه رمان له گه ل بکه ن. نه مپوش له گه ل نه وه ی که

²⁸ (مه تتا) به کیک بوو له قوتابییه کانی عیسا.

عيسامان ئى دورور كە وتۇتەو، ئەوئەندە لاوازىشىن كە پۇمىيەكى وەكو تۇ بتوانى وەكو مەر بمانبات بۇ كوشتارگا. ئىمە ھەلەمان كەرد كە جىي تۇمان كەردۇتەو و ئىستەش كە ھەستمان بە ھەلەى خۇمان كەردو، لەلای خۇمان جىت ناكەينەو، چونكە كاتى كەسىك لە خۇمان بە ناوى "يەھودا" خىانەت بكات، ئىتر چۇن دەتوانىن باوەر بە تۇ بكەين كە كابرايەكى بيانىت؟

گوتم: بە ھىزى خۇتان من مەترسىنن، چونكە لە ھىزى ئىوھ ناترسىم و سەرم سوپ دەمىنى لە ئىوھ كەشوىنكەوتەى عيسان، ئاخىر چۇن ھىزى خۇتان بە پووى مندا دەكىشن، لەكاتىكدا پىشەوا و مامۇستاكتان تا ئەو پۇژەى كە زىندوو بو، بەكارى نەھىنا و تەننەت كاتى ويستىشىان لە خاچى بدەن، ھىزى بەكار نەھىنا.

تۇماس بە يۇحەنناى گوتم: ئەوئەندەى كە قسەمان كەرد بەسە و لەم مالەش پۇنە دەرەو، چونكە ئەم كابرا بيانىيە ئىستە دەزانى كە ئىمە لەم مالەداين و ئەگەر بىمىننەو، لەوانەيە مەترسىمان بۇ دوست بىت.

گوتم: من داواى لىبورىن دەكەم كە بە ھاتنم بۇ ئەم مالە ئىوھ ناپرەحت كەرد. ديسانىش دەيلىمەو كە مەبەستەم خراپ نىيە و كابرايەكم دەمەوى زانىارى بەدەست بەيتم. من لە "مىسر" ەو ھاتووم بۇ ئىرە، چونكە كاتىك لە "مىسر" بووم، بىستەم كە عىساى مەسىح ھاتوو و زانا پۇمى و يۇنانىيەكانىش نىشانەكانى ھاتنى ئەويان باس كەردبوو. كاتى گەشىتمە ئىرە، سەيرم كەرد لە خاچيان داو. من كاتى عىسام بە خاچەو بىنى، بۇم دەركەوت كە دەبى ئەو ئەو مەسىحە بىت كە "تەورات" ھەوالى ھاتنى داوو. كاتى زانىم داواى تىپەرىنى سى پۇژ لە مردنى لەناو گۇر زىندوو بۇتەو و لەوى ھاتۇتە دەرەو، ئىنجا زانىم كە بىگومان ئەو خودى عىساىە.

كاتى لەم قسانەدا قال بوومەو، كتوپر تىگەيشتم كە جگە لە ئىمە، سى كەسى تايبەت لەو ژورەدان. ئەو ھالەتەى كە لەمالى "لازاروس" دا بەسەرم ھات، لەويشدا ئەو ھالەتە پووى تى كەردمەو. لە مالى "لازاروس" دا لەبەرئەوھى نووستىبووم، لەوانەبوو وا بىرىكەمەو كە ئەوھى ھەستەم پى كەرد، بەھوى ھالەتەى خەوتنەو بوو، بەلام لەو مالەدا و لەو شەوھادا، لەخەودا نەبووم و ئەو ھالەتەى كە پووى تى كەردبووم لەكاتى بىدارىدا بەسەرمدا ھات. من ھەستەم دەكەرد كەسىك لەو ژورەدايە كە يۇحەننا و تۇماس نايىينن. منىش ئەوم نەدەبىنى، بەلام بەجۇرى ھەستەم بە ئامادەبوونى دەكەرد

که دنلیا بووم ههله ناکم. زۆر حەزم کرد بانگی بکەم و قسەیی لەگەڵ بکەم، بەلام بەهۆی نامادەبوونی ئەو دووانەو بەباشم نەزانی ئەو کەسەیی که لەو ژوورەدا بوو، بانگ بکەم و قسەیی لەگەڵ بکەم، چونکە ئەگەر ئەو کەسە بیویستایە ئەو دوو کەسەش بیبینن، ئەوا خۆی پێشانی ئەوانیش دەدا. دیار بوو که حەز ناکات ئەو دووانە پێی بزائن و حەز دەکات تەنیا من هەست بکەم که ئەو لەو ژوورەدایە.

ئینجا من مائاوااییم لەو دووانە کرد و بۆ پۆشتنە دەرەو لەو ژوورە کەوتە پێ. تۆماس لە پێش منەو بەپێ کەوت تاوەکو دەرگای ژوورەکەم بۆ بکاتەو و بتوانم لێی بچمە دەرەو، بەلام تۆماس هەرچی کرد نەیتوانی دەرگاکی بکاتەو. لەبەرئەوێش که لە کردنەوێ دەرگاکی داگیری خوارد، داوای یارمەتی لە یۆحەننا کرد. یۆحەننا لە دەرگاکی نزیکی بوویەو و ئەویش هەولێ دا دەرگاکی بکاتەو، بەلام نەیتوانی. من لە سەرەیی خۆمدا لە دەرگاکی نزیکی بوومەو و بینیم کیلون و قوفلی ئەو دەرگایە لە دار دروست کراوە که لە پۆمدا باو نییە و تاییبەتە بە پۆژەهلای زەوییهو. من لە کیلون و قوفلی دارینم نەدەزانی، کەچی بەم حالەشەو هەر که دەستم دایە دەرگاکی، یەکسەر دەرگاکی کرایەو. دواي ئەوێ که دەرگاکی کرایەو، هەوای فینکی شەو لە پوخسارمی دا و لەو دریاچەیهو که لەدیوی بەرامبەرماندا بوو، توانیم ئاسمان بیبینم و سەیرم کرد ئاسمان پرە لە ئەستێرە و لەنیوان هەسارەکاندا ئەستێرەیک هەیه که ئەوێندە پڕشنگدارە هەر دەلێی خۆریکی بچووکه و لە ئاسماندا هەلەتوو.

کاتی چاوم بەو ئەستێرەیکەوت، وەک ئەو و ابوو که ئەو ئەستێرەیکەم بە یەکیک لە نیشانەکانی دەرکەوتنی عیسا دەزانی و وامدەزانی که ئەگەر عیسا دەرئەکەوتایە ئەو ئەستێرەش هەلنەدەهات.

پاشان پووم وەرگیرا و خواحافیزیم لەو دووانە کرد و گوتم: کاتی بەرەو ئەم ماله دەهاتم، ئەو کەسەیی که گۆزە ئاوەکەیی بە شانەو بوو، منی لە شەقام و کۆلانیکی زۆرەو تێپەراند. من دەمزانی که بە ئەنقەست پێی خۆی دوور دەخاتەو بۆئەوێ من نەتوانم ئەم ماله بدۆزمەو، بەلام ئیستە که لەم ماله دەپۆم، دەتوانم بەهۆی ئەستێرەکانی ئاسمانەو پێی خۆم بدۆزمەو. ئینجا بەپێ کەوتم و لە پلیکانەکان هاتمە خوارەو.

له خوار پليکانه کانه وه "مارک مهرقوس" نه و کوپه گه نجه ی که گوتم له و ماله دا ناوی به ده ستمدا کرد، چاوه پئی منی ده کرد و گوتمی: ده ته وی برؤیت؟
گوتم: به لن.

مارک گوتمی: نه مشه و کاتئ تۆ هاتی بۆ نه ماله، به منیان گوت که میوانداری له تۆ بکه م و پیشوازیت ئی بکه م، به لام تۆ پویشتی بۆ دیداری نه و دوو که سه و دهرفته ت به من نه دا خوار دنیکت پیشکه ش بکه م و نیسته ش که ده ته وی برؤیت، به یله با له دراته وه بی م تا نه وه ک ریگا که ون بکه یت.

گوتم: کوپئی گه نجی وه کو تۆ پئویستی به خه وه و ده بی زوو بنویت و من نامه وی له خه و و نیسراحتت بکه م.

مارک گوتمی: له شه ویکی وه کو نه م شه وه دا ده توانی و از له خه وتن به یئیریت، تۆ که میک پاره سته با من که واکه ی خۆم له بهر بکه م و بی م وه بۆ لات.

نه و ئافره ته ی که له و ماله دا دهرگای ماله که ی بۆ کرد بو م وه، ویستی بهر له چوونه دهره وه ی "مارک" بگریت و پی ی گوتم: به م شه وه مه رۆ بۆ دهره وه.

به لام کوپه گه نجه که به گوئی نه و ئافره ته ی نه کرد و که واکه ی خۆی له بهر کرد و سه یرم کرد گورزیکیشی به ده سته وه گرت. گورزه که ی سه ریکی خپری قورسی پیوه بوو که پاشان زانیم نه و سه ره ی گورزه که له ماده ی مس دروست کراوه.

پاش نه وه ی که گورزی کوپه گه نجه که بی نی، به گومان بووم له وه ی که نه وه ک مه به سته ی خراپی پی م هه بی ت. به لام لی نی نه ترسام، چونکه "مارک" که میک مندال بوو و ده متوانی بی به زینم.

پاش نه وه ی که له مال چووینه دهره وه، پی مان نایه ناو کۆلانه تاریکه کانه وه و "مارک" ده سته ی منی گرت و پئوینی کردم و ورده ورده به دگومانیه که م له باره ی نه و کوپه گه نجه نه ما و زانیم که بۆ پاراستنی من نه و گورزه ی له گه ل خۆی هی ناوه و مه به سته ی خراپی پی م نییه. من تیگه یشتم که کوپه گه نجه که حیز ده کات له گه لم گفتوگۆ بکات، به لام بی ده نگه ی من نه وی ترساندبوو و نه یده ویرا شتی کم لی پیرسی، بۆیه بۆ نه وه ی هانی بده م بۆ گفتوگۆ کردن، گوتم: تۆش عیسات بی نیوه؟

مارک گوتمی: منیش هه ر وه کو باو کم و مام چهن د جاریک عیسام بی نیبوو و، دوا یین شه و که عیسا له گه ل قوتا بییه کانی خۆیدا نانی خوارد، من خواردم له بهر ده م

ئەو و قوتابییەکانی دانا و لەبیرم ناچیتەوه که ئەو پوژەهی عیسا بەسواری گویدریژەکیەوه چوو ناو "قودس"، خەلک کەوا و عەباکانیان لەبەر خۆیان داکنەد و لەسەر پێگایاندا رایانخست تاکو گویدریژەکی عیسا لەسەر کەوا و سەرپۆشەکانی ئەواندا تیپەر بییت و دانیشتوانی ئەم شارە لقی دارە زەیتونەکانیان بەشادیەوه لەسەر پێگاکییدا رادەوهشانەد. ئەو گویدریژەهی که عیسا ئەو پوژە سوار پشنتی ببوو، لەلایەن باوکمەوه پێی درابوو، پاش ئەوهی که عیسا هاتە مائی ئیمە، باوکم و مامم ئەویان برد بۆ بەلەخانەکه و بردیان بۆ ئەو شوینەهی که تۆ ئەم شەو تییدا بوویت.

گوتم: باوک و مامی تۆ کێن و چۆن ئەوان زاتیان کرد لەم شارەدا بە ئاشکرا پیشوازی لە عیسا بکن؟

مارک گوتی: باوکم حەز ناکات ناوی بیری و هەر ئەوهندە دەتوانم بلیم که باوکم یەکیکه لە قوتابییەکانی عیسا و دەیویست بیهیلێتەوه لە ماله که ماندا. بەلام عیسا بە باوکمی گوت که ((ئەگەر من لە مائی تۆدا بمینمەوه، ئەوا ژیان ت دەخەمە مەترسیەوه و باشتر وایە لەمائی تۆ و براکەت بپۆم)). ئینجا لە مائی ئیمە رویشت و لە جینگەیهکی تر نیشتهجێ بوو. هەمان شەو "یەهودا" که یەکیک بوو لە قوتابییەکانی عیسا و پاشان خیانەتی ئی کرد، لەگەڵ هەندیک لە پیاوانی چهکدار هاتن بۆ دەزگیرکردنی عیسا بۆ مائی ئیمە و ئەوان چەند مەشخەلێکیان لەگەڵ خۆیان پێ بوو که ماله کهی پۆشن دەکردهوه. هەر لەو شەوهدا بوو که لەخەو هەستام و ویستم خۆم بگەیهنمە عیسا تا پێی بلیم که هاتوون بۆ دەزگیرکردنی.

گوتم: ئایا جووله کهکان باوکتیان - بەهۆی ئەوهی که میوانداری عیسا بوو - نازار نەدا؟

مارک گوتی: باوکمیان برد بۆ ئەنجومەنی بالای یەهودییەکان و خستیانه بەر لێپرسینهوه بۆ ئەوهی بزانی بۆچی لەمائی خۆیدا پیشوازی لە عیسا کردوه. باوکم گوتی که ئەو کابرایەکه بەلەخانەکهی خۆی بۆ میوانداری یان هاوسەرگیری تەرخان دەکات بۆ خەلک و هەرکەسێ بیهوی، دەتوانی پوژیک یان شەوی ئەو بەلەخانەیه بەکرێ بگری و "عیسا"ش بەم شیوهیه لەو بەلەخانەیهدا نیشتهجێ بوو. ئەم پوونکردنەوهیه، ئەنجومەنی بالای یەهودییەکانی پازی کرد و نەیانتوانی سزای باوکم بەدەن. بەلام

ئەگەر كۆمەلنىڭ لە ئەندامانى ئەنجومەنى بالاي يەھودىيەكان لەگەل باوكم ھاپرى يان
ئاشنا نەبۇنایە، ئەوا ھەر سزايان دەدا و پەنگە وەكو عيسا لە خاچيشيان بدايە.

پرسيم: بىرۇبۇچۇونت چۇنە سەبارەت بە عيسا؟

مارك گوتى: بىگومان عيسا پىغەمبەرى خودايە، چونكە ئەو كارانەى كە ئەو
دەيكردن تەنيا لەنيردراوہكانى خودا دەوہشيتتەوہ و يەكئى لە كارە گەورەكانى ئەوہيە
كە لەدواى مەرگ، زىندوو بۇتەوہ و ئىستە ئەو لە ژياندايە و لەنيو ئىمەدايە و تەنانەت
مامى من واتە "نەتائىل" دواى ئەوہى عيسا لە گۆر ھاتە دەرەوہ، يەك جار قسەى
لەگەل عيسا كردوہ و نانیشى لەگەل خواردوہ و، تۆ دەزانى كە مردوويەك يان پۇحىك
بەبى جەستە ناتوانى نان بخوات و بۇيە ئەو كەسەى كە نانى دەخوارد بەبى ھىچ شك
وگومانىك، زىندووہ.

دیدار له گه لا کابرایه ک به ناوی شه معون

من به باوه پری نهو کورپه گه نجه خوشحال بووم، به لام نه مهینا به پروی خومدا و گوتم: وادیاره تو گهنجیکی سادهیت و نهوتوانیوه بۆ وهرگرتنی زانست و زانیاری، بخۆینیته وه و نهگهر زانست و زانیاریت هه بووایه، نهوا بهم ئاسانییه باوه پرت به عیسا نه ده مهینا.

گهنجه که گوتمی: من زۆر نهزان نیم، چونکه ده توانم به زمانی یۆنانی بخۆینمه وه و بنووسم و که میکیش لاتینی ده زانم و له بهر نه وهی باو کم له گه ل بازرگانه کان و کاسبکارانی "قوبروس" و ته نانهت له گه ل بازرگانه کانی پۆمیشدا په یوه ندی ههیه، بۆیه ناگام له بارودۆخی ولاتانی تر ههیه. که واته تو نابیی من به کورپیکی ساده بزانییت و وابزانی به بی هیچ زانیاریه ک باوه پ به که سیک دینم. من چهن دین جار عیسام بینیه و گوته کانیم بیستوه. نهو دهستی به سهرمدا ده مهینا و خیری به سهردا ده باراندم. من له کاتی ژیانیدا، عیسام بینیه و ده زانم که چهنده گهریه.

گوتم: مارک، بۆچی "نه تانیل" ی مامت و "میه می مهجده لییه" که پاش مردنی عیسا نهویان بینیه، نه یان توانیوه بیناسنه وه؟

مارک گوتمی: هۆکه ی نه وه بوو که "عیسای ناصری" نهک له دوای مردنی به لکو پیش نه وهی بشمریت دهیتوانی شیوهی خۆی بگۆریت و بچیته سهر شکلیکی تر. گوتم: مارک، تو گوتم "عیسای ناصری". مه به ستت له "ناصری" چیه؟

مارک گوتمی: بۆیه پییان ده گوت "عیسای ناصری" چونکه ماوهیه که له شاری "ناصره" دا²⁹ ژیاوه. عیسای ناصری بهو جۆرهی باسی ده کهن، ده لاین خۆی خستۆته سهر شیوهی نهو که سانهی که خۆشی ویستوون و له پاش مهرگیش، به گۆرینی شکلی خۆی، خۆی به خه لک نیشان داوه و ههر بۆیه کاتی نهویان بینیه، نه یانناسیوه ته وه. نهگهر تۆش عیسات بدیایه، ده تبینی که چاوه کانی نه وه نده به هیژن که کهس ناتوانی سهری ناو چاوانی بکات. من چهن دین جار بیستومه که به ته مه نه کانیش کاتی

²⁹ نهو وشه به له بنجینه دا (نازده) به و نهو وهرگیرانهی که وهریانگیزاوه بۆ زمانی فارسی، شاری (نازده) بیان - که له فهستین بووه - به (ناصره) مهیناوه ته ناو زمانی فارسیه وه و له نهجامدا حه زره تی (عیسا) بوو به (عیسای ناصری).

نیگیان دەبریه چاوه‌کانی، نه‌یانده‌توانی له‌به‌رامبەر نیگا‌کانیدا خۆیان رابگرن، بۆیه سه‌ریان داده‌نواند و چاویان دەبریه زه‌وی.

گوتم: ده‌کری ئه‌وه‌ی تۆ ده‌یلتیت راست بێ. کاتی من ئه‌وم بینی، به‌خاچه‌وه‌ بوو و نه‌متوانی ناگام له‌هیزی نیگا‌کانی بێت، چونکه‌ کاتی مرۆف نازار ده‌چیژی هیزی نیگای لاواز ده‌بیت. جگه‌ له‌وه‌ش، ئه‌و پۆژه‌ی که‌ عیسیان له‌خاچ دا، دنیا نیوه‌تاریک بوو و مرۆف نه‌یده‌توانی به‌باشی چاوه‌کانی ببینی. منیش شه‌رم ده‌کرد چا و بپرمه‌ کابرایه‌که‌ که‌ نازار ده‌چیژی، هه‌ر بۆیه‌ش نه‌متوانی هه‌ست به‌هیزی نیگا‌کانی عیسا بکه‌م. به‌لام من سه‌رم له‌وه‌ سوپ ده‌می‌نی که‌ ئه‌و پیاوه‌ گه‌وره‌ بۆچی کۆمه‌لێک که‌سی بێ ئه‌زموونی کردووه‌ به‌ قوتابی خۆی. ئه‌مانه‌ وا ده‌زانن ئه‌رکیان هه‌ر ئه‌وه‌یه‌ که‌ نه‌هیلن که‌س عیسا بناسن، بۆیه‌ له‌باره‌ی ئه‌وه‌وه‌ زانیاری به‌که‌س ناده‌ن. ئه‌گه‌ر عیسا خۆی بناساندایه‌ به‌خه‌لکی، ئه‌وا ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ به‌دوای راستیدا ده‌گه‌ڕین ده‌یان‌توانی بچن بۆ لای خودی ئه‌و و له‌ده‌می عیساوه‌ گوێیان له‌راستیه‌کان بێت. هه‌روه‌ها پیموایه‌ که‌ قوتابییه‌کانی عیسا زیاده‌په‌وه‌ی ده‌که‌ن له‌ترسی خۆیان و، خۆیان زیاتر له‌وه‌ی که‌ هه‌یه‌ به‌ ترسنۆک نیشان ده‌ده‌ن. به‌ به‌روای من ئه‌گه‌ر قوتابییه‌کانی عیسا خۆیان نیشان ده‌ن، که‌س حه‌قی به‌سه‌ریان‌وه‌ ناییت و ناتوانن بیانکوژن.

مارک گوتی: له‌باره‌ی بێ ئه‌زموونی قوتابییه‌کانی عیسا هاو‌پام له‌گه‌لت. به‌لام له‌مه‌ر زیاده‌په‌وه‌ی ترسی قوتابییه‌کانی، هاو‌پا نیم له‌گه‌لت و ده‌زانم که‌ قوتابییه‌کانی عیسا له‌بۆسه‌ی مه‌ترسیدان و هه‌رکاتی خۆیان نیشان ده‌ن، ده‌کوژین.

گوتم: مارک، تۆ له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی که‌ گه‌نجیت، به‌لام هه‌ندی قسه‌ ده‌که‌یت که‌ وای نیشان ده‌دات له‌چا و ته‌مه‌نت زانیاری زیاترت پێیه‌. ئایا ده‌توانی له‌باره‌ی عیساوه‌ هه‌ندی راستیم پێ بلیت؟

مارک گوتی: عیسا شتیکی به‌من نه‌گوتووه‌ تا بو‌تی باس بکه‌م، تۆ ده‌توانی ئه‌وه‌ له‌"شه‌معون"ی خه‌لکی دوورگه‌ی "کورن"³⁰ بپرسیت.

گوتم: شه‌معونی خه‌لکی دوورگه‌ی کورن کییه‌؟

³⁰ (کورن) دوورگه‌یه‌که‌ له‌ باشووری یۆنان. به‌پێی ئه‌فسانه‌ دێرینه‌کانی یۆنان، (ئاپۆلۆن) که‌ جوړیکه‌ له‌ خودای جوانی پیاوان، له‌ویدا له‌دایک بووه‌ و په‌رستگایه‌کیشیان له‌و دوورگه‌یه‌دا بۆ دروست کردووه‌. ئه‌م دوورگه‌یه‌ به‌ خه‌تی لاتینی ئه‌مۆی (سیرن) ده‌بنوسن و پێی ده‌لێن (کورن).

مارك گوتى: ئەو پۇژەي كە عىسايان دەبىرد تا لە خاچى بدەن، زۇريان ئى كىرد خاچەكە بدا بەشانىدا و بىبات بۇ كوشتارگا، چونكە هېچ كەسى نامادە نەبوو خاچەكە و قورسايى كېشەكەي ھەلبىگىت، چونكە ئەركى ئەوان نەبوو خاچ ھەلبىگىن و لەبرى ھەلبىگىت پارهيان بە كەس نەدەدا، ھەربۇيە خاچەكەيان دا بە كۆلى عىسادا، بەلام لەبەرئەوئەي خاچەكە زۇر قورس بوو، عىسا كەوت بە زەويدا و ھەرچەندە بەرزىشان كىردەو، بەلام دىسان نەيتوانى خاچەكە ھەلبىگىت. لەو كاتەدا كە سەربازە پۇمىيەكان عىسايان بۇ كوشتارگا دەبىرد، سەبىريان كىرد كىبراىەك لە بىبابانەوئە دىت و دەيەوئە بىت بۇناو شار. پوخسارى ئەو كىبراىە دەرىدەخست كە كىبراىەكى ۋەرزىر بىت، بەلام سەركىردە پۇمىيەكان نەياندەزانى كە كىبراىەكى سەرمایەدارە. ئەو پىاۋە كە ناۋى "شەمعونى خەلكى دورگەي كورن" بوو، خاچەكەي دا بە كۆلىدا و لەگەل عىسا بەرئە كەوت تاكو گەيشتنە كوشتارگا. دۋاى ئەو "شەمعون" لەلاى حاكم شكايەتى لە سەردارە پۇمىيەكان نەكرد و لەگەل ئەوئەي كە لە كارەساتى لەسىدارەدانەكەي عىسا زۇر پەشۇكابوو، دىار بوو كە ئەوكاتەي لەگەل عىسادا بەرە و كوشتارگا پۇيشتوۋە، عىسا ھەندى شتى پى گوتوۋە و پازى كردوۋە كە لە شكايەت كىردن پارىز بكات و، ئەگەرىكى زۇر ھەيە عىسا بە "شەمعون"ى گوتبى كە شىاۋى ئەوئەي لەلەين لىكۆلەرىكى ۋەكو تۇ پىرسىارى ئى بىگىت.

گوتم: من لە كوئى دەتوانم "شەمعون" بدۆزمەو؟

مارك گوتى: تۇ دەتوانى لە "نوئىژخانەي ئازادكراۋەكان" دا شەمعون بدۆزىتەو و ئەگەرىش خۇي لەوئە نەبوو، ئەوا ناۋنىشانى مائەكەيت پى دەلئىن. پىرسىم: نوئىژخانەي ئازادكراۋەكان، چىە؟ ئەمە يەكەمجارە كە من ئەم ناۋەم بەرگوى دەكەوئى.

مارك گوتى: نوئىژخانەي ئازادكراۋەكان ئەو غولامە ئازادكراۋانە دوستيان كردوۋە كە لە پۇمەو ھاتوون بۇ ئەم ۋلاتە. لەكۇندا، ھەندىك غولام لەم ۋلاتەو براون بۇ پۇم و ماۋەيەك لە پۇم بوون و لەوئە سەرۋەت و سامانىان پىكەوئە ناۋە و پاش ئازاد كىردىيان، گەراۋنەتەو و، بۇ سوپاسگوزارى ئەوئەي كە ئازاد و دەۋلەمەند بوون، نوئىژخانەيەكىان دوست كردوۋە و بەم ھۆيەشەو بەو نوئىژخانەيان دەگوت نوئىژخانەي ئازادكراۋەكان. ھۆيەكى دىكە كە بوۋە ھۆي ئەوئەي بەو نوئىژخانەيە بلئىن ئازادكراۋەكان

ئەوھىيە كە لەوئى كىتئىبە پىرۆزەكانى ئاينى يەھوودى بە زمانى يۇنانى دەخوئىنرئىن نەك بە زمانى عىبرى. "كورن" یش دورگەيەكى يۇنانىيە و شەمعون كە خەلكى ئەو دورگەيە، زمانى يۇنانى دەزانئىت و ھەربۆيە دەچئى بۇ نوئىژخانەى ئازادكراوھەكان تا لەوئى كىتئىبى پىرۆزەكەمان بە زمانى يۇنانى بخوئىنئىتەوھ.

گوتم: لەمەر ئەوھى كە ئەم زانئارىيەت پئىدام، خوئشخالم و ئئىستەش مائناوايئىت ئى دەكەم و دەپۆم، چونكە گەيشتووھتە جئىگەيەك كە دەتوانم پئى ئى خوئم بدۆزمەوھ.

مارك گوتمى: پئىش ئەوھى خوداحافىزئىت ئى بكەم، لەبەرئەوھى تۆ ھاوپئى فەرمانرەوايئىت، پئىت دەئئىم كە ئەگەر كەسئىك پئىسىارى ئى كردئىت، بئلى كە ئئىمە خەلكئىكى گئىرەشئوئىن ئىن.

گوتم: كەس لەبارەى قوتابىيەكانى عىساوھ پئىسىارم ئى ناكات و ئەگەريش پئىسىارىان كرد، پئىيان دەئئىم كە ئەمشەو لەگەل دوو كەس لە يارانى عىسا، گفئوگۆم كردووه و بۆم دەرگەوتووھ كە ھەردووكانى كەسئىكى بئى ئازارن و لە بئرى پئىلان گئىران و ئازاوەنانەوھ ئىن. ئئىتر "پونئوس پئىلان" گوئى نادات بە مەسەلەى عىسا و ھەز دەكات ئەم مەسەلەيە بەتەواوى فەرماوئش بئىت.

پاشان خوداحافىزئىم لە كۆرپە گەنجەكە كرد و كەوتمەپئى تا گەيشتە مائەوھ و بەيانى پۆژئى دواتر لەلای خاوەن مائەكەم كە گوتم "سريان" ئى بوو، سوئراخى نوئىژخانەى ئازادكراوھەكانم كرد و گوتم كە دەمەوئى شەمعونى خەلكى دورگەى كورن بئىنم.

ھەرگە خاوەن مائەكە ناوى "شەمعون" ئى بئىست، گوتمى: من ئەم كەسە دەناسم و دەتوانم لەبارەيەوھ زانئارىيەت بەدەمئى.

پاشان دوكانەكەى سپارد بە كۆرپەكەى بۆئەوھى كپئىارەكان بەپئى بكات و ئئىنجا ھات بۇ ژوورەكەى من و گوتمى: ئەو شەمعونەى كەتۆ دەتەوئى بئىبئىنى، لە دورگەى "كورن" ە و لەوئى پئى پئى پارەى بەدەست ھئناوھ و ھاتووھ بۇ ئەم شارە و لە دەرەوھى ئەم شارەدا بئرىك زەوى و باخى زەئتونى كپئىوھ و، دەئئىن لە زۆربەى شارەكانى ئەم ناوچەيەشدا زەوى و باخى ھەيە. بارودۆخى ژئانى شەمعون وەكو يۇنانىيەكان وایە، بەلام دەئئىن خوئى يەھوودىيە و پئىش دەھئئىتەوھ. شەمعون بە پووكەش ياساى جوولەكەكان پەپرەو دەكات و پۆژەكانى شەممە دەست لەھئىچ ئئىشئىكەوھ نادات.

پیش نهوهی که خاوهن مال بهم شیوهیه "شهمعون"م پی بناسنییت، پرسى: دهتهوی برۆیت و پارهی لهلا دابنییت یان دهتهوی پارهی له شهمعون قهرز بکهیت؟ نهگهر مهبهستت پیدانی پارهی یان پیدانی قهرزه، با هندی کهسی ترت پی بناسنیم، چونکه شهمعون کابراهیهکی پزده و خواردنی نهو تهنیا نان و سهوزهیه وهردهگریت و نهگهریش پارهی به قهرز بدات نهوا سوودی لهسهر دادهنیت و نهگهریش بتهوی پارهی لهلا دابنییت، رهنگه حاشای ئی بکات و پارهکته نهاداتهوه.

گوتم: من نه دهتهوی پارهی ئی قهرز بکهم و نه دهشهموی پارهی پی بسپیرم.
خاوهن مال گوتمی: نهی ئیشی چیت پییه؟

گوتم: نههم پیاره، نهو پزوهی که عیسیان له خاچ دا، لهنیوهی ریگادا خاچهکهی عیسی بهکۆلهوه گرتوه و گفتوگۆی لهگهڵ کردوه، منیش دهتهوی بزانه چی له عیسا بیستوهه.

خاوهن مالهکه گوتمی: کابرای بیانی، بیر لهم مهسهلهیه مهکهروه، چونکه عیسا کابراهیهکی گیرهشیوین و ناژاوهگیر بوو، باشیان کرد که کوشتیان و جوولهکهکانیان له ترسی نهو کابراهیه پاراست.

گوتم: کابرای چاکهکار، تو لهم مالهدا بهباشی رهفتارت لهگهڵ کردووم و ژن و مندالهکانی تو زهمهتیان بو کیشاوم و من نامهوی شتی بلیم که بیته هوی دلگرانی تو، بهلام من عیسا به پیاوکی گهره دهزانم و باوهرم بهوه ههیه که عیسا سی پزۆ لهدوای مردنی، زیندوو بوتهوه و لهناو گوپ هاتوته دهروه و ئیستاش لهنیو ئیمهدایه، بهلام ئیمه نهو نایینین مهگهر جارئ خوی بیهوی خویمان پی نیشان بدات. لهبرنهوهی که عیسا به پیاوکی گهره دهزانم، بویه ههز دهکهم هندی زانیاریم دهست بکهویت و، یهکی لهو کهسانهش که دهتوانئ زانیاریم پی بدات، شهمعونی خهکی دوورگهی کورنه.

خاوهن مالهکه گوتمی: کابرای بیگانه، نهگهر تو هاوپرئی "نادان ئابر"ی نهفسهری پومی نهبوویتایه، تو له مالهکهی خوم دهردهکرد، چونکه من نامهوی کیشه و مهترسی بو خوم دروست بکهم و، نهگهر جوولهکهکان بزانه یهکی له شوینکهوتوانی عیسا له مالهکهی مندا نیشتهجییه، رهنگه نهه ماله ویران بکهن. بوتهوهی توش به زیندوویی بمینیتهوه، باشتر وایه لهبارهی عیساوه قسه نهکیت، چونکه نهگهر جوولهکهکان بتناسن و بزانه لایهنگری عیسات، بهردبارانت دهکن. تیگهیشتی چیم پی گوتمی؟

گوتم: ئەگەر ئىش يەھودىيەكان بزانن كە من لاينگرى عىسام، ھەر ناتوان بەردبارانم بگەن، چونكە من كەسىكى پۇمىم و جوولەكەكان دەسلەتتى ئەويان نىيە پۇمىيەك مەحكوم بگەن و تەنیا حكومەتى پۇم دەتوانى دادگاىى و مەحكوم بگەن.

خاوەن مالەكە گوتى: ئەم مەسلەيە پەيوەندى بە مەسلەى سىياسىيە ھەيە و ئەگەر تۆ- كە پۇمىيەكىت- توشى تاوانىكى سىياسى بىيىت، ئەوا ئەنجومەنى بالاي يەھودىيەكان مافىان نىيە دادگاىى و مەحكوم بگەن، بەلام ئەگەر زەرەر لە ئايىنى جوولەكەكان بەدەيت، ئەوا بەپىي ئەو ياسايەى كە حكومەتى پۇم لەم شارەدا بەرقەرارى كر دوو، دەتوانن بەردبارانت بگەن. ئەگەر تۆ پۇمانىت، كارت بە ئايىنى يەھودىيەكانەو چىيە و بۇچى دەست دەخەيتە ئايىنەكەيانەو؟ دان بەو دەا بنى كە مەبەستت لە پشتىگرى كرنى عىسا، دەست وەردانە لە ئايىنى جوولەكەكان. تۆ جگە لە مەحكوم بوونت لە ئەنجومەنى بالاي يەھودىيەكان، لە بۇسەى مەترسىيەكى ترىشدايت و ئەو مەترسىيەش، ھىرشىكە كە لەلەين پىاوانەو دەكرىتە سەرت. ئەگەر گەرەپىاوەكانى يەھودىيە بزانن مەحكوم كرنىت بەھوى ئەوئى كە پۇمىت، ئاسان نەبى، ئەوا ھانى پىاوان دەدەن تا لە كۆلانەكاندا ھىرشىت بۇ بىنن و بتكوژن، بەو جۆرەش خويىنەكەت بەفپرو دەچىت و فەرمانرەواى گشتىش كە پۇمىيە، ناتوانى بكوژەكەت سزا بەدات، چونكە بكوژەكەت يەك كەس و دوو كەس و دە كەس نىيە و لەبرى خويىنەكەت، ھەموو دانىشتوانى ئەم شارە كۆمەلكوژ ناكەن، بەتايبەت ئەگەر فەرمانرەواى گشتى بزانن كە تۆ دەستت خستۆتە كاروبارى ئايىنى يەھودىيەكانەو و، پق و كىنەى مەزھەبىي ئەوانت ھەستاندوو.

گوتم: من سەرم لەو سۆرماو كە بۇچى جوولەكەكان تا ئەم ساتە دوژمنايەتايان لەگەل عىسادا ھەيە.

خاوەن مال گوتى: تۆ كەسىكى پۇمىت و وەكو پۇمىيەكانى تر پىتوايە كە دانايىت لە دانىشتوانى ئەم شارە زىاترە، كەچى ھىشتا نەتزانىو ھۆكارى دوژمنايەتى جوولەكەكان لەگەل عىسادا چىە؟
گوتم: نەخىر.

پياوه سريانينيهه ڪه بڙيوپيهه ڪي ڪرد و گوتي: هڙي سهره ڪي دڙايه تي له گهن عيسادا، هڙڪاري ٺابوريه. پاشان دريڙهي دائي: نازانم بيستوتوه يان نا ڪه قوتابيهه ڪي عيسا، هه موويان ڪه سي هه ڙار و ڪه مدهرامه تن؟
گوتم: يا، بيستومه.

خاوهن مالهه ڪم گوتي: عيسا پياوماقول و دهوله مهنده ڪاني خوش نه دهويست و له بريددا جووتياره هه ڙاره ڪان و ڪريڪاره ڪاني خوش دهويست و گهره ڪي بوو به دهستي نه وان گورپانڪاري ڪومه لايه تي گهوره لهه شارهدا دروست بڪات.
پرسيم: چون دهويست گوران بڪات؟

پياوه سريانينيهه ڪه گوتي: پيلاني عيسا و قوتابيانن نه وه بوو ڪه نه مسال له پوڙاني جهڙني گهوره ي جووله ڪه ڪاندا شوپش بڪن و هيرش بڪه نسه ر پهرستگا و ويڙاني بڪن و نه نداماني نه نجومهني بالاي يه هووديهه ڪانينش بڪوڙن و، پاش نه وه ي ڪه نه نجومهني بالاي يه هووديهه ڪانين له ناو برد، نه نجومهني ڪي تر دروست بڪن ڪه نه ندامه ڪاني پيڪ هاتبن له جووتياره هه ڙاره ڪان و ڪريڪاره ڪان و، نه وان سهروه و سامان به سهه ر خه لڪدا دابهش بڪن.

پرسيم: چون دهيا نتواني سهروه و سامان دابهش بڪن؟

پياوه سريانينيهه ڪه گوتي: پيلاني عيسا و پهيره واني نه وه بوو ڪه نه وه ويانه ي بو ڪشتوڪال دهين، له سهرمياه داره ڪاني بسينيتوه و به پي ي بڙيويان، زهويان به دنئ و نه وه ي ڪه ده مينيتوه له نيوان جووتياره هه ڙاره ڪاندا دابهشي بڪن تاوه ڪو لهه شارهدا هه موو جووتياره ڪان به قهده ر يه ڪتر زهويان هه بيت بو ڪشتوڪال ڪردن. ڪاتي گهوره پياواني جووله ڪه لهه مهسه له يه ٺاگادار بوونه وه، زانينان ڪه نه گهر عيسا به زيندوويي بمينيتوه، زهوي و زاره فراوانه ڪانين له دهست ده چيت و برياريان دا عيسا بڪوڙن تا سهروه و سامانه ڪه ي خويان پياريڙن.

گوتم: من پيم وانيهه نهه مهسه له يه راست بيت، چونڪه عيسا گوتويه تي ڪه قهله مروهه ڪي لهه جيهانه دا نييه. هه رڪه سينڪيش بلئ ڪه دهسته لاته ڪه ي لهه دنياه دا نييه، نهوا بو ي نييه له سهه ر مهسه له ي ماددي بريار بدات. ههروهه بيستومه ڪه گوتويه تي ((هه رگيز به خراپه پاداشتي خراپه مهده نه وه و نه گهر ڪه سيڪ شاپيڪي له لايه ڪي روخسارت دا، نهوا نيوه لايه ڪه ي ديڪه شتان بخنه به ردهستي)). ٺايا ده ڪري

پیاویک که خارهنی ئەم بیروباوهره بییت، بیهوی پەرستگای یههودییەکان وێران بکات و هه مو ئەندامانی ئەنجومەنی بالای یههودییەکان بکوژیت و بهزۆر و زۆرداری، سهروهت و سامانی گهوره پیاوهکان و دهوله مهندهکان زهوت بکات و له نیوان خه لکانی دیکه دا دابهشی بکات؟

خارهن ماله کهم گوتی: له شارهدا هه موویان ناگیان له م مهسه له یه هیه و تو له هه ریه کئ بپرسی، به م شیوه یه وه لامت ده داته وه که عیسا ویستوو یه تی پەرستگا که وێران بکات و ئەندامانی ئەنجومەنی بالای یههودییەکان بهینیته کوشتن و زهوی و زاری سه رمایه داره کان له نیو هه ژاره کاندای دابهش بکات.

گوتم: من پیموایه که ئەم پروپاگه ندانه، ئەندامانی ئەنجومەنی بالای یههودییەکان و سه رمایه دار و پیاوماقوله کان دروستیان کردوه تا کو بتوانن پیاویکی بی نازار و چاکه کار بکوژن.

کابرای سریانای گوتی: تو ده لئیت که عیسا گوتوو یه تی ده سه لاته که ی له م جیهانه دا نییه و له دنیا یه کی تردایه، له کاتی کهدا که هه رکه سی بیته ئەم دنیا یه، ده بی پابه ند بی به یاسا کانی ئەم جیهانه وه. ئەگه ر ده سه لاتی عیسا له م دنیا یه دا نه ده بوو، که واته بوچی هاته ئەم دنیا یه وه و بوچی کو مه لیک که سی هه ژار و که مده رامه تی له ده وری خو ی کو کرده وه؟ بوچی به وانی گوت که ئەو مه سیحه و مزگی نی دا به که سانی که مده رامه ت و هه ژار که ئەوان له ژیر ده سه لاتی ئەودا به خو شبه ختی ده گه ن؟ چو ن عیسا ده ی توانی له م ولاته دا که سانی که مده رامه ت و هه ژار - که ژماره یه ن له ده وله مهنده کان زیاتره - خو شبه خت بکات؟ نایا شتی کی جیا له مه بوو که ده بوو سه رمایه ی ده وله مهنده کان زهوت بکات و له نیوان که سه هه ژاره کاندای دابهشی بکات؟ من دلنیام که ئەگه ر عیسا یان نه کوشتایه و پومییه کان له جه رنی گه وری ئەم سالدا پاسه وانییان نه کردایه و هیزی خو یان له م شارهدا بلاو نه کردایه ته وه و "پونتوس پیلات" ی فه رمان په وای گشتی نه هاتایه بو ئەم شاره و له قه لای "ئه نتونییه" دا نیشته جی نه بوایه، ئەوا لاینگرانی عیسا راده په رین و ده ستیان ده دایه کوشتنی به کو مه ل و تالانکردن و هه روه ها دوکانه که ی من ده دزرا و ده یانسوتاند و منیان ده کوشت و ژن و منداله کان یان ده فراند.

گوتم: لهمه زیاتر له سهر ئهو بابه ته قسه ته له گه له ناکه م و مه بهستم ئه وه بوو که بزانه له کوئی ده توانم شه معونی خه لکی کورن بدوزمه وه.

خاوه ن ماله ناو نیشانی ماله شه معونی پیدام و پاشان به پری که وتم.
کاتی گه یه شتمه ماله "شه معون"، نزیکه نیوه پ بوو، سه یرم کرد ده رگای ماله که داخراوه. ته قه م له ده رگا دا و ئافره تیگ - که دیار بوو خزمه تکاره - ده رگا که ی کرده وه و هه رکه منی بینی، روخساری داپوشی.

من سلوم ئی کرد و گوتم: هاتووم شه معونی خه لکی کورن ببینم.
ئافره ته که گوئی: شه معون ماندووه و له ژوریکه نیوه تاریکدا خه وتوو.
من ناوی خوم پی گوتم و ناوی ئاریستانووسم (ئهو پاره گوپه وه ی که هه ندیک پاره م له لای بوو) هینا تا ئهو ئافره ته بزانی له م شاره دا نه ناس نیم و که سیکه ناسراو هه یه من بمناسی. ئینجا گوتم: من هاتووم شه معون ببینم تا وه کو له باره ی بابه تیکه وه، که ده زانه حه زه ی پی ده کات، گفتوگوئی له گه له بکه م.

ئافره ته که به بی ئه وه ی ده رگا که دا بخت، گوئی: هه رله وی به تا ده که پیمه وه.
من له چاره پوانی گه رانه وه ی ئهو ئافره ته دا خوم به ته مه شای ماله که وه خه ریک کرد و سه یرم کرد ئهو خانووه یان به شیوازی یونانی دروست کردووه و، حه زوئیکه مؤزاییک له ناوه راستی حه وشه که دایه که نیگاری جوانی ماسی و بالنده کانی له سهر نه خشینرا بوو، ئه مه له کاتی که دایه که له نایینی جووله که کاندایه وینه ی گیانداران قه ده غه یه. حه زه که یان به جوئیک دروست کردبوو که ده یان توانی له ئاوی باران، که له سه ربانی ماله که ده هاته خواره وه (له کاتی باران باریندا)، حه زه که پر بکه ن له ئاو. له ته نیشته دیواره کان و له سهر پایه کان، به به رزی سه د پیوانه، گولدانی جوانی یونانی (که یه کی گولیکیان تیدابوو) ده بینران.

هه رکه سی ئهو ماله ی بدیایه، وایده زانی خاوه ن ماله که یونانییه یانیش له که سانه یه که خوی گرتوو به یونانییه کانه وه و زه وق و سه لیه ی ئه وان به کار دینی.
من چاره پوان بووم ئهو ئافره ته خزمه تکاره بگه ریته وه، به لام نه هات و له جیاتیدا غولامیکه یونانی ده رکه وت. بویه ده لیم ئهو غولامه یونانی بوو، چونکه جلیکی وه کو غولامه کانی یونانی له به ردا بوو.

پۇشاكى غولامەكە لە كەتانى سىپى بوو و زۆر جوان دوورابوو، سەيرم كرد مووهكانى سەرى ماش و برنجە، واتە وادياربوو بەتەمەنە و دوو دارى درىژى كىتېنىكم لە بنبالىدا بەدى كرد.³¹

كاتى كە غولامەكە نزيك بوويهوه، سەيرم كرد چاوهكانى زۆر سووره و بۆم دەرکەوت كە ھۆى سوورھەلگەراوى چاوهكانى، بەھۆى خویندەنەھى زۆرەوھى لەژىر پۇشنايى لاوازدا، چونكە منيش كاتىك لەبەر پووناكى لاوازدا بۇ ماوھىەكى زۆر كىتېب بخوینەوه، چاوهكانم سوور ھەلدەگەرىن.

غولامە پۆمىيەكە ھەكو نەرىتى پۆمىيەكان سلاوى ئى كردم و منى بردە مالمەوہ و لە تەنىشت خۆى داينيشاندم و گوتى: لىزە بە تا گەورەم دىت. من دانىشتم و ئەو غولامە، ئەو كىتېبەى كە لە بنبالىدا بوو، گرت بەدەستەوہ و دارى كىتېبەكەى سووراند.

من سەيرىكى كىتېبەكەم كرد و پرسىم: ئەمە چىيە كە دەخوینىتەوہ؟

غولامە يۇنانىيەكە گوتى: كىتېبى يەكئى لە پىغەمبەرەكانى يەھوودىيە.

گوتم: كىتېبى "ئەشعيا" نىيە؟

غولامەكە بەم وشەيە سەرسام بوو و پرسى: چۆن زانىت ئەم كىتېبە چىيە، تۆ

غەبىزانىت؟

گوتم: من غەبىزان نىم، بەلكو پىشتەر ئەم كىتېبەم بىنيوہ، بەلام دەمەوى بزانم تۆ

بوچى ئەم كىتېبەى "ئەشعيا" دەخوینىتەوہ؟

غولامەكە گوتى: من خۆم ھەزم لە خویندەنەھى ئەم كىتېبە نىيە، بەلكو من

پراھىنەرى دوو مندالى ناغاكەى خۆم و بۆئەو دوو مندالى دەخوینمەوہ و ھەندى

جارىش بۇ ناغاكەم دەخوینمەوہ.

پاشان لىم پرسى: چى لە زانىستى "پۆمانى" دەزانى؟

³¹ لەو سەردەمەدا كە دەتوانىن بلتېن سەدەى يەكەمى زابىنى بوو، ھەموو كىتېبەكان بە شىوہى (تۆمار) دەنوسرا و دارىكى خپو درىژيان لە سەرەتاي كىتېبەكە دادەنا و دارەكەى ترىش لە كۆرتايىكەيدا بەجۆرىك سەرەتا و كۆرتايى ئەو كىتېبە بە چەسپ دەبەسترايوہ بە دوو دارەوہ و كاتى بىيانويستايە ئەو كىتېبە بگەنەوہ، ئەوا يەكئى لەو دارەيان بە ھىواشى دەسوراندەوہ ھەتا كىتېبەكە زياتر بخوینرايتەوہ، (تۆمار)كە زياتر بەدەورى دارەكەدا دەپچرا تا دەگەيشتە كۆرتايى كىتېبەكە و ئىنجا دارەكەى نووھمىيان دەسوراند تاكو (تۆمار)كە بەدەورى ئەوہدا بپېچرىت و كىتېبەكە بپتەوہ بارى جارلى و دىسانەوہ نامادە بكرىت بۆ خویندەنەوہ و، ھەرىوہى نووسەرى ئەو كىتېبە دەلەت كە دوو دارى كىتېبىكم لەژىر بالى غولامە بەتەمەنەكەدا بىنى.

غولامه که گوتی: زانستی پړومی بوونی نییه، چونکه نه وهی له پړومانیا له باره ی زانسته وه که وتوته بهرگویی خه لک، نه وشتانه یه که له یونانییه وه وهریانگی پراوه. پیشه ی یه هوودییه کان نه وه یه که زانستی یونانی وهریگیرن و پاشان وای نیشان دودن که نه و زانسته هینی خویانه.

من مافم دا به غولامه که که شانازی به زانستی یونانییه کان وه بکات و، پیش نه وهی وه لومی نه و بده موره، شه معونی خه لکی کورن دهر که وت.

سه یرم کرد عه پایه کی داوه به شانیدا و ریشه دریژه که ی شاننه نه کردوه. شه معون کابرایه کی به هیز بوو. خاوهنی دوو دهستی گه وره ی وه کو دهستی جووتیاره کان بوو.

کاتی گه یشته لای من، به یی نه وهی سلو بکات، دانیشنت و که میک به توپره ییه وه گوتی: کابرای پړومی، نیشت به من چیه و بچی ده تو یست بمبینی؟

پیش نه وهی من قسه بکه م، شه معون به غولامه یونانییه که ی گوت دور بکه وه و پاش نه وهی که دور که وتوه من گوتم: شه معون، هه روه ک بیستومه تو خوشه ویستیت بو عیسا هه بووه و ته نانه ت له نیوه ی رڼگادا خاچه که ییت هه لگرتوه، چونکه بینوته نه و، توانای هه لگرتنی خاچه که ی نییه. نه وه شم بیستوه که تو ویستوته له گه ل قوتابییه کان عیسا دا گفتوگو بکه ییت، به لام نه وان ناماده نه بوون پیشوازیت لی بکه ن. نیسته من هاتوم پی ت بلیم که منیش حه زده که م رڼگی راست بدوزمه وه، جا نه گهر ده توانی، له دوزینه وهی رڼگی راست هاوکاریم بکه.

شه معونی خه لکی کورن که میک بیده نگ بوو و پاشان گوتی: من نازانم تو چی ده لییت و مه به ستت له رڼگی راست چیه؟ نه وهی ده یزانم نه وه یه که چنده سالیک له مه و پیش من رڼگی خوم دوزیوه ته وه و توانیومه سه رکه وتوو بم.

له و کاته دا بوم دهر که وت که شه معون وه کو غولامه کان سه ری که چه ل کردوه و به یی ناگایی چاوم به قوله پیی که وت تا کو بزانه نه و نیشانه یه ی که بازنه ی ناسنین له سه ر قوله پیی غولامه کان له سه ر گوشت و نیسکه که ی دایده نی ت، له سه ر قوله پیی نه ویش ده یبینم یان نا. به لام شه معون به په له هه ردو قاچی خوی کرد به ژیر میزه که وه و له چاوانم ونی کرد و پاشان به چه کوشیکی دارین له به ردیکی بچو وکی دا بو نه وهی به ده نگی نه و به رده، خزمه تکاره که ی ناگادار بکاته وه.

پیش ئەوهی خزمەتکارەکه بیئت، گوتی: کابرای پۆمی، تۆ پیاویکی بزۆویت و دەتوانیت سەیری قوله‌پیکانی من بکهیت. من دان بەوه‌دا دەنیم که له کۆندا غولام بووم، بەلام دە سال پیش ئیستا نازاد بووم و له "کورن" به کارکردنوه خەریک بووم و توانیومه به بازرگانی دانەویڵه دەوله‌مەند بيم، ئینجا هاتم بۆ ئەم شارە و ئیستاش لیڤه، هەرەک دەبینی وه‌کو پیاویکی نازاد به خوشی دەژیم. من دوو کوپم ههیه که له‌ژێر دەستی کابرایه‌کی یۆنانییدا پەروەردە کراون و هیوادارم پۆژی بتوانم پەگەزنامە‌ی پۆمی بۆ هەردوو کۆرەکه‌م بکرم.

له‌و کاته‌دا خزمەتکاریک دەرکه‌وت که تەبەقیکی بەدەستمه‌وه بوو. کاتێ تەبەقه‌که‌ی خسته سەر زه‌وی، سەیرم کرد ئاو و هه‌نگوین و نانی شیرینی و نانی ئاسایی و چەند جوړیک سەوزە‌ی له‌ناودایه.

خزمەتکارەکه دەرئیکێ دا بەدەستمه‌وه و که‌میک ئاوی تێ کرد و نانی شیرینی و هه‌نگوینی پیشکەش کردم. من که‌میک هه‌نگوینم هه‌لگرت و خواردم و پاشان قومی ئاوم خوارده‌وه.

پاشان بینیم شه‌معون له‌تێ نانی هه‌لگرت و که‌مێ سەوزە‌ی خسته سەری و بردی بۆ دەمی و خواردی و قومی ئاویشی خوارده‌وه. پاشان گوتی: ئەم ئاوه هینی سەرچاوه‌یه‌که که زۆر لهم شاره‌وه دووره و ئاویکی زولآته و من ئەم ئاوه له هه‌موو خواردنه‌وه‌کانی دیکه به باشتەر ده‌زانم.

ئینجا پوونی کرده‌وه: کاتێ من گەنج بووم، وه‌کو باوک و باپیرم غولام بووم، بۆ کارکردن منیان برد بۆ "کورن" که ده‌که‌ویته "ئه‌فریقیا" وه پەنگه تۆ بزانی که دوو "کورن" هه‌یه، یه‌کیکیان دوورگه‌ی کورنه و ئەوی تریان خاکی کورنه له ئه‌فریقیا.³² له‌وێ ئیمه هه‌موو پۆژیک له‌ژێر تیشکی هه‌تاوی گه‌رمی ئه‌فریقیا‌دا کارمان ده‌کرد و، خواردنمان بریتی بوو له نانیک که به ئارد و جو و نوک و سووس (که‌په‌ک) دروست ده‌کرا. من ئەوکاته هەر چه‌زم له نانی شیرین و شه‌راو ده‌کرد، بەلام پاش ئەوه‌ی که نازاد کرام و توانیم نانی شیرین بخۆم و شه‌راو بخۆمه‌وه، زانیم که له نانی ئاسایی چیژی زیاتر وه‌رده‌گرم و ئاو له دەمدا زولآت‌تره له‌چاو شه‌راب. پاشان به ئەزموون بۆم دەرکه‌وت که خواردنه چه‌ره‌کان و که‌بابی گوشتی مه‌ر و ئاسک، قورس و بی‌زارم

³² سەرزە‌مینی کورن له ئه‌فریقیا، ناوچه‌یه‌که که ئەم‌رۆ ناوی (سیرنائیک) ه و ده‌که‌ویته خاکی (لیبیا).

دەكەن، لە كاتىڭدا كە نان و سەوزەي تازە و ئاۋى كانى دەبىتتە ھۆي ئەۋەي جەستەم سوک بېيىت و بە ئاسودەيى بنووم و ھەست بە ماندوۋىتى جەستەم نەكەم.

من لەگەل ئەۋەي كە ماۋەيەك بوو ئازاد بووم، بە ئىستاشەۋە تۈننم وەكو نەرىتى سەردەمى غولامىم كە بوۋە بە يەككىك لە قۇناغەكانى ژيانم، لەسەر زەۋى پەقەلان بخەوم و، دۆشەك و بالىف بەكار نەھىنم، چونكە ئەگەر لەسەر دۆشەك بخەوم و بالىف بخەمە ژىر سەرم، خەوم ئى ناكەۋىت.

ئەم پۇژانە كاتى لە بىبابان كارى كرىكارەكانم تەۋاۋ دەبىت و كرىكانىيان پى دەدەم، لىقە وشكەكانى ئەو درەختانەي كەتۈنەتە سەر زەۋى، كۇ دەكەمەۋە و دەيخەمە ناۋ عەباكەمەۋە و بۇ سووتاندن، دەيانەنمەۋە بۇ مالمەۋە. كاتى خەلك ئەم كارەي من دەبىنن، پىدەكەنن و بە پۇژم دەزان، لەكاتىڭدا من خەوم بەم كارەۋە گرتۈۋە نەك بەرچاۋتەنگ بىم.

كاتى من مندال بووم، خەوم گرتىۋو بەۋەۋە كە لە بىبابان سووتەمەنى بۇ داىكم كۆبەكەمەۋە. پۇژىكىان، كاتى لە بىستانى يەكى لە جووتيارەكاندا خەرىكى كۆكردنەۋەي دارە وشك بوۋەكان بووم، غافلگىريان كردم و ئەۋەندەيان لىدام كە بىھۇش كەۋىتم. بەلام ئەمپۇ من لە بىستانى خەلكدا دارى وشك كۇناكەمەۋە، بەلكو لە زەۋى خۇمدا دار كۆدەكەمەۋە و دەيھىنمەۋە بۇ مالمەۋە تاكو بۇ سووتاندن بەكارى بەينم.

خەلك لەزەۋىيەكەي مندا دارى وشك كۆدەكەنەۋە و دەيبنەۋە بۇ مالمەۋە و منىش چاۋەكانى خۇمىيان ئى دادەخەم، مەگەر كاتى بزانم كە دەيانەۋى ميوەكانم بىبەن، ئىتر ئەۋكاتە قسە دەكەم و ناھىلم ھىچ كەسى دەست لە ميوەي درەختەكانەۋە بدات، چونكە دەزانم كە ئەگەر ئەمپۇ ميوە بىبەن، ئەۋا سەبى دارەكان لە پەگەۋە ھەلدەكىشن.

كاتى من غولام بووم، لە بەيانىيەۋە تا ئىۋارە بەبى ۋەستان كارم دەكرد و دەرفەتى پىشۋودانم نەبوو. بەلام ئەمپۇ من لەنىۋەي پۇژدا پىشۋو بە كرىكارەكانى خۇم دەدەم و ئەۋان دەتۈان يەك كاتژمىر بخەون و دۋاى ئەۋەي كە لەخەۋ ھەستان، ئىزنى ئەۋەيان ھەيە نوپۇز بىكەن و دەست بەكار بىكەن.

گوتم: پىش ئەۋەي بىيىت بۇ ئىرە، بارودۇخى ژىانت چۇن بوو؟

شەمعون گوتى: لەو پۇژەۋەي ھاتووم بۇ ئىرە، ژيانم باشە و بەۋجۇرەي كە دەبىبىنى، مالمەكەي خۇم لەسەر شىۋازى يۇنانىيەكان دروست كردوۋە. بەلام من كەسىك

نیم که بههوی مالی باش و پارهوه لهخۆم بایی بيم و، ئەمڕۆ هەرچەندە کابرایهکی سهرمایه دارم، بهلام وهکو ئەو سهردمه دهژیم که کۆیله بووم.

گوتم: شهمعون، من خۆشحالم که دهبینم سهرمایه مهستی نهکردویت و خۆت ون نهکردوه. له ولاتی ئیمه ی پۆمی، کهسهکان ههتا ئەو کاتهی که ههژارن، بی پۆزن و ههکه دهوله مهند دهبن، بهسهه خه لکدا پۆز ئی دهدهن. لهوی ههکهسهی که دهوله مهند دهبی، بری پاره دههات به حکومهتی پۆم تا بتوانی ناوبانگی پی پهیدا بکات و به پالپشتی ئەو ناوبانگیهوه، بهسهه خه لکدا فیز بکات، بهلام تۆ لهم نهنگیهوه دووریت، بهلام من ئەمڕۆ بوئهوه هاتووم بو ماله کهت، چونکه بیستوومه که عیسات بینیه و دهمويست لیٹ بپرسم که چ شتی له عیساوه فیڕ بوویت؟

کاتی شهمعون ناوی عیسا ی بیست، چوه ناو خه یالهوه و پاشان لیٹ پرسم: چۆن بوو عیسا چۆته دلتهوه؟

گوتم: من گه شتم کرد بو ئەم شاره تا له کاتی جهژنی گهره ی یههودیهکان لهم شارهدا بم و په رستگای یههودیهکان ببینم. کاتی گه شتمه ئیره، سهیرم کرد عیسا یان له نزیک دهروازه کهوه لهخاچ داوه و سهی پۆژ دوا ی ئەوهی که خهستیانه گوڤهوه، له ناو گوڤه کهدا دیار نهماوه. من لهخۆم رابینا تا لهباره ی عیساوه زانیاری به دهست بخه م بوئهوه ی بزانه کی بووه و چی کردوه. بیستوومه ئەو پۆژی که ده یانویست ببه بن بو له سیداره دان، له نیوه ی ریگادا تۆ خاچه کهیت گرتوه به کۆله وه و ئیستا هاتووم لیٹ بپرسم که نایا عیسا قسه ی له گه لت کردوه و هیچی پیٹ گوتوه یان نا؟

شهمعون گوتی: عیسا قسه ی له گه ل من نه کرد، بهلام چه ند جاریک سهیری کردم.

گوتم: چی بوو که تۆ لهخۆت رابینا خاچی عیسا هه لبگریت؟

شهمعون گوتی: من ئەهلی سیاسهت نیم و دهموی به جوریک بزیم که کهس دوژمنایه تیم له گه ل نهکات. ئەو پۆژه ی که عیسا یان دهبرد بو لهخاچ دان، من له کیلگه و بیستانه کهم ده گه پامه وه که له دهره وه ی شاردا یه و کاتی گه شتمه لای عیسا که له ژیر کیشی قورسی خاچه که ی خۆیدا بوو، زۆر داماو و گیرو ده بوو، به زه ویدا که وتبوو.

پیتم گوتی که من که میک وهکو ئەو سهردمه دهژیم که غولام بووم و، به تاییهت کاتی له کیلگه و بیستانه که ی خۆمدا به کاره وه خه ریک دهیم، له گه ل کۆیله یه کهدا

جياوازيم نيبه. ئەو پۇژەش بە جلو بەرگى دپاوه وه گپرامه وه بۇ شار و كاتى عيسا بە زهويدا كهوت، ئەفسەرىكى پۇمى كه پلهى سەنتورىونى هەبوو و لەگەل مەحكومەكاندا بوو، منى بينى.

تۆ ئەبى ئەوه بزانيت كه پۇمىيهكان خەلكىكى خۆپەرست و خۆبەزلزان و زۆردارن. ئەفسەرە پۇمىيهكه، هەركه منى بينى و سەيرى كرد كه بە پووكەش هەژارم و وهك غولام وام، فەرمانى دا خاچەكه بگرم بەكۆلمه وه و منيش لەبەرئەوهى كه بە فەرمانى سەردەمى غولامى راها تېووم بە گوپرايه لى، خاچەكه م دا بەكۆلمدا. لەو كاتەدا عيسا لەجى خۆى هەستايه وه و كاتى خاچەكهى خۆى بەكۆلى منە وه بينى، تا ماوه يەكى زۆر هەر سەيرى دەكردم.

پرسيم: ئايا عيسا پاش ئەوهى كه بينى خاچەكه بەكۆلى تۆوهيه، هيچى نەگوت؟ شه معون گوتى: نەخېر، ئىمه بەردەوام رېمان دەبرى. عيسا زۆر لاواز ببوو و بە زەحمەت هەنگاوى دەنا و هەندى جار دەينالاند تا گەيشتینه جيگايەك كه دەبوو ئەو سى كەسە لەخاچ بەدن و، لەوانهيه تۆش بزاني كه ئەو دوو تاوانبارەى ديكه كه لەهەر دوو تەنیشتى عيسادا لەخاچ دران، دز بوون. لەوى بەپىئى بەرنامەكەيان، عيسايان لەخاچ دا و، كاتى جەلادەكه بە چەكوش، مېخى بە مەچەكى دەستەكانى عيسادا دادەكوتا، ئەو بە نيگايەكى دريژخايەن كه نيشانەى ئازاركيشانى پىوه دياربوو، سەيرى منى كرد و، منيش ئەوهندە بە نيگاكهى شىوام كه بۆم دەركەوت خۆم بۆ پاناگيريت و بەرى كهوتم و خۆم گەيانده ئەم ماله.

پرسيم: تۆ چۆن لەبەرامبەر نيگاي عيسادا شىوايت؟

شه معون گوتى: يەكەمجارم نەبوو كه لەخاچدانى كەسيك بينم، بەلكو چەندىن جار لە تەمەندا لەخاچدانى غولامان و تاوانبارانم بينيوه. من هەندىك غولام ديوه كه پاش كوشتنى كەسيك، راستەوخو خوشيان لەخاچ دراون و لەسەر خاچەكهدا قسەى نەشياويان گوتوو و يانيش گالتهيان كردوو، هەروها هەندى تاوانبارم بينيوه كه پاش ئەوهى مېخەكەيان داكوتاوه بە مەچەكى دەستياندا، بەهۆى ترس و ئازارى زۆره وه گيانيان سپاردوو.

هيچ يەكى لەو ديمەنانە منيان پەريشان نەكردوو، چونكه كەسى كه غولام بيت ئەوهندە دەكهويته بەر ستم و زۆردارىه وه كه بينىنى ئەو ديمەنە ستمەكارىيانە كارى

ئى ناكات. تۆنەگەر پېستى من بېينى، دەزانى كە بەنیشانەى برينە كۆنەكان داپوشراوه و ئو برينانەش بەھۆى ليدانەكانى قامچيەوھيە كە لييان دابووم. كەسنى كە لە سەردەمىكى دريژخايەنى تەمەنى خويىدا، ھەميشە قامچى ليدراو بىت، بە بېينى پياويك كە درايبىتە بەر قامچى، دلى تەنگ نابى.

بەلام ئو پۆژە، نىكاي دريژخايەنى عيسا كە نيشانى دەدا نازار دەكىشى، بەجۆريك منى ھەژاند و پەريشانى كردم كە بە خۆم گوت: ئەگەر رابووستم، لەوانەى ھەوشى خۆم بچم. ئەوھبوو كەكاتى ھاتمەوھ بۇناو شار و ھاتمەوھ بۇ مالمەوھ، چوومە ژووريكى تاريكەوھ و ەباكەى خۆم دا بەسەردما، بەلام بۇ ساتيكيش ديمەنى عيسا لەبەرچاومدا لا نەدەچوو، ھەروھە نىگاكەى و ئو تاجە دپراكاوييەم لەبىر نەدەچۆوھ كە بەسەريەوھ بوو.

ئو كاتەى بوومەلەرزەكە پروى دا و پۆژى دواى بوومەلەرزەكە لە مالى خۆم ھاتمە دەرەوھ و بېستم كە عيسا لەناو گۆرەكەى ھاتۆتە دەرەوھ. ئەندامانى ئەنجومەنى بالاي جوولەكەكان دەيانگوت كە قوتابىيەكانى عيسا ئو پاسەوانانەيان مەست كردوھ كە لە تەنیشت گۆرەكەدا بوون تا بتوانن تەرمەكەى عيسا لە گۆر دەرېھنن و بېبەن و پاشان بانگەشەى ئەوھ بكنە كە گوايە زيندوو بۆتەوھ. بەلام من باوهر بەم پىروپاگەندەى ناكەم و بەدرۆى دەزانم. ئو پياوھى كە من بېينومە كە بەو شيوھيە سەيرى منى كرد، ئەوھندە بەھيژ بوو كە بتوانى خۆى لە گۆر دەرېكات و ژيانى نوئى بەدەست بەھيژتەوھ. تۆ ھاتووى بۇ ئىرە تا لەمن بېرسى كە نايە عيسا چى پى گوتووم، بەلام من جگە لەمانەى كە پىتم گوت، ھىچم نىيە پىتى بلىم و، ئىستەش من داوا لەتۆ دەكەم تا لەبارەى عيساوھ زانىاريم بەدەيتى.

گوتم: من لەبارەى عيساوھ، جگە لەوھى كە ھەمووان دەيزانن، ھىچ زانىارىەكى دىكەم نىيە، چونكە كاتى ئو زيندوو بوو، من نەمبىنيوھ تا گفتوگۆى لەگەل بكەم. بەلام دەتوانم ئەوھ بلىم كە عيسا كابرايەكى زۆر گەورە بوو.

پاشان لە "شەمعون" م پرسى: نايە تۆ شوينكەوتووانى ئو دەناسيت و دەتوانى پىم بلىئى لەكوئى دەتوانم بيانىنم و گفتوگۆيان لەگەل بكەم؟

شەمعون گوتى: من شوينكەوتووانى عيسا ناناسم و لەبەرئەوھى كە ئەھلى سياست نىم، نەمتوانيوھ بياندۆزمەوھ؟ بەلام ئەوھندە دەزانم كە ئەوان بە نيشانەى

تایبته یه کتر دهناسنهوه و ههروهها دهمزانم که هاتنی عیسا، له کتیبی "ئەشعیا" ی پیغه مبهری کوپانی ئیسرائیلدا پیشبینی کرابوو. ئەمڕۆژانە کتیبی ئەشعیا ئەوهنده گران بووه که من یهک "تۆماریم" به تازهی به پینچ بهرامبهری بههای یهکه می کریوه و گوتم که میک لهو کتیبهم بۆ بخوینهرهوه تاکو بزانه له بارهی عیساوه چیان نووسیوه.

گوتم: تۆ که کتیبی "ئەشعیا" یان بۆ خویندوویتهوه، پیتوایه عیسا هه مان ئەو مهسیح و پزگار که رهیه که هاتۆته سه زهوی که خاچه که یشیت هه لگرتوه؟

شه معون گوتی: ئیستا که تۆ ئەم قسهیهت کرد، پیتوایه ده کری عیسا هه مان مهسح بیت که له کتیبی ئەشعیا له بارهیهوه نووسراوه.

گوتم: ئەگەر عیسا هیژیکی سهیری نه بوایه نهیده توانی مردوو زیندوو بکاتهوه و له دوائ سێ پۆژ له مردنی، له گوپ بیته دهرهوه. زیندوو کردنهوهی مردوو یهک نیشانهی ئەوهیه که زیندوو که رهوه که خاوهنی هیژیکی خوداییه، چونکه مهحاله مرۆژ بتوانی به هیژی مرۆژانه مردوو یهک زیندوو بکاتهوه.

شه معون گوتی: عیسا پهرجوو یهکی کرد که گهرهتر بوو له زیندوو کردنهوهی مردوو.

پرسیم: ئەو پهرجوو چی بوو؟

شه معون گوتی: پۆژی عیسا له شاری "ئهریحا" دا³³ قسهی ده کرد. لهو شارهدا کابرایهک هه بوو ناوی "زاخوس" بوو که باجی وهردهگرت، ئەو پیاوه بۆنهوهی باشت عیسا بناسیت، چوو سه زهختیکی بهرز. عیسا ئەوی بینی و ناماژهی پی کرد که له سه زه داره که بیته خوارهوه و زاخوس له سه زه داره که هاته خوارهوه و گوتهکانی عیسا ی بیست و پاشان عیسا چوو بۆ ماله کهی. گوتهکانی عیسا ئەوهنده کاری له زاخوس کرد که نیوهی سهروه ته کهی خۆی به خشی به هژار و نیازمهندهکان. من ئەم مۆجیزهیهی عیسا له زیندوو کردنهوهی مردوو به گهرهتر دهمزانم.

که سێ خاوهنی هیژیک بیت که له سهرووی مرۆژهوه بیت، ده توانی مردوو یهک زیندوو بکاتهوه و له ناو گوپ ههستیتهوه تاکو بپرات له پی. بهلام هه مان کهس ناتوانی دهوله مهنديک - ئەویش که وهرگریکی باج بیت - که له هه موو ته مهنیدا دهستی نوقاو

³³ (ئهریحا) که په کتیک بوو له شاره ناسراوهکانی (ئهلهستین) که به پی میژوی کۆن (یوشع) ی پیغه مبهری ئیسرائیلی نازاد کرد و، له سهردهمی حهزرتی عیسا شادا ئەو شاره هه بووه.

بووه، والى بکات نيوهى سهرهوت و سامانهکەى خۆى ببخشى به ههژار و کەم
دەرامەتەکان. تەنیا هيزيکى خودايى دەتوانيت ئەم کارە بکات.

گوتم: تۆ زاخوسى وەرگرى باج دەناسى؟

شەمعون گوتى: بەلى.

گوتم: وا باشە من و تۆ بەرئى بکەوين و برۆين بۆ شارى ئەريحا و بە زاخوسم پى
ناشنا بکەيت تاكو بتوانيم لىئى بپرسم کە کاتى عيسا پويشتوووه بۆ مالهکەى، چى پى
گوتوووه کەواى ليکردوووه نيوهى سهرهوتەکەى خۆى ببخشى به ههژارهکان.

شەمعون دوودل بوو و پاشان گوتى: ليروهه تا "ئەريحا" پيگايهکى دوور و دريژه
و ههروهه شەممە دەستى پى کردوووه و تۆش ئەوه دەزانى کە ئيمهى جوولهکە له
پوژى شەممەدا کارناکەين.

پرسيم: ئايا له پوژى شەممەدا نارۆن لەرئى.

شەمعون گوتى: پوشتن لەرئى و گەشت کردنيش کارە، ئەگەر ئيمه له پوژى
شەممەدا گەشت بکەين، ئەوا بە پيچەوانهى ياساکانى ئايينى خۆمان رەفتارمان
کردوووه و هەربۆيه شه من ناتوانم لەگەلت بيم بۆ ئەريحا، بەلام ئەگەر تۆ حەز بکەيت،
ئەوا دەتوانيت بەتەنیا گەشت بکەيت بۆ ئەريحا و لەوى زاخوس ببينى.

بۆچۈنى شەمعون سەبارەت بە مردن و ژيان

گوتم: شەمعون، من و تۆ بيانين. تۆ له "كورن" هوه هاتوویت بۆ ئیره و منیش له "پۆم" هوه. من وادهزنام كه چاره نووس و ابووه من و تۆ له دوو مهودای جياواز هوه بينين بۆ ئیره بۆئهوهی عيسا بينين. بهلام بهداخهوه كه له دوایين پۆژه كانی ژيانى گهيشتين به عيسا و نه مانتوانى گفتوگۆی له گهله بکهين و لى پيرسين كامه شارينگايه و، دهبى له كوئوه بۆى بگهريين. ئىسته دهبى هول بدهين تاكو ريگای سهرهكى بدۆزينهوه و خۆمان بگهيه نينه مهودای پووناكى.

"شەمعون" كه من به گالته جاربه وه گوتم: من شارينگای خۆم دۆزيوه ته وه و دهزنام مهودای پووناكى له كوئيه. ريگای سهرهكى بريتيه له وهى كه مروقه ياساكانى ئايينى جووله كه په پره و بکات بهبى نه وهى باوه پرى به خورفات هکانى ههبيت. من پيموايه كه سانى تر خه يالاتى ئايينى يه هوو دييان هينا وه ته كايه وه نهك پينغه مبه رانى كوهرانى ئيسرائيل. بۆ نمونه "فهريسىيه كان" ده لىن نه گهر موو به مووى ياساكانى ئايينى جووله كه په پره و بکهين، نه را ده بينه خاوهنى ژيانىكى نوئ³⁴. بهلام من له گهله بيربووه پرى نه و اندا هاوپا نيم و پيم وانويه مروقه بتوانى به هوئى كرداره چا كه كانه وه بيته خاوهنى ژيانى تازه، بهلام په پره و كردنى كرداره چا كه كان به پيوست دهزنام تا نه وه كانی نادم بتوانن له م دنيا يه دا به خوئشى و ئاسانى بژين.

من پروام به ژيانى پاش مهرگ - كه ته نانه ت ميلله تى پۆم و يونان پروايان پى ئى هيه - نييه و پيموايه مروقه پاش نه وهى مائنا وايى له ژيان كرد، ئيتر بۆ هه تايه له ناوده چيئت. بهلام ديسان ده ليمه ره كه كارى چا كه كردن به پيوست دهزنام تاكو نه و شتانه ئى له كورنى باكورى نه فريقيا بينيومن، له ناو بچن. نه گهر تۆ له كورنى باكورى نه فريقيا بوويتايه و بتبينايه كه له وئى چون له گهله كوئيله كاندا رهفتار ده كهن، نه و كاته دانت به وه دا ده نا كه ده بى هول بۆ به هيز كردنى نه و به شه ئى ياساكانى ئايين كه ئامانجه كه ئى چا كه كارييه، بدات.

³⁴ (فهريسىيه كان) كه وشه تا كه كه ئى (فهريسى) ه، كز مه لىك بوون له جووله كه كان كه له جبه جبه كردنى ياساكانى ئايينى خوئيان، ندى ده مارگير بوون و بچوكرتيرين لادان و كه سوكرتيره كيان به شايه ئى كوشتن ده زانى.

ئەوھى كە من لە باكوورى ئەفرىقىادا بىنيومە ئەمپۇش لەوئى ھەر باوھ و لەگەل بەندەكاندا بەجۆرىك رەفتار دەكەن كە لەگەل گيانەوەرەكانى تىرشدا بەو شىۋەيە رەفتار ناكەن. لەخاكى كورنى باكوورى ئەفرىقىا كە پەيوەستە بە پۇمەوھ، كۆمەئىك لە پۇمەكان بە دەستى غولامەكانيان ھەندى كارى گەورەى وەكو دروست كردنى شوئىنى گەشتىارى و پىگاوېان و ھەلكەندنى پووبارەكانيان پى كىردوون و دەكەن و، سەگە دپندەكانىش چاودىر و پاسەوانى غولامەكانن. ئەگەر غولامىك لە چوارچىۋەى كارەكەى خۆى ھەنگاوىكى زياتر بنىت، ئەوا دەكەوئتە بەر ھىرشى سەگە دپندەكان و بۇئەوھى زياتر دپندە بن، بە گوشتى غولامەكان، سەگەكان تىر دەكەن و ھەموو سەگىك دەزانى كە ئەگەر غولامىك پارچە پارچە بكات، ئەوا دەبىتتە گوشتى ژەمىك.

لەوئى بچووكترىن سزاي كۆيلەيەك، برىتتە لە سىدارەدان و ھەركاتى پۇمىيەكان بىيانەوئى لە باكوورى ئەفرىقىا كۆيلەيەك لەسىدارە بەن، ئەوا دەيخەنە بەر ھىرشى سەگە دپندەكان و، سەگە دپندە و برسىيەكانىش بەيەكجار، ھىرش دەبەنە سەر غولامەكە و جەستەى پارچە پارچە دەكەن. من لە باكوورى ئەفرىقىا، واتە لە "كورن"، بىنيومە ميوانانەكانى ئاغا پۇمىيەكان كە لە پۇمەوھ دەھاتن تا لەگەلئاندا شىۋەى لەسىدارەدانى غولامىك بىين، كاتى دەيانىينى كە سەگە دپندەكان ھىرش دەكەنە سەر غولامەكان، پىدەكەنن و پاياندەبوارد. من كاتى ئەو دىمەنانەم دىتەوھ ياد، سوپاسى خودا دەكەم كە پۇمى نەبووم.

گوتم: شەمعون، من پۇمىم، واتە ناسنامەى پۇمىم ھەيە و دەشتوانم وەكو ھەموو ئەو كەسانەى كە ناسنامەى پۇمىيان ھەيە، ئەلقەيەكى زىر بكمە پەنجە گەورەكەى خۆمەوھ بۇئەوھى ھەموو كەسى من بناسىت و بزانى كە پىويستە رىزم لى بگرىت. بەلام لەوكاتەوھى كەلە زانكۆى "رودس" خوئندوومە، بۆم دەركەوتووھ كە گەورەيى مرۆف بەنیشانەكانى پوخسار نىيە، بەلكو گەورەيى راستەقىنە ئەوھيە كە مرۆف لە پووى زانست و ھزرەوھ لە كەسانى تر لەپىشتىر بىت. من لەو زانكۆيەدا فىرپووم كە تەنانەت ئەو كەسانەى لە پووى زانست و ھزرەوھ لەكەسانى تر لەپىشتىر بن، بۆيان نىيە بەسەر خەلكدا پۆز لى بەن، ھەربۆيەشە كە ئىستا تۆ، من بە جلوبەرگى يەھوودى و پىشەوھ دەبىنيت، ئەمە لەكاتىكدايە كە پۇمىيەكان پىشيان دەتاشن. ھەرچەندە من پۇمىم، بەلام

بەو سوکايەتى پى كىردىنەنەي پۇمىيەكان دۇم لە تۇ نارەنجى، چونكە ھەست دەكەم كاتى خۇي لەلەين ھەندىك لە ھاونىشتىمانەكانى منەوە نازار دراويت.

بەلام لەبارەي بەندەكانىشەو دەبى ئەو بەلىم كە تاكو ئەمپۇ من ھەزم لە مەسەلەي كۆيلە نەكردووە و نەمدەزانى ئەوان لە ژياندا بىزار بوون. ئەمپۇ گوتەكانى تۇ، منى ئاگادرا كىردەو كە دەبى زياتر گىرنگى بە كۆيلەكان بدىت و بەدەرەفتارىيان لەگەل نەكرى. بەھەر حال، ھەرچەندە من لەبنەرەتدا پۇمىم و لەپروى زانست و پەرورەدەو لە تۇ لەپىشتەرم، بەلام ئامادەم لەگەل تۇ بىمە ھارپى.

شەمعون بە پىكەرە تەمەشايەكى كىردم و گوتى: كابرەي پۇمى، تۇ دەلىلى لە زانكۆي "رودس" دا فىريان كىردوويت كە گەرەيى مرۆڤ لە پىشكەوتنى ناخدايە نەك لە شۆينەوارى جەستەدا. ئەمە لەكاتىكدا كە لە سەرتاپاي تۇدا ھەست بە خۇبەگەرەزانىن و خۇپەرستى دەكرىت و بەجۆرىك قسە دەكەيت كەوا دەزانى ھىشتا من غولام و تۆش لە باكوروى ئەفرىقىايەت و گەرەيى منىت. ئەگەر بەو شىوہەيى تۇ دەلىلىت كە گوايە وا نازانىت گەرەيى مرۆڤ لە نىشانە پىوكەشەكاندايە و، بەخوت نەنازىتايە كە پۇمىت و مافى ئەو تە ھەيە كە ئەلقەي زىرپىن بكەيتە پەنجە گەرەتەو، ھىچ نەبىت يەك پۇژ لە تەمەنى خوت تەرخان دەكرد بۆئەوئەي ژيانى غولامى تاقى بكەيتەو و بزانى چى بەسەر حالى ئەواندا دىت. ئەم جلوبەرگە يەھودىيەي كە تۇ لەبەرتكردووە و ئەم رىشەي كە ھىشتووتەو ھەمووى بۇ فرۆفیلە و لەراستىدا تۇ پۇمىيەكى خوينمژىت و من فرىوى گوتەكانى تۇ ناخۆم.

گوتەم: لەگەل ئەوئەي كە گوتەكانى تۇ سووكاتى پىكردنە بەلام من بە بىستىيان تۆپە نابم و لەگەل ئەوئەي كە پۇمىشم، داواي لىبوردنت لى دەكەم. مامۇستاكەي ئىمە لە دوا شەوى ژيانىدا قاچى قوتابىيەكانى شۆردووە تاكو فىرى لىبوردەييان بكات و منىش ھەرچەندە پۇمىم، بەلام ئامادەم پىيەكانى تۇ بشۆم تا بزانى كە ھەزم لىيە وەكو عىسا پىاويكى لىبوردە بم.

لەوكاتەدا پىاويك ھاتە ئەو مائەوە كە بالايەكى بەرزى ھەبوو. كاتى شەمعون ئەوى بىنى، بەمنى گوت: ئەو پىاوەي دەبىينى "ئەلىزەر" ي بەرپۆەبەرى كارەكانى منە و پىدەچى كارى پىم ھەبى.

من زۆر به وردی سهیری پیاوه بالا بهرزه کهم کرد، چونکه هر چاوم پینی کهوت و امرانی له جیگایه کی تردا نهوم بینوه، تا به بیرم هاتوه که شیوهی رپروشتنی له رپروشتنی مامۆستایه که دهچی که له زانکۆی "رودس" دا وانهی به من و نهو کهسانه دهگوتوه که له گه ل من وانهیان دهخویند، هر وه ها وه کو نهو مامۆستایه سهری که میك تاس بیوو.

من به سه رسامیه وه سهیری نهو کابرایه م کرد و سه رم له وه سوو ده ما که چۆن نهو پیاوه زانایه که مامۆستای "رودس" بوو، هاتۆته خزمه تی شه معون (واته بووه به غولامیکی نازاد و به رپوه بهری کاره کانی). پاشان به بیرم هاتوه که مامۆستاکه ی زانکۆی "رودس" چهند سالیك له مه و پيش مالئاوایی له م ژيانه کردوو و نهو پیاوه ی که شه معون گوتی ناوی "ئه لیزه ر" ه، نهو مامۆستایه نییه. "ئه لیزه ر" به بی نهوه ی سه رنجی ئیمه بدات، هاته ناو هه وشه ی ماله که وه و پاشان رۆیشه ت.

شه معون چه کوشه بچوو که که ی دا به زه نگۆله که دا و خزمه تکاره که ی خۆی بانگ کرد و گوتی: له وانیه "ئه لیزه ر" کاری به من بوو ییت بۆیه هاتوو بۆ ئیره، برۆ به دوایدا و لیبی بپرسه بزانه چ کاریکی هه بووه و نه گه ر ده یه وئ من ببینی ت، با بگه رپه ته وه.

خزمه تکاره که به سه رسامیه وه گوتی: ئه لیزه ر لیره بوو؟ شه معون گوتی: به لی، نهو ئیستا له بهر چاوی ئیمه دا به هه وشه که دا تیپه ری، به لام له به ر نهوه ی له بهر سینه ر دانیشه ت بووین، بۆیه ئیمه ی نه بینی. خزمه تکاره که گوتی: ئه مرۆ "ئه لیزه ر" نه هاتوو بۆ ئیره و من نهوم نه بینوه. نه گه ر نهو به اتایه بۆ ئیره نهوا من ده مبینی، چونکه ژوو ره که م له جیگایه که دا یه که هه ر که سی هاتوو چۆ بکات، من ده بیینم.

ئینجا خزمه تکاره که رۆیشه ت و له ئافره تیکی - که کردنه وه و داخسته نی ده رگای هه وشه که ی له نه ستۆدا بوو - پرسی: پیش که میك "ئه لیزه ر" نه هات بۆ ئیره؟ ئافره ته که گوتی: نه خیر، ئه مرۆ "ئه لیزه ر" نه هاتوو بۆ ئیره و ده رگای ماله وه داخرا بوو و ته نانته کیلونی ش دراوه. نهو ئافره ته به دهنگی بهر ز قسه ی ده کرد بۆیه ئیمه ش گویمان له دهنگی بوو.

شەمعون گوتى: ھەر ئىستا من بە چاۋەكانى خۆم "ئەلېزەر" م بىنى كە بەناو
حەوشەكەدا تىپەرى كىرد و ئەم پىاۋە پۆمىيەش ئەۋى بىنىۋە.

پاشان لەمنى پرسى: تۆ ئەوت بىنى يان نا؟

گوتم: من "ئەلېزەر" نانا،م، واتە ناۋى نازانم بەلام بىنىم كە كابرەيەكى بالابەرز
بەناو حەوشەكەدا تىپەرى كىرد.

شەمعون لەجىنى خۆى ھەستايەۋە و بۆئەۋى ئەلېزەر بدۆزىتەۋە، يەكەبەيەكەى
ژورەكانى مالمەكە گەپرا، بەلام "ئەلېزەر" ى نەبىنى و گەپرايەۋە و بەمنى گوت: زۆر
سەيرە كە ئەم دوو كەسەمان بە چاۋى خۆمان "ئەلېزەر" مان بىنى كە بەناو حەوشەكەدا
تىپەرى و ئىستاش ئەۋ ديار نىيە!

گوتم: كاتى من ئەوم لە كاتى تىپەرىنى بەناو حەوشەكەدا بىنى، پىم ئاشنا بوو و
كتوپر بىرم كەۋتەۋە كە مامۇستاكەى زانكۆى "رودس" ە كە مالمناۋايى لە ژيان كىردۋە
و دواتر بۆم دەرکەۋت كە مامۇستاكەى زانكۆى "رودس" نىيە.

پاشان بە پىكەننەۋە گوتم: خۆشەختانە ئەۋ پىاۋەى كە بەم حەوشەدا تىپەرى
كىرد پىى پەتى بوو و شوینەۋارى ھەردوۋ پىى لەسەر مۆزايىكى حەوشەكەى تۆ
بەجى ماۋە، ئەگىنا من و تۆ واماندەزانى تارمايىمان بىنىۋە.

شەمعون سەيرى شوینەۋارى ھەردوۋ پىيە پەتەكەى كىرد كە لەسەر مۆزايىكەكە
بەجى ماۋو، پاشان بە پەنجەيەكى، شوینەۋارەكانى بەرجەستە كىرد و كاتى پەنجەى
لەسەر زەۋى ھەلگرتەۋە، سەيرم كىرد خويناۋى بوۋە.

كاتى كە زانم شوینەۋارى ئەۋ دوو پىيەى كابرە لەسەر مۆزايىكەكە خويناۋى
بوۋە، موچرەكەيەك بە لەشمدا ھات و بە شەمعونم گوت: ئىستا ھۆكارى ئەۋە دەزانم كە
كاتى عىسا زىندوۋ بوۋىەۋە و خۆى بە قوتابىيەكانى نىشان داۋە، بۆچى
نەيانناسىۋەتەۋە.

بەلام شەمعون گۆى بە قسەكەى من ئەدا و گوتى: من وامدەزانى مالمەكەى خۆم
ماليكى تۆكمە و تەۋاۋە، بەلام ئىستا دەبىنم كە ئەم مالمە لەگەل كۆلانەكەدا جىاۋازى
نىيە و ھەموو كەسى دەتوانى بىتە ناو حەوشەكەۋە و بىرواتە دەرەۋە.

گوتم: شەمعون، تۆ ئەم پىاۋە دەناسى كە بەم حەوشەيەدا تىپەرى كىرد يان نا؟

شەمعون گوتى: بىگومان ئەۋ "ئەلېزەر" ى بەرپۆۋەبەرى كارەكانى من بوو.

گوتم: بەلام ھەر بەر شىۋەيەي كە قوتابىيەكانى عيسا و مريەمى مەجدەلىيە لىيان تىك چوبوو، من و تۆش ھەلەمان كردووہ و سەرمان ئى تىك چووہ. ئەم پياوھى كە ئەپرۆ بەم ھەوشەيەدا تىپەپرى كرد، عيسا بوو، بۇيە لە ديدى ھەردووكماندا ئاشابوو، بەلام نەك بەشكىلى عيسا بەلكو بەشكىلىكى تر. تۆ ئەوت وەكو "ئەليزەر" ئى سەرۆك كارەكانى خۆت بينى و منىش وەكو مامۇستا دىرىنەكەي زانكۆي "رودس" ھاتە بەرچاوم. بەلام ئەو عيسا بووہ و ئەم دوو جى پىيەي كە تۆ دەيبىنى، پىيەكانى عيسايە و ئىستەش مالمەكەي تۆ بووہ بە شىۋىنىكى پىرۆز، چونكە عيسا پيايدا تىپەپرى بووہ و شىۋىنەوارى پىيى خۆي تىدا بەجى ھىشتووہ.

شەمعون گوتى: من بېروا بەم قسانەي تۆ ناكەم. من پىم گوتى كە من كابرايەكى ئيماندارم، بەلام خەيال پەرسەت نىم و كاتى بە چاۋەكانى خۆم شتىك ببىنم ناتوانم ئىنكارى ئى بكەم. ئىستە من بە چاۋەكانى خۆم "ئەليزەر" ئى سەرۆك كارەكانى خۆم بينى كە بەم ھەوشەيەدا تىپەپرى كرد، بۇيە ناتوانم بلىم عيسا بووہ.

گوتم: تۆ چۆن ھەز دەكەيت وا بىر بىكەرەوہ، بەلام من دلىنام ئەو پياوھى كە لىرەوہ گوزەرى كرد و من وەكو مامۇستا دىرىنەكەي خۆم ھاتە بەرچاوم، عيسا بووہ. "مريەمى مەجدەلىيە" ش عيساي بە شىۋەيەكى تر ببىنوہ و نەيناسىوہتەوہ تا ئەركاتەي كە عيسا بەناۋى خۆي بانگى كردووہ و ئىنجا مريەمى مەجدەلىيە مامۇستا مەزنىكەي ئىمەي ناسىوہتەوہ.

شەمعون گوتى: من كەسىك نىم بېروا بەم قسانە بكەم و، ئەوہش دەزانم كە بە جادووش ناتوانرى ئەم كارە ئەنجام بدرى. من لە رابردودا جادووكەرىكم بينى كە دەيتوانى پۇجەكان پىشان بەت، بەلام ئەو پۇجەي كە ئەو دەرىدەخست تەنيا وىنەيەك يانىش دوكل بوو، ھەرەھا پاش ئەوہى كە دوكلەكە نەدەما، پۇجەكەش لەناو دەچوو. ئىتر ئەوكاتە جادووكەرەكە نەيدەتوانى پۇجەكە بگەپىنىتەوہ، چونكە دەبوو كارەكان لەسەرەتارە دەست پى بىكاتەوہ و وىنەيەك دروست بىكات و ئاگرىك بىكاتەوہ تاكو دوكلەكى ئى بەرز ببىتەوہ. بەلام ھەرگىز رىك نەكەوتووہ پۇجىك كە لەلايەن جادووكەرەوہ پىشان دەدرىت، جى پىيى خۆي لەسەر زەوى بەجى بھىلىت.

گوتم: شەمعون، ئەوەی کە ئیمە بینیمان پۆح نەبوو، بە لکو جەستەى مرۆڤىك بوو. عيسا زیندوو بۆتەووە و لەناو گۆرەكەى هاتۆتە دەرەووە و ئیستەش لە نیوان ئیمەدا دەژى و، ھەركاتى بیهوى، خويمان پى نیشان دەدات.

شەمعون گوتى: ئەوكاتەى كە عيسا لە ژياندا بوو، لە نىگاكانىيەووە بۆم دەكەوت كە دەتوانى لە دواى مردن، زیندوو بىیتەووە، بەلام بۆچى ناچى بۆلاى قوتابىيەكانى خۆى و خۆى پيشانى ئەوان نادات و، بۆچى خۆى پيشانى تۆ دەدات كە كەسىكى پۆمىت و ھەرەھا خۆى بە من نیشان دەدات كە غولامىكى نازادكراوم.

گوتم: ئەو خۆى بە قوتابىيەكانى نیشان داوہ. ئەو بۆئەوہى خۆى بەوان پيشان بدات، چۆتە ژورىكەووە كە دەرگاكيان قوفل كەردبوو. بەلام بە بۆچوونى من بۆئەووە خۆى بە ئیمە پيشان داوہ تاكو پيمان بلى كە ئیمەش دەتوانىن بچىنە سەر پىگەى راست.

شەمعون گوتى: با وا دابىنن بەم شىوہ بىت و بۆيە خۆى بە ئیمە نیشان داوہ تا بەرەو پى راست رىنمايىمان بكات، بەلام بۆچى بە شكلى يەكەمى، خۆى پى نیشان نەداين؟ من چۆن بزەنم كە ئەلەيزەرى بەرپۆهەبرى كارەكانى من، عيسايە. تۆ چۆن دەزانى ئەو پىاوہى كە لە رابردوودا لە زانكۆى "رودس" مامۆستای تۆ بوو، عيسايە؟ ئايا باشتەرىيە كە عيسا بەشكلى يەكەمجارى، خۆى بە خەلكى نیشان بدات، ئەك بە شكلى و شىوہى خەلكى دىكە؟

گوتم: لەوانەيە ئەو كەسەى كە دەمرى، شكلى و شىوہى خۆى لەدەست بدات و ئىتر نەتوانى بچىتەووە سەر ئەو شكڵە. لەوانەيە شكلى مرۆڤە وەكو قابلىك و ابى بۆ جەستەى ئەو، ھەرەھا دواى ئەوہى كە مرد، ئەو قابىلە لەناو بچىت و نەتوانى بچىتەووە سەر ئەو شكڵە. من بە دورى نازەنم كە شكلى مرۆڤە وەكو ئەو دەفرە شووشەيە و ابى كە ئاوى تىدا بىت و ئەو ئاوە لەناو ئەو دەفرە شووشەيەدا يان لەھەر دەفرىكى تردا بىت، دەچىتە سەر ئەو شكڵە و، دواى شكلى ئەو دەفرە شووشەيە دەشكىت و دواتر تازە نايیتەووە، بۆيە رەنگە كەسىكىش كە دواى مردن زیندوو دەبىتەووە، نەتوانى بچىتەووە سەر شكلى يەكەمجارى و ناچار شكلى دىكە لەخۆ بگرىت.

شەمعون گوتى: كەبراى پۆمى، ئەمانەى كە تۆ دەيللى، زمان لووسىيە و تەنيا ئەو كەسانەى كە وەكو تۆ لە زانكۆى "رودس" دەرسىان خویندوو، بپراى پى دەكەن ئەك

ئەوانەى كە خاوەن ژیرییهكى تەواون. چۆن دەكری كایرایهك كە دەتوانی لە پاش مەرگ خۆی زیندوو بکاتەوه، نەتوانی بچیتەوه سەر شكلی پیشووی خۆی؟
لەو كاتەدا بەتوندی لە دەرگای مائی شەمعونیان دا و ئافرەتە خزمەتگوزارەكە چوو دەرگا كە بکاتەوه. دواى ئەوهى كە دەرگا كە كرایەوه، لە نێوان ئەو ئافرەتە و كەسێك كە ئیتمە نەماندەبینی و تەقەى لە دەرگا دابوو، بوو بە دەمەقالە.

ئینجا كایرایهكى كورتەبالا كە سەریكى گەرەى هەبوو، خۆی هەندایە ناو مالهەكەوه و هاتە حەوشەكەوه و، لە كاتیكدا كە دەستەكانی رادەوهشاند، هاواری كرد: ئیوه ئەوتان چى ئى كرد؟ ئەوتان لە كوئى شار دۆتەوه؟ من بینیم كە هاتە مالهەوه. من رەشمەى گویدرێژەكەى خۆم بەست بە حەلقەى دیواریكەوه و چاوەپروان بووم تا لەو ماله بگەریتەوه، بەلام ئەو نەگەراییەوه، من دەمەوی ئەو بینم.

شەمعون گوتى: ئەى كایرا، تۆ لەبارەى كێوه قسان دەكەیت؟ لەم حەوشەیهدا جگە لە من و میوانەكەم كەسى تری ئى نییه و ماوهیهكى زۆرە كە ئیتمە بە گفتوگۆوه سەرقال بووین.

پیاوه كورتەبالا كە لە من نزیک بوویەوه و بە وردی سەیریكى كردم و گوتى: ئەو كەسەى كە هاتە ئەم مالهەوه ئەمە نەبوو. پۆشاكی ئەم كایرایە باش نییه، بەلام ئەوهى كە هاتە ئەم مالهەوه، جلیكى هیندە گرانبهەى لەبەردا بوو كە سەرم لەوه سوپما كە چۆن دەبێ یەهوودییهك پۆشاكی گرانبهەا لەبەر بكات. ئەگەر بەهەلەدا نەچوویم، كەواكەى لە پارچەى خورى سوریاى بوو.

شەمعون گوتى: ئەم قسانە چیه كە دەیکەیت، بۆچی بەم شیوهیه هاتیه مالهەكەى منەوه؟

ئەو پیاوه گوتى: من كارم بە تۆ نییه و بۆ بینینی تۆ نەهاتووم بۆ ئەم ماله. كاتى كە دەمویست بێم بۆ ناوشار، سواری گویدرێژەكەم بووم و بەرێ كەوتم و پیش ئەوهى بگەمە ناوشار، پیاویك بەلامدا تێپەرى كرد. من ئەوم نەناسى تا كەمێك لیم دور كەوتەوه، ئینجا بانگم كرد، بەلام ئەو پیاوه وەلامى نەدامەوه. من گویدرێژەكەى خۆم غار پێدا تا پێى بگەم. بەلام نەتوانی خۆم بگەینمە ئەو پیاوه و پیش من گەیشته شارەكە تا گەیشته ئەم ماله و پاش ئەوهى هاتە ئەم مالهوه، ئیتر نەهاتە دەرەوه.

لەو کاتەدا جارێکی تر تەقەیان لە دەرگا دایەو و ئاfrهتە خزمەتگوزارەکه پۆیشت و دەرگاکی کردووه و پیاویک هاته مالهوه. ئەو پیاوه بالای بەرز بوو و "شەمعون" هەر که ئەوی بینی گوتی: "ئەلیزەر" بۆچی کەمێک لەمەوپێش که هاتیه مالهوه، به حەوشەکهدا تێپەرت کرد و قسەت لەگەڵ من نەکرد، ئەی دواتر که لەم ماله پۆشتیتە دەرەوه، بۆ کوی چوویت؟

ئەو پیاوهی که دیاربوو بەرپرسی کارەکانی "شەمعون"ە، به بیستنی ئەم قسەیه زۆر سەرسام بوو و گوتی: من ئەمڕۆ نەهاتووم بۆ ئێره و ئیستەش له بیابانەوه دیم تاكو پیت بلیم که مەرەکانمان رەنگ کردووه.

کاتی بەرپرسی کارەکان قسەی دەرکرد، من چاوم برییه قاچهکانی و سەیرم کرد هەر دوو پێی سوور بووه.

ناماژەم کرد بۆ قاچهکانی و پرسیم: بریندار بوویت کهوا پێیهکانت خویناویه؟ ئەو پیاوه سەری چهماندووه و سەیریکی قاچهکانی کرد و گوتی: من بریندار نەبووم و ئەوی که دەیبینی ئەو رەنگهیه که بۆ رەنگکردنی مەرەکان بەکارمان هیناوه و پاش ئەوی که مەرەکانمان رەنگ کرد، دەر فەتم نەبوو قاچهکانم بشۆم.

پیاوه کورتهبالاکه هەندی جار سەیری "ئەلیزەر"ی دەرکرد و هەندی جاریش سەیری من و "شەمعون"ی دەرکرد و لەناکاو به تورەییەوه گوتی: من لیتان دەپرسم ئەوتان لەکوێ شار دۆتووه کهچی ئێوه لەبارەي رەنگکردنی مەرەوه قسان دەرکهن؟

گوتم: کاکي کورتهبالا، سەر مەخەرە سەرمان، ئیمە لەم مالهدا که سمان نەشاردۆتووه. من کابرایهکی پۆمیم و ناوم "مەزن تیوس"ە و ئەم پیاوهش که دەیبینی خاوهنی ئەم مالهیه و به "شەمعونی خەلکی کورن" ناسراوه و ئەوی تریان بەرپرسی کارەکانییهتی و ناوی "ئەلیزەر"ە. من سەیرم لەوه دێ که وهکو دیوانهکان هاتیتە ئەم مالهوه و بهجۆریک هاوار دەرکهیت که وادهزانی له مالی خۆتدایت.

پیاوه کورتهبالاکه، سەرە زلهکهی خۆی بەرز کردووه و گوتی: سەیری بالا کورتیهکهی من مەکن، چونکه من له شاری "ئەریحا" ناوبانگم ههیه و ئەگر تۆ پڕۆیت بۆ ئەوی و له خەلک بپرسی "زاخوس" کێیه، ئەوا پیت دەلین که من کابرایهکی بهناوبانگم و پیم خوش نییه پۆمییهک به سووک سەیرم بکات.

من کاتئ ناوی "زاخوس" م بیست، بههوی سهسامیهکی زورهه هردوو دهستم بهیهکدا دا.

"شهمعون" یش بهبیستنی ناوی "زاخوس" سهسام بوو و گوتی: ئیمه نهمرؤ له م ماله دا باسی تۆمان دهکرد و نهگهر سهبهی شه ممه نه بوایه، ده مانویست گهشتیکی "ئه ریحا" بکهین و لهو شاره چاومان پیئت بکهوئیت، بهلام چون بوو که تۆ هاتیت بو ئیره؟

"زاخوس" باوهپی به قسه کهی شه معون نهکرد و به بهدگومانیهوه سهیری دهکرد. من بوئهوهی بهدگومانیه کهی نه هیلم گوتم: شه معون راست دهلی و ئیمه نهمرؤ باسی تۆمان دهکرد، چونکه تۆ یه کیکیه لهو پیوانه ی که دوا ی بینینی عیسا، نیوهی داراییه کهی خۆت به خشی به خه لکی هه ژارو ئه م مه سه له یه ئه وه نده سه رسو په ئنه ره که ئیمه ده مانویست تۆ ببینین و قسه ت له گه ل بکهین، ئیسته پیمان بلئ ئایا عیسا پیئتی گوت مال و داراییه که ت ببه خشی به که سه هه ژاره کان؟

زاخوس گوتی: هیچ که سی به منی نه گوتوه مال و داراییه کهی خۆم بدهم به خه لکی هه ژار. من له خو شیدا ئه و به شه ی سامانه کهی خۆم، که له پینگه ی نا په واوه به دهستم هی نا بوو، له نیوان هه ژاره کاند ا دابه شم کرد. ئه لیزه ر به شه معونی گوت: من بوئه وه هاتووم به تۆ بلیم که مه ره کانه مان په نگ کردوه و نه گه ر کارت به من نییه، ئه و ده گه ریمه وه، چونکه هه ست ده که م لی ره هه ندئ قسه ده کریت که نه بو گه ده باشه و نه بو دل.

من له بهر پرشی کاره کانم پرسی: تۆ ده زانی که ئیمه له باره ی چیه وه قسه ده کهین؟

ئه لیزه ر گوتی: ئه وه ی که من لی ره گویم لی ی بوو، بۆم ده رکه وت که له باره ی عیسا وه قسه تان ده کرد و، منیش نامه وی له باری عیسا وه هیچ شتی ک ببیستم.

گوتم: کابرا، خۆ تۆ سه رمایه دار نیت تا رقت له عیسا بیئت، پیاو یکی وه کو تۆ نابئ رقی له عیسا بیئت.

ئه لیزه ر گوتی: عیسا ده یگوت: ((ئه ی زه حمه تکیشه کان و بارقورسه کان، بی ن بو لای من و من نازادیتان پی ده به خشم)) کۆمه لیک له جووتیار و پاوچی و کریکاره کان کاتئ گوئیان له م قسه یه بوو، هیوایان به به ردا هاته وه و به ره و لای ئه و چون به

ئومیدی ئەوەی که پزگاریان ببیت. بەلام هه‌موو ئەوانه له‌لایه‌ن ئەنجومه‌نی بالای جووله‌که‌کانه‌وه ده‌ستگیر کران و بردنیان بۆ لای دادوهر و عیسا‌شیان ده‌ستگیر کرد له‌ خاچیان دان. منیش له‌به‌رئە‌وه‌ی که نامه‌ی کیشه بۆ خۆم بنی‌مه‌وه، ناماده نیم گوئی له‌ر قسانه بگرم که په‌یوه‌ندی به عیساوه هه‌بیت.

زاخوس به‌ سه‌رۆک کاره‌که‌ی گوت: ئە‌ی کابرا، تۆ له‌باره‌ی عیساوه به‌هه‌له‌دا چوویت و ده‌ستگیرکردنی وه‌زیر و پراوچی و کریکاره‌کان ئە‌وه ناگه‌یه‌نی که عیسا ناراستی گوتی. من پیاویکی چاکه‌کار و مه‌ره‌بانی وه‌کو عیسام نه‌بینیوه و ئە‌و یه‌که‌م که‌سه که کاتی منی بینی، گالته‌ی پی نه‌کردم و به‌ناوی خۆم بانگی کردم.³⁵

کاتی من عیسام بینی، چوومه سه‌ر دارێک به‌لام ئە‌و منی بانگ کرد تا له‌سه‌ر داره‌که بی‌مه‌ خواره‌وه و قسه‌ی له‌گه‌ل کردم و هاته ماله‌که‌مه‌وه، ئە‌مه له‌ کاتی‌کدا‌یه که ده‌یزانی من کیم و چۆن به‌ شیوازی نار‌ه‌وا ده‌وله‌مه‌ند بووم. من ئە‌مه‌سال له‌کاتی جه‌ژنی گه‌وره‌دا، من له‌ ئه‌ریحاوه نه‌هاتم بۆ ئیره و نه‌چووم بۆ زیاره‌تی په‌رستگا، چونکه ده‌مزانی که کابرایه‌کی گونا‌ه‌کارم و زیاره‌تی گونا‌ه‌کاریش په‌سه‌ند نا‌کریت و قوربانییه‌که‌ی قبول نا‌کری. کاتی له‌و زیاره‌تکارانه‌ی که له‌م شاره گه‌رابوونه‌وه، بیستم که عیسا‌یان به‌ شیوه‌یه‌کی دلته‌زین کوشتووه، چه‌ند پوژیک نارامم گرت تا‌کو بزانه‌ چی پرو ده‌دات، به‌لام دوا‌ی ئە‌وه نه‌متوانی ئوقره بگرم و سواری گویدرێژه‌که‌ی خۆم بووم و پێی ئیره‌م گرت‌ه‌به‌ر بوئه‌وه‌ی له‌لای قوتابییه‌کانی عیسا، سو‌راخیکی ئە‌و بکه‌م و، کاتی له‌ شاره‌که نزیك بوومه‌وه، سه‌یرم کرد له‌ته‌نیشتمه‌وه تیپه‌ری کرد و پێشم که‌وت.

شه‌معون پرسی: مه‌به‌ست له "ئه‌و" کیه‌؟

زاخوس گوتی: عیسا ده‌لیم.

شه‌معون گوتی: له‌وانه‌یه تۆ خه‌ونت بینیییت و له‌کاتی خه‌یالدا عیسات بینییی.

زاخوس گوتی: من ماندوو نه‌بووم تا‌کو له‌سه‌ر پشتی گویدرێژه‌که‌ خه‌وم لی بکه‌ویت، گویدرێژه‌که‌م به‌ هیواشی پێ‌ی ده‌به‌ری و ئە‌ویش له‌ ته‌نیشتمه‌وه تیپه‌ری کرد. من سه‌ره‌تا نه‌مزانی که ئە‌و عیسا‌یه، به‌لام دوا‌ی ئە‌وه‌ی که‌وته پێش منه‌وه، ئینجا زانیم که عیسا‌یه. من له "ئه‌ریحا" بیستبووم که هه‌ندی‌ک ده‌یانگوت عیسا سی پوژ دوا‌ی

³⁵ دیاره ئە‌و (به‌ ناو بانگ کرینه) ئە‌وه ده‌گه‌یه‌نی که له‌ سه‌رده‌مه‌دا له‌ ناوچانه، خه‌لکیان به‌ ناووناته‌ره بانگ کرینه‌وه و، جگه له‌ که‌سیک که سه‌رمایه‌دار بووا‌یه یان رێزێکی تاییه‌تی هه‌بووا‌یه، بۆیه ئه‌گه‌ر که‌سیکیان به‌ ناوی خزی بانگ بکه‌ردا‌یه، ئە‌وا دیار بوو که ئە‌و که‌سه شایانی پێ‌زه. (و. کوری)

مەرگ، زىندوو بۆتەرە و لەناو گۆرەكەى ھاتۆتە دەرەو، بەلام ئەو پۆژەى كە عىسام بىنى و ناسىمەو، ئىنجا زانىم كە پىوپاگەندەى زىندوو بوونەو كەى پاستە. ئىنجا سەيرى لای چەپ و راست و سەيرى پىشەوەى خۆم كرد تا بزانم كەسى لە بىاباندايە يان نا. كەس لە بىاباندا نەبوو تا بەھۆى بانگى منەو بە عىسا بزانیت و مەترسى بۆ دروست بكات. بۆيە دەنگم بەرز كەردەو و عىسام بانگ كرد، بەلام ئەو دەنگى منى نەبسىت يانىش وەلامى نەدامەو. پاش ئەو، لەبەرئەو كە لەشارەكە نزىك بوومەو، ئىتر ھاوارم نەكرد، چونكە دەترسام خەلك بە ھۆى دەنگى منەو بە عىسا بزانن، بەلام گومانم نىيە كە پىش ئەو بەيە ناوشار، توانىومە عىسای مەسىح ببىنم.

گفتوگو کردن له باره ی مه سیحه وه

کاتی "ئەلیزەر" وشە ی (مەسیح) ی له دەمی "زاخوس" وه بیست، به دەنگی بەرز گوتی: ئەم قسە یە مەکە و به عیسا مەئێ مەسیح.

زاخوس گوتی: عیسا مردووی زیندوو کردۆتەوه و نهخۆشهکانی چارهسەر کردوه، ئیتر بۆچی پێی نهئێم مەسیح؟

ئەلیزەر گوتی: ئەو مردووی زیندوو کردوه و توانی نهخۆشهکان چاک بکاتەوه، بهلام نهیتوانی لهبەرامبەر ئەندامانی ئەنجومەنی بالای یههودییەکاندا بەرگری لهخۆی بکات و، بۆیه دەستگیریان کرد و لهنیوان دوو دزدا لهخاچیان دا. ئەگەر عیسا مەسح و پزگارکەر بووایه، ئەی بۆچی نهیتوانی لهبەرامبەر بۆکزێکی ئەندامانی ئەنجومەنی بالای یههودییەکاندا بەرگری لهخۆی بکات؟ ئێمه پێش ئەوهی عیسا لهخاچ بدەن، بپرومان پێ هینابوو و چاوهپوان بووین نامۆژگاریمان بکات و ئێمەش له دوايهوه بپۆین، بهلام کاتی بینیمان که له خاچیان دا، نائومێد بووین و، من ئەوهنده له هاتنی مەسیح نائومێد بووم که بپروام وایه عیسا، نهک هەر مەسیح نهبوو بهلکو هەرگیز مەسیح له دنیا دا دەرناکهوێت و من به مندالەکانی خۆم دەئێم چاوهپێی هاتنی مەسیح نهبن.

شەمعونی خەلکی کورن به سەرۆک کارکانی خۆی گوت: عیسا دەناسی؟

ئەلیزەر گوتی: بەئێ، من ئەو دەناسم؟

شەمعون گوتی: ئەی بۆچی قسەت لهگەڵ نهکردووم دەرپاره ی ئەو؟

ئەلیزەر گوتی: من بۆیه لهبارە ی عیساوه قسەم لهگەڵ نهکردوویت، چونکه تۆ دەولەمەند بوویت و "عیسا"ش رقی له سەرمايه دارهکانه و تهنیا پێی به ههژارهکان دها بچنه لای. من دەمزانی که تۆ جگه لهوهی دەولەمەندی، پزیشیت و خۆت لقی وشکی دارهکان لهسەر زهوی کۆ دهکەیتەوه و، بۆ سووتاندن دهیانبهیتەوه بۆ مائی خۆت بۆئەوهی بیوهژن و مندالە ههتیوهکان ئەو لقه وشکانه لهسەر زهوی کۆنهکەنهوه و نهیبهنهوه بۆ مالهوه تا ئاگری پێ بکەنهوه.

شەمعون گوتی: راسته که من لقی داره وشکهکانم لهسەر زهوی کۆدهکردوه و دەمبڕدهوه بۆ مائی خۆم و بۆ سووتاندن بهکارم دههینا، بهلام بۆئەوه وامنهکردوه تا

خزمه تکاره که ی نهو ماله ی بانگ کرد و پئی گوت: بزائم نهو دوو که سه چند مقاش و شیشیان دهوی، پییان بده تا کو برۆن و نهو ماله پیشکنن.

کاتی نهو دوو که سه پۆیشتن، من و شه معون ماوه یه ک بیدهنگ بووین. ئینجا من گوتم: پیماویه هاتنی "زاخوس" یش بو ئه م ماله، یه کیکه له نیشانه کانی زیندوو بوونه وه و ناماده بوونی عیسا له م شارهدا، چونکه ئیمه کاتی ویستمان برۆین بو لای "زاخوس" و له باره ی عیسا وه قسه ی له گه ل بکه یین و، ئه ویش به بی نه وه ی ناگای له بریاره که ی ئیمه بیته، خو ی هات بو ئیره.

شه معون ویستی شتی ک بلیت به لام دهر فته ی نه بوو، چونکه له ماله که دا دهنگی غه لبه غه لب ده هات به گویدا، به لام نهو غه لبه غه لبه ترسناک نه بوو و وه کو نه وه وابوو که کو مه ئیک له ژنان و پیاوان و مندالان خه ریکی پشوو دان بن و ده پارینه وه. پاشان ته قه یان له دهرگا دا و نافره ته خزمه تکاره که پۆیشته و دهرگا که ی کرده وه.

به هو ی کردنه وه ی دهرگا که، دهنگی غه لبه غه لبه که زیاتر بوو و نافره ته خزمه تکاره که به سه رسامیه وه هات بو لای شه معون و گوتی: نه مانه ی که له به رده م دهرگا که دا کو بوونه ته وه، هه ژاره کانی نه م شارهن و ده لێن هه واییان پیدراوه که نه مپرو له م ماله دا خواردن و خواردنه وه دهریته به هه ژاره کان و، هاتوون به شه خواردن و خواردنه وه ی خو یان وه ریگرن.

من لیم پرسین: نه م هه واله تان له کئی بیستوه؟

نه وان گوتیان: له ته وای نه م شارهدا هه مووی ناگای له م مه سه له یه هه یه و ده زانن که نه مپرو شه معونی خه لکی کورن خیرات دابه ش ده کات و خواردن ده دات به هه ژاره کان.

شه معون به تو په ییه وه سه یریکی منی کرد و گوتی: کابرای پۆمی، من پیماویه نهو پرو داوانه ی که نه مپرو له م ماله دا پروی داوه، به هو ی جادوو گه ریی تو وه یه و تو جادوو گه ریت و هه ر تو پرو پاگه نده ی خیرات و خواردنت له م شارهدا بلاو کردو ته وه.

من ویستم پئی بلیم که جادوو گه ر نیم و جادووم نه کردوه و پره پاگه نده ی خیرات و خواردنم له م شارهدا بلاو نه کردو ته وه، به لام شه معون به ره و لای دهرگا که پۆیشته و منیش له دوایه وه پۆیشتم تا کو بزائم بارودرخ ی دهره وه چۆنه.

ههركه سوالكه ره چاوساغهكان شه معونيان بينى، دهنگيان بهرز كردهوه و بهناوى خوداى قهوى يه هوود داواى خواردن و دره ميان لى كرد. شه معون لى پرسين: كى پى گوتن كه نه مېرؤ له ماله دا خواردن و خواردنهوه ددرىت به هه ژارهكان. نهوان وه لاميان دا يه وه كه له م شارهدا هه موو كه سى ناگاي له م مهسه له هه يه و، له وى ناپون هه تا خواردن وهر نه گرن.

شه معون ويستى تىيان بگه يه نىت كه دوژمنه كانى نهو، پر و پاگه نده يان به شاردا بلاو كردو ته وه و يانيش به هه له تىگه يشتون و كه سىكى تر نه مېرؤ خواردن ده دات به هه ژارهكان و، نهوان به هه له له بهردهم مالى نهودا قه له بالغيان دروست كردو وه. به لام هه ژارهكان پر و پاىان نه كرد و گوتيان تاكو خواردن و خواردنهوه وهر نه گرين، لىره ناپون.

شه معون ناچار بوو بيان نه نىته ناو چه وشه ي ماله كه ي خويه وه تا خواردن يان پى بدات. به لام به سوالكه ره كانى راگه ياند و گوتى كه ته نيا نهوانه ي له بهردهم ماله كه دان ده توانن بينه ناو چه وشه كه وه و، نه گهر سوالكه رىكى تر تازه بگاته ئيره، رىگه يان پى نادريت، چونكه نه له چه وشه كه دا جى دانيشتنيان ده بيته وه و نه نه وه ندهش نازووقه له ماله كه دا هه يه تا خواردن يان پى بدرىت.

شه معون نافره ته خزمه تكاره كه ي خوى بانگ كرد و گوتى: له گه ل غولامه يونانيه كه، خواردن و خواردنه وه له نىوان نهو سوالكه رانه ي كه له چه وشه كه دا دانيشتون و چه فتا كه س بوون، دابهش بگن.

نافره ته خزمه تكاره كه گوتى: نهو خواردنه ي كه ئيمه له م ماله دا هه مانه بهس نيه بو تير كردنى نه مانه.

شه معون گوتى: هه رچيه كه له م ماله دا هه يه له نان و پون و زه يتون و په نير و خواردنى وشك و ماسى سويز، بويا ن بينن و ناگاتان لىيان بيت بوئه وه ي هه ريه كه يان به شى خوى بدرىتى.

سوالكه ره كان تا نه و كاته ي كه له ده ره وه ي ماله كه بوون، غه لبه غه لبيان ده كرد. به لام كاتى هاتنه ماله وه و موزاييك و ستوونه يونانيه كان و گولدانه جوانه كان يان بينى، بىدهنگ بوون و ديار بوو كه وتوونه ته ژير كاريگه رى جوانى و شكوى نهو ماله.

كاتى سۆالكارەكان بە خواردىنى خۇراكوە خەرىك بوون، شەمعون بە منى گوت:
 خوشبەختانە ئەمپۇ دوو كوپە بچووكەكەى من كە ناویان "ئەسكەندەر" و "روفوس"ە
 لیئە نین و لە شار چوونەتە دەرەو، بەھۆی شەممەو تا پۇژی یەك شەممە
 ناگەرینەو و ئەگەر خویان نەبنە ھۆی ئەوہی نەخۆش بکەون، ئەوا میروو وردەكان
 نەخۆشیان دەخەن. بەلام من ترسم لە خۆم نییە، چونكە ئەو سەردەمەى كە غولام بووم،
 ئەوئەندە بە نەخۆشى جۇراوجۆرى میروو وردەكان راھاتووم كە ئیدی ئەمپۇ نەخۆش
 ناكەوم.

كتوپر زاخوس كە لەگەل ئەلیزەردا پۇیشتبوو بۆئەوہی خانووہكە پیشكن،
 دەرەكەوت. بینینی زاخوس مرۆی دەھینایە پیکەنین، چونكە سەرتاپای تۆزاوی و رەش
 و سپی دەنواند و دیاربوو بۆ دۆزینەوہی عیسا، كەندوی ئارد و كەندوی خەلۆزیش
 گەراوہ.

زاخوس بە تورپییەوہ بە شەمعونی گوت: من تى ناگەم، تۆ بۇچى ئەم كۆمەلە
 خەلكەت ھیناوتە ئەم مالمەو، مەبەست ئەوہ بووہ تا من نەتوانم لە نیوان ئەم كۆمەلە
 خەلكەدا عیسا بدۆزمەوہ و تۆش بتوانى لەم مالمە بیبەیتە دەرەوہ.

پاشان زاخوس، لەبەرئەوہی ئارەقى كەردبوو و، كاتى پوخسارى بەداوینى
 كەواكەى پاك دەكردەو، پوخسارى بەھۆی تۆزی خەلۆز و تۆزی ئاردەوہ رەش و سپى
 ببوو و بە تورپییەوہ لە شەمعونی پرسى: چیت لە مەسیح كەردوہ؟

شەمعون گوتى: زاخوس، تۆ كە بپوات بە مەسیح ھەییە و ئەوت بینىوہ و
 ناسیوتەتەوہ، ئایا عیسا بەر پیاوہ دەزانى كە من بتوانم بیشارمەوہ و یان بتوانم بەبى
 ھەزى خۆی لەم مالمە بیکەمە دەرەوہ؟ من سەرەتا وامدەزانى كە ئەمپۇ مەسیح نەھاتۆتە
 ئەم مالمەو، بەلام ئیستە پرا بەوہ دەكەم، چونكە ئەو پىشھاتانەى كە ئەمپۇ لەم مالمەدا
 پەروى دا، دەرى دەخات كە عیسا زیندووہ. ئەو ھاتە ئەم مالمەو، بەلام نە من ناسیمەوہ
 و نە ئەم پیاوہ پۆمییەش ناسیوہ كە ھاتووہ بۆ ئیئە تاكو لەبارەى عیساوہ وتووێژم
 لەگەل بكات و، پاش ئەوہى كە سۆالكارەكان ھاتن بۆ ئیئە من وامزانى ئەم كابرایە
 جادووگەرە، بەلام ئیستە دەزانم كە جادووگەر نییە.

تاكە شوینەوارىك كە لە عیساوہ لەم مالمەدا بەجى ماوہ، جىی پىیەكانیئەتى و
 جگە لەمە ناگام لەو نییە، تۆ كە لەگەل عیسادا قسەت كەردوہ و ئەمپۇش لە دەرەوہى

شاره که بینوته و ناسیوته تهوه، داوات لی ده کم پیمان بلیت که عیسا چی له نیمه دهویت و بوچی نه ژیا نه ریکویکه ی نیمه له ناو ده بات، به لام پیش نهوه ی قسه بکهیت و له بهر نهوه ی ئارداوی و خه لوزاو بوویت، بهیله با بتشوم.

ئینجا شه معون ناوی هیئا و من و "ئه لیزه ر" یارمه تیمان دا و سه ر و پوخسار و ده ست و قاچه کانی "زاخوس" مان شوشت. پاش نهوه ی که پیاره کورته بالاکه پاک بوویه وه و له بری نهو جلوه برگه ی که به ئارد و خه لوز و ته پوتوز پیس ببوو، که وایه کی خاوین و نوی هیئا و کردیه بهری.

"زاخوس" که نهو میهره بانیه ی له "شه معون" بینی، هیمن بوویه وه و دانیشت و گوتی: کاتی عیسا هات بو شاره که ی نیمه، واته ئه ریحا، پیایکی کویری چاک کرده وه و کاتی نهو پیاره نابینایه، بینایی چاوی بو گه پایه وه و عیسا ی بینی، پیی گوت ((تو کوپی "داوود" ایت)). دوا ی نهوه عیسا هات بو مالی من و له ویدا شتیکی وای نه گوت که تایه تمه ندیه کی تیدا بیئت و نهوه ی ده یگوت نهو شتانه بوو که خه لکی تر بیستبوویان. عیسا له ماله که ی مندا گوتی که له لایه ن مه له کوتی نهوه وه نهو که سه ی که تووشی گونا ه بو بیئت و پاشان په شیمان بو بیته وه و ته وبه بکات، نهوا پاداشتی له سه دا نه وه ت و نژی لهو که سه زیاتره که هه ست به په شیمانی ناکات.

شه معون گوتی: په سه ندکرنی نه م بابه ته بو من زه حمه ته. چون ده کری گونا حکار و به دکاره کان پاداشتیان زیاتر بیئت له چاکه کاره کان؟

زاخوس گوتی: من نه م راستیه م له خومدا تاقی کردوته وه و بوم دهر که وتوو که راسته. من کابرایه کی گونا هبار بووم و هه ستم ده کرد شان کان له ژیر باری گونا هدا چه ما وه ته وه و ناتوانم خوم راست بکه مه وه. هر پوژیک تیپه پری بکر دایه، باری گونا ه ی من سه نگینتر ده بوو. من نه وه نده خوم به گونا هبار ده زانی که ته نانه ت شه یقانی ش رقی لی م ده بوویه وه تاکاتی عیسا منی بینی و به ناوی خوم بانگی کردم و به بی نهوه ی رقی لی م بیته وه، هات بو ماله که م و، نهو که کوپی "داوود" بوو، له ته نیشتم دانیشت و منیش له ناکاره کانی خوم په شیمان بوومه وه و ته وبه م کرد و، هر که ته وبه م کرد و گه پاره وه نه وه نده خوم به بارسوک و خوشحال ده زانی که به هوی نهو بارسوکیه زوره وه حزم ده کرد بفرم، نه مه له کاتی کدایه که پیش نهوه، پشتم له ژیر بار و په ستانی گونا هدا چه ما بووه.

ئىتر ئەوكاتە بۆم دەرکەوت بى ھۆ نىيە كە پاداشتى ئەو گوناھكارانەى پەشىمان دەبنەوہ و دەگەرپىنەوہ زىاترە لەو چاگەكارانەى كە ھەست بە پەشىمانى ناكەن و، ئەوہندە خۆشحال بووم كە نىوہى سامانەكەى خۆم لە نىوان كەسە ھەژارەكاندا دابەش كرد، بەلام پىموانىيە ئىوہ تىبگەن كە كاتى من گەپامەوہ و ئىتر ھەستم بە بارى گوناھ نەدەكرد لەسەر پىشتم، چ ھەستىكم ھەبوو.

شەمعون گوتى: من پىموايە لەبەرئەوہى تۆ زانىوتە كە سەرپىنچىەكانت بەزوىى ئاشكرا دەبىت و لەوہ ترساويت پىت بزانن كە لەرنگاى ناپرەواوہ سەرۋەت و سامانت بەدەست ھىناوہ، بۆيە نىوہى سەرۋەتەكەى خۆت بەخشيوہ بە ھەژارەكان بۆئەوہى بتوانى نىوہەكەى تر بپاريزىت و، ئىستەش لەوہ دلىايت كە نىوہى دارايىەكەت بۆ ماوہتەوہ.

زاخوس گوتى: من لە قسەكەى تۆ دلگران نابم، چونكە دەزانم تۆ نازادىت لەوہى كە لەبارەى مەبەست پاكى مەوہ بەگومان بىت. منىش كاتى كە دەبىنم كەسىك بۆ كاريكى چاگە زەرەر لە خۆى دەدات، دەلىم چاگە كردنى ئەو كابرايە بۆ مەبەستى بەرژەوہندىەكى تايبەتە و دەيەوئ لەو رىگەيەوہ سوودى زياتر وەرېگرىت لەوہى كە دەيبەخشيىت. بەلام ئەوہى كە واى لەمن كرد نىوہى سامانەكەم بدەم بە ھەژارەكان ئەوہبوو كە عيسا دواى ئەوہى ھات بۆ مالىەكەم، چىرۆكىكى بۆ گىپرامەوہ كە وەكو مەتەل و ابوو.

شەمعون پرسى: دەكرى ئەو چىرۆكەمان بۆ بگىرپتەوہ؟

زاخوس گوتى: بەلى. عيسا بەمنى گوت لە كۆندا كابرايەك ھەبوو كە دەبوو لە نىشتمانەكەى خۆيەوہ گەشت بكات و بپرات بۆ جىگايەكى تر تاكو بە پادشاىى ھەلبىژىردىت، واتە بۆئەوہى تاجى پادشاىى لە پادشاىەكى گەورەتر وەرېگرىت و بگەرپتەوہ بۆ نىشتىمانى خۆى. ئەو پياوہ پىش ئەوہى بەپى بكوئى، دە ھزار درھەم پارەى نەختى دا بە خزمەتكارەكانى خۆى بەجۆرىك كە ھەريەكيان ھزار درھەمى بەركەوت. ئەو پياوہ بە خزمەتكارەكانى خۆى گوت ((كاتى من پۆيشتم، ھەريەك لە ئىوہ ئەو ھزار درھەمەى كە پىم داوون، بىخەنە كار و ئىشى پىوہ بكەن تا من دەگەرپمەوہ، دەبى سەرمايەكەم زىادى كردبىت)). ئىنجا بەپى كەوت و پۆيشت. دەبى بلىم كە ھاوئىشتىمانەكانى، ئەو پياوہيان خۆشەندەويست و نەياندەويست ببى بە پادشايان.

پاش ماوهیهکی کهم ئەو پیاوه گهپایهوه و هاتهوه بۆ نیشتمانکهی و خزمهتکارهکانی
خۆی بانگ کرد و لیانی پرسی ((چیتان به پارهکانی من کرد؟))

خزمهتکاری یهکهم، ده ههزار درهه می خسته بهرده می و گوتی ((من بازرگانیم به
پارهکهی تو کرد و پارهکهم بۆ کردوویت به دهههزار درهه م))

کاتی قسهکهی زاخوس گهیشته ئیره، من قسهکهیم بپی و گوتم: من بیستومه که
عیسا پیاویکی گهوره بووه و کردارهکانی نیشانهی گهورهی ئهوه و، پیاویکی گهورهی
وهکو عیسا دهبی لهسههه بابتهی دور له پارهوه قسه بکات و دهبوو قسهکانی لهبارهی
ژیانی نوێ و خوشبهختی بووایه.

زاخوس گوتی: عیسا دهیزانی که من باج وهردهگرم و له بابتهی پهیوهست به
پارهوه نهبیئت تی ناگم.

شهمعون گوتی: زاخوس راست دهلیت و ئیمه یههوودی، زیاتر له بابتهی
پهیوهست به پارهوه تی دهگهین وه که لهمهسهلهکانی تر و ئەو ههزار درهه می که ئەو
پادشایه داویهتی به ههریه که له خزمهتکارهکانی خۆی بۆئهوهی ئیشی پیوه بکهن،
بریکی زۆره. بهم حالهشوه ناتوانری له ماوهیهکی کهمدا ئەو پارهیه بکریت به ده ههزار
درهه م و دهبی ماوهیهکی زۆری بهسهردا بچیت تا ئەو ههزار درهه مه بیئت به دهههزار
درهه م.

زاخوس گوتی: جا ئیوه دههینن ئەو چیرۆکهی که له عیسام بیستبوو، تهواوی
بکهم یان نا؟

شهمعون گوتی: دریزهی چیرۆکه که بگیرهوه.

زاخوس گوتی: کاتی پاشاکه سهیری کرد که خزمهتکاری یهکهم توانیویهتی
ههزار درهه م بکات به ده ههزر درهه م، گوتی ((من ریئت پی دهدهم فرمانپهواپی ده شاری
ئهم ولاتهی من ههلبژیریت و ههر شاریکت ههلبژارد، ئەوا من فرمان دهدهم تو بکهمه
فرمانپهواپی ئەو شارانه)).

پاش ئهوه، خزمهتکاری دووه می بانگ کرد و لیی پرسی که ((چیت کردووه به
ههزار درهه مه کهی من؟)) ئەو گوتی ((من به ههزار درهه مه کهی تو کاسییم کردووه و
کردومه به پینج ههزار درهه م)).

پادشا گوتی ((من فرمانپهواپی پینج شار له شارهکانی خۆم دهدهم به تو)).

پادشا بەم شیۆهیه بەهۆی ئەوهی که توانیبووین پارەکهی زیاد بکەن، بەپێی زیادیی پارەکانیان، فرمانڕه‌وایی چەند شارێکی سپارد بە هەریەک لە خزمەتکارەکانی خۆی تا گەیشته‌ دوایین خزمەتکار. پادشا لێی پرسی که ((تۆ چیت کرد بە پارەکهی من؟))

خزمەتکارەکه گوتی: ((من لە تۆ دەترسام، چونکه دەمزانی کابرایه‌کی توندوتیژی و دەرەوی له‌و جیگه‌یه‌ دره‌وبکه‌یت که نه‌تکیلاوه‌، چی بگات به‌وه‌ی که کیلاوته‌. من له‌وه‌ دەترسام که نه‌گەر کاسبی به‌ پارەکه‌ی تۆوه‌ بکه‌م و زهره‌ری تێدا بکه‌م و ئەم هەزار دره‌مه‌ له‌ناو بجیت، بۆیه‌ پێچام له‌ پارچه‌ په‌رۆیه‌کی کۆنه‌وه‌ و شاردمه‌وه‌ و نیسته‌ش که تۆ گه‌راویته‌وه‌، هەر وه‌کو خۆی پیت دەدمه‌وه‌)).

پادشا گوتی ((بۆ گوته‌کانت داوای به‌لگه‌ت لێ ده‌که‌م و تۆ گوتت که من کابرایه‌کی توندوتیژم و ده‌مه‌وی له‌و جیگه‌یه‌ دره‌و بکه‌م که نه‌مکیلاوه‌. تۆ که منت ده‌ناسی، داوای ئەوه‌ی زانیت له‌وه‌ دەترسیت که ئیش به‌م پاره‌یه‌ بکه‌یت، ئەه‌ی بۆچی نه‌تدا به‌ پارەگۆرەوه‌یه‌ک تاکو من بتوانم له‌ داوای گه‌رانه‌وه‌م، سوودی پارەکه‌ی خۆمی لێ وه‌ریگرم؟)).

خزمەتکارەکه گوتی ((ئهو پارەیه‌ی که پیت دابووم، ئەمانه‌تی تۆ بوو، بۆیه‌ نه‌مه‌توانی ئەو ئەمانه‌تیه‌ بده‌م به‌ که‌سیکی تر و، له‌وه‌ دەترسام که ئەگەر بیده‌م به‌یه‌کیکی تر، خیانه‌ت بپت له‌ ئەمانه‌ته‌که‌)).

پادشا به‌ خزمەتکاره‌کانی خۆی گوت ((له‌ناو ئێوه‌، تاکه‌ که‌سیک که کاریکی ژیرانه‌ی کردبیت، ئەم پیاوه‌یه‌ و له‌ ئێوه‌شی به‌ پاشتر و له‌به‌رتر ده‌زانم، چونکه‌ له‌ ئەمانه‌ته‌که‌دا خیانه‌تی نه‌کردوه‌ و شانی نه‌داوته‌ ژێر باری سه‌نگینی جوانکارییه‌ دنیاویه‌کان، به‌بێ ئەوه‌ی که خۆی سوودی لێ ببینیت. زۆربه‌ی خه‌لکی دنیا له‌ هه‌موو ژیا‌نیاندا هه‌ول ده‌دن و، مال و سامان کۆده‌که‌نه‌وه‌ و هه‌رچه‌نده‌ زیاتر ده‌وله‌مه‌ندتر بن، ئەوه‌نده‌ چاوبرسیتر ده‌بن و گونا‌هی کۆکردنه‌وه‌ی ئەو ماله‌ به‌ شیۆه‌ی نا‌ره‌وا ده‌خه‌نه‌ ملیان به‌بێ ئەوه‌ی خۆشیان سوودی لێ بین. من گومانم له‌وه‌ نییه‌ که خزمه‌تکاره‌کانم بۆئه‌وه‌ی بتوانن له‌ماوه‌یه‌کی که‌مدا هه‌زار دره‌مه‌که‌ بکه‌ن به‌ ده‌ هه‌زار دره‌م یانیش پینچ هه‌زار دره‌م، تووشی سه‌تمکاری بووین، چونکه‌ هه‌زار دره‌م له‌ ماوه‌یه‌کی که‌م دا نابیت به‌ ده‌هه‌زار دره‌م، ته‌نیا مه‌گه‌ر سه‌تم له‌ خه‌لکی هه‌زار بکه‌ن و پارەیان لێ

وهریگرن و لاوازهکان ئازار بدەن. ئەمانە باری گوناھیان گرتوو بە کۆلەرە و خوشیان سوودیەن لە گوناھەکەى خۆیان نەببینو. ئەو دەولەمەندانەش کە لە دنیادا بە جۆرەها ھۆکاری ناپەرە سەرۆت و سامان خڕ دەکەنەو، وەکو ئەمانە وان و باری گوناھ دەگرنە ئەستۆ، بەلام سوود لە سەرۆتەکەى خۆیان نابینن، چونکە مالى دنیا بەجئ دەمیلن و لەم جیھانە دەپۆن و سەرۆت و سامانەکانیشیان بۆ کەسانی تر بەجئ دەمیلن.

من لە "زاخوس" م پرسى: ئەو چیرۆکەى کە تۆ لە عیسات بیست، ھەر ئەمەبوو، ھەلەت تیدا نەکردوو؟

ئەو پیاوھ گوتى: لەوانەىە لە شتە لاوەکیەکاندا ھەلەم کردبئ، بەلام بە گشتى ھەلە ناکەم و ئەوھى کە عیسا گوتى ھەر ئەوھندە بوو.

لەناکاو شەمعون بە ئەلیزەرى گوت: یەکسەر بپۆ بۆ کۆگا و ھەرچى جلۆبەرگ ھەبە لەناو کۆگا دەریانبھینە و لەنیوان ئەو ھەژارانەى کە لە حەوشەکەدان و نان دەخۆن، دابەشیان بکە.

ھەموویان بەم قەسەىە سەرسام بوون و ئەلیزەر گوتى: بۆچى بپۆم بۆ کۆگا و ئەو جلانەى کە لەوین، لەنیوان ھەژارەکاندا دابەشى بکەم؟

شەمعون گوتى: چونکە مالى دنیا قورسە و من دەمرم و ئەو جلانە ھەر بۆ خەلک دەمیلنئەو.

ئەلیزەر گوتى: تۆ کە دەتەوئ ئەو پۆشاکانەى کە لە کۆگادان بیان دەیت بە ھەژارەکان، لەبیری من و ژن و مندالەکانیشمدا بە.

شەمعون گوتى: ھەرچەندە پۆشاکت بۆ خۆت و ژن و مندالەکانت دەوئ، ھەلى بگرە و ئەوھى کە ماوھ ببیدە بە ھەژارەکان و ئەگەر کورتى ھینا، ئەوا دەتوانى ئەو کەواىەى کە بە شانمەوھى، دایبگریت و ببیدەى بە ھەژارەکان.

زاخوس گوتى: شەمعون، لە ھەموو کاتیکیدا دەبئ یەکسانی پەپرەو بکەیت. منیش کاتئ ویستم مال و داراییەکەم ببەخشم بە ھەژارەکان، یەکسانیم پەپرەو کرد و نیوھى مالەکەم بەخشى و نیوھەکەى ترم ھیشتەو.

کاتئ قسەکەى زاخوس گەیشتە ئیرە، بیدەنگ بوو و سەیریکى دەرەوھى کرد و گوتى: گویدریژەکەى من دیار نەماو. من کاتئ ھاتم بۆ ئیرە گویدریژەکەم پئ بوو. بەستبوومەرە بە ئەلقەى دیوارەوھ و ئیستە دەبیتم دیار نەماو.

شەمعون گوتى: لەوانەيە پەشمەي گويدريژەكەت كراوبىتەو و پويشتى،
دەتوانى ھەر لەم دەوروبەرەدا گويدريژەكەت بدۆزىتەو.

زاخوس لەمال چوو دەروە و كەمىك دەوروبەرى مالەكە گەرا و گوتى:
گويدريژەكە ديار نەماو و پيموايە ئەوكاتەي كە كۆلانەكە پەر بوو لە سۆلكەرەكان،
يەكە لە سۆلكەرەكان پەشمەي گويدريژەكەي كردۆتەو و سواری گويدريژەكەم بوو و
پويشتوو.

من لە زاخوس پرسى: تۆ ئىستا دەتوانى بپوييت بە دوای دزەكەدا و دزگىرى
بكەيت؟ دزەكە بەزوويى دەردەكەويت، چونكە ناتوانى گويدريژەكە بشارىتەو و
ئەگەريش لەناو گەوردا پەنھانى بكات، ديسان دەدۆزىتەو و تۆش دەتوانى سەربەدى
لە گەورەكان و گويدريژەكەت بدۆزىتەو.

زاخوس گوتى: من ناچم بەدوای دزەكەدا، چونكە لەوانەيە ئەو كەسەي
گويدريژەكەي منى بردوو، پيوستى پىي بوو، ئەگينا نەيدەويست گويدريژەكەم
بدزىت. من دەتوانم گويدريژىكى تر بكۆم و سواری پشتمى بىم، ھەربۆيە ناگەريم بەدوای
دزەكەدا.

من لە قەسەكەي زاخوس و شەمعون سەرم سوپ مابوو و لە دلى خۆمدا دانم بەوهدا
نا كە گەورەترىن مۆعجيزەي عيسا كە لە زىندوو كردنەوې مردوو گەورەترە، ئەمەيە
كە ئەو يەھووديانەي وەكو زاخوسى وەرگىرى باج، واتە پياويك كەلە ھەموو تەمەنىدا
خووي بەووە گرتوو كە ھەر وەرگىرىت و ھەرگىز ھىچ نەبەخشى، شەمعونى غولامى
نازاد كراويشى وا ليكردوو كە سامانى خويان بەدەن بە ھەژارەكان.

ئەو كەسانەي كە لە پاپردودا غولام بوون و سەختييان كيشاو، زۆر قەدرى مالى
دنيا دەزانن. ئەزموونە زۆر تالەكانى ژيانيان فيرى كردوون كە ھەر (پشيزىك نىرخ و
بەھاي خوى ھەيە و ئەو كەسەي كە يەك پشيزىك زياترى ھەبىت لەچاو يەككىكى تر وەكو
پياويك لە قەلەم دەدرىت كە بەھىزتر بىت لەوى تر.

بەلام عيسا بە جۆرىك كارى لە زاخوس و شەمعون كردوو كە ئەوې يەكەميان
نيوې سامانەكەي خوى ببەخشى بە ھەژارەكان و، پاشان شەمعون بەھوى بىستنى
چيروكىك لە عيساوە-لە زمانى زاخوسەو- پازى بوو تا يارمەتى ھەژارەكان بدات.

سوالکهرهکان له حهوشهکهدا خهريکي نانخواردن بوون و نهليزهر بهستهکاني جلوبهريگي له کؤگاکه هيئايه دهرهوه و لهلاي حهوشهکهدا دايدهدنا بوئهوهي دواتر لهنيوان سوالکهرهکاندا دابهشي بکات. ئافرهته خزمهتکارهکهي ئهو ماله که دهرگاي به پروي سوالکهرهکان کردهوه، واته ماشاي دهکردن که بوچي شهمعون سامانهکهي خوئي لهنيوان سوالکهرهکاندا دابهش دهکات.

من سهيرم کرد سوالکهرهکان لهکاتي نانخواردندا، وهکو ئهو ميوانانهي کهله دانيشتنينکندا ميوانداري کرابن، خوشيان بهيهکترى دهناساند.

کاتي شهمعون بيني که من به سهيرکردني سوالکهرهکانهوه قال بووم، نهويش چاوي برييه ئهوان و پاش چهند ساتيک دهنگي بهرز کردهوه: ئهي ئهو کهسانهي ئهمرؤ له مالهدا نان دهخون و شهربهت دهخونهوه، ئهوه بزائن که ميوانداريي ئيوه عيسايه.

من به هيمني به شهمعونم گوت: لهوانهيه ئهو پياوهي که سوالکهرهکاني ئاگادار کردوتهوه و بههويهوه توش ئهمرؤ خواردنيان پي ددهيت، خودي عيسا بوويت. ئهمرؤ عيسا له مالهدا خوئي به ئيمه نيشان دا، بهلام ئيمه ئهومان نهناسي و پاش ئهوهي ليهره پ وشته دهرهوه، لهوانهيه سوالکهرهکاني ئاگادار کردبيتهوه که تو خواردنيان پي ددهيت تاکو تاقيت بکاتهوه و بزاني ئامادهيت ئهمرؤ کومهليک له سوالکهرهکان تير بکيت يان نا.

شهمعون جاريکي دي به سوالکهرهکاني گوت: ئهمرؤ له مالهدا ميوانداريي ئيوه عيسايه. ئهنجومهني بالاي ئيوه، فرماني دا به کوشتن عيسا و لهسيدارهيان دا، بهلام ئهمرؤ ئهو خولکي ئيوه دهکات.

يهکي له سوالکهرهکان سهري بهرز کردهوه و گوتي: شهمعون، بهو عيسايهي که ئهمرؤ ميوانداري ئيمهيه، بلي بوچي شهربهتي ترشمان پي دهرخوارد ديدات؟ ئهم شهربهته ترشهي که ئيمه لهگهه شيووا دهيوخينهوه، دهمي تورش کردووين و ناهيئي چيژلهو خواردنه وهريگرين، به عيسا بلي با شهربهتي شيرينمان بداتي تاوهکو دهممان شيرين بيت.

شهمعون به نهليزهر و دوو خزمهتکاري تري گوت تا شهربهتي شيرين بدن به سوالکهرهکان. خزمهتکارهکان فرمانهکهيان جيبهجي کرد و شهربهتي شيرينيان بو سوالکهرهکان هيئا.

پاشان، شه معون گۆزه له يه كى بچووكى هينا و به سوالكه ره كانى گوت: ئەم گۆزه له يه پرە له پۇنى بۇنخۆش، واتە پرە له پۇنىك كه له گەل بۇنى گولدا تىكەل كراوه، چونكه ناتوانى بۇنى گول بكرىت مه گەر به هوى پۆنه وه نه بى. ئىستهش من سەرى ئەم گۆزه له يه ده كه مه وه و لەم عەتره دەدەم له پوخسار و ملتاندا بۆنه وهى بۇنتان خۆش بىت. ئىسته ئەم حەوشە يه به بۇنى ناخۆشى ئىوه بۆگەن بووه، به لام پاش ئەوهى كه من عەترم پىوه كردن، بۆگەنه كه تان نامىنىت و بۇنى خوشى گول جىى ده گرىته وه.

شه معون سەرى گۆزه له كهى كرده وه و له سوالكه ره كان نزيك بوويه وه و عەترى دا له پوخسار و گەردنيان و پاش كه ميكي تر، بۇنى خۆشى عەتر له هه وادا بلاو بوويه وه. له ناو سوالكه ره كاندا كورپىكى تەمەن بچووك هه بوو كه كاتى شه معون لىى نزيك بوويه وه، دەنگى بهرز كرده وه و گوتى: شانە يه كم بۇ بىنن تا قزى ئەم كوپره شانە بكەم و ميرووه كان له سەرى دوور بخەمه وه.

شانە يه كيان بۇ برد و شه معون پرچە شىواو و چلكنه كهى ئەو كوپرهى شانە كرد و ميرووه كانى له سەرى دەرهيئا و ئىنجا كوپره كەيان له ناو حەوزدا شوشت و پۇشاكى له پۇشاكە كانى خۆيى كرده بەرى و عەترى دا له له شيه وه و گوتى: ئىسته تۆ وه كو كوپرى فه رمانپه وای گشتيت لىه اتوو و هه ركه سى بتىنىت، وانا زانى كه تۆ كوپره سوالكه رىكىت.

ئەو سوالكه ره انەى كه نانيان خواردبوو و شه ربه تيان خواردبووه و جلو به رگيان له ئەلېزه ره وه رگرتبوو، نيگاي ماناداريان له يه كه ده كرد. من په يم به واتاي نيگاكانيان برد و زانيم به و شيوه يه به يه كترى ده لىن خاوهنى ئەم مالهى كه خواردن و خواردنه وه و جلو به رگى به ئىمه دا، مه سته و، ئەم به خشينا نهش به هوى مه ستيه وه يه، به لام ئەگەر بىته وه سەر هۆش خۆى ئەوا په شيمان ده بىته وه و جلو به رگه كانمان ئى وه رده گرىته وه و و اباشتره پىش ئەوهى بىته وه سەر هۆشى خۆى، لەم ماله برۆينه دەر وه.

سوالكه ره كان هه ستانه وه و به خاوهن ماليان گوت: چا كه ببى به نسيبت.³⁶

شه معون گوتى: ميوانه كانى عيسا، بۇ كوئى ده چن؟ راوه ستى.

³⁶ سلاو و مائاوايى جووله كه كان لەم سەردە مه دا، تەنيا ئەم وشە يه بوو كه ئىستهش له زمانى عەرەبىدا هە يه و ئەمۆ به شيوه ي (سەلاموعە له يك) يان (سەلاموعە له يكوم) دە گوتريت.

سوالکهرهکان له ترساندا پراوهستان، چونکه وایاندهزانی شهمعون دهیهوئى نهوهی که شایانی وهرگرتهوهیه (واته جلو بهرگهکان) لییان وهر بگریتهوه.
بهلام نهو به من و زاخوسی گوت: هاوکاریم بکهن تا دهرگای سندوقهکهی خوّم بکه مهوه.

من و زاخوسی وهرگری باج، یارمه تیمان دا و قوفله گه وره کهی سندوقه کهمان کردهوه و کیسه یه کی چهرمینی هه لئاوساوی لی هینایه دهرهوه و پاشان تووره که کهی کردهوه و به دهنکی بهرز به سوالکهرهکانی گوت: نه مپرو لهم ماله دا، میوانداریی ئیوه عیسیایه و نهو نان و شهر به تهی که خواردتان، هینی نهوه و نهو حزه دکات ههریه کی له ئیوه، کاتى لهم ماله دهرونه دهرهوه، یادگارییه کی لی وهر بگرن.

شهمعون له ناو تووره که چهرمینه که دا، پاره و زیوهکانی دهردهینا و دهیخته ناو دهستی سوالکهرهکان و ههریه که یان که بهشی خوئی وهرده گرت، به په له لهو ماله دهچووه دهرهوه، چونکه دواى نهوهی که شهمعون بریاری دا پاره ی زیویان له نیواندا دابهش بکات، گومانی نهوان له باره ی مهستی خاوهن ماله که گوپرا به دلنیایی و نهوان بیگومان بوون لهوهی که شهمعون سهرخوشه و به دلناییه وه دواى نهوهی هوئی هاتهوه سهرخوئی، په شیمان ده بیته وه و پاره که یان لی وهرده گریته وه.

دواى نهوهی سوالکهرهکان پویشتن و غه لبه غه لبه که یان نیشته وه، شهمعون به من و زاخوسی گوت: نه مپرو بو ئیمه پوژی جهژنه و ئیمه توانیمان عیسا ببینن که دیاره نه مانناسیوه.

پاشان به نه لیزه ری گوت: تو نه مپرو عیسات نه بینى، به لام ده توانی جیگا پییه کهی لهم حه وشه یه دا ببینی.

نه لیزه ر گوتى: من نه مپرو به هوئی و توویژ له گه ل سوالکهرهکان نه وه نده ماندوو بووم که نه گه ر ده پوژ به به رده وامی و بی پشوودان له بیابان کارم بکر دایه، نه وه نده ماندوو نه ده بووم. چونکه ههریه کی لهوان رایه کی هه بوو و ههریه کیکیان نار هزاییه کی دهرده پری و من بهو گرفته زورانه شهوه توانیم هه موویان پازی بکه م. ئیسته ش نه گه ر ئیوه نیزن ده دن، با بهروم پشوو بدهم تا کو بتوانم سبه ی ناماده بم بو کارکردن.

شهمعون گوتى: برۆ و پشوو بده. بهلام زاخوس، تو نه مشه و لی ره بمینه ره وه و له ژووری میوانخانه کهی من بخه وه، چونکه لی ره وه تا شاری ئه ریحا ریگه یه کی دووره و نه گه ر بگه ریته وه، له بیابان شهوت به سه ردا دیّت و ناتوانی خوّت بگه یه نیته شار.

به لآم توي ڪا برآي پومي ڪه نه مڙ هاتيت بؤ نه مآه و من لاموابور ڪه ئيت
ناتبينمهوه، چؤنت هن ليئه وا بڪه، نه گهر هن دهڪيت له مآه دا بمينيتهوه، نهوه
ليره بخهوه و نه گهريش پيتوايه له مآي خؤتدا ناسوودهيت، بڙ بؤ مآي خؤت. من
بويه پيت نآيم ڪه دهبي هن ليره بيت، چونڪه دهزانم له مآه دا مآلت هيه و دهتواني
بڙويتهوه بؤ مآي خؤت و ناشڪرايه ڪه هه موو ڪه سن له مآي خؤيدا ناسوودهتره. من
له م پؤڙانهي دواييدا به ناسوودهيي نه خهوتووم و بهردهوام پهريشان بووم و بيرم له
عيسا دهڪردهوه. به لآم نه مڙ ڪه توانيومه عيسا بينم، پهريشانيم نه ماوه و دهتوانم
بخوم و خوداحافيزي له ئيوه دهڪم و دهڙوم بخوم.

شه معون پؤيشنت بؤنهوهي بخهويت و من و زاخوس ڪه مي له هه وشه ڪه دا
دانيشتين و وتوويژمان ڪرد. زاخوس دهويست بزاني ڪه من له باره ي زيندور
بوونهوهي عيساوه چي دهزانم.

من بهڪورتي نه و پروداووانهي له دواي زيندور بوونهوهي عيسا بؤم هاتبووه
پيش (تا نه شوينه ي ڪه پهيوهندي به عيساوه هه بور) بؤم باس ڪرد و گوتم: دور
ڪه س له قوتابيه ڪاني نهو، به ناوه ڪاني توماس و يوچه ننام بينيوه و ههروهه له گهل
مريه مي مهجده ليهه دا وتوويژم ڪردوهه، به لآم نهوان نه يانويست يانيش نه يانتواني
زانباري پرون و ناشڪرام پي بدن تا پؤحي تينووي من تير بڪهن، به لآم له سهروو
نه مانهوهه بڙوام وايه ڪه هه م مريه مي مهجده ليهه له داوي مه رگي عيسا، نهوي بينيوه و
هه ميش ژماره يه ڪه له قوتابيه ڪاني نهو له ژوري بالاخانه يه ڪه ڪاتي عيسا له ده رگاي
قوفلڪراوي نهو ژورهه پؤشتبووه ژورههه، خوي بهوان نيشان داوه.
پاش نه م قسه يه، من له زاخوس جيا بوومهوه و گه پامهوه بؤ مآه ڪه ي خؤم.

هاتنی کابرایه ک بو ماله کهم که نهینی له لابلوو

پوژی دواتر شه ممه بوو و هیچ دهنگی له شاره کهدا بهرز نه ده بووه، چونکه به پیی یاساکانی ئایینی یه هوودییه کان، له پوژی شه ممه دا هه موو جوړه کار و چالاکیه ک، جگه له خواپهرستی و پارانه وه (له نوێژخانه نه ک له پهرستگا) حه رامه .

شهوی پیشتر، به بانگه وازیکی تایبته دهرگای پهرستگا که یان داخست تا کو جووله که کان ناگادار بکه نه وه که شه ممه دهستی پی کردوو و تا پوژی یه ک شه ممه دهرگای پهرستگا که نا کریتته وه.³⁷ منیش نه و پوژه له مال نه چوممه دهره وه بوئه وهی یاده وه ره کهانی پوژی پیشتری خوم بو تو - نهی تولیا - بنووسم تا له کاتی عه سردا، ئاده ن ئابری نه فسه ری پومی هات بو ماله که م. ده بی له بیرت نه چوو بیته وه که ئادان ئابر هه ر نه و نه فسه ره بووه که بهر پر سیاریتی و چاودی ری له سی داره دانی عیسه ی پی سپی دردا و پاش مردنی، له گه ل من هات بو بینینی مه زاره که ی عیسا .

کاتی هاته ماله که مه وه، سه یرم کرد کلا و خودی نه کردو ته سه ری و که وایه کی سریانی³⁸ له بهر کرد بوو بوئه وهی جلوه برگه نیزامیه که ی نه بینریت. ئادان ئابر دوی هاتنه ژووره وهی، که واکه ی خوی دا که ند و دانیشته و گو تی: ما وه یه که تو م نه بینوه و اما زانی له م شاره پویشتوویت و به هو ی نه وهی شه ممه یه، هاتووم تا تو ببینم، چونکه له پوژه کهانی شه ممه دا ئیمه ی نیزامیه ی پومی، بو ری زگرتن له و بوئه یه کارنا که یین و پشوو ده ده یین و سه ربازه کان نابه یین بو مه ی دانی سی رکی ئه م شاره تا کو راهی نانی نیزامی و جه نگیان پی بکه یین. له م پوژه دا، سه ربازه کهانی ئیمه ئیزنیان نییه له سه ربازخانه بچه دهره وه، چونکه ده زانم که نه گه ر ئیزنی چوونه دهره وه یان پی بدریت، شه راب ده خو نه وه و گوشتی به رازه سه ربرا وه کان به یه هوودییه کان نیشان ده دن تا کو

³⁷ گه ل جووله که له یه ک په رستگا و به گو ته ی نه و گه له له یه ک (هیکل) (که ئیمه وشه ی "هه یکه ل" ی بو به کار دینین) زیاتریان نه بووه، به لام له شاری (هودس) و شاره کهانی تر دا نوێژخانه ی زوریان هه بووه و له پوژه کهانی شه ممه دا خه ک له نوێژخانه کاند کړ ده بوونه وه خودا په رستیان ده کرد.

³⁸ (سریانی) واته شتی که تایبته بیت به و لا ته یان خه لکی (سوریا) و جلوه برگی سریانی، واته نه و پو شاکه ی که دانیشتوانی (سوریایی) ده یان پو شتی و زمانه ی سریانی واته زمانه ی خه لکی سوریا.

توره یان بکهن، چونکه بهوجۆرهی که دهیزانین له ئایینی جووله کهکاندا خواردنی گوشتی بهراز حهرا مه و یه هوودییه کان رقیان له بهراز ده بیته وه.

خاوهن ماله کهم خه لکی سوریا بوو، ئه و کاتئ زانی میوانم بۆ هاتووه، دهفریکی پر له خۆراکی جۆراوجۆری به کوپه کهیدا نارد بۆ ژوره کهم. ئادان ئابر پاش ئه وهی نهختئ له خواردنه کهی خوارد، به وردی سهیری منی کرد و گوئی: مهزن تیوس، تۆ گوپراویت، چونکه نهک هه ر وهکو یه هوودییه کان ریشته هینشتوته وه به لکو نینۆ که کانت وهکو یه هوودییه کان به خه نه رهنگ کردووه و هه ر که سی تۆ ببینی، واده زانی جووله کهیت.

گوتم: ئادان ئابر، من دان به وهدا ده نیتم که دوای ئه وهی هاتومه ته ئه م شاره وه، هه ندئ شتم بینیوه که منی سه رسام کردووه.

ئه فسهره پۆمییه که گوئی: له مه به دواوه به ناوی پۆمییه کهم که "پرتونیوس" ه بانگم بکه. پرتونیوس، ناوه پۆمییه کهی منه و کاتئ موچه وه رده گرم، به م ناوه واژو ده کهم و، کاتئ له سه ر تابلوی مؤمی فه رمانی نیزامی بۆ من دهرده کهن، به م ناوه بۆم ده نین، دووریش نییه که من له گه ل به رز بوونه وهی پله کهم، بگوازیمه وه بۆ گول (واته ولاتی فه رهنسای ئه مرۆ) یان "نیسپانیا" یا خود "پۆم".

گوتم: پیروزباییت ئی ده کهم.

من زانیم که ئادان ئابر به وردی سهیری من ده کات و ده تگوت ده یه وی قسه یه ک بکات به لام نازانی بیلیت یان نا. ئینجا گوئی: مهزن تیوس، تۆ ئاگات له و پرپاگه نده یه هه یه که له شاردا بلا بوته وه؟

گوتم: نه خیر.

ئادان ئابر گوئی: له ناو شار ده لئین پیش ئه وهی خۆر هه له بیته، بوومه له رزه یه ک پووی داوه و زۆربه ی ئه و به ردا نه ی که له سه ر گوپه کان بوون، لاچوون و ژماره یه ک له مردووه ناسراوه کان له گوپ هاتونه ته دهره وه و به ناوشاردا پۆشتوون و خه لک ئه وانیان بینیوه.

گوتم: ئه وه جووله که کان ئه م پرپاگه نده یان بلاو کردوته وه تاکو ده نگوباسی زیندوو بوونه وهی عیسا به بچووک و بی کاریگه ر نیشان بدن. من و تۆ ئه وه ده زانین که له یه ک کهس زیاتر له ناو گوپ نه هاتوته دهره وه و ئه و که سه ش عیسا یه. ئیسته ده زانم که

بۇچى دەيانەئى پلەت بەرز بكنەنەوہ و لىرەوہ بقتىرن بۇ گول يان ئىسپانيا يانئش بۇ خودى پۇم، چونكە دەترسن لەوہى كە تۇ بىنيوتە، بۇ خەلكى بگىرپتەوہ. تۇ سەربازىكى سادەى لىيون نىت تا بتوانن پىت بلين زمانى خوت بگرہ. تۇ ئەفسەرىت و يەھوودىيەكان ناتوانن زمانت ببەستن و ھەربۇيە لە ھەرمانرەوای گشتى پاراۋنەتەوہ بۇئەوہى لەم ولاتە نەتھيلن و بقتىرن بۇ جىگەيەكى تر تا لەنيو جوولەكەكاندا نەبىت و، ئەوہى كە بىنيوتە، بۇيان نەگىرپتەوہ.

ئادان ئابر گوتى: لونژىنووسى سەربازى لىيون دەناسى؟

گوتم: ئەمە يەكەمجارە گويم لەم ناوہ دەبىت.

ئادان ئابر گوتى: لونژىنوووس ھەر ئەو كەسەيە كە ئەو پۇژەى عىسايان لە خاچ

دا، نىزەكەى كرد بە جەستەى عىسادا.

گوتم: ئىستە شىوہىم دىتەوہ ياد. شتىكى تازەت پىيە لەبارەى ئەوہوہ؟

ئادان ئابر گوتى: لەو پۇژەوہى كە ئەم كابرەيە نىزەكەى كردوہ بەجەستەى

عىسادا، تا ئەمپۇ، ناتوانن ھەردو دەستى خۇى بەكاربھىنىت بۇ نان خوارن نەبىت و،

ھەركاتى بۇ مەشقى سەربازى دىت بۇ سىرك، ناتوانن نىزەكەى ھەلبدا.

دو پۇژ لەمەوپىش لە مەيدانى سىركدا ناچارىان كرد نىزەكەى خۇى بە ئامانجى

گەوالىك كە پەر بووہ لە كا، ھەلبدات. بەلام لەبەرئەوہى لونژىنوووس ھىزى تىدا نەبوو، بە

نىزەكە قاچى خۇى برىندار كرد، چونكە لە جىاتى ئەوہى نىزەكە ھەلبدات، كەوتە سەر

قاچى. پزىشكى نىزامى وايدەزانى لونژىنوووس خۇى نەخۇش دەخات و وا خۇى

دەنوينى كە بى ھىزە بۇئەوہى پىش كاتى خۇى، لە خزمەتى سەربازىدا ئازادى بكن و

باقى تەمەنى لەو مولكەدا پشوو بدات كە حكومەتى پۇم پىي دەدات.

تۇ دەزانى كە ماوہى خزمەتى سەربازى لىيون بىست سالا و پاش ئەوہ

خانەنشىن دەبن و، حكومەتى پۇم لە ولاتى پۇمدا يان لە يەكن لە شوينە

داگىر كراوہكاندا پارچە زەوييەك دەدەن بە سەربازە خانەنشىن كراوہكان بۇئەوہى

بەھۇى كشتوكالەوہ بۇئىو زىانيان دەست بكويت. لونژىنوووس ھەژدە سال خزمەتى

كردوہ و بۇئەوہى خانەنشىن بكرىت، دەبى دوو سالى تر خزمەت بكات.

پزىشكە نىزامىيەكە پىي وايە ھەندى نەخۇش كە شوينەوارى نەخۇشەيەكەيان

لەسەر جەستە يان وەكو تا دەرناكەوئت، لەوانەيە بەھۇى قامچىوہ دەربكەوئت ھەر

بویہ فرمانی دا قامچی بدن له لونژنیوس. لونژنیوس که سهربازیکی لژیونه، وهکو سهربازہکانی تر بهرگهی گرت و پارچه چهرمیکی خسته نیوان هردوو ریزی ددانهکانییه وه و بهتووندی ددانی پیدا دهنه بؤنه وهی هاوار نهکات. به لام لیڈانهکانی قامچی که کاریگهی نه بوو و، بویه لونژنیوس ههر نه یقوانی هردوو دهسته کهی خوئی، بؤ نانخواردن و شیو نه بیئت، بجولینیت. هندی له سهربازہکان پییان وایه که نه خوشیه کهی لونژنیوس جوړیکه له پرماتیسسه.

پرسیم: بؤچوونی تو له م بارهیه وه چییه، نایا توؤش نه خوشینه کهی لونژنیوس به پرماتیسسه دهزانی؟

نادان نابر گوتی: نه وه گومانی تیدا نیه که عیسا پیایوکی جیاواز بوو، به لام من که له سهره تاوه تاکاتی مردنی عیسا له بهر دم خاچدا بووم، دهزام که عیسا قسهی خراپی نه گوتووه و به پیچه وانه وه، له سهر خاچه که داوای له خودای خوئی ده کرد که نیمه بیه خشیت و دهیگوت ((خودایه، نه مانه نازانن چی ده کن و له گونا هکانیان خوش ببه و مه یانخهره بهر نازار و نه شکه نجه)). نه گهر عیسا به خاچه که وه قسهی خراپی بگوتایه، ده متوانی وا بیر بکه مه وه لونژنیوس که وتبیته بهر نه و دعا خراپیه، به لام عیسا پاراپیه وه و داوای به خشینی نیمه ی ده کرد.

له نادان نابرم پرسی: بؤچوونی سهربازہکانی لژیون چییه؟

نادان نابر گوتی: سهربازخانه شوینیکی سنوورداره و سهربازہکانیش یه که دهنکن و پروداوی تازه ی تیدا پرو نادات و، له هه موو وهرزهکانی ساندآ له سهربازخانه، ژیانی سهربازہکان له سهر یه که بهرنامه دهروات و گوړانی به سهردا نایهت. ههر بویه کاتی هه والیک له دهر وه دهگاته سهربازخانه که، خیرا بلاو ده بیته وه و به زویسی شوینه واره کهی له ناوناچیت. هه والی زیندوو بوونه وهی عیسا ش و هاتنه دهر وهی له قهر، له سهربازخانه دا دهنگیکی زوری دایه وه و سهربازہکان نه وندنه که وتوونه ته ژیر کاریگهی نه م هه واله که نه گهر له شه ودا گوڑه یه که له ره فه که وه یان له سه کوپه که وه بکه ویته خواره وه و بشکیت، نه و هه موو سهربازہکان له ترسان له خه و راده پرن و بهر وه چه کهکانی خوئیان راده کهن.

ههر له و کاته وهی که هه والی زیندوو بوونه وهی عیسا بلاو بوته وه، دانیشتوانی شاره کهیش ترسیان لی نیشتوو و یه هوو دییه کان له و شه ودا ناتوان به ناسووده یی

بخون. هندی جار منداله کانیان دهزیقینن و دایکیان بانگ دهکن و دهلین که بیگانیهک دهستی هیناوه به دهموچارماندا. دایک و باوکه کانیشیان چراکه پویشن دهکن و مالهکه دهپشکنن، بهلام کهس نابینن. ترسی یههودیهکان پو چوته ناو نهنامهکانی نهجومهنی بالایان و، بیستومه که هندیکیان بهردهوام دهستهکانیان دهشون، چونکه دهستیان به خویناوی دهبینن و، هرکه دهستیان وشک بوویهوه، دیسان سهیر دهکن دهستهکانیان خویناول بوتهوه.

گوتم: دهتهوی بلییت که خوینی عیسا دهستی نهوانی رهنگ کردوه؟
 نادان نابر گوتی: من خوم ناگادار نیم و نهو قسانه دهگپر مهوه که بیستومن.
 تهنانهت (سهدوقیهکان) یش که ئاسانکارییان لهبابهتی ئایینیدا کردوه، خویمان پاکژ دهکه نهوه، چونکه ترسیان له زیندوو بوونهوهی عیسا هیه.³⁹

پاشان نادان نابر له منی پرسی: توش له پهریشانیدا دهژیت؟
 گوتم: من پهریشان نیم و تهنیا ناواتم نهوهیه که (پښگی راست) بدوژمهوه.
 نادان نابر گوتی: ((پښگان زورن و پښوینیکهری گومراکهریش زورن)).
 کاتی ئه قسهیه له دهمی نادان نابر بیست، واقم ورما، چونکه ئهه رستهیه، بهو جوړهیه که گوتم، نیشانهیهکی تایبهتی قوتاییهکانی عیسا بوو و، هر بههوی ئهه قسهیه شهوه خویمان به یهکتر دهناساند.

من، که بههوی سهرسامیهکی زورهوه دهستهونهژنو بیوم، گوتم: نادان نابر، توش شوینکهوتهی مهسیحیت و به شوین پښگی راستیدا دهگپریت؟
 نادان نابر له قاقای پیکه نینی دا و گوتی: مهزن تیوس، کهوتیته داوهوه، من دهمزانی که لهه دوایاندها بهدوای قوتاییهکانی عیسادا دهگپریت و دهتویست پهیوهندیان لهگهله بیهستی. من له تو زیاتر لهه شارهدا دوست و ئاشنام هیه و دهزانه که قوتابی و شوینکهوتوانی عیسا بهچ جوړیک خویمان بهیهکدی دهناسینن.

³⁹ له سن سدهی پش له دایک بوونی مهسیح، له نیو جووله که کاندایا کابرایهک بهناوی (صدوق) هات که وهکو (لوزن) له نیو مهسیحیهکاندا، ئایینی مهسیحی ساده و ئاسان کرد و ئایینزای (پروستان) ی پیک هینا، (صدوق) یش ئایینزای پههودی ئاسان و ساده کرد و (دکتور بوس) ی شینگلیزی، وهرگری ئینجل بۆ زمانی فارسی، لایهنگرهکانی نهوی به (صدوقیهکان) ناوزهه کربوه. هر لهوکاته، گروپیکی دیکه له نیو جووله که کاندایا بوون که پشیمان دهگوترا (فریسیهکان) که تاکه کهی (فریسی) ه و نهوان بۆ پهپوکرنی یاساکانی ئایینی، زور دهمارگر بوون و هر جوړه که مترخه میهکیان، له کاتی نهجامدانی ئهریکی ئایینیدا به شایهنی مرگ دهزانی بۆیه صدوقیهکان و فریسیهکان هرنوکیان زیاده پهو بوون که بهکیان له ئاسانکریدا و نهوی تریان له دهمارگری و سهخنگریدا.

گوتم: ئادان ئابر، تۆ چۆن زانیت که قوتابییەکانی عیسا بەم پرستەیه یەکتەری دەناسن؟

ئادان ئابر گوتی: یەکی له هەلەکانی حکومەتی پۆم ئەویە که لژیونیک بو ماویەکی دوورو دریز له ولایتیدا دەهیلنەوه و، یەکی لەو لژیوانەیی که من بو ماویەکی زۆر لەم شارەدا خزمەتی تیدا دەکەم، لە ئەنجامی مانەوی سەربازانی لژیون بو ماویەکی دووردریز، سەربازەکان لەگەل دانیشتوانی ئەو ناوچەیدا ئاشنا دەبن و خویی پەوشت و ئاکارەکانی دانیشتوانی ئەو ناوچەیه دەگرن. هەروەها ئەم لژیونەیی که من خزمەتی تیدا دەکەم، لەبەر ئەوی ماویەکی دووردریزە لەم ولاتەدان، کهوتونەتە ژێر کاریگەری جوولەکانەوه. بەلام ژمارەیهکیان بەجۆری کهوتونەتە ژێر کاریگەری یەهوودییهکانەوه که تەنانەت بووشن بە یەهوودی.

حکومەتی پۆم کاتی سەربازەکانی لژیونیکیی له یەکی له ولاتانی ئیمپراتۆریەتی پۆم دامەزراند، ئەوا پاش کۆتایی هاتنی خزمەتەکیان، هەر لەو ولاتەدا زەوی دەدات بە سەربازەکان. ئەو سەربازانەش که بوون بە یەهوودی ئەوه دەزانن که دواي کۆتایی هاتنی خزمەتەکیان، لەهەمان ولاتەدا دەبنە خاوەنی زەوی و هەر لەوی ژن دەهینن، هەر بۆیه دەبن بە یەهوودی و پاشانییش لەگەل ئاڤرەتە جوولەکاندا هاوسەرگیری دەکەن.

ئاشکرایە که بۆچی ئالییم ئەوانە بۆ ئەوه دەبن بە یەهوودی بۆ ئەوهی بتوانن لەگەل کچانی یەهوودیدا هاوسەرگیری بکەن، بەلام پاش ئەوهی که بوون بە یەهوودی، ئەوا دەتوانن پاش تەواو بوونی خزمەتەکانیانن، بە ئاسانی لەگەل کچانی یەهوودیدا هاوسەرگیری بکەن.

ئەگەر حکومەتی پۆم بۆ ماوی بیست ساڵ لژیونیک لەم ولاتانەدا بهیلتەوه، سەربازان و ئەفسەرە پۆمییهکان ناکەونە ژێر کاریگەری (کلیمیەکان) هوه⁴⁰ و گرفتاری خودا ترسناکهکی ئەوان نابن.

گوتم: ئەگەر تۆ خودای یەهوودییهکان بە ترسناک دەزانی، ئەی بۆچی پالپشتیت بۆ خودا کهیان نیشان دا؟

⁴⁰ (کلیم) نازناوی خەزەتی (موسای) پیتەمبەرە و (کلیمیەکان) ییش بە شوێنکەوتەکانی ئەو پیتەمبەرە دەگوترێ. (فەرەنگی بابان، و. کوردی).

ئادان ئابر پرسى: من كەي پالېشتىم بۇ خوداى يەھودىيەكان نىشان داوھ؟
 گوتم: لەبىرت چۆتەوھ كە كاتى عىسا بە خاچەوھ بوو، تۆ گووتت كە ئو پىغەمبەرە
 و، ئايا ئەم گوتهيه بەلگەي ئەوھ نىيە كە تۆ لايەنگىرىت بۇخوداى يەھودىيەكان
 دەرپرېوھ؟ فەرامۇشتت كىردوھ كە كاتى من و تۆ چووینە ناو گۆرەكەي عىساوھ،
 سەيرمان كىرد كفنەكەي دەستى ئى نەدراوھ و ھەركەسى ئەو كفنەي بدىايە، وايدەزانى
 تەرمى عىساي تىدایە، ئەمە لەكاتىكدا كە لەناو كفنەكەدا نەبوو؟ پاش ئەوھى بۆت
 دەرکەوت تەرمى عىسا لەناو كفنەكەدا نىيە، زانىم شلەژايت، ئايا ئەم شلەژانەي تۆ
 بەھۆي ئەوھ نەبوو كە بېروات بەوھ ھىنا كە عىسا پىغەمبەر بىت و، لەدواي مەرگ
 زىندوو بۆتەوھ؟

ئادان ئابر خەيالى پۆيشتت و ناوچاوى بەيەكدا دا و بەبى مەبەست گوتمى: ئەم
 پىاوھ لەم شارەدا زۆر ئازارى ئىمەي دا، چونكە ياساي دنىاي تىك داوھ. لەسەرەتاي
 دنىاوھ ھەتا ئەمپۆ، ھەركەسى مائىئاوایی لە ژيان بىردايە، وا دەرپۆيشتت كە ئىتر
 نەگەرپىتەوھ. كاتى كەسى بىمردايە، ئىتر خەلك خەيالىيان لەوھ ئاسوودە دەبوو كە ئىتر،
 نە مردوو كارى بەسەر ئەوانوھ ھەيە و نە ئەوانىش كاريان بەسەر مردووھكەوھ ھەيە.
 بەلام عىسا ئەم بناغەيەي تىك دا و دەرى خىست كە دەكرى مردوو، پاش چەند پۆژىك
 بگەرپىتەوھ بۆ ژيان.

گوتم: تۆ ئابى لە زىندوو بوونەوھى عىسا بىرسىت، چونكە تۆ، لەگەل ئەوھى
 فەرماندەي دەستەپەك لەو سەربازانە بوويت كە ئەويان بىرد بۆ شوينى لەسىدارەدان و
 لەخاچيان دا، بەلام عىسا پىاوئىكى رىق ھەلگىر نىيە و، خودى خۆي گوتمىتەي كە ئەگەر
 شاپىكىان دا لە لايەكى پوخسارتان، ئەوا لايەكەي دىكەتانی بخەنە بەردەست تا
 شاپىكى تىرتان ئى بدات. كەواتە پىاوئىك كە خاوەنى ئەم بىروباوھرە بىت، دواي زىندوو
 بوونەوھ يەكئىكى وەكو تۆش ئازار نادات چى بگات بەو كەسانەي كە لە پىش مردنى
 ئازاريان دا بىت.

ئادان ئابر گوتمى: منىش بىستومە كە عىسا كابرايەكى بى ئازار بووھ و ناپەزايى
 دەرئەدەپرى ئەگەر كەسىك ئەشكەنجە بدرايە، تەنانەت ئەگەر ئەو كەسەش كەسىكى
 ئازاردەر بىت، بۆيە من لە زىندوو بوونەوھى عىسا ناترىسم، بەلام لىتى ئاشارمەوھ كە
 حەز ناكەم پووبەپرووى بىمەوھ، چونكە ئەگەر بۆ يەك جار ئەو بىينم، ئەوا بەھۆي

سەرسامى و ترسىكى زۆرە مووھكانم وەكو دەرزىيان لى دىت. من پىم وانىيە پۇژىك پووبەپرووى عىسا بىمەو، چونكە بىستومە كە عىسا تەنيا خۇى بەو كەسانە نىشان دەدات كە بووین بە يەھودى و، ھەرۈھا خۇى بە ئەو شوپىنكەوتە و ئافرەتانه نىشان دەدات كە لە "جەلەلە" وە لەگەلى ھاتبوون و بىنيويانە.

گوتم: ئەم قەسەيەى تۆ راست نىيە، چونكە عىسا خۇى بەو كەسانەش نىشان دەدات كە يەھودى نىن، ھەرۈھا منىش ئەوم بىنيوۋە و يەھودىش نىم.

ئادان ئابر بە سەرسامىەو گوتم: لەدوای ئەوۋى كە عىسا زىندو بوۋتەو، چاوت پىي كەوتوۋە؟

گوتم: بەلى، يەكەم جار لەو باخەى كە ئەويان تىدا ناشتبوو، لەسەر شىۋەى باخەوانىك بىنىم. جارىكى تر لە مالى شەمعونى خەلكى كورن كە غولامىكى ئازادكراو و پىاويكى سەرمایەدارە، لەسەر شىۋەى مامۇستايەك بىنىم كە لە زانكۆى رودس دەرسى بەم دەگوۋتەو.

ئادان ئابر گوتم: مەزن تىوس، كاتى تۆ لە ئەسكەندەرىە بوويت و دەچوويت بو كىتپخانە، كىتپى زۆرت خویندۆتەو و خویندەنەرەى زۆرىش كارى تى كرديويت بىروراپەكى بو دروست كرديويت كە مەترسى ھەيە، بەلام خۇشەختانە من ھاوپرىى تۆم و ئەم بابەتە لەلای كەس باس ناكەم، بەلام تكای ئەوۋە لىدەكەم كە ھەرچى زوۋە لەم شارە و تەننەت لە ولاتى يودەش برۆ دەرەو، چونكە ئەگەر بزانن تۆ ئەم قسانە دەكەيت ئەو ناھىلن ھىچ پشووئەك بەدەيت.

كاتى ئەم قەسەيەم لە ئادان ئابر بىست، بۆم دەرکەوت كە ھۆكارى سەرەكى ھاتنى ئەو بۆ مالى من چىيە. من وامدەزانى ئادان ئابر بو ئەو ھاتوۋە تا لەبارەى عىساو قەسەم لەگەل بكات بەلام ئەو كاتە بۆم دەرکەوت ئەويان پاسپاردوۋە تا بىت بۆ مالى من و پىم بلىت لەو شار و ولاتە برۆمە دەرەو.

گوتم: كەواتە ئىۋە دەتانەوئى لەم شار و ولاتە بەكەنە دەرەو و، تۆش بوئەو ھاتوويت تا فەرمانى چوونە دەرەوۋەم پى رابگەيەنيت.

ئادان ئابر گوتم: نا مەزن تىوس، بۆگەياندنى فەرمانىكى لەو شىۋەيە نەھاتووم بۆ ئىرە و لەپرووى دلسۆزىوۋە ئەمەم بە تۆ گوتم. تۆ كابرەيەكىت خاۋەنى شوناسى رۆمىت و كاتى ھاتى بۆ ئەم شارە، "پونتوس پىلات" ى فەرمانرەۋى گشتى يودە و

ژەنكەي خولكى تۇيان كرد و پيشوازيان ئى كردىت. بۇيە ناتوانرى پياويكى وهكو تۇ لەم شارە دەر بكرىت. بەلام فرماندهى مەخفەرى ئەم شارە كه پاراستنى ناشايشى ئىرەي لە ئەستۇدایە بە منى گوت كه پىت بلىم ئاگات لە خۆت بىت. نەك لەو پروووه كه ئەو ئازار دەدەيت، بەلكو لەو پروووه كه ئەو دەترسى يەهوودىيەكان شتىكت بەسەر بىنن.

پرسىم: فرماندهى بنكەي ئەم شارە لەبارەي منووه هىچى لە تۇ پرسىوه؟
ئادان ئابر گوتى: بەلى، لىي پرسىم كه تۇچ بىروباوهرىكت هەيە. من لە وهلامىدا گوتم كه مەزن تىوس پۇمىيە و باوهرى بە خودايانى پۇم هەيە. ئەو پرسى ((بۇچى ئەوهندە پەيوەندى لەگەل ئەو كەسانە دەبەستى كه بپروايان بە عىسا هەيە و شوينكەوتەي ئەون؟)) من گوتم ئەمپۇ لەم شارەدا بارودۇخىك هاتۇتە پيشەوه كه هەموو كەسى توشى بى ئاگايى و لەبىرچوونەوه بوون و (مەزن تىوس) يش يەكىكە لەو كەسانە.

گوتم: ئايا ئەو قسانەت بۇ فرماندهى مەخفەر گىراووتەوه كه من و تۇ پىكەوه دەمانگوتن؟

ئادان ئابر گوتى: من ئەوئەندە تىنەگەيشتوو نىم تا وتوويژى تايبەتى بگەيەنمە گويى فرماندهى مەخفەر.

پاش ئەم قسەيە، ئادان ئابر سەرى بەرزكردهوه و سەيرى سەقى ژورەكەي كرد. پرسىم سەيرى چى دەكەيت؟

ئادان ئابر گوتى: وهكو ئەوه وابوو كه دوو دلۇپ ئاو لە سەقفەكەوه بدا لە پوخسارم و سەرم بەرز كردهوه تاكو بزانم لە سەقى ژورەكەتەوه ئاو دىتە خوارەوه يان نا.

گوتم: سەقى ئەم ژورە دلۇپى ئاوى پىدا نايەتە خوارەوه، چونكە سەقى مائەكە توندوتۇلە و هىچى ئى نايەت.

ئادان ئابر گوتى: كەواتە واديارە وامزانيوه كه لە سەقى ئەم ژورەوه دوو دلۇپ ئاو كەوتۇتە خوارەوه. پاشان بابەتى وتوويژەكەي گۆپى و گوتى: مەزن تىوس، من دەموئى بەلىنىكم بدەيتى.

پرسىم: دەبى بەلىنى چىت پى بدەم؟

ئادان ئابر گوتى: من دەمەوى بەئىنت ئى وەرېگرم كە ئەگەر تۆ عىسات بىنيوھ و قسەت لەگەل كىردوھ، من لەگەل ئەو ئاشت بىكەيتەوھ تا لە من دىلگران نەبىت. لەوانەيە من خۆم ئەو بىينم، بەلام لەبەرئەوھى من ئەفسەرى پۆمىم، ناتوانم لەداوى عىساوھ بېرۆم و داواى ئى بىكەم لەگەل ئاشت بىيتەوھ. بەلام تۆ دەتوانى بىيتە ناوبىزىكەرى لە نىوان من و ئەودا و ئاشتمان بىكەيتەوھ.

گوتىم: ئەگەر من عىسا بىينم و بتوانم قسەسى لەگەل بىكەم، ئەوا ئەم كارە دەكەم. كاتى و تويۇزى ئىمە گەيشتە ئىرە، من لەرزم ئى ھات، ئەمە لەكاتىكدا كە ھەوا گەرم بوو و لە ھەواى گەرمى ئاواشدا مروۆ لەرزی ئى نايەت. ئادان ئابر گوتى: نازانم بۆچى لەرزم لىھاتوھ.

گوتىم: من پىموايە كە ھەللەرزىنى تۆ بەھوى ئەوھويە كە كەسىك دىت بو ئىرە. ئادان ئابر ھەستايەوھ و كەواكەى خۆى دا بەشانىدا و ويستى بېرات، بەلام پىش ئەوھى لە ژورەكە بېراتە دەرەوھ، دەنگى پىئى دوو كەس كە لە پلىكانە دەھاتنە سەرەوھ، ھاتە گوى. يەكئ لەو دوو كەسە زاخوس بوو، بەلام پوخسارى ئەوى تىرانم نەدەبىنى، چونكە بەجۆرىك كەواكەى خۆى دابوۋە بەر دىمۇچاوى كە پوخسارى نەدەبىنرا.

من ھاوارم كىرد: زاخوس، چاكە بىيت بە نىسبىت، من لەو كاتەوھى كە تۆم بەجئ ھىشتوھ، لە مالىھوم و چاوەران بووم لە تۆوھ ھەوالىكم پى بگات. زاخوس بە ساردىكەوھ وەلامى دايەوھ: چاكە بىئ بەنسىبى تۆ كابراى پۆمى. من بۆم دەرکەوت بىينىنى ئادان ئابر ئەو پىاوەى ناپەرھەت كىردوھ كە لەگەل زاخوسدا دەھاتە ژورەوھ و، ئەو پىاوەى كە پوخسارى بەكەواكەى داپۆشىبوو، ئامازەى بە ئادان ئابر كىرد و گوتى: ئەم پىاوە كىيە؟

خاوەن مالىھ سىرپانىيەكەى من كە بۆ رىنۆينى كىردنى ئەو دوو كەسە ھاتبوو كە لە قاپى ژورەكەدا پراوھستابوو و نەھاتە ژورەوھ، لە وەلامى ئەو پىاوەى كە پوخسارى داپۆشىبوو گوتى: ئەم پىاوە ئەفسەرىكى پۆمىيە و پلەى سەنتورىونى ھەيە و يەكىكە لە ھاوپرى دىرنەكانى من و متمانەيەكى تەوام پىئى ھەيە و، دىئىيات دەكەمەوھ ھىچ ئازارىكت لەلايەن ئەوھوھ پىئ ناگات، چونكە ئەم ئەفسەرە پۆمىيە كابرايەكى مەبەست پاكە و بۆچوونى بەرامبەر ھەموو يەھوودىيەكان پاكە.

بەلام ئەم وتەيە پياوھکەي پازي نەکرد و زاخوسى بىردە لايەکەرە و بەدەنگىكى بەرز، بەجۆرىک کە ئىمە گويمان لىي بوو گوتى: تۆ خيانەتت لە من کرد و منت خستە کەمىنەرە و مەبەستت ئەو بوو من بخەيتە داوەرە. ئەم کارەي تۆ لەگەل کارەکەي يەھودا هيج جياوازي نىيە.

پاش ئەم قسەيە، ئەو پياوھ ھەلۆھستەيەکی کرد بۆئەرەي لە ژورەرە کە بچیتە دەرەرە و بېرات، بەلام من رامکرد و قۆليم گرت و نەمەيشت بچیتە دەرەرە.

ئادان ئابري ئەفسەري پۆمى کە بە وردى سەيرى ئەو دوو کەسەي دەرکرد، بەر پياوھى کە پوخسارى داپوشىبوو گوتى: بۆچى تۆ بە بينىنى ئەفسەريکى پۆمى پقت دادى؟ تۆ لەو يەھوديانەيت کە لايەنگىرى عسيا دەرکەن بۆيە لەبارەي ئىمەي پۆمىيەرە بەدبينىت؟ من پىموايە کە شىوھى قسەکردنى تۆش وەکو قسەکردنى دانىشتوانى جەليلە وايە، چونکە زۆرەي شوينکەوتوانى عيسا خەلکى جەليلە بوون.

زاخوس گوتى: وانىيە. ئەم پياوھى کە دەيبىنى، وەکو من وەرگرى باجە و تۆ دەرانىت کە ئىمەي وەرگرى باج، دۆستى پۆمانيانىن، چونکە دەرانىن کە لەم شارەدا حکومەتى پۆم ئاسايشى بەرقرار کردووە و بېروام وايە ھەرکەسى ئارامى و ئاسايشى بویت، ئەوا دەبیت لەم ولاتەدا حکومەتى پۆمى خۆش بویت.

ئەو پياوھى کە پوخسارى داپوشىبوو، گوتى: زاخوس، بۆچى شتىک دەلنىت کە وىژدانىت ئازار دەدا؟ ئەو تۆيت کە دۆستى حکومەتى پۆمىت، نەک من. ئىمە نابى بە پىچەوانەي وىژدانى خۆمان، خۆمان بە دۆستى حکومەتى پۆم بزانىن.

من کە ھىشتا قۆلى ئەو پياوھ گرتبوو، دەستم لى بەردا، چونکە ھەستم کرد دەستم خەرىکە دەسوتى.

ئىنجا بەو پياوھ گوت: پىموايە من توانىومە بتناسم و بۆيە پىت دەلنىم کە نابى ترست لەم ئەفسەرە پۆمىيە ھەبىت، چونکە ئەم ئەفسەرە پۆمىيە لايەنگىرى لە پىشەواکەت دەرکات و ھەرچۆنىک بىت، نامادەيە لەگەلى ئاشت بىتەرە.

لەو کاتەدا ئەو پياوھ، کەواکەي خۆي لە پوخسارى دوور خستەرە و پوخسارى دەرکەوت و گوتى: من نام "مەتتا" يە و يەکىکم لەو دوازە کەسەي کە لەلايەن پىشەواکەمەرە وەکو قوتابى خۆي ھەلبىژاردىن. من لە پۆمىيەکان ناترسم، بەلام لەبەرئەرەي پىشەواکەي ئىمەيان لەخاچ داو، بۆيە ھەز ناکەم بيانىنم. لەوانەيە پۆژى

پۆمییەکان منیش بکوژن، بەلام من لە کوشتن ناترسم، چونکە دەزانم عیسا تەمەنیکی نویم پێ دەبەخشیتەوه.

گوتم: مەتتا، هیچ کەسێ نایەوێ تۆ بکوژیت بۆیە بە خەیاڵی ئاسوودە دابنیشە و لەبارەى مەسیحەوه قسەمان بۆ بکە. مەتتا، من زۆر حەز دەکەم لە دەمی تۆوه هەندێ شت لەبارەى عیساوه ببیستم، چونکە دەزانم کە تۆ یەکی لەو دوازدە کەسانە بوویت کە بەردەوام لەگەڵ عیسادا بوویت و سوودت لە لە زانیاریەکانی وەرگرتوو.

بەلام مەتتا گوتی: من دانانیشتم، چونکە هەست دەکەم سەربازەکانی پۆم چواردەوری ئەم مائەیان گرتوو و دەیانەوێ من دەستگیر بکەن و، هەرچۆن عیسیان بە ئەشکەنجەدان کوشت، دەیانەوێ منیش بە ئەشکەنجەدان بکوژن.

بیستنی ئەم قسەیه بۆ ئادان ئابر ناخۆش بوو و گوتی: ئەى ئەو کابرایەى کە خەلکی جەلیلەیت، تۆ نابێ ئیمەى پۆمییەکان سەرکۆنە بکەیت کە بۆچی پیشەواکەى تۆمان کوشتوو. هیچ پۆمییەک نەیدەویست پیشەوا و مامۆستاکی ئیوه بکوژیت و، فەرمانزەواى گشتی یودەش نەیدەویست بەریت، بەلکو ئەندامانی ئەنجومەنى بالای یههودییەکان مامۆستاکی ئیوهیان بەکوشت دا و یههودییەکان لە کوشتنی مامۆستا و پیشەواکەى ئیوه بەرپرسیارن، نەك ئیمەى پۆمییەکان. هەرۆها بۆنەوهى بزانی کە ئەم مائە لەژێر گەمارۆى سەربازانى لژیون نییه و منیش هیچ مەبەستیکی خراپم پێت نییه، بۆیە پێت دەلیم بۆ هەر جینگایەک کە دەتەوێ، بپۆ.

کاتی مەتتا زانی کەس مەبەستی خراپى پێى نییه، خەیاڵی ئاسوودە بوو و پاشان سەیری منى کرد و گوتی: کابرای پۆمى، من ئەمپۆ بۆنەوه هاتووم بۆ ئیترە تاکو چاوم بە تۆ بکەوێت و کەمیک قسەت لەگەڵ بکەم. من دەببێست کە پیاویکی پۆمى هاتوو بۆ ئەم شارە و هەول دەدات خۆی لە قوتابییەکانی عیسا نزیك بکاتەوه تاکو رینگە راستەکەى ئەوان بگریته بەر. من بە بیستنی ئەم بابەتە سەرسام بووم، چونکە چۆن بپوا دەکرێ کە کابرایەکی پۆمى وەکو تۆ دەیهوێ پیشەوا و مامۆستاکی ئیمە بناسێ و بیهوێ پەى بە رینگەى راست بەرێ. بۆیە ئەمپۆ هاتووم بۆ ئیترە تا پێت بلیم کە وازمان لێ بهینە و لەمە زیاتر مەبە بەهۆى ئازاردانمان. تۆ ناتوانی عیسا بناسیت و ناتوانی رینگەى راست بدۆزیتەوه. کەواتە، لەم شارە بپۆ و ئیتر نەتەوێ لەگەڵ قوتابییەکانی عیسا پەيوەندى بەرقرار بکەیت. ئەگەریش ناتەوێ لەم شارە بپۆیت،

لهئیمه نریک مهکوره، چونکه هیچ بهرژه وهندیهک له نیوان ئیمه و تۆدا نییه. تۆ لهکوی و ناشنایهتی له گهڵ عیسا لهکوی. مهگهر پۆمییهک که پۆحی پره له وتهی فهیله سووفهکان، دهتوانی له قسهکانی عیسا تیگیات؟

سه رکۆنه کردنی مهتتا زۆر کاری له من کرد و به توندی منی خه مبار کرد. له بهرئه وهی که "مهتتا" که واکهی خۆی له پوخساری دور خسته وه، به باشی بینیم و سه یرم کرد نیگاکانی ئه و له گهڵ نیگاکانی کهسانی تر دا جیا وازه. بریقهی نیگاکانی ئه و، وهکو بریسکهی چاری ئه و که سانه نه بوو که به شوینکه وتهی عیسا دهژمیردان و هه ربۆیه له جیاتی ئه وهی وهلامیکی توندی بده مه وه، به ناوازیکی هیمن و به لیبوردییه وه گوتم: مهتتا، من گوتهکانی تۆ به درۆ ناخه مه وه. من کابرایهکی پۆمیم، به لام پیموایه ریگهی راستی عیسا بۆ هه موو که سینک ره وایه. من پیموابوو هه رکه سی به دلی پاکه وه له ده رگای ئه و بدات، ئه و وهلامی ده دریته وه و ده رگاکه ی به پرو دا ده کریته وه. به م بۆچوون و ئۆمیده وه به ری که وتم تا خۆم بگه یه نمه قوتابییهکانی عیسا و له باره یه وه زانیاری وه برگرم. ئیسه ش من لیّت ده پرسم که ئه گهر عیسا نه یویستوه من بیناسم، ئه ی بۆچی له مالی شه معونی خه لکی کورن خۆی به من نیشان دا؟

زاخوس سه یریکی مهتتای کرد و به زمانی حال داوای کرد که مهتتا وهلامی گونجاو بداته وه به من به لام مهتتا گوتهی: هاتنی عیسا بۆ مالی شه معونی خه لکی کورن به لگه ی ئه وه نییه که خۆی به تۆ نیشان داییت. پیشه ورا و مامۆستاکه ی ئیمه بۆئه وه هاتوه بۆ مالی شه معون تا خۆی نیشانی زاخوس و شه معون بدات که هه ردووکیان یه هوودین نهک تۆ که پیاویکی پۆمیت. من پاش ئه وهی که بیستم تۆ چوویت بۆ مالی شه معون و عیسا ش هاتوه بۆ ئه وی، ئه م بابه ته م له گه ل هاورپیکانی خۆمان باس کرد و هه موویان گوته یان بیگومان عیسا بۆئه وه چوو بۆ ئه و ماله تاکو خۆی نیشانی ئه و یه هوودیانه بدات که له وی بوون.

ئیمه پیمانوایه که تۆ، ئه ی کابرای پۆمی، جادووگهریت و بۆئه وه ده ته وی له باره ی عیسا وه زانیاریت ده ست بکه ویّت تاکو زانیارییه جادووگهرییهکانی خۆت زیاتر بکه یت. چونکه شه یتان بۆئه وهی کاره شه یتانییهکانی خۆی زیاتر بکات، ئه ورا ده یه وی زانیاری زیاتر له باره ی خودا وه ند وه برگیریت تا به مانه وهی، زیاتر کاری شه یتانیی بکات. ئه و کارانه ی که له مالی شه معوندا پرو ی دا، هه مووی به مۆی

جادوگەرييه وەيە و نيشانى دەدات كە تۆ جادوگەریت. تۆ بە زانستی جادوو توانیت شەمعون وا ئى بکەیت بە پېچەوانەى بېرۆكەى خۆى، ھەرچى خواردى ھەيە لەو مالدەدا بېدات بە ھەژارەکان و ھەرچى جلوبەرگ ھەيە لەو مالدەدا پېيان بدات. لەگەل ئمانەش تۆ بەھۆى جادوووە تەوانیوتە وای ئى بکەیت شەربەتى تىكەلەى ھەنگوین بدات بە ھەژارەکان و ھەرۆھا پارەیان پى بدات.

لەو کاتەدا "مەتتا" بۆى دەركەوت كە من زۆر خەمناك بووم و گوتى: كابرای پۆمى، لەوانەيە ئىمە ھەلە دەكەين و تۆ جادوگەر نەبیت. لەوانەيە مەبەستى تۆ لە دروستکردنى پەيوەندى لەگەل قوتابىيەکاندا بۆئەو نەبیت كە زانستی جادوگەرى خۆت زیاد بکەیت. بەلام بىگومان ديوەزمەيەك بەسەر تۆدا زال بوو و وای لەتۆ کردووہ تا بەم جۆرە سوور بېت لەسەر ئەوہى كە لەم پىگەيەدا ھەنگاو بنییت. دەست لەم كارە ھەلبەرگە و ئىتر لەگەل شوینكەوتووہکانى عيسادا پەيوەندى بەرقەرار مەكە. لەمە بەدراوہش مەرۆ بۆ مالى شەمعونى خەلكى كورن، چونكە پۆشتنى تۆ بۆ مالى ئەو، زۆر زەرەرى لەو پياوہ داوہ و تا ماوہيەك ناتوانى ئەو زەرەرە قەرەبوو بکاتەوہ. ھەرچەندە خۆى لەم بارەوہ ھىچى نەگوتووہ، بەلام من پیت دەلیم كە لە پۆشتن بۆ ئەو مالدە پاريز بکە.

تۆ كە كابرایەكى پۆمیت دەبى بزانى كە ھىچ بەرژەوہندیەك لە نىوان تۆ و مەسيحدا نىيە. ھەرۆھا ھىچ بەرژەوہندیەك لە نىوان تۆ و قوتابىيەکانى ئەودا نىيە. مەرۆق بۆئەوہى پوو بکاتە پياوئىكى وەكو مەسيح، دەبى پەپرەوى ئى بكات و خودای گەلى يەھوود پەپرەستى. بەلام تۆ خودای گەلى جوولەكە ناپەرستیت و خودای تۆ كۆمەلئىك خودای پۆمىيە كە ناوى ھەندىكىان (زۆھرە) و (مەريخ)ە كە ئەستىرەکانى ئاسمانن و ھەندىكى تریان بەدى ھاتووہکانى سەر زەوين. مەرچى يەكەمى ناسياوى و بەرژەوہندى پىشەوا و مامۆستاكەى ئىمە ئەوہيە كە وەرگرى زانىارى، دەبیت بپروای بە خودا ھەبیت، بەلام تۆ كافریت. پىشەواكەى ئىمە گوتووہيتى كە يەك شتى پىرۆز نەدەن بە دەمى سەگەوہ. مەبەست لەم گوتەيەى پىشەواكەمان ئەوہيە كە نابى ئەو كەسانە فىرى پاستى بکەن كە شايانى ئەوہ نین فىر بىن. ئەوكەسە شايانى ئەوہيە زانىارى وەر بگریت كە كارى باشى ئى بووہشیتەوہوہ و ئەوہش تەنيا بەوہ دەكرى كە باوہرت بە

خودا ھەببىت. ھەر لەبەرئەۋەيە كە ئىمە ناتوانىن پىڭگەي پاستت پى نىشان بەدىن و ناتوانىن فىرى پاستىھكانت بگەين، چونكە تۆكەسىكى پۆمىت.

گوت: مەتقا، من پروام وايە كە ئەگەر عىسا منى بىينىايە، بەم جۆرە قسەي لەگەل ئەدەكردم. تۆ مەنت خستە سەر شىۋەي سەگ و گوتت كە نابى شتىكى پىرۆز بەدەيت بە دەمى سەگەۋە. بەلام ئەگەر سەگىش بوومايە، ئەۋا ھەر لەلایەن پىشەۋا و مامۇستاكەي ئىۋەۋە دەر ئەدەكرام. خودى مامۇستاكەي ئىۋە گوتتويەتى كە سەگىكى زىندور باشترە لە شىرىكى مردوو. بۆيە تكاتان لى دەكەم بە سەگىكى زىندووم بزانن و بەيلىن تا لە قاپى مالى پىشەۋا و مامۇستاكەتان پاسەۋانى بگەم. ئايا نامادەن ئەم خواستەي من پەسەند بگەن؟

ئەۋكاتە ئادان ئابرى ئەفسەر پۆمى كە تا ئەۋ كاتە بىدەنگ بوو، ھاتە قسە و ھاۋارى كرد: مەزن تىوس، مەگەر تۆ پۆمى نىت؟ چۆن زاتى تۆ ئىزن دەدات بەم شىۋەيە قسە بگەيت و داۋا بگەيت كە گەلى يەھوودى بەسەگىك لەقەلمەت بەدەن؟ تۆ كابرايەكى پۆمىت و بۆئەۋە دروست بوويت كە ئاغاي دىنيا بيت، چونكە ھەرتاكىك لە تاكەكانى پۆم كە شوناسى پۆمى ھەببىت، بە ئاغاي دىنيا دەژمىردىت. ئەگەر تۆ كابرايەكى سادە بوويتايە، من پىم وابوو كە ئەم قسەيەي تۆ لەپرووى نەزانىنەۋەيە. بەلام تۆ كابرايەكى زانائىت و لە زانكۆي رودس وانەت خویندوۋە و ھەرۋەھا خەلكى پۆمىت و زانست فىر بوويت و، زانايەكى پۆمىش ناببىت تا ئەم ئاستە خۆي بچووك بكاتەۋە و، ئىسە من ناچارم بەۋە پازى بىم كە زىندوو بوونەۋەي عىسا ئەۋەندە گىرنگە كە تەنانەت بىرھۆشى پىاۋانى ۋەكو تۆيان تىك داۋە.

چەندساتىك بىدەنگى بەرقەرار بوو و ھىچىك لەۋ چۈار كەسەمان قسەمان نەكرد. پاشان ئادان ئابر بە مەتقاي گوت: من سەربازم و پلەي سەنتورىونم ھەيە و فەرمانيان بە من دا كە چاۋدىرى بگەم تا عىسا لەخاچ دەدەن. من رقم لە خودى عىسا نەبوو و نەشمەۋىست بىكۆژم. ھەركەسى لەجىي من بووايە، چارەي نەبوو جگە لەۋەي كە دەبووايە ئەۋ فەرمانەي كە پىي دراۋە جى بەجى بكات. بۆيە تۆ ئەگەر بتوانى ببىتە ھۆكارى ئاشت بوونەۋەي من و عىسا، ئەۋا من بۆئەۋەي تاۋانەكانى خۆم بسپرمەۋە، ۋەكو ئەندامانى ئەنجومەنى بالاي يەھوودىيەكان دەستەكانى خۆم دەشۆم و يانىش

جله كانم ده سووتينم يان به هر شيوه يه كي تر كه ئيوه بتانه وي، تاوانه كانى خوم
ده سرمه وه تاكو بزائن كه من حزن ناكه م دژايه تي پيشه واكه ي ئيوه بكه م.

من بوم ده ركه وت كه مه تا پازى بووه به قسه كانى ئادان ئابر، چونكه ده يزاني كه
پومييه كان رقيان له عيسا نيه يان نيش به لايه ني كه مه وه ئادان ئابر له گه ل عيسادا
دورژمنايه تي نيه، بويه گوتي: كاتي عيسايان له خاچ دا، من له به رده م خاچه كه دا نه بووم
و گويم له قسه كانى ئه وه نه بووه، به لام پنيان گوتووم كه عيسا له ئيوه ي پومييه كان
خوش بووه و گوتويه تي كه ئيوه نازائن چي ده كه ن، هر بويه شاياني ليبوردين، بويه
منيش ليتان ده بوورم.

ئادان ئابر گوتي: عيسا راستي ده گوت. من ئه وه روزه نه مده زاني چي ده كه م، به لام
ئه گه ر بشم زانايه، نه مده تواني بيمه ريگر بو له خاچداني عيسا، چونكه من سه ربازم و
هيچ چاره يه كم نيه جگه له وه ي كه فرمانه كانى سه روكه كانى خوم جي به جي بكه م. له
لژيوني پومييه كان، به هوي جي به جي نه كردني بچووكترين فرمان، به توندي سزا
ده دريت. ئيستشه كه تو له من خوش بوويت، من ئوميدم هه يه كه پيشه واكه ي توش،
واته عيسا، له من خوش بووه يان نيش خوش ده بيت و ده بي له ئيسه به دواوه كه ميك
خه يالم ناسووده بي.

پاشان مه تا سه يري مني كرد و گوتي: كابراي پومي، ره فتاري من له گه ل تودا
دژارتيره له ره فتارم له گه ل ئه م ئه فسره ره پومييه دا. من له م ئه فسره ره پومييه خوش
بووم، چونكه پيشه وا و ماموستاكه ي ئيمه گوتي كه ئه وه نازاني چي ده كات. به لام نازانم
چي له تو بكه م. دلنه رمي تو ده ريده خات كه مه به ستي نازاردانت نيه و شيوه ي
قسه كردن نيشت واي نيشان ده دا كه ديوه زمه به سه ر تودا زال نه بووه، به لام تو كابرايه كي
پومييت و گوشتي به راز و ئه و شتانه ي تر كه حه رام و پيسه، ده خويت و من ناتوانم تو
وه كو خومان سه ير بكه م، هر به وه ش كه زونارت له جله كانى خوت داره، نابيته
كه سيكي وه كو ئيمه و له ئيمه نيت.

زاخوس گوتي: راسته، ئه م پياوه له ئيمه نيه، چونكه ئه م پياوه پومييه و
ناتواني بيته ناومان.

گوتم: زاخوس، له بیرت چۆتهوه که دوینئی له مائی شه معون پهفتاری تۆ له گه ل مندا به جوړیکى تر بوو و منت به خوټان دهزانی، ئیسته چی وای لیکردیت که رقت له من بیټ.

زاخوس گوټی: من دوینى له پوشتن به پی ماندوو بووم و پاش نهوهی که هاتم بو مائی شه معون، پروداوه کانی نهو ماله منى گيژ کردبوو، بویه دوینى نه مدهزانی چی ده لیم و چی ده کم. به لام نه مپرو ماندوو نیم و هوشم به خو موهیه و ده زانم چی ده لیم و چی ده کم.

نادان ئابر گوټی: نه مپرو من که له لایه ن عیساوه که میک خه یالم ناسووده بووه و پی موهیه لیم خو ش بووه، چاکتر وایه برۆم، به لام من نیگه رانی تۆم.

پریسم: له چی نیگه رانیت؟

نادان ئابر گوټی: چونکه تۆ یه ک که سیت و نه مانه ئاماژه به (زاخوس و مه تا) دوو که سن.

کاتی زاخوس نه م قسه یه ی بیست، ده ستی "مه تتا" ی گرت و گوټی: وهره با لیره برۆین و واز له م دوو پۆمییه بیئین.

به لام من نه مه یشت نهو دوو که سه برۆن و تا نهو شوینه ی که توانیم، خو م بچووک کرده وه و لالامه وه و گوتم: ئیوه که قوتابی عیسان و خوټان له هه موو که سی به نزیکتر ده زانن له عیسا، ده بی به زه بیئان به مندا بیته وه. من سه رم له وه سو پرده مینى که بو چی ئیوه په پره وى له ده ستوره کانی عیسا ناکه ن و وه کو نهو، هه موو که سینک به خوټان ناگرن. ئایا له ئایینی ئیوه دا هاتنه ناوه وه ی نهو بیگانانیه ی که به راستگویی و خو شحالیه وه دین به ره و لای ئیوه، قه ده غه یه؟ ئیمه ی پۆمییه کان نه گه ر بزانی که سانیک به راستگویی و به خو شحالیه وه به ره و پرومان دین، جینگایان ده که ینه وه، نه ی بو چی ئیوه جی ئی نهو که سانه ناکه نه وه که به راستی به ره و لای ئیوه دین؟ خو نه گه ر کابرایه کی ده وله مند خو اردن بضوات، پاشماوه که ی خو ی ده دات به سه گه کان نه گه ر چی رقیشى له سه گه کان بیټ. ئیسته ش ئیوه له ئاستی مندا ده وله مند، چونکه عیساتان ناسیوه و ده زانن چی گو توره، بویه من داوا له ئیوه ده کم زانیاریم پی به خشن و نه وه ی عیسا گو تویه تی، به منیش بلین.

پېش ئەۋەدى مەتتا ۋەلامى من بداتەۋە، ئادان ئابىر پۇشت. ئەۋ بەجورىك لەۋ ژورە چوۋە دەرەۋە ۋەك بلىنى ناتوانى لەۋە زياتر پارانەۋە ۋە لالانەۋە پۇمىيەك لەبەردەم دوو يەھوۋىدا، بېيىت.

پاش پۇيشتنى ئەفسەرە پۇمىيەكە، مەتتا خۇي بەزەۋىدا دا ۋەستى بە پوخسارىدا ھىنا ۋە گوتى: كابراي پۇمى، تۇ داۋا لە من دەكەيت نامۇزگاريت بىكەم ۋە بلىم كە عيسا چى گوتوۋە، لەكاتىكدا من ھىشتا مەمانەم بە تۇ پەيدا نەكردوۋە، ھەرۋەھا ئىمە لەئىۋ خۇشماندا كە قوتابى عيساين، ناكۇكىن. پىرۇس كە يەكىكە لە قوتابىيەكانى عيسا قەسەيەك دەكات ۋە يۇخەنناش كە قوتابىيەكى ترە قەسەيەكەى تر دەكات. ئىمە ۋەكو كۆمەلىك پەز واين ۋە كەوتوۋىنەتە بەر ھىرشى گورگەكان ۋە لەترسى گورگ، ھەريەكەمان بەرەۋە لايەك رادەكەين. لەكاتىكدا ئەۋ مەرانە ھەركاتى كۆبىنەۋە، زياتر دەتوانن بەزگرى لە خۇيان بىكەن. لەۋانەيە تۇش كە زونارىكت كىردوۋە بە جلوپەرگەكانتەۋە، يەكىك بىت لەۋ گورگانەى كەۋا بەرگى مەپت پۇشيوۋە تا بتوانى لە نەيىيەكانى ئىمە تى بگەيت.

گوتم: من ئەگەر گورگ بوۋمايە ۋە بەرگى مەپم لەبەردا بوۋايە، ئەۋەندە لەبەردەم ئىۋەدا خۇم بچوۋك نەدەكردەۋە، چۈنكە گورگ ئەگەر لەبەرگى مەپىشدا بىت، ناتوانى بەگىشتى پەفتارى خۇي بگۇپىت ۋە ھەر بە گورگى دەمىنىتەۋە. من بۇيە ئەۋەندە لەبەردەم ئىۋەدا خۇم بچوۋك كىردۆتەۋە چۈنكە ھەز دەكەم لە زانىارىيەكانى عيسا سوۋدەند بىم.

مەتتا گوتى: تا ئەۋ پۇژەى كە عيسا لە نىۋانماندا بوۋ، ئىمە يەك دەنگ بوۋىن ۋە ھىچ ناكۇكىكە لە نىۋانماندا دوست نەبوۋ، مامۇستا ۋە پىشەۋاكەى ئىمە دەيگوت ((ئەگەر دەستى ئىۋە خراپەيەكى كىرد، ئەۋا ئەۋ دەستە بېرنەۋە ۋە ھەركاتى چاۋتان خراپەيەكى كىرد، ئەۋ چاۋە لەناۋ كاسەدا دەرىنن)). بەلام ئەمپۇۋا نىيە ۋە پىم وانىيە لەنىۋان قوتابىيەكانى عيسادا دوو كەس بدۆزىتەۋە كە لەھەموۋ پوۋيەكەۋە يەك بىروباۋەريان ھەبىت.

گوتم: مەتتا، ئەمانەى كە تۇ گوتت ھەموۋى پاستە، بەلام ۋەلامى داخۋازىيەكەى منت نەدايەۋە. من داۋا لە تۇ دەكەم زانىارىم فىر بىكەيت ۋە پىم بلىيت كە عيسا چى گوتوۋە ۋە نامۇزگارىيەكانى چى بوۋن. ئەگەر ئەم كارەت بەلاۋە نارەھەتە يان ناتەۋى زانىارىم فىر بىكەيت، ئەۋا پىم بلى چۇن لەگەل عيسادا پەيوەندى بەرقەرار بىكەم. پىمۋايە

عیسا شتیکی به ئیوه داوه که به هویه وه هرکاتیک بتانه وی، ده توانن په یوه ندی پیوه بکن. ئەم شتهش به من بلی تاکو خۆم په یوه ندی له گه ل بیهستم. من دلنیا م که هرکاتی له گه ل عیسا دا ئاشنا بیم، ئەوا له زانیاریه کانی خۆی سوو دمه ند م ده کات.

زاخوس کاتی ئەم قسه یه ی بیست، دهستی خسته سهر شانی مه تتا و گوتی: ئەم پیاوه زیره که و ده یه وی پی به و نه ینیانه ی عیسا به ریت که ته نانه ت ئیمهش ئاگامان لئی نییه. دوینی له مانی شه معون له منی پرسی که کاتی عیسا هاتوو بۆ مانی من، چی پی گوتوو و ئە مرۆش لیم ده پرسی که ئیوه ی شوینکه و توانی عیسا، به چ شیوه یه که ده توانن په یوه ندی پیوه بکن تاکو هر چی زوه پۆمییه کان یان ئەندامانی ئەنجومه نی بالای یه هوو دییه کان ئاگادار بکاته وه و ئەوانیش جاریکی تر عیسا دهستگیر بکنه وه و له خاچی بدنه وه.

گوتم: زاخوس، من سیخو پ نیم تا ئەو شته ی که له مه تتای ده بیستم بیگه ی نه لای پۆمییه کان و ئەندامانی ئەنجومه نی بالای یه هوو دییه کان. به لām ئەگه ر سیخو پ بووما یه و برۆشتمایه و ئاگادارم بکردنایه ته وه، ئەوان هه ر نه یان ده توانی جاریکی دی عیسا دهستگیر بکنه وه و له خاچی بدن، چونکه پیاویک که ئەوه نده به توانا بی ت پاش ئەوه ی که مرد، خۆی زیندوو بکاته وه و له ناو گو پ بیته ده ره وه، دهستگیر ناکریت و له سیداره نادریت. هیچ هیزیک له دنیا دا ناتوانیت پیاویکی ئاوا دهستگیر بکات و له خاچی بدات. که واته ئەگه ر سیخو پ یش بووما یه، هه ر نه مده توانی هیچ زیانیک به عیسا بگه یه نم.

مه تتا وه کو ئەوه و ابوو که قسه که ی منی په سه ند کردبئ و گوتی: عیسا هه ندی شتی به هه موومان ده گوت و هه ندی خالی شی له گه ل تاکه تاکه ی ئیمه دا باس کردوو. به لām له و پرووه نا که ئەوانی تر شایه نی بیستنی ئەو بابته نه بن، به لکو له به ره وه بووه که ده یزانی شیوه ی بیرکردنه وه ی هه ریه کئ له ئیمه جیاوازه و ته نیا ده توانن له و بابته تانه تی بگه ین که به ده میدا دیت و له شته کانی دیکه تی ناگه ین. عیسا ده یزانی که من کابرایه کی گومرگیم و ته نیا له ژماره ده زانم، بۆیه به جو ریک قسه ی ده کرد که زیاتر باسی ژماره و کی شی ده کرد. له کو ی ئەو شتانه ی که عیسا به ئیمه ی گوتوو، وا ده گه ی نیت که ئەو نیردراوی خودایه. ئیستهش ئەه ی کابرای پۆمی، تو ده ته وی بزانی فیرکردنه کانی عیسا چی بووه، به لām ده زانم که پۆمییه کان ناتوانن په ی به زانیاریه کانی عیسا به بن.

پرسیم: بۆچی؟

مهتتا گوتی: چونکه ئیوهی پۆمی به بهلگهوه ئیش دهکهن و له پووی لۆژیکهوه لهههموو شتیك دهکۆلنهوه. کاتی که هۆشی ئیوه نهیتوانی پهی به هۆکاری شتی ببات، ئیتر وادهزانن ئهو شته له پووی شیتییهوهیه، ئهگهریش بههۆی شیتی نهران، ئهوا وادهزانن که بیژهری ئهم قسهیه کالفامه، چونکه ئیوه نهتانتوانیوه پیوهری لۆژیک و بهلگه ی خۆتان بسهلمینن.

گوتم: مهتتا، تۆ لهبارهی منهوه که پۆمییهکم، ههله دهکهیت. کاتی من شتیك دهبیستم، ئهوا دهگهرپیمهوه بۆلای ئاوهزی خۆم تا بزانه هزرم پهسهندی دهکات یان نا. ئهگهر هۆشمم پهسهندی کرد و له کاتیکیشدا ئهگهر پهسهندی نهکرد، ههر نالین بیژهری ئهو قسهیه شیتته، بهلکو دهلین ناتوانین پهسهندی بکهین. ئیمه له پۆم خودایهکمان ههیه بهناوی (ژوپیتهر) ئهو گهره ی خوداکانه و ههرهگرمه و ههره بروسکه دروست دهکات. ئیمه واماندهزانی گهره ی خوداکان بۆئهوه ههره بروسکه و ههره گرمه دروست دهکات تا باران ببارینی و کینگه و زهوی و دارستانهکان تیرناو بکات، بهلام سهیرمان کرد گهره ی خوداکان هندی جار بۆئهوه ههرهگرمه ناکات بۆئهوه ی زهوی و کینگه و دارستانهکان تیرناو بکات، بهلکو بۆئهوه دروستی دهکات تا لافاوێک دروست ببی و ههموو شتیك لهناو ببات و خۆر دهرنهکوی و خهک لهناو ببات. ههرچهنده ئهوکاره ی گهره ی خوداکان دژی هز و لۆژیکه، بهلام هیشتا ئیمه نالین که ئهو شیتته، بهلکو دهلین ئیمه ناتوانین له هۆکارهکانی ئهو کاره تیبهگهین.

لهبارهی فیزکردنهکانی عیسا شهوه ههروایه و ئهگهر من نهتوانم به بهلگهکانی هز پهی به فیزکردنهکانی عیسا ببهم، ئهوا پێی نالیم دیوانه، بهلکو دهلیم خۆم کورتم هیناوه و ناتوانم لهوه تیبهگم که عیسا گوتویهتی.

مهتتا گوتی: عیسا دهلی مهلهکوتی من لهم دنیا یه دا نییه و، ئهندامانی ئهنجومهنی بالای یههودییهکان ئهم قسهیان بهدل نهبوو و به دور له لۆژیک و هزریکی تهندرستیان زانی، ئایا تۆ نامادهیت ئهم گوتهیه پهسهند بکهیت؟

گوتم: بهلی، من ئهم قسهیه پهسهند دهکم، چونکه بپروام وایه که عیسا گوتویهتی ((قهلهمهوی من لهم دنیا یه، لهگهله ئهو خهککه نییه که لهم دنیا یه دهژین، بهلکو دهبی ئهم قۆناغه تیپهریت و خهکی ئهم سهردهمهش دهبی بپرون و خهکیکی تری باشتتر له خهکی ئهم سهردهمه جیگه یان بگرنهوه)).

مهتتا گوتی: باش تینهگه یشتوویت. مه بهستی عیسا ئهوه نییه که خهکی ئهم سهردهمه بپرون و خهکی تر جیگه یان بگرنهوه، بهلکو عیسا دهیهوی بلیت که ئهو له

دینای نویدا، واتە ئەو دنیاىەى كە ھەرگیز دواىى نایەت، واتە دنیاى پاش مەرگى مروڤقەكان، بوونى ھەيە و ئەويش ھەرگیز لەناو ناچیت.

ئیمە دوازدە كەسین كە بە قوتابى عیسا دەژمیردرین و پیمان وایە بوئەو، لەجیاتى یازدە كەس یان سیازدە كەس، دوازدە كەسى لە ئیمە ھەلبێژاردوو تا بەسەر دوازدە گەلەكەى جوولەكەدا ھەرمانرەواىى بكەین.

گوتم: من پرسیارەكەشم ئەوھەى كە ئایا عیسا بوئەو ھاتوو كە ئایینى جوولەكە بەھیزتر بكات یان ئایینىكى تری لەجیى دابنئ؟ ئیو دەئین كە گەلى جوولەكە بەھوی مەسیحەو لە سەرانسەرى دنیادا حكومت دەكەن و واتای ئەم قسەھە ئەوھەى كە عیسا بۆ بەھیزکردنى ئایینى جوولەكە ھاتوو نەك بۆ لەناوبردنى.

مەتتا گوتى: گومانى تیدا نییە كە عیسا بوئەو نەھاتوو تا ئایینى یەھودى لەناو ببات، چونكە كاتى عیسا چوو ناو پەرستگا گەرەكەى یەھودییەكانەو، گوتى: ئیرە مالى باوكى من. عیسا بوئەو ھات كە ئایینى یەھودى باشتربكات. كەواتە چۆن دەكرئ عیسا ئەو یاسا و دەستورانەى خودا كە لەلایەن ئیبراھیم و موساو نیردراو بۆ گەلى یەھود، بەتال بكاتەو؟ لەلایەكى ترەو، بیگومان عیسا یاسا و دەستورى نوئى ھیناوە، بەلام ئەم یاسا و دەستورانە دەبیته ھۆى دوژمنایەتى و دووبەرەكى لەنیوان گەلى یەھوددا.

زاخوس بە مەتتای گوت: كیشەكانمان بەپئى پئویست نەرەحەتمان دەكەن و پئویست ناكات ئەو شتانە لەلای بیگانەھەكدا باس بكەیت.

گوتم: لەبەرئەھوى من پۆمىم بۆیە بە بیگانەم دەزانن و نامادە نین پئوینیم بكەن. زاخوس گوتى: من ماوھەك لەگەل پۆمییەكاندا ئیشم كردوو و دەیانناسم دەزانم كە ئیمەى یەھودى نابئ پۆمییەكان ئاشنا بكەین بە نھینیەكانى ئایینەكەى خۆمان، چونكە ئەگەر پۆمییەكان پەى بە نھینیەكانى ئیمە بەرن، ئەوا یاسا و پئساكانى خویان بەسەر ئیمەدا دەچەسپینن و پاشان پۆژئ دادئ كە ئیمەش وەكو ئەوان گوشتى بەراز بخوین.⁴¹

پرسیم: نامادە نین لە نامۆژگارییەنى عیسا سوودمەندم بكەن و یاساكەنى ئەوم پئ بلین؟

⁴¹ ئەوھى لێرەدا دەگوتیت، بېروپ كۆمەلێك لە زاناكانە كە دەئین ((عیسایەكان كوشتى بەراز ناخۆن، بەلام پاش ئەوھى لەگەل پۆمییەكاندا بەكتیبیان پەیدا كرد، كەوتنە ژێر کاریگەرى یاسا و پئساكانى پۆمییەكان و دەستیان كرد بە خواردنى كوشتى بەراز.

مهتتا گوتی: نهخیر، چونکه تو بیانیت و ئیمه ناتوانین ریگهی راست نیشانی بیگانهیهك بدهین.

گوتم: مهتتا، ئیوه ئاماده نهبوون له زانیارییهکانی عیسا سوودمه ندم بکهن و ریگهی راستم پی نیشان بدن، به لام من به تهنیایی و به بی یارمه تی ئیوه ریگهی راست دده و مهوه و دهشزانم که دهگمه شوینی مه بهست و له مهش زیاتر ئیوه نازار نادم و نهگهر حهز ده کهن ئهوا ده توانن برۆن.

زاخوس به توندی سهیری منی کرد و هیچی نهگوت، به لام مهتتا به بی ئهوهی به توندی سهیرم بکات گوتی: من له خودی عیسام بیستوهه که گوتی له وانیه ناوی زۆر کهس بیریت، به لام بانگه واز کهر و ههلبژێردراو نهین. له وانیه تۆش ئی بیریت و بهوهی عیسا بناسی، به لام له وانیه نه توانی بیناسیت و ریگهی راستیش نه دۆزیتوه.

دوای ئهم گوتهیه، مهتتا کهواکهی خوئی دا به سهیریدا بوئه وهی پوختساری نه بیبریت و به بی ئهوهی مالئاواییم ئی بکات له ژوره که چوو دهروه و له پلکانهکان چوو خوارهوه. پاش ئهوه، زاخوس به بی ئهوهی خودا حافیزی بکات، له ژوره که چوو دهرهوه.

پاش پۆیشتنی ئهوه دوو کهسه، بههوی خه مارییهکی زۆروه له سهه تهخته خه وه کهی خۆم پاکشام و ههردوو دهستم خسته سهه ده موچاوم، پاشان له ناگا و توشی نا ئومیدی بووم چونکه مهتتا به منی گوت تا نهیم به جووله که مه حاله بتوانم عیسا بناسم و ریگهی راست بدۆزمه وه و نه شمه ده توانی بيم به جووله که.

هه ندی جار بيم له وه ده کرده وه لهو شاره که دانیشته وانهکانی خودایه کی بی شکل ده په رستن، برۆمه دهره وه و بگه ری مه وه بو پۆم.⁴² من له م شاره دا نامۆ بووم و هه رچه نده وه کو یه هوو دییه کان ریشم هیشته بو وه و جلو به رگی یه هوو دیم له بهر کردبوو، به لام کاتی به ریگا کاندایه پۆیشتم، ئه وانهی له تهنیشته مه وه گوزه ریان ده کرد، پرویان وه رده گیپرا و سهیری منیان نه ده کرد و دیار بوو که ده زانن من بیگانه م.

هه ندی جار به خۆم ده گوت له م شاره کوچ بکه م و برۆم بو شاری قه یسه رییه. نه گه رچی قه یسه رییه شاریکی فه له ستینه، به لام به یه کئ له شارهکانی پۆم ده ژمی ردا و له ویش هم سیرک هیه و هه میش ته ماشه خانه و، ده توانم له وی رابوویم و کاته کان به خوشی به سهه بهرم.

⁴² هه موو خودا کانی پۆم به یکه ر بوو، واته شکل و شیوه یان هه بوو و پۆمه ییه کان و واته بی ئایینه کانی تر ده یانگوت که جووله که کان خودای بی شکل و شیوه ده په رستن.

پاشان داهاتووی خۆم دەهینایه بهرچاوم و سهیرم دهکرد که ئەگەر وهکو پۆمییەکانی تر، کاتەکانی خۆم له رابواردن و خۆشیدا بهفێرۆ بدهم، ئەوا له دواى بیست سالی تر، واته له تهمەنى په‌نجا سالی‌دا دەبم به کابرایه‌کی قه‌له‌و و ورگ دهرپه‌ریو و سه‌ریکی بی توك و، چه‌ند ددانیکیشم کهوتوو و هه‌موو نیشانه‌یه‌کی پیریم ئی دهرکه‌وتوو.

خۆم وادهاته بهرچاو که به‌هه‌یکه‌لیکی قورس و دەمی بی ددان و سه‌ریکی بی موو، یان سه‌ریکی سپییه‌وه له‌نیوان کۆمه‌لیک له‌ مۆسیقاژهن و گۆرانی بیژر و چه‌ند ئافره‌تیکی هه‌رزهدا دانیشتووم و مۆسیقاژهن و گۆرانی بیژه‌کان ئاهه‌نگی خۆش ده‌چرن و، ئافره‌ته هه‌رزه‌کانیش به‌ لاروله‌نجه‌کانیان تیده‌کۆشن من بخه‌نه سه‌ما، بی ئاگا له‌وه‌ی که پیاویکی به‌سالدا چوو ناتوانی سه‌ما بکات.

پاش ئەو قۆناغه، سه‌ره‌ی مردن دیت و پاش مردنیش ده‌مخه‌نه سه‌ر ئاگر و ده‌مسوتینن و خۆله‌ می‌شه‌که‌م ده‌که‌نه ناو ده‌فریکه‌وه و له‌ یه‌کی له‌ گۆرستانه‌کان یان له‌ یه‌کی له‌ په‌رستگا‌کاندا ئەسه‌په‌رده‌م ده‌که‌ن.⁴³

ئهو‌کاته ده‌ستکه‌وتی ژبانی من له‌م جیهانه‌دا وه‌کو ده‌ستکه‌وتی ژبانی ئازهلێک وایه که جگه له‌ خواردن و خواردنه‌وه و تیرکردنی ئاره‌زووه‌کانی تر، هه‌یج مه‌به‌ست و ئامانجیکی نییه‌.

هه‌رچی زیاتر بیرم ده‌کردوه، زیاتر بۆم دهرده‌که‌وت که من ناتوانم وه‌کو ئازهل بژیم و تهمەنى خۆم به‌ خواردن و خواردنه‌وه و تیرکردنی ئاره‌زووه‌کانی ترم بگوزه‌رینم.

زۆربه‌ی خانه‌دانه پۆمییەکان خۆشی دنیا‌یان له‌ خواردن و خواردنه‌وه و تیرکردنی ئاره‌زووه‌کانیاندا به‌دی ده‌کرد و به‌دی ده‌که‌ن، به‌لام من نه‌مه‌ده‌توانی وه‌کو ئەوان بم. من ئەگه‌ر بمویستایه بخۆم و بخۆمه‌وه و کاتەکانی خۆم له‌گه‌ل ژناندا به‌سه‌ر به‌رم، ئەوا ماوه‌یه‌ک له‌ زانکۆی رودسدا وانهم نه‌ده‌خویند و له‌ میسه‌روه‌ پێی ئەم شارهم نه‌ده‌گرته‌به‌ر.

من له‌ مندالیه‌وه هه‌ستم ده‌کرد شتی‌ک له‌مندا هه‌یه که له‌ مندالی خانه‌دانه‌کانی تری پۆمدا نییه‌ و، ئەو شته‌ش وای له‌ من کردوو تا له‌ مناله‌کان دوور بکه‌ومه‌وه و له‌ بیرکردنه‌وه‌دا پۆ بچم و، له‌کاتی‌کدا که منداله‌کان یارییان ده‌کرد، من کتیب بخوینمه‌وه.

⁴³ دیاره ئه‌وه یه‌کی له‌ تاییه‌تە‌نده‌کانی زلم بروه. (و.کوردی)

کاتی دوازده سالان بووم، دهیانویست من بکن به ئەندامی (کۆمەڵەی ئەدەبی پۆم) و ئەگەر دژایەتی و ناپەزایی دوو کەس لە ئەندامە بەتەمەنەکانی ئەو کۆمەڵەیە (کۆمەڵەی ئەدەبی) نەبووایە، ئەوا من دەبوومە ئەندامی کۆمەڵەی ئەدەبی.⁴⁴ پاش ئەوەی کە گەرە بووم، ئەوا هەرچەندە بە تکای گەنجیک هەندێ جار دەچووم بۆ لای ژنان، بەلام ئەو حەزە هەرگیز نەبوو بە نەریتیک کە نەتوانم خۆمی ئی لانه دەم و، هەموو جاری پەشیمان دەبوومەوه کە بۆچی پیاویکی وەکو من دەبی بۆ لای ژنان بچم. نا، پیاویکی وەکو من ناتوانی وەکو خانەدانەکانی تری پۆم تەمەنی خۆی لە گالتهوگە پەدا بەفەرۆ بدات و دەبی لە دەرەوی ژیاندا شتیک بە دەست بخت کە نرخێ هەبی و، ئەگەر من بتوانم عیسا بناسم و پێگە راستییەکی بدۆزمەرە، ئەوا لە تەمەنی خۆمدا ئەنجامیکی بەسوودم دست کەوتوو.

کاتی بیرکردنەوهی من گەیشته ئێرە، هەستامەرە و لەسەر تەختە خەوه کەم دانیشتم، چونکە لەناکاو بۆم دەرکەوت کە ئەگەر قوتابییەکانی عیسا بارەشیان بۆ بکردمایەتەرە و ئەوهی کە دەیانزانی بە منیان بگوتایە، ئەوا بیگومان بەهۆی وتووێژ و لیکۆلینەوهوه خۆم دەسەلماند، چونکە کابرایەکی فەلسەفیم و، پیاویکیش کە فەلسەفە فێر بوویت، بەبی بوونی بەلگە قسەیی خەلک پەسەند ناکات و داوای بەلگەیان ئی دەکات. قوتابییەکانی عیسا پیاوانی خویندەوار و فەلسەفی نەبوون تا بتوانن بە بەلگەوه بۆم بسەلمێنن کە ئەوهی عیسا گوتوویەتی و دەییلت، راستە. لە ئەنجامدا گومانم بۆ دروست بوو و بە خۆم دەگوت کە لەوانەیه ئەوهی عیسا گوتیبیتی، راست نەبی. دەی باشترە کە قوتابییەکانی عیسا منیان پەسەند نەکرد و منیان لە خۆیان دور خستەرە و دۆخیک نەهاتە پیشەرە کە من لەگەڵ ئەواندا وتووێژ و لیکۆلینەوه بکەم و تووشی گومان و دوودلی بچم.

ئەو بەشەیی کە پەیهوئندی بە پەيامی عیسا و نێردراوی ئەوهوه هەبوو، زۆر کاری لە من کرد و زانیم راستە. عیسا پاش ئەوهی کە هات و قسەکانی خۆدای گەیان و مرد، زیندوو بوویەرە و گەرایەرە بۆ ئەم دنیا یە و سەلماندی کە نێردراوی خۆدایە. ئەو،

⁴⁴ لەبەر ئەوهی ئەم قسەیی چیرۆکخۆان لەوانەیه بە نێرۆ بزانریت بۆیه ئیمەش دەتین کە هەر لەم سەرەمەدا (ئینوار تایلە) ی زانی بەهۆدی ئەمریکایی و دروستکەری بەکەمین بۆمی ئەتۆمی، کاتی کە یازدە سالان بوو، بوو بە ئەندامی کۆمەڵەی کانزانی ئەمریکا. هەموو ئەندامانی ئەو کۆمەڵەیە لە زاناکانی کانزانی پێک هاتبوون و گەنجترین ئەندامی ئەو کۆمەڵەیە لەوای (ئینوار تایلە) تەمەنی شەش سال بوو، جگە لە منداڵە یازدەسالە کە بەجۆرێک لێتاتوویی خۆی لە زانستەکاندا نیشان دا تا ئەویان کرد بە ئەندامی کۆمەڵەی کانزانی.

پاش ئەۋەدى كە ھاتە سەر زەۋى گوتى ((ئەى بار قورسەكان وەرن، من پزگارتان دەكەم)). بەلام نەيگوت ((ئەى جوولەكە بارقورسەكان وەرن، من پزگارتان دەكەم)). ئەمە دەيسەلمىنى كە عيسا ئەۋە بوۋە و ھەيە كە ھەموو مىللەتى دىنيا پزگاربان بىنى و منىش كە پۇمىيەكەم، چانسى پزگارپوونم ھەيە. لەو كاتەدا چراى ژوورەكەم كوژايەۋە، چونكە پۇنى چراكەم تەۋاۋ بىۋو، بەلام من لە تارىكى نەترسام، چونكە ھەستەم دەكرد كە جووتى چاۋى پووناك لە دەرونى مندايە.

چاۋەكانى جەستەى من، جگە لە تارىكى ھىچى تىرى نەدەبىنى، بەلام چاۋەكانى دەروونم پووناكى دەبىنى و بە ھىمنى گوتە: عيسا، ئەگەرچى ئىستە تارىكە بەلام من ھەزەكەم تۇ بىنىم، ئايا دەكرى خۇت نىشانى من بەدەيت و لەگەل من بدوويت و ئەو شتانەى كە لە زمانى قوتابىيەكانەۋە بىستورمە، لە تۇى بىيستم؟ لەو كاتەدا دەستى كەۋتە سەر شانم و من چاۋم كردهۋە و سەيرم كرد خاۋەن مائەكەم بە چرايەكەۋە ھاتە ژوورەكەمەۋە. ئەۋ پياۋە چراكەى خستە سەر پەفەكە و پىي گوتە: چىت لى ھاتوۋە و بوچى لە تارىكىدا دانىشتوويت، ئايا نەخۇشيت؟ گوتە: نەخىر.

خاۋەن مائ گوتى: من پىموايە ئەۋ جۈلەكانەى كە ھاتن بو ئىرە تۇيان وا لى كردوۋە و، دەترسم ھاتوچۇ لەگەل ئەم كەسانەدا شىتت بكات. پرسىم: بوچى دەترسى من شىت بىم؟ خاۋەن مائ گوتى: ئەم ئاكارەى تۇ كە لەم تارىكىيەدا دانىشتوويت و دەنگت لىۋە نايەت و داۋات لە من نەكرد چراكەت بو دابگىرسىنم، نىشانەى شىتتىيە؟ گوتە: من لە تارىكىدا پىۋىستم بە چرا نەبوۋ، چونكە ناخى خۇم بە پووناكى دەبىنى.

خاۋەن مائ گوتى: ئەم قسەيەشت بەھۇى شىتتىيەۋەيە و پياۋى ژىر شتىك نالى كە باۋەپ پىنەكراۋ بىت. بەلام مەزن تىوس، من دەزانم چارەسەرى تۇ چىيە؟ پرسىم: چارەسەرى من چىيە؟

خاۋەن مائ گوتى: دەردى تۇ تەنيايىە و چارەسەرى ئەم دەردە ژنەينانە. مەزن تىوس، پياۋى كە بگاتە تەمەنى تۇ، واتە ماۋەى سى سال لە تەمەنى تىپەرىبىت، دەبى

ژن بهیښت و ئەگەر ژن نههینیت، توشی سهراسی دهییت.⁴⁵ تۆ کابرایهکی دهوله‌مندی و ده‌توانی ژن بیښت و، ئەگه‌ریش سه‌روه و سامانت نه‌بوايه ئەوا دیسان توانات هه‌بوو مائیک بکړیت و ژنیکی گه‌نج بهیښت تامندالت بۆ بیښته دنیاوه و، به‌م شیوه‌یه‌ش تۆ له‌گه‌ل منداڵه‌کانی خۆت سه‌رقال دهییت، چونکه ده‌زانم که هه‌موو ئەو که‌سانه‌ی خه‌لکی پۆمن و ناسنامه‌یان هه‌یه، بۆ بزۆی ژیاښان مانگانه‌یه‌کی به‌رده‌وام له حکومه‌تی پۆم وهرده‌گرن و پڼیستیان به کارکردن نییه. ئەگه‌ر تۆ هه‌ژاریش بوویتایه و سه‌روه و سامانیشت نه‌بوايه، ئەوا دیسان هه‌ر توانات هه‌بوو ژن بیښت، چونکه گه‌نجیت و توانای کارکردنت هه‌یه. مه‌گه‌ر من کاتی ژنم هیئا سه‌روه و سامانم هه‌بوو؟

گوتم: پیاوی باش، باسی ژنه‌ینان وه‌لابنی و ئەگه‌ر خواردن هه‌یه له مالدای، بۆم بیښه چونکه برسیمه.

خاوه‌ن مائ گوتی: من له‌م قسه‌یه‌ی تۆ خه‌یالم ئاسووده بوو، چونکه به‌لگه‌ی ئەوه‌یه که بیرى ره‌ش و سه‌راسی‌که‌ت دور که‌وتۆته‌وه و منیش خۆم برسیمه و هه‌ر ئیسته‌ خواردن بۆ هه‌ردوو‌کمان دینم.

پاشان خاوه‌ن ماله‌که له ژوره‌که چووه ده‌روه و چرکه‌یه‌ک دواتر به‌ ته‌به‌قیکه‌وه گه‌راپه‌وه و سه‌یرم کرد نان و زه‌یتون و سه‌وزه‌ی تازه‌ی هیئاوه و، دواتر پیکه‌وه ده‌ستمان به‌نا‌خواردن کرد.

⁴⁵ وشه‌ی (سه‌راسی) که له فارسیدا به (مالیخولیا) نووسراوه و ئەم وشه‌یه‌ش له وشه‌ی لاتینی (مالن خولیا) وه‌رگه‌ردراوه که ئەم وشه‌یه به (ملیس خول) وه‌رگه‌ردراوه بۆ زمانى یۆنانى که مانای (به‌لغه‌مى ره‌ش) یان (سه‌فرا-ره‌نگ زه‌ردى) ده‌گه‌یه‌نیت و هه‌ندێ له زانایان له‌وانه (عه‌باس ئیقباالى ناشتیانی) گوتویه‌تی که (مالیخولیا) له‌به‌رئ‌وه‌ی له وشه‌ی لاتینی (مالن خولیا) وه‌رگه‌راوه، بۆیه ده‌بین هه‌ر به (مالن خولیا) بخویندریت‌وه و به‌ه‌م‌ۆ هه‌له‌ی لاتینییه‌وه پیتی(ن) گه‌رپاوه به پیتی (ی). ئەم بیرویه‌چوونه‌ش راسته، چونکه هه‌ندێ پیت که وه‌رده‌گه‌ردریت‌ه سه‌ر زمانیکی تر، گه‌رپانی به‌سه‌ردا دیت.

هاتنی که سیکی چاوه پروانه کراو

پۆژی دواتر له مال چوومه دهرهوه و به پینگاکانی شاردا به پری که وتم. ئەو پۆژه من جگه له پیاسه کردن هیچ مه به ستيکم نه بوو. له ناو شار کۆمه لیک له کاسبکارهکان بازاریکی تایبه تیان ههیه، له وانه مسگهر و ئاسنگهر و پیلادروو.

من له بازارپی پیلادروودا به سهیری دورینی پیلادوهوه سهرقال بووم و پاشان پری دهرهوهی شارم گرت بهر بۆئهوهی له سههه یهکی له گرده نزیکهکانی نزیکه شارهکه سهیری دیمهنی گشتی شار بکه.

له کۆی ئەو شتانهی له ناوهوه و دهرهوهی شاردا به دیم کرد، بۆم دهرکهوت هیچ کهسی له بیری عیسادا نییه. له هیچ یهکی له شهقامهکانی شاردا له بارهی عیساوه قسهیان نه دهکرد و له هیچ دوکانیکدا ناوی عیسا نه ده بیسترا، وهکو ئەوه وابوو که دانیشتوانی ئەو شاره به تهواوی پووداوی له سیدارهانی عیسایان فراموش کردب.

پاش گهڕانهوم بۆ ناو شارهکه، سهریکم دا له پرستگا و چوومه ناو جهوشهی یهکهمی پرستگا کهوه که تایبهته به بیانییهکان و، کاسبکارهکان تییدا سهرقالان به کاری خۆیانوه. له ویش بهرگویم نه کهوت کهسی له بارهی عیساوه قسه بکات و ههموو قسهکان په یوهندی به نرخى شتوومهک و پارهوه هه بوو.

چوونه ژوورهوه بۆ جهوشهکانی تر بۆ بیانییهکان قه دهغهیه، به لām ئەگه ریش چوونه ژوورهوهی بیانییهکان ئاسایی بووایه، من حهزم نه دهکرد به شهکانی تری پرستگا که ببینم، چونکه لهو پۆژهوهی که دنیا دروست بووه، ههموو پرستگاکان له ههموو شوینیکدا وهکو یهک وان و له ناویاندا مه پ و گا و ههندی جاریش مروقی تییدا ده کهن به قوربانى و، کاهینهکانی پرستگا به بیانووی جۆراوجۆر، زیپ و زیو له خه لک دهستینن. ئەو پۆژه تا نزیکى خۆرئاوا بوون، له شوینه جیاجیاکانی ناو شار و دهرهوهی شاردا بووم و، کاتی که تیشکی خۆر له سههه دیوارهکانی شاردا دیار نه ما، پینگهی ماله وهم گرت بهر.

خاۋەن مالە سىرپاننىيەكەم لە بەردەم دوكانەكەي خۇيدا پراۋەستابوو و ھەر كە منى بىنى، بەپەلە خۇي گەياندە من و گوتى: مەزن تىوس، كەسى ھاتوو و دەيەي چاۋى بە تۆ بكويت و ئىستەش لە ژورەكەدا دانىشتوو و چاۋەپىي گەپرانەۋەي تۆيە.

خاۋەن مالەكە بەجۆرىك ئەم قسەيەي كرد كە ۋەك بلىي دەبوو بابەتلىكى نەينى كە نابىت ئاشكرا بكرىت، بە من رابگەيەنىت.

گوتم: من لەم شارەدا جگە لە "ئادان ئابىر" (ئەو ئەفسەرە پۇمىيەي كە دوينى ھات بۇ ئىرە) ئاشنايەتيم لەگەل كەسى تر نىيە تاكو بىتە مالەكەم.

خاۋەن مالەكە گوتى: خۇشخالم بەۋەي كە تۆ ئامۇڭگارىيەكەي دوينى شەۋى منت جى بەجى كرد و بىرارت دا خۇت لە تەنپايى پزگار بكەيت و بە ئافرەتلىك گوتوو بىت بۇ مالەكەت و لەم تەنپايى پزگار بكات. ھەرچەندە تۆ گەنجىت و قۇزىت و توانات ھەبوو ژنىكى لەو باشتر بىنىت، بەلام ئەۋىش خراپ نىيە و دوو چاۋى جوانى پىۋەيە و، بۇئەۋەي خەلك قسەي خراپ نەكەن، پىم گوت كە لە ژورەۋە چاۋەپوانى گەپرانەۋەي تۆ بكات. ئەو ئافرەتە ئىستە لە ژورەكەي تۇدا دانىشتوو و چاۋەپىيە بگەپىتەۋە.

من بە ھىچ ئافرەتلىك نەگوتبوو بىت بۇ مالى من و لەم شارەدا ھىچ ئافرەتلىك نەدەناسى. لەو پۇژەۋەي من پىم نايە ئەم شارەۋە، تەنپايەك ئافرەتم بىنى ئاشناي من بىت كە ئەۋىش كلودىيائى ژنى فرمانرەۋاي گشتى يودە بوو و، ئەو ئافرەتە پاش كۆتايى ھاتنى پۇژەكانى جەژنى گەۋرە، لەگەل ھاۋسەرەكەيدا لەو شارە پۇيشت. ئەگەرىش لە شارەكەدا بىمىيە، ئەۋا كلودىيا نەدەھات بۇ مالم. ھەربۇيە كاتى لە پلىكانەكە چوومە سەرەۋە، زۆر جەزم دەكرد بزائم ئەو ئافرەتەي ھاتوو بۇ دىدارى من، كىيە.

پاش ئەۋەي چوومە ژورەۋە، سەيرم كرد ژنىك لەسەر زەۋى دانىشتوو و بەجۆرىك جەكەي بە دەۋرى خۇيدا پىچاۋە كە نەمدەتوانى پوخسارى بىنم. ئەو ژنە كاتى زانى ھاتوومەتە ژورەۋە، پۇشاكەكەي لەسەر پوخسارى دوور خستەۋە و توانىم دەموچاۋى بىنم، بەلام ھەر نەمناسى. كاتى ژنەكە كەۋتە قسە و دەنگى بە گويم ئاشنا بوو، ئىنجا زانىم ئەو ژنەيە كە شەۋىك لە تارىكىدا پوبەپووم بوۋيەۋە. من ئەو شەۋە نەمتوانى پوخسارى ئەو ژنە بىنم، بەلام دەنگىم بىستبوو.

ژنەكە گوتى: كابرايى پۇمى، ژنىكى ۋەكو من كە شەۋى لەگەل پياۋىكدا ئاشنا بىت، نابى بە پۇژدا بېرات بۇلاى ئەو پياۋە، چونكە زىان بە ناوبانگى دەگەيەنيت. ژنانى ۋەكو من كەسانىكن كە تەنيا بە شەو لە مال دىنە دەرەۋە و بى ئەۋەى پۇژ ھەلبىت، دەرۋەنەۋە بۇ مائەۋە و تا شەۋىكى تر لە مال ناچنە دەرەۋە.

گوتم: مريەمى بىرت، بەو جۇرەى كە دەيبىنى من ناۋى تۆم فەرامۇش نەكردۋە و بە داخەۋەم كە ئەو شەۋە لە تاريكىدا پوخسارى تۆم نەبىنى، چونكە جوانيت و، بە تايبەت چاۋەكانت زۇر جوانە. تۇ بۇ ناوبانگى من ترست نەبىت، چونكە من لەم شارەدا نامۇم و ھىچ ناوبانگىكم نىيە كە لەدەستى بەم.

ژنەكە گوتى: باسى جوانى من مەكە، چونكە جوانى، منى چارەپەش كرد و ئەگەر ژنىكى جوان نەبوۋمايە، بە شەو ھاتوچۇم نەدەكرد.

گوتم: مريەمى بىرت، تۇ بۇچ بابەتلىك ھاتوويت بۇ ئىرە و دەتەۋى چى بلىيت؟ ژنەكە گوتى: ئەم شارە ۋەكو پۇم، ۋەك بىستۋومە، شارىكى گەرە نىيە تا كەسەكان ۋەكو ئىرە كە ھەموۋى يەكتر دەناسن، يەكترى نەناسن و، لەكارەكانى يەكترى دەكۆلنەۋە و دەزانن كە تۇ دەست دەخەيتە ئەو كارانەۋە كە پەيوەندى بە تۆۋە نىيە.

پاشان ئەو ژنە بابەتلىكى ترى ھىنايە پىشەۋە و گوتى: ئەو پياۋەت بىنى كە گۆزەيەكى ئاۋى ھەيە؟

گوتم: بەلى، ئەۋم بىنى.

ژنەكە گوتى: پىمۋايە بەو جۇرەى كە ويستۋوتە، سوودت ئى نەبىنيۋە. من وامۋانى مريەمى بىرت كاتى رىنوۋىنى منى كرد بۇلاى ئەو پياۋەى كە گۆزەكەى پى بوو، ئىستە بۇئەۋە ھاتوۋە تا كرىكەى ۋەربىگرىت، بۇيە دەستم كرد بە باخەلمدا بۇئەۋەى پارەى بەمى.

مريەمى بىرت گوتى: من بۇئەۋە نەھاتووم پارەت ئى ۋەربىگرم و نابى ھىچم بەدەيتى، بەلكو ئەۋە منم كە قەرزدارى تۆم.

من بەسەرسامىەۋە سەيرى ئەو ژنەم كرد و نەمدەزانى بۇچى ھاتوۋە بۇلاى من و چى لىم دەۋى. خاۋەن مائە سريانىيەكەى من تەقەى لە دەرگا دا و پاش ئىزن ۋەرگرتن، ھاتە ژوۋرەۋە و گوتى: خواردنەكەت نامادەيە ۋەگەرىش نان ناخۇيت و واى بەباش

دەزانی که له گەل ھاوڤرگەتدا کات بە سەر بەریت، ئەوا لەوانە یە خواردنە کەت بە گەرمی
بۆ هەل بگرم تا کاتی دەرفەتی نانخواردنت دەبی.

گوتم: خاوەن ماله باشە کەم، تۆ سەبارەت بە من و ئەم ژنە هەلەت کردوو و
پەيوەندی من و ئەم ژنە دوورە لەوەی که تۆ بیرى ئى دەکەیتەو. هاتنى ئەم ژنە، پى له
نانخواردنى من ناگریت و لەبەرئەوێ برسىمە، پیت دەئیم که خواردنە کەم بۆ بیئیت تا
له گەل ئەم ژنە نان بخۆم و ئەگەریش خۆت بۆم ناهینى، ئەوا بە کچە کەت یان ژنە کەت
بلى خواردنە کە بیئیت.

مريەمى بیرت گوتى: نا نا، من له گەلت نان ناخۆم، چونکه نابى پیاو له گەل
ژنیکی وهکو مندا نان بخوات. بهیله با له کاتی نانخواردندا خزمەتت بکەم و پاش
ئەوێ که نانت خوارد و تیر بوویت، ئەوا ئەگەر شتکیت ئى مایەو، من دەبخۆم.

خاوەن ماله که سهیریکی منى کرد و گوتى: ئەو پیاوێ که دەبیئى کابرایەکی
پۆمییه و شارەزای نهریتی ئیره نییه و نازانى که ئەو ژنانهى وهکو تۆ وان، نابى له گەل
پیاواندا نان بخۆن. من رازى نابم ژنە کەم یان کچە کەم بۆ هیئانى خواردن بیئە سەرەو
و لەم جیگە یە تۆ ببینن، بەلام ئیزنت پى دەدەم برۆیتە خوارەو و لە چیشخانەدا وهکو
که نیرە که کان نان بخۆیت.

ژنە که له جى خوى ههستایهوه و گوتى: من له گەل ئەو پیاوێدا دەپۆم و لە
چیشخانە خواردنت بۆ دینم.

ويستم پى ئى بگرم، بەلام خاوەن ماله که گوتى: بهیله با ئەرکی خوى جى به جى
بکات.

ژنە که له گەل خاوەن ماله کهدا پۆیشت و ئەوێندەى پى نەچوو بە تەبەقنەو که
چەند دەفریکی خواردنى لەسەر دانابوو، گەرایەو و ئاوى هیئا و من دەستەکانى خۆم
شوشت و پارچە پەرۆیهکی پیدام و دەستم وشک کردەو.

ژنە که گوتى: پاش ئەوێ که نانه کەت خوارد، من دەپۆم بۆ چیشخانە و نان
دەخۆم.

گوتم: مريەمى بیرت، لەسەر ئەم تەبەقەدا ئەوێندە خواردن هەیه تا سى کەس تیر
بکات و ئیمەش دوو کەسین، بۆیه دانیشە و لیره نان بخۆ.

مريه می بیرت گوتی: لهم شارهدا پیاوه یه هوودییه کان له گهال ژناندا نان ناخون.
 تو چوون ده ته وی له گهال من که ژنیکی شه وره وم، نان بخویت؟
 گوتم: من یه هوودی نیم و پومیم بویه شوریهی نییه به لامره له گهال ژناندا نان
 بخوم.

مريه می بیرت دانیشتیت و منیش نیوهی ئه و خواردنانهی که له ته به قه که دا بوو،
 خسته به رده می ئه و پاشان که تیری خوارد، دهستی منی ماچ کرد و گوتی: تو
 یه که م پیاویت که به م شیوهیه رهفتارم له گهال ده که ییت و به هاوسفره ی خوتم ده زانی.
 لهم شارهدا، کاتی کچی له دایک ده بن، باوکی کچه که وه کو خاوه ن پرسه سهرتاپای جلی
 رهش ده پوشتیت و ته نانهت سهیریکی پوخساری منداله که ی ناکات و، ئیتر کچه که به بی
 خوشه ویستی باوکی گوره ده بیئت. پاش ئه وهی که گه یشته ته مه نی بالقی بوون، باوکی
 دهیدات به شوو و هیچ باوکی گوی به ته مه نی میردی کچه که ی نادات و ته نیا ئه وه
 له بهرچاو ده گریت تا بزانی ئه وهی که دهیه وی بیی به زاوای، خاوه نی سهروهت و
 سامانه یان نا. مه ندی جاریش کچانی ده یان دوازه سالان ده دن به و پیره پیاوانه ی
 که ته مه نیان هه شتا سال ده بیئت.

ئه و پوژانه ی که ده چووم بو سه ر کانی بوئه وهی ئا و به یتم، وینه ی خوم له
 کانییه که دا ده بیینی و، که سه یرم ده کرد کچیکی جوانم، هه زم نه ده کرد بمدن به پیره
 پیاویکی ده و له مه ند و هه ر ئه مه ش بووه هوی ئه وهی کاری خراپه بکه م. سه ربورده ی من
 هه ر ئه مه بوو و هیچی ترم نییه بو ت باس بکه م، چونکه ده زانم که خوت ده زانی کاتی
 ژنیکی ناوی ده زپی، ئه ویش له نا و گه لیکی وه کو گه لی یه هوود، تا چ پله یه ک که م
 ده بیته وه.

له و کاته به دواوه، ئیتر که س به زه یی به مندا نه هاته وه. له نا و گه لی ئیمه دا ژنان به
 گشتی له ئازهل که مترن، چ بگات به ژنیکی که وه کو من به دناویش بیئت. به رده وام دوو
 شت منی ئازار ده دا، یه کیکیان ئه وه یه که ده میینی ژنیکی گونا هکارم و له لای خودا بی
 که لکم، ئه وه ی تریان ئه وه یه که ده مزانی هه موو خه لک به بوونه وه ریکی گلاوم ده زانن و
 پاریزم ئی ده که ن.

گوتم: مريه می بیرت، گونا هی تو له گونا هی ئه و ژنانه خراپتر نییه که وه کو تو
 وان و له پیگه ی له ش فروشیه وه برژیوی په یدا ده که ن.

مىرەمى بېرت گوتى: من لە ژياندا ھىچ ئومىدىكم نەمايوو و بىروام نەدەكرد پۇژى دابىت بكمە بەر لىخۇش بوون، تا كاتى عىسا ھات و پاش ئەوھى ئەو پىاوه دەرکەوت، ئىنجا ئومىدىك پروناكى بە دلّم بەخشىو، چونكە عىسا ناو و ناتۇرەى بە ئىمەى ژنانى خراپەكار نەدەگوت و، بە پق و كىنەو لىى نەدەپوانىن و دەيوىست رىگەى راستىان پى نىشان بدات. عىسا پزق و پۇژى دەدا بە ھەموو مندالآن و تەنانەت كچە بچكۆلەكانىش، ئەمە لەكاتىكدا كە لەناو گەلى جوولەكەدا باوكەكان پقيان لە كچى بچكۆلەىە و بەو جۇرەى كە گوتم يەھوودىيەكان لە دواى لەدايك بوونى كچىك، خۇيان رەش پۇش دەكەن.

بە داخەووم كە نەمتوانى لە عىسا نزيك بىمەو، چونكە دەوروبەرەكەى نەياندەھىشت نزيكى بكمەو، بەلام لە دورەو دەمبىنى و سەيرم دەكرد كە قىافەى گوزارشتى لە بەزەى و ھىمنى و چەشەنە خۇشەويستىيەك دەكات. پاشان، پۇحانبيەكانى ئىمە، ئەوانەى كە بەدرىژاى تەمەنيان تووشى گوناھ نەبوون، مەحكومىان كەرد بە لەسىدارەدان و ئەو پىاوه چاكەكارەيان لەخاچ دا و تەرمەكەيان ئەسپەردە كەرد.

كاتى قسەكانى ژنە بەدەرەوشتەكە گەيشتە ئىرە، دەستى كەرد بە گريان و پاش ئەوھى كەمىك گريا، ئەشكى چاوەكانى سېرى و گوتى: زىندوو بوونەوھى عىسام لە كەسنىك بىستوو كە گومانم لە قسەكانى نىيە و ھەر ئەو لەبارەى تۇشەو لەگەل من دوا و گوتى كە تۇش دەزانى عىسا زىندوو بۇتەو و لەناو گۇرەكەى ھاتۇتە دەرەو.

گوتم: مىرەمى بېرت، بۇئەو ھاتوووت كە ئەم مەسەلەيەت بۇ باس بكمە؟
ژنەكە گوتى: ئەوھى كە گوتم، پىشەكەيەكە بۇئەو شتەى كە دەمەوى بىلیم. من بۇئەو ھاتووم بۇ لای تۇ تا پىشنىار بكمە بە يەكەو بەچىن بۇ جەلىلە و لەوئى عىسا بىننىن. ئەمپۇ ئەوھى كە بىھوئى عىسا بىننىت و قاچى ھەبىت بۇ پۇيشتن، لەم شارە پۇيشتوون و تەنانەت كۆمەلىك لەو ژنانەى كە خوازىارى بىننىنى عىسا بوون، لەم شارەو بەرەو جەلىلە كەوتوونەتە پى، چونكە شەوى پىشتر عىسا خۇى بە قوتابىيەكان نىشان داو و گوتووئەتى كە بىرىارى داو بەچى بۇ جەلىلە و، ئەو كەسانەى كە خوازىارى بىننىنى ئەون، دەتوانن بپۇن بۇ جەلىلە.

ئەوێ که مریه می بیتر گوتی: بۆ من شتیکی تازه بوو و نه میبستبوو که شهوی پیشتر عیسا خۆی به قوتابییهکانی نیشان داوه و به په شوکاوی گوتم: ژنه که، زیاتر له سه ر ئه م با به ته قسه بکه و پیم بلی بزانه شهوی پیشتر، عیسا له کوئی خۆی به قوتابییهکان نیشان داوه؟

مریه می بیتر گوتی: شهوی پیشوو یازده کهس له شوینکه وتوانی عیسا، هه ر له شوینهی که پاش زیندوو بوونهوی عیسا ئه ویان بینیبوو، توانیان ئه و بینن. ئه و یازده کهسه له باله خانه که دا کۆ بیوونه وه و عیسا چۆته ژوره وه و خۆی پی نیشان داو. ئه وان به بینینی عیسا سه رسام بیوون و وایانزانیوه به هه له دا چوون. به لام عیسا گوتی ((من له گوشت و خوین و ئیسک دروست کراوم و بوونه وهریکی خه یالی نیم)). بۆئهوێ خه لکی تر بزانه که ئه و بوونه وهریکی خه یالی نییه، به وانی گوتوو که ده ست له له شی و به تایبه ت له برینه کانییه وه بده ن و "تۆماس" یش که یه کیکه له قوتابییهکانی عیسا، دهستی خسته سه ر برینهکانی. پاشان عیسا گوتی ((من پیش ئیوه ده چم بۆ جه ليله و هه رکهس خوازیاری بینینی منه، با بیته بۆ جه ليله و له وێ چاویان پیم بکه ویت)).

هه ر ئه و کاته، قوتابییهکانی عیسا خۆیان بۆ پۆیشتن بۆ جه ليله ئاماده کرد و ئه مپۆ به یانییه که ی، دوو دوو و سێ سێ پێی جه ليله یان گرته به ر. ژنه کانیس کاتی زانییان قوتابییهکانی عیسا به ره و جه ليله ده پۆن، ئه وانیش پێی جه ليله یان گرته به ر. گوتم: تۆ خۆت دوینی شه و له و باله خانه بوویت، ئایا له نیو قوتابییهکاندا عیسات بینیبوو؟

ژنه که گوتی: نه خیر، من دوینی شه و له وێ نه بوو.

پرسیم: ئه ی چۆن له م مه سه له یه ناگادار کرایته وه.

ژنه که گوتی: من ئه م مه سه له یه م له مریه می مه جده لیه بیست.

گوتم: ئه و چی به تۆ گوت؟

ژنه که گوتی: هه موو ئه و شتانه ی که من به تۆم گوت، مریه می مه جده لیه بۆ منی به یان کرد و گوتی قوتابییهکانی عیسا پێیان گوتوو که نابێ بیته بۆلای تۆ و ناچاریان کردوو له تۆ، له به رئه وه ی بیانیت، خۆی به دوور بگریت، هه ربۆیه ئه و نه ییتوانی بیته

بۇلاي تۆ و منى نارد تاكو ئەم ھەوالەت پى پابگەيەنم و پىشت بلىم كە عيسا چوۋە بۇ جەليلە و لەبەرئەۋەي كە خوازىارى ناسىنى ئەۋىت، ئەۋا بېرۇ بۇ جەليلە تاكو ببىنى .
پرسىم: بۇچى عيسا چوۋە بۇ جەليلە و چ بەرژەۋەندىكى ھەبوۋە كەۋا پۇشتوۋە بۇ ئەۋى.

ژنەكە گوتى: من ئاگام لە بەرژەۋەندى ئەم مەسەلەيە نىيە و لەۋانەيە قوتاببىيەكانى عيساش، ئەۋانەي كە دويىنى شەۋ بىنيويانە، نەزانن كە بۇچى مەسىح ھاتوۋە بۇ جەليلە.

پرسىم: بۇچى ھاتى بۇ لاي من؟

مريەمى بىرت گوتى: بۇئەۋەي داۋات ئى بگەم من لەگەل خۆت ببەي بۇ جەليلە.
پرسىم: ئەي خۆت ناتوانى ۋەكو ئەۋ ژنانەي تر كە بەرەو جەليلە بەرپى كەۋتوون، بچى بۇ جەليلە؟

ژنەكە گوتى: ژنەكانى دى بەتەنيا نەپۇشتوون، بەلكو لەگەل پياۋەكانى خۇياندا پۇشتوون. بەلام كەس نامادە نىيە من لەگەل خۇي ببات بۇ جەليلە، چونكە بە ژنىكى گلاۋم دەزانن و ھەموويان خۇيان لە من بەدوور دەگرن. جگە لەمانە من پارەي گەشتم پى نىيە و ۋادەزانن ئەگەر بە تەنيا بەرپى بگەوم و بېرۇم، ئەۋا لە پىگادا توۋشى سەربازەكانى لژيون يان توۋشى دزەكان دەبم.

من دەمزانى ئەۋەي كە مريەمى بىرت گوتى، راستە و لەبەرئەۋەي كە بىستوۋىەتى شەۋى پىشوو عيسا خۇي بە قوتاببىيەكان نىشان داۋە و پىنى گوتوون كە دەپرات بۇ جەليلە، بۇيە ئەۋىش ھەز دەكات خۇي بگەيەنىتە جەليلە.

بەلام ئىمە لەسەردەمىكدا دەژىن كە پىروپاگەندەي بى بنەما زووتر بلاۋ دەبىتەۋە و رەنگە مەسەلەي دەركەۋتنى عيسا لە شەۋى پىشووۋا لەلاي قوتاببىيەكانى، لەۋجۇرە پىروپاگەندانە بىت.

من دۇنيا بووم مريەمى مەجدەلىيەش درۆي نەكردوۋە، بەلام ئەۋ كە خۇي لە بالاخانەكەدا نەبوۋبى، ئەۋا بىگومان دەركەۋتنى عيسا لەكەسانى ترەۋە بىستوۋە. كەۋاتە پىش ئەۋەي بېرۇم بۇ جەليلە، دەبى لىكۆلىنەۋە بگەم تاكو بزائىم ئايا مەسەلەي دەركەۋتنى عيسا لە شەۋى پىشووۋا و وتوۋىژى لەگەل قوتاببىيەكاندا، راستە يان نا.

ئەۋەبوۋ بە مريەمى بىرت گوت: ئىستە شەۋە و ناتوانىن گەشت بگەين. با ئەمشەۋ پىشووۋا بەدەين و پاش ئەۋەي كە پۇژ بوۋىەۋە، من لىكۆلىنەۋە دەكەم تاكو بزائىم ئايا عيسا چوۋە بۇ جەليلە يان نا؟ ئەگەر زانىم عيسا چوۋە بۇ جەليلە، ئەۋا سبەي

پىداۋىستى گەشت نامادە دەكەين و بەيەكەۋە بەرپى دەكەوين. من بەجۆرىك پىداۋىستى گەشت رېك دەخەم كە بتوانم بە خىزايى و بەبى ماندوو بوون بگەينە جەليلە و لەۋى عيسا بىين.

ژنەكە نارامى نەگرت و گوتى: لە بەيانىيەۋە تاكو ئىستا چاۋەرۋان بووم بۆئەۋەى تۆ بىينم و بەيەكەۋە بەرپى بگەوين بۆ جەليلە. تۆش دەلنى پىداۋىستى گەشت نامادە دەكەم، بەلام من دەلئىم پىويستمان بە پىداۋىستى گەشت نىيە و ھەر ئىستە دەتوانىن بەرپى بگەوين و لەبەرئەۋەى كە ھەۋاش گەرمە، دەتوانىن شەۋان لە بىاباندا پشور بەدەين.

گوتم: مريەمى بىرت، بە قسەكانتدا ديارە كە ئەزموننت لە گەشت كردندا نىيە، چونكە ئەگەر ئەزموننت ھەبوۋايە، ئەۋا دەترانى كە مروڤ پيش ھەموو گەشتىك، دەبى پىداۋىستى گەشت و پىويستى رېگا ھەراھەم بكات و ئىنجا بەرپى بگەويت بۆئەۋەى كە ئەگەر لە رېگادا نەخۆش كەوت، بتوانى خۆى چارەسەرى خۆى بكات يان پشور بدات و، ھەرۋەھا بۆئەۋەى گرفتارى دەلەدزەكانىش نەبىت. كەۋاتە تا سەبەى نارام بگرە و جى بەجى كردنى كارەكان بسپىرە بە من و خۆم پىداۋىستى گەشت نامادە دەكەم و دەتگەيەنمە جەليلە و كاتى گەشتىتە ئەۋى، ئىنجا تۆ رېنوئىنى من بگە.

ژنەكە گوتى: من لە شارەكانى دەۋرۋەرى دەرياچەى جەليلە، تەنيا شارى "كوفر نائو" دەناسم و شارەزاي شارەكانى تر نىم.

گوتم: ناسىنى ئەۋ شارە بەسە، ئىستەش بېرۆ و بخەۋە و بەيانى زوو ۋەرە بۆلاى من تا پىت بلىم كە دەچم بۆ جەليلە يا نا.

ژنەكە دەترسا بەجى بەئىلم، واتە نەمەۋى لەگەل خۆم بىبەم بۆ جەليلە بۆيە گوتى: من ھىچ شوئىنىكم نىيە تاكو بۆى بېرۆم و شەۋ تىيدا بخەوم. بەئىلە با ئەمشەۋ لەم مالدە، لە دەرەۋەى ئەم ژورەدا، لەبەر ھەيوانەكەدا بخەوم.

من دەمزانى كە چارەيەكم نىيە جگە لەۋەى خۆم بە بىينى ئەۋ ژنە پابەينم، چونكە ئەۋ چاۋەرپى بوو لەگەل خۆم بىبەم بۆ جەليلە. بۆيە پازى بووم كە لە گۆشەيەكى ئەۋ ژورەى كە من تىيدا دەخەۋتم، بخەۋى.

مريەمى بىرت لە گۆشەيەكى ئەۋ ژورەدا خەوت و منىش خەوم لى كەوت.

بەرەو دەرياچەي جەليلە

بەيانی پوژى دواتر، پاش ئەوھى كە دەنگى كەپرەناكانى پەرستگا كەوتە بەر گويى، مریەمى بیترت لەخەو ھەستا و بە ھیمنى دەستی كرد بە خویندنى نوێزى بەيانی. من لە ژورەكە چوومە دەرەوھ و لە پليكانەكان چوومە خوارەوھ و سەیرم كرد خاوەن مائە سریانىيەكەم دوكانەكەى كردۆتەوھ.

پیم گوت: پیاوی باش، كاتى ئەوھ ھاتووھ كە من لەم شارە بپۆمە دەرەوھ و لە گەشت كردنم بەردەوام بىم. ئەو ژنەى كە دوینى شەو لە ژورەكەمدا بوو، ھیشتاش ھەر لەویيە و بپيارم داوھ لەگەل خۆم بببەم بۆ جینگايەك. بەلام جەلكانى باش نییە و داوات لى دەكەم جلیكى باشى بۆ بكريت و پەچەيەكى دريژ و جوانیشى بۆ بكپرە با بیدات بە سەريدا تا ئەو كەسانەى كە لەگەلمدان و دەیبینن، وانەزانن ژنیكى ھیچ نەزانە. من دەپۆم بۆئەوھى كاریك ئەنجام بدەم و ھیوادارم تا دەگەرپۆمەوھ تۆ جلوبەرگەكەت بۆ ئەم ژنە كریبیت و پاش ئەوھى كە گەرپامەوھ، پارەى جلوبەرگەكەت پى دەدەم.

خاوەن مائەكە گوتى: ئەگەر من لە جىى تۆ بوومايە، جلوبەرگم بۆ ئەم ژنە نەدەكپى و لەگەل خۆم نەمدەبرد بۆ ھیچ جینگايەك. من نازانم لە پاش چوونە دەرەوھ لەم شارە بۆ كويى دەچى، بەلام ئەوھندە دەزانم كە ئەگەر بتەوئ بچى بۆ ھەر شارێك، لەم جۆرە ژنانەى زۆر تىدايە، جا ژنى گەنج و جوانیش. پیاویكى ژیری وەكو تۆ بۆ ئەم جۆرە ژنانە زەرەر لە خۆى نادات و شارەوشارى پى ناكات. بەلام ھەرچونىك بیت، من خۆشحالم كە ھۆكاریكت پەيدا كردووھ تا پنییەوھ مژۆل ببیت، ھەرچەند ئەگەر ئەو ھۆكاری مژۆلییە ئەم ژنە بیت ئەو خۆ خەریككردن لەگەل ئەم ژنەدا دەبیتە رینگەر لە بەردەم جوولەكەكاندا كە بیانەوئ تووشى سەراسیئت بكەن.

من لە خاوەن مائەكەم جیا بوومەوھ و بەرپى كەوتم تاكو خۆم بگەيەنمە دوكانى ئاریستانووسى پارەگۆپرە كە پارەى ھەوالەى منى لەلابوو، چونكە بۆ گەشت كردن بۆ جەليلە پنیویستم بە پارە ھەبوو و، بەبئى پارەى نەخت نەمدەتوانى لەو شارە بپۆم.

ئاریستانووس دوكانەكەى خۆى كردبۆوھ و كاتى منى بینى، زۆر سەرسام بوو و گوتى: ریشى تۆ ئیستە زۆر لە ریشى من دريژترە و بەم زونارەى كە بەستووتە بە

خۆتەرە لە جوولەكەكان دەچیت. پاشان پرسى: ئەرەى كە ويستت بىزانى، زانیت يان نا؟

گوتم: بەلى ئارىستانوس، لىرە نىشم نىيە و دەمەوى لەم شارە پرۆم، چونكە ھەواى ئىرە گەرمە و بەھوى نزيك بوونەرەى ھاوینىش گەرمتر دەبى، بەلام لە كەنارەكانى دەرياچەى جەليلەدا ھەوا فېنكە و دەمەوى پرۆم بۆ ئەرە ناوچەىە و ماوەيەك لەوى بژىم و سوود لە ھەواى خۆشى ئەوى ببىنم. بىستوشمە كە شارى تەبەرىيە يەككە لە شارە جوانەكانى پرۆژەلاتى زەوى و پاش ئەرەى كە چووم بۆ ناوچەى جەليلە، لە شارى تەبەرىيەدا نىشتەجى دەم.

پىاوە پارەگۆرەكە گوتم: شارى تەبەرىيە لەلایەن ھىرودى پادشای ئەم ولاتەرە دروست كراوە و ھەموو كەرەستە و پىداوېستىيەكى خۆشگوزەرانى كە لە پرۆم و شارەكانى دىكەى يۇناندا ھەيە، لەوئىش دەستەبەر كراوە بۆئەرەى ئەو گەشتيارانەى كە دەيانەرەى كۆچ بكن، لەوى نىشتەجى بن و وایان ئى بكات كە پارەپولنى خۆيان لەر شارەدا خەرچ بكن. ھەرەھا ئەگەر تۆش پرۆیت بۆ ئەوى ئەوا پىموايە پرۆوشوئىنى گەشتيارەكانى تر دەگریتە بەر و ناچار دەبىت لە تەبەرىيەدا برى پارەى باش خەرچ بكەیت.

گوتم: ئارىستانوس، مەبەستى من لەم گەشتە تەنيا بۆ خۆشىيە و لىتى ناسارمەرە كە لەم گەشتەدا ژنىكىشم لەگەلدايە.

دراو گۆرەكە گوتم: ئەو ژنەى كە لەگەل تۆ دەبىت، چۆنە؟

گوتم: تۆ دەبى بزانى ژنىك كە نامادە بىت لەگەل پىاوئىكى وەكو من كە لەم شارەدا بىگانەم، گەشت بكات، دەبى چۆن بىت.

ئارىستانوس گوتم: من ناتوانم دەست بخەمە كارەكانى تۆرە، بە تايبەت لەكارىكدا كە باسى ژنى تىدا بىت، چونكە مەسەلەى ژن تەنيا پەيوەندى بەو پىاوەرە ھەيە كە خاوەنى ژنەكەيە. بەلام ئەگەر ئىزنى دەست تىوھردانم ھەبووايە لە كارەكانى تۆدا، ئەوا پىم دەگوتم كە لىرەرە ژنىك لەگەل خۆت مەبە بۆ تەبەرىيە.

گوتم: من ئەم ژنە لەگەل خۆم نابەم بۆ جەليلە، بەلكو ئەو داواى لە من كردووە تا بىگەيەنمە ئەوى.

پىاۋە دراۋگۆرەۋەكە كەمىك سەيرى منى كرد و گوتى: من ئاگادارم كە دويىنى كۆمەئىك كەس لەم شارەۋە بەرەو جەلېلە پۇيشتوون و ھەندىكىيان ژنيان لەگەل خۇيان بردوۋە. ئەكا تۆش وەكو ئەوان پىي جەلېلە دەگرېتەبەر و ژنىكىش لەگەل خۆت دەبەي بۇ ئەۋى؟

گوتىم: راستىكەي ئەۋەيە كە بىستومە عيسا، دواي ئەۋەي ئەسپەردە كرا و لە گۆرەكەي زىندو بوۋيەۋە و ھاتە دەرەۋە، خۇي بە قوتابىيەكانى پىشانە داۋە و گوتوۋيەتى ((من دەپۆم بۇ جەلېلە و ئەۋ كەسانەي كە دەيانەۋى من بىين، بابىن بۇ جەلېلە)). منىش لەبەرئەۋەي ھىوام وايە لەر ناۋچەيەدا عيسا بىينم، بۇيە بەرەو ئەۋى دەپۆم.

ئارىستانووس بەسەرسامىەۋە سەيرى كردم و گوتى: مەزن تىوس، ئەگەر من ئەم قەسەيەم لە جۈولەكەيەك بىيسايە، زۆر سەرسام نەدەبووم، چونكە زۆرەي يەھودىيەكان ھىچ زانىارىيەكيان نىيە و وانەيان نەخويندوۋە. كەسانى خويندەۋار و زانىانى جۈولەكە، باۋەر بە شتى مەحالى ناكەن، بەلام كەسانى سادە و ھىچ نەزان باۋەر بەو شتانەش دەكەن كە ھزر پەسەندى ناكات. ئەگەر تۆ جۈولەكەكى سادە و ھىچ نەزان بووتىايە، سەرم لە قەسەكانت سوپ نەدەما، بەلام سەرم لەۋە سوپماۋە كە چۆن پۇمىيەكى خويندەۋارى فەيلەسوف دەلى عيسا، پاش ئەۋەي كە جەستەيان خستە گۆرەۋە، زىندو بوۋتەۋە. مەگەر دەكرى مردو زىندو بىيتەۋە؟ مەگەر دەگونجى مردوۋيەك كە لەم جىھانەدا پۇشتوۋە، بگەرېتەۋە بۇ ئەم دنيايە؟

قوتابىيەكانى عيسا پىپاگەندەي زىندو بوونەۋەي ئەۋيان دروست كردوۋە. ئەۋان دەمودەست، پاش بوومەلەرزەكە تەرمى عيسايان لەگۆر دەرهىناۋە تاكو بتوانن بلىن كە عيسا زىندو بوۋتەۋە. لەم شارەدا ژمارەيەكى زۆرى خەلك عيسايان بىنيۋە و ناسىويانە و دەتوانن قىافەي بناسنەۋە. ئەگەر ئەۋ زىندو بوۋايە، ئەي بۇچى خۇي بە دانىشتۋانى ئەم شارە نىشان نادات تاۋەكو خەلك بىروا بە زىندو بوونەۋەكەي بگەن و بىروا بگەن كە لە گۆر ھاتۆتە دەرەۋە. ئەگەر گوتەي قوتابىيەكانى عيسا لەبارەي زىندو بوونەۋەي ئەۋەۋە راست بىت، ئەۋا دەبىت خۇيان ھانى عيسا بەن تا خۇي بە خەلك پىشان بەدات تاكو ھەموو جۆرە گومانىك لەناۋ بچىت، بەلام تا ئەمپۇ يەك كەس لە دانىشتۋانى ئەم شارە جگە لە قوتابىيەكانى عيسا، ئەۋيان نەبىنيۋە و گوتەي

قوتايىبىھەكانى عىسا لەبارەى زىندوو بوونەھوى ئەوھوھە متمانەى پى ناكىت، چونكە ھزرى مرؤۋە زىندوو بوونەھوى مردوو قبول ناكات.

گوتم: زۆر شت ھەيە كە ھزرى مرؤۋە بېرواى پى ناكات، بەلام ئىمە بە چاھەكانى خۇمان دەيبىنن كە بوونى ھەيە. يەكە لەوانە ھەر ئەم خۆرەيە كە پووناكىمان پى دەبەخشى؟ "زىموقراتىس" ى زاناي يۇنانى گوتوويەتى خۆر ئەوھندە گەرەيە كە ھەزار ئەوھندەى زەوى دەبىت و ئىمە دەيبىنن كە جىھانىكى ئاوا گەرە لەسەر ئىمە راوھستارە و ناكەويتە خوارىشەوھە تاكو تەفروتونامان بكات، ئەمە لەكاتىكدايە كە ئىمە ناتوانن بەردىك بە قەبارەى ھىلكەيەك لە ھەوادا بەبى پاىە، بەجۆرىك رابگرىن كە نەكەوى. ھەرەھا "زىموقراتىس" گوتوويەتى كە ئەو ئەستىرانەى كە ئىمە لەشەودا، پاش خۆر ئاوابوون دەيانىنن، ھەرەكىكىان بۇخوى دنيايەكە بەقەدەر زەوى. چۆن ئەم ھەموو جىھانەى كە لەسەر سەرى ئىمە لە ھەوادا راوھستارە، يەكىكىان ناكەويتە خوارەوھ؟ ئايا ھەبوونى ئەم ھەموو جىھانەى كە بەسەر ئىمەھون و نەكەوتنە خوارەھوى يەكىكە لەوانە، ھزرى بېرواى پى دەكات؟

كەواتە ئەگەر ھزرى ئىمە شتىكى قبول نەكرد، بەلگەى ئەوھ نىيە كە پوونەدات و بوونى نەبىت. بەھەر حال، مەن بېروام واىە زىندوو بوونەھوى عىسا بى بنەما نىيە و قوتايىبىھەكانى ئەو كە دەلەن ئەويان بىنىوھە، درؤ ناكەن. مەن دەپۆم بۇ ناوچەى جەلەلە بۇئەھوى ئەو بىننم و نكۆلى كەردنى تۇ ناتوانى لە رۇيشتن پەشىمانم بكاتەوھ.

كاتى ئارىستانووس زانى مەن بە راستمە، شىوازى بەيان كەردنەكەى گۆپى و گوتى: مەزن تىوس، تۇ بېرىارى خۆت لە دەستى خۆتدايە و چۆنت دەوى وا رەفتار بكە و ئەھوى كە مەن گوتم، بۇئەھوو باوھرت بۇ دروست بكم.

پاشان گوتى: لەبەرئەھوى كە دەتەوى گەشت بكەيت، ئىزن بەدە با مەن رىنىشاندەرىكى شارمەزات بۇ پەيدا بكم بۇئەھوى لەم گەشتەدا لەگەل تۇ بىت و جىگە خۆشەكانى گەشتوگوزارت بۇ پشوووان بۇ دىارى بكات و، خىوھتەكت بە ھەموو كەرەستەكانىيەوھە پى دەفرۆشم بۇئەھوى شەوان لە خىوھتەى خۆتدا بھەويت و پۆژەكانىش كاتى ھەوا گەرم دەبىت، لە خىوھتەى خۆتدا پشوو بەدەيت تا تىشكى ھەتاو لىت نەدا.

كرى ئۇ ۋە رېنۇئىنىكەرەي بۆتى پەيدا دەكەم و بېرى خىۋەتەكە بە ھەموو پىنداۋىستەكانىيەۋە كەمىك زۆرە، بەلام بۇ پياۋىكى ۋەكو تۇ كە سەرمايەدار بىت، گىرنگ نىيە.

ھەركە پياۋە پارەگۆرەۋەكە گوتى كە دەيەۋى رېنىشاندەرىك بۇ من دەست بخت، زانىم ئۇ رېنمايىكەرەي كە ئۇ بۇ منى پەيدا دەكات، لە ماۋەي گەشتەكەدا دەبىتتە سىخوپى من و ھەرچىەك بكەم، بە ئارىستانووسى رادەگەيەنئى و ئەۋىش سەركرەدەكانى حكومەتى رۇم لە يودە ئاگادار دەكاتەۋە. ئۇۋەبوو كە لە پەسەند كىردنى رېنمايىكەر پارىزم كىرد و گوتم: لەم گەشتەدا ژنىكم لەگەندايە و ئەگەر رېنمايىكەرم لەگەندا بىت، ئۇ ژنە نارەحت دەبىت.

كاتى ئارىستانووس بېرى كەوتەۋە كە لەو گەشتەدا ژنىكم لەگەل دەبىت، گوتى: ئىزن بدە ئاۋىنەيەكت پىشكەش بكەم و بىبەيت بۇ ئۇ ژنە.

پاشان چۈۋە بەشى دواۋەي دوكانەكە و ئاۋىنەيەكى ھىنا و من ھەر كە ئاۋىنەكەم بىنى، زانىم كە دروست كراۋى "يۇنانە" و يۇنانىيەكان لە دروست كىردنى ئاۋىنەي دەستىدا پىشەنگى مىللەتەكانى دىكەن. ئاۋىنەكە زۆر جوان بوو. من بەھاي ئۇ ئاۋىنەيەم لە ئارىستانووس پىرسى و ئۇ گوتى: ئەم ئاۋىنەيە بەخۇپرايىە و پارەت ئى ۋەر ناگىرم .

پاشان بەپەنجەكانى دەستى بە ژماردن كىرد و گوتى: مەزن تىوس، لەم گەشتەدا كە لە رېگاتدايە، پىۋىستت بە ئەسپ يان ھىستىر يان گوئىدرىژ دەبىت و، دەبى دوو كەسى ئازەلدار لەگەل خۆت بىرەت بۇئەۋەي لە رېگادا ئاگايان لە گوئىدرىژەكان بىت و تىماريان بكەن و جەلەۋدارىكت دەۋى بۇئەۋەي دەستەجەۋى ئەسپەكەت يان ھىستىرەكەت بگىرەت و، چىشت لىنەرىكت دەۋى بۇئەۋەي خواردن بۇ خۆت و ئۇ ژنە دروست بكات و كەسىكت دەۋى بۇئەۋەي لە رېگادا خواردەۋە و شەربەتت بۇ ئامادە بكات و ھەركاتى خواردەۋەي ساردت وىست، پىت بدات. تۇ پىۋىستت بە خىۋەتدارىكىش ھەيە بۇئەۋەي خىۋەتەكەت ھەلبدات و، بتوانى لەناو خىمەكەدا پشور بدەيت و بەيانى زوو كە لەخە ھەستان و ئامادەي رۇىشتن بوون، خىۋەتەكەت كۇ بكاتەۋە.

كاتى ھەژماردىنى ئارىستانووس تەراو بوو، بۆم دەرکەوت كە ئەو دوازده خزمەتكارەى بۆ ديارى كردووم و دەيهوئى لەكاتى گەشت كردنم بۆ جەليلە دوازده كەس لەگەل خۆم ببەم.

گوتم: ئارىستانووس، من لە پيدانى كرىئى ئەم دوازده كەسە ناترسم، بەلام لە جەنجالى و قەلەبالغى دەترسم. ئاراستەى ژيانى من بەردەوام تەنيايى بوو و من چيژ لە تەنيايى وەرەگرم و ناتوانم دوازده كەس لەگەل خۆم بەرم.

بە پەچاوەکردنى ئەوھى كە زانيم ئارىستانووس ئاوينەيەكى بەخۆپايى پيداوم و بەم ھۆيەشەوھ دەيهوئى دوازده كەس بكات بەبار بە سەرمەوھ، ئاوينەكەم دايەوھ و گوتم: ئەو ژنەى كە لەگەلم گەشت دەكات بۆ جەليلە ئەم ئاوينەيە بەكار ناهينئيت و من دانيام كە پەسەندى ناكات و ئەگەريش زۆرى ئى بكم، ئەوا ئاوينەكە فېرى دەدات. بۆيە ئاوينەكەى خۆت بگرە و بيفرۆشە يانئيش بيكە بە ديارى يەكيكى ديكە.

ئارىستانووس ئاوينەكەى لە من وەرگرت و گوتم: تۆ دەتەوئى بەبئى خزمەتكار ليژە گەشت بكەيت بۆ جەليلە؟

گوتم: دوازده خزمەتكار لە دەوروپەرى مندا ئەوھندە جەنجالى دروست دەكەن كە شيتم دەكەن، بەلام لەوانەيە خزمەتكارىك، نەك رينويئىكەر، ھەلبژيرم.

پياوھ پارەگۆرەوھەكە گوتم: ئيستە كە دەتەوئى خزمەتكارىك بەكار بەينئيت، ئيزن بده پياويكت پئ پيشان بدهم كە لەو باشترت دەست ناكەوئى بۆ خزمەت كردن. پاشان بە پەنجە، پياويكى پيشان دام كە لەوبەرى كۆلانەكەوھ لە تەنيشت ديوارىكەوھ دانئشتبوو و گوتم: پياويك كە لە گەشتەكەتدا سوودى بۆت ھەبئى ئەو پياوھيە و بە (ناتان) بانگ دەكرئى.

پرسيم: ناتان كيئە و لە پابردودا چى كردووه؟
ئارىستانووس گوتم: ناتان دەتوانئى ھەموو ئيشيەك بكات. من ھەركاتئى ئيشيەك ھەبيت، ئەو بانگ دەكەم و كرىيەكى دەدەمئى و ھەركاتئىكئيش ئيشى نەبيت، ئەوا لەم دەوروپەردا دەبينئيت.

پرسيم: تۆ متمانەت بەم پياوھ ھەيە؟

ئارىستانووس گوتى: من زور متمانەم بەم پياوۋە ھەيە و ھەرگىز نەمبىنيوۋە
خىانەت بىكات لە ئامانەت و تۆ دەتوانى لە گەشتەكەتدا كىسەى پارەكەى خۆت بەر
بىسپىرىت و لەوۋە دۇنيا بە كە يەك (پىشىن) لە پارەكەت كەم نايىتەوۋە.

گوتم: بانگى بىكە با بىت و لە نىزىكەوۋە چاوم پىى بىكەوۋىت.

ئارىستانووس ئەو پياوۋەى بانگ كىرد و ناتان لەجىى خۆى ھەستايەوۋە و ھات بۆ
لامان و، بىنىم كە پىى پەتتە و جلىكى كۆنەى لەبەردايە و پىچى كورتە.

پىش ئەوۋەى ناتان بىكاتە لاي ئىمە، پياوۋە پارەگۆرەوۋەكە بە ھىمنى پىى گوتم: ئەم
كەسە زور كەم قەسەيە و لەكاتى پىويستدا نەبىت، قەسە ناكات.

كاتى ئەو پياوۋە لىم نىزىك بوۋىەوۋە، ئارىستانووس لە من دور كەوتەوۋە بۆئەوۋەى
بە شاگردەكەى خۆى بلىت پارەم بۆ بىمىرىت و بىخاتە ناو كىسەيەكەوۋە و ھەوالەيەك
بنووسى بۆ پارەگۆرەوۋەيەك لە تەبەرىيە بۆئەوۋەى ئەگەر لەو شارەدا پىويستەم بە پارە
بوو، لى ۋەربىگرم.

من سەيرىكى چاۋەكانى ناتانم كىرد و بىنىم چاۋەكانى پوونە و تۆزقالى خىانەتى
پىۋە دىار نەبوو و، ۋەكو چاۋەكانى مندالىكى بىگونە و ابوو.

پىم گوت: ناتان، من دەمەوۋى لەگەل ژنىكدا لىرەوۋە بىچىن بۆ گەشت بۆ لىۋارى
دەرياچەى جەلىلە و، دەمەوۋى بىرۆم بۆ تەبەرىيە، بۆيە ھەزەدەكەم بە سادەيى و بەبى
خۆپازاندنەوۋە گەشت بىكەم. ئەگەر ئارەزوت لىيە بىيەتە خىزمەتكارى من، ئەوا لەگەل خۆم
دەتتەم و كىيەكت پى دەدەم كە خۆت داۋاي دەكەيت و، تۆ جگە لەوۋەى خىزمەتكردى
مىنت لە ئەستۇدايە، پارەكەشم لەلاى تۆ دادەنىم.

"ناتان" سەيرىكى جلوبەرگەكەى مىنى كىرد و سەرى بە واتاي پەزىمەندى جولاند.
گوتم: ئەركى تۆ لەو گەشتەى كە لە رىگاماندايە، خواردىن دروست كىردنە بۆ من و
ئەو ژنەى كە لەگەل مىندا گەشت دەكات. تۆ دەتوانى ئەم كارە بىكەيت؟

ئەو پياوۋە جارىكى تر سەرى جولاند و من گوتم: پىموايە چوار گۆيدىرىژ بەس بىت
بۆ ئىمە و بارەكانمان و، بە ئارىستانووس دەلىم پارە بدات بە تۆ بۆئەوۋەى پىداۋىستى
بۆ گەشتەكەمان بىكرىت و، ھەرچىيەك كە پىويست بى، بىكەرە و نىۋەرپۆ ۋەرە بۆ مالى
من.

پاشان ناوینیشانی مالەکهی خۆم، واتە ئەو ژوورەى که له مالى پیاوه سەریانیه که به کریم گرتبوو، پێدا و دووپاتم کردووه که نیوهۆ بێت بۆ لای من.

ناتان وه لآمی منى نه دایه وه و به نامازهی سه ر تێگه یاندم که له مه به سته که ی من گه یشتوو وه ده زانی من چی ده لیم. من له که مدوویى ئەو پیاوه پازى بووم، چونکه ده مزانی که له رینگادا ناتان به پرسیاره کانی خۆی بزێوی ناکات و لیم ناپرسی من کیم و له کوپوه دیم و بۆچی ده چم بۆ ناوچه ی جه ليله.

پاش ئەوهی که زانیم ناتان له مه به سته که م گه یشتوو، چووم بۆ لای ئاریستانوس.

ئەو پیاوه تیانووسی هه ژماره که ی خسته به رده م تا کو بزانی چه نده پارهم وه رگرتوو و چه ند پریشم له لای ئەو ماوه. پاشان کیسه یه کی پر له پاره و هه واله یه کی بۆ پاره گوپوه که ی ته به ریه پێدام و گوته: مه زن تیوس، هیوادارم ئەم گه شته ته به خۆشی بێت و پاش گه رانه وه له گه شته که ت، با چاوم بێت بکه وێ.

من مائنا واییم له پیاوه پاره گوپوه که کرد و هه واله و کیسه پاره که م هه لگرت و پاش چوونه ده ره وه م له دوکانه که ی، بانگی ناتانم کرد و کیسه پاره که م دایه ده سته ی و گوتم: له به ره ئەوه ی که ده بی تو پاره که هه لگرت، بۆیه پێویست ناکات پاره گوپوه که پاره بدات به تو و هه رچه نده پاره ت و یست بۆ کرینی پێداو یستیه کانی گه شته که، ئەوا له پاره ی ناو ئەم کیسه یه خه رج بکه.

ناتان کیسه که ی له من وه رگرت و به ده سته کانی کیشی کرد تا کو بزانی چه ند بری تێدایه و پاشان به بی ئەوه ی قسه یه ک بکات، به پێ که وت. له خۆره لاتى زه ویدا، زۆریه ی خه لکه که ی فره وێژن و بۆ بچوو کترین مامه له، به قه ده ر نیوه ی پۆژه که قسه ده کن و، بیده نگى ناتان پێچه وانیه ره فتاری هاونیشته یمانه کانی بوو و له گه ل ئەوه ی که هیچ قسه یه کی نه کرد، من هه ستم کرد له و پیاوه پازیم و دلسارد نام لینی.

پاش ئەوه ی له پیاوه پاره گوپوه که جیا بوومه وه و به پێ که وت، زانیم ئەو پرێگه یه ی که گرتومه ته به ر، پیم ناشنایه و وه کو ئەوه وابوو که ئەو پرێگه یه م پێوا بێت. پاشان هاته وه بیرم که ئەو پرێگه یه م له پشته وه ی ئەو کابرایه ی که گوژه یه کی ناوی پێبوو، بریوه و ئەو پیاوه منى به و پرێگه یه دا برد تا گه یشتینه ئەو ماله ی که قوتابیه کانی عیسا ی لى بوو. زۆری پینه چوو که من خۆم له به رده م مائیکدا بینیه وه که

پیشتر به پینوینی پیاوه گۆزه داره که چووبومه ناوی. دهرگای ئه و ماله داخرابوو و زاتم نه کرد تهقه بدهم له دهرگا و بهبی ئه وهی تهقه له دهرگا که بدهم، له بهردهم ئه و ماله تیپه پرم کرد.

پاش پوشتنی چهند ههنگاوێک، گه پامه وه و زاتم دایه بهرخۆم، بهلام کاتی گهیشتمه بهردهم دهرگا که، دیسان زاتم نه بوو تهقه له دهرگا بدهم. دواچار زانیم که من ناتوانم تهقه بدهم له و دهرگایه و جارێکی تر ئه و ماله ببینم، بویه بهرێ کهورم و پویشتم.

پاش ئه وهی که نهختیکی تر پینگه م بپری، بۆم دهرکهورت که ئه و گه پره که زور چۆله، چونکه له و کاته وهی که چوومه ته ناو ئه و گه پره که وه تا ئه مکاته، له سنی که س زیاترم نه بینیبوو تا بهویدا تیپه پرم بین.

جارێکیان دهنگی دارێک که دهردا به بهرددا، سه رنجی منی راکیشا و پووم کرد به لای دهنگه که وه و سه یرم کرد سوالکه ریک له سه ر زهوی دانیشتبوو و داره دهسته که ی خۆی دهکیشی به بهرددا بۆئه وهی سه رنجی من رابکیشیت.

من فیر بیووم که کاتی مروۆ کاری هه بی و بیهوی له کۆلانه کانی شاردا تیپه پرم ببیت، باشتر وایه پاره نه دات به سوالکه ره کان، چونکه ئه گه ر پاره بدات به یه ک دووانیکیان، ئه و سوالکه ره کانی تر وازی ئی ناهینن و هه موویان به یه که وه به دووی ده که ون و به بی بچران پرسیا ری ئی ده که ن هه تا پارهی لی وه ر بگرن و، له ئه نجامدا ناهینن ئه و پیاوه به خیرایی له و کۆلانه تیپه پرم بکات و خۆی بگه یه نیته جی ی مه به ست. به لام له و شوینه دا، له یه ک سوالکه ره که داره که ی خۆی ده دا به زه ویدا، زیاتری لی نه بوو و ئه گه ر پارهم پئ بدایه، ئه و له وه نه ده ترسام که سوالکه ری تر ده ورهم ئی بدهن و کیشم بۆ دروست بکه ن.

ئه وه بوو هه ر بۆئه وهی شتی که بدهم به سوالکه ره که، لی نزی که بوومه وه و سه یرم کرد قاچی نییه، واته که سیکی وایه که به هوی که منه ندای، شیاو و پیویسته خیری بدریتی. سکه یه کی زپرم له باخه لم دهره ینا و خسته مه به رده می. ئه ویش سکه که ی له زهوی هه لگرته وه و خسته یه باخه لی، به لام نزای خیری نه کرد. نه ریتی سوالکه ره کان ئه وه یه که کاتی خیر له که سی که وه رده گرن، نزای خیر بۆ ئه و که سه ده که ن. به لام ئه و

پياۋە لەجياتى ئەۋەي نزاى خىر بىكات، گوتى: كابرانى بيانى، تۆكە قاچت ھەيە، لىرە چى دەكەي؟

پرسىم: مەن لىرەۋە تىنەپەرم و دەمەۋى بېرۇمەۋە بۇ مالى خۇم.

سوالكەرەكە گوتى: ئەمبۇ پۇژى چۈۋنە مائەۋە نىيە، بەلكو پۇژى پۇشتەنە بەرەۋ جەلىلە و ھەموو ئەۋ كەسانەي كە قاچيان ھەيە، پىگەي جەلىلە دەگرنەبەر.

مەن سىكەيەكى تىرم لە باخەلم دەرھىنا و خىستەمە سەر زەۋىيەكەي بەردەمى و، سوالكەرەكە سىكەكەي ھەلگرتەۋە و خىستىە باخەلى و گوتى: مەن ئەگەر لاقم ھەبۋاىيە، بۇ ساتىكىش لىرە پانەدەۋەستام و خۇم دەگەيانەدە جەلىلە.

پاشان گوتى: تۆ ھەر ئەۋ كابرانى بيانىيە نىت كە لەم شارەدا كەۋاكەي خوت دا بە سوالكەرىكى كۆير؟

گوتم: كابرانى، تۆ چۈن لەم مەسەلەيە ئاگادار كراۋىتەۋە؟

سوالكەرەكە گوتى: لەم شارەدا كاتى بيانىيەكى دەستبلاۋ كەۋايەك دەدا بە سوالكەرىكى كۆير، ھەموۋيان لەم بەخىشىنە ئاگادار دەكرىنەۋە.

گوتم: كابرانى، شىۋەي ئاخاوتنى تۆ ۋاي نىشان دەدات كە سوالكەر نەبىت، چۈنكە سوالكەرەكان بەم شىۋەيە قىسە ناكەن.

ئەۋ پياۋە گوتى: مەن لە پابردودا سوالكەر نەبووم، بەلكو نووسىيار بووم و لە تەنىشتى كۆلانان دادەنىشتەم و ئەۋ كەسانەي دەيانۋىست نامە بنووسەن، مەن بۇم دەنووسىن. بەلام ئەۋا ماۋەيەكە بووم بە سوالكەر، چۈنكە دەزانم داھاتى سوالكەرى زىياترە لە نوۋسىيارى.

گوتم: تۆ لەبارەي جەلىلەۋە قەست دەكرد و دەتگوت ھەموو خەلك بەرەۋ جەلىلە دەپۇن.

پياۋە سوالكەرەكە گوتى: بەلى، ئەم پۇژانە ھەركەسىك قاچى ھەبىت، لەم شارە دەپۇن بۇئەۋەي ئەۋ بىيىن.

گوتم: بەلام دەبىنم كەسانىك ھەن كە قاچيان ھەيە و ناشپۇن بۇ جەلىلە.

سوالكەرەكە گوتى: ئەۋ كەسانەي قاچيان ھەيە و ناپۇن بۇ جەلىلە، ۋەكو ئەۋ كەسانە وان كە قاچيان نىيە، واتە نابى شاد بن بە دىدارى ئەۋ و، ئەگەر تۆ پۇشتى بۇ جەلىلە، داۋاى لى بىكە با پۇزق و پۇزىت بدات.

من له سواڤكەرەكە جيا بوومەو و بەرەو مال كەوتمە پى، بەلام دەتگوت دىوارەكان هاتونەتە ئاخوتن و بەمن دەئىن كە ((پرو بۇ جەلە ... پرو بۇ جەلە)).
كاتى گەيشتمە مالى خۆم، سەيرم كرد خاوەن ماله كە لەسەر پليكانەكان پراوەستارە و پى پى گوتم: مەزن تىوس، ژنان ھەميشە ھەستى ژنانەيان ھەيە و كاتى چاويان بە جل و خشلى نوئى دەكەوئى، خويان بۇ پاناگيرى و دەبى سەيرى بكن. كاتى كە من پۆشاك و خشلم كرى بۇ ئەو ژنەي كە تۇ ھىناوتە بۇ مالهە، ژن و كچەكەم دەيانويست سەيرى بكن، ھەربۆيە چوونە سەرەو و سەرقال بوون بە سەيركردن و، پاشان يارمەتى ئەو ژنەيان دا كە تۇ ھىناوتە بۇ مالهە بۆئەوئى جلوبەرگەكان بكاتە بەرى.

من نەمتوانى وەلامى خاوەن ماله كە بدەمەرە، چونكە ژن و كچەكەي لە نھۆمى سەرەو ھاواريان كرد و گوتيان: مەزن تىوس، وەرە و سەيرى بكنە بزائە چەندە جوان بوو.

من لە پليكانەكەو چوومە سەرەو و چوومە ژورەرەو و سەيرم كرد مریەمى بىرت گەنجتر و جوانتر بوو، چونكە پۆشاكى نوئى پۆشيوە و گووارەي بەگوئیدا ھەلواسيوە و ملوانكەي كردۆتە گەردنى.

كاتى مریەمى بىرت منى بينى، گوتى: بۆچى فەرمانت داوہ جلوبەرگى نويم بۇ بکرن و وەكو بووك بمرانيننەو؟ ئەم ژن و كچەي كە دەيبينى منيان شوشت و جليان كردهبەرم و پرچميان شانە كرد و جگە لە جلوبەرگ، پەچەيەكيشم ھەيە كە دەتوانم بیدەم بە پوخسارمدا و دەموچاوم لە تيشكى خۆر پپاريزم و، پۆشەريكى دريژيشم ھەيە كە ھەموو جەستەم دادەپۆشئ و كاتى ئەو پۆشەرە بپيچم بە خۆمدا، ئيتر تۆز نانيشئ بە جەكەنمەو.

مريەمى بىرت بۆئەوئى پەچە و پۆشەرەكەي خۆيم پى نيشان بدات، پەچەكەي بە پوخساريدا دا و پۆشەرەكەي كرده سەرى و كۆتايى پۆشەرەكە دەگەيشتە لای پيەكانى.

خاوەن ماله سريانپيەكەشم بە پليكانەكاندا ھاتە سەرەو و ھاتە ژورەرەو و پراوەستا بۆئەوئى سەيرى مریەمى بىرت بكات. ئينجا باسى نرخى ئەو شتانەي كرد كە

بۇ مەريەمى بېرتى كېرىپو و نرخی يەكە بەيەكەى شتەكانى گوت بۇئەوہى مەريەمى بېرت تېبگەيەنى و بزانى کہ چەندە پارەم بۇ خەرج کردوہ.

من سەيرم کرد مەريەمى بېرت کاتى ئاگادار بوويەوہ لەو نرخە زۆرەى ئەو شتەنەى کہ بۇم كېرىپو، بەجۆرىك خەمبار بوو کہ دواجار بزەى لە ليۇەكانى تۇرا و پالى بە ديوارى ژوورەكەوہ دا و بە خەمبارى راوہستا.

خاوەن ماله سەريانىيەكە و ژن و كچەكەى زانىيان کہ ئيتەر پېويست بە مانەوہى ئەوان ناكات و دەبى بېرۇن. من سوپاسى ئەو پياوہ خاوەن مالم کرد بەهۆى ئەو زەحمەتەى کہ بۇ كېرىنى شتەكان كېشابووى و، سوپاسى ژن و كچەكەيم کرد بەهۆى ئەوہى کہ مەريەميان شۆردبوو و پرچيان شانە کردبوو و جليان کردبووہ بەرى.

پاش پۇيشتنى ئەوان، مەريەمى بېرت بە خەمباريەوہ گوتى: مەزن تىوس، تۇ چيت لە من دەوى كەوا ئەم جلو بەرگە گرانبەهايانەت بۇ كېرىوم؟ ھەرگيز پووى نەداوہ كەسى جلو بەرگى جوان و گرانبەھام بۇ بکړيت، تەنيا ئەو کاتە نەبى کہ كچ بووم و لە مالى باوكم ھەلھاتم.

لەو کاتەدا پيرەژنيك منى لە كۆلاندە بينى و پىنى گوتم کہ ئەگەر بېيت بۇ مالى من، ئەوا جلو بەرگى گرانبەھات بۇ دەكېرم و خواردنى باشت پى دەدەم. من چووم بۇ مالى پيرەژنەكە و ئەويش جلى گرانبەھا و جوانى بۇ كېرىم و گوارەى بەگويمدا ھەلواسى و ملوانكەى كەردە گەردنم. من زۆر خوشحال بووم، چونكە وامدەزانى ئەو پيرەژنە منى خوشدەويت تا دوایى زانيم کہ مالى ئەو پيرەژنە وەكو مالانى تر نيبە و پياوى جۇراوچۇر دەھاتنە ئەو ماله و، پيرەژنەكەش لىى دەدام و ناچارى دەكردم بە ئارەزوى ئەو پيشوازی لەو پياوانە بكەم. من ماوہى دە پۆژ لەو ماله بووم و بەردەوام لەلايەن ئەو ژنەوہ نازار دەدرام و پاش ئەوہ ھەلھاتم و ئيتەر ئەو پيرەژنە نەيتوانى بىمدۆزيتەوہ.

من کاتى تۇم بينى، زانيم کہ وەكو پياوانى تر نيت. دوينى شەويش کہ لە مالهكەى تۇدا خەوتم، بەخۆم گوت کہ تۇ لە پياوانى تر جياوازتریت، چونكە نەھاتى بۇ لام. بەلام ئىستە لیت دەترسم، چونكە جلو بەرگى جوان و گرانبەھا و گوارە و ملوانكە و پەچە و پۆشەرت بۇ كېرىوم و، ديارە تۆش وەكو ئەو پيرەژنە دەتەوى زۆرم لى بکەيت تا خولكى خەلك بكەم.

بەم ناخاوتنە و بەم جۆرە داوهرییه پیکه‌نینم دەهات و گوتم: مریه‌می بیتر، من پیاریک نیم که ژنیک به‌کرئ بگرم بۆئەوه‌ی به‌هۆی ئەوه‌وه، که به‌شیوه‌ی ناره‌وا پاره به‌دهست دینی، بژئوی په‌یدا بکه‌م. هه‌روه‌ها من پیاریکم که بۆ په‌یداکردنی بژئوی خۆم پیویستم به‌وه نینه دەست بده‌مه کاری ناره‌وا و، من ده‌توانم له‌ رینگه‌ی په‌واوه بژئوی خۆم دابین بکه‌م. بۆیه‌شه‌ من جوانکارییه‌کانی دنیا‌م ناوی، چونکه هه‌رچه‌نده مرۆڤ زیاتر به‌شوین جوانکارییه‌کانی دنیا‌دا بگه‌رئ، وه‌کو بیر هه‌لکه‌نینک وایه که هه‌رچی زیاتر چاله‌که هه‌لده‌که‌نیت به‌ ئومیدی ئەوه‌ی فینکی بیته‌وه، نازانی که هه‌رچه‌نده زیاتر قوولی بکات، زیاتر گه‌رم ده‌بیت. من بۆیه له‌م شاره‌ ده‌رۆم و رینگه‌ی جه‌لیله ده‌گره‌مه‌س، بۆئەوه‌ی پئ بنی‌مه دنیا‌یه‌کی بالاتر له‌م دنیا‌یه.

به‌لام مریه‌می بیتر گوئی به‌ قسه‌که‌ی من نه‌دا و به‌یه‌کجاری ده‌ستی به‌ گریان کرد و له‌سه‌ر زه‌وی دانیش‌ت و گواره‌که‌ی له‌ گوئی خوئی دا‌که‌ند و ملوانکه‌که‌ی له‌ گه‌ردنی دوور خسته‌وه و به‌ گریان‌ه‌وه گوئی: من ده‌زانم که ئەم گواره و ملوانکه‌یه گرانبه‌هایه، به‌لام به‌لای منه‌وه هه‌چ نرخیکیان نییه، چونکه تۆ ئەم گواره و ملوانکه‌یه‌ت هه‌لنه‌بژاردوه به‌لکو ئەم پی‌اوه سریانیه هه‌لبژاردوه. ئەگه‌ر تۆ گواره و ملوانکه‌یه‌کت بۆ هه‌لبژاردمایه که له‌ سوآله‌ت دروست کراییت، له‌لام به‌نرختر ده‌بوو له‌مانه‌ی که ئەو پی‌اوه سریانیه هه‌لبژاردوه.

مریه‌می بیتر ئەمه‌ی ده‌گوت و ده‌گریا و منیش ده‌مزانی که گریان‌ه‌که‌ی له‌ ناخی دل‌ه‌وه‌یه و، ده‌مزانی له‌به‌رچی گواره و ملوانکه گرانبه‌هاکه دوور ده‌خاته‌وه. مریه‌می بیتر به‌جۆرێک ده‌گریا که ئەگه‌ر ده‌نگی گریان‌ه‌که‌ی بگه‌یشتایه‌ته گوئی خه‌لک، سه‌رسام ده‌بوون و ده‌ترسان.

من توپه‌ بووم و گوتم: مریه‌م، وانا‌زانی که ئەگه‌ر ده‌نگی تۆ بگاته گوئی خه‌لک، چی پوو ده‌دات؟ تۆ نازانی که ناشرینترین ژن ئەو ژنه‌یه که ده‌گریه‌ت و هه‌رکه ژنیک ده‌ست ده‌کات به‌ گریان، ئەوا هه‌رچه‌نده به‌قه‌ده‌ر گولیش جوان بیت، جوانیه‌که‌ی نامینیت. من ناتوانم ژنیک که به‌م شیوه‌یه ده‌گریه، له‌گه‌ل خۆم ببه‌م بۆ ناوچه‌ی جه‌لیله، به‌ تاییه‌ت که ئەو ژنه راستی نه‌ناسی و باشیه‌کانی من به‌ شیوه‌یه‌کی تر لیک بداته‌وه.

کاتی مریه‌می بیتر گوئی له‌م قسه‌یه بوو، به‌یه‌کجاری گریان‌ه‌که‌ی نه‌هیش‌ت و فرمیسکی چاوه‌کانی سپی و ئینجا وه‌کو مندال ده‌ستی به‌ پیکه‌نین کرد و هه‌ستایه‌وه

و گوتی: مەزن تیوس، بمبەخشە، ئەگەریش تۆ لەگەڵ خۆت بمبەیت بۆ جەلیلە، ئەوا ئومید دەکەم کە نیت نەبمە هۆی بیزاری تۆ.

پێکەنین و ئاکارەکانی مریەم ئەوەندە منداڵانە بوو کە من لە بە یەكجاری بیزاری خۆم فرامۆش کرد و پیم گوت: مریەم، ئیمە ئەمڕۆ لەم شارە دەپۆین و بەرەو جەلیلە بەرێ دەکەوین و تۆ لەپیدا دەبێ سەرپۆشەکت بەدەیت بە سەرتدا و ئەوەندە سەلارە بیت کە خەڵک و بەتایبەتی سەربازانی لژیون و تیبگەن کە ژنی منیت و، ئەگەر ئەم هەلوێستانەت ئی بوو شیتەو ئەوان بۆیان دەردەکەوێت کە تۆ ژنی من نیت. بەلام لەبارە ی موروووە سۆالەتیه کانه، ئەگەر تۆ ئەو موروووانە پەسەند بکەیت بەر مەرجهی کە من بۆت هەلبژێرم، ئەوا من ملوانکەیهک و گوارەیهکت بۆ دەکرم کە لە سوألەت دروست کرابێ. لەوکاتەدا دەنگی خاوەن ماله سریانیه کەم لە خوارەووە بیست کە دەیگوت گویدریژەکانیان هیناوه.

من سەیریکی خۆرم کرد و بینیم کاتی نیوهرۆیه و بە مریەمی بیرتم گوت کە بۆ پۆیشتن نامادە بیت و خۆیشم لە پلیکانەکانەووە چوومه خوارەووە و مریەم لە دوامەووە هات. کاتی گەیشتینه ناو کۆلانەکە، سەیرم کرد ناتان (خزمەتکارە نوێیه کەم) چوار گویدریژی بەهیزی هیناوه و دووانیان کورتانی "قەجەری"یان هەیه⁴⁶ و یەکیکی تر لە گویدریژەکان (هۆپی هەبوو و، لەسەر گویدریژیکی تریشیان ژنیک دانیشتبوو کە جلی کۆنە و پزای لەبەردابوو و سەری بەرز نەکردەووە تا مرۆفە بتوانی بەباشی پوخساری ببینیت.

ناتان کاتی منی بینی، کەمیک سەری دانەواند و پزیزی بۆ نوواندم. پاشان بە نامازەکردن خۆری پی پیشان دام و تیبگەیاندم کە بە پیتی فرمانەکە، لەکاتی نیوهرۆدا بە گویدریژەکانەووە نامادە بووم.

لە "ناتان"م پرسی: ئەم ژنە کینیه کە هیناوتە لەگەڵ خۆتدا؟ من نامەوی بیگانه لەگەڵمدا گەشت بکات.

ناتان وەلامی نەدامەووە و وەك بلیی کە قسەکە ی پەيوەندی بە ئەووە نەبیت.

⁴⁶ لەسەردەمی جەزەتی مەسحیدا (سلاری خۆی لەسەر بیت) وشە ی (قەجەر) بەدیلی نەبوو و کورتانی قەجەر وەرگێردلوی نوو وشە ی ئینگلیزی (ئیسپلیک) و (مەتە) و (ل) وەرگێردلوه فارسیه کیدا گوتوویەتی کە وشەیهکی گونجاوی فارسی پەوا نییه بۆ وەرگێرانی ئەو نوو وشەیه، بۆیه هەر وشە ی (قەجەر)م داناه. ئیمەش دەلێن لەبەرئەو ی لە کوردیدا بەدیلی نییه، بۆیه وشە ی (قەجەر) وەکو خۆی دادەنێنەووە.

خاوهن ماله سريانبييهكه، له ژنهكه نزيك بوويهوه و نهختن قسهی كرد و گهراپهوه و پئى گوتم: ئەم ژنه ناوی "سوزمان"ه و دەلى كه ناتان بهلىنى پئى داوه وهكو خزمهتكارىكى تو بيبات بو جهليله و، ئەم ژنه ناتوانى به پئى بپروات لهپئى و توانای پيدانى كرىي گويدريژى نيبه. سوزمان دەلى بوئهوهی له جهژنى گهوهی يههودييهكاندا لهم شارهدا بهسهر ببات، له جهليلهوه هاتوووه بو ئەم شاره، بهلام ليڤه نهخوش كهوتوووه و نهيتوانيووه له دواي جهژنى گهوهی يههودييهكان بگهريتهوه و نيبستهش هيواداره كه به هاوكارى تو بگهريتهوه بو جهليله.

من سهيرىكى ئەو ژنهم كرد و بينيم كه سهري دانهواندوووه و تهماشاي دهووروبهري خووى دهكرد. به بينينى ئەو توڤه بووم و گوتم: من پئويستم به ژنى خزمهتكار نيبه و لهو گهشتهي كه ئيمه له پيماندايه، ئەوهنده ئيشمان نيبه كه ناچار بين خزمهتكار لهگهال خويمان بهرين. ئەگه بريار وابى كه ههركهسى خهلكى جهليله بيت و لهم شارهدا نهخوش كهوتبى من لهگهال خووم بيبهه بو جهليله، ئەوا دهبى سهدان گويدريژ بهكرى بگرم و به ههرجوړيك بى من حهز ناكهم ئەم ژنه لهگهال خووم ببهه بو جهليله.

كاتى ناتان ئەم قسهيهي بيست، كيسه پارهكهى منى، كه كردبووى به لا قهديدا، لى كردهوه و خستيه سهه زهوى و له بهردهمدا و بيياكانه به گويدريژهكانهوه بهپئى كهوت و دوور كهوتهوه. سوزمان دهستى به گريان كرد و له گويدريژهكه دانهبهزى.

من دهمزانى كه ئەگه ناتان بپروات، ئەوا دهبوو خزمهتكارىكى ديكه پهيدا بكم و، پهيدا كردنى نوكرىكى تريش، گهشتهكهى ئيمه دوا دهخات و لهوانهشه خزمهتكارىكى ترى وهكو ناتانم دهست نهكهوئى كه متمانهه پئى ههبيت. ئەوهبوو كه بانگم كرد و گوتم: كيسه پارهكه ههلبگره. ئەويش كيسه پارهكهى ههلبگره و منيش گوتم: لهبهرنهوهى كه من ههه دهبى بپروم و تووش ئەم ژنهت هيناوه، به ناچارى پازى دههه لهگهلماندا بيت، بهلام دهخيلت بم لهم شاره يان له ريگادا كهسى ديكه پهيوهست مهكه به كاروانهكهمانهوه.

ئينجا زياد لهو پارهيهي كه خاوهن كالهكه ههژمارى كردبوو، پارهم به خاوهن مالهكه دا و پيم گوتم: لهبهرنهوهى كه جارىكى تر ديمهوه، بوئه شتومهكهكانم ههلبگره تا دهگهريمهوه.

خاۋەن مال گوتى: ھيوادارم بە سەلامەتى بگەيتە جەلىلە و بگەپرىتەۋە.
 لە كۆلەنكەدا كۆمەلىك پىياۋ و ژن و سۈۋالگەر كۆ بېۋونەۋە. پىياۋەكان دەمى
 گوئىدرىژەكانيان دەكردەۋە و سەيرى ددانەكانيان دەكردن تاكو بزانن تەمەنيان چەندە و
 سىمى گوئىدرىژەكانيان دەپشكنى. ژنەكانىش لەبارەى سوزمانەۋە قسەيان دەكرد و بە
 يەكتريان نىشان دەدا، بەلام سوزمان ۋەكو نەخۇشيك كە تواناى گفتوگوكردى نەبى،
 سەرى بەرز نەكردەۋە و لەگەل ژنەكان وتوۋىژى نەدەكرد. سۈۋالگەرەكانىش بەردەوام
 داۋاى خىريان دەكرد و ناتانىش يەكى (پىزىش) يىكى پى دەدان.

كاتى من و مريەمى بىرت لە مال چوۋىنە دەرەۋە تا سۈۋارى گوئىدرىژ بىين، ھەلا
 ھەلاى سۈۋالگەرەكان زياتر بوو و ژنەكان بە پەنجەكانيان مريەمى بىرتيان بەيەكتەر
 نىشان دەدا و پىياۋەكانىش بە نىگا بىژۋەكانيان سەيرى ئىمەيان دەكرد.
 پاشان سۈۋار بوۋىن و ناتانىش سۈۋار بوو و بەپرى كەۋتىن و، لە دەرۋازەى ماسى
 فرۇشەكان كە مەيدانىكىشى ھەر بەم ناۋەۋە لەتەنىشتىدا لەناۋ شاردا لىيە، چوۋىنە
 دەرەۋە.

من لەسەرەتاي ئەم سەربوردا باسى قەلاى ئەنتۆنىيەم كردوۋە و گوتەم كە كاتى
 ھاتمە ئەم شارەۋە، لەو قەلايەدا ژيانم بەسەر بردوۋە. بەۋجۇرەى كە باسەم كردوۋە،
 قەلاى ئەنتۆنىيە شويىنى سەربازانى لژيۋنى پۆم بوو. ئەوان لە دوو پىگەۋە دەيانقوانى
 بپۆنە ناۋ قەلاگەۋە، يەكىكىيان لە ناۋەۋەى شار و ئەۋى تريان لە دەرەۋەى شار.
 كاتى لە دەرۋازەى ماسى فرۇشەكانەۋە لەناۋ شار چوۋىنە دەرەۋە، ناتان لە
 پىشى كارۋانەگەۋە دەپۆيشت و سەيرم كرد بەرەۋ قەلاى ئەنتۆنىيە دەپرات. ناتان لە
 بەرامبەر دەرۋازەى قەلاى ئەنتۆنىيەدا پارەستا. كاتى سوزمان چاۋى بەو دوو
 سەربازەى لژيۋن كەۋت كە لە بەردەم دەرۋازەى قەلاگەۋە پاسەۋانبيان دەكرد، ئەۋەندە
 ترسا كە دەموچاۋى بە گەردنى ئەو گوئىدرىژەۋە نا كە لەسەرى بوو.

من بە ناتانم گوت كە بۇچى پارەستاۋە و بۇچى ناپرات. ناتان بە نامازە
 تىيگەياندم كە دەبى بپۆمە ناۋ قەلاگەۋە.

تا ئەۋكاتە گويم لە ناتانەۋە نەبوو كە تەنانەت يەك وشەش بلىت بەجۇرىك كە
 وامزانى لالە. بەلام ھەموو جارى كە موۋە كورتەكانى سەيرم دەبىنى، بە خۇم دەگوت
 لەۋانەيە نەزرى كرديت كە بىدەنگ بىت بۇئەۋەى داخۋازىيەكەى جى بەجى بىت،

چونکه دەمزانى كه له يوده ههركهسى نهزى گهوره بكات، مووى سهريان كورت دهكه نهوه.

من له سهه پشنتى گویدرێژه كه دابهزيم و به رهو دهروازهى قهلاى ئەنتۆنييه پۆيشتم و له بهرئوهى جلو بهرگى يه هووويم له بهردا بوو و پيشىكى دريژم پيوه بوو، پاسه وانه كانى رۆم نه يانهيشت بچمه ناو قهلا كه وه. به لام دهنگيك له سهه بورجى قهلا كه فهرمى دهركرد كه ريگه م بدن و كاتى سهرم بهرز كرده وه، فهرمى مه خفهرم ناسى. نه گهرچى پيشى دريژم هه بوو و جله كانم وه كو هينى يه هوو ديبه كان وابوو، به لام فهرمى مه خفهر منى ناسيبه وه، من چوومه ناو حهوشهى قهلا كه وه و چووم بۆ بورجه كه.

كاتى ده چووم بۆ لاى بورجه كه، فهرمى مه خفهر له بورجه كه هاته خواره وه و له خواره وهى بورجه كه به يه كه گه يشتين و من گوتم: ده مه وى برۆم بۆ ناوچهى جليله و شارى ته بهر ييه تا وه كو سوود له ئاو و هه وای خووشى ئه وى ببينم و، ئه و پيا وهى كه پيئو ينيكهرى منه، پاره ستا بۆ ئه وهى مائنا وايى له تۆ بكه م و پيئت پابه گه ينم كه من له گه ل دوو ژن و پيئو ينيكهره كهى خۆم گه شت ده كه م.

فهرمى مه خفهر پرسى: له كام ريگا وه ده چن بۆ ته بهر ييه، ئايا له ريگهى (سامه را) وه⁴⁷ ده چن بۆ ته بهر ييه يان له پيئى (ئه رده ن) وه وه؟

من خۆم نه مده زانى كه ده بى له چ ريگه يه كه وه بچم بۆ ته بهر ييه، بۆيه له فهرمى مه خفهرم پرسى: به راى تۆ له كام ريگه وه برۆم باشتره؟

فهرمى مه خفهر گوتم: دانيشتوانى سامه را خه لك نازار ده دن و كاتى پيئو ينيكى ئاسايى و ساده ده بينن، نازاريان ده دن. ريگهى ئه رده نيش له م وه رزهى سالدا كي شه دروست ده كات چونكه به هۆى وه رزهى به هاره وه پووبارى ئه رده ن له حاله تى سه ركيشيدا يه و، نه گه ر له ليوارى پووباره كه وه برۆيت، شه وان گويت له نه پهى شي ره كانه وه ده بى. ئاره زوت لييه دوو كه س له سه ربازه كانى لژيون پابه سپي رم كه له م گه شته دا له گه لت بين بۆ ته بهر ييه؟ نه گه ر ئاره زووت لييه ئه و سه ربازانه له گه لت گه شت بكن، ئه وا ده بى خه رجيبان به ديتى.

⁴⁷ وشهى (سامه را) له وه رگيئردارى فارسى ئينجيله وه وه رگيئرداره و ئه سلى ئه م وشه يه (سامارىه) يان (سه مه ريه) يه، به لام وه رگيئرى ئينجل به (سامه را) نووسيو به تى و سامه را شارىك بووه له (فهلستين) دا و هه لبه ت نابى له گه ل شارى سامه راى ئيترافدا ليئمان تيك بچن.

له شیوهی ئاخاوتنه‌کانی فرماندهی مه‌خفهر بۆم دهرکهوت که حه‌ز ناکات دوو سه‌رباز له‌گه‌ل خۆم ببه‌م، بۆیه‌ گوتم: له د‌ئسۆزیتان مه‌منونم، به‌لام نیره‌ خاکیکه‌ که له‌لایه‌ن حکومه‌تی پۆمه‌وه به‌پیره‌ده‌بریت و له‌هه‌موو ولاتی‌کدا که حکومه‌تی پۆم جله‌وداری بی‌ت، ئەوا له‌و شوینه‌ ناسایش به‌رقه‌راره‌.

فهرماندهی مه‌خفهر گو‌تی: به‌لام له‌گه‌ل ئەوه‌شدا من شمشیریک ده‌ده‌م به‌ تو بۆئه‌وه‌ی له‌گه‌ل خۆتی به‌ریت و له‌به‌رئه‌وه‌ی که شوناسی پۆمیت هه‌یه، ئەوا ده‌توانی شمشیر هه‌لبگریت و، هه‌روه‌ها فه‌رمان ده‌که‌م نووسراویکت پی‌ بده‌ن بۆئه‌وه‌ی هه‌رکاتیک پی‌ویستی کرد، تو بتوانی به‌ سه‌ربازه‌کانی پیشان به‌دیت تا هاوکاریت بکه‌ن. به‌پێی فه‌رمانی فه‌رمانده‌ی مه‌خفهر، شمشیریکیان له‌گه‌ل قایشه‌که‌یدا هینا و فه‌رمانده‌ی مه‌خفهر خۆی قایشه‌که‌ی کرده‌ شانم و شمشیره‌که‌ که‌وته سه‌ر پووی که‌واکه‌مه‌وه. کاتی فه‌رمانده‌ی مه‌خفهر شمشیره‌که‌ی به‌سه‌ر جله‌ یه‌هوودییه‌کانی منه‌وه بی‌نی، پی‌که‌نی. پاشان نووسه‌ری نیزامی، ئەو نووسینه‌ی که به‌پێی فه‌رمانی فه‌رمانده‌ی مه‌خفهر نووسیویوی، هینای و پی‌ی دام و مائناواییم له‌ فه‌رمانده‌ی مه‌خفهر کرد و ئەویش تا نزیکي ده‌روازه‌ی قه‌لاکه‌ په‌وانه‌ی کردم.

پاش چوونه‌ ده‌روه‌ له‌ قه‌لاکه‌، سواری پشتی گویدریژه‌که‌ بووم و کاروانه‌که‌مان بزوت و ئەو ریگه‌یه‌مان گرته‌به‌ر که به‌ده‌وری (کیوی زه‌یتون) دا ده‌گه‌را. من ده‌مزانی که ئەو ریگه‌یه‌ ده‌گاته‌ گوندی بی‌تانی (دی‌ی به‌یت هه‌ینا).

پاش ئەوه‌ی شارمان به‌جئ هینشت، من له‌سه‌ر پشتی گویدریژه‌که‌ دابه‌زیم و به‌پێی به‌رده‌وام بووم له‌ رپروشتن تا گه‌یشتی‌نه‌ گوندی بی‌تانی. له‌وئ به‌ ناتانم گوت پاره‌ستیت و، پێی مائی لازاروسم گرته‌به‌ر. پاش ئەوه‌ی گه‌یشتمه‌ ئەوئ، سه‌یرم کرد لازاروس له‌ باخچه‌که‌ی مائه‌وه‌یان دانیشتوووه و چه‌ندجاریک بانگم کرد تا لای کردبه‌لای منه‌وه و له‌جئ‌ی خۆی هه‌ستایه‌وه و هات بۆلام.

حال و ئەحوالی خوشکه‌کانیم پرسى و ئەو گو‌تی: خوشکه‌کانم چوون بۆ جه‌لیله‌. پرسیم: ئەى بۆچی تو نه‌چوویت بۆ جه‌لیله‌؟ ئایا بیستووته که عیسا خۆی به‌ قوتابییه‌کانی نیشان داوه و گو‌توویه‌تی ((من به‌ره‌و جه‌لیله‌ ده‌چم و هه‌رکه‌سى ئاره‌زووی لئی‌ه من ببینیت، بابیت بۆ جه‌لیله‌)).

لازاروس گوتى: من له جەلئە كارم نىيە و لئىرە چاۋدئىرى باخەكەى خۆم دەكەم و،
لەلای گۆرەكەمدا كات بەسەر دەبەم.

نیشانەى ترس لە چاۋەكانى لازاروس بەدى دەكرا و وەكو ئەو كەسانە قسە
دەكات كە دەترسن و گوتى: ئىستە كە تۆ منت بانگ دەكرد، لە ترسا لەرزم لى ھات و،
ھەركاتى كەسەك بانگم بكات، زۆر دەترسىم.

پرىسم: بۆچى دەترسى؟

ئەو پىاۋە گوتى: چونكە خۆم لە دنيادا بە نەگونجاۋ دئتە بەرچاۋ.

پرىسم: مەبەستت لەم قسەيە جىيە؟

لازاروس گوتى: بۆئەوھى لە قسەكەم تى بگەيت، نمونەت بۆ دئنمەوھ. ئەگەر
ئىمە بەقەدەر سەرى دەرزىيەك بوويناىە و ھەموو شتەك لەبەر چاۋماندا بەقەدەر نووكى
دەرزى يان بچووكتر بووايە، ئەوا ديسان ئىمە خۆمان بە گەورە دەزانى، چونكە
واماندەزانى كە لەنئوان ئىمە و ئەو شتانەى كە لە دەوربەرى ئىمەدان، شىۋە
گونجاۋيەك ھەيە. بەلام ھەرچەندە من گەورەم، بەلام ھەموو شتەك لەبەرچاۋمدا
بەقەدەر نووكى دەرزى وايە و ھەريۆيە وادەزانم كە لەنئوان من و دنيادا، ھىچ
گونجاندىك نىيە.

من زانيم كە لەوانەيە لازاروس لەبەرئەوھى كە چەند پۆژىك لەناو گۆردا كاتى
بەسەرى بردوۋە، توشى تىكچوونىكى زەينى بووە يانئىش چاۋەكانى بەجۆرىكى تر
دەبىنئىت، چونكە لەوانەيە پاش ئەوھى مردوويەك زىندوو بوويەوھ و چاۋەكانى
كرايەوھ، بەجۆرىكى تر دنيا ببىنئىت كە پئىش مەرگ بەوجۆرەى نەبىنيوھ.

ئىنجا مائئاواييم لە لازاروس كرد و چووم بۆلای كاروانەكەى خۆمان.

پیاوه لاله که هاته قسه

کاتیگ گیشتمه کاروانه که، بینیم که ناتان به بزئوییه کی زور سهیرم دهکات و چاوه پریم دهکرد وشهیه که له ده می بیته دهره وه، به لام قسه ی نه کرد. نیمه که وتینه پری و لهوکاته به دواوه تا کاتی که خور ئاوابوو، له هیج شوینیک نه وه ستاین و ته نیا دووچار له لای جوگه کان پراوه ستاین تا گویدریژه کانه مان ئا و بخونه وه. من بوم دهرکوت ناتان له لای سامهراوه نه پویششت و، دیار بوو که پینوینه که مان به باشی نازانیت له پریگی سامهراوه برؤین. ناتان به بی پچران (هی) ی له گویدریژه کان ده کرد بوئه وه ی به خیرایی برؤن له پری.

کاتیگ خور به ته واری ئاوا بوو و نه ستیره کان دهرکوتن، ناتان له گوندیک لای دا و گویدریژه کانی برد بو گه ور و، که لوپه لی خه وی نیمه شی گواسته وه بو ژوریک. سوزمان بوئه وه ی نیشانمان بدات که له و گه شته دا ده توانی هاوکاریمان بکات، له بهرده م ژوره که دا ئاگری کرده وه و دهستی به دروست کردنی شیو کرد و، کاتیگ چیشته که له سه ر ئاگره که ده کولا، ئاوی هیئا و قاچی من و مریه می بیرتی شوشت. من چاوه پریم ده کرد سوزمان مریه می بیرت بداته بهر تانه وته شهر. به لام به پریزه وه ره فتاری له گه ل ده کرد. کاتیگ خواردن ئاماده بوو، سوزمان به که مجار بریک خواردنی له بهرده م من دانا و پاشان به شی مریه می بیرتیشی دا.

سوزمان و ناتان له دهره وه ی ژوره که ی نیمه بوون و، من ههردووکیانم بانگ کرد بو ژوره وه و گوتم: من شاره زای نه ریتی ئیوه ی جووله که نیم و، نازانم ئاماده ن له گه ل که سانیک نان بخون که به هوودی نین و، له ژوریکدا بخون که نه وان تیایدا ده خون یان نا؟

به لام نیمه نیسته له گه شتداین و ئیوه جیگه به کتان نییه بو نانخواردن و خهوتن بو به دابنیشن و نان بخون و له م ژوره دا بخون.

ناتان و سوزمان دهسته کانیان شوشت و دانیشتن و دهستیان به نانخواردن کرد. ناتان پیش نه وه ی به که م تیکه بخاته ده میه وه، به پیی نه ریتی جووله که کان نزا ی کرد، به لام من گویم له هیج نه بوو ته نیا ئاکاره کانیم ده بینی. من بوم دهرکوت که ناتان

گوشت ناخوات و بە خواردنی نان و پەنیر کیفایەت دەکات و گرینگیش بە نانخواردنی سوزمان نادات. پاش ئەوەی کە ناتان هەستایەوه و چوو بۆ گەوێ و سەری لە گویدریژەکان دا، گەپرایەوه و کەواکەیی بە سەریدا دا و لە ژوورەکەدا خەوت.

سوزمان پاش ئەوەی نانی خوارد، لقاچی منی ماچ کرد تاکو بەهۆی ئەوەی کە رازی بێم لەگەڵمان گەشت بکات، سوپاسم بکات.

گوتم: تۆ دەبی سوپاسی ناتان بکەیت نەک من، چونکە ئەو بوو هۆی ئەوەی کە تۆ لەگەڵمان بییت و، من هیوادارم ئەم گەشتە ماندووت نەکات و دیسان نەخۆش نەکەوی.

سوزمان گوتی: ئیمە زۆر جەلیلە وەک پێستی ئەستور واین و نەخۆشیی من بەهۆی خەفەتەوه بوو نەک ماندوویتی.

سپیدەیی رۆژی دواتر ناتان ئیمە لەخەو هەستاند و پێش ئەوەی خۆر هەلبییت، سواری پێستی گویدریژەکان بووین و کەوتینەپێ و، کاتی پۆشتین لەپێ، من لەسەر پێستی گویدریژەکە وەنەوزم دەدا و پاش ئەوەی خۆر هەلەت، تیکەیکە نانم بەدەستەوه گرت و خواردم. بەلام پاش ئەوەی خۆر هاتە سەرەوه و هەوا گەرم داها، شەکەتی من کە بەهۆی ئەو کەم خەویەیی شەوی رابردوو بوو، بەتەواوی لەناو چوو.

کە سەیری هەرلایەکم دەکرد، زەویم بە سەوزی دەبینی و درەختە زەیتونەکانیشم بە رەنگی سپی خۆلەمیشی لە دامینی گەردەکاندا دەبینی. لە زەوییهوه بۆنی ئالف و گل دەهات بە لوتدا و، هەزارەها بالندە لە کێلگە و باخچەکاندا دەیانخویند. دیمەنەکانی زەوی و فینکیی هەوا ئەوەندە هەست بزوین بوو کە حەزم دەکرد دابەزم و، بە سەیرکردنەوه لە تەنیشت کێلگە و باخچەکاندا، تیپەر بێم.

بەلام پێشباتیکی چاوەپروانەکراو بوو هۆی ئەوەی من لە دابەزین پەشیمان بێمەوه. پێشباتەکە ئەوه بوو کە ناتان، کە تا ئەوکاتە دەنگیم نەبیستبوو، دەستی بەگۆرانی گوتن کرد. دیار بوو کە رەونەقی زەوی و شێداری هوا، هەستی ناتانی وا بزواندوو کە ئەو پیاوهی من وامدەزانی لالە، هاتە قسە و ئاوازی دەخویند.

من سەیریکی مریهەمی بێرتم کرد و بە زمانی حال لیم پرسی ((چی بوو کە ئەو پیاوه هاتە قسە؟)) بەلام ئەو ژنە سەری بەواتای نەری جولاند، واتە نازانی کە بۆچی ناتان دەستی بە گۆرانی گوتن کردوو.

ناتان به زمانی (عیبری) گۆرانی دهگوت و من نهمدهزانی چی دهلی، چونکه زمانی (عیبری) م نهمدهزانی، بهلام زور چیژم له ناوازهکە ی وەرگرت. ههندی جار دهنگی ناتان بهرز دهبووه و ههندی جاریش نزم دهبووه. گۆرانیهکانی (عیبری) خوش و جوان، یانیش لهوانهیه من بهلاموه جوان بووبی. رهنگه من له و پرووه گۆرانیهکانی عیبری به خوش بزانم که شارهمزاییم لهبارهی میژووی عیبرییهکان ههیه و دهزانم که عیبرییهکان ههزارهها ساله له دنیا دا دهژین، بویه کاتی گویم له گۆرانی عیبری دهبیئت، وهکو نهوه وایه نهو هاوار و نالانهی که بههوی خهفته یان هاواری شادی خهلهکوه، که ههزاران سال پیش نیستا ژیاون، دهبیستم.

کاتی گۆرانی گوتنی ناتان تهواو بوو و بیدهنگ بوو، من له سوزمانم پرسى: ئەم گۆرانیهی که ناتان خویندی چی بوو؟

ژنهکه گوتى: بهم ناوازه دهلین ناوازی (کاروان) و ئیمه ئەمه مان له باپیرانی خۆمان گویمان لی بووه و، باپیرانی ئیمهش له باپیرانی خۆیان بیستویانه و واتاکهشی ناوایه:

((خودا من دهپاریزیت و له پوژدا بههوی خورهوه و له شهودا بههوی مانگهوه ریگه ی من پووناک دهکاتهوه و ناهیلی له برسیتی و تینویتییدا نازار بچیژم و، هیز به پییهکانم و گویدریژهکه م ده بهخشی تا بتوانم ئەم گهشتم کو تایی پی بینم)).

پاش نهوهی سوزمان گۆرانیهکە ی بو وەرگێرام، خوی دهستی کرد به خویندنی ئەو گۆرانیهی و به ناوازیکی وهکو ناوازهکە ی ناتان خویندی. ههرحنده سوزمان نهیده توانی وهکو ناتان گۆرانی بلی بهلام من ههه چیژم له ناههنگهکە ی نهو وهردهگرت. پاش نهوهی گۆرانیهکە ی سوزمان تهواو بوو، دهستی بهگریان کرد. من گوتم:

سوزمان بۆچی دهگریت و چی پرووی داوه که تۆی خسته گریان؟

سوزمان گوتى: گریانهکە ی من بههوی خهفتهوه نییه، بهلکو له خوشیاندايه. خوشحالم که پاش نهخوشیهکی سهخت که وامدهزانی بهزیندوویی نامینمهوه، چاک بوومهتهوه و ههستاومهتهوه و نیستهش بهرهو نیشتمانی خۆم دهروم و جاریکی تر دهریاچهی جهلیله دهبینمهوه.

من لهم گهشتهدا دوو هاوگهشتم ههبوو که نهمدهزانی ههست به پۆحیهتیان ببه، یهکیکیان ناتان و نهوی تریان سوزمان بوون و، کهمیک به شیتیم دهزانین و هیچ

په یوه نندیه کی پوچیم له گهل ټو دووانه دا نه بوو. به لام دوور نه بوو که منیش له چاوی نه وانه وه له پیاوونکی شیت بچم و پیم بلین که نه گهر من کابرایه کی ژیر بوومایه، نه وانه ده چووم له تایبه تمه نندیه کانی عیسا بکولمه وه تا کو بزانه چی گوتووه و، پاش نه وهی که زیندوو بوته وه، بو کوئی پویشتوره و چی ده کات. نه و پوژه، کاتی نیوه پوژه ات و چوینه ناو چه میکه وه که پووباری نه رده نی پیدا ده روات و، له دووره وه حساری شاری نه ریحا ده رکوت و چاومان به دارخورماکان که وت که به کیکه له تایبه تمه نندیه کانی ده شتی نه ریحا. کاتی که میک له ده شته که چوینه پینشه وه، بینیمان وهرزیره کان به دره وکردنی (جو) وه سهرقالن و دیارپوو که هه وای نه ریحا گهر مته له هه وای قودس و، جو و گهنم له وئی زووتر پی ده گات و دره وده کریت.

"ناتان" پازی نه بوو بچینه ناو شاری نه ریحا وه، بویه له ته نیشت حساری شاردا و له سیبهری نه و دیواره دا، له نزیك چومیک گیرساینه وه. ناتان گویدریره کانی به ره لا کرد تا کو له و له وه پرگایه ی که له نزیکیاندا بوو، بله وه پین و خوی به نویتزکردنه وه سهرقال بوو. سوزمانیش به پینی نه ریتی جووله که کان نویتزی دابه ست و مریه می بیرتیش نویتزی خویند.

من کاتیک سه یرم کرد نه و سی که سه خهریکی پارانه ون، به داخوه بووم که بوچی من وه کو نه وان ناتوانم خواپهرستی بکه م. نه و سی که سه له کاتی نویتزکردندا پوویان کردبووه قودس، چونکه جووله که کان له ههر شوینیک بن، له کاتی نویتزکردندا پوو ده که نه نه و شاره. نیمه ی پومیش خواپهرستی ده که ین، به لام خواپهرستی نیمه له گهل یه هوودیه کان جیاوازه. خواپهرستی نیمه ی پومیه کان ته نها له هه ندیک پوژدایه، نه ویش له پهرستگادا له به رده م په یکه ری خودایاندا و، له پوژانی تردا خواپهرستی ناکه ین.

کاتی نه و سی که سه یه هوودیه نویتزیان ده خویند، زانیم ناتان و سوزمان به وپه ری خو شه ویستییه وه خهریکی خواپهرستین و نه وهی که به زمان ده یلین، له ناو دلایانه وه هه لده قولی. به لام نویتزی مریه می بیرت به و جوړه ی که من هه ستم ده کرد، ته نها بو نه هیشتنی نه و نه رکه یه که له سه ریه تی و وه نه وه و ابوو که به ناچاری نویتز ده خوینیت. حه زم ده کرد له و دوو که سه ی که به یانی نویتزیان ده خویند پیرسم که چی ده لین و داویان لی بکه م فیبری نویتزکردنم بکه ن تا کو منیش بتوانم نویتز بخوینم. به لام

ئەو دووانە يەھوودى بوون و يەھوودىيەكانىش خۇيان بە لەبەرتر دەزانن لە ھەموو قوموقىلەكانى تر و بېروايان وايە مىللەتەكانى تر شاينى ئەو نىن كە لە پووى ئايىنيەوھە فېرىكرىن.

پاش ئەوھى ئەو سيانە نويزيان خویند، نانمان خوارد و خواردنەكەمان برىتى بوو لە نان و پەنير و پياز، چونكە دەرفەتى ئەوھەمان نەبوو چىشت دروست بكەين و مانەوھەمان لەو شوینە ئەوھەندە دريژەى نەدەكىشا كە دەرفەتى خواردن دروستکردنمان بىت.

لە "ناتان"م پرسى :بۆچى بىدەنگىت و قسە ناكەيت؟
وھلامى دايەوھە: كاتىك مرؤف زور قسە بكات، بەو ئەندازەيە زياتر تووشى گوناھ دەبىت.

پاش ئەوھى نان خورا، ناتان پويشت و گويدريژەكانى لە لەوھەرگاھە ھىنايەوھە و سوار بووين و كەوتىنەپرى. بەلام ئىتر وەكو بەيانىيەكە توانامان نەمابوو، چونكە تىنى خور ئىمەى شەكەت دەکرد و گويدريژەكانىش بە گەرمای نيوھپۆ و عەسر بىزار ببوون. لەتەواوى كاتى عەسردا كە خەرىكى پويشتن بووين، پووبارى ئەردەنمان دەبىنى و جوتيارەكان بەيارىدەى (گا)يەكان خەرىكى درەوکردن بوون.

كاتى خور داچوو، گەيشتىنە گوندىك كە پووبارىكى گەورەى ئاو لە تەنىشتىيەوھە تىدەپەپرى. بەھوى ئەوھى كە ماندوو و تۆزوى ببووين، لەناو ئاوەكەدا خۆمان شويشت و ئىنجا خۆمان بۆ پشوووان نامادە كرد. من بۆم دەركەوتبوو كە ناتان ھەز ناكات بچينە ئاو ئەو شارانەى كە لەسەر ريگەماندا بوون و لە ميوانخانەكاندا بىمىنەوھە و لەچىشتى لىنراو و نامادەكراوى ميوانخانەكان بخوين. منىش زور ھەزم نەدەکرد مەنزىل بگرين و، بەھوى ئەوھى كە ھەوا گەرم بوو، ھەزم لە خەوتنى ئاو بىابان دەکرد و رقم لەخواردنى سادەى وەكو نان و پەنير و سەوزە نەبوو.

پاش ئەوھى كە خۆمان شويشت، مريەمى بىرت يارمەتى سوزمانى دا تا ئاگر بكاتەوھە و چىشت لى بنى. سوزمان بەوجۆرەى كە گوتم زور كەم قسەى دەکرد، بەلام ئەوكاتەى كە ئەو دوو ژنە خەرىكى چىشت لىنان بوون، بەبى پچران قسەى دەکرد، چونكە ژنان كاتىك تەنيان، زور لەگەل يەك قسە دەكەن و لە قسەکردن چىژ وەردەگرن.

پاش ئه وهی خواردن ئاماده بوو، نانمان خوارد و پاشان ویستمان بنوین. له کاتی خهوتندا، مریه می بیتر جیگه ی نووستنه که ی خوی له من نزیك کرده وه و گوتی: له و قسانه ی که من ئه مشه و له گه ل سوزماندا کردم، وا هه ست ده که م هه ستوکی دروستی نییه، به لام پیده چی زانیارییه کی دروستی هه بیته له باره ی ئه و عیسایه ی که له خاچ درا، به لام نایه وی زانیاری خوی ئاشکرا بکات، چونکه له ئیمه ده ترسی.

ناتان که واکه ی دا به سه ریدا و بو خهوتن ئاماده بوو. به لام سوزمان دانیشتبوو و به ره و پرووی قودس خواپه رستی ده کرد و من جاریکی تر نیشانه ی نییه ت پاکیم له پوخساری ئه و ژنه دا هه ست پی کرد و لئی نزیك بوومه وه و گوتم: سوزمان، من چه زده که م بزانه تو چون خواپه رستی ده که یته، واته ئه و نزایه ی که ده یلیت چیه تاکو منیش بتوانم وه کو تو پرگار و خوشحال بيم.

سوزمان سه یریکی منی کرد و گوتی: له به ره ئه وه ی تو چاکه ت له گه ل من کردوه و پازی بوویت من له گه ل تو گه شت بکه م تا بتوانم بگه ریمه وه بو نیشتمانه که ی خوم، بویه ده بی داواکه ت جی به جی بکه م. به لام من ژنیکی نه زانه و ئه و نزایه ی که من ده یخوینم، نزای که سانی نه زانه و ئه گه ر من ژنیکی ژیر بوومایه، ئه و به جوړیکی تر نزام ده خویند و، ئه و که سانه ی که زانان به جوړیکی تر نزا ده که ن.

مریه می بیتر گوتی: من نازانه سوزمان دانایه یان نه زان، به لام ئه وه نده ده زانه و ئه و نزایه ی ئه و ده یخوینی، له و نزایانه نییه که که سانی تر ده یخوینن و، من هه ر گیز نه مبیستوه که س وه کو ئه و نزا بکات.

گوتم: سوزمان، من چه زده که م نزا که ی تو م گوی لی بیت و ئه و نزایه م به دهنگی بهرز بو بخوینه وه.

سوزمان گوتی: من دیسان پیته ده ئیم که نزا که ی من نزای که سانیکه که زانستیان نییه و ناتوانن نزای باش بخوینن و له بهری بکه ن.

ئینجا سوزمان به دهنگی بهرز ئاوا ی گوت ((ئه ی باوکی ئیمه که له ئاسماندا ی، داوات لی ده که م مه له کوتی خوت که له ئاسماندا یه، له سه ر زه وی به ئیمه ی نیشان بده و خواردن ی هه موو پوژیکمان پی بگه یه نه تاکو برسی نه بین و به جوړه ی که ئیمه له خه تای خه لک ده بوورین، توش له خه تای ئیمه خوش ببه و مه هیله خه یالاتی گونا به سه رماندا زال ببیت... نامین)).

سوزمان گوتى: ئەمەيە ئەو نزاىيەي كە من دەيخوئىنم. كاتى ئەو ژنە نزاكەي گوت، من زانيم كە ئەوەي دىلئيت، ھەمووى رىستەي سادەيە و ھەموو كەسنىك دەتوانى بىلئيت و لەبەرى بكات. ديار بوو نزاكەي نزاى زانايان نىيە، بەلكو بەجۆرىك دانراوہ كە ھەموو ژن و پياويكى گشتى بتوانى بىلئىن و، پىويستى نەدەكرد سەبارەت بەو نزاىيەي سوزمان لىكۆلینەوہ بكم، چونكە واتاكەي پوون بوو و، سادەيى نزاكەي واى نیشان دەدا كە بو ھەموو كەسنىك تۆمار كراوہ.

ئىنجا خەوتىن و بو بەياني پۆژى دواتر ديسان ناتان بەئاگاي ھىناينەوہ و كەوتىنەپرى. پىرپۆشتنى ئىمە لەو پۆژەدا جياواز نەبوو لە پۆژى پىشوتەر و كاتىك شەو داھات، لە ئاوايىھەكى نزيك پووبارى ئەردەن پشومان دا. ديار بوو تىنى ھەواي بەھار، بەفرى كىوہكانى توادنبووہ و ئاوەكانى پووبارى ئەردەن كفەپىژ كەردووہ. سەركىشىي ئاو ببووہ ھۆي ئەوہي كە گيانداران بگوازنەوہ بو جىگاي تر. ئىمە لەو شەوہدا، لە دورەوہ دەنگى چەقەلەكانمان دەبىست و پاشان گرمەگرمىكى وەكو ھەورەگرمە كە لە دوورەوہ دەبىسترا، دەھاتە گوي. من زانيم كە ئەو گرمەگرمە دەنگى نەپرى شىرە، چونكە شەويك لە پۆم، لە سىركدا گويم لە نەپرى شىرىكەوہ بوو و دەنگى ئەو گيانەوہرەم دەناسى.

مريەمى بىرت كە ھەرگىز نەپرى شىرى نەبىستبوو، لەرزى لى ھات و گويدرىژەكان ترسان و ناتانىش بوئەوہي ترسى گويدرىژەكان كەم بكاتەوہ، ھىنانى بۆلاي ئىمە و دەرگاي ئەو ھەوشەيەي كە ئىمە تيايدا خەوتبووين، داخست و بەردىكى خستە پىشتەوہي.

ئەوھى كە سوزمان لەبارەى عيساوه گوتى

سوزمان نەيدەتوانى بنويت و منيش سوودم لە بى خەوييه كەى وەرگرت و پرسم:
ئەو نزاىه لە كى فيرى بوويت كە بۆ منت خویندەرە؟

لەوكاتەدا دەنگى شيرەكە لە نزىكەوه دەهاتە گوى و ئەو نەپرەيه ئەوئەندە توند بوو
كە ديوارەكانى ئەو مائەى كە ئىمەى ئى بووين، هينايە لەرزە. ژنەكە پاش ئەوھى دەنگى
شيرەكەى بىست، لە ترسان دەستى بە دەمىهوه نا و پاشان پىي گوتم: تۆ نابى ئەم
پرسيارەم لى بكەيت.

لەوكاتەدا ناتان كەوتە قسە و بە سوزمانى گوت: ئەوھى دەيزانى بىلى تاكو مەزن
تيوس بزانى كە چۆن فيرى ئەم نزاىه بوويت.

ژنەكە گوتى: ئەو كەسەى ئەم نزاىه فىر كردم، ئەو عيسايە كە لە خاچيان دا.
من لەو ژنانە بووم كە لە جەليلەدا ئەوم دەناسى و عيسا ئەو نزاىهى فيرى من و
ژنەكانى تر كرد و گوتى كە ((ئەم نزاىه بەسە و پىويست ناكات نزاى تر فير بى)).

گوتم: تۆ لە ناوچەى جەليلەدا لەگەل عيسا ژيانت بەسەر دەبرد؟

سوزمان گوتى: من لەو ژنانە بووم كە لەو ناوچەىدا لەگەل عيسا بووم و، بۆ ھەر
جىگەيەك پرۆشتايە، منيش لەگەلى دەچوم.

پرسيم: چى بوو واى ئى كرديت پەيوەست ببیت بە عيساوه تاكو بۆ ھەركوى
چو، تۆش بچى؟

سوزمان گوتى: من لە جەليلەدا بىستم كە ھەندى كەس دەچن بۆ لای عيسا و
گوى بۆ قسەكانى عيسا دەگرن و، ئەو بەخۆپايى ھەندى شت بە خەلك دەلى و پارەيان
ئى وەرناگرىت. ئەم بابەتە بوو ھوى سەرسورمانى من، چونكە لە پەرسنگاى ئىمەى
جوولەكەدا، پۆحانييەكان بەخۆپايى ھىچ شتى بە كەس نالین و ئەگەر زانىارى بەدەن بە
ھەركەسى، ئەوا پاداشتى ئى وەردەگرن. فىرکردنى بەخۆپايى لەلایەن عيساوه لە دوو
لایەنەوه بوو ھوى سەرسامى من، يەككىيان ئەوھى كە پۆحانييەكانى ئىمە بە بەلاش
خەلك فير ناكەن و، ئەوھى تريان ئەوھى كە خودى خۆم ژنىكى پزىد بووم و پارەم خۆش

دهويست و سهرم سوږدهما له وړې كه سيك زانياري بدات به خلك و پارهيان ئي وهرنه گريټ. نه مېوو كه واي لي كردم بړوم چاوم پي بگويټ.

من بړوام و ابوو كه عيسا پيش ئو پوژه، زانياري له باره ي منه وه نيه و نه يزانيوه كه من ژنيكي بهرچاوته نگم و زور پاره م خوش دهوي. من نه وهنده پژد بووم كه هندی جار نانم نه ده خوارد بونه وه ي بړي له پاره كه ي خوځ له نانخوردندا خه رج نه كم. من ده زماني كه هيچ يه كيك له و كه سانه ي ئو پوژه له ده وړي عيسا كوښونه وه، له باره ي منه وه زانياريان پي نه داوه، چونكه هيچ كه سي پيشيني نه ده كرد ئو پوژه په يوه ست بيم به ده سته ي گوږپايه لاني عيسا وه تاكو له باره ي منه وه زانياري پي بدن.

هر ئو پوژه كاتي گوږم بو قسه كاني عيسا گرتبوو، پياويك كه من ده مناسي و ده زماني ده وله منده و بو زياد كردني سه روت، ته ماعكاره، هاته ناو گوږگره كانه وه. عيسا پي گوت ((ئو پوژه ي ئم دنيايه به جي دليټ، هيچ شتيك له و شتانه له گه ل خوټ نابه يت كه له م دنيايه دا فراهه مت كردوه. سه روه تي راسته قينه ئو سه روه ته يه كه مروټ پاش مهرگ له گه ل خوټ بيبات)).

مه موو پوژنيك كه من ده چووم بو لاي عيسا و گوږم بو قسه كاني ده گرت، هندی شتم ئي ده بيبست كه واي نيشان ده دا كه كابرليه كي ناساي نيه. پاشان بړيام دا ئو پارچانه ي كه خوځ چنبيووم، بيانفروشم و زه وييه كينگه كه ي خوځ بدمه ده ست كه سيك كه بوځ به پړيوه ببات و له گه ل عيسادا بو هر كوي چوو، منيش بچم. ئيدي وام كرد و پاش فروشتني پارچه كان و سپاردني زه وي به كه ساني به كار بهر، پاره ي نه ختي خوځ هه لگرت و له گه ل عيسادا به پړي كه وتم و، بو هر كوي ده چوو، من له گه لي بووم.

سوزمان بړي بيده نگ بوو و گوتي: من نامه وي به خراپه باسي عيسا بكم، به لام ده بي بليم كه كاتيك من و چند ژنيك كه له گه لي بووين، ئو ژنانه پالپشتي نه ويان نه ده كرد و ده كرا عيسا له ناو بجيت، چونكه ناگاي له پړوداوه كاني دنيا نه بوو و وه ئوه و ابوو كه له م دنيايه دا ناژي و له دنيايه كي تر ژيان به سره ده بات. له شاري ناصرده ده يانگوت كه عيسا دارتاشيكي زانا بووه و، نه گه رچي توانيوه تي تايه دروست بكات بو گاليسكه كان، به لام نه يتوانيوه ده رگا و په نچره دروست بكات.

من له سوزمانم پرسى: چي واي ليكرد عيسا ده رگا و په نچره دروست بكات؟

سوزمان گوتى: پىۋىستى نەكردوۋە دارتاشى بكات، بەلام پىش ئەۋەى عىسا دەست بكات بە رىنمۈنى كىردن، پىشەى دارتاشى كىردوۋە و لەرىگى دارتاشىيەۋە بىۋىۋى ژيانى پەيدا كىردوۋە. مەبەستم ئەۋەىيە كە عىسا ئەۋەندە لەم دىنبايە بى باك بوۋە كە تەنانت گويى بە دارتاشى نەدەدا كە پىشەى خۆى بوو و، بە گوتەى خەلكى شارى ناصىرەش، نەيدەتۋانى دەرگا و پەنجەرە دروست بكات. يەكىكى تر لەو كارانەى عىسا كە بەدلم نەبوو ئەۋە بوو كە ژنىكى كۆترفرۆش بەناۋى مەرىمى مەجدەلىيە لەگەل ئەۋ دەچوو بۇ ھەموو جىگەيەك و، عىساس رازى بوو بەۋەى ئەۋ ژنە بۇ ھەموو شوينىك بچىت لەگەلى.

ئەم وتەيەى سوزمان بوۋە ھۆى تۋرەيى مەرىمى بىرت و گوتى: من خۇم ناگرم ئەگەر بە خراپە باسى مەرىمى مەجدەلىيە بگەيت، چۈنكە مەرىمى مەجدەلىيە ژنىكى باش و مېھرەبانە و، ھەكو تۆ كە ھەك دلپىسەكان وايت، بە قسەى ناخۇش خەلك نازار نادات.

سوزمان بە تۋرەيىيەۋە ۋەلامى داىەۋە: كاتى ژنىكى ھەكو تۆ لايەنى مەرىمى مەجدەلىيە بگىرت ئىتر ديارە كە مەرىمى مەجدەلىيە كەسىكى چۈنە، چۈنكە مەرىمى مەجدەلىيە كەسىكى ھەكو خۆى نەبىنى، پىشتىگىرى لى ناكات.

مەرىمى بىرت پرسى: ئەى دلرەش كە ھەكو دوپىشك ھەمىشە پىۋە دەدەى، دەتەۋى چى بلئىت؟

سوزمان گوتى: تۆ ۋادەزانى من ناۋى تۆم نەبىستوۋە و نازانم لە رابىردوۋا چىت كىردوۋە؟ من ئەگەرىش دلپىس بىم، ژنىكم كە پەيداكىردنى بىۋىۋىم لە رىگەى ناشەرى و دور لە ئايىنەۋە نىيە. من كارى چىن دەكەم و پارچە دەچىم و، ئەگەر نەمەۋى پىۋىك بگرم بەكرى بۇ كىلانى كىلگەكەم، ئەۋا خۇم دەچمە دۋاى گاسنەكەۋە و زەۋىيەكە دەكىلم. بەلام تۆ ئەى مەرىمى بىرت لە رىگەى رىسۋاىيەۋە بىۋىۋى پەيدا دەكەيت.

مەرىمى بىرت خۆى نامادەكرد بۇئەۋەى ۋەلامىكى گەۋرەتر بداتەۋە بە سوزمان، بەلام من كەۋتمە نىۋانىان و گوتم: شەپ بىخەنە لاۋە و جىنۋو بە يەكترى مەدەن. من بەرگەى شەپرى ئىۋە ناگروم، چۈنكە ناتوانم پىشى ھىچكامتان بگرم تاكو دەمەقالىكە كۆتايى پى دىت و، ناچارم گوى بۇ جىنۋەكانتان بگرم و بە ئەزمون بۇم دەرەكەۋتوۋە كاتى دوو ژن دەكەۋنە جىنۋودان بە يەكترى، قسە پىگوتنەكانيان بە زۋى كۆتايى پى

نايهت و ئەگەر ئیوه بەردەوام بن لە جنیودان بەیەکتەری، ئەوا من لە هینانی خۆتان پەشیمان دەکەنەوه و، من پەشیمانم لەوهی که بۆچی دوو ژنم کرد بە هاوگەشتی خۆم. ژنەکان بێدەنگ بوون و من داوام لە سوزمان کرد لەبارەوی عیساوه قسه بکات. سوزمان گوتی: عیسا ئەوەندە بێ ئاگا بوو لەم دنیاوە که لە مندالی بێ گوناوه دەچوو. پوژی ئەبوو عیسا پەرچوو نەکات و، ئەگەر نەخۆشیک نەیتوانیایە خۆی بگەیهنیتە عیسا، ئەوا هەرکه دەستی بگەیانده کهواکهی، چاک دەبوویەوه. بەلام ئەو پیاوه گەوره که هەموو پوژی پەرچووی دەکرد، لە کردارەکانی دنیایدا وەکو مندالیک وابوو که دەبوو بەردەوام پاسەوانی لی بکریت و بیاریزیت. بەهۆی ئەو بێ ئاگاییەوه بوو لە کردارەکانی دنیایدا که عیسا بەبۆنە جەژنی گەورە ئیمەوه پوشت بۆلای جوولەکهکان و لەوی گرتیان و دواتر لەخاچیان دا. خەلک پێیان گوت که واز لە پوشتن بەین، بەلام عیسا که نەیدەتوانی درک بە پروداوەکانی ئەم دنیاوە بکات، پەسەندی نەکرد و ئیمەش لەگەلی چووین.

من ناتوانم بە تۆ بلێم که کاتی عیسا یان لەخاچ دا و من نیشانی ئەشکەنجەیی سەختم لە سیمای ئەو پیاوه بێ گوناوهدا بەدی کرد، چی بەسەر حالی مندا هات. من تا ئەو پوژەیی که زیندووم، پوختاری عیسا که بە خاچەوه بوو، فرامۆش ناکەم و پرۆام وایە لەخاچدانی عیسا وەکو لەخاچدانی مندالیک وابوو که هیشتا ناتوانی جیاوازی بکات لەنیوان ناگر و ئاودا. کاتی ئەوم بە خاچەوه بینی، ئەوەندە حالتم تیک چوو که یەکسەر نەخۆش کەوتم و نەمتوانی بوو ستم و، بە ناچاری لە خاچەکه دور کەوتەوه و لەژێر زەمینیک که دەکەوێتە مالتیکەوه لەبەشی خوارەوهی پەرستگا، مامەوه و چەندین شەو و پوژ نەمتوانی یەک تیکە نان بخۆم. ئینجا ئەوەندە نەخۆشینەکهم زیادی کرد که هەژماری پوژ و شەوم لەبیرچووویەوه و گومانم لەوه نەبوو که دەمرم. بەلام نەمردم و بەزیندوویی مامەوه تا ئەو پوژەیی که ناتان منی بینی و، سەیرم کرد مووهکانی سەری کورت کردۆتەوه و بە منی گوت که عیسا زیندوو بوویەوه و لەناو گۆرەکهی هاتۆتە دەرەوه و خۆی بە قوتابییەکانی نیشان دەداوه و گوتوویەتی که ((من بەرهو جەلیلە دەپۆم و هەرکەسی دەیهوی بمبینی، با بیئت بۆ جەلیلە)).

سوزمان بیدهنگ بوو و ناتان گوتی: من عیسام نه بیینی، به لآم پاش نه وهی که زیندوو بوویه وه و له ناو گوږ هاته دهره وه، گومانم له وه نه بوو که نیردرای خودایه، هر نه وه شه وای کرد ئیمه چاوه پئی بکهین و به پرگارکهری خوآمانی بزانی.

سوزمان گوتی: به لآم من ئوم دهناسی و ناگام له تایبه تمه ندیه کانی ژیانی بوو، چونکه جله کانی عیسام ده شوشت. عیسا نه گهرچی که هه موو پوژی پهرجوی ده کرد، به لآم کابرایه کی ساده بوو. برسی و تینوی ده بوو و به هه واله خو شه کان خوشحال و به هه واله ناخو شه کان خه مبار ده بوو. من ئوم باش دهناسی و دهمزانی خاوهنی که سایه تیبیه کی ساده هیه، پاش نه وهی که بیستم زیندوو بوته وه و له گوږه کهی هاتوته دهره وه و پیگه کی جهلله کی گرتوته بهر، سهرم سوږنه ما، چونکه کابرایه کی وه کو عیسا که پهرجوی ده کرد، ده توانیت پاش مردنیش زیندوو بیته وه. من پیموایه ئیسته که عیسا زیندوو بوته وه و پوشتووو بو جهلله، مه له کوتی خو کی له وی دینیته بوون و به هو کی هاتنه بوونی مه له کوته کهی، دنیای دیرین، نوی ده بیته وه و دنیایه کی تازه ده ست پی ده کات. من هیوادرم بتوانم له جهلله نه و ببینم، به لآم چ نه و ببینم و چ نه ببینم، چونکه نه و نزیایه کی که فیری کردووم، به یانیان و نیوه پوان و شه وان دووباره کی ده که مه وه.

مریه می بیرت که که و تبووو ژیر کاریگهری گوته کهی سوزمانه وه، برسی: تو جله کانی عیسات ده شوشت؟

سوزمان گوتی: نه گهر تو عیسات بدیبایه، ده تیبینی که بهرده وام جله کانی وه کو شیر سپییه، چونکه من جله کانی ئوم ده شوشت و نه و ژنانه کی که له گه لی بوون جله کانی عیسیان نه ده شوشت و، هیچ یه کی له وان له هه موو ته مه نیاندا جلیان نه شوشت بوو، به لکو خزمه تکاریان هه بوو. قوتابییه کانی عیسا ش نه وه ندی که له پیری خو یاندا بوون نه وه ندی له پیری عیسا دا نه بوون تا کو جلی بو بشون، نه وه ش زیاتر له بهر نه وه بوو که پیاو جلوه برگ ناشوات و شوږدنی جلوه برگ کاری ژنانه.

گوتم: له بهرام بهر نه و خزمه ته کی که به عسات کردووه، پاداشتت وهرگرت؟

سوزمان گوتی: پاداشتی من نه وه یه که (په رمزی ژیا نه وه) م لی بیست.

نه م قسه یه ههستی منی بزواند، چونکه شتیک بوو که من ده مو یست بیزانم. من ده مو یست بزانه عیسا چی فیری قوتابییه کانی کردووه، به لآم قوتابییه کانی نه و هیچیان

به من نه گوت که منی پی پازی بکن. به لآم سوزمان گوتی که نهو، په رمزی ژیانه وهی پی گوتوره.

نهوه بوو که به پهله گوتم: سوزمان، نهو (په رمزی ژیانه وه) یه ی که تو له عیسات بیستوره، چیه؟ من حهز ده کم تو نهو په رمزه م فی ر بکه یت.

به لآم سوزمان وهک نهوهی به یه کجاری تووشی گومان و دوودلییه که ببیت، گوتی: کاتی من عیسام به خاچه وه بینی و، ههروه ها به هوی نهوهی نیشانه ی نهشکه نجه م له روخساریدا به دی کرد، پینج نهوهنده نارحهت بووم که په رمزی ژیانه وهی له بیر برده وه.

گوتم: تو به گوته ی خو ت ماوه یه که له گهل عیسا بوویت و جلت بو شو ر دو وه و چیشتت بو لینا وه، چون ده کری نهو په رمزی ژیانه وه یه ت له بیرت چوو بیته وه که لیت بیستوره؟ با وادابننن تو په رمزی ژیانه وه ت فراموش کردبی، نایا شتیکی ترت به بیر نایه ت که پی گوتبی؟ چونکه من بیستومه که عیسا له گهل ده رو به ر و قوتابییه کانی قسه ی ده کرد و گوته کانی نهو بو گو یگره کان راست بووه و له باره ی تایبه تمه ندی مه له کوتی خو ی له گهل نه واندا قسه ی ده کرد. تو که له گهل نهو بوویت، بلن که عیسا چی گوتوره؟

دیسان سوزمان له وه لآمدانه وهی دروست خو ی دزییه وه و، دیار بوو له من ده ترسیت و یانیش حهز ناکات نهو شته ی که له عیسا ی بیستوره، به منی بلیت و به م جو ره وه لآمی دایه وه: نیمه ی نافرته ناتوانین تی بگه ین که پی اوان چی ده لین، نهو یش پی اویکی وه کو عسیا که هه رچییه کی ده گوت، دیار بوو. کاته کانی من و نافرته کانی تر که له گهل عیسا دا بووین، له چیشت لیناندا به سر ده چوو، چونکه ژماره ی نهو که سانه ی که له گهل عیسا دا بوون، هه ندی جار ده گه یشه حه فقا که س و نهوانیش خو اردنیان ده ویست.

گوتم: سوزمان، تو له عیسات نه بیستوره که گوته کانی نهو چون ده گاته خه لک و، نایا گتویه تی که وته کانی نهو ده مینیته وه؟

سوزمان گوتی: عیسا دهیگوت که له داهاتوودا کهسانیک هه ن که گوتهکانی من ده نووسنه وه و له نیوان خه لکدا بلأوی ده که نه وه.⁴⁸

ئیتر من سه بارهت به گوتهی عیسا پرسیارم له سوزمان نه کرد و ئه و ژنه خهوت. به لام من نه مه ده توانی بخوم و چاوم برپیووه گپی فقیلهی چراکه و هندی جاریش دهنگی شیره کانم ده بیست و، هه جاریک گویم له نه ره ی شیریک بوویه، و امده زانی له یه کی له سیرکهکانی پو دماد و، ته نانهت به هیزی خه یال، دهنگی موزیکی سیرکم گوی ئی ده بوو.

پاشان به خوم گوت ((ئه گهر من پیوستم نه کردایه له سه ره خوم که سه بارهت به عیسا لیکوئینه وه بکه م و بزانه که ئه و کییه و چی ده لی و مه له کوتی له کوئیدایه، ناچار

⁴⁸ به و جۆره ی که ده یزانی گوتهکانی حه زره تی عیسا (ع) له ده می خۆیوه نه نووسراوه نه وه، به لکو پاش ئه و، ئه وه ی ئه و گوتوییه تی تمار کراره و ئه و که سانه ی گوتهکانی عیسا یان تمار کراره، یان له قوتابییهکانی ئه و بوون، یان له قوتابییه پله نووهکان بوون، واته قوتابی قوتابییهکانی. ئه وانیش به نووسینی گوتهکانی عیسا (ع) نه وه ستان، به لکو رهووهکانی په یوه ست به و پیغه مبه ره شیان نووسیه وه ته و ئیتر (ئینجیل) به و جۆره دروست بوو. ژماره ی ئه و ئینجیلانی که نووسراون تا ئه وه نده ی ناگادارین، له ده ئینجیل زیاتره، به لام ته نها چوار ئینجیلیان له لایه ن کلێسای عیسا ییه که نه وه به فرمی ناسراوه که په کیکیان ئینجیلی (لوقا) و ئه ی تریان ئینجیلی (مه رقص) و سیتییه مینیان ئینجیلی (مه تتا) و چواره مینیان ئینجیلی (یوحه ننا) یه و ئه و ئینجیلانی تر که له لایه ن کلێسای عیسا ییه که نه وه به ره سمی ناسراوه، ئه مرۆ هه ن و به ده سته خه لکه وه ده بیترین و خوم ناگادارم که پیش جهنگی جیهانی نووه م له پارسی پایته ختی فه ره نسا دامه زراوه یه کی چاپ هه بوو که ئینجیلی جۆراوجۆری چاپ ده کرد که به شتۆیه ره سمی نه بوو و، ده یفرۆشتن و خالیک که شایانی باس کردن بیته ئه وه یه که به پشت به ستن به شیکرته وه ی زانیانی عیسا ناسی ئه و روپا و ئه مریکا، له هندی له و ئینجیلانی که له لایه ن کلێساوه به فرمی نه ناسراون، هندی شت هه یه که بیگومان وه ی حه زره تی عیسا یه (ع)، به لام له به ره نه وه ی کلێسا به شهکانی تری ئه و ئینجیلانی به ده ست تیره دراو دزانن، بۆیه ناماده نییه ئه وانه به فرمی بناسیتنی و، هزی ئه وه ی که ژماره ی ئینجیلکان زیادی کره وه ئه وه یه که هه ره کی له قوتابییه پله نووهکان (قوتابی قوتابییهکان) یه که خوینده وار بوون، خویان به وه زانیوه که پیوسته له سهریان وه و به وکرته وهکانی قوتابییه پله یه کهکانی حه زره تی عیسا (ع) که له زمانی ئه وه وه (حه زره تی عیسا) بیستویانه، بی نووسنه وه و بۆیه ژماره ی ئینجیلکان ژۆره. له و چوار ئینجیلیه ی که کلێسا به ره سمی ناساندویه تی، ناوه رۆکی سی ئینجیلیان ژۆر له یه که ده چن و مه سیحیه کان به و سی ئینجیل ده لئین (سی توپ تیک) واته (ئینجیله چوونه که کان) و ناوه رۆکی ئینجیلی چواره م له گه ل ئنجیلهکانی تر دا جیاوازه. ده بی بزانی که ژۆریه ی قوتابییهکانی عیسا (ع) نه خوینده وار بوون و نه یانده تروانی ئه و شتانه ی که ئه و حه زره ته گوتوییه تی، بی نووسنه وه، به لام هه رچییه کی گوتوه له بهریان ده کرد. ئیعه که له ده سته پیکردنی خوینده وه، واته له قزناغی چوون بۆ قوتابخانه ی سه ره تایی، له گه ل په رتووکدا سه روکارمان هه یه و پاشان تا کلزایی ته مه نمان له پلژنامه و گزفار و کتیب و شتی تر که چاپ ده کرین، سوود وه ده گرین، هیشتا ناتولین بزانی که دتینه کان چۆن به بی سوووه رگرتن له په رتووک فیری شت بوون و زانیاریان وه رگرتوه و ئه وه ی که ده یانیست، له بهری بکن و بیته وه بریان و، بی ناگاین له وه ی که هیزی له به رکردنی خه لکی نه خوینده وار ژۆر به توانایه و ئه مرۆ که ش هه روایه و، له سه رده می ئیسلامیشدا ژۆریه ی ئه و که سانه ی که نایه تی قورتانیان له نواین پیغه مبه ری پایه بهرز (حه زره تی موحه ممد رودی خوی له سه ره بیته) ده بیست نه خوینده وار بوون و نه یانده توانی بنووسن، به لام ئه م نایه تانه یان له به رده کرد. به هه رحال ده بی ئه وه به یئینه وه یاد که گوتهکانی حه زره تی عیسا (ع)، پاش ئه و حه زره ته له لایه ن هندی له قوتابییه پله یه که مهکان و هندی له قوتابییه پله نووهکان نووسراوه و له نیوان خه لکدا بلأویان کردۆته وه.

نه‌ده‌بووم له‌م شه‌وه‌دا له‌و ما‌له، له‌گه‌ل س‌ه‌د كه‌س له‌ جووله‌كه‌كان كه‌ كه‌سى س‌فيلن،
 كات به‌سه‌ر ببه‌م و خوم ب‌خمه‌ سه‌ر شكلى جووله‌كه‌كان و پيشم دريژ ب‌كه‌م و
 جلو به‌رگى يه‌هوودى بپوشم و زونار ببه‌ستم، به‌لكو له‌ پوم ده‌مگوزه‌راند و جلو به‌رگى
 خاوينم له‌به‌رده‌كرد و پيشم ده‌تاشى و قژى سه‌رم ده‌پازانده‌وه و له‌گه‌ل كه‌سانيكدا
 قسه‌م ده‌كرد كه‌ وه‌كو من خوينده‌وار بوون و ده‌يانزاني چييان ئى ده‌پرسم و،
 ده‌يانتوانى وه‌لامى پرسياره‌كانم بده‌نه‌وه، نه‌ك كه‌سانيكى وه‌كو سوزمان و مريه‌مى
 بيترت و ناتان كه‌ هه‌مويان سيفيلن و ناتوانن درك به‌ گرنكى پرسياره‌كانم ب‌كه‌ن)). ئه‌و
 شه‌وه‌ من به‌ باشى پشووم نه‌دا و كاتى پوژ داها‌ت، به‌هوئى بئى خه‌وى شه‌وى پابردوو،
 شه‌كه‌ت بووم.

دەمەقالى لە گەل مریەمى بىرت

مريەمى بىرتيش بە شەكەتى ھەستايەوہ و كاتى دەمانويست بگەوينەپى، گوتى: باشتروايە ئەمرو پى خۇمان بگۆرين و لەپىنگاى "سامەرە"وہ خۇمان بگەيەننە جەليلە، چونكە ئەم پىنگايەى كە پيايدا دەپۆين، پىنگەيەكى ترسناكە و دورور نييە شىرەكان ھىرشمەن بۇ بىنن. لەم شوینەدا، رووبارى ئەردەن سەرکەش بووہ و شىرەكان بەھوى كەپىژى رووبارەكەوہ شوینى خۇيان بەجى ھىشتووہ و لە بياباندا بلۆريان کردووہ. بەلام ئەگەر لە پىنگاى سامەرەوہ پىژين، ئەوا توشىي ھىرشى شىرەكان نابىن .

ناتان ئەو شمشىرەى كە بەستبووى بە كەمەريەوہ بە مريەمى بىرتى نيشان دا و گوتى: ئىمە چەكدارين و ئەگەر شىرەكان ھىرشمەن بۇ بىنن، بەم شمشىرە دەيانكۆزىن. سوزمان بە مريەمى بىرتى گوت: ئەمە ئەو پىنگەيەيە كە عيسا لىوہى چووہ بۇ ناوچەى جەليلە و ئەگەر ھەزار شىرش لەم پىنگەيە بىت، ھىرشمەن بۇ ناھىنن و، من بە تەواوى و بە دلنياييەوہ لەم پىنگەيەوہ دەچم بۇ جەليلە و بۆئەوہى بشزانى كە ناترسم، لەپىش ئەوانى ترەوہ دەپۆم و دارىك بە دەستمەوہ دەگرم و ئەگەر شىرىك ببىنم، دارەكەى خۆم رادەوہ شىنم تاكو شىرەكە رادەكات.

مريەمى بىرت گوتى: ئەم دورو كەسە پياون و توش ژنىكى بەسالچوويت، ژنىكى گەنجى وەكو من، لەچاو گوشتى ئەو سى كەسەتان زۆر ناسكتەر، بۆيە ھىرش بۇ من دىنن و پارچە پارچەم دەكەن و دەمخۆن.

مريەمى بىرت ئەوئەندە دەترسا كە ترسەكە بۇ منيش تەشەنەى كرد و لەخۆم پرسى ((نایا عيسا لەم پىنگەيەوہ چووہ بۇ جەليلە يان لە پىنگەيەكى ترەوہ پۆشتووہ؟)) تەنانەت من گومانم ھەبوو لەوہى عيسا چووينا بۇ جەليلە و، بىرم دەكردەوہ كە پەنگە ئەنجومەنى بالای يەھودىيەكان ئەو پروپاگەندەيان كرديت تاكو وا لەخەلكى جەليلە بكەن لەو شارە پىژنە دەروہ و بگەپنەوہ بۇ زىدى خۇيان.

من ئەگەرچى لە سىركى پۆم ببىنبووم كە خاوەن شىرىك بە دارىكى بارىك چەندىن شىر والى دەكات يارى بكەن و ترسى لىيان نييە، نەمدەويست ئەو پۆژە بەو

شمشیرەى كە بەستبووم بە كەمەرمەو، بېرۆم بۆ شەپرى شىر، چونكە ئەزمونى شەپكردىم نەبوو لەگەڵ شىرى دېرەندەدا و، دەشمزانى بۆئەوھى بەرەنگارى شىر بىيەتو، جگە لە شمشىر، پىويست بە ئەزمونىش دەكات.

ناتان بۆئەوھى مریەمى بىرت ناسوودە بکات، گوتى: شىر بە پوژ ھىرش ناکات، مەگەر كاتى ناچارى بکەن لە پەناگەى خۆى بچىتە دەرەو. ئىمە کارمان بە شىرەکان نىيە و لە پەناگەى خۆيان دەريان ناکەين، بۆئەوھى ھىرشان بۆ نەھىنن. ھەرەھا شىر ھىرش نابات بۆ مرۆڤ و، بە گوشتى گيانەوھران تىر دەخوات و، ئەو كەسانەشى كە بە ددان و چنگى شىر دەكوژين، ئەوانەن كە بە پوژ، شىر لە پەناگەى خۆى دەرەكەن، بۆيە ئەو گياندارەش لە ترسى گيانى خۆى دەيانكوژيت.

ئەم قسانە دەبوو ھۆى ناسوودەى مریەمى بىرت و خۆى و، سواری پىشتى گویدرێژەکان بووين و كەوتىنەپرى. ھەرزوو چووينە ناوچەيەك كە بەھۆى بەرزبوونەوھى ئاستى ئاوى رەوبارى ئەردەن، بەئاو داپۆشرايوو و گویدرێژەکانى ئىمە بە زەحمەت ھەنگاويان دەنا. پاش ئەوھى لەو ناوچەيە چووينە دەرەو و گەيشتىنە وشكايەك، ژمارەيەك لە سەربازانى لژیون دەرکەوتن و ھەرکە چاويان بە مریەمى بىرت كەوت، ويستيان لەسەر گویدرێژەكە دايبگرن، بەلام من نەمھىشت و گوتم: ئەم ئاكارەى ئىو بە پىچەوانەى ئىنزیباتى ئەرتەشى پۆمە و، ھەرەھا بە پىچەوانەى ئاكارى باشەيە، من ناھىنم ئىو بى پىزى بەرامبەر بەو ژنە بنويىن كە لەژىر پارىزگارى مندایە.

كە سەربازەکان بينيان من شمشىرىكم بەستوو بە كەمەرمەو، گوتيان: ھىى جوولەكە، كى مۆلەتى بە تۆ داوھ ئەم شمشىرە بىستى بە كەمەرتەو؟

من بەزمانى پۆمى گوتم: من جوولەكە نىم، بەلكو پۆمىم، دواتر ئەو كاغەزەى كە فەرماندەى مەخفەرى پۆم پىى دابووم، پىم نىشان دان.

سەربازەکانى لژیون كە ئەو كاغەزەيان بينى، تۆرەيەكەيان كەم كردەو، بەلام سەريان سوپدەما لەوھى من كە پۆمىيەكم، بۆچى پىشم ھىشتوتەو و زونارم بەستوو و جلى يەھوودىيەكانم كردۆتە بەرم. ئەگەر ئەو پىگايەى كە ئىمەى پىدا تىپەر دەبووين، شارپىگە بووايە، ئەوا سەربازەکانى لژیون بەھۆى ئەوھى كە لە شارپىگەدا ھاتوونەتە پىى گەشتيار، بەسەختى تووشى سزا دەبوون. بەلام ئىمە لە شارپىگەو

نەپۇشتەن و ھەروھە ھەستەم كەرد سەربازەكان مەستەن و مەستەنەن وای لەوان كەردووه چاوی تەماع بېرنە مەریەمی بێرت.

ئەو پۆژە كاتى بى شەرمى سەربازانى لژیونم بىنى، مافم بە جۈولەكەكان دا رقیان لە پۆمىيەكان بىتەوھ. ئىنجا وىستەم بزانم ئەو سەربازانە لەو شوینەدا چى دەكەن و بۆچى مەستەن. بە قەسەكانیاندا زانیم كە فەرماندەى سەربازەكان كە پلەى سەنتوروینى ھەيە، ئارەزووی كەردووه ئەو پۆژە يەكى لەو شىرانەى كە لە شەودا دەفەرنى، بكوژن و سەربازەكانى خۆى راسپاردووه تا بە ھەياھو و بە پىكدادانى قەلغانەكانیان، شىرەكە بترسىنن و لە پەناگاگەى دەرى بکەن. بەلام لەبەرئەوھى سەربازەكان دەترسان، شەرابیان نۆشیوھ تاكو دلیان گەرم بىت و ھەربۆيەش مەست بوون.

كاتى من قەسەم لەگەل سەربازەكان دەكەرد، خاوەن پایەكەيان كە پلەى سەنتوروینى ھەبوو، دەركەوت و ئەویش لە بىننى شەمشىرەكەى من سەرى سوپما و پاش ئەوھى زانى من پۆمىم و دەمەوى بچم بۆ ناوچەى جەلەلە، گوتى: ژمارەيەك لە يەھوودیيەكان چوون بۆ ناوچەى جەلەلە و من پىشبینى دەكەم دىسان ناوچەى جەلەلە شلوق دەبى.

پرسیم: ئایا ئەو جۈولەكانەت بىنیوھ كە چوون بۆ ناوچەى جەلەلە و دەتوانى ناوئىشانى ئەوانم پى بەدەیت؟

خاوەن پایە پۆمىيەكە گوتى: لەبەرئەوھى ئەوان بە شەودا لەم سنوورەوھ تىدەپەرن، بۆيە چاوم پىيان نەكەوتوھ.

من بەھۆى رەفتارى ناشرىنى سەربازەكان، لای خاوەن پایە پۆمىيەكە سكالام كەرد و گوتم: ئەگەر ئەمرو من لىرە نەبوومايە و پارىزگاریم لەو ژنە نەكەردايە كە لەگەل مندایە، سەربازەكانى تۆ بى رىزىيان بەرامبەر بەو دەكەرد، بۆيە ناچارم ئەم پووداوه ناخۆشە بگەيەنمە فەرماندەى گشتى يودە تاكو ھاوشىوھى ئەم پووداوه لە رىگاكانى ئەم ولاتەدا پوو نەدات و سەربازانى لژیون دەستدرىژی نەكەنە سەر ژنان و نەبنە ھۆى بەدناوى پۆمىيەكان.

خاوەن پایە پۆمىيەكە تۆرە بوو و گوتى: ئىستە تۆ من بە فەرماندەى يودە دەترسىنى؟ پاشان، دەنگى بەرز كەردەوھ: تۆ ئەگەر پۆمىت، بۆچى شكلى يەھوودیيەكانت بە خۆت گرتووه و ریش و زونارت ھەيە؟ ئایا تۆ بەم جەلە يەھوودى و

پىش و زونارەوہ بوويتە ھۆى بەدناۋى پۇمىيەكان يان ئىمە كە سەربازىن و بەرگرى لە
ولاتەكانى پۇم دەكەين؟

من زانىم كە دەبى لەگەل ئەو ئەفسەرە پۇمىيەدا نەرم بىم. ئەگەر من پۇشاكى پۇمىم
لەبەردا بووايە، ئەوا ئەو خاۋەن پايە نەيدەتوانى دەنگى بەرز بىكاتەوہ و بە سەرمدا
ھاوار بىكات كە بۇچى دەمەۋى سىكالاً لە سەربازەكانى ئەو لەلای فەرماندەى گىشتى يودە
بىكەم، بەلام لەبەرئەوہى جلى جوولەكەكانم لەبەردا بوو و پىشم دانابوو، دەيتوانى من
بەپىياۋىكى گوماناۋى نىشان بىدات و، ئەوا ئەگەرىش پىرۇشتىنايە، دەناسرام و ئەفسەرە
پۇمىيەكە سەرزەنشە دەكرا، بەلام گەشتەكەى من بۇ جەلىلە دوادەكەوت.

پاش ئەوہى كە من نەرمىم نوواند، ئەفسەرە پۇمىيەكەش دەنگى خۆى ھىۋر
كردەوہ و گوتى: لەبەرئەوہى تۇ پۇمىت و دەتەۋى بچى بۇ جەلىلە، نامۇزگاريت دەكەم
لە گەشت كردن بۇ ئەۋى پەشىمان بىيىتەوہ يانىش ناسنامەى خۆت ئاشكرا مەكە،
چونكە دانىشتوانى ناۋچەى جەلىلە داخ لەدۇن و ئەگەر بزانن تۇ پۇمىت و بە تەنھا
بىتگرن، دەتكۆژن.

خاۋەن پايە پۇمىيەكە گوتىشى: دوو سال لەمەۋپىش لە ناۋچەى جەلىلە كەسىك
پەيدابوو كە خۆى بە پىغەمبەرى جوولەكەكان دەزانى و، ئەۋەش پىياۋىكى جىا لەو
پىياۋە بوو كە لەم دوايىدە لەخاچ درا. ئەو پىياۋە دەيگوت كە دەتوانى شوپىنكەوتە و
پەپىرەۋانى خۆى "گىان پۇلا بىكات"⁴⁹ بەجۇزىك كە شمشىر و پىم و تىر نەچىت بەناو
لەشىاندا و بىرىندارىان نەكات. ژمارەيەك دەورەيان دا و ئەۋىش ئەۋانى دەبرد بۇ
پوۋبارى ئەردەن و دەيگوت ((خۆتان لە ئاۋى ئەو پوۋبارە ھەلبىقورتىن)) و پاشان
ئەۋى لەناو ئاۋەكە دەھاتە دەرەوہ، دەيگوت ((ئىۋە گىان پۇلا بوون و ئىتر بىرىندار نابىن
و ناكۆژىن)). حاكىمى جەلىلە ئەو پىياۋە دەستگىر كرد و پاش ۋەرگرتنى فەرمان
لەلایەن سەروتەرەوہ، سەرى لە لەلاشە جىاكردەوہ تا شوپىنكەوتەۋەكانى بزانن كە ئەو
درو دەكات و ناتوانى خەلك گىان پۇلا بىكات، چونكە ئەگەر بىتوانىايە خەلك گىان پۇلا
بىكات، خۆشى گىان پۇلا دەكرد بۇئەۋەى نەكۆژىت. پاش كۆژرانى ئەو، ژمارەيەك لە

⁴⁹ مەبەست ئەۋەپە كە ھىچ شىئەك نەتوانى چەستەيان بىرىندار بىكات و لە كوردەۋارى خۇشماندا شىئەك ھەپە ۋەكو (نوشتە) يان ئەندامى
زاۋىقى مىنىنە (كەمتىيان) كە گوايە ھەركەسى بىكاتە مىلى ئەوا گوللە ناپىرېت و پىتى دەلېن (گوللە بەن) بەلام ئىمە بۇيە نەماننوسىۋە
گوللە بەن چونكە لەو سەردەمدا گوللە نەبوۋە، ھەروەھا ئىستە لە كەرسەتى سەربازىشدا بەرگىگ دەكرىتەبەر كە پىتى دەلېن گوللە
بەن، بەلام لىترە مەبەست ئەۋە نىيە، چونكە لەو سەردەمدا زىنجىريان كرىۋتە بەريان. (ۋ. كوردى)

شوينکه وتووہ کانی له جليله مانه وه و من پيموايه تازه کی سهريان هه لدا وه ته وه و،
رهنگه پوشتنی جووله که کان بو جليله په يوه ست بی به سه رکه شی ئه وان وه.
به هر حال من داوات لی ده کم وریای خوټ به تا وه کو دانیش توانی جليله نه زانن تو
پومیت، چونکه گیانت ده که ویتته مه ترسیه وه.

نازانم ئه فسره پومییه که چ بیرکی کرده وه که نه بو وه رینگر له دریزه پیدانی
گه شته که ی ئیمه و پیی گوتین که برۆین. ئیمه که وتینه پری و له پومییه کان دور
که وتینه وه و پاش نه وه ی که لیمانه وه ون بوون، مریه می بیرت به دهنگیکی
گالته نامیزه وه گوتی: من چاوه پریم نه ده کرد تو که پومیت، له ناو هاو نیشتیمان ه کانی
خوټدا نه وه نده بی نرخ بیت که سه نتوریونی که بتوانی به و جوړه قسه ت له گه ل بکات.

گوتم: ئه گهر من کلاو و جلی جهنگیم له به ردا بووايه، له چاوی توډا به نرخ و گرنگ
ده رده که وتم؟

مریه می بیرت گوتی: من نالیم که تو کلاو و جلی جهنگی بکه یته بهرت، به لام
له به رنه وه ی که پومیت، ده بی سوود له تاییه تمه ندیه کانی خوټ وه ربگریت. ئیسته
هر که سی تو بیینی و ریشی دریز و پییه توو کاویه کانی تو بیینی، واده زانی
جووله که یته و، کاتیکیش که تو به جووله که ده زانن، من له خه جاله تیدا سوور
ده به مروه. به لام ئه گهر تو ریشت بتاشی و مووی قاچه کانت لابه ریت و جلی پومی
له به ربکه یته، ئه وا من له و سه یرکردنه گالته نامیزه ی که خه لک له تو ی ده کن، سوور
نا به مروه.

من به بیستنی ئه م قسه یه توپه بووم، چونکه چاوه پریم نه ده کرد ژنیکی وه کو
مریه می بیرت قسه ی وا بکات و گوتم: ئه ی مریه می بیرت، وادیاره پابردوی خوټ
له یر کردوه و نازانی کی بوویت که وا ئه م قسه یه به من ده لیت و سوکایه تیم پی
ده که یته؟

مریه می بیرت گوتی: هه موو که سی ده زانی من له پابردوو که سیکی گونا هکار
بووم و ئینکاری له پابردوی خوټ ناکه م، به لام عیسا منی بیینی و له گونا هه کانی من
خوټش بوو. به لام تو، ئه ی مه زن تیوس، بلی بزانه له پابردودا چی گونا هیکی گه وره ت
کردوه که ئیستا بو ته وه بکردن ریشت دانا وه و مووی جه ست ه ت ناکه یته و جلی
به هوو دییه کانت کردو ته بهرت؟

من وەلامى ئەو ژنەم ئەدايەو، چونكە بە خۆم گوت ئەو ژنە نازانى چى دەلى و ئەگەر بيزانايە، ئەوا ئەو قسە زانەى نەدەکرد. ھەرەھا دەمزانى كە ئەگەر وەلام بەدەمەو، ديسان ئەو ژنە قسەى ناقولاً دەكات و منيش زياتر توپە دەبم.

كاتى مريەمى بىرت كە زانى تاقەتم نيبە وەلامى بەدەمەو، لە سوزمان نزيك بوويەو، ئەو دوو ژنە ديسان دەستيان بە قسە كردن كردهو و من زانيم كە لەبارەى منەو قسە دەكەن و، گوى ديريژەكەى خۆم پيش خست تا گويم لە وتويژەكانى ئەو دوو ژنەو نەبيت، چونكە پيشبينيم دەکرد توپەم بكات.

ئيتەر ھېچ شتى پووى نەدا تا نزيك بووينەو لەو شوينەى كە دەبوو شەو تيايدا پشوو بەدين. پيش ئەوھى بگەينە شوينى پشودان، خۆر لە ئاوابوون نزيك بوويەو و ھەواش لەتاو تيشكى ئەرخەوانى خۆر، ئەوئەندە سوور ھەلگەپابوو كە من ترسام. وەك ئەو و ابوو كە ھەزاران خەرمان ناگريان گرتوو و تيشكى ناگرەكان، پەنگى ھەوا و زەوى كردوو بە ئەرخەوانى.

لەو شوينەى كە ئيمەى لى بووين، پووبارى ئەردەن لە دۆلىكى قولەو تى دەپەپى، بەجۆرىك كە پووناكى خۆر، لەو كاتى خۆرئاوابوونەدا لى نەدەدا، بۆيە ئاوى پووبارەكە لەو دۆلەدا وەكو خەلوزى پەش دەردەكەوت. من بە بينينى تيشكى سوورى خۆر و پەشى ئاوەو ترسام و بىرى ئەو پۆژەم كردهو كە عيسايان لەخاچ دا. ئەو پۆژە زەوى لەرزى و ھەوا ئەوئەندە تاريك بوو كە دەتگوت شەو داھاتوو.

بە خۆم گوت پەنگە سوورى تيشكى خۆر و پەشى ئا و بەھوى ئەووەويە كە من تووشى گوناھ بوويم و مريەمى بىرت بە قسەى ناشرين لە خۆم پەنجاندوو، بۆيە ھەر كە گەيشتینە مەنزل دەبى پۆزشى لى بخوازم و داواى لى بكام بمبەخشيت تا عيسا لە من خۆش ببيت. عيسا گوتويەتى كە ئەگەر كەسيك شەپازلەيەكى دا لە لايەكى پوخسارتان، ئەوا لاكەى تری بەنى تا شەپازلەيەكيش بەدات لە لاكەى تارتان. من نەدەبوو لە بەرامبەر قسە ناپۆلاكانى مريەمى بىرت قسەى ناشرين بكام و پيشينەى تاريكى ئەو ژنە بەينمەو يادى. كاتى نيردراوى خودا واتە عيسا، ژنيك ببەخشى، ئيتەر من نابى پابردوى گوناھكارى بەبىر بەينمەو.

ئەو بو پاش گەيشتن بە مەنزل، دواى ئەوھى خۇمان شوشت و تۆزى رېگامان
لە جەستەمان كردهو، من چووم بۇ لاي مريەمى بىرت و گوتم: مريەمى بىرت، من لەو
قسەيە خۇش بووم كە تۆ ئەمرۆ پىت گوتم و تۆم بەخشىوھ و، تۆش من بىورھ.

لەناكار چاوهكانى مريەمى بىرت بچوك بوويەوھ و، وەكو كەسيك كە زۆر سەرى
لى شىوايىت، گوتى: تۆ من دەبەخشى؟ مەگەر من چىم كردبوو كە تۆ وادەزانى مافت
ھەيە قسەى ناشرينم پى بلىيت؟ تۆ ئەمرۆ لە بەيانىيەوھ لە من دور دەكەوتىەوھ و
بەردەوام بەجۆرىك رادەوھستاي كە پشتت لە من بىت و، لە رېگادا لە من دور
دەكەوتىەوھ و ئىستەش دەلىيى من دەبەخشى تا من لىت خۇش بىم. تۆ دەبووا نارامت
بگرتايە تا سەرھتا من تۆ ببەخشم و ئەگەر من زولمىكم لە تۆ كردبايە، ئەو كاتە مافى
ئەوت ھەبوو مۆلەتى بەخشىن بەخۆت بەديت.

بە بىستنى ئەم قسەيە، پوخسارم گەرم داھات و ھەستم كرد پەنگى پوخسارم
ئەرخەوانى بووھ و ديسان تووشى توپەيى بووم. بەلام چاوم بە ناتان كەوت و سەيرم
كرد ئەو پياوھ ھەردوو دەستى بەرھو ئاسمان بەرز كردۆتەوھ و وەك ئەوھ و ابوو كە داوا
لە ئاسمان دەكات ئاوەز يان نارامى ببەخشى بە وەچەى بەشەر. ئەوھ بوو كە بەسەر
توپەيى خۇمدا زال بووم و بە دەنگىكى نارام گوتم: زۆر باشە مريەمى بىرت، سەرھتا تۆ
من ببەخشە، پاش ئەوھ من دان بەوھدا دەنىم كە مافى ئەوھم نىيە لە تۆ خۇش بىم،
چونكە تۆ كاريكت نەكردوھ كە پىويست بە بەخشىن بكات و، پاش ئەوھى تۆ لە من
خۇش بوويت، ئىتر ئىمە دەبىنە دوو ھاوپرى.

مريەمى بىرت ھەردوو دەستى خستە سەر كەمەرھى و بانگى كرد: سوزمان وەرھ
بۇ ئىرھ.

سوزمان كە دەيوست ناگر بكاتەوھ، دەستى لە ناگر كەردنەوھ ھەنگرت و لە مريەمى
بىرت نزيك بوويەوھ و پرسى: چى دەلىيى؟

مريەمى بىرت بە توپەيىكى زۆرەوھ گوتى: سەيركە و بزانه ئايا ئەم كەسە پياوھ
يان يەكىكە لەو پۆمىيە بى سەروبەرانەى كە ئىمە لە رېگادا، لەبارەيانەوھ قسەمان
دەكرد؟

ئیتیر نهمتوانی پاریز بکهم و دهستم بزوت و زللهیهکم له پرومتهی مریه می بیتر دا، بهلام که دهنگی زللهکه هات، پهشیمان بوومهوه و بهخوم گوت که خوزگایه نهم کارهم نهکردایه.

چاوهکانی مریه می بیتر پر بوون له فرمیسک و چندجاریک دهستی هیئا به پرومتهی خویدا (بهو لایهی که زللهکهی بهرکهوتبوو). من زور بیثاقهت بووم و ویستم برپوم بولای و بلیم ((مریهم بمبهخشه، چونکه بهدهست خوم نهبوو)). بهلام ناتان له پشتهوهی مریه می بیتر نامارهی بؤ من کرد تاکو وازیهنیم و داوای لیبورونی ئی نهکم. لهو کاتهدا که من پهریشان بووم و نهمدهزانی چی بکهم تا مریه می بیتر لیم ببوریت، مریه فرمیسکی چاوهکانی سپری و هات بولای من و گوتی: تو باشت کرد که زللهت له من دا، چونکه نهمرؤ زور توم پهنجانند و، له بهیانیهوه تا ئیستا به قسه تالیهکانی خوم، توم نارحهت کرد و ئیستهش که شهپازلهت ئی داوم، سزای منت دا و هیوادارم لیم خوش بووبیت.

پاشان سوزمان شیوی لیئا و نانمان خوارد و، پاش نهوه نامادهی خهوتن بووین. من هیشتا له بیرى پرفتاره سهیرهکهی مریه می بیتر بووم لهو پوزدهدا و، نهمدهتوانی بزانه که بؤچی نهو ژنه بهو جوره پرفتاری کرد و چهندين جار به توندی سوکایهتی پی کردم، کهچی پاش نهوهی شهپازلهم له پرومتهی دا، له جیاتی نهوهی من داوای لیبورونی ئی بکهم، نهو داوای لیبورونی له من کرد.

ژنیکی دەولەمەند لە شارى تەبەرییە

ئەو شەو وەكو شەوی رابردوو لە "خیاتی" خەوتین و بەیانی پۆژی دواتر كەوتینەوهری. هەرکە یەك لەسەر چواری خۆر هاتە سەرەوه، ناتان ئیمەى لەسەر پینگەى كاروانییەكان برد بۆ سەر پینگەیهكى تر و پۆشتینە سەر تەپۆلكەیهك و، لەناكاو لەسەر تەپۆلكەكە چاومان بە دەریاچەى جەلیلە كەوت كە دەتوانم بلیم لە دوورەوه ژیرییمان بە رەنگى شین دەردەكەوت. لە دوورەوه رەنگى سپیتی لوتكەى شاخەكان لەوبەرى دەریاچەى جەلیلەوه دیاربوو و، ئەو هەوا فینكەى كە دەیدا لە پوخسارمان، وای نیشان دەدا كە گەیشتووینەتە ناوچەیهكى كویستان.

ئیمە بۆئەوهى بتوانین بگەینە شارى تەبەرییە، پاش هاتنە خوارەوه لە تەپۆلكەكە، كەمێك لە لیواری دەریاچەى جەلیلەمان بەرى و گەیشتینە جینگایەك كە بۆنى توندی گۆگرد دەهات بە لوتدا. ئەوه ناوبانگى هەیه كە ئەو بۆنى گۆگردە لەشارى (سوودوم) واتە شارى (لوت)هوه دیت و، شارى سوودوم لە كۆندا لەو حالەدا بوو كە بووه هۆى سوتانى ئەو شارە، بەلام هیشتاش ئەو بۆنى گۆگردەى كە بووه هۆى سوتانى ئەو شارە، دیت بە لوتدا. ° لە لیواری دەریاچەى جەلیلەدا قیلاى جوانیان دروست كردوو كە هەموویان لەسەر شیوازی یۆنانى دروست كراون و، یەكی لە بیئا گەورەكانى پۆخى دەریاچەكە، حەمامە و، خەلك لە ولاتانى دەوروبەر خویان دەگەینەنە پۆخى دەریاچەى جەلیلە تا بتوانن جەستەى خویان بە ئاوى ئەو گەرماوه كە ئاوى گەرمى سروشتییە، بشۆن و نەخۆشییەكان لە خویان دوور بخەنەوه و، پزیشكەكانیش دەلین كە شوشتنى جەستە بە ئاوى گەرمى سروشتیى لیواری دەریاچەى جەلیلە، بەشیک لە نەخۆشییەكان چارەسەر دەكات.

⁵⁰ ئەم پرۆیایگەندەیه بى بنەمایە و شوینی شارى (سوودوم) واتە شارى (لوت) بەپۆنى دركەوتوو و زانایەكى ئەمریکى بە ناوى (نیلسۆن كلوك) شوینی شارى (سوودوم)ى لە كەنارەكانى باشورى دەریاچەى (دەریای مردوو)دا ئاشكرا كردوو و هەموومان ئەوه دەزانین كە ئەو پۆژنەى شارى (سوودوم) كە دەكەوتتە كەنارى دەریاچەى (دەریای مردوو) وێران بوو، شەش شارى تریش لە كەنارى ئەو دەریاچەیدا وێران بوو.

پېش ئەۋەدى خۆر ئاۋابىيىت، گەيشتىنە شارى تەبەرىيە، من لەگەل مەريەمى بېرتدا لە ميوانخانە نىشتەجى بووين، بەلام ناتان و سوزمان نەيانويست لە ميوانخانە نىشتەجى بن و پۇشتىن بۇ شوينى يەھوودىيەكان بۇئەۋەدى لەۋى نىشتەجى بېن. من دەمزانى كە باشتروايە ئەو دوو كەسە لەمن جيا بېنەۋە تا خەلك لە ليۋارى دەرياچەى جەليلە ئەوان لەگەل من نەبېنن. ھەرۋەھا زانيم ئەگەر سوزمان، كە لە پاپردودا خزمەتكارى عيسا بوۋە، لەگەل من نەبىت، ئەۋا بۇ دۆزىنەۋەدى عيسا ئازادترم، بەلام ئەگەر لەگەل من بوۋايە ئەۋا گومانى لى دەكرا و نەيدەتوانى بە ئاسانى عيسا بدۆزىتەۋە، چونكە قوتابىيەكانى عيساى لى دوور دەكەۋىتەۋە و شوينى ئەۋا پياۋەيان بە سوزمان پيشان نەدەدا.

پېش ئەۋەدى سوزمان و ناتان لە من جيا بېنەۋە، من بەلئىم لە سوزمان ۋەرگرت كە ھەر زانىارىيەكى لەبارەى عيساۋە دەست كەوت، بەمن بلىت و ئەگەر جىگاكەشى دۆزىەۋە، پىم بلىت تا پېرم و بىبىنم.

سوزمان پىي گوتە: لەبەرئەۋەدى تۇ چاكەت لە گەل كىردوم و منت ھىناۋە بۇ ئىرە، من خۇم بە قەرزدارى تۇ دەزانم و لە بەرامبەردا ھەرچۆرە زانىارىيەكم دەست بكەۋىت لەبارەى عيساۋە، پىتى دەلئىم.

من پىرواى تەۋاوم بە ناتان ھەبو ھەربۇيە پازى بووم كە كىسەى پارەكەم لەلاى ناتان بىت و، ھەر ئەۋەش چاۋدىرى گويدرىژەكان بكات. لەكاتىكدا كە دەمزانى ئەۋا دوو كەسە دەيانەۋى پۇژى دواتر بېرۇن بۇكوفرناعوم⁵¹ كە پەنگە لەۋى عيسا بىنن. ئەۋا دوو كەسە بۇيە دەيانويست بېرۇن بۇكوفرناعوم، چونكە دەيانزانى كە عيسا ماۋەيەك لەۋا شارەدا ئىشى كردوۋە، لە كاتىدا كە ھەرگىز لە شارى تەبەرىيەدا نىشتەجى نەبوۋە.

نىۋان شارى تەبەرىيە و كوفرناعوم لە يەك پۇژەپى (نەك پۇژىكى تەۋاۋ) زياتر نەبوۋ و، ئەگەر ئەۋا دوۋانە بەيانى پۇژى دواتر لە تەبەرىيەۋە بەپى بكەۋتەنايە، ئەۋا ەسەر دەگەيشتنە كوفرناعوم. من شەۋ لەميوانخانەى تەبەرىيە مامەۋە و بەيانى پېش

⁵¹ ۋەرگىزى ئىنجىل لە زمانى يۇنانىيەۋە بۇ زمانى فارسى شارى (كاپرناۋوم) كە دەكەۋىتە كەنارى دەرياچەى جەليلە و دەكەۋىتە باكورى ئەۋا دەرياچەيە، بەشىۋەى (كوفرناعوم) نووسىۋىتەى و منىش ھەر بەر جۆرە نووسىۋىتەۋە و بەبى ھۇ نىيە كە بلىن شارەكانى كوفرناعوم و تەبەرىيە (كە ئەسلەن خۇى "تى برياس"ە) لە شارە بەناۋبانگە مېژوۋىيەكانى ئابىنى جۈلەكە و مەسحىيە، ۋاتە شوينى ناديار نېن.

هەلھانی خۆر، پۆشتەم بۆ سەربانی میوانخانەكە بۆئەوھی لەو سەربانەوہ دەریاچەھی جەلیلە و هەلھاتنی خۆر بیینم. شەنبایەکی فینک وەك سروەھی داویین پۆژەکانی پایز لەپۆم، لەسەر پووی ئاوەكەدا هەلی دەکرد و، منیش لە بۆنی ئەو سروەھیە كە بۆنی ئالف و گول و گلی سەرزەوی دەگەیانده لوتم، چێژم وەردەگرت.

لەیهك ساتدا تیشکی خۆر كە لە پۆژەهلاتەوہ هاتبووہ دەروہ، دای لە ئاوی دەریاچەكەھی جەلیلە و، پووی دەریاچەكەش وەكو ئاویئە دەدرەوشایەوہ. تیشکی خۆر دەیدا لە سەدان بینای پەنگاوپەنگ كە لە دەوروپەری دەریاچەكەدا بوون و هەروہا تیشکی خۆرەكە دەیدا لە درەخت و چیمەنەكانیش و، منیش بە بینینی ئەو دیمەنە جۆراوجۆر و جوانانەھی كە لەو دەوروپەریدا دەمبینی، دلخۆش بووم.

بەلام دواتر لەناكاو لەرزەم لى هات و ئەو لەرزە چەند ساتیكی تر، ئەوئەندە زیاد بوو كە نەمتوانی لە سەربانەكە بووہستم، بۆیە ناچار بووم بپۆمە خوارەوہ. دای ئەوھی چوومە ژوورەكەھی خۆم، لەرزینەكە بەردەوام بوو و هەرچی بالاپۆش بوو لەو ژوورەدا پینچام لە خۆمەوہ تا گەرم بیتەوہ، بەلام گەرم نەبوویەوہ.

پیشبینی من راست بوو و، خیرا تا دایگرتەم و، من تا شەو بەھۆی تینی (تا)وہ دەسوتم. پیش ئەوھی هەوا تاريك بیت، مریەمی بیرت كە گوتم لە میوانخانەكەدا نیشتەجی ببوو، پزیشكیكی یونانی بۆ هینام كە لە تەبەرییە بوو و، ئەو پزیشكە پشكنینی بۆ كردم و ئینجا هەندی دەرمانی پی خواردم كە خوین گەرم دەكەنەوہ.

من ماوہی پازدە پۆژ نەخۆش بووم و (تا)م هەبوو و، ئیسكەکانی جەستەم ئازاریان هەبوو. لەو ماوہیەدا مریەمی بیرت پۆژ و شەو پەرسیتاریی منی گرتبووہ ئەستۆی خۆی و بەپیی فەرمانی پزیشك، پەرسیتاریی ئی دەكردم. پاش پازدە پۆژ كە (تا)كەم نەما، پزیشك گوتی كە دەبی لە گەرماوہی ئاوی گەرمی سروشتی تەبەرییەدا جەستەم بشۆم، بەلام من ئەوئەندە لاواز ببووم كە نەمدەتوانی بپۆم لەپری و خۆم بگەيەنمە ئەو گەرماوہ. بەلام سی پۆژی دواتر، بە هاوکاری مریەمی بیرت لە میوانخانە چووینە دەروہ و پۆشتین بۆ گەرماوہی ئاوی گەرمی سروستی و، لەبەرئەوھی ئاوی ئەو گەرماوہ گۆگردی هەبوو، بۆ من بەسوود بوو و، دای چەندجار شوشتنی لەشم لەو گەرماوہدا، هیژم هاتەوہ بە بەردا.

پاش ئەوەی نەخۆشیهکەم نەما و چاک بوومەوه، لە مریەمی بیترتم پرسی: لەو
پۆژانەی که من نەخۆش بووم، ناتان و سوزمان هاتن بۆ میوانخانە؟
ئەو گوتی: من ئەوانم نەبینیوه.

پاش ئەوەی نەخۆشینهکەم چارەسەر بوو، ترسام، چونکه پیم وابوو ئەو
نەخۆشینه پەنگە بەهۆی ئەوهوه بووبی که من دەستم لە کاریک وەرداوه و وەردەدەم که
پەيوەندی بە منەوه نییه. من بپروام وانهبوو که نەخۆشینهکەمی من بەهۆی ئەوهوه بیته
که دەستم وەرداوبیته بابەتی عیساوه و دەمەوی پەمی بە نەینییەکانی بێم، بەلام
لەبەرئەوهی ئەو گومانەم بۆ دروست بوو، ترسام. کاتی پۆشتم بۆ حەمام و کارمەندانی
گەرماوه که ویستیان پریشم بقاشن و مووهکانی جەستەم ئی بکەنەوه و مووی سەرم جوان
بکەن، ناپهزاییم دەرئەبەری و لە ئەنجامدا پوختسارم وەکو پیتش چوون بۆ قودس، بی
پریش و سمیل و جەستەشم بی موو بوو و قژی سەریشم جوان بوویوه.
پۆژی که لە میوانخانە بووم، مریەمی بیترت بە پەشوکاوی هاتە ژوورەکەمی منەوه
و گوتی: وەرە بۆ سەریان تا ئەو دیمەنە سەیره ببینی.

پرسم: ئەو دیمەنە چیە؟

وہلامی دایەوه: کلودیای هاسەری فەرمانپەرەوی گشتی یودە لەگەڵ
خزمەتکارەکانی خۆی هاتوون بۆ ئەم شارە بۆئەوهی سوود لە گەرماوهی ئاوی
سروشتی ئیترە وەرەگری.

من چوویم سەربانەکە و سەیرم کرد کلودیا بەسەر تەختیکی پەوانی زیپین و
ئەرخەوانی هاتە ناو شارەوه و پاشان بیستم که یەکی لە بیناکانی لیواری دەریاچەمی
جەلیلەیان بۆ نیشتەجی بوونی ئەو و خزمەتگوزارەکانی چۆل کردووه و، یەکی لە
حەوشەکانی گەرماوشیان بۆ نامادە کردووه. دەبی بزانی که گەرماوهی ئاوی گەرمی
سروشتی تەبەرییە چەند حەوشەیهکی هەیه که لە هەریەکەیاندا حەوزیکی تێدایە و
هەر حەوزیکیش پەر دەکریت لە ئاوی گەرم. ئەو کەسانەمی که نەیانەوی لە گەرماوهی
گشتی لەشیان بە ئاوی گەرمی سروشتی بشۆن یان لە حەوزدا خۆیان نقوم بکەن، ئەوا
یەکی لەوان دەتوانی حەوشەکە بەکری بگریت، بەلام کرینی حەوشەکان گرانن.

هاتنی کلودیای ژنی فەرمانپەرەوی گشتی یودە، چاوەڕواننەکراو بوو. هەرچەندە
دوور نەبوو که کلودیا هاتووه بۆ تەبەرییە تا سوود لە ئاوی گەرمی سروشتی

وهرېگرىت، بەلام من وايىرم دەكردهوه كه هۇي سەرەكى هاتنى ئەو بۇ تەبەرىيە شىتىكى ترە و بابەتى سوود وەرگرتن لەئاوى گەرم، هۇي دووم و يانىش هۇكارىكى لاوهكيبە.

من زۆر حەزم دەكرد بزائىم هۇي هاتنى كلوديا بۇ تەبەرىيە چيە و، بەجۆرىك بىزىوى بە سەرمدا زال بوو كه نەمتوانى خۆم پابگرم و، دوو پۆژ دواى هاتنى كلوديا بۇ ئەو شارە لەوحەيەكم نووسى و دام بە دەستى يەكى لەخزمەتكارەكانى ميوانخانەكە و پىم گوت كه بيبات بۇ مەنزلى كلوديا و بە خزمەتكارەكەى بلىت كه ئەو لەوحەيە لەلايەن مەزن تىوسى پۆمىيەوه نىردراوه و دەبى بەزوتىر كات بگاتە لاي كلوديا و وەلامى لەوحەكە وەرېگرىتەوه و بيهىنئىتەوه.

خادەمى ميوانخانەكە بە لەوحەكەى مەنوه پۆيشت و پاش كاتزىمىرىك گەپرايەوه و گوتى: كلوديا پەيامى ناردووه كه لە ديدارى مەزن تىوس خۆشحال دەبم وداوا دەكات بەزوتىر كات بپوات بۇ لاي.

من جلم لەبەركرد و گۆچانم گرت بە دەستمەوه و بەرەو مەنزلى كلوديا بەپرى كەوتم.

لەو كاتەوهى نەخۆش كەوتووم، لاقم دىشىت و هەرچەندە پاش چارەسەر كردن، ئىشى بەشەكانى ترى جەستەم نەما، بەلام نازارى لاقم مەر مايهوه.

كاتى گەيشتمە مەنزلى كلوديا، بىنىم كه هەموو خزمەتگوزارەكان چاوهپرىي چوونە ژورەوهى من دەكەن و هۇيەكەشى ئەوهبوو كه كلوديا پيش ئەوهى بىت بۇ تەبەرىيە، گوتى كه لەبەرئەوهى نەخۆشە و پىويستى بە پشوووانە و دەبى چارەسەرى خۆى بكات، نابى كهس بىت بۇ ديدەنى. بەلام مۆلەتى ديدارى بە من دا و خزمەتگوزارەكانى كلوديا دەيانويست بزائىن من كىم كەوا كلوديا بۇ من، لە قسەكەى خۆى پەشىمان بۆتەوه و مۆلەتى ديدارى پى داوم. كاتى من بەگۆچانەوه چوومە مەنزلهكەى كلودياوه، خزمەتكارەكانى منيان بۇ ژورەكەى پىنوئىنى كرد. من كلوديام لە ژوورىكى فراوان و پووهو خۆر بەدى كرد و سەيرم كرد لەسەر جىگەيەكى دارئەرخەوانى پاكشاوه و چەند سەرىنىكيان خستۆتە ژىر سەرى.

ژەنكەي فەرمانرەواي يوده كاتى منى بينى، دەنگىكى شادىي بەرز كردهوه و⁵² لەسەر جىگەكەي ھەستايەوه و دانىشت و ھەردوو دەستى بۆ من دريژر كرد و گوتى: مەزن تىوس ئەگەر بزاني بە دیدارت چەندە خوشحالم، چونكە لەم شارەدا تۆ تەنھا پۆمىيەكەيت كە دەتواني پەي بە پۆحىەتى من ببەيت و من بناسى.

ئىنجا لەبەرئەوهي ھەستى بە شەلى من كرد، پرسى: مەزن تىوس، چىت لى ھاتووه و بۆچى دەشەلى؟

گوتم: ماوھىكە لاقم ئازارى ھەيە و ئەگەرچى بەردەوام دەواي دەكەم، بەلام چاك نابىتەوه.

كلوديا گوتى: منش نەخۆشم و ناتوانم بنووم و كاتى خەرم لى دەكەويت، كابووس دەبينم و پزىشكەكان دەلین كە گەدە و جگەرم ناساغە.

من سەيرى پوخسارى كلوديام كرد و بينىم كەمىك بى پەنگ بووه. پاشان ژنىكم بينى كە لەلایەكى جىگەكەي كلوديا دانىشتبوو و تەمەنى وەك ژنى فەرمانرەواي گشتى يوده دەھاتە بەرچاو، بەلام جلوبەرگى ژناني يەھوودى لەبەردا بوو.

كلوديا گوتى: ئەم پياوھ گەنجەي كە دەبينى ئەوھىە كە گوتم ئومىدەوارم ئەمەرو پىت بۆ ئىرە و ناوى مەزن تىوسە و ناوى تەواوى (مەزن تىوس مانى لىانووس) و باوكى گەورەترىن ئەستىرەناسى پۆمە، واتە گەورەترىن ئەستىرەناسى دنيا بوو، چونكە كەسىك كە لە پۆمدا گەورەترىن ئەستىرەناس پىت، بىگومان گەورەترىن ئەستىرەناسى دنياشە. ئەم گەنجە لە مندالىەوھ ھاوپىم بووه و بەشىك لە سەردەمى مندالىم لە گەل ئەودا بەسەر بردووه و، دەبى پىت بلىم كە ئەم گەنجە لە نەژادى (ئەتروسك)ە⁵³ چونكە باوبايرانى لەگەل خودايەكاندا ژياون. من ئەمسال لەكاتى جەژنى گەورەي جوولەكەكان مەزن تىوسم بينىەوه، بەلام پروام نەدەكرد لىرە بىبينم و كاتى لەوحەكەي گەيشتە دەستم، زۆرخۆشحال بووم.

⁵² وەك چۆن لەخۆشیدا كەسىك كەسىك دەبينى و ھاوارىكى خۆشى لى بەرز دەبىتەوھ وەك (مىي....) نوادر دەلى (بەختىر بىت) يان

ھەر بەختىرھانتىكى تر. (و. كوردى)

⁵³ (ئەتروسك) ھۆزىكە پىش لاتىنبىيەكان لە ناوھندى (ئىتاليا) دەژيان و لە پۆمى دىریندا ئەگەر كەسىك لە نەژادى (ئەتروسك) بووايە ئەوا بەيەكەك لە ھۆكارەكانى گەورەيى و زانايى دەژمىردا بۆيە ھەندئ لە پۆمىەكان، راست يان درق، خۆيان بە نەژادى ئەتروسك دەناساند.

کلوديا له کاتي ناساندنی من و باوکمدا زياده ويژي کرد، به لام نهریت وایه که هرکس بیهری که سیکی تازه هاتوو که خوشی دهوی، بیناسینی بهیه کیکی تر، نهوا به گوره تر له وهی که هیه پیشانی دهدات.

ئینجا ژنه که ی فرمانبره وای گشتی یوده له بهرامبهردا نهو ژنه ی ناساند و گوتی: نه می که ده بیینی ژنی یوحنایه و باوکی خه زنده داری هیروده و، من خوشم دهویت و داوام ئی کرد له گه تم بیت و نهویش په سندی کرد.⁵⁴

ژنه که سهیریکی منی کرد و له نیگایدا زانیم که ژنیکی هوشیاره و گوتی: مه زن تیوس به خیر هاتی، به لام خو تو پرمیت، بچی وهکو نه وهکانی ئیسرائیل جلکت له بهر کردوه؟

گوتم: من له بهر دوو هؤکار نه م جلانم کردو ته بهرم، یه که میان نه وهیه که مرؤف چوو بو هر ولاتی و چهنده له وی نیشته جی بیت، جلهکانی ده گوریت به جلوه برگی نهو ناوچهیه و، دووهمیشیان نه وهیه که من ریز داده نیم بو خودای گه ئی ئیسرائیل و یاساکانیان و، له بهر نه وهی خاوهنی بییریکی فهیله سوفیشم بویه خه زده کهم په ی به یاساکانیان بهرم.

تا نهو کاته کلوديا ههستی به گورینی جلهکانی من نه کردبوو، لهو کاته دا سهیریکی پو شاکه که ی کردم و گوتی: به راستی تو چوویته سهر شکلی جووله که کان و من دلنیام که نه گهر میرده کهم جلهکانی تو ببینیت، خوشحال نابیت.

پاشان کلوديا باسی دؤخی میزاجی پونتوس پیلاتی میرده که ی کرد و منی له تهنیشت خوی دانیشاند و فرمانی دا که میوه و شیرینیم بو بینن. پاش نه وهی که میک میوه و شیرینیم خوارد، کلوديا به ژنه یه هوودییه که ی گوت: برؤ و بزانه کهس له ژوره که ی تهنیشتماندا هیه، چونکه نامه وی کهس لهو ژوردها بیت و گوئی له قسه کانم بیت.

ژنه که ی یوحنایه خوی گه یانده دهرگای ژوره که ی تهنیشتمان و سهیریکی ژوره که ی کرد و گوتی: کهس لیره نییه و، بو زیاتر پاریزگاری کردن له وی وهستا بؤنه وهی بهرده و ام ژوره که ی تهنیشتمان بخاته ژیر چاودیرییه وه.

⁵⁴ (میرود) ناروی پانچای (بوده) به و نهوان کوروی دوی باوک به ناروی (میرود) بانگ ده کرد و پاش نه وهی حکومتی بؤم خاکی (نهلستین) ی داگیر کرد، پادشایانی ناوبراو مانه وه و کهوتنه ژیر پاریزگاری بؤم وه.

كلوديا دەنگى نزم كردهوه و پرسى: هېشتا ئەو عىسايەت لەبىر ماوه كە لەخاچ

درا؟

گوتم: بەلى دىتەوه يادم و دىمەنى ئەو پياوهم لەبىر ناچىتەوه و حەز دەكەم لەبارەيەوه زانىارى زياترم دەست بەكەويت، بەلام قوتابىيەكانى بەدگومانن و نايانەوى ئەوهى كە دەيزانن، بە خەلكانى ترى بلين.

كلوديا گوتى: قوتابىيەكانى ئەو گەپراونەتەوه بۆ ئىره و كارى پيشووى خويان دەست پى كردهوتەوه و، وهكو سالانى رابردوو، بە پراوكردى ماسى لەم دەرياچەيدا (نامازە بەدەرياچەى جەليلە) سەرقال بوون.

گوتم: من بىستووومە قوتابىيەكانى عىسا گەپراونەتەوه بۆ جەليلە، ئايا لىره نازار

نادرين؟

ژنەكەى يۆحەننا كە تا ئەو كاتە قسەكانى ئىمەى دەبىست، بەبى ئەوهى شتىك بلت لەناكاو گوتى: لىره هىچ يەكى لە قوتابى و شوينكەوتوانى عىسا نازار نادرين و هيرودى پادشاي جوولەكەكان دەزانى كە لە نازاردانى شوينكەوتەكان، هىچ لايەك نابەستىتەوه و هېشتا پەشيمانە لەوهى كە بۆچى فرمانى كوشتنى يەحياى پاك كەرەوه(لەئاو هەلكيش)ى دەرکرد.⁵⁵

كلوديا بەو ژنەى گوتم: تۆ دەزانى كە هەتا توانيم هەولمدا نەهيلم عىسا بكوژن، بەلام پىم نەكرا و ئەو پياوھ بى تاوانەيان كوشت.

من بەژنەكەى فرمانرەواى يودەم گوتم: كلوديا، ئەوه يەكەمجار نىيە كە پياوئىكى بى تاوان بكوژن. پيش عىسا، بى تاوانىكى زۆر كوژراون و پاش ئەويش، پەنگە كەسى بى تاوانى تر بكوژن. بارودۆخى دنيا وايە و ئىمە ناتوانين ئەم بارودۆخە بگوژين، بۆيە باشتروايە لەجياتى ئەوهى بىر لە عىسا بەكەيتەوه، لە بىرى خۆتدا بە و هەول بە چارەسەرى خۆت بەكەيت.

كلوديا گوتى: مەزن تىوس، تۆ لە گرنگى كات بى ناگايت و نازانى ئىمە لەچ سەردەمىكدا دەژين. دنياى ئەمرو جياوازه لە دوينى و، ئىستە ئىمە لە سەردەمىكدا

⁵⁵ (يەحياى پاك كەرەوه) لە ئىنجىلدا بە شىوئى (جوھن بابتيست) ھاتوھ و ئەو كەسى ئنجىلى لە زمانى يۆنانىيەوھ وەرگىزراوھ بۆ زمانى فارسى بە (يەحياى پاك كەرەوه) وەرگىزراوھ. ئەوھ پياوئىك بوو كە پيش ئەوهى عىسا پىنوونى خەك بەكات، دەستى كرد بە پىنوونى كردنى خەك و لە بىباباندا وتارى دەدا بۆ خەك و، هيرودى پادشاي گەل جوولەكەش فرمانى دا كە سەرى لەلاشەى جيا بەكەنوھ.

دەژىن كە پەنگە لە ژيانى جۆرە بەشەرىكى سەردەمىكى نوى بىت و، ئيوە چ بروتان بە عيسا ھەبىت و چ بروتان پىي نەبىت، ئەو ئىستە لەنيو ئىمەدا دەژى و ناتوانم لەبىرى بکەم.

ژنەكەى يۆحەننا لە كلوديا نزيك بوويهو و گوتى: ئەو دەزانى چى دەلئت؟
من زانيم كە ئەو ژنە لە من دەترسا و حەز ناكات كلوديا لەلاى من بلى كە عيسا زىندوو و لەنيوان ئىمەدا دەژىت، بۆئەوھى نەوھە مەترسىيەك بۆ عيسا دروست بىت.
بەو ژنە يەھوودىيەم گوت: تۆ يەكئ نىت لەو ژنانە كە دواى عيسا كەوتوون و بۆ ھەركوئ دەچوون ئەوانىش دەچوون؟

ژنەكەى يۆحەننا لەم قسەيە سەرى سوپما و پرسى: تۆ لەكوئ دەزانى كە من يەكئەم لەو ژنانەى لەدواى عيساوە پۆيشتووم و بۆ ھەركوئ چوو، منىش پۆيشتووم؟
گوتم من ناوى تۆم لە يەكئەم لەو ژنانە بىستووھە كە خزمەتكارى عيسا بووھ.

ژنەكەى يۆحەننا گوتى: من نكوئى لەو بابەتە ناكەم و دانى پيدا دەنيم كە مالى خۆم بەجى ھىشتووھە و لە دواى عيساوە بەرى كەوتووم و بۆ ھەركوئ چوو، منىش پۆيشتووم. دواتر زانيم كە بوونى من لەگەل عيسادا پەنگە مەترسىدار بىت بۆ مێردەكەم كە خەزەندارى پادشايە و، پەنگە لەناوى بەرن يانىش لەسەر كار لاي بەن، بۆيە گەرامەوھە بۆ مائەكەم. ئىستە پىم بلى ئەو ژنە كىيە كە لەبارەى مەنوھە زانىارى داوھ بە تۆ؟

گوتم: ھەندى كەس لە قودسەوھە ھاتوون بۆ ئيرە بۆيە منىش ئارەزوى گەشتم كرد و، لە پىگادا ژنىك پىي گوتم كە ئەو خزمەتكارى عيسا بووھ و جلوپەركى شۆردووھە و خواردنى بۆ لىناوھە و، ھەمان ژن گوتى كە تۆ ئەى ژنەكەى يۆحەننا، لەو ژنانە بوويت كە لەگەل عيسادا بوويت و لەگەل ئەو چوويت بۆ ھەموو شوينىك. كاتى ھاتم بۆ ئەم شارە، نەخۆش كەوتم و ئەوھەندە نەخۆشىيەكەم سەخت بوو كە دەمگوت دەمەرم. لە ماوھى نەخۆشىيەكەمدا لەسەرجى كەوتبووم و نەمدەتوانى لەجىي خۆم ھەستەوھە. ئىستاش كە لەجىي خۆم ھەستاومەتەوھە، لاقم ئازارى ھەيە و ناتوانم بەبى گۆچان بڕۆم لەپرى. من نەخۆشىيەكەى خۆم بۆئەوھە دەگىرەوھە كە عيسا نايەوئى خۆى بە من پيشان بدات و، بەوھە منى ئاگادار كردۆتەوھە كە دەست وەرنەدەمە ئەو كاروبارانەى كە پەيوھەندى بە ئەوھەوھە ھەيە. بەلام تۆ ئەى كلوديا، بەو جۆرەى كە من تىقەدەگەم تۆش

ۋەكىل مەن بۇ يېنىنى عيسا ھاتوويت بۇ ئەم شارە. ئەگەرچى دەيىنم كە نەخۇشيت و پىوستىت بە چارەسەرە، بەلام ئەگەر ھەزەت لەو دىدارەى عيسا نەكردايە نەدەھاتى بۇ ئەم شارە.

كاتى مەن ئەم قەسەيەم كەرد، ئەو دوو ژنە بە سەرسوپمانوۋە سەيرى يەكتريان دەكرد و ئىنجا سەيرى مەنيان كەرد و، ژنەكەى يۇھەنناى خەزەندارى پادشاي يەھوودىيەكان گوتى: مەزەن تىوس، تۇ كە پومىت و فەيلەسوفىت، بەراستى پىروات وايە كە عيسا زىندوو بۇتەوۋە و لەناو گۆپ ھاتۇتە دەرەوۋە و ئىستەش لە نىوان ئىمەدايە؟ گوتم: بەلى، مەن پىرواموايە كە عيسا زىندوو بۇتەوۋە و لەناو گۆپ ھاتۇتە دەرەوۋە و، ئەو ھەمان ئەو مەسىھىيە كە چاۋەپىمان دەكرد. بەلام بەداخوۋە كە شوپىنكەوتەكانى عيسا نايانەوۋى پىنوۋىنى مەن بىكەن.

دوۋى ئەم قەسەيە كىتوپر پەرىشان بووم و زانىم كە ناچارم ئەوۋەى كە لە دىمدايە، بۇ ئەو دوو ژنەى باس بىكەم و گلەيى لەو كسانە بىكەم كە نامادە نەبوون پىنوۋىنىم بىكەن. بۇيە بە كورتى باسى ئەوۋەم كەرد كە چۇن چووم بۇ گوندى بىتانى و لەوۋى لازاروسم بىنيوۋە كە بە دەستى عيسا زىندوو بۇتەوۋە و لەناو گۆپ ھاتبوۋە دەرەوۋە.

پاشان، سەبارەت بە توماس و يۇھەننا قەسەم كەرد و پىروداۋەكەى مالى شەمەونى خەلكى كورنم بۇ ئەو دوو ژنە گىپرايەوۋە و گەيشتمە ئەو باسەى كە مەتتا و زاخوس ھەرەشەيان ئى كىردووم كە ماقم نىيە تەنەت ناۋى عيسا بەيىنم.

ژنەكەى يۇھەننا لە ھەرەشەكەى مەتتا و زاخوس زۆر سەرى سوپما و گوتى: مەن ناتوانم تى بگەم كە ئەو دوو كەسە بۇچى بە تۇيان گوتوۋە كە بۇت نىيە ناۋى عيسا بەيىنى. ئەگەر تۇ پىروات بە عيسا نەبووايە و ئەوان ناۋەيىنانى عيسايان لە تۇ قەدەغە دەكرد، ئەو كاتە دەمتوانى ھۇى ئەو قەدەغەيەى ئەوان بزانم. بەلام بەچ بۇنەيەك بە پىاۋىك، كە پىرواى بە عيسا ھەيە، دەلىن كە نابى ناۋى ببات؟

گوتم: پەنگە بەھۇى ئەوۋەوۋە قەدەغەيان كىردىت كە مەن ناۋى عيسا بەيىنم، لەبەرئەوۋەيە كە جوۋلەكە نىم و، ئەوان پىروايان وايە كە تامرۇۋە نەبى بە جوۋلەكە، ناتوانىت لە باۋەردارانى عيسا يىت.⁵⁶

⁵⁶ تا سالى چل و تۆيەمى پاش زاين، ھەركەسى بىوستايە بىيىت بە مەسىھى، دەبووايە يەكەمجار بىيىت بە جوۋلەكە و پىاۋەكانيان خەتەنە دەكرد و پاش ئەوۋەى كە دىنيا بوون كە بوون بە جوۋلەكە، ئىنجا ھانىيان دەدان بىن بە مەسىھى، بەلام لە سالى چل و تۆيەمى پاش زاين، يەكەم كۆنگرەى پىشەوايىنى پۇھانى مەسىھى بەسترا و لەو كۆنگرەبەدا پىشەوايىنى پۇھانى مەسىھى پىروايان دا

ئىنجا ژنەكەى يۆھننا پرسى: تۆ دەتگوت كە كاتى بەرى كەوتىت بۇ ئىرە، ژنىك لەپىدا لەگەل تۆ سەبارەت بە من قسەى كرد و گوتى من لەو ژنانە بووم كە لەگەل عيسادا چووم بۇ ھەموو جىگەيەك، ئايا دەزانى ئەو ژنە ناوى چىيە؟

گوتم: ئەو ژنە ناوى سوزمان بوو، تۆ ئەو دەناسى؟

ژنەكەى يۆھننا گوتى: بەلى ئەو دەناسم و ژنىكى بەسالچوو بوو، رەخنەگر بوو و بەردەوام بۆلەى دەھات، بەلام لەبەرئەھى عيسا پىياويكى زۆر چاكەكار بوو، بۆيە ئىزنى دا ئەو ژنەش لەگەلى بچىت.

كلوديا كە بە وردى سەيرى ئىمەى دەكرد، گوتى: مەزن تىوس ئايا دەزانى تۆ لەچاۋ ئەو كاتەى كە لە پۆم بوويت، ئەو ھەندە گۆراويت كە تەنانەت ناوى تولىيى خۆشت ناهىنىت و، من ئەمىرۆ نەمبىست ناوى بەرىت و، عيسا ئەو ھەندە تۆى بە خۆيەو سەرقال كردوۋە كە (توليا)ت لەپىر چۆتەو. بەپراست پىم بلى تۆ بۆچى بەدواى عيسادا دەگەپىيت و چىت لى دەوى؟

گوتم: كلوديا، تۆ ئەو پرسىيارە لەخۆت بكە و بلى چىت لە عيسا دەوى كەوا ھاتوويت بۇ ئەم شارە بۇ بىنىنى؟

كلوديا گوتى: يەكەم من ئافرەتم نەك پىياو، ئافرەتىش مافى خۆيەتى دواى خەيالەت بكەوئىت. دووھم ئافرەتىكى نەخۆشم و شەوان ناتوانم بخەرم و ئازارى زۆرم ھەيە و، ھەركاتى عيسا بىنىم، داواى لى دەكەم نەخۆشىنەكانم دەرمان بكات. سىنىم، من دەمەوى ئەو بىنىم تا بزىنم ئەو لەخاچدراوھى كە پاش ئەسپەردە كردن گىيانى دىتەو بە بەردا و لەناو گۆر دىتە دەرەو، لەچ دۇخىكدايە و حالى چۆنە.

گوتم: من ئەھلى خەيالەت نىم _ پەنگە بە ھوى ئەو ھەو بەيت كە پىاوم _ و دەمەوى عيسا بىنىم تا پەرمى ژيانەوھى لى بىنىتم، چونكە بىستومە كە ئەو خەلكى فىركدوۋە. جگە لەو، دەمەوى ئەو بىنىم تا لىى پىرسم كە مەلەكوتەكەى لەكوئىيە، يان لەكام پىگاۋە دەكرى بگەين بە مەلەكوتەكەى. ئىستە پىم بلىن كە عيسا كەى ھات بۇ جەلەلە و، كەى لىرە خۆى بە خەلك، واتە باۋەردارەكانى خۆى پىشان دا؟

لەو بەدواۋە مەرجى ھاتنە ناو ئابىنى مەسىحى پەيوەست نەكرى بە ئابىنى يەھوودىيەو و ئەم نەرىتى خەتەنە كەردەى پىاولنىش تا ئەمىرۆ مارە.

ژنەكەى يۆحەننا گوتى: من نازانم عيسا چ كاتىك ھاتوھ بۇ ئىرە و لەكوى خوى بە پەپرەوانى خوى پيشان داوھ. ھەر ئەوھندە دەزانم كە چەند پوژى لەمەوپىش ھوت كەس لە شوئىكەوتەكانى لە بەيانىيەوھ دەستيان بە ماسى گرتن كرد و توپى ماسى گرتنەكەيان پېر بوو لە نىچىر و، كاتى لە ماسى گرتن گەرەنەوھ، زور خوشحال بوون و پىدەكەنن، بەلام نەيانگوت ھوى خوشحالى ئەوان چىيە. پەنگە ھوى خوشحالى ئەوان ئەوھبوويىت كە ئەو پوژە عيسايان بينىيىت، بەلام بە دوورى دەزانم كە تەنيا پراوكردنى زور، ئەوانى بەو شىوھىە خوشحال كرديىت؟

گوتم: من سەرم لەوھ سوپدەمىنىت كە بۇچى پاز و نەينى عيسا دراوھتە دەست كەسانى وەكو پراوچىيەكانى دەرياچەى جەليلە و، ئىستەش ئەوان كە لە پازى عيسا ئاگادارن، بۇچى ژنىكى وەك مريەمى مەجدەلييەيان لەو نەينىيە ئاگادار نەكردۇتەوھ، لە كاتىكدا كە ئەو ھەمووھ پارەى بۇ قوتابىيەكانى عيسا خەرج كردوھ، يان بۇچى ژنىكى وەكو تۇ لەو نەينىيە ئاگادار ئاكنەوھ، لەكاتىدا كە پىموايە ئەگەر تۇ پارىزگاريت لە قوتابىيەكانى عيسا نەكردايە، ئەوان لەم شارەدا ئازار دەدران.

ژنەكەى يۆحەننا گوتى: ديارە ھۆكارىكى ھەيە كە من ئەوھ نازانم. ئىنجا كەمىك وەستا و گوتى: بە ئەگەرىكى تەواو، قوتابىيەكانى عيسا نەينىيەكى گەورەيان لايە كە لەلايەن عيساوھ پىيان دراوھ و ئەوانىش ئاشكرای ئاكنە، بەلام من سەرم لەوھ سوپدەمىنى كە بۇچى عيسا پازى گەورەى خوى سپاردۇتە دەستى كەسانىكى وەكو پراوچىيەكانى دەرياچەى جەليلە و بۇچى كەسى ديارتر و باشترى پانەسپاردوھ بۇ پارىزگارى كردن لەو پازە.

كلوديا گوتى: ئەم پراوچىيانە نەك ھەر چاكەكانى ژنەكەى يۆحەننايان لەبەرچا و نەبوو، بەلكو نەيانكرد پىزى من بگرن، چونكە من ژنى فەرمانرەواى يودەم و ھاوپىيەتى من بۇ ئەوان بەبەھايە. من بەوانم گوت بە عيسا بلىن كە دەمەوى ببىنم وبيئىرن بۇلاى من، بەلام ئەوان داواكەى منيان نەگەياندە عيسا، لەكاتىكدا ئەگەر عيسايان بناردايە بۇلاى من، سوودى عيساى تىدا دەبوو و، لەلايەن منەوھ دەپارىزا.

من بە بىستنى ئەو قسەيەى كە لەدەمى كلودياوھ دەرچوو، سەرم سوپمابوو چونكە ئەم قسەيە وای پيشان دەدا كە ژنەكەى فەرمانرەواى گشتى وايدەزانى عيسا وەكو كەسى ئاسايى وايە كە دەيانەوى خويان لە كەسانى سەرناس و دەولەمەند نزيك

بكهنهوه تا سوود له هیز و سهروهی نهوان وهربگرن و، له پهناي نهواندا خوځيان لهههپهشهی دوژمنان پپاريزن.

كلوديا غافل بوو لهوهی كه عيسا مروقيكي ناسايي نيبه كه پيوستى به پاراستى كياني مؤز بيت. نهوهبوو كه گوتم: كلوديا، من پيموايه تو هيشتا به باشى عيسا ناسايت.

كلوديا به قسهكهی من خهبار بوو و، وايدهزانی من دهمهوی گالتهی پي بکه م و گوتم: مهزن تپوس، لهبیرت بيت كه من ژنيك له هاورپيكانی سيزار و، چهدين جار نانی ئيوارم لهگهلی خواردووه و، ژنيكي ناوا نهگهر عيسا بانگ بکات بو دیدار، شايستهیه.

پيش نهوهی من وهلامی كلوديا بدهمهوه، ژنهكهی يوحننا دهستی پلوهشاندا، واته بيدهنگ بم و گوتم: كهلی ئيسرائيل گرنگی به ژن نادن و پرزيان ناگریت و وهكو ناژهل له قهلهميان ديدات، بهلام عيسا گرنگی ديدات به ئيمهی ئافرهت و پریمان لی دهگریت و نهگهر بيويستايه بوهر شوينيک بچیت، ئيزنی دها ئيمهش له گهلی بروين. بهلام ئیسته قوتابيههکانی نايانهوی نهوهی كه دهيزان، به ئيمهی بلین و تهنانهت ناماده نین پیمان بلین كه لهکوی دهوانری عيسا ببينریت. عيسا به راشکاوی گوتم كه مهلهکوتی نهو لهم دنيايهدا نيبه و، قوتابيههکانيشی له گهراندان بوئهوهی قهلهمپهوهی عيسا له خاکی ئيسرائيلدا پيدا بکهن و ههریهکيکیان لهو قهلهمپهوييهدا ببنه خاوهن پایه. بی ناگا لهوهی كه لهبهرئوهی ئيسرائيل عيسای لهخاچ داوه، توشی غهزهبی خوداوهند بووه و، من دلنیام گهلی جوولهکه بههوی کوشتنی عيساوه، نهویش بهشيوههکی دلتهزین، بهدبهخت دهبيت و پوژی رهشی نه م گهله نهوهنده دريژه دهکيشی تا تاوانی گوناحی کوشتنی عيسا بدهنهوه.

گوتم: نهی خيزانی يوحننا، پوژی رهشی گهلی ئيسرائيل چند دهخايهنی؟ ژنهكهی يوحننا گوتم: بيستومه كه سهردهمی بهدبهختی گهلی جوولهکه دوو هزار سال دريژه دهکيشی.

ئینجا له ژنهكهی يوحننام پرسی: بابتهی دیداری عيسا بو من زور گرنگه، بهلام نازانم له کوی دهوانری ببينين.

ژنەكەي يۇحەننا گوتى: ئەگەر من ژنى يۇحەننا نەبوومايە و مېردەكەم لە دەربارى پادشاي ئيسرائىلدا پلەوپايەيەكى بەرزى نەبووايە، دەپۆشتەم و دەگەپام و عيسام دەدۆزىيەو. بەلام ئەگەر من بۇ دۆزىنەوەي عيسا بەرپى بگەوم، ھەولنى گەپرانى من لە ھەموو شوينك بلأو دەبىتەو و بەگران لەسەر مېردەكەم دەوەستى و لە دەربارى پادشاي ئيسرائىلدا دەرىدەكەنە دەروە.

كلوديا گوتى: من پىموايە قوتابىيەكانى عيسا پەيامى منىيان پى نەگەياندىبى و، نايانەوى پىيى بگەيەنن ئەگىنا ئەو دەھات بۇلاى من. من ھەرچەندە نەخۆشم و بۇ چارەسەر كردن ھاتووم بۇ ئىرە، بەلام ئەگەر ژنى فەرمانپەرھەي گشتى نەبوومايە، بە تەختى پەوان يان بە بەلەم دەپۆشتەم و عيسام دەدۆزىيەو و گفتوگۆم لەگەل دەكرد. بەلام لەبەرئەوەي ژنى فەرمانپەرھەي گشتى يودەم، ناتوانم ھەستەو و بەدوايدا بگەپىم.

گوتەم: من نە يۇحەنناي خەزەندارى ھىرودى پادشاي ئيسرائىلم و نە ھاوسەرى فەرمانپەرھەي گشتى يودەم و، دەتوانم بېرۇم بۇ دۆزىنەوەي عيسا. بەلام پاش ئەوەي ھاتم بۇ ئىرە_ ھەر وەك باسەم كرد_ نەخۆش كەوتەم و پاش ھەستانەووم لەسەر جىگاگە، كۆسپىكى نەخۆشى بەشىوەي ئازارى لاقم مايەو و من وام ھەست دەكرد كە عيسا نايەوى دەست وەربەدەمە كاروبارەكانىيەو و ھەز دەكات بۇ دیدارى، بە دوايدا بگەپىم. من پىموايە عيسا ھەركاتىك بىھوئەت خۆي پيشانى ھەركەسىك كە ھەز بكات بدات، ئەوا نیشان دەدات.

ژنەكەي يۇحەننا گوتى: يەكى لەو كەسانەي كە پىموايە عيساي لەم ناوچەيدا بينىو و دەتوانى لەبارەي جىگەكەي زانىارى بە تۇ بدات، مریەمى مەجدەلىيەيە. لىرەو تا مەجدەلىيە پىگەيەكى دوور نىيە و ئەگەر سواری بەلەم بيت، پاش تىپەر بوون لە دەرياچە، دەگەيتە مەجدەلىيە و، پاش ئەوەي مریەمى مەجدەلىيەت بينى، دەتوانى لەبارەي شوينى عيساوە پرسىارى ئى بگەيت كە لەكوى دەتوانرىت ببىنرىت. ھەروەھا لەلایەن منەو بە مریەمى مەجدەلىيە بلنى كە من ھەز دەكەم چاوم پىيى بگەوئەت. بەلام بەھوى پيشەي مېردەكەم نە دەتوانم بچم بۇ مەجدەلىيە بۇلاى و نە دەشتوانم ئەو بىنم بۇ ئىرە، چونكە ئەگەر من بچم بۇلاى مریەمى مەجدەلىيە يان ئەو بىنم بۇ ئىرە، ئەوا پيشەي مېردەكەم لەدەست دەچىت و لە دەربار دەرىدەكەنە دەروە.

ئىنجا ژىنەكەى يۇھەننا گوتى: مەزن تىوس، لەبەرئەوھى تۆ پۆمىت، دەتوانى مريەمى مەجدەلىيە بىينى و دیدارى ئەو بۆ تۆ، نابىتە ھۆى دروست بوونى كىشە، چونكە كەس ناتوانى پەخنە لە پۆمىيەكان بگىت. بەلام ئەگەر يەھوودىيەك بېرات بۆلای مريەمى مەجدەلىيە، ئەوا لەبەرئەوھى ھەمووى دەزانى كە ئەو ژنە لە شوينكەوتوانى عيسايە، بە گران دەوھستى لەسەر ھاموشۆكەرەكە.

گوتم: ئەى ژنى يۇھەننا، بىر لەو پىشنيارەى تۆ بۆ پۆيشتن بۆ مالى مريەمى مەجدەلىيە، دەكەمەوھ و پاشان بېيار دەدەم.

پاشان بابەتى قسەکردن گۆرا و كلوديا بە منى گوت: من ھىوادارم تا چەند پۆژىك ھالە باش بىيت و ئەو كاتە تۆ، ئەى مەزن تىوس، دەبى بىيت بۆ مالى من تا بەيەكەرە بچىن بۆ سەيرکردنى پىشپىكىنى گالىسكەسوارى و بۆ تەماشای شانۆ بانگھىشتت دەكەم، چونكە ئەم شارە ھەم ناوھندى گالىسكە سوارىيە و ھەمىش تەماشاخانە.

گوتم: كلوديا، من بەوپەرى خۆشھالىيەوھ بۆ پۆيشتن بۆ تەماشاخانە، دىم بۆ مەنزلەكەت.

كلوديا گوتى: من زۆر ھەز دەكەم لەگەل تۆ نانى ئىوارە بچۆم بەلام ھالى من ناخوازى كە لەسەر مېزى نانخواردن دابنىشم و، ھەركاتى چاك بوومەوھ بانگھىشتت دەكەم بۆ نانخواردنى ئىوارە.

پاشان بەلئىمان دا كە ھەر زانىيارىەكمان دەست كەوت لەبارەى عيساوھ، بىگەيەننە يەكتەر و بەيەك بلئىن. ئىنجا من و كلوديا و ژنەكەى يۇھەننا مائناوايىمان كرد و لەو مالە چوومە دەرەوھ.

دیدار له گهل مریه ی مه جده لیبیه دا

کاتی دهمویست بچمه ناو میوانخانه کهوه (ئو میوانخانه ی که تئیدا نیشته جی بووم)، له ولای کولانه کهوه چاوم به دوکانی بازرگانیکی سریانی کهوت که قوماشی گرانبه های ده فروشت.

له دوکانی کاسبکاره سریانییه که نزیک بوومه وه و بهشی دهستی جل، قوماشیکی ئاوریشمی زیرپافم کپی که زور گرانبه ها بوو، داوام له بازرگانه که کرد توره که یه کی ئاوریشمی و زیرپافم پی بفروشینت. کاسبکاره سریانییه که توره که یه کی جوانی له قوماشی ئاوریشمی زیرپافی پیدام و، منیش قوماشه کهم دهق کرد و خسته ناوی و پیم گوت: ئیسته ش به یه کی له شاگرده کانی خوت بلی تا ئه قوماشه ببات بو مانی ژنی که ناو نیشانه که ی پی ددهم.

بازرگانه سریانییه که پیکه نی و گوتی: خوش به حالی ئو ژنه ی که وه ها قوماشیکی گرانبه ها وه کو دیاری وه ده گریت.

من ناو نیشانی مانی کلودیام به شاگردی بازرگانه که دا و گوتم: ئه توره که یه بده به ژنی فرمانره وا و بلی له لایه ن مه زن تیوسه وه نیردراوه.

شاگردی دوکانی قوماش فروشییه که رویشتم و منیش به کولانه که دا رویشتم و چوومه ناو میوانخانه که وه. کاتی ههنگاوم نایه ژوره کهم، ههستم کرد مریه می بیرت سهیری دهسته کانم دهکات. له بهرئه وه ی دوکانی قوماش فروشییه که بهرامبه ر میوانخانه که بوو، بویه مریه می بیرت منی بینی که چووم بو ئو دوکانه و وایزانی قوماشیکم بو ئو کپیوه.

کاتی زانی دهسته کانی من به تاله و قوماشم بو ئو نه کپیوه، زمانی گله یی کرده وه و گوتی: مه زن تیوس، تو بو پیاسه و خوشگوزهرانی له میوانخانه دهچیته دهره وه و، لیتره من به تنیا به جی دلی، له کاتیکدا که من حهز ده کهم له میوانخانه پرومه دهره وه و له گهل ژنان دابنیشم و گوی له ئاههنگه کانی موسیقا بگرم و، به به له م به سه ر دهریاچه دا بگه ریم. به لام تو له گهل خوتم نابهیت و منیش ناچارم له به یانییه وه تا ئیواره له میوانخانه که دا بم.

گوتم: مریەمی بیتر، ئەگەر فرامۆشت نەکردبێ تۆ بۆ گەران بۆ ئەم شارە نەهاتویت و، منیش بۆئەو نەهاتووم بگەریم و پیاوە بەکم. ئێمە هەردووکیان ئامانجێکی ترمان هەبوو لەم گەشتەدا و دەمانویست لێرە مامۆستای گەرمان ببینین، بەلام کە ئێستە هاتووین بۆ ئەم شارە، حەزمان لە گەران و بیستی ئاوازهکانی مۆسیقایە.

ئەو تەنیا مریەمی بیتر نەبوو کە پاش هاتنی بۆ شارێ تەبەرییە کە دەکەوتە لیاواری دەریاچەیی جەلیلەو، بەو شیوە جیاوازه بێر بکاتەو، بەلکو کلودیای ژنی فرمانزەواش لەشاری تەبەرییە بەجۆری ییری دەکردهو کە جیاواز بوو لە بێرکردنەو پابردووی. پیشتر ژنەکەیی فرمانزەوا نەیدەگوت کە دەبێ عیسا بچێ بۆلای، بەلام لە تەبەرییە ئەم قەسەیی کرد و خۆی لە عیسا بە گەرەتر زانی و چاوەرێ بوو کە کاتی عیسا بانگ دەکات، عیسا بە خۆشحالیوە بپروات بۆ مەنزڵەکەیی و سەر بەرز بیتر بەوێ کە ژنیکی وەکو کلودیا ئەوێ بانگ کردوو.

من پیشتر ژنەکەیی یۆحەننام نەببینوو تا بزانی چۆن قەسەیی کردوو و جیاوازی بەکم لەنیوان قەسەیی ئەو پۆژە و گوفتاری پابردووی، بەلام هەستم دەکرد ئەو ژنە ئەو پۆژەیی کە مال و میردەکەیی خۆی بەجێ هیشتوو و لەگەڵ ژنانی تردا لەگەڵ عیسادا پۆیشتون، لەوخەیاڵەدا نەبوو و هەرییری لەو نەکردۆتەو کە پەنگە میردەکەیی لە پیشەیی خەزەنداری هیرودی پاشای ئیسرائیل دەربەکن. بەلام ئاو و هەوای تەبەرییە و خۆشی و پەونەقی دەریاچەیی جەلیلە و جوانی مائە شکۆدارەکەیی کلودیا لەو شارەدا و، بۆنی عەتری دلپۆینی گولەکان، شیوەیی بێرکردنەوێ ژنەکەیی یۆحەننای گۆپیو و وایزانیو هەرکاتی بیەوێ بە دوا عیسادا بگەرێ، ئەو میردەکەیی پەلە و دەسلاتی خۆی لەدەست دەدا.

مریەمی بیتر گوتی: من دەزانم بۆچی هاتووم بۆ ئەم شارە و، مەبەستم ئەو بوو کە عیسا ببینم، بەلام هیشتا نەمتوانیو بە دیداری شاد بێم. ئایا لە کاتییدا کە چاوەرێیی دیداری دەکم، سەیرکردنی دیمەنە جوانەکانی ئەم شارە و گۆی گرتن لە ئاوازهکانی مۆسیقا تاوانە؟ من وەکو کچە مندالیکی گوندیی وام کە بۆ یەکمە جارە لە گوندەوێ دێتە ئاو شار و بە دیتنی کەرەستە یارییەکان دیتە جۆش و واقعی وپدەمی. ئەو دەزانی کە ناتوانی بییته خاوەنی ئەو هەموو کەرەستە یارییەکان، بەلام نابێ دایک و

باۋكى پىي لى سەيركىردنى شتە يارىيەكان لى كچە مندالەكەيان بگرن و، دەبى ئىزنى بدن مندالەكەيان تەماشايان بكات و دەست بدات لەشتە يارىيەكان.

گوتم: مريەمى بىرت، من دەمەوى بەياني بەلەمىك بەكرى بگرم و لىرەوۈ پرۆم بۆ مەجدەلىيە و تۆش لەگەل خۆم دەبەم. كەواتە تۆ سبەي بەسەر دەرياچەي جەليلەدا دەگەرىيەت و لە خەمەكانت كەم دەبىتەوۈ.

مريەمى بىرت پرسى: بۆچى مەجدەلىيەت بۆ گەپان و پياسە ھەلبىژادوۈ؟

گوتم: چونكە مريەمى مەجدەلىيە لەوييە و لە قودس گەراوۈتەوۈ.

مريەمى بىرت گوتمى: ئەگەرچى مريەمى مەجدەلىيە چاكەي لەگەل من كىردوۈ و تاكە كەسى بوو كە بەچاۋى سوک تەماشاي منى نەكرد و پىي گوتم كە عيسا نىردراۋى خودايە، كەچى ھەر لىي دەترسىم.

پرسىم: بۆچى لىي دەترسى؟

مريەمى بىرت گوتمى: چونكە قسەكانى مريەمى مەجدەلىيە كاريگەرى ھەيە لەسەر من و، كاتى شتىك پىي دەلى ئەوا منىش ناچارم بە قسەي بگەم.

پرسىم: لەوۈ دەترسى مريەمى مەجدەلىيە شتىك بە تۆ بلىت كە پىنچەوانەي

مەيلى تۆ بىت و ناچار بىت بەقسەي بگەيت؟

مريەمى بىرت گوتمى: بەلى، لەوۈ دەترسم.

گوتم: بە بۆچونى تۆ مريەمى مەجدەلىيە چىت پىي دەلى كە لەگەل مەيلى تۆدا

نەگونجى، بەلام ناچار دەبىت بەقسەي بگەيت؟

مريەمى مەجدەلىيە گوتمى: من پىشبينى دەكەم كاتى مريەمى مەجدەلىيە⁵⁷ من

بىينىت، پىم دەلى ((مريەمى بىرت، تۆ لە تەوبەكارانىت و ئەو ژنەي كە تەوبە دەكات

ئىتر نابى لە گەل پياۋاندا كات بەسەر ببات و، لە مەزن تىۋسى پۆمى جيا بەرەوۈ))،

بەلام مەزن تىۋس من نامەوى لە تۆ جيا بىمەوۈ.

گوتم: مريەمى بىرت، مەبەستت لەم قسەيە چىيە؟ ئايا تۆ چاۋەپى دەكەي من

لەگەل تۆ توۋشى گوناح بىم؟ لە كاتىكدا كە من ئەو كارە ناكەم.

⁵⁷ لىرەدا ناۋى (مريەمى مەجدەلىيە) لە ۋەركىزىردراۋە فارسىيەكەدا بەھەلە ناۋى (مريەمى بىرت) نووسراۋە و نىمە لىرە راستمان

كىرەتەوۈ. (و. كوردى)

مريه می بیړت گوتی: به لآم چند پوژئی له مه وپیش، کاتی (تا) ت گرتبوو، به جوړیکی تر قسه ت ده کرد.

پرسیم: ئو کات چیم ده گوت؟

مريه می بیړت گوتی: ئو کاته داوات له من ده کرد دستم بڅمه سر نیوچاوانت. یان دهستی منت ده گرت و ده تنایه دهستی خوت و پاش دوو کاترمیر، کاتی ده مویست دستم له دهستی تو دهرینم، ده گوت که دهستی خوم دوور نه څه مه وه. ئو پوژانه خوشتین پوژه کانی من بوو و هرگیز ئو پوژه خوښانه نابینمه وه، له وکاته به دواوه به وه دلخوشم که له گه ل تو دهریم.

من له په یوه ندی مريه می بیړت سه باره ت به خوم نه ده ترسام، چونکه کاتی خوت گرت ئو په یوه نديش دروست ده بی. مريه می بیړت خوی به وه وه گرتبوو که له گه ل من ژيان به سر ببات و، له و پراهاتنه وه په یوه ندی دروست بوو. به لآم من حزم پی نه ده کرد، اته وه کو ژن سه یرم نه ده کرد. من زانیم که ده بی په یوه ندی من و مريه می بیړت بچپریت، چونکه هه تا زیاتر په یوه نديمان دريژه بکیشی، ئو له و ژنه زیاتر حزم له لای من ده کات، به و هویه وه جیابوونه وهی له من گراتر ده بی. خووگرتن نه وه نده له دروست کردنی په یوه نديدا کاریگره که هندی له و که سانه ی سه گ یان غولام ده کړن و ماوه یه که له گه لیان ده بی، ئیتر ناتوانن به بی سه گ یان غولام بژین.⁵⁸

پوژئی دواتر به له میکم به کړی گرت و دوو سه ول لیدهرم به کړی گرت تا بمانگه یه ننه مه جده لیه. کاتی به پری که وتین، بینیم مريه می بیړت له ناو به له مه که دا په چه ی دایه وه به سر پوخساریدا.

لیم پرسى: بوچی پوخسارت به په چه داده پوښی؟

مريه می بیړت گوتی: بوئوهی تیشکی هه تاو پوخسارم نه شیوینی.

مريه می بیړت پیش نه وهی بچی بو شاری ته به رییه، گوئی به پاراستنی جوانی نه دواوه و له تیشکی خوړ نه ده ترسا. به لآم که هات بو ته به رییه و له میوانخانه ژوری گرت، بینى ئو ژنانه ی که گه شتیار بوون و له و میوانخانه یه دا نیشته جی بیوون، بو پاراستنی جوانی خو یان خیار ده ساون له پوخساریان. مريه می بیړتیش لاسایى

⁵⁸ مه زن تپوس که چیرکخوانی هم سرگورشته یه، نارى سه گى له پيش ناوى غولاموه هيتاوه و له م پوهوه ده توانين له وه تيبگه ين که کرنكى کزيله کان له رزمى دتيرندا چند بووه.

ئەوانى كردهوه و ھەموو پوژى ئاوى خەيارى لە پوخسارى دەدا بۆئەوى شەوقى پوخسارى زياتر بىت. ھەر ئەوكاتە بينى كە ژنان لەكاتى چوونە دەرەويان لە ميوانخانە، دەمامك دەدەن بە پوخسارياندا تا تيشكى ھەتاو پوخساريان نەسوتىنى، بۆيە ئەو پوژە كاتى ئيمە سواری بەلەمەكە بووين تا بۆ مەجدەلييه برۆين، مريەمى بىرت پەچەى دادايەو بە پوخساريدا تا تيشكى ھەتاو پوخسارى نەسوتىنى.

كە كەمىك لە تەبەرييه دور كەوتىنەو، ئەو دوو سەول لیدەرەى كە بەلەمەكەى ئيمەيان لیدەخوړى، چاروكەكەيان ھەلكرد بۆئەوى كەمتر زەحمەت بكيشن. بەلام ھىزى شەمال ئەوئەندە نەبوو تا گەمەكە بەتەنيا بجولئىنىت و بۆيە كاتى چاروكەكەيان ھەلكردبوو، ناچار سەوليشيان ئى دەدا.

من كاتى شەپۆلە وردەكانى ئاوى دەرياچەى جەليلەم تەماشە دەكرد، بەبىرم ھاتەو كە دەيانگوت عيسا بەبى بەلەم و گەمىيە، واتە بەبى، بەسەر ئەو ئاوى دەرياچەيدا تىپەپىو، بەبى ئەوئەى نەقووم بىت. لەو پوژە ھەتاوئەدا كە ئاوى دەرياچەكە بە رەنگى نىلى دەردەكەوت، ئەو پووداووم بەلاو مەحالى بوو. پاشان زانيم كە دوو سەول لیدەرەكەى گەمىيەكە خەلكى ئەو ناوچەيەن و بە دئىاييەكى زۆرەو عيسايان بينيو، و، كەوتە ئەو خەيالەى كە لەبارەى عيساو پرسیاريان ئى بكەم.

لیم پرسین: ئایا ئیوہ عيساتان، لەو كاتەى كە لە لیواری ئەم دەرياچەدا بانگەوازی بۆ خەلك كردهو و وتاری بۆ داو، بینيوه؟

دوو سەول لیدەرەكە سەیریكى یەكتریان كرد و ئینجا یەكیكيان گوتی: كەبراى بیگانە، تۆ مەبەستت لەم پرسیارە چییە و دەتەوی چی بزانی؟

گوتم: كاتى ئەویان لەخاچ دا، من لەوی بووم و ئەوم بە خاچەوہ بینيوه و بەخۆم گوت كە ئەم كەبراىە شایستەى سزایەكى ئاوا سەخت نەبوو.

ئەو سەول لیدەرەى كە قسەى دەكرد گوتی: عيسا وەكو ئیمە خەلكى جەليلە بوو. دانیشتوانى قودس رقیان لە دانیشتوانى جەليلە یە، و، ئەگەر عيسا نەپرویشتایە بۆ ئەوی و خۆی نەدایەتە دەستی فەریسییەکان و رۆحانییەکانى ئەوی، ئەوا نەدەكوژا.

من دیسان پرسیم: ئیوہ عيساتان بینيوه یان نا؟

دوو سەول لیدەرەكە دیسان نیگایەکیان ئالوگۆر كرد و دیاربوو كە دەترسان قسە بكەن. بەلام دواچار غروری نەژادی ئەوان زال بوو بەسەر ترسیاندا، و، ئەو سەول

لیدهره‌ی که قسه‌ی ده‌کرد گوتی: هه‌لېته که ئیمه‌ ئومان بینویه و چندين جاريش بینيومانه، جاريکیان پینج هزار کسی له ئیمه واته دانیشتونای ئیره، گویمان بو قسه‌کانی گرتبوو و نهو پوژه عیسا به پینج نان و دوو ماسی، پینج هزار کسی تیرنان کرد و هه‌موومان تیرمان خوارد و، نه‌وش یه‌کی له کاره سهرسوپه‌ینه‌کانی عیسا بوو.

پرسیم: نهو پوژه چی به ئیوه گوت؟ من حه‌ز ده‌کم له ده‌می تووه قسه‌کانی نهو بییستم.

سه‌ول لیدهره‌کان بیده‌نگ بوون و پاش چهند ساتیک نهو کابرایه‌ی که قسه‌ی ده‌کرد گوتی: خه‌لکی سفیلی وه‌کو ئیمه‌ ناتوانن نهو شتانه بلیننه‌وه که نهو ده‌یگوتن. گوتم: مه‌حاله ئیوه نه‌توانن بری له گوته‌کانی نهو بلیننه‌وه. ئیوه هه‌رچه‌نده عوام و کهم ناوه‌ز بن، به‌لام دیسان به‌شی له گوته‌کانی نهوتان له‌بیره و ده‌توانن بومی دووباره بکه‌نه‌وه.

سه‌ول لیدهره‌که پاش که‌میک بیده‌نگی گوتی: ئیمه نهو به‌شهی گوته‌کانی که له‌بیرمان ماوه پیتی ده‌لین، به‌لام نه‌وه بزانه که نه‌م وشانه نهو گوتویه‌تی نه‌ک ئیمه و، ئیمه ته‌نیا گپه‌وه‌ی گوته‌کانی نه‌وین.

پاشان دوو سه‌ول لیدهره‌که به‌هاوکاری یه‌ک و به‌یه‌ک ده‌نگ گوتیان: ((هه‌ژاره‌کان پرزگاریان ده‌بی و مه‌له‌کوت هی نه‌وانه. که‌سانی بی نازار پرزگاریان ده‌بیټ و زه‌وی ده‌بی به‌هی نه‌وان. نه‌وکه‌سانه‌ی سته‌میان لی ده‌کریټ و خه‌لک به‌سوکیان ده‌زانن، پرزگاریان ده‌بیټ. ئیوه که گویتان له قسه‌کانی منه پرزگارتان ده‌بیټ و له ناسماندا پاداشتان ده‌دریټه‌وه. هیچ که‌سی ناتوانی گه‌وره‌ی هه‌بیټ و هه‌موو که‌سی ده‌بی له‌نیوان خودا و گه‌وره‌ی سهر زه‌وی، یه‌ک که‌س هه‌لبزیریټ و، چوونه ژووره‌وه‌ی که‌سانی ده‌وله‌م‌ند بو مه‌له‌کوت، گرانتره له تیپه‌پینی وشتر به‌ناو کونی ده‌رزیدا)).

دوو سه‌ول لیدهره‌که نه‌م وشانه‌یان به‌بی دوو دلای و بی هه‌له و به‌پاراوی ده‌گوت. کاتی نهو وشانه‌یان ده‌گوته‌وه، زور به‌جو‌ش و خرو‌ش ده‌رده‌کوتن و، کاتی گوتیان که چوونه ژووره‌وه‌ی که‌سانی ده‌وله‌م‌ند بو مه‌له‌کوت گرانتر و دژارتره له تیپه‌پینی وشتر به‌ناو کونی ده‌رزیدا، سه‌یریکی سه‌راپای منیان کرد و بو‌نه‌وه‌ی تیم بگه‌یه‌نن که له‌به‌رته‌وه‌ی من ده‌وله‌م‌ندم، نه‌وا ناچمه‌ ناو مه‌له‌کوته‌وه. شیوه‌ی به‌یان

کردنى ئەوان وای نیشان دەدا که ئەو وشانەیان ئەوەندە دووبارە کردۆتەوہ بۆیە بە باشى لەبیریان ماوہ.

پاش ئەوہی گوتەکانیان تەواو بوو، گوتم: دیسان لە وتەکانى عيسام بۆ بگێرنەوہ و ھەرچەندە زیاتر وتەى ئەوم بۆ بگێرنەوہ، باشتەر.

ئەو سەول لیدەرەى که لەسەرەتاوہ قسەى کردبوو گوتمى: ئیمە شتى ترمان لەبارەى عيسا بەبیر نایەت، چونکە ھەر وەکو گوتم ئیمە عەوامین.

گوتم: ئەگەر قسەکانى ئەوتان بەبیردا نایەت، ئەوا دەتوانن لەبارەى خۆیەوہ قسە بکەن و بلین کە پۆچیەتى چۆن بوو و چۆن دەژیا.

سەول لیدەرەکە گوتمى: عيسا کابرایەكى پووخواش و ئارام و بى ئازار بوو و، لە ماسى گرتندا وینەى نەبوو و ھەموو شەوئى کە دەچوو بۆ پراوہ ماسى، گەمیەى ماسى گرتنەکەى خۆى پەر دەکرد لە نیچیر و دەگەپرایەوہ. لەکاتیکدا کە ھەندى لە پراوچیەکان لە سەرەتای داھاتنى شەو تا بەیانى لە دەریاچەدا دەمانەوہ بەبى ئەوہى بتوانن یەك ماسى پراو بکەن. عيسا ئاراستەکانى (ھەوا) و چۆنییەتى شەپۆلەکانى دەریاچەکەى بەباشى دەناسى و دەیگوت کە دەتوانى ئەو نەخۆشانەى کە چارەسەر ناکرین، چاک بکاتەوہ. بەلام ئیمە ئەمەمان ئەزموون نەکرد، چونکە نەخۆش نەکەوتین تا بۆ چارەسەرکردن بچین بۆلاى. ئەوہى کە ئیمەى زۆر سەرسام دەکرد ئەوہبوو کە عيسا لە شارى ناصرە دەژیا و، ئەگەرچى ناصرە لە شوینیکدايە کە زۆر لە دەریاچەى جەلیلەوہ دوورە، کەچى عيسا لەبارەى ئاراستەکانى ھەواى ئەم دەریاچەى و شەپۆلەکان و ماسییەکانى ناوى، زانیارى زۆرى ھەبوو. ئیمە کە لە لیواری ئەم دەریاچەیدە لەدايک بووین و ھەر لیترە گەورە بووین، بەقەدەر ئەو، لەبارەى بايەکان و شەپۆل و ماسییەکان زانیاریمان نەبوو. من چەند پەرساریكى ترم لەو دوو سەول لیدەرە کرد، بەلام وەلامیک نەبیست، واتە ئەوان دەیانگوت زانیاریمان نییە.

پاشان گوتم: لە قودس دەیانگوت کە عيسا لەناو گۆر زیندوو بۆتەوہ و ھاوتۆتە دەرەوہ و پۆیشتووہ بۆ جەلیلە، ئایا ئیوہ لەوئى لەبارەى ئەمەوہ ھیچتان نەبیستووہ؟ سەول لیدەرەکان کە ئەم پەرسیارەیان گوئى لى بوو، بە ھیزیکى زیاتر سەولیان لى دەدا و، پاشان ئەو پیاوہى کە قسەى دەکرد گوتمى: ئەمانە قسەى مندالانەن و ھەموو کەسیكى ژیر دەزانى کە مردوو ھەرگیز زیندوو ناییتەوہ. عيسا کەسى بوو وەکو ئیمە،

واته نهوهی ئادهم بوو، نهگه رچیش وتهی به نرخی دهگوت و کاری بی وینهی دهکرد، بهلام له پرووی جهسته ییه وه هیچ جیاوازیه کی له گهل ئیمه دا نه بوو، نانی دهخوارد و تینوی ده بوو و ناوی ده خوارده وه و له کاتی ماندوو یه تیدا خهوی لی دهگوت و، له بهرئه وهی وهکو ئیمه له پرووی جهسته ییه وه که سیکی ئاسایی بوو، بویه مردیش و زیندوو نه بوته وه و، تو ناتوانی به پرسیاره کانی خوته بمانخه یته داوه وه.

گوتم: من مه بهستم نه وه نییه بتانخه مه داوه وه به لکو دهمه وی له ده می ئیوه وه گویم له راستییه کان بیته.

سهول لیده ره که گوتی: نه وشتانه ی که تو بیستوته، ده لئین گوایه له کوفرنا عوم دهنگی داوه ته وه و، ئیمه ش له بهرئه وهی دانیشتوی ته به رییه ی بویه نه م شتانه مان نه بیستوه.

پاشان ئیمه له مه جدهللیه نزیك بووینه وه. پیش نه وهی من مه جدهللیه بیینم، بیستبووم که نه وی شاره. بهلام پاش نه وهی گه یشتمه مه جدهللیه زانیم شار نییه، به لکو شاروچکه یه، بهلام شاروچکه یه کی ناوه دان و ناوه ندیکی گهره ی دروستکهری ماسی سویر و دوکه لاوی. پیش نه وهی بگه ینه مه جدهللیه، شه پوولی هه وا بوئی کارگه گهره کانی دروستکهری ماسی سویر و دوکه لاوی گه یانده لوتمان.

پاش نه وهی گه یشتینه لیواره که، دو سهول لیده ره که که دیاربوو راوچی ماسی شین، گه مییه که یان خسته سهر خو له که و من پاره ی کرئیکه یانم پی دان و مائناواییم لی کردن و، له کاتی کدا که گوچانم دها له زهوی و مریه می برتیشم له گهل بوو، به ری که وتین. دو زینه وهی مالی مه جدهللیه له وی کیشه نه بوو، چونکه هه موویان نه ویان ده ناسی و پرسیارمان له هه رکه سی بکر دایه، رینوینیان ده کردین.

کابرایه ک به سواری گویدرئیکه وه له پشتمانه وه گه یشت و، سه یرم کرد دوو سه به تی گهره به لام به به تالی وهکو دوو سندووق، به دوو لای کورتانی گویدرئیکه یه وه هه لواسیوه. دیاربوو نه و پیاوه سه وزه ده چینیته و سه وزه ی بردووه بو بازاری شاروچکه ی مه جدهللیه و داویه تی به سه وزه فروش و، به سه به ته به تاله کان ده گه رپته وه بو ماله وه. نه و پیاوه له بهرئه وهی بینی من ده شلم و به زه حمت هه نگاو ده نیم، منی سواری گویدرئیکه ی خو ی کرد و له پیشی سه به ته به تاله کانه وه دانیشتم

و، له کاتیځدا کابرای سهوزهکار له لایه کمه وه ومریه می بیړت له لاکه ی ترمه وه به پی
ده پوښتن، بهرو مالی مهجدهلییه به پی کهوتین.

خاوهنی گویدریرژه که زانی که نیمه بهرو مالی مریه می مهجدهلییه ده پوښ، بویه

لیم پرسى: نهو ژنه دناسی یان نا؟

نهو پیاوه گوتی: لیره هه مووی مریه می مهجدهلییه دناسن.

پرسیم: راسته که نهو ژنه کوتر فروشه؟

پیاوه که گوتی: به لی به لام نه مړو مریه می مهجدهلییه پیویستی به کوتر فروشتن

نییه، چونکه ژنیکی دهوله مهنده و نیسته ش وه کو حهز و زهوقیک بهردهوامی ددا به

کوتر فروشتن و، زیاتر کوترهکان بو پرستگا به خپو دهکات و، پهنگه تو بزانی که

بهردهوام ژماره یکه له کوترهکانی له په رسته گادا ده بیړت.

گوتم: له په رستگاکانی پرمیشدا کوتری لییه.

پیاوه سهوزه کاره که گوتی: مریه می مهجدهلییه نه مړو خاوهنی دوو بیستانی

سهوزیه که سهوزه یانیش شتی هاوینه ده چینیت و، له چند کارگه یه کی دروست

کردنی ماسی سویر و دوکه لاویدا پشکی هیه و، چند پوژیک له مه وپیش پوښتبوو

بو گشت، به لام تازه بیستومه که گه پراوته وه.

پاشان سهیریکی "مریه می بیړت" ی کرد و گوتی: نهو ژنه له مریه می مهجدهلییه

گه نچتره.

گوتم: من کارم نییه به گه نجی و پیری مریه می مهجدهلییه وه و، بو مه بهستیکی تر

ده مه وی بیبینم.

کاتی له مالی مریه می مهجدهلییه نریک بووینه وه، ههستم به نارپه حه تییه کرد.

نارپه حه تییه که ی من وه کو نهوکاته و ابو که له مالی لازاروسدا مریه می مهجدهلییه م

بینی. خاوهنی گویدریرژه که گوتی: ده بینم تووشی ترس بوویت.

گوتم: من تووشی ترس نه بووم، به لکو ههست به نارپه حه تییه که ده کم له ناو

خومدا.

پیاوه سهوزه کاره که گوتی: ته واوی نهو که سانه ی له مالی مریه می مهجدهلییه

نریک ده بنه وه، ناوان و منیش حهز ناکه م نریک بیه وه له ماله که ی و، له بهر نه وه ی

مالهكەى دەبىنى، بۇيە باشتىر وايە لەسەر گويدىرىژەكەى من دابەزىت تا من بېرۇم و، تو
ئەو پىڭايەى كە ماوتە، بەپى بېرۇ تا دەگەيتە مالەكەى.

من لەسەر گويدىرىژەكە دابەزىم و پياوۋ سەوزەكارەكە سوارى گويدىرىژەكە بوو و
بە خىرايى غارى دەدا بۇئەۋەى لەو سنوورە دور بىكەۋىتەۋە.

مىرەمى بىرت پىي گوتىم: باشتىرايە ئىمەش لىرە دور بىكەۋىنەۋە.

پىسىم: بۇچى؟

ئەو گوتى: بۇئەۋەى تىشكى ھەتاۋ نارەھەتم نەكات و، ھەرچەندە پوخسارى خۇم
داپۇشىۋە كەچى بە تىشكى ھەتاۋ ئازار دەچىژم.

گوتىم: مىرەمى بىرت، ئىمە كە تا ئىرە ھاتوۋىن، نابى بگەپىنەۋە و دەبى مىرەمى

مەجدەلىيە بىينىن.

ھەرزوۋ گەيشتمە دەرگاي مالەكەى مىرەمى مەجدەلىيە و سەيرم كرد دەرگاگە

كرايەۋە. ئىمە بۇ ژورۋەۋە ھەنگاومان نا و سەيرمان كرد ژنىك لە ناۋەپراستى ھەۋشە

پان و بەرىنەكەدا پراۋەستاۋە و، سەرقالە بە داگردنى دانەۋىلە بۇ كۆترەكان. ژمارەيەكى

زۆرى كۆتر لە دەۋرۋەرى ژنەكەدا دەبىنران و ھەندىكىان لەسەر دەست يانىش لەسەر

شانەكانى دەنىشتنەۋە. من ھەركە ئەو ژنەم بىنى كە جلى پەشى لەبەردا بوو، ناسىم و

زانىم مىرەمى مەجدەلىيە، بەلام ئەو ژنە ئەۋەندە سەرقال بوو بە پىدانى دانەۋىلە بە

كۆترەكان كە ئىمەى نەبىنى، تاكو نەختىك بەناۋ ھەۋشەكەدا پۇيشتىن و ئەو كاتە

چاۋى ژنەكە كەۋتە سەر ئىمە و ھەرچى دانەۋىلەى پى بوو، پۇئاندىيە سەر زەۋى و

كۆترەكانى لە شانەكانى خۇى دور خستەۋە و بەرەۋ پوۋى ئىمە ھات.

مىرەمى مەجدەلىيە كاتى بەرەۋ پوۋى ئىمە دەھات، خۇشحال دياربوو و گوتى:

ئەمپۇۋا ھەستەم دەگرد كەسانىك لە پىگادان و دىن بۇمالى من، بەلام نەمدەتۋانى

پىشېبىنى بىكەم كە يەكى لەۋانە مەزن تىۋسى پۇمىيە ۋەۋى تىران مىرەمى بىرت.

كاتى مىرەمى مەجدەلىيە لىم نىزىك بوۋىۋە، بەجۇرىك نىشانەى شادومانى لە

چاۋەكانىدا بەدى دەكرا كە دەمويست لە بەرامبەرىدا چۆك دابدەم و پىيەكانى

پاۋموسم، چۈنكە پىشېبىنىم نەدەگرد دىدارى من ئەۋەندە ئەو ژنە خۇشحال بىكات.

پىم گوت: مىرەمى مەجدەلىيە، چاكەت بە نىسب بىت.

مريه می مهجدهلييه ئيمه می له حهوشهکهوه برد بۆناو باخهکه می خۆ می که له تهنیشتی حهوشهکه دا بوو. لهو باخه دا ئيمه می له ساباتیئکدا دانیشاند. ئینجا پۆیشت و تهشتیک و جامی ئاوی هیئا و بهدهستی خۆ می پییهکانی منی شوشت و به پارچه قوماشیک بۆ می وشک کردمهوه. پاشان له مریه می بیرت نزیك بوویهوه و پییهکانی ئهویشتی شوشت و وشکی کردهوه. ئینجا جامی ئاوی ساردی بۆ هیئاین بۆئهوه می بیخۆینهوه و تینویه تیه که مان بشکینین.

پاش ئهوه می ئاومان خواردهوه، بهشیوه می گالته نامیز و بهشیویه که نه بیته هۆ می ره نجانندن، به مریه می بیرتی گوت: ئه می کچی دیوانه، برۆ به کۆترهکانی من رابگه و به ته نیا جیمان بهیله.

مريه می بیرت له که پره که چوه دهرهوه و مریه می مهجدهلييه پیی گوتم: مهزن تیوس، ئایا ئه و جلوبه رگه گرانبه هایه می که مریه می بیرت له بهریدایه تۆ بۆت کریوه؟ گوتم: به ئی.

مريه می مهجدهلييه گوتی: مهزن تیوس، پیاویکی وهکو تۆ نابی له گه ل ژنیکی وهکو مریه می بیرت ببیته هاوپی و، تۆ له وه گه وره تری که له گه ل ژنیکی له م جۆره ببیته دۆست.

گوتم: مریه می مهجدهلييه، من دۆستایه تیم له گه ل ئه م ژنه دا نییه و ته نیا له پووی به زه ییه وه پۆشاکم بۆ کریوه.

مريه می مهجدهلييه گوتی: ئه گه رچی مریه می بیرت ژنیکی تۆ به کاره، به لām من به چاره کانیدا ده زانم که هیشتا ههست و ئاره زوی بیداره و ده یخاته وه سوه سه وه و، له به رئه وه می به رده وام له وه سوه سه می هه واوه وه سه می خۆیدایه، رهنگه داوا له تۆ بکات تووشی گوناح ببیت له گه لی، ئایا تا ئیسته شتیکی وای له تۆ داوا نه کردوه؟ گوتم: بۆ نا، به لām من داواکه می په سه ند نه کرد.

مريه می مهجدهلييه گوتی: مهزن تیوس، ژنانی وهکو مریه می بیرت نازانن که رهنگه پیاویکی گهنج له پووی به زییه وه هاوکاری ژنیك بکن، به لکو ئه وان وا بیر ده که نه وه که هه ر پیاویک هاوکاری ئه وان ده کات، بۆئه وه یه که له گه ل ئه واندا تووشی تاوان بیت و باشترا وایه ئه م ژنه له خۆت دورر بخه یته وه.

گوتم: لەبەرئەوێ من خۆم بە قەرزاری ئەم ژنە دەزانم، بۆیە تاكو ئیستە لە خۆم دور نەخستۆتەو، چونکە پاش ئەوێ چووم بۆ شاری تەبەرییە، ئەم ژنە بە دلسۆزییەو پەرەستاری لی کردووم بۆیە ویزدانم قبولی نەکرد لەخۆمی دور بخەمەو.

مریەمی مەجدەلییە پرسی: چی بوووە کە تۆ ئەم ژنەت لەگەل خۆت هیناوە بۆئێرە؟

گوتم: دەنگوباس وایە کە عیسا لە گوردا زیندوو بۆتەو و لەمەنزنگاکە⁵⁹ هاتۆتە دەرەو، پاشان هاتوو بۆ ناوچەى جەلیلە.

من بپارم دا بيم بۆ ئێرە تا بەلکو عیسا ببینم و، مریەمی بپرتیش کە دەیوست بیت بۆ ئێرە، داواى لە من کرد بییتە هارگەشتم و پیاو و ژنیکی تریش بەناوەکانی ناتان و سوزمان لەگەلمان هاتن، بەلام پاش ئەوێ گەیشتیئە تەبەرییە، لیمان جیابوونەو.

مریەمی مەجدەلییە گوتی: من سوزمان دەناسم.

گوتم: مریەمی مەجدەلییە، من پیموایە تۆ یەکیکیت لە قوتابییە نزیکەکانی عیسا، چونکە تۆ یەکەمین کەسیت کە پاش ئەوێ عیسا زیندوو بوویەو، لەکاتی هاتنە دەرەو لەناو گۆر، ئەوت بینوو و بەم هۆیەو رەنگە لیڕەشدا ئەوت بینیبیت. ئیستە من لیت دەپرسم کە نایا لیڕە دەتوانین بە دیداری عیسا شاد بین یان نا؟

مریەمی مەجدەلییە گوتی: بەداخەو کە من هیشتا ئەوم لیڕە نەبینوو. من لە قودس کاتی عیسا ریگەى ناوچەى جەلیلەى گرتەبەر، هاتم و خۆم گەیانده ئێرە تا ئەو ببینم. بەلام عیسا خۆی بە من پیشان نەدا. مەزن تیوس، تۆ لەگەل هەندی لە قوتابییەکانی عیسا قسەت کردوو و دەزانی ئەوان چۆن و چەندە پزندن لە گواستنەوێ ئەو زانیارییە دەستورییانه بۆ خەلک کە عیسا بەوانی گوتوو. من بیستومە کە پوژی لیڕە واتە پوخی دەریاچەى جەلیلە، کاتی قوتابییەکانی عیسا بە ماسی گرتنەو سەرقال بوون، مەسیح خۆی بەوان نیشان داو و، ئەوان ئیمەیان لەبیر

⁵⁹ نوسەر بۆیە وشەى (مەنزل)ى بەکارهێناوە چونکە گۆری ئەو سەردەمى جوولەکان وەکو مەنزلیک واپوو لە ژێر زەویدا کە پێک هاتوو لە سوو ژوو، ژووێکیان مەردوو کەیان تێدا دانارە و ژووێکەى تر وەکو مەدخەل یان سەرەتایەک بوو بۆ چوونە ژووێو بۆلای مەردوو کە. (و. کوردی)

ئەبۇوھ و داوايان لە مەسىح نەکردووھ کە خۆى بە ئىمە پىشان بەدات و، خۆشحال بوون کە ئەو پۇژە سەدوپەنجا ماسى گەورەيان گرتووھ.

پاشان مریەمى مەجدەلییە لەناکاو پەرىشان بوو و، بۇ عیسا دووا و گوتى: ئەى مامۆستای مەزن، بەبى بوونى تۆ دنیا تارىکە و تیشكى خۆر ناتوانى دنیا پروناک بەکاتەوھ. خۆت بە ئىمە پىشان بەدە تا جوانى تۆ دنیا پروناک بەکاتەوھ. ئەى فیرکەرى مەزن، من لە باسکردنى تۆ زۆر دەترسم و، لەو دەترسم وەسوەسەى گوناح لە مندا دروست ببیت، بەلام ئەگەر تۆ ببینم و دەنگت ببیستم، دەزانم کە وەسوەسەى تاوان لەمندا دروست ناییت.

گوتم: مریەمى مەجدەلییە، ئەگەر عیسا پاش زیندوو بوونەوھ هاتیبیت بۇ جەلیلە، ئەوا بە ئەگەرىكى زۆرەوھ تۆ ئەو دەبینیت و دەنگى دەبىستیت، چونکە تۆ یەکیک بوویت لە قوتابییە تايبەت و نزیکەکانى ئەو و، بەدئنیاییەوھ مامۆستای مەزن، تۆ لە دیدارى خۆى بیبەش ناکات. بەلام من ئومیدم نییە ئەو ببینم و دەزانم بەو جۆرەى کە قوتابییەکانى منیان لە خۆیان دوور خستەوھ و ئامادە نەبوون لە زانیاریەکانى مامۆستای مەزن بەشدارم بەکن، ئەویش حەز بە چارەم ناکات.

مریەمى مەجدەلییە گوتى: مەزن تیوس، ئەگەر تۆ پروات بە مەسىح هەیه، ئەم قەسە مەکە. ئەگەر تۆ پروات بەو هەبیت، ئەو تۆ دەباتە ناو مەلەکوتى خۆیەوھ و دەبیتە خاوەنى ژيانىكى هەمیشەى.

گوتم: مریەمى مەجدەلییە، من زۆر حەز دەکەم بزەنم ژيانى هەمیشەى هەیه یان نا. کاتى بۇ گەیشتن بە ناوچەى جەلیلە گەشتەمان دەکرد، سوزمان لە رینگادا پىی گوتم ((پەرمزى ژيانى هەمیشەىیم لەو بیستووھ)). من لە سوزمانم پرسى ئەو پەرمزەى ژيانى هەمیشەىى چىیە کە لە عیساى بیستووھ، بەلام وەلامى نەدامەوھ. سوزمان یان نەیدەتوانى وەلامى من بەداتەوھ یانیش نەبوویست پەرمزى ژيانى هەمیشەىى بەمن بلیت. ئیستە تۆش لەبارەى ژيانى هەمیشەىیەوھ قسەت کرد، بۆیە پىم بلی کە ژيانى هەمیشەىى چىیە؟

مریەمى مەجدەلییە گوتى: منیش ناتوانم پیت بلیم کە ژيانى هەمیشەىى چىیە. ھەر ئەوئەندە دەزانم کە ژيانى هەمیشەىى ژيانى ئەم دنیاىە نییە و، جگە لەمە زانیاریم لەبارەى ئەوئەوھ نییە و دەبى عیسا خۆى بلیت کە (ژيانى هەمیشەىى) چىیە.

گوتىم: مريەمى مەجدەلىيە، كەواتە من ئومىد مەبىت كە لەلەين عيساۋە پەسەند بىكرىم و، ئەو من دەباتە مەلەكوتى خۆيەۋە؟

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: ئەگەر تۇ بىرۋات بەو مەبىت، ھەرچەندە خەلكى پۇمىشيت، ئەوا ھەر دەباتە مەلەكوتى خۆيەۋە و لەژيانى مەمىشەي كە جياۋازە لە ژيانى كورتى سەر زەۋى، بەشدار دەبىت.

من ئەۋەندە بەو موژدەيە خۇشحال بووم كە لەژىر كەپرەكە ھەستامەۋە و چەند ھەنگاۋىكم نا، بەلام نازارى پى، ۋاى لى كردم بوۋەستم.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: كاتى ھاتى بۇ مالەكەي من، بىنم گۇچانت بە دەستەۋەيە و دەشەلىت، ئىستەش دەبىنم بە زەحمەت ھەنگاۋ دەنىت.

گوتىم: پاش ئەۋەي لە تەبەرىيە نەخۇش كەۋتم، قاچم نازارى پى گەيشت و (تا)كەم نەما و لەسەر جىگاگەم ھەستامەۋە، بەلام نازارى قاچم مايەۋە و ئىستە ناتوانم بەبى گۇچان بىرۇم لەپى.

مريەمى مەجدەلىيە پرسى: كويى قاچت نازارى ھەيە؟

گوتىم: ھەموو ئەم شوينانەم دىشيت و پىمۋايە ھەرگىز چاك نايىتەۋە.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: كابرۋى رۇمى، تۇ بە راستى بىرۋات بە عيسا ھەيە؟

گوتىم: بەلى، بە راستى بىرۋام پىي ھەيە.

مريەمى مەجدەلىيە لىم نىزىك بوۋيەۋە و دەستى خستە سەر ئەو قاچم كە نازارى ھەبوو و گوتى: ئەي ئەو عيسايەي كە نىردراۋى خودايت، من ژنىكى گوناھكارم كە قسەت لەگەل دەكەم، بەلام ئەم پىاۋە رۇمىيە بىرۋاى بە تۇ ھەيە و ر بەزەي پىدا بىتەۋە و نازارى قاچى لەناۋ بىبە و قاچى بگەرىنەۋە دۇخى جارانى كە ساق بوو تا بەھۋى نازارەۋە نەنالىنى.

مريەمى مەجدەلىيە ھەر سەيرى منى دەكرد و دەستى دەھىنا بە قاچمدا و، من ھەستم دەكرد نىشانەي چاكەكارى لەناۋ دەستىدا ھەيە و، پاش ئەۋەي بۇ جارى سىيەم ئەو وشانەي گوت، ھەستايەۋە و پىي گوتىم: بىرۇ لەپى.

من بە ھاۋكارى گۇچانەكەم ھەنگاۋىكم نا و چاۋەپىي نازارى قاچم دەكرد، بەلام زانىم كە نازارى قاچم نەماۋە، ئىنجا سى ھەنگاۋم نا و ھىچ نىشانەيەكى نازارم ھەست

پى' نەكرد، گۆچانەكەم لاپرد و بەبى' گۆچان ھەنگاوم نا، بەلام ديسان ھەستم بە نازار نەكرد و بە شادومانىيەو گوتم: مريەمى مەجدەلىيە نازارى قاچم نەما.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: شادومانى راستەقىنەى تۆ وا نیشان دەدات كە چارەسەر بوويت و ئيتەر نازارت نىيە.

گوتم: شادومانى من بۆئەوہ نىيە كە نازارم نەماوہ، بەلكو چارەسەر بوونى نەخۇشەكەم بەھۆى خۇشەويستى عيسا بەرامبەر بەخۇم دەزانم و، ئەگەر نەيوستايە گويم پى' بدات و، خۇشى نەويستمايە منى چارەسەر نەدەكرد.

مريەمى مەجدەلىيە پى' گوتم: زياتر بېرۆ لەرى' و بەتوندى پى' خۆت رابتەكىنە تا دەرىكەوى' نىشانەى نازارەكەى ماوہ يان نا.

من بە خىرايى دەپۆيشتەم لەرى' و ئىنجا پام كرد و پاشان پراوہستام و، پى' خۇم بەتوندى راتەكاند، بەلام ھىچ جۆرە نازارىكم ھەست پى' نەكرد و وەك ئەوہ واپوو كە ھەرگىز لاقم نازارى نەبووہ.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: چارەسەربوونى قاچت بەلگەى ئەوہىە كە عيسا تۆى پەسەند كردووہ بۆ مەلەكوتى خۆى و، ئەگەر رقى لەتۆ بووايە و نەيوستايە پەسەندت بكات بۆ مەلەكوتى خۆى، ئەوا قاچت چاك نەدەبوويەوہ.

من بەھۆى چارەسەربوونى نازارى قاچم ئەوہەندە خۇشحال' بووم كە نەمدەتوانى وەلام بدەمەوہ. من گومانم نەبوو لەوہى كە شىفای من بەھۆى مۆجىزەى عيساويە، چونكە نازارىكى توند، بەو جۆرە بەيەكجارى لەناو ناچىت، بەلكو وردە وردە لەناو دەچىت. ھىچ پزىشكىكى بەتواناى شارەزا ناتوانى' نازارىكى توند كە ھى نەخۇشەيەكى كۆنە، بە يەكجارى لەناو ببات و تەنيا يەك مۆجىزە دەتوانى' ئەو نازارە بە چركەيەك لەناو ببات.

بەمريەمى مەجدەلىيەم گوت: بچوكترين نىشانەى نازار لە قاچمدا نىيە و ئىستە من وەكو ئەو كاتەى كە نەخۇش نەبووم، ساقم.

مريەمى مەجدەلىيە چەمايەوہ و گۆچانەكەى منى ھەلگرت كە كەوتبووہ سەر زەوى و گوتى: لە ئىستەوہ ئيتەر پى'ويستت بەم گۆچانە نىيە.

گوتم: نا، دلنىام تا رۆژى' كە زىندووم پى'ويستم بە گۆچان نابى'.

پاش ئەم قسانە، ئىمە لە كەپرەكە ھاتىنە دەرەوہ و مريەمى مەجدەلىيە منى برد
بۇ لاي كۆترەكانى خۆى و پىيانى نیشان دام. ئىنجا گەپراينەوہ بۇ مالەكەى و چووينە
ژورەوہ و سەيرم كرد ژورەكانى مريەمى مەجدەلىيەدا كەلوپەلى ناومالى گرانبەھى
تيدايە.

مريەمى مەجدەلىيە پىي گوتم كە لەكۆندا پەيكەر و وينەگەلىكى زۆر لە مالەكەيان
ھەبووہ، بەلام پاش ئەوہى گۆراوہ بۇ ژنىكى باوہردار، ئەو پەيكەر و وينانەى كە دوورن
لە ياساى ئايىنى، لە مالەكەى نەيھىشتوون، چونكە بەپىيى ئەو بېروايە نابى پەيكەرى
شتىك دروست بكرى و نابى وينەى مروژە و گيانداران دروست بكرىت.

كاتى گەپراينەوہ بۇ مالەوہ، مريەمى بىرت ھات بۇلامان و مريەمى مەجدەلىيە
گوتى: مەزن تىوس، كاتى نانخواردنە و تۆ دەپى لىرە نان بخۆى.

گوتم: مريەمى مەجدەلىيە، من بۇ نانخواردن نەھاتووم بۇ ئىرە و نامەوى بېمە
مايەى زەحمەت بۇ تۆ.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: تۆ نابىتە مايەى زەحمەت بۇ من. پاشان منى لەسەر
مىزەكە دانىشاند و ئاوى ھىنا تا دەستەكانم بشۆم.

پاش ئەوہى دەستەكانم شوشت و وشكم كردهوہ، مريەمى مەجدەلىيە گوتى:
نەرىتى ژنانى جوولەكە وايە كە لەگەل پياوان نان ناخۆن و يەكەم جار پياوان نان
دەخۆن ئىنجا ژنان دەست بە نانخواردن دەكەن. ئەمروش ئىمە وا رەفتار دەكەين و
پاش ئەوہى تۆ نانت خوارد، ئىنجا من و مريەمى بىرت نان دەخۆين.

ئىنجا مريەمى مەجدەلىيە نان و سەوزە و پەنبرى سوپىر و دەفرى شەربەتى ھىنا.
پاش ئەوہى كەمىك پەنبرم خوارد و قومى شەربەتم خواردەوہ، مريەمى مەجدەلىيە
ماسى برژاوى بۇ ھىنام، ئىنجا ئەو خواردنەى كە بە گۆشتى كۆتر لىي نابوو، پىي
خواردم. ئەو ماسىيە برژاوہ و ئەو گۆشتە كۆترەى كە ئەو پۆژە مريەمى مەجدەلىيە
پىي خواردم، خواردنى بوو كە بە خودايان دەدرىت و لە ھەموو تەمەندا خواردنى
ئەوہندە بەتامم نەخواردبوو.

گوتم: مريەمى مەجدەلىيە، تۆ چى دەكەى كە خواردنەكانى تۆ ئەوہندە بەتام
دەپى.

مریهمی مهجدهلییه گوتی: مهزن تیوس، چیشت دروستکردن زانستیکه و دهبی فییری بیی تا بتوانی خواردن بهباشی لی بنییت. ئەو کسانهی له زانستی چیشت دروستکردن نازانن، ئەو نیعمهتانهی که خودا دهیدا به بهندهکانی، به فپۆی دوهن و مروڤه بیزار دهکن له ناخواردن، بهلام ئەوانهی له زانستی خوڤاک دهزانن، له بهرئوهی که دهتوانن به نیعمهتەکانی خوا خواردنی خوڤا دروست بکن، ئەوا شوکری نیعمهتی خوا بهجی دینن و، چیشت دروستکردنی خوڤا، سوپاسکردنی خودایه.

من هەرچنده زۆرم له مریهمی مهجدهلییه کرد نانم له گهله بخت، پهسهندی نهکرد. بهلام پاش ئهوهی من تیرم خوارد، ئەو و مریهمی بیرت لهسەر زهوی، له پشت میزهکهوه دانیشتن و دهستیان به ناخواردن کرد. مریهمی مهجدهلییه بزهیهکی کرد بۆ مریهمی بیرت و من زانیم که ئەو زهردهخهنهیه نیشانهی میوانداریکردنی مریهمی مهجدهلییهیه و، له بهرئوهی مریهمی بیرت میوانی ئهوه، بۆیه زهردهخهنی بۆ دهکات ئەگینا بۆچوونی سهبارەت بهو ژنه باش نییه.

مریهمی بیرت گوتی: من زۆر ههزدهکهم بيمه هاوڕییهکی گیانی به گیانی ئیبلیس و بيمه شهريکی، بۆئهوهی بتوانم پینداویستی ژيانیکی باش بۆ خۆم فراههم بکم. مریهمی مهجدهلییه به پشتی دهستی دای بهدهمیدا و گوتی: ئەی کچی شینت، وس به و ئەو جوړه قسانه مهکه.

مریهمی بیرت دهستی به گریان کرد و مریهمی مهجدهلییه گوتی: مریهمی بیرت من داوای لیبوردن له تو ناکهم، چونکه له رقدا نه مکیشا به دهمتا به لکو بۆئهوه کیشام به دهمتا تا ئاگادارت بکه مهوه و، ههز دهکهم تو باش بیت و پاش ئەمه نه گه پریتهوه سهه کرداری پیشووت. هههگیز بیر لهوه نه که یتهوه ببیته شهريکی ئیبلیس، چونکه شهريک بوون له گهله ئیبلیسدا دهیته هوی گهندهلی پۆح که زۆر خراپتره له گهندهلی جهستهی. جهسته ئەگهه گهندهل بی، عهزاب نادری، چونکه ئەو که له ناو دهچی، تووشی عهزاب نابی. بهلام پۆح پاش ئهوهی گهندهل بوو، تووشی عهزاییکی بهردهوام دهبی، چونکه پۆح هههگیز له ناو ناچینت و، تووش ئەی مریهمی بیرت دهبی ههموو پۆژیک داوا له خودا بکهی که له شهريکی ئیبلیس بپاریزی و هههگیز شهیتان نهتوانی زال بیی بهسهه دهروونتدا.

بهلام تۆ له جياتى ئه وهى له شهريكى ئيبليس په نا به خودا بگري، كه چى له دلّه وه ئاره زوو ده كه يت له گه ل شه يتاندا ببيت به شهريك تا به هاوكارى ئه و بتوانى ديارى گرانبه ها له پياوان وه بگريت. وه سوه سهى تووش بوون به گونا له تۆدا ئه وه نده به هيزه كه ئه مپۆ ليره دا ئه م ئاره زووت هينا به دهمتا و، تهنانهت شهرمت له و پياوه پۆميه نه كرد كه چاكه ي له گه ل كر دوويت كه تۆى هينا وه بۆ ئيره. ئه م پياوه تۆى هينا بۆ ئيره كه په نگبى بتوانى ليره عيسا ببينى و به ته واوى پاك ببينه وه، به لام تۆ به دليكى پر له وه سوه سهى گونا هوه هاتووى بۆ ئيره و، چاوه كانى تۆ گه واهى ده دن كه ئه گه ر ده رفه تت بۆ پره خسى، ئه وا ده ست له گونا كردن هه لنا گرى.

من زانيم كه مريه مى بېرت سه يرى من ناكات و ده ترسى له وهى سه يرى من بكات. دلم به حالى ده سوتا، به لام نه مده توانى به ر له سه رزه نشت كر دنى مريه مى مه جده ليه بگرم.

له بهر ئه وهى خوار دنى مريه مى مه جده ليه و مريه مى بېرت ته وا و ببوو، مريه مى مه جده ليه له جيى خۆى هه ستايه وه و گوتى: خۆت يه كلابى بكه ره وه و بلى له ئيسته به دوا وه چ پيگه يه كه هه لده بژيرى. ئايا ده ته وى ببينه شه ريكي ئيبليس و وه كو چاران تووشى گونا ببيت يان ده ته وى پيگه ي راست بگريته به ر و له گونا دوور بكه ويته وه هه ميشه با وه ردار بيت؟

ئه گه ر پيگه ي يه كه م بگريته به ر، له دنيا دا، ئه ويش ته نيا له سه رده مى كه نجيتيدا، له پووى خوار دن و خوار دنه وه و جلو به رگه وه ئاسوده ده بيت، به لام پوخت تووشى عزا بى هه ميشه يى ده بيت. ئه گه ريش پيگه ي دووه م بگريته به ر، ئه وا هه رچه نده په نگه له پووى خوار دن و خوار دنه وه و جلو به رگه وه زۆر به خووشى كات به سه ر نه به يت، به لام له به رامبه ردا به خته وه رييه كى هه ميشه بيت ده بى. ئيسته بلى كام يه كه له م دوو پيگه يه هه لده بژيرى؟

مريه مى بېرت گوتى: من ئاره زووم ئه وه يه وه كو تۆ له گونا هه كانم ببور دريت و، ئيتر ژنيكى گونا هكار نه بم و ئه و ته مه نه ي كه ماومه، به بپوا ببه مه سه ر.

مريه مى مه جده ليه گوتى: ئه گه ر تۆ ژنيكى راستگو يت و ده ته وى پزگارت ببى، ههسته و ئه م پوشا كه جوانه ي كه ئه م پياوه پۆميه بۆى كر يو يت، له به رت دا يكه نه و ئه و پوشا كه ي كه من پيت ده دم له به رى بكه و، له م ماله بمينه ره وه و ئاو و دانه وي له

بىدە بە كۆترەكانى من و چاودىرى بىستانەكەم بگە. تۆ لىزە برسیت نابى و بەردەوام بۆ پاراستنى جەستەت لە گەرما و سەرما، پۆشاكت ھەيە. ئەوكاتە رەنگە عيسا بەزەيى پىتدا بىتەوہ و لە گوناھەكانت خوش بىتت و بتباتە مەلەكوتى خۆيەوہ.

مريەمى بىرت بە سەرسوپمانەوہ گوتى: من لەم مائە بمىنمەرە و خزمەتكارى تۆ

بم؟

مريەمى مەجدەلىيە بە تورپەيىوہ گوتى: مريەمى بىرت، تۆ چارەت نىيە جگە لەوہى كە من دەيلىم، ناشهيلم تۆ لەگەل ئەم پياوہ پۆمىيەدا بژىت و وەكو خۆت ئەو ببەيت بەرەو پۆخى زەلىلى.

كاتى مريەمى بىرت ئەم قسەيەى بىست، رەنگ بە پروخسارىەوہ ئەما و، ئەوكاتە من زانىم كە قسەكەى مريەمى مەجدەلىيە كارى كردۆتە سەر ئەم ژنە.

مريەمى بىرت كە ھەر بەردەوام بوو لە گريان، ھات بۆلاى من و داوینى گرتم و گوتى: مەزن تىويس، ئەم ژنە دەيەوى بمكات بە خزمەتكار و بىستانەوانى خۆى و رەنگە بە كەنيزەيى بمفرۆشى و، تۆ نازانى ئەم ژنە چەندە سەختگير و بى بەزەيى و، ئەگەر لە خەلكى تر بپرسى ئەوا پىت دەلین كە لە كۆندا ھەرگىز بەزەيى بە خزمەتكار و كەنيزەى خۆى نەكردوہ.

مريەمى مەجدەلىيە گوتى: ئەگەر تۆ كەمىك ئەزموننت ھەبووايە، دەترانى كە دەبى لەم پياوہ پۆمىيە دوور بگەويتەوہ، چونكە ئەگەر تۆ لەگەل ئەم پياوہ پۆمىيەدا تووشى گوناھ ببىت، جگە لەوہى كە ئەوت گوناھبار كردوہ، ئەوا بىزارى دەكەيت و لەوہەدواوہ ئەم پياوہ حەزناكات سەيرت بكات. كەواتە تا لەبەرچاوى نەكەوتوى، لىى جىبابەرەوہ و تا ھەركاتى يادى تۆ دەكات، بە باشە باست بكات.

كاتى مريەمى بىرت سەيرى كرد من بىدەنگىم كردوہ و نامادە نىم قسەيەك بگەم بۆ پشتگىرى كردنى بۆچونەكەى، داوینى بەردام و ئىتر نەگريا و گوايە نامادە بووہ لە مالى مريەمى مەجدەلىيە بمىننیتەوہ.

مريەمى مەجدەلىيە پىى گوت كە بروات و پروخسارى بشوات و شوینەوارى گريانى پىوہ نەھىلت و، پاش ئەوہى كە پۆيشت، بە منى گوت: مەزن تىوس، ئەم ژنە گەنجە و تۆش گەنجىت و، ژيانى پيا و ژنىكى گەنج بە يەكەوہ، لە دوايىدا تووشى گوناھيان دەكات. تۆ ئەگەر بتەوى لەگەل ئەم ژنەدا بژىت، وەكو ئەوہ وايە كە بەردىك بە

گورسیئیکه وه ببهستن به ملتوه و بتخه نه ده ریچهی جه لیله وه و، نه وکاته به دنیاییه وه نقوم ده بی و له ناو ده چی.

گوتم: من نامه وی له گهل ئەم ژنه بژیم و، نه وهش نه وه، که ده یویست من تووشی گونا بکات، به لام من داخواییه که یم په سهند نه کرد. کاتی سوزمان و ناتان پویشن، من به نه خووشی له جیگا که وتم و نه گهر نه خووش نه که وتمایه، ئەم ژنه له خوم دور ده خسته وه. به لام له بهر نه وهی نه خووش که وتم، نه متوانی له خومی دور بخمه وه و پاش هه ستانه وه له نه خووشییه که م، به دور له پیاوه تیم زانی که مریه می بیرت له خوم دور بخمه وه. من ده مزانی که ئەم ژنه ده بی له من جیا بییته وه، چونکه نه گهر له مه زیاتر له گهل من بژییت رهنگه هیزی بهرگری من تیک بشکینی و تووشی گونا م بکات. من له بیری نه وه دا بووم که چون له خومی دور بخمه وه به لام هیچ ریگه یه کم نه ده دۆزیه وه. بویه خووشحالم که تو پینش نیارت کرد له م ماله دا بمینیته وه و، هیوادارم تو به باشی پاریزگاری لی بکه یت و، پاش نه وهی مریه می بیرت له من جیا بوویه وه، من ده توانم به بی بهر به ست بگه رییم به دوا ی عیسا دا و په یدا ی بکه م.

مریه می مه جده لیه بهر ی سهیری کردم و پاشان پرسی: مه زن تیوس، نامانجی تو چییه له ژاندا و، چی به به خته وه ری ده زانی؟

گوتم: مریه می مه جده لیه، من له خانه واده یه کی ده وله مه ند له دایک بووم و له بهر نه وهی ده یان نتوانی بمخه نه بهر خویندن، بویه خویندنم ته واو کرد و له (نه ناکیه) زمانه بیانیه کان فیرووم و ئینجا پووشتم بو زانکوی رودس و له وی (لوژیک و اتاکان و، باس و فه لسه فه) م خویند. پاش نه وهی له زانکوی رودس ده رچووم، پیم وابوو که ئاره زوی من نه وه یه که وه کو نووسه ر(منشی) لای یه کی له حاکمه کانی مهمله که ته کانی خوړناوای ئیمپراتوری پوم سه رقالی کار بم یانیش بچمه خزمه تی یه کی له گه وره کانی پوم و ببه فه یله سوفی تایبه تی نه، چونکه هه ندی له گه وره کانی پوم فه یله سوفی تایبه تی خو یان هه یه.

به لام پاش نه وهی که گه پامه وه بو پوم، زانیم که بوون به فه یله سوفی تایبه تی یه کی له گه وره کان یان خزمه ت کردنی یه کی له حاکمه کانی مهمله که ته کانی خوړناوایی، ئاره زوی یه کی گه وره یه. له هه مان کاتدا موله تیان پیدام که نه لقه بکه مه

60 (مونشی) که سیکه بتوانی باش نامه بنوسی و بابت برازینتته ره (فرهنگی گوله ند و زنا). (و. کوردی)

په‌نجه گه‌وره‌ی ده‌ستمه‌وه.⁶¹ به‌لام ئە‌لقه کردنه‌په‌نجه‌ش منی‌رازی نه‌کرد و تیگه‌یشتم که نامانجی ژبانی من ئە‌مه نه‌بووه که ئە‌لقه بکه‌مه په‌نجه‌مه‌وه. به‌شیوه‌یه‌کی گشتی که هه‌رجاری شتی‌کم ده‌ویست و کاتی به‌ده‌ستم ده‌هینا، له‌لام بی‌به‌ها ده‌بوو و، ئە‌و کاته ده‌مزان‌ی که ئە‌و شته له‌لای من به‌هایه‌کی راسته‌قینه‌ی نه‌بووه، چونکه شتی‌خواه‌نی به‌هایه‌کی راسته‌قینه نه‌بی که ده‌که‌ویته ده‌ست مرو‌ڤ، ناب‌ی به‌های خۆ‌ی له‌ده‌ست بدات.

جاریکیان له پۆم مه‌ترسییه‌کم هاته پڕی و زانیم که ئە‌گه‌ر له پۆم بمینمه‌وه ده‌کوژریم، بۆیه له پۆم هاتمه ده‌روه و پۆشتم بۆ میسر و له ئە‌سکه‌نده‌رییه نیشته‌جی بووم. له‌وی بیستم که عیسا دیت و، له‌په‌ر وه‌کو ئە‌وه وابوو که ناچارم ده‌کن له میسروه بپۆم بۆ قودس و، کاتی جه‌ژنی گه‌وره‌ی یه‌هودیه‌کان له‌وی بم. کاتی گه‌یشتمه ده‌روزه‌ی شار، سه‌یرم کرد سی‌کەسیان له‌خاچ داوه. دیمه‌نی له‌خاچ دراو بۆ ئیمه‌ی پۆمی شتیکی سه‌مه‌ره نییه، چونکه ئیمه له مندالییه‌وه ئە‌و دیمه‌نه ده‌بینن و بی‌باکین لێ‌ی. به‌لام کاتی من گه‌یشتمه ده‌روزه‌ی شار و له‌خاچ‌دراوه‌کانم بینی، نه‌متوانی تیپه‌ر بېم و هه‌رکه چاوم به له‌خاچ‌دراوی ناوه‌راست که‌وت، راوه‌ستام.

ئە‌ی مریه‌می مه‌جده‌لییه، تۆ ناتوانی تیگه‌ی که کاتی من عیسام بینی، چ حالیک پووی تی‌کردم. حالی من پاش بینینی ئە‌و وه‌کو حالی که‌سی بوو که له‌گه‌راندایه به‌دوای گه‌وه‌ری‌کدا و، بۆ دۆزینه‌وه‌ی ئە‌و گه‌وه‌ره به‌پری ده‌که‌وی و ساله‌ها له ده‌ریاکان و وشکاییه‌کاندا تیده‌په‌ری و، له سه‌دان که‌س پرسیار ده‌کات تا بزانی ئە‌و گه‌وه‌ره له کوپیه، به‌لام کاتی ده‌گه‌ریته‌وه بۆ مانی خۆ‌ی، به سه‌رسامیه‌وه ده‌بینی ئە‌و گه‌وه‌ره‌ی که ئە‌و هه‌مووه له گه‌راندایه بوو به‌دوایدا، له ژوره‌که‌ی خۆیدا له‌پیش چاویدايه. منیش پاش بینینی عیسا به‌خاچه‌وه، زانیم ئە‌و شته‌ی که هه‌رگیز به‌های خۆ‌ی له‌ده‌ست نادات و شایسته‌ی ئە‌وه‌یه که مرو‌ڤ ته‌مه‌نی خۆ‌ی له‌گه‌ران به‌دوایدا سه‌رف بکات، عیسا‌یه.

مریهمی مه‌جده‌لییه پرسى: تۆ چیت ده‌وی له عیسا؟

⁶¹ ئە‌لقه یان مستیله کردنه په‌نجه به‌کێکه له نه‌ریته‌کانی جۆری مرو‌ڤ و ناتوانی پره‌نسییه‌که‌ی دیاری بکریته و ئە‌م نه‌ریته له ئێرانه‌وه پۆشتموه بۆ پۆم و به‌کێ له باشییه‌کانی گه‌وره‌کان له پۆمدا ئە‌وه بووه که ئە‌لقه‌یان ده‌کرده په‌نجه گه‌وره‌ی ده‌ستیان (و. فارسی). ئە‌و نه‌ریته جۆریکه له ته‌وتەم په‌رستی که مامزستا (شوکور مسته‌فا) له کتیبی (سه‌رچاوه‌کانی بیروباوه‌ری کرده‌واره‌ی)دا باسی ده‌کات که له مرو‌ڤ سه‌ره‌تاییه‌کاندا سه‌ری هه‌لداوه و کوردیش میژوویه‌کی خۆ‌ی هه‌یه له جۆره بیروباوه‌ردا. (و. کوردی).

گوتم: له هه مان چرڪه ي يهڪم كه عيسام بيني، كه وٽه ڙيرِ ڪاريگري ٿوهوه. لهو ڪاتوه ٿارهزوم ٿوهه بوو كه بزائم نهيني گوره يي عيسا له چيدايه، بهلام نهدهتواني لهگه ليدا بدويم. پاشان له قوتابيه ڪانم دهبيست كه گوتيان نهيني گوره يي عيسا له قهله مروهيدايه و، مهلهڪوتي عيسا لهم دنيايه دا نيهه بهلڪو له دنيايه ڪي تردياه.

ڪاتي بيستم كه عيسا ٿيمانداران دهباهه ناو مهلهڪوتي خوئيهوه، ٿارهزوم ٿوهه بوو كه منيش بباهه ناو مهلهڪوتي خوئيهوه. بهلام دواتر توشي ٿاوميد ي بووم، نهڪ له پوري ٿوهي كه وا بيربكه مروه عيسا مهلهڪوتي نيهه، بهلڪو لهو پروهوه كه ههستم ڪرد عيسا به شايستم نازاني بمباهه ناو مهلهڪوتي خوئيهوه و، له بهرچاوي كهوتووم. بهلام ٿه مڙو كه لهم مالهدا چاره سهرڪرام، زانيم كه وانيهه و ٿه گهر عيسا من به شايسته نهزاني كه گرنگيم پي بدات، ٿهوا شيفاي نهدهدام.

لهو ڪاتهدا مريمي بيتر كه روستبوو دهموچاوي خوئيشوات، گهرايهوه. بينيم جلهڪاني گوڙيوه و ٿهولانهي كه من بوم ڪريبوو، له بهري داڪه نديبوو و يهڪي له جلهڪاني مريمي مهجدهلييه ڪردو ته بهري. بهو جلانهوه مريمي بيتر ٿهوهنده گهنجر دهردهڪوت كه دلّم بهحالي سوتا، بهلام زانيم كه نابي خوّم لاوازي خود بهخارج بدهم. ٿه گهر لاوازي خودم بهخارج بدايه و ٿهو ڙنهم لهگهل خوّم بيردياه، ٿهوا توشي گونا دهبووم و، ٿهو ڙنهم له گيرڙاوي گوناهدا لهناو دهچوو. باشترا ابوو كه مريمي بيتر له مائي مريمي مهجدهلييه بمينيتوهه تا ٿهوهيالانه له ميشڪي دهربڪات كه توشي گونا دهبي پئي.

ڪاتي ويستم لهو ماله برؤم، مريمي بيتر به پيچهوانهي چاوهرواني من، بي ئوقره يي نهواند و نهگريا و، من مالئاواييم له دوو ڙنهڪه ڪرد و داوام له مريمي مهجدهلييه ڪرد هر شتيڪي لهبارهي عيساوه دهست ڪهوت، له ته بهريه پيم رابگه يهني.

ڪاتي گهيشتمه رؤخي دهرياجهي جهليله تا بگه ريمهوه بو ته بهريه، سهيرم ڪرد دوو راوچيهه كه (راوچي ماسي) كه به بهلهم من و مريمي بيترتيان هينابوو بو مهجدهلييه، لهوين و دياربوو كه چاوهريي گهرا نهوهي منيان دهڪرد. ٿهوان زانبيان كه من دهگه ريمهوه و له بهرئوهي پاره ي باشم پيدا بوون، بويه ڪاتي هاتم بو مهجدهلييه، بيريان لهوه ڪردهوه كه چاوهريم بڪن تا لهڪاتي گهرا نهوهشم له مهجدهلييه، پاره ي باشم ئي وهر بگرن.

تۆفان له دەریاچهی جەلیلهدا

كاتی سواری به‌له‌مه‌که بووین، با هه‌لی کرد و هه‌وریکی ره‌ش له‌لای سه‌روه هات و ده‌ریاچهی جەلیله که‌وته شه‌پۆل‌دان.

دوو راوچییه‌که‌ی ماسی پێیان گوتم: ئەگەرچی ده‌ریاچهی جەلیله گه‌وره نییه به‌لام له‌کاتی تۆفاندا ترسناک ده‌بییت و، ئەگەر تۆفان ده‌ست پی بکات په‌نگه به‌له‌مه‌که‌ی ئێمه نو‌قم بکات، بۆیه نایا تۆ ده‌توانی مه‌له‌وانی بکه‌یت؟

گوتم: کاتی من له زانکۆی رودس ده‌مخویند، له دوورگه‌ی رودسه‌وه تا قاره‌ی ئاسیا مه‌له‌وانیم کرد، له‌کاتی‌که‌دا که له هه‌ندی شویندا په‌وتی ئاوی ده‌ریا خه‌را بوو.⁶² به پو‌خساری راوچییه‌کاندا دیاریبوو که نازانن دوورگه‌ی رودس له کو‌ییه و، په‌نگه نه‌شزانن (خویندن له زانکۆ) واتای چییه. ئیتر به‌وانم نه‌گوت ئه‌و پو‌ژه‌ی که من له دوورگه‌ی رودسه‌وه تا که‌ناره‌کانی ئاسیام به مه‌له‌وانی به‌ریوه، به‌له‌میکی چارۆکه‌دار به‌دوامه‌وه بوو تا ئەگەر ئه‌وه‌نده ماندوو بووم که نه‌توانم مه‌له‌وانی بکه‌م، ئه‌وا له مه‌ترسی ن‌قوم بوون پزگارم بکات و، هه‌روه‌ها نه‌شمگوت که کچیکی گه‌نج و جوان له‌و به‌له‌مه‌دا بووه و، پاش ئه‌وه‌ی که به‌سه‌رکه‌وتووی ماوه‌ی نیوان دوورگه‌ی رودس و که‌ناری ئاسیام به مه‌له‌وانی به‌ری، تاجیکی گو‌لینی له‌سه‌ر کردم.

من له‌وسه‌ری به‌له‌مه‌که دانیشتم و سه‌یرم کرد ئه‌وانه‌ی که به‌له‌مه‌که لێده‌خوین، عه‌باکانیان له‌خۆیان پێچاوه تا ئەگەر باران باری، ته‌پ نه‌بن. ئه‌وان پاش ئه‌وه‌ی عه‌باکانیان له‌خۆیان‌ه‌وه پێچا، به‌رده‌وام سه‌ولیان لێده‌دا و به‌له‌مه‌که‌یان لێده‌خویری. من گومانم نه‌بوو له‌وه‌ی که ئه‌وان ده‌زانن پو‌یشتوووم بۆمالی مریه‌می مه‌جده‌لییه، چونکه له ناوچه‌یه‌کی وه‌کو مه‌جده‌لییه هه‌مویان یه‌کتر ده‌ناسن و کاتی بیانییه‌ک ده‌چی بۆ ئه‌وی، خه‌لک ئه‌وه‌نده سه‌ربزێوی ده‌که‌ن تا بزائن ئه‌وکه‌سه کێیه و له‌کو‌یوه دی‌ت و له‌و ناوچه‌یه‌دا ئیشتی چییه.

⁶² (دوورگه‌ی رودس) به‌و جۆره‌ی که ده‌یزانین زۆر له قاره‌ی ئاسیا، واته‌ خاکی ئیستای تورکیا نزیکه و نه‌مرۆش مه‌له‌وانه لێهاتووه‌کان

له (دوورگه‌ی رودس) ه‌وه تا خاکی تورکیا به مه‌له‌وانی پێگا ده‌به‌ن.

ئەو دوو راوچىيە دەيانزانى كە من مريەمى بېرتم لە شارۇچكەكەى مەجدەلىيە دانائە و، پەنگىشە زانىبىتايان كە ئەو لە مالى مريمى مەجدەلىيە دەزى، بەلام لەبارەى ئەووە هيجيان ئى نەپرسىم تاكو يەكى لەوان گوتى: نايأ ئەو ژنە ناگەپرتەوہ كە لەگەل تۇبوو؟

گوتم: نەخېر، ئەو لە مالى مريەمى مەجدەلىيە نىشتەجى بووہ.

ئەو پياوہ پرسى: مريەمى مەجدەلىيە ئەو ژنەى لە تۇ كړيوہ؟

من پرسىم: مەبەستت لەم قسەيە چىيە؟

پياوہكە گوتى: مريەمى مەجدەلىيە لە رابردودا پيشەيەكى هەبوو كە دوور بوو لە پيشەكەى ئەمپۇى. ئەوكاتە ژنەكانى دەكړى و لەمالى خۇى دەيەشتنەوہ، بۇيە من وامزانى ئەو ژنەى لەتۇ كړيوہ.

گوتم: مريەمى مەجدەلىيە ئەو ژنەى لە من نەكړيوہ بەلكو ئەوى لە مالى خۇيدا هېشتۆتەوہ تا فېرى ئىشىكى بكات.

سەول لىدەرەكە گوتى: رەنگە بىەوى فېرى مۇسقا يان گۆرانى گوتنى بكات، چونكە لە كۇندا كاتى ژنانيان دەكړى و لە مالى خۇيان جىيان دەكردنەوہ، ئەوانيان فېرى گۆرانى وتن يان مۇسقا دەكرد.

گوتم: وانىيە و مريەمى مەجدەلىيە ئەو ژنەى بۇ كارەكانى مالدارى و بەخىوكردنى كۆترەكانى هېلآوہتەوہ و، هيوای وايە ئەو لە مالدارى و بەخىوكردنى كۆترەكان شارەزا بىت.

ئىتر ئىمە ئەمانتوانى زياتر گفتوگۇ بكەين، چونكە تۇفان دەستى پى كرد و دەرياچەى جەليلە بەجۆرىك كەوتە پىكدادان كە من پىكدادانى وام لە دەرياي پۇمدا نەبىنبوو. بەهوى هەلكردنى (با)وہ شەپۇلى وا هەلدەستا كە بەرزى هەريەكىيان لە دە پى تىدەپەپى و ئەگەر يەكى لەو شەپۇلانە بكەوتايەتە سەر بەلەمەكە، ئەوا ئىمەى نوقمى ناو دەرياچەكە دەكرد. ئەو دوو كەسە هەوليان دەدا كە بە سەولەكانى خۇيان پىگا لە وەرگەپنى بەلەمەكە بگرن و پەوتى شەپۇلەكانى دەرياچە، ئىمەى بۇ لايەك دەبرد كە دوور بوو لە شوينى مەبەستى ئىمە.

هەورىكى رەش ئاسمانى ئىمەى داپۇشى و هەموو جىگايەك نيوەتارىك بوو، هەورە بروسكە چەخماخەى دەدا و هەورە گرمەش دەيگرماند. هەندى جار شەپۇلى

دەرياچە بەلەمەكەي بەرز دەكردهوه و ساتىكى تر ئەوهنده بەلەمەكە نزم دەبوويهوه كه
من وامدەزانی تا بنی دەرياچەكه دەپوات.

يەككى له دوو سهول لیدەرەكه بە دەنگی بەرز گوتى: ئەم بەلایە بەهۆی ئەم پیاوه
پۆمییەوه پووی تیکردووین.

من گوتم: چیم کردووه وا تۆ دەلیی بوومهته هۆی پرودانى بەلای؟

سهول لیدەرەكه گوتى: ئەگەر تۆ ژنىكى گەنجى ئیسرائیلیت نەبردايه بۆ مالى
مريه مى مەجدەلییه كه ژنىكى بەدكاره و، ئەوت پى نەفرۆشتایه ئەوا ئەم بەلایە بۆ ئیمه
دانەدەبەزى.

گوتم: ئەم بەلایە بۆیه دابەزیوه بۆ سەر ئیمه، چونكه بەخراب بیرمان له مريه مى
مەجدەلییه کردۆتەوه، و ئەو كه ژنىكى بروداره، وهك ژنىكى خراب لیتان پروانیوه و
بۆیه خودا غەزەبى لى گرتین و بەلایى بۆ ناردینه خوارى.

ئینجا شەسته باران دەستی پى کرد و له ماوهی چەند خولهكىندا من بەجۆرىك
تەر بووم كه وهكو ئەوه وابوو كهوتییتمه دەرياچەكهوه و پاشان لەناو ئاوهكه
هیناومیانته دەرهوه بۆ ناو بەلەمەكه. ههوا گەرم بوو و نەمى باران مروقی نازار
نەدەدا، بەلام كاتى با هەلى کرد، جەسته ئەوهنده سارد دەبوو كه وهكو ئەوه وابوو له
زستاندا مروقه به پووتى بگهپى.

پاش ئەوهی باران دەستی پى کرد، خىرايى (با)ى كهم کردەوه، بەلام دەرياچەى
جەلیله بەردەوام له پىكداداندا بوو و بەلەمەوانەكان نەیاندهتوانى بىگەیهننه شوینی
مەبەست، واتە شارى تەبەرییه. له كاتىندا بارن دەبارى، ئەو پۆژه كۆتایى پى هات و
تاریكى شەو دەستی پى کرد و، هەر ئەوكاته پۆخى دەرياچەكه دەرکەوت و من له
دورهوه پروناكى ئاگرىكم بینى و دیاربوو كه ئەو ئاگره له ژوورىك یان لەژیر كهپرىندا
هەلایساوه.

بە بەلەمەوانەكانم گوت: باشتر وایه برۆین بۆ پۆخەكه تا بتوانین ئەو جلانەمان
وشك بکەینهوه كه تەر بوون.

بەلەمەوانەكان گوتیان: ئیژه لیوارىكى باش نییه و گەپوگولهكان⁶³ لەم نزیکانەدا
دەژیت.

⁶³ مەبەست لەو كەسانەیه كه نووشى نەخۆشى (گول) یان (بەلكى) بوون. (وه رگێزى كوردی)

گوتم: ئیغه سی که سین و هیچ شتیکی و امان پی نییه بو دزین بشین تاکو هیرشمان بو بینن، نه گهر هیرشیش بینن نهوا ده توانین بهرگری له خو مان بکهین، کاریشمان به گهروگوله کانه وه نییه.

سهول لیدره کان له لیواره که نزیک بوونه وه و من پیم خسته سهر وشکانی و، پاش من نهو دوو کهسه هاتنه سهر لیواره که و به له مه که یان دهره ینا.

من به رهو بلیسه ی ناگره که پویشتم و بهو جوړه ی که گومانم بردبوو، بینیم نهو ناگره یان له ژیر ساباتیک هه لایساندوه و پیاویک که پیده چوو راوچی ماسی بیت، له تهنیشت ناگره که وه دانیشتوه و دوو ماسی گهره ی له سهر ناگره که سهروژیر ده کرد تاکو ببرئی. من لهو پوه وه زانیم نهو راوچی ماسییه چونکه تووری ماسی گرتنه که ی به دیواری سابات که دا هه لواسیوو.

من لهو پیاوه نزیک بوومه وه و گوتم: چاکه ت به نسیب بیی.

نهو پیاوه سهری بهرز کرده وه و گوتم: چاکه به نسیبی تو بیت.

گوتم: توفان نهو به له مه ی که منی هه لگرتبوو، لادا و باران منی تهر کردوه، نایا ده هیلی له تهنیشت ناگره که ی تو جله کانی خو م وشک بکه مه وه؟

نهو پیاوه به زهرده خه نه یه که وه پازی بوو که من له لای ناگره که ی دابنیشم و جله کانی خو م وشک بکه مه وه. پاش چند ساتیکی تر دوو سهول لیدره که هاتن بو لامان و راوچییه که ی ماسی به زهرده خه نه یه که وه نهو دووانه شی قبول کرد و له لای ناگره که جینی کردنه وه.

من که سهره تا سهرنجی پوخساری نهو پیاوه م نه دابوو، سه یرم کرد پوخساریکی کراوه و پووخوشی هه یه و، مرو ف کاتی سه یری پوخساری ده کات تیده گات که کابرایه کی باشه و نابی لیی بترسیت. سهول لیدره کان له گه ل نهو پیاوه ده ستیان کرد به قسه کردن و لییان پرسی که نهو پوژه توانیویه تی ماسی زور بگریت یان نا.

راوچییه که وه لأمی دایه وه: نه مرؤ له چند ماسییه ک زیاترم نه گرتوه و، هر که زانیم توفان نزیک بوته وه، گه پامه وه بو لیواره که، به لام هیوادرم به یانی قهره بووی نه مرؤ بکه مه وه و ماسی زور بگرم.

ئینجا به بی نه وه ی له ئیغه پیرسی که نایا برسیمانه و چه زمان له نان هه یه یان نا، نانیکی گهره ی کرد به چوار به شه وه و هر به شیکی له نانه که ی خسته بهرده م

هه‌ریه‌کی له ئیمه. پاشان له دوو ماسییه‌ی که له‌سه‌ر ئاگره‌که برژا بوون به‌شی هه‌ریه‌که‌مانی دا.

من که‌میک له ماسییه‌که‌م خوارد و زانیم که گوشتی‌کی به‌له‌زتی هه‌یه، به‌لام ئه‌و پیاوه له‌به‌رئه‌وه‌ی خوینی پی نه‌بوو تا بیکات به ماسییه‌که‌نه‌وه، به‌و سه‌وزانه‌ی که له سکی ماسییه‌که‌ندا جیی کردبوونه‌وه بۆنخۆشی کردبوون. کاتی ئه‌و پیاوه خواردنه‌که‌ی ته‌واو بوو، داریکی به‌ده‌سته‌وه گرت و یاری به‌خۆله‌می‌شی ئاگره‌که ده‌کرد و چاوی له خۆله‌می‌شه‌که هه‌لنه‌ده‌گرت، ئینجا بۆم ده‌رکه‌وت که میوانداره‌که‌ی ئیمه پیاویکی شه‌رمه.

تینی ئاگره‌که جله‌کانی منی وشک کرده‌وه و پاش نانخواردن، چاوه‌کانم قورس بوون و حه‌زم ده‌کرد بنووم و له‌ته‌نیش‌ت ئاگره‌که رابکشیم و، پیش ئه‌وه‌ی خه‌وم لی بکه‌ویت، هه‌ستم کرد میوانداره‌که بالاپۆشیکی دا به‌سه‌ر مندا تا سه‌رمام نه‌بی‌ت.

جاریک به‌ناگا هاتمه‌وه و بینیم هه‌وا سافه و ئه‌ستیره‌کان ده‌ره‌وشینه‌وه. دوو سه‌ول لیده‌ره‌که له‌ته‌نیش‌ت منه‌وه خه‌وتبوون، به‌لام میوانداره‌که نه‌ده‌بینرا. من سه‌یریکی ده‌وربه‌رم کرد تا بزانه میوانداره‌که له‌کوینی و سه‌یرم کرد له‌ته‌نیش‌ت ده‌ریاچه‌که وه‌ستاوه و سه‌یری پووی ئاوه‌که ده‌کات. به‌دۆخی ئه‌ستیره‌کان له ئاسماندا بۆم ده‌رکه‌وت سی‌یه‌کی ئاسمان شه‌وه و نزیکی سپیده‌یه.

له‌جیی خۆم هه‌ستمه‌وه و له‌میوانداره‌که نزیک بوومه‌وه که له‌پۆخی ده‌ریاچه‌که وه‌ستابوو و پرسیم: خه‌ریکی سه‌یری چی ده‌که‌ی؟

ئه‌و پیاوه پاش بیستنی ئه‌م قسه‌یه پووی وه‌رگی‌را و وه‌لامی دایه‌وه: من خه‌ریکم سه‌یری هه‌له‌هاتنی سپیده ده‌که‌م و هه‌له‌هاتنی سپیده سوپاس کردنی باوکه‌م، من ده‌مه‌وی برۆم بۆلای باوکه‌م.

ئه‌وکاته زانیم که به‌زمانی یۆنانی پرسیم له‌و پیاوه کردبوو و ئه‌ویش هه‌ر به‌زمانی یۆنانی وه‌لامی دامه‌وه. من ده‌زمانی راوچییه‌کانی ده‌ریاچه‌ی جله‌یله که خه‌لکی گونده‌کانی ده‌وربه‌ری ده‌ریاچه‌که‌ن، زمانی یۆنانی نازانه، به‌لام گومانم برد له‌وه‌ی که ئه‌و پیاوه راوچی ماسی بی‌ت و په‌نگه‌یه‌کی له‌قوتابییه‌کانی یه‌حیای له‌ئاوه‌له‌کیش بی‌ت که له‌ده‌ستی زۆرداری هیرودی پادشای گه‌لی ئیسرائیل رایکردوو و له‌پۆخی ده‌ریاچه‌ی جله‌یله، به‌بی سه‌روشوی‌ن ده‌ژی و به‌ماسی گرتن برژووی خۆی دایین ده‌کات.

ئەوکاتە گوتم: من ئارەزوم وایە خۆم بگەینمە مەلەکوئی ئەو و تۆ پێگەیی گەیشتن بە مەلەکوئی ئەوم نیشان بدە.

پیاوێ پراوچییهکە گوئی: زیاتر لەیەک پێگا نییه بۆ گەیشتن بە مەلەکوئی ئەو و، ئەو پێگەیهش شەق هەڵدانه لە دنیا و پەپرەوی کردنه لە زانیاری و فێرکردنهکانی من و، هەرکەسێ بیهوی دنیای هەبێ، ناتوانی بگات بە مەلەکوئی من.

دلم کەوتە تەپەتەپ و هەردوو دەستم بەرەو پووی درێژ کرد و گوتم: تۆ کینیت کە بەجۆرە قسە دەکەیت؟ مرۆڤ ناتوانی بەو جۆرە قسە بکات، بەلکو تەنیا کەسیک دەتوانی بەو جۆرە قسە بکات کە بوونەوهریکی لە مرۆڤ گەرەتر بێت.

پیاوێ پراوچییهکە گوئی: من کەسیکم کە تەواوی دەسلەتەکانی زەوی لە دەستی مندایه.

ئەوکاتە ئەو پیاوێ کە تا ئەوکاتە سەیری پووی دەریاچە یان ئاسمانی دەکرد، پووی وەرگێرا و نیگای کەوتە سەر چاوهکانم. کاتی ئەو پیاوێ گەپاوه و سەیری منی کرد، زەردەخەنەیهکی کرد و، زەردەخەنەیهکی وەکو ئەوکاتە بوو کە سەرەتای شەر لەلای ناگرەکە منی قبوڵ کرد. بەلام کاتی نیگای کەوتە سەر چاوهکانم، وەکو ئەو و ابوو کە هەموو ئەندامەکانی لەشم یەکە یەکە لەیەک جیا دەکاتەو بەبێ ئەوێ هەست بە نازار بکەم.

ئەو پیاوێ چەند چەرکەیهک سەیری کردم، پاشان پووی وەرگێرا و ئاماژەیی بۆ شاری تەبەرییه کرد و گوئی: ئەو شارە کچیکی لێیه کە براکەیی لە دەست داوه و سەرپەرشتیاری نییه. بەم زووانه لەو شارەدا پێشپڕکێیهکی گالیسکهسواری ئەنجام دەدەن و، تۆ لەو پێشپڕکێیهدا خەلات وەرەگریت و، لەبەرئەوێ پێویستت بەو خەلاتە نییه، ئەوا ئەو کچە بێ سەرپەرشتیارە بدۆزەرەو و خەلاتەکە بدە بەو.

گوتم: لە شاریکی گەرەوێ وەکو تەبەرییه من چۆن کچیک کە براکەیی مردووه و سەرپەرشتیاری نییه، بدۆزمەو و لەکوێ دیاره کە من براوێ پێشپڕکێی گالیسکهسواری دەبم؟

ئەو پیاوێ دیسان پووی کردە من و چاوهکانی برییه نیگاکانم و بە زەردەخەنەیهکەوێ گوئی: مەزن تیوس، تۆ زۆر پرسیار دەکەیت و داوای پوونکردنەوێ دەکەیت.

من بە سەرسامىيەۋە گوتم: تۆ چۆن ناۋى من دەۋزانى؟ دەكرى بلىنى تۆ ناۋت چىيە؟
 ۋەك ئەۋە وايە من پىشتەر تۆم بىنىيىت!

پىياۋە پراۋچىيەكە گوتى: ئايا ھەر ئەۋە بەس نىيە كە من ناۋى تۆ بىزانم؟
 پاشان بىدەنگى بەرقەرار بوۋ، من زىاتر لە جاران بە بىرمدا ھات كە ئەۋ پىياۋە
 يەكى لە قوتابىيەكانى يەحىيائى لەئاۋھەلكىش بىت كەۋا لە گۆشەگىرىدا لە تەنىشت
 دەرياچەي جەللىلەدا دەژىت، ۋ، گوايە بەھۆي گۆشەگىرى ۋ تەنيايىيەۋە بىركردنەۋەي
 سەيرى ئى پەيدا بوۋە ۋ ۋادەزانى كە خاۋەنى ھەموو ھىزەكانى سەرزەۋىيە.

لىم پرسى: ئايا بە راستى تۆ خاۋەنى ھەموو ھىزەكانى زەۋى ۋ ئاسمانىت؟
 پىياۋە پراۋچىيەكە گوتى: مەۋقە چاۋى ھەيە ۋ نايىنىت ۋ گويى ى ھەيە ۋ
 نايىستىت، بەلام تۆ ئەي ماركۆس مەزن تىوس، پۇژى بۇ گەۋرەيى ناۋى من گىانت فىدا
 دەكەيت، ھەر بەۋ جۆرەي كە من بۇ گەۋرەيى ناۋى باۋكم گىانم فىدا كرد.

گوتم: ئاخىر تۆ كىيىت كە ئەم قسانە دەكەيت؟

ئەۋ پىياۋە عەباكەي لەسەر شانى خۆي لاپرد ۋ خستىيە سەرزەۋى. بىنىم كە پىياۋە
 پراۋچىيەكە لەژىر ئەۋ عەباۋە ھىچ جلىكى لەبەردا نىيە ۋ تەنيا شەروالىكى لەپىندا
 دەبىنرى. ۋا دەردەكەۋت ئەۋ پراۋچىيەي كە ئەۋ شەۋە خۇراكەكەي بە ئىمە دا، ئەۋەندە
 ھەژارە كە ناتوانى جلى بۇ خۆي بىكرىت.

پىياۋە پراۋچىيەكە گوتى: دەست بىنە بە پىشتمدا.

من دەستم بە پىشتىدا ھىنا ۋ ھەندى شويىنى ئاۋساۋىم بىنى ۋ، لەبەر پوۋناكى
 كەمپەنگى ئەستىزەكاندا بۆم دەركەۋت كە شىنىش بۆتەۋە، ئىنجا بۆم دەركەۋت كە
 ئەۋانە شوينەۋارى قامچىن. پىياۋە پراۋچىيەكە بەشىكى ترى جەستەي خۆي پىشان دام
 ۋ منىش شوينەۋارى بىرىنىكم تىدا بەدى كرد. بۆم دەركەۋت پراۋچىيە ھەژارەكەيان
 ئەشكەنجە داۋە، ئەگەرچى دلم بەحالى سوتا، كەچى بەلامەۋە سەير نەبوۋ، چۈنكە
 دەۋزانى يەھوۋدىيەكان لەۋ بابەتانەي كە پەيوەندى بە ئايىنەۋە ھەيىت، بى بەزەيىن ۋ
 ھەركە بگوتىرى فلان يەھوۋدى قسەيەكى كردوۋە كە لەگەل ياساكانى ئايىنىدا
 ناگونجى، ئەۋا ئەۋ كەسە دەكوژن يانىش ئەشكەنجەي دەدەن.

گوتم: ئەي كابرا، دلم بەحالى تۆ دەسوتى ۋ ناۋى خۆتم پى بلى تا من بەھۆي
 ئاشنايەكانمەۋە پىيان بلىم كە ئىتر تۆ نەدەنە بەر ئازار ۋ ئەشكەنجە.

ئەو پياۋە ۋەلامى ئەدايەۋە ۋە باكەي خۆي لەسەر زەۋى ھەلگرتەۋە ۋە پىچاي نە
خۆيەۋە ۋە پۇشت. خالى ۋا نىشانى دەدا كە ئىتر حەز ناكات لەگەل من قسە بكات ۋە
منىش كە ھەستە بەي مەيلى ئەو كەرد، نەپۇشىتم بە دوايدا. ئىنجا گەرامەۋە بۇ ئەو
شۈينەي كە لىي خەوتبەۋوم ۋە پاكشام ۋە يەكسەر خەوم لى كەوت.

كاتى بەناگا ھاتمەۋە، بىنىم خۆر ھەلھاتوۋە ۋە دەرياچەي جەلەلە ۋە گەو ئاۋىنە
دەدرەۋشىتەۋە. ئەو دوو سەۋل لىدەرە يەھوۋدىيەي كە شەۋى پىشىتر لە تەنىشت مەۋە
خەوتبەۋون، بەناگا ھاتبەۋونەۋە، بەلام ئەو پياۋە پراۋچىيەي كە شەۋى پراۋدوۋ
مىۋاندەي كەردىن، ديارنەبەۋ. كابرەي پراۋچى ماسى ديار نەمابوۋ، بەلام بەرماۋەي
خواردنەكەي شەۋى پراۋدوۋى بۇ ئىمە دانابوۋ ۋە ئىمەش كە ھەستەمان بە برسەيتى
دەكرد، بە ئىشتىھاۋە نانمان خوارد ۋە پاشان بەرەۋ دەرياچەكە پۇشىشتىن ۋە دوو سەل
لىدەرەكە بەلەمەكەيان خەستە ناۋ دەرياچەكەۋە ۋە سەرکەۋتن.

لەبەرئەۋەي شەۋى پراۋدوۋ لە پراۋچىيەكەم بىستبەۋ كە پۇژى دواتر بۇ پراۋى
ماسى دەچى بۇ دەرياچە، بە وردى سەيرى ئەو دەۋرەبەرەم كەرد تا بزەنم بەلەمەكەي لە
دەرياچەكەدا دەبىنم يان نا، بەلام لەسەر پراۋى ئاۋەكە ھىچ بەلەمەكە نەدەبىنرا ۋە لىۋارى
ئاۋەكەش كەسى لى نەبەۋ كە تۇر ھەلبدات، بۇيە پىش ئەۋەي سۋارى بەلەمەكە بىم ۋە
بەمەپرى، سەيرىكى كەنارەكەم كەرد تا بزەنم شۈين پىي ئەو پراۋچىيە دەبىنم يان نا؟
بەلام ھىچ شۈين پىيەكەش ديار نەبەۋ، پاشان كەۋتىنەپرى ۋە من ھەستەم كەرد سەۋل
لىدەرەكان بە خىرايى سەۋل لىدەدەن ۋە سەيرى يەكترى دەكەن ۋە قسە ناكەن، ۋەك بلىيى
ھەۋل دەدەن زووتر لەۋ ناۋچەيە دوۋر بەكەۋنەۋە.

شەنەبايەكى ناسك لە دەرياچەكەدا ھەلى دەكرد ۋە ئاۋى دەرياچەكە ئەۋەندە ئارام
بەۋ كە كاتىك تىشكى خۆر لىي دەدا، دەتگوت لە ئاۋىنە دەدا. لەۋ پۇژە خۇشەدا ۋە لەۋ
دەرياچەيەدا كاتىك من پىشەتەكانى شەۋى پراۋدوۋم بەياد دەھىنەيەۋە ۋە گەو ئەۋە
ۋابەۋ كە شەۋى پىشىتر خەۋنم دىبىت، چۈنكە دوۋر بەۋ كە پىۋاۋىكى پراۋچى كە لە
گۆشەيەكى چۆل لە پۇخى دەرياچەي جەلەلەدا نىشتەجى بۋە، زەمانى يۇنانى بزەنى.

پاش ئەۋەي لە كەنارەكە دوۋر كەۋتىنەۋە، من لەۋ دوو سەۋل لىدەرە كە قسەيان
نەدەكرد پرسىم: ئايا ئىۋە ئەم پياۋە پراۋچىيەتان دەناسى كە شەۋى پراۋدوۋ نانى
پىداين؟

دو سهول لیدره که چند چرکه یه ک بیده نگ بوون و، پاشان نه وهی که لهوی تریان به ته متر بوو گوتی: ئیمه پیمان وایه نهو راوچییهی که دوینی شو نانی پیداین، پیشتر بینیومانه و، نهو له رابردودا وتاری بو خه لک ده خوینده وه و پاشان له جه لیله رویششت و، نیتر ئیمه نه مانتوانی بزاین بوکوی رویشتووا چونکه یه حیای له ناوه لکیشیش به هوی نه م سهریزویانه یه وه سه ری به بادا.

سهول لیدره که ی تر گوتی: دوینی شو کاتی من نه م پیاوه راوچییه م بینی، وامزانی عیسیاه، چونکه له چاوه کانیدا شتیک هه بوو که عیسی دهیناوه یاد و، خوشه ویستی و نه رمونیانییه که شی به عیسا ده چوو، به لام من زانیم که بالای عیسا به رزتر بوو له بالای نهو راوچییه، ههروه ها عیسا به شیوه زاری نه م راوچییه قسه ی نه ده کرد به لام به دوری نازانم که نه م پیاوه یه کی له قوتابییه کان و نزیکه کانی عیسا بیته که وا له م شوینه دا که دانیشتوانی لی نییه، نیشته جی بووه.

هه رکه نهو پیاوه به منی گوت که شهوی رابردوو کاتی پیاوه راوچییه که ی بینیه وایزانیوه عیسیاه، ته زوله یه که به له شمدا هات و، نهو ته زوله یه بوی ده رخصتم که نهو پیاوه هه ر نهو عیسیاه یه که دوا ی زیندوو بوونه وه و هاتنه ده ره وهی له ناو گو ره که، ریگه ی ناوچه ی جه لیله ی گرته بهر، شیوه ی قسه کانیشی و به ناخاوتیشی به زمانی یونانی نیشانی ده دا که عیسا بیته.

به خوم گوت: وای.. بو تو که نه وهی ده تو یست، دوزیته وه و نه تناسی. عیسا راستی گوت که چاویان هه یه به لام نابین و گوئیان هه یه به لام نابیستن. من هه رچه نده چاوم هه بوو، به لام نه متوانی عیسا بناسم. وای! من چهنده نه زان بووم که نه متوانی بزانه نهو پیاوه میه ره بان و بی فیزه ی که به زه رده خه نه وه ئیمه ی قبول کرد و به خو پرای نانی پیداین و له گه ل من به زمانی یونانی قسه ی کرد، عیسا بوو.

من زانیم که ناتوانم دریزه به ریگه که م بده م و برؤم بو شاری ته به رییه و، ناچارم بگه ریمه وه و خوم بگه یه نمه نهو که نارهی که شهوی رابردوو پیاوه راوچییه که م تیذا بینی.

به سهول لیدره که نام گوت: بگه رینه وه.

نهو پیاوه ی که لهوی تریان به ته متر بوو پرسی: بو کوی بگه ریینه وه؟

گوتم: بو هه مان نهو جیگه یه ی که دوینی شو و نامان لی خوارد و خه وتین.

ئەو پىاوه گوتى: ئىمە ناتوانىن بگەرىينەوہ بۇ ئەوئى.
گوتم: ئىوہ دەبئى بەخىرايى بگەرىينەوہ بۇ ئەوئى، ئەگەرنا من خۆم دەخەمە ناو
ئاوہکەوہ و بە مەلەوانى کردن رېگەئى پۇخەکە دەگرمەبەر.

سەول لىدەرەکان کاتئى زانىيان ئەگەر بەلەمەکە نەگەرىينەوہ، خۆم دەخەمە ناو
ئاوہکەوہ، ناچار گەرانەوہ و سەوليان لىدا تا کاتئى گەيشتنە پۇخەکە. هېشتا بەشى
پىشەوہئى بەلەمەکە نەکەوتبووہ سەر وشکانى کە من خۆم ھەلدايە دەرەوہئى
بەلەمەکەوہ و پىم خستە سەر وشکانى و، بە پەلە بەرەو ئەو ناوچەيە پۇشتم کە شەوئى
رابدو و تيايدا بووم. ھەرچى ئەو شتانەئى لەوئىدا بىنيم وەکو ئەوشتانە و ابو کە شەوئى
پىشوو بىنبووم، بەلام نە پىاوه راوچىيەکە لەوئى بوو نە جئى پىيەکانىشى ديار بوو.
بىننى ئەو شتانەئى کە شەوئى رابدو و لەوئىدا بوون، دەرى خست کە ئەوہئى بىنومە و
بىستومە خەيال نەبووہ. بۇيە بە درىژايى پۇخەکە دەستم بە راکردن کرد بۇئەوہئى
پىاوه راوچىيەکە بدۆزمەوہ و ھەندئى جار دەوہستام و ھاوارم دەکرد ((ئەئى عيسا، ئەئى
ئەو پىاوه چاکەکار و ستەم لىکراوہئى کە لەخاچيان دايت، وەلامم بەدەرەوہ تا من بتوانم
جارئىكى تر لەگەل تۇگفتوگۇ بکەم)).

بەلام ھىچ دەنگئى وەلامئى نەدەدایەوہ. دواى ئەوہئى ماوہيەک بە درىژايى پۇخەکە
پامکرد، ناوچەئى پشکىنەکانم گۆپرى و لە زەوييەکانى ناوہوہ (ئەو زەوييەئى کە دوور
بوون لە دەرياچەکەوہ) دەستم بە گەران کرد. لەوئىش ھەندئى جار دەوہستام و ھاوارم
دەکرد و عيسام بانگ دەکرد، بەلام ديسان ھىچ وەلامئىم نەبىست.

کاتئى لە دۆزىنەوہئى عيسا لەو زەويانەئى کە دوور بوون لە پۇخەکەوہ، ناومئىد
بووم، گەرەمەوہ بۇلاى دەرياچەکە و کاتئى گەرەمەوہ بۇ پۇخى دەرياچەئى جەليلە،
ئەوہندە ماندو و بووم کە نەمتوانى بەپىئوہ بووہستم، بۇيە لەسەر زەوئى دانىشتم و دوو
سەل لىدەرەکەئى بەلەمەکە منيان لەسەر زەوئى بەرز کردەوہ و بردميانە ناو بەلەمەکەوہ
و سەولەکانيان بە دەستەوہ گرت و بەلەمەکەيان لىخوپرى و منىش رىگريم نەکرد،
چونکہ ھيوام نەما کە ديسان عيسا بىينمەوہ.

کاتى گەرەنەوہئى بەلەمەکە، من ئەوہندە لە نابىنايى خۆم لە شەوئى رابدو و
نەناسىنى عيسا، خەفەتبار بووم کە داوئىنى جەلەکەئى خۆم دا بە پوخسارمدا. چونکہ
بەھوئى ئەوہئى کە نەمتوانى عيسا بناسم، لەلاى خودى خۆم خەجالەت بووم. دواى

ئەوێ داوینی کراسەکی خۆم دا بە پوخسارمدا و خۆر و دەریاچەکم ئی پەنھان بوو، پیشھاتەکانی شەوی رابردووم بە ھەستیکی زیاتر ھاتەوہ یاد و، من سەرم لەوہ سوپدەما کہ چۆن ئەو پیاوہ عیساہ؟ چونکہ شەوی پیشتر کاتی جینگای ئیمەئە کردەوہ، ھەموو شتیکی لە مرۆف دەچوو و وەکو مرۆف قسەئ دەکرد و نانی دەخوارد و، بچووکتەئ جیاوازی لەگەل مرۆفدا نەبوو. چۆن دەکری پیاوی کہ گوشت و ئیسقانی ھەبە و وەکو مرۆف قسە دەکات و زەردەخەنە دەکات و نان دەخوات، نیردراوی خودا بیئت.

من تەواوی ئەو شتانەئ کہ شەوی پیشتر پیاوہ رابوچییەکہ گوتبووی، لە بیرم مابۆوہ و دەمزانی یەکی لەو شتانەئ کہ ئەو گوتی ئەمەبوو کہ من لە پیشپرکیئ گالیسکەسواریدا براوہئ خەلات دەبم و، باشتر وایە ئەو خەلاتە بدەم بە کچیک کہ سەرپەرشتیار و نان پەیداکەری نییە. ھەرکاتی ئەم بابەتە لە راستی نزیك دەبۆوہ، دەردەکەوت ئەو پیاوہئ کہ دوینی شەو میوانداری ئیمەئە کرد، عیسا بوو.

کاتی دریزەئ بیرکردنەوہکانم گەیشتە ئیرە، چمکی جلەکم لادا و بە دوو سەول لیدەرەکم گوت: ئەگەر بیرتان نەچوو بیتەوہ من بە ئیوہم گوت کہ عیسا پوژی دواتر لەناو گۆر ھاتۆتە دەرەوہ و ھاتووہ بۆ ئەم ناوچەئ، بەلام ئیوہ کہ شەوی رابردوو عیساتان ناسی، بۆچی قسەتان لەگەل نەدەکرد؟ ھەرەھا لەبەرئەوہئ من پیم گوتبوون کہ عیسا لەناو گۆر ھاتۆتە دەرەوہ و بەرەو ئەم ناوچەئ ھاتووہ، ئەوا ئیوہ کہ عیساتان بینووہ و ناسیوتانە، دەبوو بزائن کہ بیگومان خودی ئەوہ.

ئەو پیاوہئ کہ بە تەمەنتەر بوو گوتی: پیویستی نەدەکرد لە گەل عیسا قسە بەکەئ، چونکہ ئەگەر ئەو بیویستایە قسەئ بەکری، خوی لەگەل ئیمە قسەئ دەکرد و، ئەگەر ئیمە قسەمان بەکرایە ئەوا لەوانەبوو بیوایەتە ھوی ئەوہئ ئەو بترسی. ئیمە پیشھاتەکانی دوینی شەو بە کەس نالیئ و تۆش بە کەسی مەلی، چونکہ رەنگە ببیتە ھوی نازاردانی زۆری عیسا و، پیمان وایە عیسا لەو پرووہ ئەم ناوچە چۆلەئ بۆ خوی ھەلبێژاردووہ بۆئەوہئ کەس ئەو نەناسیئ و لە نازاردانی لەلایەن پۆمییەکانەوہ پاریزراو بیئت.

گوتم: ئەگەر ئەو پیاوہئ کہ ئیمە دوینی شەو بینیمان عیسا بیئت، لە ھیچ کەسیک و بەکرە لە نازاردانی پۆمییەکان ناترسی، عیسا دواي ئەوہئ لەناو گۆر ھاتۆتە

دەر وه، له پوژنیکدا که قوتابییهکانی دەرگاکیان داخستبوو تا کەس نەچیته ژووره وه، بهلام عیسا چوو ه ناو ژووره که وه و خوئی بهوان نیشان داوه.

دوو سهول لیدهره که سهیریکی یهکتریان کرد و نهوهیان که به ته مهتر بوو گوتی: نهی کابرای پومی، تو نابی باوهر به هه موو قسه یه که بهیت که له لایه ن خه لکی نه م سه رزه مینه وه پیت ده گوتری، چونکه خه لکی ئیره که سانیکن که زوو ده که ونه ژیر کاریگریه وه و هیزی خه یایی نه وان به هیزه.

ئیت له نیوان من و سهول لیدهره کان هیچ قسه یه که نه کرا و، دوا ی نه وه ی گه یشتینه ته به رییه، کریی گه رانه وه م بو ته به رییه پی دان و گه رامه وه بو نه میوانخانه یه ی که تییدا نیشته جی ببوم.

دوا ی نه وه ی چومه ژووره که ی خوم له میوانخانه که، خوشحال بووم که ته نیام و ده توانم به بیر کردنه وه کهانی خوم رابگه م. نه گه ر مریه می بیتر له گه ل من بووایه، نه یده هیشت به ناگاییه کی ته وا وه وه بیر بکه مه وه.

له و ژووره دا دیسان پیشهاته کهانی شهوی رابردوم هینایه وه به رچاوم و، له به رنه وه ی به لگه مادی و هه ست پیکرا وه کهانی پودانی نه و پیشهاته م له به رچا و نه بوو، بویه جاریکی تر تووشی گومان بووم و به خوم گوت که رهنگه به هو ی تو فانی پوژی رابردوو و ترسی نو قوم بوون له ده ریچه ی جه لیله و دوا ی گه یشتنه که ناره که، تووشی ماخولان بووم و، نه وه ی بینومه جگه له بوچوون و خه یالات هیچی تر نه بووه. نه گه ر عیسا بیویستایه خوئی به من پیشان بدات، خوئی ده ناساند و ناوی خوئی ده گوت. که واته چو ن ده کری عیسا که نیردرای خودایه، خوئی به من پیشان بدات به لام خوئی نه ناسینی و ناوی خویم پی نه لیت.

بەنياز بوون كلوديا بەن بۇ سېرك

من نەمدەتوانى ئارام بگرم و، بۇئەۋەى ھاۋراپەك پەيدا بگم، خزمەتگوزارى ميوانخانەكەم نارد بۇ مالى كلودياى ھاۋسەرى فەرمانپەرۋاى گشتى تاكو بزانم دەتوانم بيبينم يان نا.

خزمەتگوزارى ميوانخانەكە گەراپەۋە و گوتى: كلوديا پەيامى ناردۋە كە ئەمپۇ ناتوانى بتيبىنى، چونكە ئەمپۇ ھەندى لە گەۋرەكانى يودە ميوانى ئەون، بەلام بەيانى بانگەيشتى تۇ دەكات بۇئەۋەى بچى بۇ ئەۋى بۇ نانخوردن. پۇژى دواتر كلوديا يەكى لە خزمەتكارەكانى خۇى نارد بۇ ميوانخانەكە تاكو پېم رابگەيەنى كە بۇ نانخوردن بپۇم بۇ مالەكەى. كاتى پۇيشتەم بۇ مالى كلوديا، دياربوو ئەو پۇژە تەنيا من ميوانى كلوديا نيم بەلكو چەند كەسىكى تريش لەۋين. ئەوان برىتى بوون لە راۋيژكارى پۇمىي ھيرودى پادشاي گەلى ئيسرائيل و، يۇحەنناى خەزەندارى پاشاي گەلى ئيسرائيل و ژنەكەى (كە من ژنەكەيم لەمالى كلوديا بينيبوو). ئەگەرچى لەنيو جوولەكەكاندا نەرىتى ئەۋە نيبە ژنان لەگەل پياۋاندا نان بخۇن، كەچى ژنەكەى يۇحەننا لەگەل مېردەكەى يەكى بوو لە ميوانەكان. ميوانەكەى تر پزىشكى تايبەتى ھيرود بوو و، بە قسەكانى ئەو پياۋەدا زانيم كە لە دورگەى (كەراس) زانستى پزىشكى خويندوۋە و، لەبەرئەۋەى ئەو دورگەيە پەيوەستە بە يۇنانەۋە، بۇيە بەجۇرېك بۇتە خاۋەنى خواردنەۋەى يۇنانى كە لە يۇنانىيەكان زياتر پېشكەوتوۋەترە.⁶⁴

پزىشكى پاشاي گەلى ئيسرائيل و يۇحەنناى خەزەندارى ئەو، بارودۇخى يودە و تەبەرىيەيان لە من پرسى، بەلام من تەنيا لەبارەى سوۋدەكانى ئاۋى گەرمى شارى تەبەرىيە قسەم كرد و گونم كە ئاۋى گەرمى شار بۇ من زۇر بەسوود بوو.

دواتر كلوديا ھات و ئيمە بۇ نانخوردن پۇيشتين بۇ ژورى نانخوردن و دانىشتين و، من بينم كلوديا رەنگى پەريۋە و ژنەكەى فەرمانپەرۋاى گشتيش بەردەوام لە بيخەۋى خۇى شكايەتى دەكرد و دەيگوت كە گەرماۋەى گەرمى سروسشتى تەبەرىيە

⁶⁴ دورگەى (كەراس) دورگەيكە لە دورگەكانى (دەرياي ئيجە_اۋە) كە دەكەۋيتتە خۇرەلاى دەرياي پۇم و نزيكى خاكى توركيای ئيسنا كە لە كزندا گرنكى ھەبوۋە.

هیشتا نهیتوانیوه بیخهوییهکهی له ناو بیات. ئینجا به منی گوت: مهزن تیوس، حالی تو چونه، نایا ئه و بیئاقهتییهی که ههتبور، نه ما؟

گوتم: به لئی کلودیا، بیئاقهتییهکهه نه ما.

کلودیا گوتی: هیرودی پاشای گهلی ئیسرائیل زور بهریزه و داوام لی دهکات و دهلی که نیازی وایه بوخوشی پیشبرکییهکی گالیسکهسواری ریك بخت و، من و ژنهکهی که ناوی "هیرودياس" ه و خودی هیرود له (لوج) یكدآ⁶⁵ ناماده بین و سهیری پیشبرکیی گالیسکهسواری بکهین، من هیشتا هیرودیاسی ژنی هیرود که دهلین زور جوانه، نه مبینوه، به لام بیستومه که هاوسهگریری ئه و له گه ل هیروددا به پینی یاساکانی جووله که، یاسایی نییه.

کاتی پزیشکهکهی پاشای گهلی ئیسرائیل و خهزنه داره کهی ئه م گوته یان بیست، دهستهکانی خویمان به واتای نارهبزایی جولاند تاکو نیشانی بدن که له وتهکانی کلودیا پزایی نین.

کلودیا ژنی فرمانبره وای گشتی له نارهبزایی و نکۆلیکردنی ئه وان نه ترسا و له منی پرسی: مهزن تیوس، توش ئه مهت بیستوه؟

گوتم: به لئی منیش ئه م بابه ته م بیستوه و دهزانم که هیرودیاس براژنی هیرود بووه و، هیرود دهیویست ئه و بکات به ژنی خوی و، پیغه مبه ریک به ناوی یه حیای له ناوه لکیش له و هاوسهگریری نارهبزایی دهبری و گوتی که پیچه وانه یاساکانی نایینی یه هوودییه کانه، به لام هیرود سه ری یه حیای له ناوه لکیشی له لاشه جیا کرده و و هیرودیاسی هینا و، ئه مپوش جووله که کان ئه م هاوسهگریری به پیچه وانه ی یاساکانی خویمان دهزانن.

ئینجا گوتم: پیموایه سیرکی ئه م شاره شوینی پیشبرکییه و، هیرود دهیه وئی تو بیات بو سیرک و له تهنیشت ژنه کهی خوی داتبنیشینیت تا سوود له ناماده بیوونی تو وه برگریت له وئی، چونکه کاتی خه لک ببینی که ژنی فرمانبره وای گشتی له تهنیشت ژنه کهی هیرودی پادشاره دانیشتوه، به خویمان دهلین که ئه گه ر هاوسهگریری هیرود له گه ل ژنیکدا که هاوسه رییه تییه کهی یاسایی نه بووایه، ئه و ژنه کهی فرمانبره وای

⁶⁵ (لوج) له فارسیه که دا به (ل) نووسراوه که ئوردیکی بچکه و له یارگایه ک یان شاتیه کدا له و ژورده دا سهیری یاری ده کرت.

(و. کوردی)

گشتی له تهنیشتیدا داندهنیشت. بهلام پیموایه لهو پوژهدا دهبی بۆ پاراستنی ناسایش و ریڅخستن له سیرک، دوو کوهورت⁶⁶ له سهربازانی لژیون ناماده بن تاكو پریگربن له هیږشی خهلك بۆ سهر هیروود و هاوسهرهکهی.

کلودیا گوتی: من نه دوستایه تیم لهگهله ژنهکهی هیروودا هیه و نه دوژمنایه تیش و، له بهرئوهی پۆمیم، گوی نادمه ئهوهی له تهنیشت ژنی پاشای گهلی ئیسرائیل دابنیشم، ئیتر نهگهله ژنهکهی یاسایی بیئت یان نایاسایی بیئت. بهلام نهگهله ناماده بووهکان که یه هوودین، هیږش بکهنه سهر هیروود و ژنهکهی و نارهبزایی دهریپرن و قسهی ناشرین بلین، پیئت وانیه که سوکایهتی به من دهکریت و بهوهش سوکایهتی به میردهکهم دهکریت؟

پاویژکاری پۆمیی پادشای گهلی ئیسرائیل گوتی: نهگهله خهلك هیږش بکهنه سهر هیروود و ژنهکهی، نهوا نهو داوا له فرمانرهبوای گشتی دهکات تا گویی جوولهکهکان رابکیشیت و، نهو هیږشهش به شیوهیهکی تر پهنگه دژایهتی حکومهتی پۆمی ئی بکهویتهوه بۆئوهی فرمانرهبوا هان بدات تا له یه هوودییهکان توپه بیئت.

کلودیا گوتی: میردهکهی من پیاویکی میانرهبوه و نایهوی کاری بکات که جوولهکهکان نارازی بکات و، من دلنایام هیروود ناتوانی توپهیی میردهکهم بهسهر جوولهکهکان بوروژینی، مهگهله ئهوهی یه هوودییهکان بهراستی کاری بکهن که شایهنی سزادان بن. بهلام له بهرئوهی پیشبینی دهکریت که خهلك هیږش بکاته سهر هیروود و ژنهکهی، بۆیه له پوژی پیشپکی گالیسکه سوارییهکهدا به شیوهیهکی نارهبمی دهچم بۆ سیرک و له لوجیکی تایبهتی و دوور له لوجی پاشای گهلی ئیسرائیل دادهنیشم. بهلام دواي ئهوهی پیشپکیکه تهواو بوو، دهپۆم بۆ لوجی پاشای گهلی ئیسرائیل و لهگهله نهو و ژنهکهیدا خویمان بهیهک دهناسین. بهمجوره نهگهله جوولهکهکان هیږش بکهنه سهر هیروود و ژنهکهی، نهوا له بهرئوهی من له لوجی پاشای گهلی ئیسرائیلدا نیم، سوکایهتی بۆ من ناگه ریتهوه.

پزیشکی تایبهتی پاشای گهلی ئیسرائیل گوتی: مهزن تیوس، توپراست دهلیت و جوولهکهکان حزریان له ئهسپسواری و گالیسکه سواری نییه به تایبهت جوولهکهکانی

⁶⁶ یهک لژیون له پومدا پیک دههات له شهش هزار سهربازا، ههر دوو هزار سهربازیش یهک کوهورتیان پی دهدهن، کهواته ههر لژیونیک خاوهنی سن کوهورت بووه.

ئەم ناچەيە كە ھەمويان جوتيار يان راوچى ماسين. بەلام ئىمە ھەزمان لە گالىسكەسوارى ھەيە، چونكە لە شارستانىيەتى يۇنان و پۇم سوودمەندىن و، سىرك لە يۇنان و پۇمەو ھە بۇ ئىرە و شوينەكانى تر تەشەنەي كردووه و، يەكى لە ھۆكارە كاريگەرەكان بۇ فراوانكردنى شارستانىيەتى ولاتىك لە ولاتىكى تر، نمايشەكانى سىرك و نمايشەكانى شانۆيە. بەلام ئەو پىشپرەكى گالىسكەسوارىيەى كە دىتە پىشمان، دەبىتە يەكىك لە ديارترين پىشپرەكىكانى گالىسكەسوارى و، دىمەشق و قەيسەرىيە ھەندى ئەسپ دەنيرن بۇ ئىرە بۇ بەشدارىكردن لە پىشپرەكى گالىسكەسوارى و، تەنانەت چەند ھۆزىكى عەرەبىش ئەسپە رەسەنەكان دىنن بۇ ئىرە تاكو لە پىشپرەكىكەدا بەشدارى بكن و، ئەمەش دەبىتە ھۆى ئەوھى ئەو ھۆزانەى عەرەب كە لەگەل يەك دوزمنايەتتيان ھەيە، بىنە دۆستى يەكتەر.

گوتم: لە پۇم، دواى ئەوھى پىشپرەكىيەكى گالىسكەسوارى كۆتايى ھات، ئەوانەى كە دۇراندوويانە، دەكەونە گيانى ئەوانەى كە بردوويانەتەوھ و، ھەندى جار چەندىن كەسيان ئى دەكوژى، بەلام لىرە تەنيا ئەسپەكان دەنيرن بۇ بەشدارى كردن لە پىشپرەكى گالىسكەسوايدا بۆئەوھى ناشت بىنەوھ.

راويژكارى پۇمى پاشاى گەلى نيسرائيل گوتى: ھۆيەكەى ئەوھەيە كە ھەموو مىللەتىك خاوەنى سروسى تايبەتى خۆيەتى.

ئىنجا راويژكارى پۇمى پەوى كوردە كلوديا و گوتى: خۆشبەختانە مېردەكەى تۆ، ئەو پياوھ ئاژاوەگىرەى كە پروپاگەندەى ئەوھى دەكرد كە پىغەمبەرە، لەخاچ دا و، ئىمەش تاكو ماوھەيەك لە شەرى ئايىنى ناسوودە دەيىن. بەلام ئەگەر ئەو بە زىندوويى بەمايەتەوھ، ئەوا بەردەوام تووشى شەرى ئايىنى دەبووين.

من لە راويژكارى پۇمى پرسى: تۆ مەبەستت لە پياوى ئاژاوەگىر، عيسايە؟ ئەو گوتى: بەلى.

گوتم: بىستوتە كە ئەو ئىستە لەم ناوچەيەدايە (ناوچەى جەليلە)؟ راويژكارى پۇمى گوتى: ئەم قسەيە دانىشتوانى ئەم ناوچەيە دەيكەن كە خيال پلاون و، ھەموو كەسى دەزانى كە مردووزىندوو نابىتەوھ.

دواى ئەم قسەيە راويژكارى پۇمى لە پزىشكە تايبەتتەيەكەى ھىرودى پرسى:

ئايا وانىيە؟

پزىشكەكە گوتى: وايە، مردوو زىندوو نابىتتەوہ. ئەگەر مردوويەك زىندوو بوويەوہ، ئەوا بەلگەي ئەوہيە كە نەمردبوو.

پاويژكارى پۆمىي گوتى: باشە دەكرى زىندوو بە ھەلە بە مردوو بزانىرى؟
پزىشكەكە گوتى: بەلى، ھەندى جار ھەلبەت، زۆر بە كەمى پوو دەدات كە نىشانەي مەرگ لە كەسيكدا دەردەكەويت بەبى ئەوہي مردبىت، بۆيە خەلك ئەسپەردەي دەكەن و مردووہكەش لەناو گۆرەكە دىتتەوہ سەرەخۆ، ئىنجا بۆي دەردەكەوي كە ئەويان ئەسپەردە كردووہ و، ئىتر لەبەرئەوہي ھەواي پى ناگات، دەخنىكت و بۆ ھەتايە دەمرى.

پاويژكارى پۆمىي گوتى: ئايا عيساش لەم جۆرە كەسانە بووہ و بەبى ئەوہي مردبىت، ئەويان ئەسپەردە كردووہ و دواتر لە گۆردا زىندوو بۆتەوہ و لەوى ھاتۆتە دەروہ؟

پزىشكەكە گوتى: منىش بىستورمە كە عيسا دواي سى پۆژ كە لە مەرگى تىپەر بووہ، زىندوو بۆتەوہ و لەناو گۆرەكەي ھاتۆتە دەروہ. من ليكۆلينەوہم لە ھەندى كەس كرد كە لە پۆژى مەرگى عيسادا ئەويان بە خاچەوہ بينيوہ تاكو بزاتم لەخاچدانى عيسا چۆن بووہ. ئەوان گوتيان كە ئىسقانەكانى لاقى ئەو دوو كەسەيان شكاندووہ كە لە تەنىشتيدا لەخاچ درابوون، بەلام ئىسكى قاچەكانى عيسايان نەشكاندووہ. ھەرەھا دواي مەرگى عيسا، سەربازىك نىزەكەي بە جەستەيدا پۆكرد تاكو بزانى زىندووہ يان مردووہ. كاتىكيش نىزەكەي لە جەستەي دەرهىنايەوہ، لەو شوئىنە كون بووہي لەشى، خوئىن ھاتۆتە دەروہ. ئەمە ئەوہ نىشان دەدات كە عيسا لەو كاتەدا زىندوو بووہ، چونكە ئەگەر زىندوو نەبووايە، لە شوئىنە كون بووہكەي لەشى خوئىن نەدەھاتە دەروہ. من پىموايە پىش ئەوہي عيسا لەخاچ بەدەين، قوتابىيەكانى دەرمانىكى بىھۆشكەريان پىداوہ تاكو بە خاچەكەوہ وەكو مردوو دەربىكەويت و، لەوانەشە عيسا خۆي دەرمانى بىھۆشكەرى داىتتە دەست قوتابىيەكانى، چونكە بەو جۆرەي كە بىستوويانە، عيسا پىاويكى جادووگەر بووہ و بە تەكنىكى جادوو بەجۆرىك نەخۆشەكانى مژۆل كردووہ كە ئەوان وايانزانىوہ شىفايان دراوہ.

من لەو پزىشكەي كە بە يۆنانى وانەي خوئىندبوو، پرسىم: دەكرى نەخۆشىك كە بەھوى نازارەوہ دەنالئىنى و لەتاوا پىچ دەخوات، وابزانى شىفای دراوہ؟

پزیشکه که گوتی: جادو و گهره کان ده توانن به جوریک نه خوش مژول بکن که نازاره کهی فهراموش بکات و وابزانی شیفای دراوه، به مهرحال به بۆچوونی من قوتابییهکانی عیسا، پیش له خاچدرانی پیشه واکه یان، دهرمانی بیهوشکریان پیداره تا کو به خاچه که وه ره کو مردوو دهر بکه ویئت و، دواي ئه وهی عیسایان خسته ناو گۆره وه، قوتابییهکانی ئهویان له ناو گۆره که هیناوه ته دهر وه و بردوو یانه و عیسا هاتوته ره سه رهوش، بویه شه هه ندی کس ئهویان بینیه.

راویژکاری پومی به پزیشکه کهی گوت: نایا ده زانی که تو حکومتی پوم تاوانبار ده کهیت؟

پزیشکه که گوتی: چۆن؟

راویژکاری پومی پاشای یه هوودییه کان گوتی: هیچ له دنیا دا ئه وه ندی پومییه کان له له خاچداندا پسپور نین و مه حاله حکومتی پوم که سیك له خاچ بدات و به زیندوویی بمینیته وه، مه گهر دواي یه ک دوو کاتر میز دواي له خاچدان بیهیننه خواره وه. بهو جوړه ی که من بیستومه، عیسا به ره چاو کردنی ته وای ئه و یاسایانه ی په یوه ستن به له خاچدانه وه، له خاچ دراوه و به قه دهر ئه و دوو که سه ی که له ته نیشتی ئه و دا له خاچدرا بوون، به خاچه که وه ما وه ته وه، ئیتر چۆن ده کری به زیندوویی مابیته وه؟ چۆن ده کری حکومتی پوم که سیك له خاچ بدات و گیانی تیادا بمینی؟ من دلنیا م که نه گهر پونتوس پیلات ئه م قسه یه له تو بیستی، تو ره ده بی، چونکه قسه که ی تو وانیشان ده دات که ئه و، که فهرمان ره وایه کی پومییه، ناتوانی به باشی که سیك له خاچ بدات. ده کری ره خنه له ره وتی حکومتی پوم بگرن و سیاسه ته که ی په سه ند نه که ن، به لام ناتوانن له ره ووی له خاچدانه وه ره خنه له حوکمه تی پوم بگرن، چونکه له م به شه خا که دا حوکمه تی پوم رکابه ر و وینه ی نییه.

من گوتم: ئه و پوژه ی که عیسایان له خاچ دا، من پوشت م و گه یشته مه دهر وازه ی شار و ویستم برۆمه ناو شاره که وه و بینیم له نزیک دهر وازه ی شاردا سی که سیان له خاچ دا وه. ئیوه ده زانن که بۆ پومییه ک، یه ک یان چه ندین خاچ شتیکی نه بینرا و نییه، به لام قیافه ی ئه و پیا وهی که له ناوه راستدا له خاچ درابوو، سه رنجی منی راکیشا، بویه منیش را وه ستام و پینان گوتم که ئه وه عیسایه. من تا ئه و کاته ی که عیسا ما ئنا وایی له ژیان کرد، له لای خاچه که یدا بووم و ده توانم بلیم که عیسا پیش ئه وه ی له خاچ به یئیریته

خوارەو، مائىناۋايى لە ژيان كوردبوو. تەنانەت ئەگەر واش بزائىن كە عىسا زىندوو بوو، بەلام دواى ئەوئەي يەكئى لە سەربازەكان نىزەكەى خۆى كرد بەناو دلئىدا، گىيانى لەدەست دا، چونكە من بىنىم كە نىزەكە چوو بە دلئى عىسادا و، مەحالە نىزە پىروا بەناو دلئى مروڤدا و ئەو كەسە بە زىندووئى بىمىنىتەو.

بەلام پزىشكى تايبەتى گەلى ئىسرائىل قسەكەى منى پەسەند نەكرد و گوتى: نە تۆ پزىشكىت و نە ئەو ئەفسەرەى كە لەلای خاچەكەى عىسادا بوو و نە سەربازانى لژيونىش كە لەوئى ئامادە بوون.

ئىنجا پزىشكەكە پرونكردنەوئەى دا و ھەندئى بەلگە و شتى گوت كە زىندووئىيان بە مردوو زانىووو و ئەسپەردەشيان كرددوو.

لەناكاو كلوديا بە دوو پەنجە، گوئى خۆى گرت و بە دەنگىكى ناپەزايىبوو گوتى: بەسە... بەسە. ئەوئەندەى كە باسى مردووكانتان كرد بەسە و، من كە تووشى بىخەوئى بووم، دلئىيام ئەمشەو ناتوانم تا بەيانى بنووم، چونكە وئىنەى زىندوو بوونەوئەى مردووكان لەگۆردا دىتە بەرچاوم.

پزىشكەكە بىدەنگ بوو و، بوئەوئەى بابەتى گەفتوگۆكە بگۆرئىت، پووى كرده من و گوتى: ئايا ئەو پراستە كە مريەمى مەجدەلىيە ئىشەكەى پىشووئى خۆى گۆرئىو؟ ئەم پرسىيارە ئەوئەندە بىزاركەر بوو كە ھەموو لايەك بىدەنگ بوون و، نە من ھىچم گوت و نە ئەوانى ترىش.

پزىشكەكە بە سەرسوپمانەو سەيرى يەكە بەيەكەى ئىمەى كرد و گوتى: من قسەيەكى نابەجىم كرد كە بوو ھۆى ئەوئەى بىدەنگ بن؟ دانىشتوانى ئەم خاكە كە ناوچەى جەللىلەى پئى دەلئىن، دوو سەد ھەزار كەسن، ئەگەرچى كە ناوچەيەكى بچووگە و لەبەرئەوئەش كە دەرياچەى جەللىلە كەوتۆتە ناوھراستى ئەم ناوچەيە و شار و شارۆچكەكان لە دەوروبەرى دەرياچەكەدان و خەلك بۆ ھاتوچۆ كردن سوود لە بەلەم وەردەگرن و بە دەرياچەكەدا تىدەپەرن، بەلام ھەر گەشتيارىك كە لە دەروو بىت بۆ ئەم ناوچەيە، دەناسرئىت و ھەموو كەسىكىش بىنىويانە كە تۆ ئەى مەزن تىوس، پۆشتووئىت بۆ مالى مريەمى مەجدەلىيە و، ئەمش لەبەرئەوئەيە كە لىرە ھەموو كەسى مريەمى مەجدەلىيە دەناسن و بىنىويانە كە تۆ لەگەل كچىكى گەنجدا پۆشتووئى بۆ

مالی ئەو و کچەکەت لەوی داناو، چونکە کاتی لەو ماله هاتوویتە دەرەو، کچە گەنجەکەت لەگەڵ نەبوو.

من وەلام نەدایەو و پزیشکی تایبەتی پاشای ئیسرائیل دیسان گوتی: هەموو کەسی دانیان کە مریەمی مەجدەلییە ژنیکی ترسناکە و دەبی مرۆفە خۆی بە دور بگری لە تیکە لاوبوون لەگەڵدا. ئەم ژنە لە گەنجیدا لەگەڵ پیاویکی شاعیر لە بیابانەکانی فەلەستیندا دەگەرا، خەلکی پەریشان دەکرد و ئەوانی لە پێگە پراست وەرەگێرا. لەم دوایانەشدا کەوتە شوێن عیسا و هەموومان دەزانن کە عیسا پیاویکی نازاوەگێڕ بوو.

یۆحەننا گوتی: ژنەکە می مریەمی مەجدەلییە دەناسیت و دەزانن کە ئەو یەکیک بوو لە شوێنکەوتوانی عیسا. عیسا نەک تەنیا مریەمی مەجدەلییە شیفای داو، کە نەخۆش بوو، بەلکو ئەوی بەرەو پێگای پراستیش پێنوینی کردوو، و مریەمی مەجدەلییە بەهۆی ناسینی عیساو گۆراو بە ژنیکی خۆپاریز. هەرەها لەبارە ی ئەوی کە گوتت عیسا پیاویکی نازاوەگێڕ بوو، من لە وەلامدا دەلیم کە ئەو، نە نازاوەگێڕ بوو و نە کوفریشی دەکرد و نە کەسیشی نازار داو، و ژنەکە می من کە لیڤە نامادە، ماوەیەک لەگەڵ ئەودا بوو و دەلی کە عیسا میبەرەبانی و بی فیزییەکی سروشتی هەبوو.

پزیشکی تایبەتی پاشای گەل ئیسرائیل پرسی: ژنەکە می تۆ بۆچی بوو بە شوێنکەوتە می عیسا؟

یۆحەننا وەلامی دایەو: ژنەکە می من خزمیکی هەبوو کە تووشی لەرز و تا ببوو و هیچ پزیشکی نەیانتوانی نەخۆشییەکە می چارەسەر بکات، بەلام عیسا هەرکە ئەوی بینی، شیفای دا، و بۆیە ژنەکە می من لەوکاتەو بوو بە شوێنکەوتە می عیسا.

دوای ئەم قسە می یۆحەننا دەنگی خۆی بەرزتر کردوو و گوتی: تا ئەوکاتە می کە عیسا لیڤە بوو، فەریسییەکان هەموو پۆژی دەهاتن بۆلای و ئەویان دەهینایە قسە تا بزائن دەتوانن بە کوفر تاوانباری بکەن یان نا، بەلام بچوکتین وشە کە بۆنی کوفری لی بیت، لەزمانی عیسا یان نەبیست. ئەگەر عیسا لیڤە نەپۆشتایە و گرفتاری ئەنجومەنی بالای جوولەکەکان نەبووایە، نەدەکوژا. عیسا دەیگوت مرۆفە دەبی بە پۆح و دلی خۆی خوداوەند بناسی. هەرەها دەیگوت کە خوداوەند پێویستی بە دیارییەکانی مرۆفە

نييه، چونكه بئى نيازه. ئه نجومهنى بالاي جولهكه كان كاتى ئه قسه يان بيست، له رزيان لى هات، چونكه ده يان زانى كه ئه گهر ئه قسه يه عيسا بچى به گوئى جولهكه كاندا، داهاتى پهره ستگا به يه كجارى ده وه ستى، چونكه خه لك له و پرووه پاره و ديارى جوړاو جوړى تر ده دن به پهرستگا، چونكه برويان وايه كه ده گاته ده ستى خدا و، ئه گهر بزائن كه خودا وه ند پئويستى به پاره و ديارى تر نييه، ئه وا ئيتر ديارى نادن به پهرستگا و داهاته زوره كه ي پهره ستگا ده وه ستى.

ئهدامانى ئه نجومهنى بالاي جولهكه كان بيريان له وه نه كرده وه كه برواداران به هوئى ئه وه ي كه ناچارن به شينك له داهاتى خوئان بدن به پهرستگا_ بوئنه وه ي بگاته ده ستى خودا_ داماو ده بن و له پي ده كه ون. ئه مړو جووتيارى كي يه هوودى له م و لاتهدا شه ش جوړ باج ده دات، يه كه ميان ئه و باجه يه كه ده بئى بيدات به پهرستگا به ناوى ئه وه ي كه ده گاته ده ستى خودا. دووه ئه و باجانه يه كه ده بئى بيدات به پاشاي گه لي ئيسرائيل. سنيهم ئه و باجه يه كه ده بئى بيدات به رومييه كان. چوارهم ئه و باجه يه كه تايبه ته به زه وي و زار كه له هه موو جووتيارى ك و مرده گيرى. پينجهم باجى ريگايه كه به ناوى باجى ريگاوه هه ميشه له جووتياره كان و مرده گيرى. شه شهم باجى (خوى) يه.⁶⁷

له هه موو ئه م باجانه گرانتر ئه و باجه يه كه يه هوودى يه كان ده بئى بيدن به پهرستگا تا به بوچونى خوئان بگاته ده ستى خودا. ئه گهر ئه م باجه هه لبوه شينريته وه ئه وا پيدانى باجه كانى تر بو خه لك دژوار نابى. عيسا كه ده يزانى پيدانى باج به پهرستگا خه لكى هه ژار كردوه و پى له وه ده گرى كه ئه وان ببنه خاوه نى پاره ي خوئان، گوتى كه خودا وه ند پئويستى به ديارى يه كانى مرؤف نييه. ئهدامانى ئه نجومهنى بالاي يه هوودى يه كانى ش بويه ئه ويان كوشت بوئنه وه ي داهاته زوره كه ي پهره ستگا نه برى.

پراويزكارى رومي پاشاي گه لي ئيسرائيل گوتى: له بهرئنه وه ي باس له پيدانى باج و هه روه ها باسى باجى خوى به رومييه كان كرا، پئويسته ئه وه پروون بكه مه وه كه ئه و

⁶⁷ له هه ندئى له شاره كانى ئيمپراتورى روم (خوى) كه م بوو. رومييه كان خوئيان خسته زير ده سلاسى خوئانه وه و له ولاه كانى تروه ده ياننارد بئى ئه و ممله كه تانه ي كه خوئيان كه م بووه و به نرخى كي گران ده يانفرؤشت و به وه يان ده گوت (باجى خوى). ئه م ئاكاره دواى نه مانى ئيمپراتورى روم له و شارلئى كه سه به ئيمپراتور بوون وه كو ولائى فوره نسا، مايه وه و ده سه لاقدارلى فوره نسا خوئيان خسته زير ده سلاسى خوئانه وه و به نرخى گران ده يانفرؤشت به خه لك تاكو باجى كي ئزديان بقر كارگه كانى خوى كز كرده وه، له ولائى فوره نسا، باجى خوى چه ندين جار خه لكى به ره و ياخى بوون بره وه. كارگه ي خوى دروست كردن برينى بوو له جيگه يه كه ده كه وه كه نارى ده رياوه و ئاوى ده ريايان تئى ده كرد تاكو به هئى گهرمى خزه وه ببئى به هالم و خويته كه ي بمتنبتتوه و له ويلايه ته كانى (كيلان) و (مازندهران) ئيزانيش، به هه مان جوړ خوئيان له ئاوى ده ريا وه گرتوه.

باجه‌ی پۆمیه‌کان که له خه‌لکی ئەم ولاته‌ی وهرده‌گرن، یه‌ک له‌سه‌ر بیستی ئەو باجه‌یه که په‌رستگا لییان وهرده‌گریت، هه‌روه‌ها باجی خوی بۆ حکومه‌تی پۆم هیچ سوودیکی نییه، مه‌گه‌ر سالی وا هه‌بی حکومه‌تی پۆم زه‌ره‌ری گواسته‌وه‌ی خوی له (دوورگه‌ی سیسیل) یان "کارتاز"⁶⁸ که دیت بۆ ئیره، بدات. ئیوه واده‌زانن که حکومه‌تی پۆم سوود له باجی خوی وهرده‌گری، له کاتی‌کدا که ئەم باجه کرێی ئەو شتانه‌یه که له ده‌وروبه‌ره‌وه خوی دینن بۆ ئەم ولاته. خوی ده‌ریای مردوش باش نییه و زۆر زوو مرۆف تووشی نه‌خۆشی ده‌کات، ئەگینا حکومه‌تی پۆم وازی له گواسته‌وه‌ی خوی ده‌ینا بۆ ئەم ولاته بۆئوه‌ی خه‌لک خوی ده‌ریای مردوو به‌کار به‌ینن. هه‌رچۆنی بی پۆم هه‌زناکات فشار بخاته سه‌ر خه‌لکی ئەم ولاته و باجی زۆریان ئی وهره‌گریت.

کلودیا گوتی: هه‌رچۆنی بی عیسا پیاویکی چاکه‌کار و خۆپارێز بوو، نه‌گه‌ر جووله‌که‌کان فشاریان بۆ نه‌هینایه، مه‌حال بوو می‌رده‌که‌ی من فه‌رمانی له‌سێداره‌دانی ده‌ریکرایه.

دوای ئەم قسه‌یه، کلودیا سه‌رئیشه‌ی کرد به بیانوو و پۆیشت پشوو بدات و، پزیشکه تایبه‌تییه‌که‌ی پاشای پۆمیش پۆشت تا ده‌وا بدات به کلودیا. یۆحه‌ننا و ژنه‌که‌ی ئه‌ویش کاره‌کانی ماله‌وه‌یان کرد به بیانوو و پۆیشتن و جگه له من و پراویژکاری پۆمی پاشای گه‌لی ئیسرائیل، که‌سی تر له‌و ژوره‌دا نه‌مایه‌وه. ئەو، له‌باره‌ی بارودۆخی سیاسی پۆمه‌وه پرسیا‌ری لی کردم. من بۆئوه‌ی وه‌لام نده‌مه‌وه گوتم: ماوه‌ی سالی‌که من له پۆم ده‌رچووم و هیچ په‌یوه‌ندیم به‌یوه‌ نییه و له بارودۆخی سیاسی پۆم بی هه‌واڵم و، نازانم ئیسته‌ کی له‌وی ده‌سه‌لاتی هه‌یه و کی نییه‌تی.

پراویژکاری پۆمی گوتی: نه‌گه‌ر پات ئی بی، با دوای ئه‌وه‌ی لیره چوینه ده‌ره‌وه، که‌می بگه‌رین.

گوتم: پیم وانیه‌ گه‌ران بۆ پیاویک باش بێت که تازه له‌سه‌ر جینگای نه‌خۆشی هه‌ستاوه‌ته‌وه.

پراویژکار گوتی: مه‌زن تیوس، من و تو هه‌ردووکه‌مان پۆمین و من ناتوانم به‌بی گه‌ران شه‌و به‌سه‌ر به‌رم.

گوتم: لیم ببوره، چونکه دۆخی می‌زاجیم پیم پی نادات بگه‌ریم.

⁶⁸ (کارتاز) ولاتی بوو که ئەمێد پی ی ده‌لین (تونس).

پاۋىژكار گوتى: رەنگە بترسى لەوھى پارە خەرج بىكەيت. ئەگەر لە پارە خەرج كىردن دەترسى پىت دەلیم مىوانى منىت و من كرىنى گەرانەكەى تۆ دەدەم.
لەو كاتەدا پزىشكى تايبەتى پاشاى گەلى ئىسرائىل كە پۇشتىبو دەوا بدات بە كلودىا، گەراپەوھە و بە ھۆى ھاتنى ئەو، گىفتوگۆى من و پاۋىژكارى پۇمىي پادشا پرا.
من دەمزانى كە ئەو پىاۋە دەپەھەى من ببات بۇ ئەو جىگايانەى كە ناۋەندى خراپەكارىيە و منىش رقم لە پۇشتن بوو بۇ ئەو شوپنەنە. پزىشكى تايبەتى پاشا وىستى بېرات و پاۋىژكارە پۇمىيەكەش كە زانى من حەزم لىنى نىيە لەگەل ئەودا بېرۇم، ھەستا و مائىئاۋايى ئى كىردم و پۇشت.

منىش كە تەنيا مابومەوھە و وىستم بگەرىمەوھە، كەنىزىك ھات و پىتى گوتم:
كلودىا بانگت دەكات.

بە ھاۋكارى ئەو كەنىزەكە پۇشتم بۇ ژورەكەى كلودىا و بە كەمىك سەرسوپمانەوھە بىنىم كە يۇحەننا و ژنەكەى كە گوتيان بۇ كارە پىنوئىستىيەكانى مائەوھە دەپۇنەوھە، لەوئىن.

يۇحەننا پىتى گوتم: من و ژنەكەم وىستمان بېرۇن بۇ مالى خۇمان، بەلام كلودىا ئىمەى بانگ كىرد و گوتى ((باشتروايە تۇش لە گىفتوگۆكىردنى ئىمەدا بەشدارى بىكەيت)).

كلودىا بەمنى گوت: مەزن تىوس، من بۇئەوھە تۆم بانگ كىرد بۇئەوھەى بىت بۇ ئىرە تا بە ئامادە بوونى تۆ گىفتوگۆ بىكەين و، جارى بلى كە پاش ئەوھەى تۆ مرىمەى مەجدەلىيەت بىنى، لەبارەى عىساۋە چى گوت و ئايا ئەوھەى بىنىۋە يان نا؟

گوتم: كلودىا نەخىر، مرىمەى مەجدەلىيە عىساى نەبىنىۋە.

كلودىا بە يۇحەنناى گوت: ئىستە ئەوھە بگىرەوھە كە بىستوتە.

ئەو پىاۋە گوتى: ئەوھەى من بىستومە ئەوھەى كە لە نارچەى (ناين) كە دەكەۋىتە ئەم ۋلاتەوھە، دوو پىاۋى شوانكار عىسايان بىنىۋە و بە چاكى ئەويان ناسىۋە و، يەكى لەوان بۇ پارىژكارى كىردن لە پانەمەرەكەيان ماۋەتەوھە و ئەوھەى تىريان خۇى گەياندۇتە گوندەكە بۇئەوھەى بە خەلك پابگەيەنى كە عىسا دەركەوتوۋە. بەلام كاتى خەلك لە ئاۋايى چوونەتە دەرەوھە و ھاتوون بۇ ئەو شوپنەنى كە عىساى تىدا بىنراۋە، نەيانبىنىۋە و عىسا ديارنەماۋە.

كلوديا گوتى: من دەبى بلىم كە ھاتنى من بۇ ئىرە بۇئەۋە نەبوو كە جەستەم بە ئاۋى گەرمى تەبەرىيە بشۆم. سوود ۋەرگرتن لە ئاۋى گەرمى ئىرە بەھانەيە و، من بۇئەۋە ھاتووم بۇ ئىرە تاكو عيسا بىينم و، ئەۋىش شىفای من بدات و تەندروستىم بگەپتەۋە، بەلام سەرم لەۋە سوپدەمىنى كە بۇچى خۇى نىشانى من نادات. عيسا كەسىكە دەتوانى لە بەرەستەكان تىپەر بىيت و لە دەرگای داخراۋەۋە گوزەر بكات، بۇيەشە بە ئاسانى دەتوانى خۇى نىشانى من بدات. من لە ھەلمزىنى بۇنى كۆگردى ئاۋى گەرمى ئىرە ماندوو بووم و ئىتر حەز ناكەم لە ئاۋى گەرمى ئىرەدا خۇم بشۆم، بە تايبەتى كاتى دەزانم كە ھىچ سوودىكى نىيە. جگە لە مەسەلەى رىق لىيوونەۋەم لە ئاۋى گەرمى ئەم شارە، كىشەيەكى تىرىشم بۇ ھاتۆتە پىش، ئەۋىش نەبوونى جلىكى گونجاۋە بۇ ئامادەبوون لە مەيدانى پىشپركىنى گالىسكەسوارىيەكەدا. من كاتى دەمويست بىم بۇ ئەم شارە، پىشپىننم نەدەكرد كە دەبى لە مەيدانى گالىسكەسوارىدا ئامادە بىم، ھەربۇيە جلىكى گونجاۋم لە گەل خۇم نەھىنا.

يۇھەننا گوتى: من ئەم بابەتە بە راۋىزكارى ھىرود رادەگەيەنم تاكو پادشا بلى كە جلىكى باش بۇ تۆ بنىرن و، من دلنىام پۇشاكىكت ئاورىشمىت بۇ دەنىرى.

كلوديا گوتى: من حەزناكەم ھىچ دىارىيەك لە پاشاى جوولەكەكان ۋەربگرم، چونكە ژنىكى ۋەكو من نابى ھىچ دىارىيەك لە جوولەكەكان ۋەربگرىت، تەنانەت ئەگەر پاشاكەشيان بىت. تۆش لەبارەى ئەم بابەتەۋە ھىچ بە راۋىزكارى پۇمىي پاشا مەلى تاكو ئەۋىش داۋاى جل بۇ من نەكات.

داۋاى ئەۋە كلوديا پىۋى كىردە من و گوتى: مەزن تىوس باش من دەناسى و دەزانى لەۋ ژنانە نىم كە حەزم لە پىۋەكەشى بىت.

من لەۋ پىۋەۋە دەمەۋى بە پۇشاكىكى باش لە مەيدانى پىشپركىنى گالىسكە سوارىدا ئامادە بىم، چونكە ناچارم پەچاۋى پلەۋپايەى مىردەكەم و ئابپىۋى پۇم بگەم. من لەم ۋلاتەدا دىارتىرن ژنى پۇمىم و، ئەگەر ژنىكى ئاۋا بە پۇشاكىكى ناپەسەندەۋە لە پىشپركىنى گالىسكەسوارىدا ئامادە بىت، ئەۋا دەبىتە ھۇى سەرشپىۋى مىردەكەى و ئابپىۋى پۇم دەبات، بەلام ئەمانە كۆمەلىك شتن كە پىۋان سەرى لى دەرناكەن.

گوتىم: كلوديا راست دەكات و ئەمانە كۆمەلىك شتن كە پىۋان، ھەر بەر جۇرەى كە من ناتوانم تىبگەم كە تۆ بۇچى حەز دەكەيت بە پۇشاكى باشەۋە لە مەيدانى پىشپركىنى

گالیسكەسواریدا ئامادە بیت، ناتوانن سەرى لى دەرىكەن. تۆ لەجىياتى ئەوھى كە لەبىرى عىسادا بیت، لەبىرى ئامادە بوونقدايت لە مەيدانى پېشپىركىنى گالیسكەسواریدا و لەبىرى ئەوھىدايت كە بۇ ئامادە بوون لەو مەيدانەدا چى پۇشاكى لەبەر بگەيت!

كلوديا گوتى: مەزن تىوس، من ھەموو شەوى تووشى خەيالأت دەبم و تا بەيانى ماخۇلان نايەلى بخەوم. من نكولیم لەوھ نىبە كە عىسا سەرقالى بەدییەننى مەلەكوتى نادىارى خۇبەتى. بەلام لەبەرئەوھى شەو تا بەيانى مژۆلى جىھانە نادىارەكانم، بۇیە بەیلە با بەيانى تا شەو مژۆلى جىھانە دىارەكان بىم.

ئىتر لەنىوان ئىمەدا ھىچ گەفتوگۆیەك نەكرا و، من مائئاراییم لە كلوديا و ئەوانى تر كرد و لە مالى ژنەكەى فەرمانزەوای گشتى چوومە دەرەوھە تا بگەپرىمەوھە بۇ ئەو میوانخانەى كە شوینى نىشتەجىنى من بوو.

لە پىگادا كاتى لە تەنىشت دىوارى باخىكە تىدەپەپىم، بىنىم ژنىك لەویدا دانىشتووھ. ئەو ژنە بەجۆرىك بەرى پوخسارى خۇى گرتبوو كە پوخسارىم نەدەبىنى، بەلام دىاربوو كە چاوەپى مە، چونكە ھەركە منى بىنى، لە جىنى خۇى ھەستایەوھ و بە ناوى خۇم بانگى كردم. بە بىستنى ناوى خۇم لە دەمى ئەو ژنەوھ، سەرم سوپما، بۇیە لىنى نزیك بوومەوھە تا پوخسارى بىنىم.

ژنەكە بە ھىواشى گوتى: لەپىشمەوھە بېرۆ و بە كۆلانى باخەكاندا بېرۆ بۇ پۇخى دەریاچەكە و منىش بە دواتدا دىم.

رەنگە ئەگەر ژنىكى تر لەو كاتى شەوھەدا بە منى بگوتایە بېرۆ بۇ لىواری دەریاچەكە و منىش بە دواتدا دىم، ئەوا من وامدەزانى نیازى وایە تووشى گوناھىكم بكات، بەلام ئەو ژنە بە ئاوازیك ئەو قسەىەى كرد كە دىاربوو بۇ مەبەستىكى تر دەمبات بۇ لىواری دەریاچە.

دوای تىپەر بوون لە كۆلانى باخەكان، گەیشتىنە لىواری دەریاچەكە. ئەو شوینەى كە گەیشتىنى، لىواری دەریاچەى جەلیلە بوو كە زۆر چۆل بوو. نە ھىچ كەسى دەنگى گەفتوگۆى ئىمەى دەبىست و نە ئىمەشى دەبىنى. لەویدا ئەو ژنە بالاپۇشەكەى لە پوخسارى لادا و من سەیرم كرد سوزمانە. ئەو ژنە ئەگەرچى كە خۇى بە من ناساند، بەلام سلاوى نەكرد و لە بىنىنى من ھەستى بە خۇشحالى نەكرد.

من به توږه پيپه وه پيم گوت: سوزمان بوچي تو و ناتان له لاي من هه لهاتن، ئه ي
ناتان گويدريژه کاني چي لي کردوه و نايان ئه کيسه پاره يه ي له لا ماوه که پيمدا، يان
خه رجي کردوه؟

سوزمان گوتی: نه من له تو هه لهاتووم و نه ناتانیش. کيسه پاره که ي تو ش له لاي
ناتانه و گويدريژه کانيش هيچيان لي نه هاتوه.

گوتم: ناتان له کوييه و گويدريژه کاني چي لي کردوه؟

سوزمان گوتی: له بهر نه وه ي له شاري کوفرناعوم بينايه کي نوي بو گومرک دروست
ده که ن و پيويستيان به قوم و گه چ هه بوو، ناتان به گويدريژه کاني تو قوم و گه چي
ده که يانده نه وي و، نه و کاته ي که تو لي ره پشتوت دها، نه و کاري ده کرد و
سه رمايه که تي زياد کردوه و، هه رکاتي بته وي ده تواني سه رمايه که ي خوت و
گويدريژه کانيشت وه رگريته وه.

گوتم: نيوه پوشتبوون تا سه باره ت به عيسا پرسوجو بکن و بزائن نايان له م
ناوچه يه دايه يان نا.

سوزمان گوتی: بينگومان عيسا له م ناوچه يه دايه و خوي به ژماره يه که له
شوينکه و تواني له ليواري نه م ده رياچه يه دا نيشان داوه و ته نانه ت له گه آيشياندا ناني
خواردوه و گوتويه تي که شه معون پتروس شوانکاري نيوه يه.⁶⁹ واتاي شوانکار نه وه يه
که سه رپه رشتي له مه رکه ان بکات و، شه معون پتروس ده بي سه رپه رشتي ته واري نه و
که سانه ي که برويان به عيسا هه يه، بگريته نه ستو. به لام نه و پياوه ده مارگيره و ته نيا
سه رپه رشتي نه و که سانه ده گريته نه ستو که له نه وه ي نيسرائيل بن و، نه گهر نه و
که سانه پياو بن، ده بي خه ته نه کرابن. تو نه ي مهن تيو س، له بهر نه وه ي پوميت و
خه ته نه که راويت، له لايه ن شه معون پتروسه وه پشتگيري ناکرييت. من سه يرم لي دي ت
که بوچي عيسا پياويکي وه کو شه معون پتروسي هه لبراردوه بو رابه رايه تي کردني
په يره واني خوي، له کاتي کدا که ده تواني هه ندي که س هه لبري که باشترن له و، چونکه
نه م پياوه جاري کيان در شي عيسا بوو و ده يگوت که نه و نيردراوي خودا نييه. به لام

⁶⁹ هه موو ناري قوتابيه کاني عيسا (ع) که له م سه رگورشته يه دا ناوبراوه، ميژوييه و هه روه ما نه و ژماره که مه ي ناوه ميژوييه کاني
نه م سه رگورشته يه م به به راورد له گه ل هه مان نه و ناوانه ي که له وه رگريدراره فارس يه که ي نينجيدا که له تاران و ولاته کاندا
له به رده ستدايه، وه رمگي پراوه و شه معون پتروس له ده قه نينگليزيه که ي نه م سه رگورشته يه دا که وه رگريدراره، به (سيمون پتروس)
نوو سراوه.

ئاتوانرى نكۆلى لەوە بىرى كە شەمعون پىتروس پىاويكى بەھىزە و پەنگە ھەر بەم بۆنەيەوہ بىت كە عىسا ئەوى بۇ پابەرى شوينكەوتوانى خوى ھەلبىژاردوہ.

دواى ئەم گوتەيە سوزمان چەمايەوہ و دەستى ھىنا بە پىيەكانى خويىدا و گوتى: پىيەكانى من ئازاريان ھەيە، چونكە لە كوفرناعومەوہ تا ئىرە بە پى ھاتووم و، ھەلبەت لەو پىگەيەدا دەبى بە بەلەم پى بىكەيت، بۆيە سواری بەلەم بىووم بەلام دواى ئەوہ بە پى پىگاكەم بىوہ.

گوتم: سوزمان، ئەو بابەتەي كە سەبارەت بە دەرکەوتنى عىسا لەئىو قوتابىيەكانىدا لە لىواری ئەم دەرياچەيەدا و، ئانخواردن لەگەلىاندا و ھەلبىژاردنى شەمعون پىتروس بۇ شوانكارى يان پابەرايەتى پەپرەوانى عىساوہ باسەت لىوہ كرد، لە خودى قوتابىيەكانى عىسات بىستوہ يان نا؟

سوزمان گوتى: من پىرەژنم و كەس لەگەل پىرەژنىكدا قسە ناكات تا زانىارى پى بدات. ھىچ يەكى لەو شوينكەوتووانەي عىسا كە لە لىواری ئەم دەرياچەيەدا ئەويان بىنيوہ و قسەيان لەگەل كردوہ، لەگەل من قسەيان نەكردوہ. بەلام بىگومانم كە عىسا لە لىواری ئەم دەرياچەيەدا خوى بە شوينكەوتووانەكانى نىشان داوہ. من ئەگەرچى بەھوى بە پى پۇشتنىكى زۆر ماندوو بووم، بەلام ئەو بەپى پۇشتنە بووہ ھوى ئەوہي كە توانيم لەگەل ژمارەيەكى زۆر لەو كەسانە قسە بكەم كە لە لىواری ئەم دەرياچەيەدا نىشتەجىن، لە پراوچىيەكانى ماسى بگرە تا ئەو كەسانەي سكى ماسى ھەلدەدەرن تا ئەوہي لەناو سكى ئەو گيانەوہردەدا ھەيە دەرى بەينن و ئەوانەي كە خوى بە ماسىيەوہ دەكەن و دەيكەنە ناو خومرەوہ بۆئەوہي بىي بە ماسى سويز و ئەو كەسانەي كە ماسى دەبرژينن، قسەم لەگەل كردوون. ئەوان ھەموويان بىروايان وايە كە مەسىح دواى ئەوہي كە زىندوو بوويەوہ و لەناو گۆرەكەي ھاتە دەرەوہ، گەپراوتەوہ و لە لىواری ئەم دەرياچەيەدا خوى بە شوينكەوتووانى نىشان داوہ و، يەكى لەو كەسانەش كە ئەم بابەتەي بە من گوت، ئاتان بوو. ئاتان پىاويكى راستگۆيە و گومان لە راستى قسەكەيدا نىيە.

ئەو بە منى گوت ((ئەي سوزمان، كاتى مەزن تىوست بىنى لە لايەن منەوہ پىي بلى كە بىگومان عىساي پىغەمبەرى خودا لەناو گۆرەكەي زىندوو بۆتەوہ و لە

مزارهكەى ھاتۆتە دەررەو و خۆى گەياندۆتە ئىرە و، خۆى بە شوئىنكەوتووھكانى
نیشان داوھ)). دواى ئەم قسەيە سوزمان كەوتە گريان.

من لىم پرسى: بۆچى دەگرييت؟

سوزمان گوتى: من لەخۆشيدا دەگريم.

من گوتم: سوزمان، من سەرم لەو سۆپدەمىنى كە بۆچى عيسا خۆى بە تۆ و

مريەمى مەجدەلييە نیشان نەدا، چونكە خۆ ئىوھ بە راستى پرواتان بەو ھەيە!

سوزمان گوتى: بۆچى عيسا خۆى بە من نیشان بدات. ئىمە ئافرەتىن و ئەوئەندە

گرنگ نين تا عيسا خۆى بە ئىمە نیشان بدات.

دواى ئەوھى كە عيسا ھات بۆ ئەم ناوچەيە، لە لىوارى ئەم دەرياچەيەدا خۆى بە

شوئىنكەوتەكانى نیشان داوھ و ھەفتا كەسى لەوان ھەلبژاردووھ تاكو ھەوائى

گەپرانەوھى ئەو بە خەلك رابگەيەنن. ئەوانيش ھاتوون و ھەوائى گەپرانەويان بەو

كەسانەى كە زانويانە عيسايان خۆشەوئى، رابگەياندووھ. ھەوائى گەپرانەوھى عيسا

بەشيوھەكى نەئىنى بەھەموو دانىشتوانى شار و شارۆچكە و دىھاتەكانى دەوروبەرى

دەرياچەى جەليلە گەيشتووھ.

ھەركەسى كە ھەوائى گەپرانەوھى عيساى بە ئەوى تريان دەگەياند، پىئى دەگوت

((ئاگات ئى بى كە ئەو، لە چل پۆژ زياتر لەسەر زەوى نامىنئىتەوھ و دواى چل پۆژ، لىرە

دەپرات و، بۆ دنيايەكى تر دەگوازىتەوھ و ھەركەسى كە دەيەوئى عيسا ببنى، دەبى

پيش چل پۆژ لە كىوھكەى ئەودا ببينئىت و مائناوايى ئى بكات و، ھەروھەا عيسا خۆى

پۆژى مائناوايى ديارى دەكات)).

گوتم: سوزمان مەبەستت لە (كىوھكەى ئەو) چيە و ئەو كىوھ لە كوئىيە؟

سوزمان گوتى: من نازانم كىوھكەى ئەو، واتە ئەو كىوھى كە بە ناوى عيساوەيە

كەوتۆتە كوئىوھ و، مەبەستم ئەوھەيە كە ناوونيشانى تەواوى نازانم، بەلام زانيارىم ھەيە

كە لە دەوروبەرى كوفرناعوئدا چەند كىوئىك ھەيە كە عيسا بۆ خواپەرستى بۆى

پۆيشتووھ، بەلام ئەم كىوھ گوايە لە ناوھراستى ناوچەى جەليلەدايە و كەوتۆتە تەنیشت

شارىكەوھ و، بۆئەوھ ئەم كىوھەيان ھەلبژاردووھ تا تىپەپرىنى شوئىنكەوتووئى عيسا بۆ

گەشت بۆ ئەم كىوھ نەبىتە ھوى گەپرانى زۆر، چونكە لە شارىكدا لە بەيانىيەوھ تا شەر

و ھروہا لہ شہوہوہ تا بہیانی، ژماردہیکی زور لہ گہشتیاری سوار و پیادہ پیایدا دھروون و، تیپہرہوونی پھیرہوانی عیسا، پیویستی بہ بہدواگہرانی زور نییہ.

گوتم: سوزمان، بؤ ئەم ھەوالەہی کہ بۆت ھینام زور خوشحالم و سوپاست دەکەم و، من بینگومان لەو شاخە نامادە دەبم بۆئەوہی بتوانم عیسا ببینم. ئەم ناوچەہ چەندین رینگای لییہ. شاپرینگاکە رینگەہکە کہ بیژدە، واتە بە تەبەرییہ و ناوہرپاستی ناوچەہی جەلیلەدا تێدەپەر دەبیئت و، من پیموایہ کہ عیسا نابێ لہ کوفرناعومەوہ دور بی. بپو و بە ناتان بلی ئەو گویدریژانہ بؤ ئەو گەشتە نامادە بکات کہ بؤ ئەو شاخەہی دەکەین و گویدریژیکیش تاییبەت بکات بە تو، چونکہ من لەگەل خۆمت دەبەم تا تۆش بتوانی عیسا ببینی. لەلایەن منەوہ بە ناتان بلی کہ بپریاری من بؤ پویشتن بؤ ئەو کیوہ و مائناوایی کردنم لەگەل عیسا، نەگۆرہ و، تەنانەت ئەگەریش بکوژیم ئەوا ھەر دھروم بؤ ئەو کیوہ تا عیسا ببینم.

سوزمان گوتی: ئەوہی کہ تۆ گوتت، بە ناتانی دەلیم و، من سوپاسی تۆ دەکەم ئەہی کابرای پومی بؤ ئەو دوو کارہ چاکەہیەت. یەکەمیان بۆئەوہی منت ھینا بؤ ئیرہ و ئەوی تریان بۆئەوہی کہ دەتەوی منیش لەگەل خۆت بەریت بؤ کیوہکەہی عیسا تا بتوانم ئەو ببینم و مائناوایی لی بکەم.

من گوتم: وا باشتەر نییہ کہ من بپوم بؤ کوفرناعوم تاکو لہ شوینکەوتووانی عیسا نزیک بيمەوہ؟

سوزمان گوتی: نەخیر، چونکہ ئەگەر تۆ بپویت بؤ کوفرناعوم، قوتابیہکانی عیسا دەتبینن و، لەبەرئەوہی کہ دەزانن پومیت، گومانن لی دەکەن و وادەزانن بؤ نازاردانی عیسا ھاتووی، چونکہ فرمانی کوشتنی عیسا لەلایەن فرمانرہوای پومی ئەم ولاتەوہ دەرچووہ، بۆیہ ئاساییہ کہ شوینکەوتووہکانی عیسا نەتوانن گومان لە پومیہک بکەن.

من باوہرم بە قسەکەہی سوزمان کرد. ژنەکە گوتی: بەو جۆرہی کہ من بیستوومە، پەنگە ئەو پوژہی کہ عیسا مائناوایی لہ شوینکەوتووانی دەکات، رینگەہی بەدەستھینانی ژیانہی ھەتاھەتایی بە شوینکەوتووہکانی نیشان بەدات. شتیکی تر ئەوہیہ کہ من پیموایہ کاتی پوون بوویہوہ کہ عیسا لە چ پوژیکدا مائناوایی لہ قوتابی و شوینکەوتووانی دەکات، ئەوا ئەو ژمارہ قوتابی و شوینکەوتووہنہی کہ لە

کوفرناعومدان، به شهو لهو شاره دهردهچن و رهنگه له چند ریگایه کی جیاوازهوه
خویان به کیوه که بگه یهن.

سوزمان گفتی پیدام که له پوژی مائناوایی کردنه که ناگادارم بکاتهوه و دواتر
گوتی: من دهگه پیمهوه.

گوتم: سوزمان، تو که له ریگه یه کی دورهوه هاتوویت، ماندوویت، بویه نه مشهوه
لهو میوانخانه یه ی که من تیایدا نیشته جیم، پشوو بده و به یانی پرو.

به لام سوزمان گوتی که نایهت بو نهو میوانخانه یه چونکه نابی من و نهو پیکهوه
ببینن. چونکه هرکاتی ببینن که من و نهو پیکهوه یین، نهوا به قوتابییه کانی عیسی
پاده گه یهنن و نهوان به دگومان دهن و واده زانن پیلان و مه بهستی خراب له کاردایه.
ئینجا به بی نهوه ی نان بخوات و ته نانهت بی نهوه ی قومی ناو بخواتهوه، مائناوایی له
من کرد و پوشت بو نهوه ی بگه پیتهوه بو کوفرناعوم.

دوای گه پانهوه ی نهو، من ههستم کرد دلم لیوریز بووه به خوشی، چونکه هیوادار
بووم عیسا ببینیم و قسه ی له گه ل بکه م.

پیشبر کئی گالیسکه سواری

پوژئی پیش ئەوەی پیشبرکئی گالیسکه سواریه که له سێرکی شاری تەبەریه دەست پی بکات، کلودیا یهکی له خزمەتکارهکانی نارد بۆ لای من تا برۆم و ببینم. کاتی چوومه ناو مالهکهی کلودیا، ئەو پۆشاکێکی تایبەتی پۆمییهکانی پی پیشان دام و گوتی: مەزن تیوس، من ئەم پۆشاکەم بۆ تۆ دابین کردوو بۆ ئەوەی ئەو جله یههودیانهی که پۆشیوتە، بگۆریت و پۆشاکێ پۆمی ببۆشیت و له لۆجی تایبەتی مندا بیت و له پشتهی منوه رابوووستیت و، ههروهها ههلبەت دەتزانێ که من لهبەرئەوەی دۆستایهتیم له گەل تۆ ههیه، بۆیه ئەم شانازییهت به دیاری دهندهمی.

من بۆ ئەوەی ناچار نەبم جله یههودییهکانم لهبەر دابکنم و جلی پۆمی ببۆشم و جلی پۆمی بکهمه بهرم، گوتم: کلودیا من بهلێنت پی نادم که بهیانی له سێرک نامادهبم.

کلودیا پرسى: بۆچی؟

گوتم: بۆ ئەوەی ڕنگه ئەمشه و قوتابییهکانی عیسا بۆ بینینی عیسا برۆن بۆ شاخ و من دەبی ناماده بۆ ئەوەی له دواى ئەوانهوه برۆم بۆ شاخ و عیسا ببینم.

کلودیا گوتی: من ئاگام لهو بابەته ههبووه و دەمزانی که عیسا شوینکهوتوانی ئاگادار دهکاتهوه که پوژیکێ دیاریکراو له شاخ یهک ببینن، بهلام دانیابه ئەمشه و بهیانی ناگاته جی.

گوتم: کلودیا تۆ لهم بابەته ئاگادار بوویت؟

کلودیا گوتی: بهئێ.

لیم پرسى: کهى ئەم ههوالهت بیست؟

کلودیا گوتی: من ئەم ههوالهت لهو یۆحهننايهی که له خزمهتی پاشای گەلی ئیسرائیلدايه، بیستم.

پرسیم: بۆچی ئەم ههوالهت به من نهگوت؟

کلودیا وهلامی دایهوه: لهوانهیه پینی گوترايیت که ئاگای له زمانى بیست. بهلام من پیم گوت کاتی که دهروا بۆ شاخ و لهوی عیسا دهبینی، لهبارهی منوه قسهی لهگەل

بكات و بلىٰ كه من نه خوشم و پيوستم به چارهسەر ههيه. من دهزانم كه نهگەر عيسا دهست بهينىٰ به پارچه قوماشيكددا و نهو پارچه قوماشه بنيرىٰ بۆ نه خوشهكه و نهوئيش پارچه قوماشهكه بنالينىٰ له كه مەريهوه، يان بهو پارچه قوماشه جليك دروست بكات و له بهرى بكات، نهوا نه خوشينهكهى چارهسەر دهبىٰ. يوحننا كاتىٰ بۆ بينينى عيسا دهپوات بۆ شاخ، پارچه قوماشيك له گهل خوى دهبات و داوا له عيسا دهكات دهستى پيدا بينىٰ و، دواى نهوهى گهرايهوه، پارچه قوماشهكه دهوات به من و منيش له بهرى دهكهم و له نه خوشى پزگارم دهبىٰ.

گوتم: كلوديا، ئايا دهكرىٰ من بهم جلهى كه پووشيومه له سىرك ناماده بم؟ كلوديا گوتى: تۆ نهگەر برۆى بۆ جينگهيهكى تر جگه له سىرك، دهكرىٰ نهم جلانهت له بهردا بيت، بهلام له بهر نهوهى له خانهى (لۆج) مندا دهبيت، بۆيه دهبىٰ جلى برۆى له بهر بكهيت و، بهيانى وهره بۆ ئيره و هر ليره جلهكانى خۆت بگوڤره و دواى نهوهى هاتيه ناو سىركهكه، وهره بۆ خانهكهى من.

پوژى دواتر من ناچار بووم برۆم بۆ مالى كلوديا و لهوى جلهكانى خۆم بگوڤرم. ههركه چومه ناو مالى كلوديا، منيان برد بۆ ژورهكهى و سهيرم كرد جله پومييهكانى من وهكو پوژى پيشتر هر لهويدايه و ئارايشتگهريكيش لهوييه بۆ نهوهى پيشم بتاشىٰ و پرچم پرازينيتهوه. كلوديا جليكى زۆر بهشكوى ئهرخهوانى پوئيبوو و تاجيكي كردبووه سهرى. كلوديا پوئيشت و منيش له سىرك پىي گهيشتمهوه. له سىرك جينگهى كلوديايان له شوينيك تهرخان كردبوو كه پروبهپرووى خانهى هيرودى پادشا بيت و بتوانىٰ نهوىٰ ببينىٰ. دهبىٰ بلىم كه سىركى تهبهرييه گوره نيبه و له سىٰ ههزار تهماشاكه زياتر ناگرىت.

نهو پوژهى من چومه ناو سىركهكه، بينيم ههموو خانه و شوينهكان له لايهن نامادهبووهكانهوه پركراونهتوه و جينگهى بهتالى تيدا نابيينرىت. كاتىٰ ئيمه چووينه نهوىٰ، هيشتا هيروى نههاتبوو. پاشان سهههتا هيرودىاسى ژنى هيروى هات و، تهماشاجييه جوولهكهكان نهگهرجى له هاوسهگرهيهكهى له گهل هيرودىا نارازى بوون، كهچى ههلهلهيان بۆ دهكرد.

چهند دهقهيهك دواى هاتنى هيروى، ژمارهيهك له گلادياتورهكان هاتنه ناو سىركهكهوه و دوو دوو دهستيان كرد به زورانبازى. بهلام ههروهكو دياربوو، شمشير و

تيرەكانيان لە دار دروست كرابوو بۆئەوھى خوڤن نەپژىتتە سەر زەوى، چونكە جوولەكەكان پرقيان لە خوڤن پشتنە و، بۆيە ھىروديش لەبەر جوولەكەكان، بريندار كردن و كوشتنى گلادياتۆرەكانى لەناو سىركى تەبەرىيە قەدەغە كردوو.

دواى ئەوھى گلادياتۆرەكان پۆيشتن، ژمارەيەك لە ئەسپە رەسەنەكانيان بە دەورووبەرى سىركدا گىپرا و بە تەماشاجيەكانيان پيشان دا. ئىنجا ھاتە سەرھى گالىسكەسوارى. بە پىئى ئەو نەرىتەى كە لە پۆمەو تەشەنەى كردوو بۆ ھەموو جيگەيەك، پيش ئەوھى پيشپركىي گالىسكەسوارى دەست پى بكات، گالىسكەكان لە بەردەم تەماشاجيەكان تىپەردەبن بۆئەوھى بەھاي ئەسپەكانيان بۆ دەربكەوئت و لىخورى گالىسكەكان بناسن.

ھەركە گالىسكەكان بۆ ناسينيان كەوتنە جوئە، دەلالە گرەوكەرەكان كە ھەريەكەيان لەوحەيەكان بە دەستەوہ بوو كە بە چىنى مۆم (بۆ نووسىن) داپۆشرايوو، كەوتنە جوئە و لە تەماشاجيەكانيان دەپرسى كە گرەو لەسەر كام گالىسكەيان دەكات. ئەو پۆژە لە سىركى تەبەرىيە چەند گالىسكەيەك زياتر لە گالىسكەكانى تر سەرنجيان رادەكىشا، يەكىيان گالىسكەكەى ھىرود بوو كە ئەسپەكانى رەنگيان رەش بوو و خەلك وایاندەزانى پيشپركىكە دەباتەوہ. ئەوى تريان گالىسكەيەك بوو كە ئەسپەكانى رەنگيان سپى بوو كە ھى يەكى لە ئەستىرەكانى عەرەبستان بوو، سىيەمىنىش گالىسكەيەك بوو كە ئەسپەكانى رەنگيان زىپىن بوو و ھى يەكى لە ئەمىرەكانى سوريا بوو.

خەلك بپروايان وابوو كە يەكى لەو سى گالىسكەيە لە پيشپركىي گالىسكەسواريدا دەبىتە براوھى پيشپركىكە. لە پۆم وئاباوہ كە گالىسكەكان سى سى دەپۆن و كاتى يەكى لەو سى گالىسكەيە بردىەوہ، ئەوا دوو گالىسكەكەى تر لە پيشپركىكە دەردەكەن و دواى ئەوھى براوھەكان ديارىكران، ئەوكاتە يەك يان دوو جار گالىسكە براوھەكان (ھەر سى سى) پيشپركى دەكەن تا يەكىيان دەيباتەوہ و، لە خوئى كۆتاييدا دەردەكەوى كە براوھى يەكەم و دووھەم و سىيەم كامەيە. بەلام لە تەبەرىيە لەبەرئەوھى خەلك حەزيان لە ھەلەھەلا بوو و دەشيانويست جۆش و خرۆشى ئەسپەكان و لىخوپرەكان ببينن، بۆيە ھەموو ئەو گالىسكەكانى كە لە پيشپركىكەدا بەشدار بوون، بە يەكەوہ كەوتنەپى.

پیش ئەوەی پیشبەریکە دەست پێ بکات، من پیشبینیم دەکرد بە هۆی پێکدادان، دەست و پێی هەندی لە ئەسپەکان بشکێت و ڕەنگە بری لە سوارەکانیش بکوژێن. شوینی گالیسکەکانیان بە تیروپشک دیاری دەکرد و، لەبەرئەوەی هەموو ئەسپەکان بەگوێ بوون، بۆیە جیگیرکردنی گالیسکەکان لە شوینی خۆیاندا (پیش کەوتنەپێ) گرفتی دروست دەکرد.

لەپەر کلودیا ڕووی خۆی وەرگیرا بۆ دواوە و گوتی: مەزن تیوس، بری چەند پارەت پێیە؟

دەستم بە گیرفاندا کرد و گوتم: نزیکە ی سەد درەم پێیە.

کلودیا گوتی: من دەمووی لەسەر گالیسکە ی هیرود گروم بکەم، بۆیە سەد درەم کەمە بۆ ئەوە.

گوتم: لێرە بە دەستەپێنانی پارە کێشە نییە، چونکە هەموو سەرافەکانی تەبەرییە لەم سێرکەدان و پارە بەو کەسان دەدەن کە دەیانناسن.

کلودیا گوتی: بری پارە ی زیڕ نامادە بکە تا من لەسەر گالیسکە ی هیرود گروم بکەم.

من یەکی لەو سەرافانەم بانگ کرد کە لەنیوان تەماشاچەکاندا بوو و، ئەو نامە ڕێزلینانە ی کە ئاریستانووسی سەراف پێی دابووم، نیشانم دا و ئەویش بە خێراییی بیست سکه زیڕی پێ دام و منیش دەسکەیانم دا بە کلودیا تاکو لەسەر گالیسکە ی هیرود گروم بکات.

کاتی گروم کردنەکە ی کلودیا تەواو بوو، دەلالەکە بە منی گوت: کابرای ڕۆمی، تۆ گروم ناکە ی؟

من نامازەم بە یەکی لەو گالیسکانە کرد کە ئەسپەکانی ڕەنگیان نیلی بوو و گوتم: من لەسەر ئەم گالیسکە یە گروم دەکەم.

دەلالەکە بە سەرسامیەوه گوتی: ئەسپە لاوازهکانی ئەو گالیسکە یە بچوکتێن شەنسیان نییە بۆ سەرکەوتن و من بڕوام وایە کە ئەم گالیسکە یە لە دوا ی هەموویانەوه دەبێت.

گوتم: بەم حالەشەوه، من لەسەر ئەم گالیسکە یە گروم دەکەم.

دەلەلەكە گوتى: من گوڭزپايەلى تۆم و ئەركى خزمەتكوزارى من وادەخوازى كە ئەۋەى ئامادەبوۋەكان بىئانەۋى، ئەنجامى بىدەم و بېرى پارەى گىرەۋەكەيان بنووسم. ھەركە پىاۋە دەلەلەكە بېرى پارەى گىرەۋەكەى منى لەسەر ئەو گالىسكەيەى كە ئەسپەكانى پەنگيان نىلى بوو، نووسى، ھىرودى پادىشاى گەلى ئىسرائىل نىزە تايبەتتەكەى خۇى جولاندىۋە تاكو گالىسكەكان دەست بە پۇشتىن بىكەن. من لەھىچ شوىنى نەمىنىبوو كە گالىسكەكان بەر جۇش و خرۇشە ترسناكەۋە بەرى بىكەن. ھەندى لەو سوارانەى كە ئەزموونىان ھەبوو، بە ھەموو ھىزىانەۋە پەشمەى ئەسپەكانىان پادەكىشان بۇئەۋەى دوابكەون و لە سەرەتاي پۇشتىندا بە ھۇى جۇش و خرۇشى ھەمووانەۋە تووشى پىكىدادان نەبن، بەلام نەياندەتوانى پىش لە ئەسپەكانىان بىگرن.

گوڭزى ئەسپەكان لە سەرەتاۋە ئەۋەندە زۆر بوو كە دواى ئەۋەى گالىسكەكان بەرى كەوتن، سوارەى گالىسكەكەى ئەمىرى عەرەبىستان كە ئەسپەكانى پەنگيان سىپى بوو، نەيتوانى لە كاتى سوپانەۋە پىش لە ئەسپەكان بىگىرەت و، بۇيە تايەى گالىسكەكە لەگەل بەردى كەنارى سىرىك پىكىدا دا و من پىموابوو گالىسكەكە تىك شكارە، بەلام دەرگەوت ھەلەم كىردوۋە و چەرخەكە نەشكارە.

لە ھەمان خولى يەكەمدا لەناكاۋ دوو گالىسكە لە كاتىكدا كە دەيانويست بەرەو لاي چەپ بېرۇن، بە يەكەندا دا و شوفىرى گالىسكەى دوۋەم كە لەپىش گالىسكەى يەكەم بوو، بەجۇرىك پەرى كە دەتگوت مەنچەنىقى ھەلىكىردوۋە و، دواى ئەۋەى كەوتە خوارەۋە، كەوتە ژىر پىنى ئەسپەكانى گالىسكەكەى خۇى. كاتى گالىسكەكان تىپەرىن، ئەو پىاۋەيان، كە خويىناۋى بىبوو، بەرزكردەۋە و بىردىيان، بەلام گالىسكە بى شوفىرەكە بەردەوام بوو لە پۇشتىن و، ئەسپەكانى گالىسكەكە ۋەكو پۇشتىنى ئاسايى گالىسكەكانى تر، بە دەۋرى سىركدا دەگەرا.

شوفىرى گالىسكەكان بۇئەۋەى پىكابەرەكانىان دوابخەن، فىلىيان دەكرد و ھەندىكىان پىيان بەۋانى تر نەدەدا و، ھەندى لە شوفىرەكان بەو قامچىە درىزەى كە پىيان بوو، دەياندا لە پوخسارى ئەسپى گالىسكەكانى تر كە لە تەنىشتىانەۋە تىدەپەرىن بۇئەۋەى ئەسپەكانىان كوڭز بىكەن. ھەمويان ھەوليان دەدا پىش بىكەن و

ئەوانی تر دوا بکەون. خولانەوهی پیشبەرکیکە چل خولانەوه بوو و، دەبوویە چل جار بە دەوری سێرکدا بسوڕینەوه.

لە هەشت لای سێرکەکهوه، شازدە کەس، دوو دوو دانیشتیبوون و ئەو لەو حانەیان بەدەستەوه بوو کە بە مۆم داپۆشرا بوون و لەهەر خولانەوهیە کدا، تێپەر بوونی هەر گالیسکەیهکیان لەسەر لەوحە کەدا تۆمار دەکرد. ئەگەر گالیسکەیهک ئەوەندە دوا بکەوتایە کە لە سوڕیکی تردا ئەسپەکان پێی بگەشتنایەتەرە، ئەوا بەبێ ئەوهی خۆی سوڕەکهی پیش خۆی تەواو کردبێ، لە پیشبەرکیکە دەریان دەکرده دەرەوه و، هەر گالیسکەیهک لە پیشبەرکیکە بەتایەتە دەرەوه، جێی بۆ ئەو شوفیرانە ی تر، کە دەیانتوانی باشتەر بەاژوون، فراوان دەکرد. من هانی سوارەکانم دەدا و ئەگەرچی کە بەهۆی چوونە دەرەوهی چەند گالیسکەیهک جینگە ی ئەوانی تر فراوانتر ببوو، بەلام دیسان لێخوڕینی گالیسکەکه لە سێرکدا بە خیراییەکی مەرگهین، گرفتێ هەبوو و لە هەموو ساتیکدا مەترسی مەرگ هەرەشە ی لە سوارەکان دەکرد، بۆیە ئەگەر ئەوهی بەهێز نەبووایە، خۆی و ئەسپەکانی بەکوشت دەدا.

بەوجۆرە ی کە خەلک و دەلالەکان پیشبەرییان کردبوو، لە هەموو سوپانەوه کاندای هەرسی گالیسکەکه ی هیرود و ئەمیری عەرەبستان و ئەمیری سوریا لەپیشتر بوون، بەجۆریک کە خەلک دُنیا بوون کە ئەو سێ گالیسکەیه یە کەم و دوووم و سێیەم دەبن. هەر جارێک کە ئەو گالیسکەیه ی هیرود کە ئەسپەکانی رەنگیان رەش بوو، لە بەرامبەر کلودیا تێدەپەڕین، هیرود هەستی خۆشحالی دەرەبەری و هەموو تەماشاجیهکانیش دەنگی خۆشحالییان بەرز دەکردهوه. ژمارە ی ئەو کەسانە ی کە لەسەر هەرسی گالیسکە ی هیرود و ئەمیری عەرەبستان و ئەمیری سوریا گرەویان کردبوو، زۆر زیاتر بوو لە ژمارە ی ئەو کەسانە ی کە لەسەر گالیسکەکانی تر گرەویان کردبوو.

خەلک بە هاوارەکانی خۆیان شوفیرەکانی ئەو سێ گالیسکە یان هان دەدا، بەلام لە سوپانەوه ی سێ و پێنجەمدا رووداویکی چاوه پواننە کراو پووی دا و ئەوهش ئەوه بوو ئەو گالیسکەیه ی کە من گرەوم لەسەر کردبوو و رەنگیان نیلی بوو، چەند گالیسکەیهکی بەجێ هێشت و لەو سێ گالیسکەیه ی کە لە پیشەوه بوون، نزیک بویەوه. ئەو گالیسکەیه ی کە ئەسپەکانی رەنگیان نیلی بوو، لە سوپانەوهکانی پیشتردا ئەوەندە دواکەوت کە وادەزانرا لە پیشبەرکیکە دەکریتە دەرەوه، بەلام لە سوپا ی سێ و

پینجهم بهدواوه ئهسپهکانی ئه و گالیسکهیه دهتگوت گیانی تازهیان بهبهردا کراوه و پیشی ئهسپهکانی همدوو ئه میری سوریا و ئه میری عه ره بستانیشی دایه وه.

ئاماده بووه کان بهجۆریک له پیشکوتنی ئه و گالیسکهیه سهرسام ببوون که له سووپی سی و نۆیه مده غه لبه غه لب و هاوارکردیان نه ما و، خه لک به سهرسامیه وه سهیری ئه و گالیسکهیان ده کرد. له کۆتایی سووپی سی و نۆیه مده ئه و گالیسکهیه ی که ئهسپهکانی رهنگیان نیلی بوو، به هاوتهریب له گه ل گالیسکهکانی هیرودی پادشای گه لی ئیسرایلدا ده رویشت، به لام دیاربوو که ئهسپه رهنگ نیلییه کان توانای پیشکوتنیان هه بوو، چونکه دوا ی چهند ساتیک که گوئی ئهسپه نیلییه کان هاوتهریب بوو له گه ل گوئی ئهسپه ره شه کان، ئهسپه نیلییه کان پیشیان دایه وه.

شوفیری گالیسکه که ی هیرود بهجۆریک قامچی ده دا له ئهسپه ره شهکانی خۆی که واتدهزانی دهیهوی به لیدانی قامچی له شیان له ت له ت بکات، به لام به لیدانی ئهسپه کان ئهنجامی وه ده گرت، چونکه ئهسپه ره شهکانی گالیسکه که ی هیرود له سووپی چله مده بهجۆریک ماندوو ببوون که نه یانده توانی خیراتر برۆن، له کاتیگدا که ئهسپه نیلییه کان وه کو ئه وه وابوو که تازه ده ستیان کردبی به پیشپرکی و، به بی ماندوو بوون پیشپرکییان ده کرد.

ئه و ده لاله ی که ئاماده بوو له گه ل من گره و بکات، هات بۆلای من و پیروزیایی ئی کردم و سه دوپه نجا سکه زیبری ژمارد و گوئی: ئه مه به شی تۆیه. پاشان لئی پرسیم: تۆ چۆن پیشبینیت کرد که ئه و گالیسکهیه ی ئهسپهکانی رهنگیان نیلییه، پیشپرکیکه ده باته وه؟

گوتم: من پیشبینیم نه کرد، به لکو شهوی رابردوو له خه ونمدا بینیم که ئه و گالیسکهیه ی که ئهسپهکانی رهنگیان نیلییه، ده بیاته وه.

من راستم به ده لاله که گوئ، چونکه شهوی پیش روژی پیشپرکیکه خه ویکم بینیی که به کورتی بهم جۆریه: له خه ومدا بینیم که من له سیرکی ته به رییه دام و خه لک له سه ر گالیسکه کان گره و ده کن. من له حاله تی خه یالدا بینیم ئه و راوچییه ی ماسی که ئه و شه وه دوا ی تۆفانی ده ریاجه ی جه لیله من و لیخورهکانی به له مه که ی جی کرده وه، له سیرکدایه و گالیسکهیه کی پی پیشان دام که ئهسپهکانی رهنگیان نیلی بوو و گوئی ((له سه ر ئه م گالیسکهیه گره و بکه چونکه بیگومان پیشپرکیکه ده باته وه و خه لاته که

دەكات بە نىسبى تۆ و، دواى ئەوھى خەلاتەكەت وەرگرت، بېرۇ بۇ تەماشاخانەى ئەم شارە و خەلاتەكە بدە بە كچىكى گەنج كە سەرپەرشتىارەكەى خۆى لەدەست داوہ و لەو تەماشاخانەدايە، چونكە ئەو خەلاتەى كە تۆ وەرى دەگرى، بۇ تۆ بايەخى نىيە بەلام بۇ ئەو كچە بى سەرپەرشتىارە زۆر بايەخى ھەيە)).

من ئەو بەشەى خەوہكەم كە پەيوەندى بە گالىسكەكەوہ ھەبوو بۇ دەلالەكەم گىرايەوہ و بەشەكەى ترم پى نەگوت. بەلام ئەو پۆژە، دواى ئەوھى كە چوومە ناو سىركەكەوہ و چاوم بەو گالىسكەيە كەوت كە ئەسپەكانى رەنگيان نىلى بوو، خەوى شەوى رابردووم ھاتەوہ ياد و لەسەر ئەوہ گرەوم كرد.

دواى تەواوبوونى پىشپركىنى گالىسكەسوارىيەكە، كلوديا پىنى گوتە كە لەگەلئيدا بېرۇم بۇ كۆشكى ھىرود، چونكە كلودياى بانگھىشت دەكرد، بەلام من نەپۆشتم بۆيە بە كلوديام گوت كە لەبەرئەوھى من بانگھىشت نەكراوم بۆيە نارۆم. كلوديا گوتى كە ئەو دەتوانى من لەگەل خۆى ببات و، ئەوہندە رېزى ھەيە كە بەبى بانگھىشت كەسىك لەگەل خۆى بباتە ناو كۆشكى ھىرودەوہ. بەلام من ئەوم تىگەياند كە رۆيشتن بۇ كۆشكى ھىرود بەبى بانگھىشتكردن، بۇ من باش نىيە و كلودياش بەوہ رازى بوو.

دیداریکی نوی له گهل میرنا

هرکه پیشپرکینی گالیسکه سواریهه که ته واوبوو، خه لک له سیرک چوونه دهره وه و سیرک کهسی تیدا نه ما و له جیاتیدا زوری خه لکه که شه قامه کانی ته بهریه ی قه له بالغ کرد.

من له بهرئوه ی بوم دهرکه وت که بهشی یه که می خه وه که م به پوئیا یه کی راست دهرچوه، زانیم بهشی دووه میش به راست ده گهری و له ته ماشاخانه که ی (هولی شانوی) شاری ته بهریه دا کچیک هیه که سه پرشستیار نییه و، من ده بی خوم بگه یه نمه نه و، نهو خه لاتهی که له سیریک و هر مگرتوه پی بدم. نهو هبوو که له نیو کومه لی خه لکه که دا ریگام بو خوم کرده وه و پو شتم بو ته ماشاخانه که.

کهس له هولی شانویه که دا نه بوو و شانویان نه نجام نه ده دا تا ته ماشاکر تیدا بیت. من به ناوه راستی شوینی دانیشتنی ته ماشاچییه کاندایه تپه پریم و خوم گه یانده کوتایی هولکه، واته سه کۆکه. من دهمزانی که هه موو هولیکی شانوی چهن دین ژیرزه مینی هیه بوئوه ی نه کتیره کان تاییدا جله کانی خویان بگۆپن و، نهو نه کتیره انهی که له شاره کانی تره وه دین، له وی نیشته جی بین و ناچار نه بن له میوانخانه بمیننه وه و کری بدن.

لهو پلیکانهی که له پشتی سه کۆی هولکه که دا بوو، پو شتمه خواره وه و چوومه ناو پاره ویکی دورودریژ و، دیار بوو که له هردوو لای نهو پاره وه دا چهند ژیرزه مینیکی لییه. له وی پیاویکی یونانی به سالداچوو دهرکه وت که چاوه کانی له مهستیدا ناسایی دهرنه ده که وت.

پیره پیاوه یونانییه که به گۆچان دهرپوشت به ریگادا و کاتی منی بینی، پرسی: تۆ کییت و لیره دا چی ده کهیت؟

گوتم: به منیان گوتوه کچیکی گهنج، که به خپوکهری خوی له دهست داوه، له م ته ماشاخانه یه دایه، بویه من هاتوم تا بیبینم.

پیره پیاوه که کاتی نه م قسه یه ی له من بیست، به وردی سه یریکی کردم و پرسی: تۆ خه لکی کویت؟

گوتم: تو کارت به ناسنامه‌ی من چیه؟

پیره پیاوه که گوتی: نه‌گەر هاتووی ئه‌و کچه گه‌نجه لی‌ره ببه‌ی، ده‌بی بزانی که من ناهیلّم لی‌ره بجیته دهره‌وه، چونکه دوا‌ی ئه‌وه‌ی براکه‌ی کۆچی دوا‌ی کرد، من جه‌سته‌ی براکه‌یم به پاره‌ی خۆم ئه‌سپه‌رده کردووه و له‌و کاته‌وه تا ئیسته من خواردنی پی دده‌م و، هه‌رکه‌سی بیه‌وی ئه‌و کچه لی‌ره بیات، ئه‌وا ده‌بی پاره‌کانی من تا دوا‌یین (پشین) بداته‌وه، نه‌گینا ری‌گر ده‌بم له‌ پۆیشتنی ئه‌و کچه.

من ده‌ستم برد بۆ گیرفانی خۆم و ده‌نگم له‌و سکه زی‌رانه‌وه هی‌نا که له‌ناویدا بوو. هه‌روه‌ها به‌و پیاوهم گوت: تو من ببه‌ بۆلای ئه‌و کچه و، به‌لینت دده‌می که تا دوا‌یین پشیز قه‌رزی ئه‌و کچه‌ت پی بده‌مه‌وه.

پیره پیاوه یۆنانییه‌که کاتی ده‌نگی پاره‌کانی له‌ گیرفانی مندا بیست، دلی گه‌رم بوو. ئینجا منی له‌ پاره‌وه‌که‌وه برد و دهرگایه‌کی کرده‌وه پاشان ژیرزه‌مینکی بچوک و تاریک دهرکه‌وت. پووناکییه‌که له‌ دهرچه‌یه‌کی بچوکه‌وه که له‌ سه‌رووی دیواری ژیرزه‌مینه‌که‌وه بوو، پرشنگی ده‌دایه‌وه، به‌لام ئه‌و پووناکییه‌ی که هاته ناو ژیرزه‌مینه‌که‌وه، ئه‌وه‌نده کزبوو که من له‌ سه‌ره‌تا که‌سم له‌و ژیرزه‌مینه‌دا نه‌بینی.

دوا‌ی چهند ده‌قه‌یه‌که که چاوه‌کانم به‌ تاریکی داها‌ت، سه‌یرم کرد ئافه‌ره‌ته گه‌نجه‌که له‌ گۆشه‌یه‌کی ژیرزه‌مینه‌که‌دا ئه‌ژنۆکانی گرتۆته باوه‌ش و دانیشتوووه و پرچه‌کانی به‌ر پوخساری گرتوووه به‌جۆریک که پووخساری نه‌ده‌بینرا. له‌و ژیرزه‌مینه‌دا ته‌نیا یه‌که چه‌سیر و گۆزه‌یه‌کی ئاوی لی بوو، ئیتر نه‌ جیگه‌ خه‌ویکی لی بوو و نه‌ خواردن.

له‌ پیره پیاوه‌که‌م پرسی: مه‌گەر ئه‌م کچه گه‌نجه نه‌خۆشه‌ و نا‌جولئی؟

پیره پیاوه‌که گوتی: نه‌خیر، ئه‌و نه‌خۆش نییه‌ به‌لکو عیناده؟

گوتم: بۆچی ده‌لینت عیناده؟

پیره پیاوه‌که گوتی: به‌هۆی ئه‌وه‌ی له‌م شاره‌دا پینشپرکینی گالیسکه‌سواری ئه‌نجام درا، دوو سی پۆژ له‌مه‌وپیش ژماره‌یه‌کی زۆر له‌ بیانیه‌کان هاتنه‌ ئه‌م شاره‌وه. من به‌م کچه گه‌نجه‌م گوت که له‌گه‌ل خۆم ده‌یبه‌م بۆ دهره‌وه‌ی شار بۆئه‌وه‌ی له‌وی گۆرانی بلینت و سه‌ما بکات و به‌م شیوه‌یه‌ پاره‌ له‌ بیگانه‌کان وه‌ربگرین. من دنیابووم که نه‌گه‌ر ئه‌م کچه‌ پازی بووایه‌ له‌ ته‌نیشته‌ دهره‌وه‌که‌ی ئه‌م شاره‌وه گۆرانی بلینت و سه‌ما بکات، ئه‌وا له‌به‌رئه‌وه‌ی بیانیه‌کان له‌و ریگه‌یه‌وه ده‌هاتنه‌ ژوره‌وه و ئه‌ویان ده‌بینی، پاره‌یه‌کی

باشمان بدهست دهینا. بهلام ئەم کچه سهرسهخته قهرزاري منه و نامادهیه برسیتی بکیشی، بهلام گۆرانی نهآیت و سهما نهکات.

گوتم: دياره خواردنی پی نادهیت و ئەم کچه گهنجه به برسیتی دههینتیهوه. پیره پیاوه یۆنانییهکه گوتی: من کابرایهکی ههژارم و ناتوانم پاره بۆ ئەم کچه گهنجه پهیدا بکەم، لهگهڵ ئەمهشدا تا ئەمڕۆ نههیشتوو له برسیتیدا بمری. پرسیم: کی بهخۆکهری ئەم کچه بوو؟

پیره پیاوهکه گوتی: براكهی بهخۆکهری ئەم کچه بوو. ئەو لیڤه نهخۆش کهوت و مرد و، بهو جۆرهی که گوتم من به پارهی خۆم لاشهکهیم ئەسپهرده کرد.

پرسیم: ئەم کچه ئەمڕۆ بهخۆکهری نییه؟

پیره پیاوهکه وهلامی دایهوه: نهخیر.

من بهرهو لای کچه گهنجهکه رۆشتم و دهستم دا له شانەکانی بۆتهوهی ناگاداری بکهمهوه له خۆم. ئینجا ئەو کیسه پارهیهی که سهدوپهناجا سکه زیڤی تیدا بوو، له گیرفانم دهرمهینا و بهو کچه گهنجهم گوت: سهدوپهناجا سکه زیڤ لهم کیسهیهدايه و من راسپێردراوم ئەو بره پارهیه بدهم به تۆ، ئیستهش ئەم پارهیه بگره و قهرزهکهی خۆت بدهروه بهم پیره پیاوه و بۆ ههر شوینیک که دتهوهی، بپۆ.

کاتی پیره پیاوهکه بیستی که سهدوپهناجا سکه زیڤ لهو کیسهیهدايه و من دمهوی ئەو بره پارهیه بدهم بهو کچه، له سهرسامیدا دهنگیکی ئی بهز بۆوه و گوتی: ئەم خهزینهیهی قارون له کوپوه گهیشتوو بهم کچه؟ پاشان دهستی درێژ کرد تا ئەو کیسهیهی که خستبوومه بهردهمی ئەو کچه گهنجه، ههلبگریت.

بهلام من دهستپیشخهريم کرد و کیسهکهم لهسه زهوی ههنگرتوه و خسته گیرفانمهوه و به کچه گهنجهکهم گوت: بۆچی قسه ناکهیت؟ تۆ کینیت و لیڤه چی دهکیت؟ ئایا به مهیلی خۆت لهم ژیرزهمینه دانیشتوویت یان ئەم پیاوه پیره تۆی لیڤه زیندانی کردوه؟

پیره پیاوهکه گوتی: ئەم کچه ناتوانی قسه بکات، چونکه برسییهتی، بۆیه پارهیهکم بدهری با بپۆم و کهمیک خواردنی بۆ بکرم و دواي ئەوهی نانی خوارد، زمانی دهکرتیهوه. من سکهیهکی زیرم خسته ناو دهستی ئەو پیاوه پیرهوه و ئەویش پۆشت و، ئیتر من لهو ژیرزهمینهیدا مامهوه.

پیره میژده که نهونده به خیرایی گه پرایه وه که من زانیم ئەو نانە ی له دەرەوه نه کپروه، به لکو له مائی خوئی که ده که ویتە ناو ته ماشا خانە که وه، هیناویه تی. پیره میژده که نانە که ی خسته به رده می کچه گه نجه که و، نافره ته که ش پاروویه ک له نانە ی خسته دهمیه وه و پاشان گوتی: له م پارهیە ی که بو منت هیناوه پیچ سکه زیڤی لی بده به م پیره پیاوه، چونکه قهرزی ئەم پیاوه له لای من بو ئە سپهرده کردنی براهم و ئەو خواردنانە ی که پیی داوم، له سی یان چوار سکه زیڤ زیاتر نییه، به لام من پینج سکه ددهم بهو بوئە وه ی بزانی که من ئە گهرچی نافره تم، به لام له گه ل پیاویکی وه کو ئەودا جیاوازیم هیه.

دهنگی ئەو نافره ته ناشنا بوو به گویم و به وردی سهیری روخساریم کرد، به لام له بهر ئە وه ی روخساری به پرچی دا پوشرابوو بویه نه متوانی به باشی بیناسم. من پینج سکه له کیسه که دهرهینا و دام به پیره میژده یونانییه که و، پیره میژده که وه ریگرت و خسته گیرفانییه وه و، نافره ته گه نجه که ش به تورپیه وه گوتی: نیسته که قهرزه که ی خۆت وه رگرتۆ ته وه به تهنیا جیمان بهینله.

پیره پیاوه که له ژیرزه مینه که چوه دەرەوه و دوا ی ئە وه ی دور که وته وه، نافره ته که لیی پرسیم: تو له جیاتی ئەو سه دوپه نجا هزار سکه زیڤی که دهیده ی به من، چیت لیم ده ویت؟ نایا چهز ده که ی له گه ل من رابویریت کهوا ئەم پاره زۆره دده ی به من؟

گوتم: نه خیر، من که سیک نیم که له گه ل ژنان رابویرم، به لکو به منیان گوتووہ بینم بو ئیره و ئەم پارهیە بدهم به تو و، منیش تهنیا ئەرکی خۆم به جی هیناوه.

ژنه که گوتی: کی به توی گوتووہ بییت بو ئیره تا ئەم پارهیە بده ی به من؟

گوتم: پیاویکی پایه بهرز به منی گوت که ئەم پارهیە بدهم به تو.

ژنه که پرسی: نایا ئەم پارهیە هی تویه یان هی ئەو پیاوه پایه بهرزیه؟

گوتم: هی منه، به لام ئەو پیاوه پیشنیاری کرد که ئەم بره پارهیە بدهم به تو.

ژنه که پرسی: به مندالم دهزانی کهوا بهم جوړه قسم له گه ل ده که ی؟ چون ده کری پیاویک له سه دوپه نجا سکه زیڤ که هی خو یه تی، خو ش بییت و بیدات به نافره تی که به بی ئە وه ی داوا ی شتی بکات له و ژنه؟ به لام بزانه که من بریارم دابوو ئە مشه و له م ژیرزه مینه دا کوتایی به ژیا نی خۆم بهینم و به پرچم خۆم بخنکینم.

لهو كاتهدا ژنه گهنجهكه پرچی له پوخساری لادا، ئینجا من ئهوم ناسییهوه و
گوتم: ئای میرنا ئه مه توئی؟

له سه رهتای ئه م سه رگورشته یه دا گوتم كه كاتی له مسیره وه به كه شتی بهرئ
كه وتم تاكو برۆم بۆ یوده، له كه شتییه كه دا به دوو هونه رمه ند كه خوشك و برا بوون،
ئاشنا بووم و ههروه ها گوتم كه ئه وانیش ده رۆیشتن بۆ یوده بۆئه وه ی له وئ گۆرانی
بلین. ژنه كه ناوی میرنا بوو كه لهو كاته دا لهو ژیرزه مینه نیوه تاریكه دا ناسیمه وه. به لام
له بهرئه وه ی من جلی یه هوو دیم له بهر بوو، میرنا منی نه ناسییه وه تا خوّم پی ناساند.
ئیت لهو كاته دا كه وته گریان و دلته نگیه كه ی زۆر كاری ئی كردم و گوتم: میرنا،
چی بوو كه تو گرهفتاری ئه م دۆخه بوویت و ناچار بوویت له م ژیرزه مینه نیوه تاریكه دا
بژیت؟

ئهو گوئی: مهزن تیوس، بهو جوړه ی كه ده یزانی من و براكه م هاتین بۆ ئه م شاره
تا لیږه نمایش بکهین و پاره پهیدا بکهین. دواى هاتنمان بۆ ئه م شاره، پیمان نایه
شاری (پرا) وه كه یه كيكه له شاره كانی ئیږه و، پوژئى نمایشمان تیداكرد و له پر
جوله كه كان به بهرد هیڤشیان بۆ هیناین و ئیمه یان بهردباران كرد و، ئه گه ر پامان
نه كرده یه، هه ر له ویدا ده كوژراین. دواى ئه وه ی له وئ پامان كرد، هاتین بۆ ئه م شاره و
لیږه دا كه تایبه ته به نیشته جئ بوونی هونه رمه ندان، نیشته جئ بووین.

دواى پوژئى براكه م نه خووش كه وت و دواى چه ند پوژ نه خووشی، مائناوایی له ژیان
كرد و، ئیمه هه رچه كمان هه بوو له شاری پرا به جیمان هیشت و هه له اتین تاكو گیانمان
بپاریزن، من نه متوانی جه سته ی براكه م ئه سپه رده بکه م، بۆیه ئه م پیره پیاوه یونانییه كه
خزمه تگوزاری ئه م ته ماشاخانه یه، لاشه ی براكه می به پاره ی خوئی ئه سپه رده كرد. لهو
پوژه وه ی كه من له پرا هه له اتم، به هوئی بهر كه وتنی به رده كان ناتوانم برۆم له رئ، به لام
ئه م پیره پیاوه زۆری لئ ده كردم تا سه ما بکه م و منیش له بهرئه وه ی نه مده توانی
داواكاریه كه ی جیبه جئ بکه م، خواردنی پی نه دام و، منیش كه توانای سه ما كردنم له
خوّمدا به دی نه ده كرد، هه ر لیږه دا راده كشام و چاوه پروانی مه رگی خوّم ده كرد.

میرنا دواى ئه م قسه یه هه ستایه وه و ده سته ی به گریان كرد و گوئی: مهزن تیوس،
تا ئهو پوژه ی كه براكه م زیندوو بوو، من دلم قايم بوو و ده شمزانی كه ده توانم
سه ركه وتن به ده ست به ینم. من و براكه م ته واو كه ری یه كتر بووین و ئیسته كه ئهوم

لەدەست داو، بوونی من وەکو بوونی ناتەواو وایە و خۆم وەکو کەسێکی بێدەست و پێ دیتە بەرچاو. مەزن تیوس، ئەم پارەیییەکە تۆ بۆ منت هێناوە دەبیتە هۆی ئەوەی کە من فریو بخۆم و واز لە بریاری خۆم بۆ خۆکوژی بهێنم. من دەزانم کە دواى براکەم، نەك هەر درێژەپێدانی ژيانى هونەرمەندی، بەلکو درێژەپێدانی هەرجۆرە ژيانیک بۆ من مەحالە و، وا باشترە پارەى خۆت ببەیت و من بە حالى خۆم جێ بهێڵیت تا کۆتایی بە ژيانى خۆم بهێنم.

گوتم: مینا، ئەم قەسەیی تۆ شیتانەیه. سەیری هەركەسى بکەى بۆت دەردەكەوى كە باوك يان دايك يان برائى لەدەست داو، بەلام درێژە بە ژيانى خۆى دەدات. داخى گرانى يەكێ لە كەسە نزیكەكانى وەكو برا زۆر بەنازەر، بەلام مروۆ چارى نیه جگە لەوەى كە دەبێ ئارام بگریت.

كاتى گفتوگۆكەى ئیمە گەيشتە ئێرە، پیرەپیاوێكە بە قاپیكى گەورەى پڕ لە ئاوگوشت و نانیکەو هاتەو و قاپە ئاوگوشتەكەى لەبەردەم مینا دانا و گوتى: من پیموایە كە ئاوگوشت بۆ تۆ باشترە لە نانى وشك و، باشتر وایە لەم ژێرزەمینە برۆیتە دەرەو و لە ژوریکى تەردا، كە فەرش و جینگەى خەوى لێیه، بژیت.

پاشان بە منى گوت: تۆش ئەگەر حەز دەكەیت دەتوانى ئەمشەو لەو ژورەدا بیت كە من دەیدەم بەو ژنە.

بە پیرەپیاوێكەم گوت: لێرە بپرو و بەتەنیا جێمان بهێلە، چونكە ئەگەر تۆ لێرەبیت، دەبیتە پێگەر لەوەى كە ئیمە بتوانین پێكەو قەسە بكەین. پیرەپیاوێكە پۆشت و بینیم كە مینا بە ئیشتیهاو دەستى كرد بە خواردنى ئاوگوشت و نانەكە.

گوتم: من دەتوانم هەست بكەم كە بۆچى جوولەكەكان تۆیان بەردباران كرد، چونكە وابلأو كە ژنەكەى هیرود كە بەپێچەوانەى یاساكانى ئایینى یەهوودى بوو بە ژنى ئەو پیاو، بەجوانى سەمای كردوو و بە سەمای خۆى توانیویەتى هیرود بۆلای خۆى رابكێشیت و، هەربۆیه جوولەكەكان رقیان لەو ژنانە دەبیتەو كە سەما دەكەن و، كاتى سەماكەرىك دەبینن، بەردبارانى دەكەن.

مینا گوتى: بەردەكانى یەهوودیەكان ئەوەندە منیان لاوازتر كردوو كە تا ئەو پۆژەى زیندووم، ناتوانم سەما بكەم.

گوتم: ئەگەر تۆنەتوانى، ئەوا ھېچ روو نادات و، بۇ پەيداكردى بژئوى توشى ناپرەحتى نايىت، چونكە دەتوانى بەم پارەيەى كە بە تۆم داوہ، سەرمایە پىكەوہ بنىت و لە يەككە لە شارەكانى مىسر دوكانىك دابنىت و سەقالى كاركردى بىت.

مىرنا كىسە پارەكەى لە من وەرگرت و گوشى و، سەكەكانى ناوى پشكنى و لىى پرسىم: بۆچى ئەم پارەيە دەدەى بە من؟

گوتم: ئەم پارەيە بە پىي پىشنىارى راوچىيەكى ماسى لەلەين منەوہ دەدرى بە تۆ. ئەو راوچىيە دەيگوت كە من لە پىشپركىيەكى گالىسكەسوارىدا خەلات وەرەگرم و لەبەرئەوہى پىويستەم بەو خەلاتە نىيە، بۆيە باشتر وايە بىدەم بە كچىكى گەنج كە بەخىوكەرەكەى لەدەست داوہ.

مىرنا برك سەيرى منى كرد و گوتى: ئايا ئەو راوچىيە پىاويكى گەنجى لاواز و كەمىك بەرزتر لە ئاستى ناوگىن نەبوو، ئايا لەسەر مەچكەكانى ھەردوو دەستى نىشانەى برىن نەدەبىنرا؟

بە سەرسوپمانەوہ لە مىرنام پرسى: تۆ چۆن ئەم نىشانانە دەناسى؟ ئەم نىشانانەى كە تۆدەيلىت، نىشانەكانى عىسايە، ئايا مەگەر تۆ ئەوت بىنيوہ؟

مىرنا گوتى: دواى ئەوہى جوولەكەكان ئىمەيان بەردباران كرد و ئىمە ھەلھاتىن، لە ھېچ يەكى لە گوندەكانى جوولەكەكان خواردنىان بە ئىمە نەدەفرۆشت و، من نازانم چۆن دەيزانى كە ئىمە، واتە من و براكەم دوو ھونەرمەندە پاكردووہكەين و، دەيگوت كە جوولەكەكان بەھۆى تەترەكانى خۆيانەوہ ھەوالى پاكردنى ئىمەيان بە دانىشتوانى ئەو گوندانەى كە لەسەر پىگاكەى ئىمە بوون، داوہ و ئىمەش كە نەمانتوانى لە ئاوايىەكان خواردن بەدەست بەينىن، بە گولچىنەوہ سكى خۆمان تىر دەكرد تا پۆژىك عەسرەكەى گەيشتىنە سەر بىرىك و ئاومان لە بىرەكە ھەلگۆزى و تىنويەتییەكەمان شكاند و دەست و دەموچاومان فىنك كەردەوہ. دواى ئەوہ، پىاويك لە پىگاوہ ھات و من سەيرم كرد كە ئەو گەنجە لاوازە و قىافەيەكى زۆر دلگىرى ھەيە و شوئىنەوارى پىز و چاكەى لە پوخسارىدا دىاربوو. دواتر سەيرى پىيەكانىم كرد و بىنىم سەر ھەردوو پىيەكەى برىندارە و دوو برىنىش لە مەچەكى ھەردوو دەستىدا ھەبوو.

ئەو پىاوە لە براكەم نرىك بوويەوہ و گوتى ((من تىنوومە، كەمىك لەو ئاوەم بەدرى كە لەم بىرە ھەلتگۆزىوہ تا تىنويەتییەكەم بشكىت)). براكەم گوتى ((لەبەرئەوہى تۆ

یەھوودیت، بۆیە من ئاو نادەمى و ئەگەر بشبىنم لەناو ئاگردا دەسوتىتى، یەك دلۆپ ئاو ناکەم بە ئاگرەكەدا تا لە بلیسەى ئاگرەكەى تۆ كەم بکاتەوه).

ئەو پیاوھ لە من نزیك بوویەوھ و گوتى ((ئەى ئافرەت، من تینوومە و كەمىك ئاوم بەدرى)). من سەتلهكەم خستە ئاو بىرەكەوھ و ئاوى فینكە لە بىرەكە ھەلگۆزى و دام بەر پیاوھ گەنجە كە دیار بوو زۆر تینوویەتى، ئەویش ئاوەكەى لە من وەرگرت و نۆشى كرد، و، دواى ئەوھى تیرئاو بوو، من پیم گوت ((دانیشە تا برىنى پنیەكان و دەستەكانت بشۆم)). ئەو پیاوھ دانیشت و من برىنى ھەردوو قاچى و ھەردوو دەستیم شوشت و، كاتى خەرىكى شۆردنى برىنەكانى بووم، بە سەرسوپمانەوھ سەیرم كرد ھەم دەستەكانى و ھەم برىنى قاچەكانى، لە دوو لاوھ برىندار بووھ.

گوتم: ((كابراى لاو، چیت بەسەر ھاتووھ كە دەست و پنیەكانى تۆ بەوجۆرە برىندار بووھ؟)) ئەو پیاوھ گوتى ((منیان بە چوار میخدا داكوتا)). ئەگەرچى بە بیستنى قسەى ئەو پیاوھ سەرسام بووم، بەلام ھەستەم كرد راست دەكات، بە تايبەت كاتى مرۆڤ سەیرى پوخسارى ئەو پیاوھى بگردایە و ھەیبەتى ئەوى ببینایە، بۆى دەردەكەوت كە مەحالە پیاویكى وەكو ئەو درۆ بکات. برىنى مەچەكەكانى دەستى كە لە دوو لاوھ بوو، و، ھەروھەا برىنى پنیەكانیشى كە دیاربوو لە دوو لاوھى، دەرىدەخست كە شوینى چەقینى میخە.

لەو پیاوھم پرسى ((مەگەر تۆ چیت كردبوو كەوا لەخاچیان دایت؟)). ئەو پیاوھ گوتى ((من وتەى خودام دەگەیانده خەلك و پیم دەگوتن كە بگەرینەوھ بۆلاى خودا)). دواى ئەوھ گوتى ((ئەى ئافرەت، ئەوھى كە تۆ ئەمرۆ بۆ منت كرد، لە راستیدا بۆ ئەو كەسەت كردووھ كە منى ناردووھ و، لە پاداشتى ئەم كارەت لە گوناھەكانت خۆش بووھ و، خوداوەند بەرەكەتى پى داوى، چونكە تینوویەتى منت شكاند)).

گوتم: ئایاخۆى ئەم وشانەى بە تۆ گوت؟

میرنا گوتى: من ئەو ناناسم و نەمدەزانى ئاوى عیسیایە و، ئەوا ئیستە ئەم ناوھ لە دەمى تۆرە دەبیستەم. بەلام ئەو وشانەى كە گوتم، قسەكانى خودى ئەوھ. دواى ئەوھ من پووم كردە براكەم بۆئەوھى لەبارەى ئەو پیاوھوھ قسەى لەگەل بكەم و، كاتى دووبارە پووم كردووھ ئەو پیاوھ، سەیرم كرد پۆیشتووھ. سەیرى دەوروبەرم كرد تا بزاتم ئەو پیاوھ لەكوپوھ پۆیشتووھ و، ئەگەرچى كە ئەو ناوچەى زەویبەكەى لە ھەرچوارلاوھ

تەخت و بەرین بوو، کەچی ئەو پیاوهرم نەبێنێهوه و، من و براکەم سەرسام بووین بەوهی کە ئەو پیاوهر لەو دەشتە تەخت و بەرینەدا چۆن لەچاو ون بوو.

دەبێ بَلیم کە ئیمە لەلای ئەو بیرەئارەدا برسیمان بوو و، دەشمانزانێ کە ئەگەر بۆ بەدەستەینانی خۆراک بگەرینێهوه بۆ گوندەکە، وەلامی نەریبێ دەبیستین، بەتایبەت لەبەرئەوهی کە پارەمان پێ نەبوو تا خواردنەکە بە نرخیکی گرانتر لە نرخێ ئاسایی بکڕین. مەوۆ ئەگەر پارە پێ بێ، تەنانەت لەو جینگایانەیی کە ئەویان بەردباران کردووه، خواردنی دەست دەکەوێت، چونکە ئەگەر بە گرانتر لە نرخێ ئاسایی خواردن بکڕیت، فرۆشیارە چاوچنۆکەکان خواردنەکانی خۆیان پێدەفرۆشن، بەلام ئیمە تەنانەت یەک (پزیش)یشمان نەبوو و نەشماندەتوانی پاروویەکان نان بکڕین.

کەمێک دوای پۆیشتنی ئەو پیاوهری کە هەردوو دەست و پێی بریندار بوو، پیرەژنیک کە زەمیلەیهکی بە دەستەوه بوو، دەرکەوت. ئەو ژنە بەسالآچووهر نزیکێ چالەکە کەوتەوه و زەمیلەکەیی خۆی کردەوه و، من و براکەم بێنیمان کە چەند نانێک و کەمێ گۆشتی لێنراو لەو زەمیلەیهدا یە. ژنە بەسالآچووهر کە گوتی ((ئەم نان و گۆشتی مەرە لە زەمیلەکە دەربێنن و بیخۆن)). من گوتم ((ئیمە پارەمان نییە و تەنانەت خاوەنی یەک (پزیش)یش نین تا بێدەین بە حەقی ئەم نان و گۆشتەیی تۆدا)). ژنە بەسالآچووهر کە گوتی ((من پارەم لە ئێوه ناوێت و، من نەزرم کردووه تا ئەم نان و گۆشتە بەخۆپایی بدم بە کەسانێک کە برسێیانە، بۆیە ئەو نان و گۆشتە هی ئێوه یە)). ئیمە سوپاسی ئەو ژنە بەسالآچووهرمان کرد و نان و گۆشتی لێنراوی مەرەکەمان لە زەمیلەکە دەرهینا و، ئەو پۆژە و شەوی دواتریش لێمان خوارد.

من زانیم کە هەمان ئەو پیاوهر چاکەکارە ئەو ژنە بەسالآچووهری ناردووه بۆسەر بیرەکە تا نان و گۆشت بەدا بە ئیمە. دوور نییە ئەو پراوچییهی کە بە تۆشی گوتووهر بێت بۆ ئێره تا پارە بەدەیت بە من، هەر ئەو بووبی.

گوتم: مێرنا، کاتی ئەو پراوچییه بە منی گوت کە خەلاتی پێشپڕکیی گالیسکەسواریهی کە دەبێ بە نیسبێ من و، من دەبێ ئەو خەلاتە بەدەم بە کچیک کە بەخێوکرەکەیی خۆی لەدەست داوه، بەبیرمدا نەدەهات کە لێره بێدۆزمەوه. من پڕام وایە ئەو پۆژەیی کە من لە لێوارەکانی میسردا سواری کەشتی بووم و بەرێ کەوتم، واریکەوت کە تۆش لەو کەشتیهیەدا بیت تا لەو کەشتیهیەدا پێت ناشنا بێم، ئێستەش

ئەو پارەيە بگرە و ھەرچۆنىكت دەوى خەرجى بکە و، بۇ ھەرچىگە يەك دەتەوى، بېرۇ و منىش دەپرۇم، چونكە چاۋەپى پەيامىكى گىنگم كە ئەمپرۇ يان شەو پىم دەگات.

مىرنا دەستى منى گرت و گوتى: نا، مەزن تىوس مەپرۇ، دانىشە و لەبارەي ئەو پىاۋە قسەم بۇ بکە، چونكە ئەو پىاۋەكى ئاسايى نەبوۋە و لە پىاۋە پايەبەرزەكان دەچو و، ھىشتاش دەنگەكەي لە گوئىدا دەزىنگىتەۋە.

گوتم: مىرنا، تۇ ژنىك بوويت كە بە ئاۋاتى خۆت گەيشتى، چونكە ئەوت بىنيۋە و دەنگىت بىستوۋە. بەلام من بە ئاۋاتى خۆم نەگەيشتووم و، دەبى بېرۇم و ئەو بىنىم و گويم لە دەنگى بىت، بۇيە ناتوانم لىرە دوا بکەوم، چونكە ئەگەر لىرە بىنىمەۋە پەنگە ئەو پەيامە گىنگەي كە من چاۋەپى دەكەم، پىم نەگات. چونكە ئەو كەسەي ئەو پەيامەم بۇ دىنى، من نادۆزىتەۋە.

ئەمەم گوت و خۆم لە مىرنا جىاكردەۋە بۇئەۋەي لە ژىرزەمىنەكە بېرۇمە دەرەۋە. بەلام مىرنا پارە زىرەكەي ھەلدا بۇلاي من و گوتى: پارەكەي خۆت ھەلبگرە و بېرۇ تا بزانى كە ناتوانى بە پارە من بکرىت. تەنيا پارە دەردى من چارە ناكات، چونكە دواي مردنى براكەم، من ناۋمىد بووم و ئىتر ناتوانم سەما بکەم و، بەجۆرەي كەپىيارم. داۋە، ئەمشەو خۆم ھەلدەۋاسم و كۆتايى بە ژيانى خۆم دىنم، مەگەر ئەۋەي كە تۇ چى دەربارەي عىسا دەزانى بە من بلىيت و من ببهيت بۇ لاي ئەو.

گوتم: مىرنا، من ھىچ زانىارىيەكى پوون و تايبەتم نىيە سەبارەت بە عىسا. بەلام ئەۋە دەزانم كە شىۋەي كىردارەكانى عىسا بەجۆرىكە كە بىرى كەسىكى ۋەكو من دركى پى ناكات. من نمونەيەكت پى دەلىم كە ژمارەيەكى زۆرى ژنانى يەھوودى لەم شارەدان و ھەموويان ھاۋنايىنى عىسان، كەچى ئەو خۆي بەھىچ يەكى لەوان پىشان نادات و لە ھەمان كاتدا خۆي لە بەرامبەر ژنىكى مىسرى ۋەكو تۇ دەردەخات و بەشدارىت دەكات لە سۆزى خۆي، لە كاتىكدا كە تۇ بۇ ئەو بىگانەيت و لە مندالىيەۋە تووشى گوناھ بوويت.

مىرنا گوتى: ئەگەرچى من لە مىسر گەرە بووم، بەلام مىسرى نىم. باوك و دايكم يۇنانى بوون و من لەيەكى لە دوورگەكانى يۇنان لەدايك بووم، ھەربۇيە لە بنەپرەتدا من يۇنانىم نەك مىسرى. بەلام ئەۋەي كە گوتت لە مندالىيەۋە تووشى گوناھ بووم، وايدادەننىن كە من گوناھكار بووم، بەلام بە ھۆي بەردباران كردن و مەرگى براكەمەۋە

ژيانم گۆرۈڧ. من پىم گوتى كه ناتوانم سەما بكمە و ھەربۇيەش ئەگەر سەما كىردن گوناه بىت ئەوا من ئىتر ناتوانم توشى گوناه بىم و، تۇ دەبى من بگەيە نىتە ئەو پىاوەى كه تۇ دەلىنى ناوى عىسايە تا ئەو، من پزگار بكات و من داوات لى دەكەم ئەو زانىارىيانەى كه دەربارەى ئەو ھەتە، پىم بەدەيت.

گوتم: ئەو زانىارىيانەى كه من دەربارەى عىسا ھەمە ئەو ھەيە كه ئەويان لەخاچ دا و پاشان تەرمەكەيان خستە گۆرەوہ و دواى سى پۇژ، عىسا لەناو گۆرەكەى زىندو بوويەوہ و لەوى ھاتە دەروہ. جوولەكەكانىش دەلىن كه عىسا زىندو نەبۇتەوہ، چونكە مردو زىندو نابىتەوہ، بەلكو قوتابىيەكانى عىسا تەرمى پىشەواكەى خۇيان لەناو گۆر دەرھىناوہ تا بتوانن بلىن كه ئەو زىندو بۇتەوہ. بەلام من كه گۆرەكەيم بىنيوہ و سەيرى كفنەكەيم كىردوہ، دەتوانم بلىم كه بىشك عىسا دواى مەرگ زىندو بۇتەوہ و لەناو گۆرەكەى ھاتۇتە دەروہ و، ھەندى كەس دواى نوى بوونەوہى ژيانى عىسا ئەويان بىنيوہ كه يەكى لەو كەسانە تۇيت. ئەو زانىارىيانەى تر كه لەبارەى عىسارە ھەمە ئەو ھەيە كه عىسا نىردراوى خودايە و لەم دنيايەدا خاوەنى دەسەلاتىكى زۇر بەھىزە و ھىچ كەسى پىش ئەو، ئەو دەسەلاتەى نەبووہ و دواى ئەو ھى زىندو بوويەوہ، بە قوتابىيەكانى خۇى گوتووہ كه بىرۇن بۇ ناوچەى جەلئە تاكو ئەو بىينن و، بە ئەگەرىكى زۇر ئەو پۇژەى كه تۇ ئەوت لەلای بىرەكەدا بىنيوہ ئەوكاتە تازە ھاتبوو بۇ ئەم ناوچەيە.

ھەروہا گوتووئەتى كه لە چل پۇژ زياتر لەماوہى زىندو بوونەوہى، لەسەر زەوى نامىنئەتەوہ و دواى ئەوہ دەپرات و كەس نازانى بۇ كوى دەپرات، بەلام دواى پۇيشتن، قوتابىيەكان و دۇستەكانى خۇى لە شاخىك كه دەكەوئە ئەم ناوچەيەوہ، دەبىنئەت و مائناوايىان لى دەكات.

مىرنا گوتى: ئەگەر عىسا نىردراوى خودايە، ئەى بۇچى ئەو پۇژەى كه من لەلای بىرەكەدا بىينم، تىنوى بوو. نىردراوىكى خودا كه تواناي ئەنجامدانى ھەموو كارىكى ھەيە، نابى تىنوى ببىت يان دواى تىنويەتى، دەبى بتوانى خۇى تىرناو بكات.

گوتم: مىرنا، من ناتوانم وەلامى تۇ بەدەمەوہ و بلىم كه بۇچى نىردراوى خودا دەبى تىنوى بىت و، كاتى تىنوى دەبى، بۇ ناو بگەرى. ئەو ھى كه من دەيزانم ئەو ھەيە كه عىسا پىاويكە وەكو خەلكانى تر گۆشت و ئىسقان و خوئىنى ھەيە و برسى دەبىت و

ھەست بە تىنۆيتى دەكات و، من خۆم ئەوم بە خاچەكەوھ بىنىي و نىشانەى ئىش و نازارم تىدا بەدى دەکرد. بەلام ھەمان ئەو پىاوھى كە برسى و تىنۆى دەبىت و ئىش و نازارى پى دەكات، نىردراوى خودايە و رەنگە گەورەترىن مۆجىزەكانى ئەو ئەوھبىت كە لە جۆرى مرقفە و خاوەنەكەى لەم دنيايەدا نىيە بەلكو لە دنيايەكى تردايە.

مىرنا گوتى: دواى ئەوھى كە تۆ لەبارەى عىساوھ قسەت كرد، من دەزانم كە ئەو تەنيا تۆى بۆ پىدانى پارە بەمن نەناردوھ، بەلكو بۆئەوھ تۆى ناردوھ بۆلاى من تا تۆ جىنگەى براكەم بگىرتەوھ و لەمەبەدواوھ من و تۆ وەكو جوتى كۆتر كە قاچەكانيان پىكەوھ بەستوھ، پەيوەست بىن بە يەكتەرەوھ. عىسا دەيزانى كە من براكەى خۆم لەدەست دەدەم، بۆيە ويستوويەتى بە ناردنى تۆ بۆ ئىرە، برايەكى ترم پى بەخشى. كەواتە باشتروايە من و تۆ بپۆين بۆ شاخەكە و لە بەرامبەر نىردراوى خودا كپنوش بەرىن و داواى لى بگەين بمانبات بۆناو مەلەكوتى خۆى.

گوتم: مىرنا، من پىويستم بە خوشك نىيە و حەز ناكەم بىم بە براى تۆ. من لەو پرووھە ناليم كە رقم لە تۆ بىت، بەلكو بۆئەوھ وادەلیم كە نامەوى خوشكم ھەبى. ھەرەھا من ناتوانم لەگەل خۆم بتەبەم بۆ شاخ تا لەوى عىسا بىنى، ئەویش لەبەر دوو ھۆكار: ھۆكارى يەكەم ئەوھى كە قوتابىيەكانى عىسا بەخراب لە من دەپوانن و وادەزانن سىخوڤم و، دواى ئەوھى كە بگەينە سەر شاخەكە، رەنگە پىش ئەوھى عىسا بىنىن، من بكوژن و لەبەرئەوھى كە تۆش لەگەل مندائىت، تۆش بكوژن. ھۆكارى دووھم ئەوھى كە من پۆمىم و خەتەنە نەكراوم و قوتابىيەكانى عىسا دەلین كە تەنيا ئەو پىاوانە دەتوانن باوھ بە عىسا بەنن كە خەتەنە كراون، بۆيە رەنگە لە شاخەكە من پراوبنن و نەھىلن خۆم بگەينەمە عىسا. ھەربۆيە بە تەنيا دەپۆم بۆ شاخ، بەلام بەلئىت پى دەدەم دواى ئەوھى عىسام بىنى، لەبارەى تۆوھ قسەى لەگەل دەكەم و، دواى ئەوھش كە گەپامەوھ، وەلامى عىسات بۆ دەھىنمەوھ. بەلام ئەگەر يەھوودىيەكان منيان كوشت يان ئەگەر عىسا منى خستە ناو مەلەكوتى خۆيەوھ و منى لەگەل خۆى برد، ئەوا ناتوانم بگەپمەوھ و بتبىنمەوھ، ھەربۆيە ئىستا مائاوايىت لى دەكەم و بەدواى چارەيەك دەگەپم.

كاتى مىرنا ئەم قسەيەى منى بىست، ئەو كىسەيەى بۆ ھەلدام كە سكە زىرەكانى تىدا بوو و گوتى: پارەكەى خۆت ھەلبگرە و بپۆ، من پىويستم بە پارە نىيە. من پىم

گوتى كە ھەزەدەكەم تۆ بە بىراى خۆم بزانم و، كەچى تۆ بە لە خۇبايىيەكى زۆرەوھ دەئىيت كە پىويستت بە خوشك نىيە و، ئەو كاتە چاۋەپروانى ئەوھىت كە عىسا تۆ بباتە مەلەكوتى خۇيەوھ؟ ئەگەر عىسا پىياۋىكى لەخۇپازى و لوت بەرزى وەكو تۆ بباتە مەلەكوتى خۇيەوھ، ئەوا من دىگرانم بۇ مەلەكوتەكەى ئەو. چونكە بەجۆرەى كە من لە وتەكانت تىگەيشتووم، عىسا خۇى پىياۋىكى بى فىز و مېھرەبان و سادەيە و شوينكەوتەكانىشى دەبى وەكو ئەو بى فىز و مېھرەبان و سادە بن. ھەرچونى بى من دواى ئەوھى تۆ لىرە پۇشتى، لىرەدا كۆتايى بە ژيانى خۆم دىنم و ئوبالى خوينى من دەكەويتە مىلى تۆ، چونكە تۆ بە لوت بەرزى و لەخۇبايىيەوھ دەبىتە ھوى مردنى من، چونكە ئەگەر خۇپەرست نەبوويتايە، منت لەگەل خۆت دەبرد بۇ سەر شاخ تا عىسا بىينم، بۇيە من كۆتايىم بە ژيانى خۆم نەدەھىنا.

دواى ئەم قسەيە، كچە گەنجەكە دەستى بە گريان كرد و من دلم بوى تەنگ بوو. زانىشم كە مىرنا راست دەكات و خۇپەرستى من بووھ پىنگر لەوھى كە ئەو بە خوشكى خۆم بزانم. كاتى ئەو گوتى كە تۆ وەكو بىراى منىت و عىسا تۆى ناردووه بۇ ئىرە تا بىيتە بىراى من، ھەستى لوت بەرزى من بەئاگا ھاتەوھ و، ئەو ھاتەوھ بىرم كە منى مەزن تىوس، لە خانەدانەكانى پۇم و چۆن دەكرى پىياۋىكى وەكو من كە لە خانەدانەكانى پۇمە و قۇناغى زانكۆى رودسى تەواو كردووه، كچىكى وەكو مىرنا كە گۇرانى بىرە و سەماكەرى گەپۇكە، بە خوشكى خۇى بزانى. مىرنا پىنى گوتم كە عىسا پىياۋىكى بى فىزە و شوينكەوتەوانىشى دەبى بى فىز بن.

ئەوھى كە ئەو گوتى، راست بوو. منىش ئەوكاتە زانىم كە چوونە ناو مەلەكوتى عىسا بۇ ھەموو كەسى ناسان نىيە و مپۇقە دەبى لوت بەرزى و خۇپەرستىيەكەى خۇى بخاتە ژىرپىيى و، ئەگەر كەسىكى وەكو من لە خانەدانەكانى پۇم و دەرچووى رودسىش بىت، دەبى نامادە بى كە كچىكى سەماكەرى گەپۇك بە خوشكى خۇى بزانىت. ئەوھبوو كە بەرەو لاي ئەو پۇشتم و گوتم: مىرنا مەگرى، من لەگەل خۆم دەتبەم بۇ شاخ.

بەلام مىرنا بە قسەكەى من پازى نەبوو و گوتى: ئەگەر دەتەوى من لەگەل خۆت بىيەت بۇ شاخ ئەوا وەكو بىرايەك رەفتارم لەگەل بكە و بە مېھرەبانىيەوھ قسەم لەگەل بكە، ئەگىنا من لەگەل تۆ نايەم بۇ شاخ.

منىش بۆئەۋەى ئارامى بگەمەۋە، دەستم ھىنا بە پرچىدا و ئىنجا مىرنا فرمىسكى
چاۋەكانى سېرى و خەيالى ئاسوۋدە بوو و، كىيسە پارەكەى لەسەر زەۋى ھەنگرتەۋە و
بەرەۋ دەرەۋەى ژىرزەمىنەكە بەپى كەۋتەن.
خادەمە يۇنانىيەكەى تەماشاخانەكە بىنى كە دەمانەۋى بېۋىن، بەلام پىنى لە
چوونە دەرەۋەى مىرنا نەگرت، چونكە پارەكەى خۇى ۋەرگرتبۇۋە.

بەرەو کۆی میعاد

کاتی ئیمە لە ژێرزەمینە هاتینە دەرەو، سەیرمان کرد شو داها توو و دواى هاتنە دەرەو لە تەماشاخانە بێنیمان کە چراکانی شار هەلکراون. بە میرنام گوت: دەبێ بەرەو ئەو میوانخانە بپۆین کە منی تیا دا نیشته جی بووم و، بە دووریشی نازانم ئەمشو یان بەیانی دەکەوینە رێ تاکو خۆمان بگەیهینە سەر شاخەکە.

میرنا گوتی: هەرکاتی ویستت بپۆیت بۆ کێو، منیش لە گەلت دیم. گوتم: میرنا، من پیموایە قوتابییەکانی عیسا ئەمشو یان بەیانی زوو بەرەو شاخەکە دەکەوینە رێ. هۆکارە کەشی ئەو یە کە ئەمشو و بەیانی، هەزاران تەماشاکەر کە لەملاو لە هاتبوون بۆ تەبەرییە بۆ ئەو یە سەیری پیشپرکی گالیسکە سواریە کە بکن، لەم شارە دەرۆنەو، هەربۆیە پۆیشتنی قوتابییەکانی عیسا بەسەر رێگا کە دا سەرنجی کەس راناکیشتی و نابیتە هۆی ئەو یە کە بە دواياندا بپۆن. من ئەوەندە لەبیری پۆشتن بووم بۆ کێو، کە نەمزانی میرنا پیش ئەو یە پڕواتە ناو میوانخانە کەو، پێویستی بە پۆشاکە، چونکە ئەو جلانە ی کە میرنا لەبەردا بوو جلیک بوو کە سەماکەریک بۆ سەماکردن لەبەری دەکات، چونکە ئەوکاتە ی ئەویان بەردباران کردو، جلی سەماکردنە کە ی لەبەردا بوو و ئەویش بەر جلانەو راپیکردو و، دواتریش شتیکی پێ نەبوو تا جلەکانی پێ نوێ بکاتەو. جلەکانی میرنا بریتی بوو لە کراسیکی زۆر کورت کە نەدەگیشته ئەژنۆکانی و جوتی پیلای سەماکردن کە پوولە کە ی پێو دورابوو.

میرنا بەر جلانەو چوو ناو میوانخانە کەو، میوانخانە یە کە هەموو مەعمیلەکانی لە کەسانی خانەدان بوون. خاوەنی میوانخانە کە کە یۆنانی بوو، بە توپەرییەو بەرەو لای من هات و گوتی: کابرای پۆمی، تۆ کاتی هاتیت بۆ ئەم میوانخانە یە ئافرەتیکت لە گەل خۆت هیئا کە هەندی کەس دەیانگوت ئەو ئافرەتیکی لە شفرۆش بوو، کە چی من رینگیم لە نیشته جیبوونی ئەو ژنە نەکرد، چونکە جلۆبەرگیکی گونجای لەبەردا بوو، هەروەها لە ژوورە کە ی نەدەهاتە دەرەو و خۆی بە

پیاوان پيشان نە دەدا. بە لām ئىستە ئافره تىكى سەما كەرت لە گەل خۆت هیناوه كە مروە
بە بينىنى ئەو، لە ميوانخانە يەكى ئاپروومەندى وەكو ئىره موچر كە ي پىندا دىت. ئايا تو
ئەى كابرەى پۆمى شەرمەت نە كەرد كەوا ئافره تىكى ئاوات لە گەل خۆت هیناوه بۆ ئىره؟
ئايا لەم شارەدا ژن پراوه كەوا ژنىكى بى سەرو بەرت هیناوه بۆ ئەم ميوانخانە يە؟

كاتى خاوهنى ميوانخانە كە قسەى دە كەرد، مەن سەيرى مېرنام دە كەرد و دە مېنى كە
ئەو ئافره تە لە خەجالە تى و تەرىقىدا هەندى جار سېى دە بوو يەو و هەندى جار يىش
سوور دە بوو يە. مەن بۆئەو مىرنا لە خەجالە تى و تەرىقى دەرباز بکەم و خاوهنى
ميوانخانە كە پازى بکەم تا ئەو كچە لىره بىنن تەو، گوتم: پياوى باش، بە هە ئەدا
چوويت و ئەم كچە گەنجە لە شفرۆش نىيە، بە لكو خوشكى مەن. كاتى مەن و ئەو سوورى
كەشتىيەك بووین و لە ميسرەو بەرەو ئەم ولاتە دە هاتىن، بوو بە كىشە مان و،
خوشكە كەم دواى ئەو ي كەشتىيەكە گەيشتە كە نارە كە، لە مەن جيا بوو يەو و لە گەل
گروپىك لە گۆرانى بىژ و مۇسقاژەنە گەپۆكە كان پۆيشت، بە لām مەن ئەمپۆ ئەوم لە
تەماشاخانە ي ئەم شارەدا دۆزىيەو و زانىم كە ئارەزووى گۆرانى گوتم و مۇسقاژەنى
لە ناخيدا مردووه، بۆيەشە ئەوم لە گەل خۆم هینا بۆ ئىره. ئىستەش خوشكە كەم
دەنيرم بۆ گەرمارە و دواى ئەو ي خۆى شوشت و جلى گونجاوى لە بەر كەرد، تو خۆت
دە لىيت كە ئافره تىكى خانەدان و بەرەو شتە.

خاوهنى ميوانخانە كە لە سەر تادا باوهرى بە قسە كانى مەن نە كەرد و لای وابوو كە
مەيش وەكو مېرنا وام (لە كاتى كەدا مېرنا مەست نە بوو)، بە لām دواى ئەو ي دۇنيا بوو كە
مەن هۆشم لە سەر خۆمە، پازى بوو مېرنا بىتە ناو ميوانخانە كەو و، كە نيزىكى نارد تا
مېرنا لە گەرمارەدا بشوات و، كاتى ئەو كچە گەنجە يان لە گەرمارەدا دە شوشت، مەن بە
خاوهنى ميوانخانە كەم گوت كە لە بازار دوو پۆشاك بۆ مېرنا بکرى.

خاوهنى ميوانخانە كە گوتى: مەن فرۆشيارى جلوبەرگ دىنم بۆ ئىره تا پۆشاكىك
بە بەرى ئەم ئافره تە گەنجە پى بفرۆشيت.

دواى ئەو ي مېرنا يان لە حەمام شوشت، ئەو كە نيزەى كە شوشت بوو، پىرچى
شانە كەرد و زۆرى پى نە چوو كە فرۆشيارى پۆشاكە كە هات و ديار بوو كە پىلاویشى
لايە. مەن جلىكى گونجاو و شايستە و جوتى پىلاوم بۆ مېرنا كرى و، پاش ئەو ي كە
جە تازە كەى لە بەر كەرد، ناوینە يەكى بە دەستەو گرت و چرکە بە چرکە لە ناوینە كەدا

سەيرى خۆى دەکرد و، بە چاۋەكانىدا دياربۇو كە لە بىننى گەنجىتى خۆى و جە تازەكە، چىژ وەردەگرىت و گوتى: مەزن تىوس، ئەم جلا نەم لىدىت؟

گوتم: مېرنا، ئەمشەو يەككىكە لە شەو گەورەكانى ژيانى من، چونكە ئەمشەو چاۋەپرى دەكەم ھەوالى عىسام پى بگات و من بەپرى بگەوم تاكو بېرۆم و لەو كىو ە چاوم پى بگەوئىت و، لە شەوئىكى ئاۋادا من توانام نىيە لەبارەى جلو بەرگەو بۇچوونى خۆم دەربېرم.

مېرنا گوتى: براكەم، تۆ ھىشتا لە من تورەيت و ناتەوى بە خوشكى خۆم بزانى؟
گوتم: خوشكەكەم، من تۆ بە خوشكى خۆم دەزانم و، تۆ دەبى ئەو بەزنى كە براكەت لە شەوئىكى ئاۋادا ئەو توانا و زەوقەى نىيە تا لەبارەى جلو بەرگ و پىلاۋەو قسە بگات.

گوتم: مېرنا، من چاۋەپرى ھەوالىكەم كە دەبى پىم بگات و، ھىوادارم ئەمشەو ئەو ھەوالەم پى بگات. ئەو ھەوالە برىتتىيە لە راگەياندى كۆبوونەو ەى شوئىنكەوتوانى عىسا لە شاخ. ئەگەر ئەمشەو ئەم ھەوالەم پى بگات ئەو بەخىرايى بەپرى دەكەوئىن و، ئەگەر پىم نەگەيشت ئەو بەيانى زوو لەم شارە دەچىنە دەرەو ە بەرەو ئەو شاخەى كە من بېرى لە ناۋنىشانەكەيم وەرگرتوۋە، دەپۆئىن و لەبەرئەو ەى تۆ لە ژىرەمىنى تەماشاخانەكەدا بىزار بووئىت و نەتدەتوانى بە باشى پشوو بەدەيت، لىرەدا بخو ە تاكو بەيانى زوو، لەو گەشتەدا ماندوو نەبىت.

مېرنا لەسەر پىخەفەك كە خاۋەنى مېوانخانەكە بە شاگردىكى خۆيدا ناردبوۋى بۆى، پشوو ە دا و منىش لەسەر پىخەفى خۆم راكشام و خەوم لىكەوت. وابزانم ماۋەى دوو كاتزىمىر خەوتم و دواتر بەدەنگى تەقەى دەرگەى ژوورەكەم بەئاگايان ھىنامەو ە ھەستامەو ە و دەرگاكەم كەردەو ە و بىنم شاگردى مېوانخانەكەيە، بۆيە لىم پەرسى: ئىشت چىيە؟

شاگردى مېوانخانەكە گوتى: من نەمدەويست بەئاگات بەئىنمەو ە، بەلام ئازەلدارىك كە دوو گوئىدرىژى پىيە، ھاتوۋە و پىداگرى كرد كە دەبى بەئاگات بەئىنمەو ە و، دەلى كە ئەگەر بەئاگات نەئىنمەو ە، تورە دەبىت.

من بە سەرسامى و خۆشئالىيەو ە پەرسىم: ئازەلدارەكە بە دوو گوئىدرىژەو ە ھاتوۋە؟

شاگردی میوانخانه که گوتی: به‌ئی، تو ده‌توانی له په‌نجره‌وه ئه‌و و گویدریرژه‌کانی ببینی.

من به‌ره‌و په‌نجره‌که پښتم و سه‌یری خواره‌وه‌م کرد و، له‌به‌ر پووناکی چرای ناو میوانخانه‌که‌وه ناتانم ببینی و هاوارم کرد: ناتان، ئه‌وه توئی؟
ناتان گوتی: به‌ئی، خیرا که چونکه ده‌بی بکه‌وینه‌پری.

من به‌په‌له پښتمه خواره‌وه و له‌ناو میوانخانه‌که چورمه دهره‌وه بولای ناتان و ئه‌و گوتی: به‌پیئی ئه‌و فرمانه‌ی که له‌لایهن عیساوه دهرچووه، ئه‌مشه‌و هه‌موو لایه‌نگره‌کانی له‌شاری کوفرناعومه‌وه به‌پری که‌وتوون و، به‌پیئی ئه‌و فرمانه‌ی که پییان گه‌یشتووه، کو‌مه‌لی جیا جیا به‌پری که‌وتوون و سوزمانیش له‌گه‌ل یه‌کی له‌و کو‌مه‌لانه پویشتم و منیش یه‌کی له‌ گویدریرژه‌کانم دا به‌ ئه‌و تا سواری بییت. گویدریرژه‌که‌ی ترم دایه‌ ده‌ست شه‌معون پترؤس، چونکه دایکی به‌سال‌چووه و ناتوانی به‌پیی بپروات و، ئه‌ویش دایکی سوار کرد و به‌پری که‌وت.

پاشان ناتان به‌ په‌شپوی گوتی: بوچی راوه‌ستاویت و سوار نابیت تا به‌پری بکه‌وین و برؤین؟ ئه‌مشه‌و شه‌وی به‌راته‌ و، ئه‌مشه‌و مه‌له‌کوئی عیسا له‌م سه‌رزه‌وییه‌دا په‌یدا ده‌بییت.

گوتم: ناتان، شمشیره‌که‌ی خو‌م له‌گه‌ل خو‌م بینم؟

ناتان گوتی: بوچی شمشیره‌که‌ی خو‌ت دینیت؟

گوتم: په‌نگه‌ ریگه‌که‌م مه‌ترسیدار بییت.

ناتان گوتی: مامؤستا که‌ی ئیمه‌ گوتوویه‌تی هه‌رکه‌سی شمشیر را‌بووه‌شینئی ئه‌وا به‌ شمشیر ده‌کوژریت و، ئه‌مشه‌و ریگه‌که‌ نا‌ارام نییه‌ و گریمان ئه‌گه‌ر نا‌ارامیش بییت، ئه‌وا هه‌زاره‌ها فریشته‌ که‌ عیسا ده‌یاننیریت بولای قوتابی و شوینکه‌وتووه‌کانی خوئی، ئه‌مشه‌و پاریزگاری له‌ ئیمه‌ ده‌کن.

من له‌ ناتانم پرسى: ده‌زانی کیوی میعاد له‌ کوئییه‌؟

ئه‌و گوتی: ده‌زانم شاخه‌که‌ له‌ کویدایه‌، به‌لام ریگه‌یه‌کی دوورودریرژمان له‌پیشه‌ و، ده‌بی به‌ زووترین کات بکه‌وینه‌پری و برؤین و، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش که‌ ریگه‌که‌ دووره‌، باشتروایه‌ کاتی بگه‌ینه‌ شاخه‌که‌، شه‌و داها‌تبیت بو‌ئه‌وه‌ی پیمان نه‌زانن.

گوتم: من ئیسته ده پومه سهره وه و جل له بهر ده کهم و دیمه خواره وه و بهرئ ده کهوین.

کاتی من له گه ل میرنا له نهومی سهره وهی میوانخانه که هاتینه خواره وه، ناتان له یه کهم ساتدا نه یزانی نه و ژنه ی که له گه ل مندایه، مریه می بیرت نییه. دوا ی نه وهی سهیری کرد که نه و ژنیکی تره، به سه رسورمانه وه سهیری منی کرد.

من پیم گوت: مریه می بیرت پویش و نه م ژنه ی که ده یبینی، ژنیکی بیانییه و من به لئیم پیداره که بیبهین بولای عیسا و ناتوانم به لئینه که ی خوم نه به مه سه ر. بویه داوات ئی ده کهم نارازی مه به له هاتنی نه م ژنه ی که ناوی میرنایه و بهیله له گه لمان بیته. ناتان گوتی: من نارازی نیم و ده هیلم له گه لمان بیته.

من زانیم که ناتان له هه وائی دیداری عیسا له نزیکه وه، نه وه نده خو شحاله که نه گه ر له وکاته دا داوایان لی بکردایه نه ندامانی نه نجومه نی بالای یه هوودییه کانیش که عیسیان مه حکوم کرد به له سینداره دان، له گه لمان بین، نه و ا رازی ده بوو.

پاشان، که وتینه پری و ناتان ئیمه ی له ته بهرییه برده ده ره وه و، پاش که می که به پریگاوه بووین، به یانی داهات. دوا ی هه له اتنی به یانی، ژماره یه کی زور له ریباره کان له سه ر ریگا که ده بیفران و نه وانیش نه و که سانه بوون که له ته بهرییه وه ده گه رانه وه بو ولاته کانی خو یان و ده یانگوت که بو بینینی پیشپرکیی گالیسکه سواری هاتوون بو ته بهرییه.

کاتی خو ر هه له ات، من جاریکی تر ده ریچه ی جه لیلهم له بهر پروناکی خو ردا به دی کرد و سه یرم کرد چواره دوری شاری ته بهرییه به باخ دوری گیراوه و ته نانه ت یه ک بست زه وی نه کیلراو له و ناوچه یه دا به دی نا کری. من زانیم که له سه ر هه رپرديک ژماره یه که له سه ربازانی لژیونی پومی دانراون و، نه و که سانه ش که سواری ته ختی ره وان یان نه سپ ده بن، لی کولینه وه یان له گه ل ده کریت و لیی ورد ده بنه وه تا بزائن چه کی پییه یان نا. جگه له مانه، نه وانه ی که سواری نه سپ و گویدریژ بیوون یان له سه ر ته ختی ره وان ده روشتن، ده بووایه باجیان بدایه به سه ربازانی پومی. ئیمه ش نه و پوژه سی جار باجی ریگامان دا، چونکه گویدریژمان پی بوو.

زیککی نیوه رو له لای بیریک راوه ستاین تا پشوو به دین و گویدریژه کانیش ماندوو یان ده ریچیت. له کاتی کدا که سه یری ریباره کانمان ده کرد، ده مانزانی کامیان

بهره کيوکه دهړون و کاميان لهو کهسانه که دويني سهری پيشپرکي گاليسکه سواريه کهيان کردوه کهوا نهو پوږه بو ولاتهکانی خويان دهگهړينهوه. نهوانه ی که بو کيوکه دهړويشتن، ههنگای خیرایان دنا و دیار بوو که هیژکی نادیاریان تیدایه. بهلام نهوانه ی که دويني له پيشپرکي گاليسکه سواريه کهدا به شداریان کردبوو، ماندوو دیاربوون و به ههنگای هیواش دهړويشتن.

له کاتیکا که نیمه سهرقالي سهرکردنی ریبوارهکان بووین، له دوروه ته پوتوژيکی زور چوو به ناسماندا و، پاشان دهنکی زهنگوله و نینجا دهنکی پوشتنی گاليسکه گهشته گوی. نیمه بینیمان که ژماره یه که له گاليسکه زور به خیرایي له پریگا که وه گه یشتنه جی و به تهنیشت نیمه دا تیپه پریان کرد و، دواي نهوه ی بریک ته پوتوژیان له هه وادا بلاو کرده وه، له بهرچا و ن بوون. نهوانه نهو گاليسکه بوون که پوژي رابردوو له پيشپرکي گاليسکه سواريه کهدا له ته به ریه به شداریان کردبوو و، نهو کاته دهگهړانه وه تا پرونه وه بو شوینی به که مجاریان.

زوری پینه چوو که له خواره وه ی ریگا که هاواریک هاته گوی. من هرکه گویم له دهنکی هاواره کانه بوو، ههستم کرد خیرایي پوشتنی گاليسکه کان پوداویکی ناخوشی خولقاندروه. ههسته کهم به راست گهړا، چونکه کاتي که وتینه پری و دریزه مان به گهشته که مان دا و گه یشتینه نهو خالی که هاواره کانی لیوه دهاته گوی، بینم پیاویکی گه نج له تهنیشت ریگا که له سهر زهوی که وتوه و، ههروه ها له نزی که نهوه وه پیره پیاویکی نابینا هاوار و ناله دهکات و خه لک بانگ دهکات بو یارمه تی دانی.

دیاربوو که پیاوه گه نجه که رینوینیکه ری نهو پیاوه نابینایه بووه و، دواي نهوه ی گاليسکه کان گه یشتونه ته نهوی، توانیویه تی نهو پیره پیاوه نابینایه له سهر ریگا که دور بخاته وه تا نه که ویته ژیر گاليسکه که، بهلام خو ی که وتوته ژیر تایه یه کی گاليسکه که وه و، به نه گهریکی زور قاچی شکاوه، چونکه گه نجه که نهیده توانی له جینی خو ی ههستیته وه.

میرنا که له سهر پشتی گویدریزه کهیدا بوو، دواي نهوه ی نهو گه نجه ی بیني، له سهر گویدریزه که هاته خواره وه و له لای نهو گه نجه دا له سهر زهوییه که دانیشیت و قاچی پشکنی و گوتی: بیگومان قاچی نهو گه نجه شکاوه و ناتوانی پروات له پری.

گەنچە بريندارەكە گوتى: ئەى جوولەكەكان، من نىگەرانى خۆم نىم، بەلام زۆر نىگەرانى ئەم پىرەپىاوه نابىنايەم كە لەگەل مندايە. من بوومە پىنوئىنيكەرى ئەم پىرەپىاوه تا بىگەيەنمە دەشتىكى بەرز كە شارى (ناصرى) لىيە، چونكە لەو دەشتەدا كابرايەكى لىيە كە دەتوانى چاوه نابىناكانى ئەو چارەسەر بكات و بىنايى بۆ بگەرپىتەوه. ئەم پىرەپىاوه ھەردەبى ئەمشەو بگاتە ئەوى تا چارەسەرى بۆ بگىرت و، ئەگەر بەيانى بگاتە ئەوى، ئىتر دەوا بى سوود دەبىت بۆى، چونكە ئەو كەسەى كە دەبى چارەسەرى بكات، لەوى نابى و، ئەم پىرەپىاوه داماوھ تا دوايىن رۆژەكانى ژيان بە كوئىرى دەمىنىتەوه.

ناتان لىي پىرسى: ئەم پىرەپىاوه چى تۆيە؟

گەنچەكە گوتى: ئەم پىرەپىاوه باوكى منە و، ئەمشەو پىاويك دىت بۆ دەشتى ناصرى كە چاوهكانى باوكم چارەسەر دەكات و بەرەو رىي راست ھىدايەتى دەكات.

ناتان گوتى: پىگاكەن زۆرن و پىنوئىنيكەرى گومرا زۆرن.

گەنچەكە ئەگەرچى كە برينداربوو و پوخسارىشى خويناول بىوو، زەردە خەنەيەكى كرد و گوتى: لەيەك پىگا زياتر بوونى نىيە.

مىرنا گوتى: ئىمەش لەو پىگايەوه دەپۆين و لەبەرئەوى پىگاكەمان يەك پىگايە، دەتوانىن باوكە نابىناكەى تۆ لەگەل خۆمان بەرىن. دواى ئەم گوتەيە، مىرنا سەيرىكى منى كرد و من ناچاربوو لەسەر پىشتى گوئىدرىژەكە بىتە خوارەوه تاكو پىرەپىاوه نابىناكە سوار بىت.

كاتى پىرەپىاوه نابىناكەيان سوار كرد، مىرنا گوتى: من دەتوانم بە پى بىم و، ئىمە كە بەرەو كىوھەكە دەپۆين، باشتروايە ئەم گەنچە بريندارەش سواری گوئىدرىژەكەى من بگەين و لەگەل خۆمان بىبەين. من پىموايە كە ھەركاتى برىنى قاچى ئەو بىپچىن، ئەوا بتوانى سواری گوئىدرىژەكە بىت.

گەنچەكە گوتى: من نامەوى بىمە زەحمەت بۆ ئىوھ، بەلام لەبەرئەوى ئىمە نەوى يەك باوكى ئاسمانىن، ئەگەر ئىوھ يارمەتىم بەن، ئەوا باوكى ئاسمانىمان پاداشتى ئىوھ دەداتەوه.

من دواى بىستنى ئەم قەسەيە نارەھەت بووم، چونكە نەمدەتوانى رازى بم بەوى كە پىاويكى ھەكو من كە لە خانەدانەكانى پۆم، لە پرووى مافەوه لەگەل ئەو گەنچە

ھەژارە يەھودىيە و باوكە نابىناكەي يەكسان بىم و، ھەموومان بە ئەوھەكانى يەك باوك بژمىردىن. ئەگەرچى كە لە قسەي ئەو گەنجە پەس بىووم، بەلام لەو يارمەتى دانەي كە مىرنا بەرامبەر بەو پىرەپىياوھ نابىنايە و كۆرە گەنجەكەي ئەنجامى دا، خۆشحال بىووم.

پاشان، من و مىرنا پوخسارى ئەو پىياوھ گەنجە يەھودىيەي كە خويناول بىووم، شوشتمان و، من پارچە پەرزەكەم لە ناتان وەرگرت و قاچىم توند توند پىچا و، بە ھاوكارى مىرنا و ناتان خستمانە سەر پىشتى گوئىدرىژەكە.

پىش ئەوھى بکەوينەرى، پىرەپىياوھ نابىناكە كە سواری گوئىدرىژەكە بىووم، پووى خۆي كرده ئەولايەي كە دەنگى مىرنای لىوھ دەبىسترا و، بېرى بەزمانى عىبرى قسەي لەگەل كرده، بەلام مىرنا نەيتوانى وەلامى بداتەوھ، چونكە زمانى عىبرى نەدەزانى.

لەپ دەنگى ناپەزايى پىرەپىياوھ نابىناكە بۆ كۆرە گەنجەكە بەرز بوويەوھ و گوئى: ئەم ژنە كىيە كە ناتوانى يەك وشەش بە زمانى ئىمە قسە بكات؟ ئەم ژنە بىگانەيە، نەكا تۆ لەگەل ئەم ژنە بىيەتە ئاشنا؟ لىنى دوور بکەوھرەوھ، چونكە گلاوھ.

من لەم قسەيە، لەدوای ئەوھى كە مىرنا يارمەتى ئەو پىرەپىياوھ نابىنايەي دا، سەرم سوپمابووم، پاشان كۆرە گەنجەكەي گوئى: لە ناپەزايى باوكم تۆرە مەبن، چونكە باوكم لە ھەموو تەمەنىدا ياساكانى ئىسرائىلى پەپەرەو كرددوھ و، يەكى لە ياساكانىش ئەوھى كە پىياوى يەھوودى نابى لەگەل ژنىكى نايەھوودىدا جووت بىي.

من بە پىياوھ نابىناكەم گوئى: پىرەپىياو، كاتى كۆرەكەي تۆ برىندار بوو و تۆش لەتەنىشت رىگاكوھ ھاوار و نالەت دەكرد، ژمارەيەك لە يەھوودىيەكان كە ھاوانايىنى تۆن و لە رىگاكوھ تىپەپىيان دەكرد و، كەسىشيان نەيانويست يارمەتيت بەدن و سواری گوئىدرىژت بکەن.

بەلام ئەو ژنەي كە تۆ بە گلاوى دەزانى، مىسرىيە و بە رەچەلەك يونانيە، كەچى يارمەتى تۆشى دا و تۆي سواری گوئىدرىژەكە كرده. ئەوھ بزانە كە منىش بىيانىم و ئەگەرچى جلى جوولەكەم لەبەر كرددوھ، بەلام جوولەكە نىم. بەلكو من پۆمىم و رەنگە من لەلای تۆ بوونەوھرىكى گلاو بىم. بەلام ھىوادارم ئەو گوئىدرىژەي كە تۆ سواری پىشتى بووى، گلاو نەبى.

ناتان بۆئەۋەى ناوبژىۋانى بىكات، بە پىرەپىاۋە نابىناكەى گوت: پىرەپىاۋ، من لە شۆيىنكەوتوۋەكانى يەحىيائى لەئاۋهەلكىش بوم. دواى ئەۋەى يەحىيائى لەئاۋهەلكىشيان كوشت، من بەلنىم دا كە بىدەنگ بىم و لىوم بۇ قسە نەكەمەرە مەگەر ئەۋەندەى كە پىويست بى بۇ درىژەدان بە ژيانم لەنىۋ خەلكدا. من بەلنىم دا كە لىوم بۇ قسە نەكەمەرە تا ئەو پۇژەى كە پزگاركەرى راستەقىنە دەردەكەۋىت و، لەبەرئەۋەى ئەم پۇژە هاتوۋە و پزگاركەرى راستەقىنە لەناو گۆرەكەى هاتۆتە دەرەۋە و لەنىۋ ئىمەدا دەرکەوتوۋە تاكو لە گوناھ پاكمان بىكاتەۋە و بەرەو پىنگاى راست هىدايەتەمان بىكات، بۇيە من بىدەنگىم شىكاندوۋە و قسە دەكەم. ئەى كابرأى رۇمى، لىم قبول بىكە كە لەنىۋ ئىمەى جوولەكەدا تەنانەت كەسى واى تىدا نىيە كە بىگوناھ بىت، بەلكو ھەموومان گوناھبارىن. نە خۇشۋورىن دەبىتە ھۇى ئەۋەى دەرۋونت پاك بىتتەۋە و نە قوربانى. لەنىۋان ئىمەدا پىاۋىك دەرکەوتوۋە كە بۇ پزگاركەردنى ئىمە دروست بوۋە، كەچى ئەو پىاۋەيان دەستگىر كەرد و لەخاچيان دا. بەلام دواى ئەۋەى مرد و خىستىانە ناو گۆرەۋە، زىندوۋ بوۋىۋە و گەپرايەۋە بۇلاى ئىمە تاكو پزگارمان بىكات. ئەگەر تۇ پىروات بەم پىاۋە ھەبىت، ئەوا چاۋەكانت چاك دەبىتەۋە و ئەگىنا جگە لەمە تا كۆتايى تەمەنت بە نابىناى دەمىنيتەۋە.

پىرە پىاۋەكە گوتى: ئەم قسانە مەكە، ئەمانەى كە دەبىلىت كوفرە. وااى لە من كە لەگەل كۆمەلىكدا گەشت دەكەم كە ھەموويان كافر و بە پىچەۋانەى ياساكانى ئىسرائىل دەجولنىۋە.

كۆرە گەنجەكە بە پىرەپىاۋەكەى گوت: باوكە، ھەرچەندە ئەم كەسانە بۇ ئىمە بىنگانەن، بەلام ئەۋە بەئىنەرەۋە يادت كە ژمارەيەكى زۆر لە ئەۋەكانى ئىسرائىل بە تەنىشتەماندا تىپەپىان كەرد و ھىچكاميان يارمەتى ئىمەيان نەدا. بەلام ئەمانە بەزەبىيان بە ئىمەدا هاتەۋە و خۇيان لەسەر گوئدرىژەكە دابەزىن بۆئەۋەى ئىمە سوار بكن.

ئەم قسەيە كارى لە پىاۋە نابىناكە كەرد و قاچەكانى راۋەشاندا بۆئەۋەى گوئدرىژەكە خىراتر پىروات و لە ئىمە دوور بىكەۋىتەۋە، بەلام كۆرە گەنجەكەى لە ئىمە دوور نەكەۋتەۋە و گوتى: باوكى من بەسانداچوۋە و ۋەكو ھەموو بەسالچوۋەكان پەيوەستە بە خوو و نەرىتە كۆنەكانەۋە. ئەو لە مندالىۋە لەگەل ياساكانى ئىسرائىل گەرە بوۋە و ناتوانى بەجورىكى تر بىر بىكاتەۋە. ئەو ۋادەزانى ھەر كەسى بەپىنى

ياساكانى ئيسرائيل بچولئيتەوه ئەوا پاك و بئگەردە. ھەرچەندە منيش بە ياساكانى ئيسرائيل كاردەكەم، بەلام خۆم بە پاك نازانم. من ھەول دەدم تووشى گوناھ نەبم، بەلام ھەندى جار خەيالى گوناھ دى بە ميشكەمدا و بپروام وايە لە ميشكەدا، خەيالى تووش بوون بە گوناھيش وەكو گوناھ كردن وايە.

من سەيرىكى پوخسارى ئەو گەنجەم كرد و بينيم چاوەكانى پۆشن و سافە و واى نيشانى دەدات كە پۆخىكى پاكى ھەيە. پيم گوت: ئەى لاو، من وانازانم كە تۆ گوناھكار بيت و بپروام وايە تۆ بە ئەنقەست تووشى گوناھ نابيت. گەنجەكە گوتى: ئيمە ئەگەر لە ھەموو تەمەنماندا تووشى گوناھ نەبين، ئەوا ديسان گوناھكارين، چونكە گوناھ لەلايەن باوك و دايكە يەكەمينەكەمانەوہ بۆمان ماوەتەرە.

پرسيم: مەبەستت لە باوك و دايكى يەكەمين، ئادەم و ھەوايە؟ گەنجەكە گوتى: بەلى، خودا ئادەم و ھەواى لەسەر شىوہى خۆى دروست كرد، بەلام لەبەرئەوہى ئەو دووانە تووشى گوناھ بوون، بۆيە وەكو تۆزۆ خۆليك كە لەسەر ئاويئە بنيشيت، تۆز و خۆل لەسەر ئەو شكەلى ئەوان نيشت و ئەوانى گۆپى. گوتم: ئەى لاوى يەھوودى، كاتى من لە ئەسكەندەرييە بووم، لە يەكى لە قوتابىيەكانى زانكو بيستم كە بابەتى گوناھ لەلايەن ئادەم و ھەوا تەنيا وەكو نمونەيەك وايە.

گەنجە يەھوودىيەكە گوتى: لە مەبەستت تى ناگەم. گوتم: ئەو قوتابىيەى زانكو كە لەگەل من گفتوگۆى دەكرد، دەيگوت كە مەبەست لە ئادەم و ھەوا برىتييە لە دوو ھىزى ئەرى و نەرى كە لە سەرەتاي سروسشەرە ھەبووہ.

گەنجە يەھوودىيەكە گوتى: من لەبەرئەوہى نەچومەتە قوتابخانەرە و وانەم نەخويندووہ، بۆيە نازانم چى دەئيت.

من زانيم كە ناتوانم فەلسەفەى ئادەم و ھەوا بەو گەنجە تى بگەيەنم، بۆيە وازم لە قسەكەى خۆم ھينا و گەنجەكە گوتى: من نەخويندەوارم و وانەم نەخويندووہ، بەلام عيسام بينيوہ و باوہرم پىي ھيناوہ و، ئەگەر باوكم پىي ئى نەگرتمايە، ئەوا من شوين عيسا دەكەوتم و بۆ ھەر جىگەيەك پڕۆشتايە، منيش دەپۆشتم. بەلام باوكم كە

جۈرلەكەيەكى دەمارگىرە، لايەنگرى يىروبۇچۈۈنى ئەندامانى ئەنجۈمەنى بالاي يەھودىيەكانە. باۈكم بە منى گوت كە عيسا پياۋيكي ئازاۋەگىرە و من نابى بىمە قوتابى و شوينكەوتەي ئەو. من گوتم ((باۈكە، پياۋيكي ئازاۋەگىر ناتوانى شىفائى نەخۇشەكان بدات و نابىناكان چاك بكاتەو)). من لەبەرئەۋەي دەمبىنى كە باۈكم حەز ناكات بىمە يەككە لە قوتابى و شوينكەوتەكانى عيسا و لە دوايەۋە بېرۇم، بۇيە بەناچارى بەقسەيم كرد، چونكە پىزگرتن لە داىك و باۈك لەلاى ئىمەي جۈرلەكە پىۋىستە و، ئىمە نابى كارى بكەين كە بىيئە ھۆى ئازاردانى دلى ئەوان. ماۋەيەك تىپەپى و پاشان شەۋىك باۈكم، دواى ئەۋەي نوۋىزى شەۋى خویند، پشورى دا و بەيانى پۇزى دواتر كاتى لەخەۋ ھەستا، سەيرى كرد چاۋەكانى ھىچ شوينى نابىنى. ئەو وايزانى كە ھىشتا بەيانى دانەھاتوۋە و ھەوا تارىكە، بەلام من پىم گوت كە ھەوا تارىك نىيە و پروناكە بەلام چاۋەكانى ئەو نابىنىت.

ئەۋكاتە باۈكم ئامادەبوو كە باۋەر بە عيسا بىيئەت تاكو بەھۆى ئەۋەۋە چاۋەكانى چاك بىيئەۋە. بەلام عيسا ئەو كاتە لەم ناۋچەيەدا نەبوو، پاشان بەو جۆرەي كە ئىمە لىرە بىستمان، ئەۋيان لەخاچ دا و كوشتيان. پزىشكەكانى ئىرەش گوتيان كە ناتوان چاۋەكانى باۈكم چارەسەر بكن و گوتيان كە ناتوان بزانن بەچ ھۆيەك كۆر بوۋە تا چارەسەرى بۇ بكن. باۈكم وايزانى تا كۆتايى تەمەنى بە نابىنايى دەمىنىتەۋە تاكو ھەۋال گەيشت كە عيسا لەناۋ گۆرەكەي زىندور بۆتەۋە و لەناۋ گۆرەكەي ھاتۆتە دەرەۋە و ھاتوۋە بۇ ناۋچەي جەلەلە و، دواتر من لەۋە ئاگادار بوۋمەۋە كە لە پۇزىكى تايبەتدا، عيسا قوتابى و شوينكەوتەۋەكانى لە كىۋىكدا دەبىنى. باۈكم كاتى ئەم ھەۋالەي بىست، ھىۋاي خواست بىنايەكەي بگەپتەۋە و داۋاي لە من كرد تا بىبەم بۇلاى عيسا، بۇيە منىش دەستىم گرت و بەپى كەوتىن و، ئىتر پوۋداۋەكانى ترىش ئىۋە دەيزانن و ئەگەر يارمەتى ئىمەتان نەدايە، ئەۋا باكم ومن لە پىگادا دەماينەۋە و نەماندەتوانى خۇمان بگەيەننە عيسا.

مىرنا لىي پرسىم: ئەم گەنجە چى دەلى؟

من كورتهى قسەكانى گەنجە يەھودىيەكەم بۇ مىرنا گىزايەۋە و ئەۋىش گوتى: واديارە ئەم گەنجە دەرۋونى پاكە و پىمۋايە دواى ئەۋەي كە عيساى بىنى، دەچىتە ناۋ مەلەكۈتەكەيەۋە.

ئىنجا گەنجە يەھوودىيەكە لىي پىرسىم: لەبەرئەوھى تۆ كابرەيەكەيت كە قوتابخانەت بىنيوھ و وانەت خویندوھ، پىم بلى كە چى تىگەيشتوويت لە زانىارىيەكانى عيسا؟

گوتم: من سەبارەت بە زانىارىيەكانى عيسا لە خودى خوئى ھىچم نەبيستوھ و ئەوھى كە بيستوومە لەلایەن قوتابىيەكانىيەھ بوھ، قوتابىيەكانى عيساش لەبەرئەوھى گومانىيان لە من ھەبوو و لەبەرئەوھش كە پزمىم، بە پرونى قسەيان نەدەكرد و، بەو جۆرھى كە دەبووايە، منيان لە زانىارىيەكانى عيسا بەشدار نەدەكرد و ھەندى جار پستەيەكيان دەگوت بەبى ئەوھى تەواوى بكەن يان پرونكردەنەوھى لەبارەھ بەدەن. ئەمانە بەجۆرىك بوو كە من ئىستە ناتوانم پىت بلىم كە زانىارىيەكانى عيسا چىيە. ئەوھى كە من تا ئىستا ھەلبەت لەدەمى قوتابىيەكانى عيساھ ِلىي تىگەيشتووم ئەمەيە كە عيسا دەلى خاوەنى مەلەكوتىكە، بەلام ئەو مەلەكوتە لەم دنيايەدا نىيە و، لەبەرئەوھى مەلەكوتى عيسا لەم جىھانەدا نىيە بەلكو لە دنيايەكى تردايە، بۆيە ياساكان و سيستەمەكانىشى پەيوەستە بە دنيايەكى ترەھ نەك ئەم دنيايە، ئەمەش ئەو شتانەيە كە تا ئەمرو من لىي تى گەيشتووم، بەلام ھىوادارم دواى بىنىنى عيسا لە خودى ئەو، ھەندى شتم گوئ لىيبت كە زانىارىيەكانم زياتر بكات.

مىرنا گوئى: من ئىستە لە ھەمووتان بەختەوھەرتەم، چونكە بچوكتىن ئاگايىم لەبارەى زانىارىيەكانى عيساھ نىيە تەنيا ئەوھ نەبىت كە لە مەزن تىوس بيستوومە و، لەبەرئەوھى ئاگايىم نىيە بۆيە بىروھۆشم وەكو لەوھەيەك وايە كە ھىشتا شتى لەسەر نەنووسراوھ و دەتوانم ھەموو شتىك لە عيساھ فىر بىم.

كاتى مىرنا ئەم قسەيەى كرد، من بىدەنگ بووم و چوومە ناو خەيالەوھ. لەو خەيالەمدا من بۆم دەرکەوت كە منىش دەبى وىژدانى خۆم وەكو لەوھەيەك ئى بكەم كە ھىچى لەسەر نەنووسرابى تاكو بتوانم ئەوھى عيسا دەليبت، لەسەر لەوھى وىژدانمدا تۆمارى بكەم و چاك لىي تى بگەم. چونكە تاكاتى لەوھەى وىژدانى مروؤ بە تەواوى ساف نەبى و شوینەوارى ھەرچۆرە گوناھىكى ئى لانەبرىت، لەوھەكە ھىچى لەسەر تۆمار نابىت. ئەوھبوو كە لە دلەوھ بە تەواوى لە ھەموو گوناھەكان پەشىمان بوومەوھ و گوتم ((ئەى عيسا، من لە پابردوودا كابرەيەكى گوناھكار بووم و توشى ھەندى گوناھ دەبووم كە برىتى بوون لە حەزى جنسى، بەلام لەو پۆژەوھى كە تۆم بە خاچەوھ بىنى تا

ئەمپىرۇ، توشى ئۇ جۆرە گوناھانە نەبووم و گوناھى تىرىشم نەكردووه. بەلام ھەندى جار بەبى مەبەست، گرفتارى خۇپەرستى و لوت بەرزى بووگم، چونكە نەمدەتوانى رەچەلەكى خۇم لەبىر بكم. بەلام بەلئىن دەدەم كە لە ئىستە بەداووه توشى ھىچ جۆرە گوناھىك نەبم و، ھول دەدەم خۇپەرستى و لوت بەرزى بەسەرمدا زال نەبىت و، ھىوادارم لەمە بەداووه لەوحى وىژدانم بۇ تۆماركردن و تىگەيشتنى زايارىيەكانى تۇ ئامادە بىت، ئەى عىسا)).

دواى ئەم تەوبەيە، سەرم بەرز كردهوه و چاوم بە تەپۆلكەيەكى بەرز كەوت كە لە بەرامبەرماندا پەيدا ببوو و، ھەركە ئەو تەپۆلكە بەرزەم بىنى، زانىم كە كىوى ميعاد لەوئىدايە و ئىمە دەبى لەوئىدا مامۆستاي مەزنى خۇمان - عىسا - بىينىن.

پروناكى ھەتاوى عەسر، بەشى سەرەھى گىردەكەى بەباشى پروناك دەكردەوه، بەلام داوئىنى خوارەھى بەھۇى ئەھى كە سىبەر بوو، بە باشى نەدەبىنرا. فراوانى گىردەكە و بەرزىيەكەى و شىوہ سازگارەكەى ئەو گىردە، نىشانى دەدا كە بۇ كۆبوونەھى ژمارەيەكى زۆر لە خەلك، جىگەيەكى زۆر باشە. ئەوانەى كە دەھاتن بۇ ئەو گىردە، دەيانتوانى دەشتەكانى دەوروبەريان بىينىن، چونكە گىردە بەرزەكە بەسەر ناوچەكانى دەوروبەريدا دەپروانى. بەلام ئەو كەسانەى كە لە دەشتەكانى دەوروبەريدا بوون، نەياندەتوانى ئەوانە بىينىن كە لەسەر گىردەكەن.

ئاتان بە منى گوتبوو كە لە باكورى ئەو گىردە شارىك ھەيە كە نابى لىنى نزيك بىينەوه و، ھەربۆيە ئىمە لە رىگاي باشورەوه لەو گىردە نزيك بووينەوه. كاتى كىلگەكانمان تىپەراند و گەيشتىنە داوئىنى گىردەكە و چووينە ناوچەيەكەوه كە ئىتر كىلگەى تىدا نەبوو، خۆر داچوو. ھىچ كەسى لەسەر رىگەكەى ئىمە نەدەبىنرا و دەنگى ھىچ ئازەلئىك نەدەھاتە گوئى. كاتى سەرمان بەرز كردهوه، داوئىنى گىردەكەمان تا لوتكەكەى، لە سەرروى خۇمانەوه دەبىنى و ھەرەھا ئاسمانىشمان دەبىنى كە ھىشتا پروناك بوو. بىدەنگى ئەو ناوچەيە زۆر كارى لەمن كرد، بۆيە لەوہ دۇنيا بووم كە ئىمە چووينەتە ناو ناوچەيەكى پىرۆزەوه.

ئىمە لە داوئىنى گىردەكە ئەوہندە ماينەوه تا ھەوا تارىكى كرد و دواتر بە گىردەكەدا چووينە سەرەوه تا گەيشتىنە سەر لوتكەكە. لوتكەى گىردەكە جىگەيەكى تەخت بوو، كاتىكىش گەيشتىنە ئەوى، بىنيمان ژمارەيەك پىش ئىمە ھاتوون بۇ ئىرە و

گروپی بچووک بچووکيان دروست کردووه، دهبی بلیم که درهختیش لسهه گردهکه ههبور. ئیمه یارمه تیمان دان تا پیره پیاره نابیناکه و کورپه برینداره که ی لسهه گویدریژه که دابه زن و، ناتانیش گویدریژه کانی برد و لهژیئر داره کان بهستنییه وه و توره که ی کرده سهریان و دواتر گه رایه وه بۆلای ئیمه.

چاوه پروانی کردن له سه ر کیوه که

پاش ئیمه، گروپه کانی تر له گرده که هاتنه سه ره وه و شوینیان گرت و دانیشتن. هیچ کهسی به دهنگی بهرز قسهی نه ده کرد و هه موویان به هیواشی قسهیان ده کرد. ئه گهرچی مانگ دیار نه بوو به لام پروناکی ئه ستیره کان لوتکهی گرده کهی که میك پروناک ده کرده وه، من له بهر پوئشناهی ئه ستیره کان خه ملاندم که شهش سه د یان حهوت سه د کهس و پهنگه زیاتریش له وی کۆبوونه ته وه. من بهروام نه ده کرد ئه وه هه موو خه لکه له یه ک شویندا کۆ ببنه وه و یه ک دهنگیشیان لیوه نه یه ت.

ماوه یه ک تیپه ری و خه لک بیده نگ بوون و، جگه له چه چه پ هیچیان لیوه نه ده بیسترا تا کو پیاری له ناوه راستی خه لکه که هه ستایه وه و گوتی: هه مووتان گوی بگرن.

ئه وانهی که چه چه بیان ده کرد، بیده نگ بوون و چاوه کانیان بریبه ئه وه پیاره و پیاره کهش به دهنگیکی به هیز گوتی: گه نم پرواوه و به ری گرتووه و کاتی دروینه هاتووه و، (ئه ویش که نزیکه ی چل پوژه که له نیو ئیمه دا بووه، ده رده که ویت و پاشان له لای ئیمه ده پروات. ئیمه نازانین ئه وه بو کوی ده پروات و ناتوانین به دوایدا برۆین. "ئه و" نانی بوو که له لایه ن ئاسمانه وه درا به ئیمه و هه رکه سی له و نانه بخوات، ئه و ده بیته خاوه نی ژیانیکی هه تاهه تایه ی. ئیمه دوازه کهس بووین که قوتابی عیسا بووین و له هه موو شوینیک له گه ل ئه وه بووین و یه کیکیان له لای ئیمه ده رکرا و پاشان یازده که سمان ماینه وه. ئیمه ده زانین که "ئه و" له و دوایین شه وه دا که له گه لمان بوو، کاتی نانی پیداین، گوتی ((ئهم نانه گوشت و جهسته ی منه و بیخون)). دواتر ده فریکی پی پیشان داین و گوتی ((ئهم شه ربه ته ی که له م ده فره دایه خوینی منه و بیخونه وه)). نیسته ش ئیوه که هاتوون بو ئهم کیوه و ده زانم که هه مووتان ئه وتان خووش ده ویت، نانی خووتان به ناوی ئه وه وه بخون و هه موو که سی له کاتی ناخوردندا به شی بدات به یه کیکی تر و، شه ربه ته کانتان به ناوی ئه وه وه بخونه وه و قومیکی لی بدن به که سیکی تر و، دوا ی ئه وه ی نانمان خوارد و تییر بووین، چاوه پروانی هاتنی ئه وه ده که یین.

ئەو پیاوہ دوای ئەو گوتهیہ دانیشت و، ئەو ئامادەبووانەیی کە یئەدەنگ بوون، دەنگیان ئی بەرز بوویەو، واتە دەستیان بە چپەچپ کردەو و خویمان بو نانخواردن ئامادە کرد. ناتان لەو مەشکۆلە ئاوەی کە لەگەڵ خویمان هینابوومان، کەمیک ئاوی بە دەستی من و میرنا و گەنجە بریندارەکەدا کرد و، دواتر من ئاوم کرد بە دەستی ناتاندا. پیرەپیاوہ نابیناکە رازی نەبوو ناتان ئاو بکات بە دەستیدا بەلکو کۆرە گەنجەکەیی ئاوی کرد بە دەستی پیرە پیاوہکەدا و ئینجا گوتی: من دەبی ئاوی خۆم بخۆم و لە ئاوی ئێوہ ناخۆم.

ناتان گوتی: زۆر چاکە، ئاوی خۆت بخۆ. پاشان نانەکەیی لە دەستی پیرەپیاوہکە وەرگرت و کردی بە دوو لەتەوہ و نیوہی ئی دا بە پیرە میردە نابیناکە و نیوہکەیی تری دا بە کۆرەکەیی و گوتی: بە ئاوی عیساوہ لەم نانە بخۆ تاکو ببنە خاوەنی ژیانی هەتا هەتایی، چونکە ئەم نانەیی کە ئێوہ بە ئاوی عیساوہ دەبخۆن، گوشت و جەستەیی ئەوہ. پیرەپیاوہکە و کۆرەکەیی دەستیان بە نانخواردن کرد، پاشان ناتان نانەکەیی بو ئێمەش بەش کرد و بەشی هەریەکەمانی، واتە من و میرنا و خوئی، دا و گوتی: ئەم نانە گوشت و جەستەیی عیساوہ، بە ئاوی عیساوہ بیخۆن تاکو ببنە خاوەنی ژیانیکی هەتا هەتایی و، ئێمەش دەستمان بە نانخواردن کرد.

من لەبەرئەوہی برسیم بوو، بەشە نانەکەیی خۆم تا دوایین پارووی خوارد و سەیرم کرد میرنا و ناتانیش بە ئیشتیہاوہ نان دەخۆن. دوای ئەوہی نان خورا، ناتان مەشکۆلەیی شەربەتەکەیی کردەو و کەمیک ئی کردە دەفریکەوہ و کەمیک ئاویشی تی کرد و دەفرەکەیی خۆمی پی دام و گوتی: بە ئاوی عیساوہ مامۆستامان بیخۆرەوہ.

لەبەرئەوہی دوای نانخواردن هەستمان بە تینوویەتی دەکرد، بۆیە لە نیوہی زیاتری دەفرەکەم خواردەوہ و ئینجا دام بە دەستی میرناوہ. ئینجا ئەو ژنە دوای وەرگرتنی دەفرەکە گوتی: مەزن تیوس، بۆچی شەربەتت نەخواردۆتەوہ؟ گوتم: من لە نیوہی زیاتری دەفرەکەم خواردۆتەوہ.

میرنا گوتی: ئەگەر تۆ لە نیوہی دەفرەکە زیاترت خواردۆتەوہ، ئەی بۆچی دەفرەکە پرە؟

من سهیریکی دفرهکه م کرد و بینیم ژنه که راست دهکات و دفره که هر پره. به خوم گوت: تو بلی من نهو شهر به تم نه خوار دبیته وه؟ به لام ته پرای گرووم و نه مانی تینوویه تیه که م دهیسه لماند که شهر به تم خوار دژته وه.

گوتم: میرنا، من دلنیام که زیاتر له نیوهی شهر به تی نه م دفره م خوار دبووه، به لام نازانم چون نه م دفره هیشتا هر پره.

میرنا که میک له شهر به ته که می خوار دوه و دفره که می دا به ناتان و نهویش به سه رسوپمانه وه سهیری کرد دفره که هر پره له شهر به ت. پیره پیاوه نابینا که و کور که یشی دوا می نه وهی که به دفره که می خویان شهر به تیان ده خوار دوه، بویان دهر که وت که نهو دفره به تال نابیته وه. کاتی دفره که له دهستی ناتانه وه گه یشته دهستی من، سهیرم کرد دیسان هر پره.

پیره پیاوه نابینا که که وته گریان و گوتی: من باوهرم هیئا به وهی که نهو شهر به ته می من خوار دمه وه، خوینی عیسا می نیر دراوی خودایه، چونکه نه گهر خوینی نهو نه بووایه نهوا ته واو ده بوو و، هیوادارم عیسا له گونا هه کانی من خوش بییت.

جاریکی تر بوم دهر که وت که میک نان له به رده می مندایه، له کاتیکدا که دلنیابووم به شه نانه که می خوم تا دوا بین پاروو خوار دووه. که میکیش نان له به رده م ناتان و میرنا شدا بوو. من گومانم نه ما له وهی که من نه مشه و ده توانم عیسا ببینم. چونکه ته واو نه بوونی نان و ناوه که مؤجیزه می نهو بوو و، نهو مؤجیزه به نیشانی دها که "نهو"، نهو شه وه دیته سه ر نهو کیوه.

من و میرنا و ناتان له وه به دوا وه وه کو نهو که سانه می تر که لهو کیوه دا بوون، چاوه پروانی هاتنی عیسا مان ده کرد. من بوم دهر که وت بوو که هیچ یه کی لهو که سانه می لهو کیوه دان، بی ئوقره می نانوینن، چونکه هه موویان ده یانزانی که نهو شه وه عیسا ده بینن، بویه گوتم که بیگومان عیسا دیت بو نهو می.

له ناکا و پیاوه نابینا که هاواری کرد: رۆژ بوته وه؟ چونکه پروناکی خور دها له چاوی من. پاشان پووی سه ری کرده شوینیک و منیش پووم کرده شوینیک و، له ناکا و بینیم که عیسا له ناوه راستی خه لکه که دایه. نهو پیاوه به هو می نهو تیشکه می که من نه مده زانی سه ر چاوه که می له کوپوهیه، پروناک بوویه وه. ههروه ها لهو شه وه تاریکه دا من و خه لکانی تر نهومان واده بیننی که ده تگوت له بهر پروناکی رۆژدا ده بینین.

عيسا جليكى سىپى و دريژى له بەردا بوو. قياقەي ئەو ھەر بەوشىۋە بوو كە من بە خاچەوہ بىنيبووم. عيسا بە ھىۋاشى ھەنگاۋى دەنا و دەستى خۇي بەجۇرىك بەرەو شوينكە وتوۋەكانى دەجولاند كە دياربوو بەرەكەتيان پى دەدات.

لەپر ژنيك لەنيو نامادەبوۋەكاندا ھاۋارى كرد: ئەي پىغەمبەر ومامۇستاي مەزنى من.

دواي ئەم قسەيە، ژنەكە سەرى خستە سەر زەوى و لەبەردەم عيسادا كپنووشى برد. بەھۆى ھاۋارى ئەو ژنەوہ، خەلكەكەي تر كەوتنە گوپ و ھاۋاريان كرد: ئەي پىغەمبەر ومامۇستاي مەزنى، ئىمە ببە بۇناو مەلەكوتى خوت.

عيسا ساتى ۋەستا و دواتر بە نارامى بەدەستى ناماژەي كرد، پاشان ھەموو پياو و ژنەكان بىدەنگ بوون. لەوہ بەدواۋە ئىتر دەنگى بەرز لە كەسەوہ نەدەھات و بە ھىۋاشى قسەيان دەكرد و، من دەمبىست كە ژن و پياۋەكان بەھىۋاشى دەيانگوت: خويەتى... خويەتى... ھەموو شتىكى لە عيسا دەچيىت.

پىرەپياۋە نابىناكە كە بەردەوام پرووى سەرى كردبوۋە عيسا، گوتى: من پوخسارى ئەو نابىنم، بەلام دەبىنم كە تيشكىكى فراۋانى ئى دەدرەوشىتەرە، چونكە پروناكيبەكى ۋەكو پروناكى خۇر دەدا لە چاوم.

من ناتوانم بلىم كە ئەو شەوہ لەسەر ئەو كىۋەدا، عيسا تاجەند لەگەل ئىمە مايەوہ، چونكە كات راۋەستا و، ئەو شەوہى كە دەبوو تىيەر بىيىت، بۇ ئىمە راۋەستا و، رەنگە ئەستىرەكانىش بۇ ئىمە لە ئاسماندا راۋەستابن.

عيسا لە يەكە بەيەكەي شوينكەوتەكانى خۇي كە ئەو شەوہ لەو كىۋەدا بوون، نزيك بوۋىەوہ و لەگەل ھەموويان قسەي كرد. ئەو شەوہ ھىچ كەسى لە قسەكردن لەگەل عيسا بى بەش نەبوو. ھەروہا ھەموو دەيانتوانى قسەي لەگەل بەكن تاكو عيسا گەيشتە لاي ئىمە. كاتى ئەو لە ئىمە نزيك بوۋىەوہ، من مچرەكەيەكم پىندا ھات. موچرەكەكەي من بەھۆى ترسەوہ نەبوو، بەلكو لە خۇشىدا دەلەرزىم. پىرەپياۋە نابىناكە ھەردوۋ دەستى بەرەو لاي عيسا بەرز كەدەوہ و لىۋەكانى جولاندەوہ. من جولەي لىۋەكانى ئەو پياۋەم دەبىنى بەلام دەنگىم نەدەبىست. بەلام عيسا دەنگى ئەو پياۋەي دەبىست، چونكە لىي نزيك بوۋىەوہ و پەنجەكانى ھىنا بە چاۋەكانىدا و دەستى ھىنا بە سەرى گەنجەكە و برىنەكەيدا. ئەو دووانە لە بەردەم عيسا كپنووشيان برد و

کړنووشه که یان ماوه یه کی زوری خایاند و وهکو نه وه و ابوو که نه توانن سهریان له زهوییه که بهرز بکه نه وه.

پاشان عیسا چاوه کانی خوئی برییه چاوه کانی من و نه گهرچی نیگا کانی زور هیمن بوون و له چاوه کانیدا شوینه واری میهره بانی و بهزه یی و سته ملیکراوی تیدا دهینرا، بهلام من هستم کرد که نه گهر عیسا دهستی خوئی بخاته سهر شان و سهرم، یه کسهر له جیدا گیانم دهرده چیت، چونکه هیزیکی نادیار له و پیاوه مه زنده دهرده وشایه وه که هه موو که سیکی له بهردهم نه ودا بیده سه لات ده کرد.

من هاتمه قسه و گوتم: نهی خوداوه ند، من ببه بوئاو مهله کوتی خوته وه.

عیسا وهلامی دایه وه: ههرکه سی من وهکو خوداوه ند له قسه کانیدا به کار بیئی، ناچیته ناو مهله کوتی منه وه، به لکو نه و که سانه دهرونه ناو مهله کوتی منه وه که گوته کانی من بیستن و به فرمانه کانی خوداکه م رهفتار بکن.

پرسیم: گوته کانی تو چین و فرمانه کانی خوداکه ت چییه؟

عیسا گوئی: وته کان ههر نه وانه که هه موو جارئی بیستوتانه و دهستووری خوداکه شمتان وهرگرتووه و، نه وهی که ده بیته هوئی نه وهی نیوه برونه ناو مهله کوتی منه وه، کرداره کانتانه و ته نیا بیستنی وته کانی من و وهرگرتنی دهستووری خوداکه م نیوه پرگار ناکات.

پرسیم: نایا مهله کوتی تو له م دنیا یه دایه یان له دنیا یه کی تردایه؟

عیسا گوئی: مهله کوتی من جیگه یه کی دیاریکراوی نییه به لکو له ناو ناخی خو تان دایه و، هه موو که سی ده توانی برواته ناو مهله کوتی منه وه به بی نه وهی له ناخی خوئی دهر بچیت. ههروه ها گوئی: ههرکه سی من بانگ بکات نه ورا ههرگیز له یادم ناچیت و له ههر جیگایه که که دوو یان سی که س کو دهنه وه و ناوی من بیئیت، من له گه لیاندا ده بم.

دوای نه م قسه یه عیسا پوشت بولای ناتان و من بینیم که لیوه کانی ناتان ده جولی، بهلام گویم لیی نه بوو چی ده لی. دلنیا بووم که ناتانیش گوئی له و شتانه نه بووه که من به عیسا م گوتم. نه و شه وه له سهر نه و کیوه هه مووان له گه ل عیسا قسه یان کرد، بهلام هیچ که سی دهنگی نه و که سه ی نه ده بیست که له گه ل عیسا دا قسه ی ده کرد

و، ههروهها دهنگی عیسانشیان نه ده بیست مه گهر ئه وکاته نه بی که ئه و پیاوه مه زنه له گه ل خودی ئه و که سه دا قسه ی ده کرد.

عیسا دوا ی ئه وه ی که له گه ل ناتان قسه ی کرد، له میرنا نزیك بوویه وه و بریک قسه ی له گه ل کرد و، ئینجا له ئیمه دوور که وته وه. دوا ی ئه وه ی عیسا له ئیمه دوور که وته وه، سه یرم کرد پیره پیاوه نابیناکه و کوپه که ی هه بر سه ریان له سه ر زه وییه که یه و هه لئه ستاون و گوتم په نگه مردبن. من به مردنی ئه و دووانه (ئه گهر مردبوونایه) سه رسام نه ده بووم، چونکه عیسا دهستی خسته سه ر چاو و سه ریان و، ئه وانیش که وه کو من مرۆف بوون، نه یانده توانی به رگه ی به رکه وتنی دهستی نێردراوی خودا بگرن. به لām ئه وان نه مردبوون به لکو خه ویان لی که وتیوو.

دوا ی ئه وه ی عیسا له ئیمه دوور که وته وه، قوتابییه یازده که سه که ده وره یان دا و. قسه یان له گه ل ده کرد و، عیسا ش وه لāmی ده دانه وه، به لām من نه دهنگی عیسا م ده بیست و نه دهنگی قوتابییه یازده که سه که شم ده بیست.

له بینینی عیسا و بیستنی قسه کانی ئه وه نده دلخۆش بووم و، له هه مان کاتیشدا ئه وه نده کاری تی کردبووم که که وتمه گریان.

به جوړیک فرمیسکی شادی له چاره کانه ده هاته خواره وه که هه ندی جار نه مده توانی عیسا و قوتابییه یازده که سه که ی ببینم و له ناکاو سه یرم کرد عیسا دیار نه ماوه. من به هه مان شیوه که نه مزانی عیسا له کیوه و له چ ریگه یه که وه هاتۆته سه ر ئه و کیوه، نه شمتوانی بزانه چ کاتیک و له چ ریگه یه که وه له سه ر ئه و کیوه پۆشت. هه موو ئه و که سانه ی که له سه ر ئه و کیوه بوون وه کو من بو یان ده رکه وت که عیسا پۆشتوو.

کات که پاره ستابوو، که وته سه ر پیره وی خوی و به رده وامی به تیپه پ بوون دا و، ئه و خه لکه ش که له ته واوی کاته کانی ئاماده بوونی عیسا دا بیده نگ بوون، که وته وه ده نگه ده نگ و، ئینجا بو م ده رکه وت که له لای پوژه لاته وه سپیده ی به یانی ده رکه وتوو.

خه لک له یه کتریان ده پرسی که عیسا چی به وان گو توه. منیش که شادومان بووم، به ناتانم گو ت: عیسا له گه ل من قسه ی کرد و ئه گه رچی که من نه جووله که بووم و نه خه تنه ش کراوم، منی له ناو مه له کوتی خوی ده رنه کرد و پینی گو تم که ئه گهر

به پینی گوته کانی ئەو و فرمانه کانی خودا رهفتار بکه، ئەوا له مهله کوتی ئەودا جینگام ده بیتهوه.

ناتان گوتی: من نه مبیست که عیسا چی به تو گوتهوه. هه رچهند لیوه کانت ده جولاندهوه، به لام دهنگت لیوه نه دههات. دیاره گهرووت به سترابوو و نه تده توانی قسهی له گهل بکهیت، به لام عیسا له گهل من قسهی کرد و گوئی له قسه کانی من بوو و وه لامیشی دامهوه.

میرنا به خوشحالییهوه قوئی منی گرت و گوتی: عیسا به منی گوت که له بهرئهوهی ناوم پیداوه و له تینوویهتی پرگارم کردوه، هه رگیز له ژیاندا تووشی نازاری تینوویهتی نابم.

ناتان گوتی: ئەو دوو کهسه تان هه له دهکن و ئیوه له گهل عیسا قسه تان نه کردوه، چونکه من گویم له دهنگتانهوه نه بوو. به لام عیسا له گهل من قسهی کرد و ریگهی راستی پی نیشان دام و گوتی که هه موو شتی بو مرؤف پاکه و هه ر شتی بچیته ناو له شی مرؤفهوه، خاوینه. به لام ئەو شتانهی که له لهش دهردهچن، پیسه و دهبی دوریان بخنهوه. ههروهه ها ئەو شتانهی که عیسا به منی گوت ئەوه بوو که دهبی قوتابییه یازده کهسه کانی ئەو له لایهن شوینکه وتوه کانییهوه ریزیان لی بگیریت، چونکه ئەو یازده کهسه هوی بلابوو نهوهی په یامه کهی ئەون به ناو شوینکه توه کانییدا و، بویه شه نیتر من له م شه وهوه بپروا به قوتابییه یازده کهسه کهی عیسا دینم و به رابهری خۆمیان دهزانم. ههروهه ها لهو شتانهی که عیسا به منی گوت ئەوه بوو که مهله کوتی ئەو له تووی گیای خهردهل دهچیت. تووی ئەو گیایه ماوهیه کی زور به هیواشی گه شه دهکات، به لام له ناکاو گه شهی خیرا ده بییت و لقه کانی، شوینی زور داگیر دهکات و مهله کوتی ئەویش دواي ماوهیه که شهی هیواشه و له ناکاو هیز په ییدا دهکات و فراوان ده بییت و، هه موو شوینیکی دنیا ده بیته به شیک له مهله کوتی ئەو.

پاشان ناتان پوونی کردهوه: ئەو هه ندی شتی تری به من گوت و من به شیکی ئەو قسانه م فهرامۆش کردوه و، بیر ده که مهوه تا له داها توودا به شه فهرامۆشکراوه کانم به بیر بیتهوه.

گوتم: ناتان، من پیموایه نه مشه و مامۆستای مه زنی ئیمه له گهل هه مووان قسهی کردوه و له گهل هه موو کهسی به پینی تیگه یشتنی ئەو کهسه قسهی کردوه و، ئەو

شىتانهى پى گوتون كه بتوانن لىي تى بگن. من پىموايه ئەگەر ئەو شتانهى كه عيسا ئەمشەر لىرەدا بە ئىمەى گوت، بنووسرىنەو، ئەوا دەبىتە كتېبىكى گەرە. ئەو، لىرە لەگەل يەك بەيەكى ئىمە قسەى كرد، بەلام هېچ يەكى لە ئىمە وتوويزكانى ئەومان لەگەل كەسەكەى ترادا گوى ئى نەبوو.

ناتان دەستى خۇى خستە سەرشانى من و گوتى: من گويم لىنەبوو كه ئەو چى بەتۇ گوتووه و، لە دەمى تۆشەو هېچ دەنگىك نەدەهات. بەلام كاتى لە تۇ نزيك بوويهو، بەجۆرىك سەيرى دەكردى كه دياربوو خۇشى دەوييت.

ئىنجا من و ناتان و مىرنا پىككەوتىن كه پىش ئەوہى ھەوا پووناك بىتەو، لە كىوہەكە بگەرپىنەو، چونكە دواى ئەوہى ھەوا پووناك دەبوو و بەتايبەت دواى ھەلھاتنى خۇر، قوتابىيەكانى عيسا لەوتنەبوو من ببىنن و، لەبەرئەوش كه گومانىان لە من ھەبوو، دوور نەبوو كىشەم بۇ دروست بگن.

گفتوگو کردنم له گهل قوتابییه کانی عیسا

کاتی ویستمان له کیوه که بگه پیننهوه، بینیمان پیاره نابیناکه و کوره کهی هر سهریان له سهر زهوی ناوه و ناجولین. ئیمه نه وانمان جولاندهوه تا ههستنهوه، بهلام هه لئه ستانهوه و ناچار ناراممان گرت تا به ناگا دینهوه، چونکه نه مانده توانی وان له دووانه بهینین و برۆین.

دوای نهوهی ههوا پروناک بوویهوه، جوش و خرۆشی نهو که سانهی که له سهر لوتکهی کیوه که بوون، زیاتر بوو. هه ندیک له وان به کۆمه ل به ری که وتن و پۆشتنهوه بۆلای ناشناکانیان تا کو له بارهی عیساوه قسه یان بۆ بکه ن. هه ندیکیش له ناماده بووه کان به کۆمه ل نزای نایینیان ده خویند و سوپاسی نهوه یان ده کرد که به چاره کانی خۆیان عیسا یان بینیه و برۆیان وابوو که چاره کانیان هه رگیز کویر ناییت. دوای نهوهی که پۆژ هه لئه ات، قوتابییه کانی عیسا دوو دوو و سی سی پۆشتن تا نهو که سانهی که به هوی ده ستلیدانی عیساوه خهوی قورسیان لی که وتبوو، به ناگا بیننهوه و به ناگایان بهیننهوه و، وه کو نهوه وابوو که ته نیا نهوان ده توانن نهو که سانه به ناگا بهیننهوه و که سی تر ناتوانی به ناگایان بیننهوه. سی که س له قوتابییه کانی عیسا به ره و لای ئیمه هاتن. من له یه که م بیننهوه دووانیانم ناسی. یه کی لهو دووانه که سه ریکی خر و شانیککی پانی هه بوو، شهوی رابردوو، پیش هاتنی عیسا قسه ی بۆ ئیمه کرد. که سی دووه م یۆحه ننای لاو بوو که من له م سه رگورشته یه دا ناوم هیناوه و، نهو به یانییه روخساری نهو که نه جم به دره وشاوه بیتر له هه موو کاته کانی تر ده هاته به رچاو، به لام نه مده توانی که سی سییه م بناسم، به لام شکل و شیوهی و ته نانهت شیوهی پیرۆشتنی له عیسا ده چوو. پاشان بیرم کردهوه که من نهو قیافه و شکل و شیوه پیرۆشتنه م له جیگه یه کی تر دا بینیهوه. پاشان هاته وه یادم که دوای تۆفانه که له دریاچه ی جه لیله که من و هاوکاره کانم پیمان نایه سه ر و شکانی، راولچییه کی ماسی جیگای کردینهوه و نانی پی داین و، نهو راولچییه، قیافه و شکل و رهفتاری عیسا ی هه بوو. من نه مده توانی بزانه نهو پیاره ی که بینیم له گهل دوو سه که ی تر دا به ره و لای ئیمه دین، هه مان راولچییه یان نا.

كاتى ئەو سى كەسە لە ئىمە نزيك بوونەوه، من پوخسارى خۆم شاردهوه تا نەمبىنن، بەلام ئەوان گوڤيان بە من نەدا، بەلكو بەرەو لاي پىرەپىاوه نابىناكە كە خەوتبەو، پۆشتن و ئەويان جولاندهوه و گوڤيان: ئەي ئەوهى كە نووستووى، هەستەوه. ئەمجارە جولاندهوى ئەوان پىرەپىاوه نابىناكەى بەناگەهئىنايهوه و سەرى لەسەر زەوييهكە بەرزكردهوه و هەستايهوه و، بە خۆشحالئيهوه هاوارى كرد: چاوهكانى من دەبىنن، ئىستە ئىوه سى كەسن، بەلام من ئىوه نانا سم.

يەكئى لەو سى كەسە گوڤى: ئەم سى كەسەمان لەو قوتابىيانەين كە عيسا هەلبىژاردووين و، من ناوم شەمعونە، بەلام عيسا منى ناواناوه پتۆس، ئەي تۆ كىت؟ پىرەپىاوهكە گوڤى: دوڤى شەو من لەم كىوه پروناكئيهكى بەهئىزم بىنى و وامزانى خۆر هەلەتووه، بەلام دياربوو هەلەم كردهوه. دواتر پىاويك لىم نزيك بوويهوه كە من ئەوم نەدەبىنى، بەلام زانيم عيسايە. ئەو پىاوه پەنجەكانى خۆى هئنا بە چاوهكانى مندا و هئزەكەى ئەوهندە بەهئىز بوو كە من خەوم لى كەوت. ئىستەش كە لەخەو هەستام، دەبىنم كە بىنايم بۆ گەراوتەوه و دەتوانم ئىوه و ئەم كىوه بىنم و ئەوخەلكەش بىنم كە لىرەن.

پاشان پىرەپىاوهكە كۆرە گەنجەكەى لەخەو هەستاند و، لەكاتىكدا كە ئەو كۆرەگەنجەى هئشتا خەوالو بوو، كردييه باووش و ماچى كرد و گوڤى: دوڤى شەو عيسا بىنايى بۆ گەراندمهوه و، من ئىستە هەموو جىگەيهك دەبىنم و تا ئەو پۆژەى كە زىندووم سوپاسى خودا دەكەم كە عيساى نارد بۆلاى ئىمە.

كۆرە گەنجەكەى ئەو پىرەپىاوه چاوهكانى خۆى ولى بۆئەوهى شوڤنەوارى خەوى لى دوور بكەوئتەوه و پاشان بە سەرسامئيهوه سەيرى قاچەكانى خۆى كرد و گوڤى: دوڤى شەو كاتى هاتين بۆ ئەم كىوه، قاچم برىندار بوو و نەمدەتوانى بپۆم لەپى، كەچى ئىستە هەست بە نازار ناكەم.

پاشان ئەو پارچە پەپۆيهى كە برىنەكەيمان پى بەستبوو، كرديهوه و هەموومان بىنيمان كە برىنى گەنجەكە چاك بۆتەوه، بۆيه كۆرە گەنجەكە زۆر خۆشحال بوو و گوڤى: گومانى تئىدا نئيه كە ئەو پىاوهى دوڤى شەو هات بۆ ئىرە، عيسا بووه و، ئەو قاچى منى چارەسەر كردهوه.

شەمعون پترۆس گوتی: ھەموو ئەو کەسانەى کە دوینی شەو لەم کێوھ نەخۆش بوون، بەھۆی عیساوھ شیفایان دراوھ. ھەموو ئەو کەسانەى کە شەوی رابردوو بەچاوی نابیناوە ھاتن، ئیستە دەبینن و، بینایى ئەوان باشتەر لەو کاتەى کە ھەموو شتیکیان پى دەبینى. ھەموو ئەو کەسانەى کە شەوی رابردوو بەگوێى کەرەوھ ھاتن بۆ ئیرە، ئیستە بە باشى دەبیستن. ئەو کەسانەى دوینی شەو بە قاچى شەلەوھ پێیان نایە سەر ئەم کێوھ، ئیستە دەتوانن بەباشى برۆن لەرێ. عیسا دوینی شەو نەك ھەرھەموو نەخۆشەکان و کەمنەندامەکانى شیفایا داوھ، بەلکو لە گوناھى ھەمووی خۆش بووھ و، ئەمپۆ ھەموو ئەو کەسانەى کە لەم کێوھدان، بى گوناھن.

کاتى شەمعون پترۆس قسەى دەکرد، یۆحەنناى لاو زەق زەق سەیری منى دەکرد و دواچار منى ناسییوھ و دەستى شەمعون پترۆسى گرت و منى پى نیشان دا و گوتى: ئەمە ئەو پۆمییەى کە لەگەل ئیمە وتووێژى کرد و پرسىارى بى مانای لە ئیمە دەکرد.

شەمعون پترۆس نیگایەكى توندى لى کردم و گوتى: ئااا، وادیارە دوینی شەو ئیمە سیخوومان تیدا بووھ و ئەم پیاوھ بۆ سیخووی ھاتبوو بۆ ئیرە. سزای خیانەتکار ئەوھى کە بەردباران بکریت و، من ئیستە بەو کەسانە دەلیم کە لیرەن بۆئەوھى ئەم پیاوھ بگرن و بەردبارانى بکەن.

بەلام ئەو قوتابییەى تر کە گوتم شکل و رەفتارى کەمیک بە عیسا دەچوو و من نەمدەزانى کە ناوى چیه، بە شەمعون پترۆسى گوت: ئەگەر تۆ ئەم پیاوھ بسپیری بەو کەسانەى کە لیرەن، خیرا دەیکوژن. باشتروایە ئیمە خەلک لەم پیاوھ ناگادار نەکەینەوھ کە لیرەى و لیکۆلینەوھى لەگەل بکەین و بزانی بۆچى ھاتووھ بۆ ئیرە و، دواى ئەوھى کە زانیمان مەبەستى خراپ بووھ، ئەوا دەتوانین سزای بدەین.

گوتم: منیش وەکو ئەوانى تر کە ھاتوون بۆ ئیرە تا عیسا ببینن، بۆ بینى مامۆستای مەزن ھاتووم بۆ ئیرە و، زۆر خۆشحالم کە ئەوم بینوھ. من لە ھەرەشەى ئیوھ ناترسم، چونکە خیانەتکار و سیخوېر نیم. ئەگەر خیانەتکار و سیخوېر بوومایە، دوینی شەو عیسا خۆى سزای دەدام. ئایا پیاویکی وەکو ئەو کە ھەموو نابینایانى بینا کردوھ و ھەستى بیستنى دایەوھ بە کەسانى کەر و کەسە شەلەکانى چاک کردوھ، ئەگەر خیانەتکار بوومایە، نەیدەتوانى سزای من بدات. عیسا باشتەر دەزانى

یان ئیوھە کە قوتابی ئەون؟ و ئایا ئیوھ دەتوانن بانگەشەیی ئەوھ بکەن کە لەو شتەنە تی دەگەن کە ھەزری ئەو نایپریت؟

ئەو سی کەسە برێک بە ھیواشی و تووێژیان کرد و پاشان یۆھەننا گوتی: ئەم کابرا پۆمییە راست دەکات و ئیئە ناتوانن بانگەشەیی ئەوھ بکەن کە لە مامۆستاکەیی خۆمان زیاتر تی دەگەین. ئەگەر ئەم پیاوھ خیاەتکار بووایە، ئەوا شەوی رابردوو عیسا ئەوی لەم کێوھ دەردەکرد، لەبەر ئەوھیی کە پیشەواکەمان جیی ئەوی کردۆتەوھ، بۆیە ئیئە نابێ بیدەینە دەستی خەلک تا بەردبارانی بکەن.

ھەرچەندە یۆھەننا ئەو قسەییە کرد، بەلام لە سەیرکردنەکانی شەمعون پترۆس بەرامبەر من دەمزانێ کە ھیشتا لە من توپرەییە. کوپرە گەنجەکە بۆ پشتگیری من گوتی: پۆژی رابردوو یەکی لە گالیسکەکان کە بەسەر رینگاکەدا تیدەپەری، منی کرد بە ژیرەوھ و قاچم شکا، ئەو یەھوودیانیەش کە بەویدا تیدەپەری بەزەبیان پیمدا نەھاتەوھ، بەلام ئەم کابرا پۆمییە (ئاماژە بە من) من و باوکمی سواری گویدرێژ کرد و ھینایینی بۆ ئیرە. ئەگەر یارمەتیدانی ئەم پیاوھ نەبووایە، من نەمدەتوانی باوکم بینم بۆ ئەم کێوھ، و چاوەکانی ئەو چاک نەدەبوویەوھ، و باوکیشم تا ئەو پۆژەیی کە زیندوو بوو، بە کویری دەژیا.

شەمعون پترۆس بە توپرەییەوھ گوتی: کەوتنەژیر گالیسکە و قاچ شکاندنەکەیی تۆ بەلگەیی ئەوھییە کە عیسا نەویستووھ تۆ بییت بۆ ئیرە. ھەربۆیە ھینایینی تۆ بۆ ئیرە لەلایەن ئەم کابرا پۆمییەوھ بە پیچەوانی مەیلی ئەو بووھ.

کوپرە گەنجەکە کاتی ئەم قسەییە بیست، لە بەردەم شەمعون پترۆسدا کپرنوشی برد و گوتی: ئەی پیاوی گەرە و ئاسمانی، ئەگەر من خەتام کردووھ، بمبەخشە، و من لەلایەن خۆم و باوکمەوھ داوای لیخۆش بوونت لی دەکم.

من گوتم: شەمعون پترۆس، ھەرچەندە کە من پۆمیی بەلام ئەگەر تۆ بتەوی، ئەوا نامادەم لەبەردەم تۆدا کپرنوش بەرم و داوای لیخۆش بوونت لی بکەم. من خیاەتکار نیم و نامەوی ھەنگاوی بنیم کە زیانی ھەبێ بۆ تۆ و ئەو کەسانەیی تر کە قوتابی یان شوینکەوتەیی عیسان. تۆ ئەگەر بەباشی نەزانی پووداوەکانی دوینی شەو کە لەم کێوھدا پووی دا، بگاتە گوویی خەلکی تر، ئەوا من بیدەنگ دەبم و ھەرگیز بە کەس نائیم کە عیسا دوینی شەو لەم کێوھدا ھاتووھ بۆلای ئیئە و قسەیی لەگەل کردووین. بەلام

ئەگەر بتەوى ھەوالى زىندوو بوونەوھى عيسا و ھاتنى بۇلاى شوينكەوتوانى بگاتە گويى خەلكى تر، ئەوا من بەلئنت دەدەمى كە لە ئەنجومەنى پىرانى پۆم (مەجلىسى سىناى پۆم) بەدەنگى بەرز ئەم ھەوالە دەگەيەنمە سىناتۆرەكان بۆئەوھى لە سەرانسەرى ئىمپىراتۆرى پۆم بلاو ببیتەوھ.

شەمعون پتروس بە دەنگىكى بەرز گوتى: ئەى دىوانە بیدەنگ بە، ئەگەر خەلك ببیستى كە پۆمییەك لەبارەى زىندوو بوونەوھى عيسا و مەلەكوتەكەيەوھ قسە دەكات، بەتەواوى لە عيسا و مەلەكوتەكەى دور دەكەونەوھ.

پاشان بە تورەببەوھ پەروى كرده ناتان و گوتى: من تۆم لە شارى كوفرناعوم ببنيوھ و متمانەم پى كرى بۆيە ھاتنى عيسام لەم كۆوھدا پى پاگەياندى تا بتوانى لىرە عيسا ببينى. بەلام تۆ سوودىكى ناياساييت لە متمانەى خۆت وەرگرت و ئەم پياوھ بىگانەيەت لەگەل خۆت ھىناوھ بۆ ئىرە.

ناتان گوتى: شەمعون پتروس، ئەوھت فەرامۆش كردوھ كە من لە كوفرناعوم گویدرئىژىكم دا بە تۆ تا بتوانى داىكە نەخۆشەكەى خۆت سوار بكەيت و ببينى بۆ ئەم كۆوھ تا بەھوى عيساوھ چارەسەر بكرىت؟

شەمعون پتروس سەيرىكى يۇحەننا و پياوھكەى ترى كرد كە لە قوتاببىھەكان بوو و گوتى: ئەم بابەتە چ پەيوەندىكى بەھىنانى ئەم پياوھ بىگانەيەوھ ھەيە بۆ ئىرە؟ ناتان گوتى: ئەو گویدرئىژەى كە من لە كوفرناعوم بە تۆم دا تا داىكە نەخۆشەكەت سوار بكەيت و ببينى بۆ ئىرە، ھى ئەم پياوھ پۆمییەيە. ئەم پياوھى كە بۆتە ھوى تورەيى تۆ، پياوئىكى چاكەكارە و، گویدرئىژىكان داىكى تۆ سواری پىشتى بووھ و گویدرئىژەكەى تریشيان سوزمان سواری پىشتى بوو.

شەمعون پتروس گوتى: داىكى من چاك بوويەوھ، بەلام ناتوانى بەپى لىرەوھ بگەرىتەوھ بۆ كوفرناعوم و، من و قوتاببىھەكانى تریش دەبى بەپى پىنمايى عيسا لەم كۆوھ بېزىن و لە قودس بىن تا ئەوھى عيسا گوتويەتى، بەراست بگەرى، بۆيە من ناتوانم داىكم ببەمەوھ بۆ كوفرناعوم و ھىچ يەكى لە قوتاببىھەكانىش ناتوانن داىكم ببەنەوھ بۆ ئەو شارە و، ئەگەر ئەو بۆ گەرانەوھى بۆ كوفرناعوم گویدرئىژى نەبىت، ناتوانى بېرواتەوھ بۆ ئەوى.

گوتم: شه معون پتروس، من پیاوی نیم که به خراپه وهلامی خراپه بدهمه وه. تو ده توانی نهو گویدریرژهی که ناتان پیی سپاردوویت، لهلات بیئت و دایکت سوار بکهیت و بینیریته وه بۆ کوفرناعوم. نه گهریش بهتوی من دوو گویدریرژهه کی تر که نیمه پیی هاتووین بۆ نه م کیوه، بسپیرم به تو و به کی له قوتابییه کان تا بۆ گه شته که تان سوودی لی وه ریگرن، چونکه نهو پیره پیاوهی که نابینابوو، بینایی بۆ گه پراوه ته وه و کوره که یشی چاک بوته وه و هردووکیان ده توانن به پی برۆن، بویه پیوستییه کی وامان به چواری پی نییه. نیمه ش ده توانن به پی ریگا برین و پیوستمان به گویدریرژ نییه.

ئینجا نهو پیاوهی که تا نه وکاته قسهی نه کردبوو و منیش ده مرانی که به کی که له قوتابییه کان، لیوی بۆ قسه کرده وه و گوئی: گهرچی نیمه توانیمان ماموستای مه زمان بینین، به لام هه موو نهو به لئینانهی که نهو به نیمه دی داوه، نه هاتوته دی، لهو به لئینانهش که نه هاتوته دی نه وه به که گه لی ئیسرائیل هیشتا مه له کوتیان نییه و، نیمه هیوادارین که دوا ی نه وهی پوشتین بۆ قودس، بتوانن مه له کوتی گه لی ئیسرائیل بدوژینه وه.

من گوتم: نهو سیانه تان قوتابی عیسان و ده زانم هه شت که سی تر هه ن که قوتابی عیسان. من له بهرده م ئیوه دا کرنوش ده به م و ته نانه ت سه ریشتان بۆ نه وی ده که م به مه رجی ئیوه پیم بلین نهو پازه چیه که شه وی رابردوو عیسا له لای ئیوه باسی کرد؟ من بینیم که نهو دوینی شهو به شیوه یه کی نهینی قسه ی کرد، چونکه کاتی ده یویست قسه تان له گه ل بکات، ئیوه ی له خه لکه که جیا کرده وه و له ده وری خو ی کو ی کرد نه وه.

نه ی قوتابییه کانی عیسا، من ده زانم که نه وه ی به ئیوه ی گو ت په یوه ندی به م دنیا وه نییه. من عیسا م ناسیوه و ناگادارم که رینماییه کانی نهو په یوه ندی به م دنیا وه نییه و، هه ست ده که م نهو پازه ی که دوینی شهو له لای ئیوه باسی کرد په یوه ندی به ژیا نی هه میشه ییه وه هیه. من ده زانم که نه م ژیا نه هه میشه یی نییه. ژیا نی هه میشه یی جهسته یی نییه به لکو ژیا نی هه میشه ی شتیکی تره و، ده مه وی بزانه نهو ژیا نه هه میشه ییه چیه؟ نه گه ر ئیوه نه م پازه م پی بلین، نهوا من که پومیم، ده به م کو یله ی ئیوه و تا نهو پوژهی که زیندوم هه ول ده دم خزمه تکاری ئیوه بم و، نه گه ر به هو ی نهو بره وایه ی که هه تانه و که وتوونه ته بهر نازار و نه شکه نجه ی حکومتی پوم، نهوا ده سه لاتی خو م به کار دینم تا ئیوه نازاد بکه ن و نازار و نه شکه نجه تان نه دن.

يۇحنانا گوتى: كابراي پۇمى، من ھەست دەكەم تۆ راستگۇيت و، دلسۇزى تۆ بۇ عيسا پروكەش و فىل نىيە. ھەربۇيە ئەو پازەت پى دەلئىم تا بتوانى بىيىتە خاوەنى ژيانى ھەمىشەيى و، لە بەرامبەر ئەودا چاوەروانى ھىچ شتى لە تۆ ناکەم و نامەوى خۆت بکەيت بە بەندەى ئىمە. پازى ژيانى ھەمىشەيى كە عيسا شەوى پابردوو بە ئىمەى گوت ئەمەيە كە چۆن خۆتت خوش دەوى، كەسانى تريشت ھەر ئەودەندە خوش بوويت و، ئەوہى كە بۇ خۆت پىت خوش نىيە، بۇ كەسانى تريش پىت خوش نەبىت و، ھەرگىز پۇخى خۆت بە گوناھ پىس مەكە. عيسا بە ئىمەى گوت كەسى دەگاتە ژيانى ھەمىشەيى كە كار بەم فرمانانە بكات و، تەنيا بىستنى ئەم فرمانانە بۇ گەيشتن بە ژيانى ھەمىشەيى بەس نىيە.

گوتم: يۇحنانا، سوپاست دەكەم بۇئەوہى كە پىت گوتم و نایا دەتەوى شتى ترم لەبارەى عيساوە پى بلىيت؟
 شەمعون پترۆس گوتى: ئەوہى كە دەبى بە تۆى بلىين ئەمەيە كە ئەگەر بە قسەى خۆت عيسات خوش دەوى و خۆت بە شوينكەوتەى ئەو دەزانى، زمانى خۆت بگرە و لەبارەى عيساوە قسە مەكە مەگەر لەگەل ئەو كەسانەدا نەبى كە شوينكەوتەى ئەون.
 گوتم: من زمانى خۆم دەگرم و لەگەل كەسانىك لەبارەى عيساوە قسە ناکەم كە شوينكەوتەى ئەو نەبن. پاشان بە ناتانم گوت: گويدريژەكان لەگەل خۆت بەرە و داىكى شەمعون پترۆس سواری يەكىكىان بکە و خويشت سواری گويدريژىكى تريان بىە و، ئەو ژنە بگەيەنەرە كوفرناعوم و دوای ئەوہى ماندوويەتى گەشتەكەت دەرچوو، وەرەوہ بۇ تەبەرييە تا منيش لەوى پرۆم.

ناتان گوتى: نایا تۆ ئىستە بەپى دەپرۆيت بۇ تەبەرييە؟
 گوتم: بەلى، من و ميرنا بەپى دەگەريينەوہ بۇ تەبەرييە.
 پاشان دەستى ميرنام گرت بۇئەوہى بکەوينەپرى و لە كىوہكە نەمىنين. من مائناوایيم لە يەكە بەيەكەى ئەوان كرد كە لە دەورو بەرمدا بوون و گوتم: چاكە بىى بە نسيبتان.

گه رانه وه بۆ ته به ريبه

كاتى من و ميرنا له كيوه كه دههاتينه خواره وه، سهيرمان كرد ژماره يه كى زۆر له جووله كه كان له بهر ئه وهى شهوى رابردوو تا به يانى به ئاگا بوون، پالا پۆشه كانى خويان داوه به سهرياندا و نووستوون بۆ ئه وهى پيش ئه وهى برۆن، كه ميك پشوو بدن. كاتى كه دهستى ميرنام گرتبوو و له كيوه كه دههاتمه خواره وه، پروداوه كانى شهوى رابردوى وهكو پروداوى چاك بوونه وهى چاوى ئه و پيره پياوه نابينا يه و چاك بوونه وهى قاچى كوپه گه نجه كه يم دههاتره ياد. من ئه و كاته له چاك بوونه وهى چاوى ئه و پيره پياوه و چاك بوونه وهى قاچى كوپه كهى سهرم سوپنه ده ما. چونكه ئه و پروداوانه م به لاوه شتيكى بره واپيكره و، چونكه دواى ئه وهى كه عيسام بينى، بۆم دهركه وت كه ئه وه نده به ده سه لات و مه زنه كه هه موو كاريكى نانا سايى و دوور له هزر بۆ ئه و ناساييه.

من له ناخى دل وه ههستم به خوشحاليه كى زۆر ده كرد، چونكه به مزانى دواى ئه وه ئيتر ته نيا نابم و، ههركاتى خۆم به ته نيا بينم، عيسا بانگ ده كه م و ئه و يش خۆى ده گه يه نيته لاي من. ميرنا خزمه تى عيساى كردووه و ئاوى پيداوه و بۆيه شه عيسا پاداشتى دا يه وه و پيى گوت ((تا ئه و پۆژهى كه زيندوو يت، ههست به تينوويه تى ناكه يت)). هه رچه نده من هه يچ خزمه تى عيسام نه كردبوو، به لام ئه و منى خسته بهر به زه يى خۆى و، ئه و شه وه له ليوارى ده رياجى جه ليله دا خوار دنى پي دام (ئه گه ر ئه و پياوه راوچييه عيسا بووبى) و مۆله تى دام له لاي ناگره كهى دا بنيشم و جله كانى خۆم وشك بكه مه وه. ئه گه ر ئه و راوچييه ي ماسى كه ئه و شه وه خزمه تى ئيمه ي كرد، عيسا بووبى، بۆ ئه وه منى نارد بۆ لاي ميرنا تا ئه و كچه گه نجه دواى مردنى برا كهى، به بى سهر په رشتيار نه مين ني ته وه و من بتوانم جي گه ي برا كهى بگره وه.

بۆيه كاتى له كيوه كه هاتينه خواره وه به "ميرنا" م گوت: تۆ له ئه مپۆه وه خوشكى منيت و منيش برائى تۆم و مافى ئه وه ت هه يه خۆت به شه ريكى مالى من بزانى.

میرنا دەستی منی گۆشی و گۆتی: مەزن تیوس ھەرچەندە من براکە ی خۆم لە دەست داوە، بەلام لەجیاتیدا برا یەکی وەکو تۆم پەیدا کردووە کە لە براکە ی پیشوو تر مێھرە بانترە.

پاشان گۆتی: ئایا زانیت ئەو کاتە ی کە لەسەر کیوھە بووین، ئەو سی کەسە چۆن سەیری منیان دەکرد؟

گۆتم: ئەو سی کەسە پیاوانی ئاسمانین و قوتابی عیسان و پریزگرتنی ئەوان لەسەر ئیمە پیویستە. ئەگەر بیرت بی، ئەوان پقیان لەمن بوو و تەنیا لە دوایین ساتەکاندا یۆحەننا وشە ی بەزەیی لە دەم ھاتە دەرەوہ. بەو حالە شەوہ پیشنیاری منیان کرد تا لەبارە ی عیساوہ قسە نەکەم مەگەر لەگەل ئەو کەسانەدا نەبی کە بزانی لە شوینکە و تووانی ئەون. ھۆی پقی ئەو سی کەسە لەمن و تۆ ئەو یە کە ئەوان جوولەکەن و ئیمە لەلای ئەوان بیگانە و پیسین. ئیمە نابێ گلەیی لەوان بکەین کە بوچی پقیان لیمانە، چونکە یاسا نەژادی و ئایینیەکانیان وادەخوای کە ھەرکەسی یەھوودی نەبی، بە کەسی خۆیانی نەزانی.

میرنا گۆتی: بەلام عیسا کە دوینی شو لەلای ئیمە دەرکەوت، منی بە ناپاک نەزانی و قسە ی لەگەل کردم و، ئەگەر من لەلای ئەو ژنیکی پیس بووما یە، ئەوا قسە ی لەگەل نەدەکردم.

گۆتم: منیش لەلای عیسا بە پیاویکی پیس دەر نەکەوتم، چونکە قسە ی لەگەل کردم.

میرنا گۆتی: بە راستی دوینی شو گەورەترین شەوی ژیا نی ئیمە بوو و، من وانانم شەویکی وەکو ئەمشەو لە ژیاندا و لە تەنانەت لە دنیا شدا دووبارە بی تەوہ. ئایا بە بیرت دی کە ھەرچەندە شەربەتمان دەخواردوہ کەچی دەرکەمان بەتال نەدەبووہ؟ بە بیرت دی کاتی نانمان دەخوارد و تیر بووین، سەیرمان کرد هیشتا نانەکەمان لەبەردەماندا ما بوویوہ؟ بەلام هیچ یەکی لە مۆجیزەکانی شەوی پابردوو بو ی نەسەلماندم کە عیسا نیردراوی خودایە ئەو کاتە نەبی کە لەمن نزیک بوویوہ و قسە ی لەگەل کردم. ئەوکاتە پروام هینا کە عیسا پیغەمبەری خودایە.

پرسیم: چۆن ئەو کاتە بھوات هینا کە ئەو نیردراوی خودایە؟

میرنا گوتی: کاتی عیسا لیم نزیك بوویهوه و قسهی لهگه‌ل کردم، له‌ناکاو هه‌ستم کرد ئه‌وه‌ندهم خوش دهویت که له‌سه‌ره‌تای ته‌مه‌نمه‌وه تا ئه‌مپۆ هه‌یج که‌سیکم ئه‌وه‌نده خوش نه‌ویستوهه. من به‌مندا‌لی دایکم زۆر خوش ده‌ویست و، دوا‌ی ئه‌وه‌ی که‌گه‌وره بووم و دایکم له‌ده‌ست دا، خووم به‌بیرا‌که‌مه‌وه گرت و نه‌مه‌ده‌توانی له‌ دووری ئه‌ودا بزیم. به‌لام خوشه‌ویستی کتوپیری من بۆ عیسا شتیکی تر بوو. من هه‌رکه ئه‌وم بیینی، زانیم که‌چومه‌ته ناو مه‌له‌کوته‌که‌یه‌وه. ئیسته‌ش که‌هه‌وا پوونا‌که و تیشکی خۆر ده‌دا له‌ زه‌وی، من خۆم له‌مه‌له‌کوته‌ی عیسا‌دا ده‌بینمه‌وه، ئه‌گه‌رچی قاچیشم له‌سه‌ر زه‌وی بییت. به‌لای مه‌وه‌هه‌بته‌ی مه‌له‌کوته‌ی عیسا له‌و ساته‌وه‌ی که‌ دوینی شه‌و ئه‌وم بیینی، چاره‌بوو، چونکه‌ هه‌رکه ئه‌وم بیینی، یه‌کسه‌ر خوشه‌ویستی‌هه‌که‌ی له‌ دل‌دا جیی گرت و، ئیتر ئه‌وکاته زانیم که‌چومه‌ته ناو مه‌له‌کوته‌ی عیسا‌وه.

گوت: میرنا، منیش وه‌کو تۆ هه‌ست به‌خوشبه‌ختی ده‌که‌م و خۆم به‌خوشحال ده‌بینیم، هه‌رچه‌نده تۆ له‌من به‌خته‌وه‌رت‌یت. هۆی به‌ختیاری تۆ ئه‌ویه که‌ تۆ وه‌کو من له‌ زانکۆ نه‌تخویندوه‌وه و ناگاداری بیروبۆ‌چوونه‌کانی فه‌لسه‌فه‌ نیت. ئه‌گه‌رچی منیش شه‌وی پابردوو وه‌کو تۆ بروام هی‌نا که‌ عیسا نیردراوی خودایه، به‌لام له‌به‌رئه‌وه‌ی هیشتا بیروبۆ‌چوونه‌کانی فه‌لسه‌فه‌ له‌ می‌شک‌دا ماوه، بۆیه وه‌کو تۆ هه‌ست به‌خوشبه‌ختی ره‌ها نا‌که‌م. به‌م حاله‌شه‌وه ئیسته به‌هه‌یج جو‌ری نیگه‌رانی داها‌توو نیم و ده‌زانم که‌خوشبه‌ختی هه‌میشه‌ییمان له‌پیشه، چونکه‌ ها‌تنه‌ ده‌ره‌وه‌ی عیسا له‌ناو گۆز و قسه‌کردنی له‌گه‌ل مندا، به‌خشیش و خه‌زینه‌یه‌که‌ که‌ هه‌رگیز ته‌واو نابێ.

ئه‌وکاته ئی‌مه‌ گه‌یشتی‌نه شوینی‌ک له‌ داوینی کی‌وه‌که که‌ دره‌ختیکی هه‌نجیری پیری سی‌به‌رفراوانی لی بوو. من به‌میرنا‌م گوت: ئی‌مه‌ نابێ په‌له‌ بکه‌ین بۆئه‌وه‌ی زووتر خۆمان بگه‌یه‌نینه‌ ته‌به‌رییه. ده‌بی ئه‌و که‌سانه‌ په‌له‌ بکه‌ن که‌ به‌دوا‌ی خوشبه‌ختیدا ده‌گه‌رین، به‌لام ئی‌مه‌ خوشبه‌ختی هه‌میشه‌ییمان دۆزیوه‌ته‌وه و پی‌ویست نا‌کات په‌له‌ بکه‌ین. بۆیه باشتروایه‌ لی‌ره له‌ژێر سی‌به‌ری ئه‌م داره‌هه‌نجیره‌دا پشوو به‌هین و، دوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌خه‌و هه‌ستاین و ماندوویه‌تی‌مان ده‌رچوو، درێژه به‌پێگا‌که‌مان ده‌ده‌ین.

میرنا پێش‌نیاره‌که‌ی منی په‌سه‌ند کرد و له‌ژێر سی‌به‌ری داره‌هه‌نجیره‌که‌دا پراکشاین و، دوا‌ی ماوه‌یه‌که‌ خه‌ومان لی‌ که‌وت.

كاتى لەخەو ھەستايىن، سەيرمان كرد بەتەواوەتى ماندوویەتیمان دەرچووہ. پاشان دەستی یەكترمان گرت و بەپرى كەوتىن بۆئەوہى بگەينە سەر شارپىگاگە. كاتى گەيشتىنە شارپىگاگە، چاوم بە دوو ئافرەت كەوت. يەككىيان سواری گویدرئىژىك بوو و ئافرەتەكەى تریشیان بەپىی پەتى لە دوایەوہ دەرۆشت. من ئەو دووانەم ناسییەوہ و زانیم ئەوہى كە سواری گویدرئىژەكە بووہ مریەمى مەجدەلییەى و ئەوہى تریان كە بەپى لە دوای گویدرئىژەكەوہ دەرۆت، مریەمى بیرتە.

لەگەل میرنا بەرەو لای مریەمى مەجدەلییە پۆشتم بۆئەوہى پىیان ئاشنا بكەم، بەلام ئەو، كاتى منى لەگەل میرنا بینى، بە ساردەوہ پىشوازی ئى كردم. مریەمى بیرتیش بەتوندی سەیرىكى میرناى كرد و پاشان گوتى: كابرای پۆمى، دەبى بزانی كە من بە تەواوەتى پاك بوومەتەوہ و، ھاتنم بۆ ئەم كۆوہ منى خاوین كەردەوہ و، ئىستە ھىچ جیاوازییەك نىیە لەگەل كچىكى شوونەكردودا و، ئەگەر تۆ تەماحت لەمن ھەىە، ئەوہ بزانیە كە ھەرگىز ناگەى بە من و، ھەر ئەو كچە شپىزە لوت كۆلە بۆ تۆ باشە.

من وەلامى مریەمى بیرتە نەدایەوہ، چونكە دەمزانی كە ئەو ھەلەىە و نازانى میرنا خوشكى منە. پاشان بە مریەمى مەجدەلییەم گوت: بەر جوړەى كە دەبىنم، پىاویك نىیە ھاوپرى گەشتەكەت بیئت و لە پىگادا بپارىزىت، بۆیە من نامادەم لەگەل تۆ گەشت بكەم و لە پىگادا ئاگادارى تۆ و مریەمى بیرتەم.

پاشان ئامازەم بە خۆر كرد و گوتم: بەم زوانە پۆژ ئاوا دەبى، بۆیە باش نىیە دوای خۆرئاوابوون، دوو ئافرەت بەبى ئەوہى پىاویان لەگەل بیئت، گەشت بكەن. من پىشنىارتان دەكەم پىش ئەوہى خۆر ئاوابى، لە میوانخانەىەكدا بەمىننەوہ و شەو لەو میوانخانەىەدا بەمىننەوہ و بەیانى زوو بەپرى بكەوین و، دواتر من دەتانگەىەنەمە مالى خۆتان.

مریەمى مەجدەلییە گوتى: مەزن تىوس من پىویستم بە پارىزگارى تۆ نىیە و نامەوى تۆ من بگەىەنىتەوہ مالى خۆم.

مریەمى بیرتە دیسان بە پق و قینەوہ سەیرىكى میرناى كرد و پىی گوتم: ئەمپۆ بەیانىیەكەى لەسەر كۆوہكە گەنجىك بینى كە چاوەكانى وەكو ئەستىرە دەدرەوشانەوہ و پوخسارى وەكو گۆلى ھەنار وابوو و ماوہىەك بە حەزەوہ سەیرى كردم و، ئىنجا لىنى پرسیم كە مالم لە كوێیە و منیش ناوونىشانى مالى مریەمى مەجدەلییەم پىدا و،

گەنجهكەش گوتى ھەركە لە كۆپەكە گەپرايەو، كەسوكارەكانى خۆى دەنیرى بۆ مألمان تاكو بمخوازن و زوو ببیتە میردم. ئەو گەنجه باوكیكى دەولەمەندى ھەیه و، باوكى كینگە و پەزى تری و باخى زەیتون و مەپرى ھەیه و، پۆژى پینشو کاتى ھات بۆ ئەم كۆپە، نابینا بوو، بەلام دوینی شوو عیسا ھەردوو چاوی بینا کردەو و، من دەزانم دواى ئەوھى كە لەگەل كۆپە گەنجهكەیدا ھاوسەرگیریم کرد، خۆشەخت دەبم و جلوبەرگی جوان دەكەمە بەرم.

ماریەمى مەجدەلییە گوتى: ماریەمى بیرت راست دەكات. من خۆشحالم كە ئەم پینشەتە ھاتە پینشەو و ئەو پیاوہ نابینایە چاك بوویەو و چاوەكانى بۆ گەپرايەو و، ھەروەھا خۆشحالم كە كۆپە گەنجهكەى، ماریەمى بیرتى ویستوو و ئامادە بوو ھاوسەرگیری لەگەل بكات، چونكە ئەگەر ئەو كۆپە گەنجه دلئى نەچوایە بەم ئافرەتەدا، ئەوا نەمدەزانى چى لە ماریەمى بیرت بكەم جگە لەوھى كە بىمدايە بەتۆ، واتە تۆ ببیتە میردى ئەو و، ئەگەر لەگەل تۆ ھاوسەرگیری بكردایە، ئەوا ئافرەتیکى بەدبەخت دەبوو، چونكە گەورەترین بەدبەختى بۆ ئافرەتیکى یەھوودى ئەوھى كە ببیتە ژنى پیاویكى نایەھوودى.

گوتم: كەواتە دەبى منیش خۆشحال بىم كە چاوە نابیناكانى ئەو پیاوہ یەھوودییە چاك بوویەو و پیرینى كۆپەكەى چاك بوویەو و، كۆپە گەنجهكەیشى حەزى لە ماریەمى بیرت کردوو. بەلام بۆچى بە خەيالتدا ھات ماریەمى بیرت بەدى بەمن؟

ماریەمى مەجدەلییە گوتى: چونكە ماریەمى بیرت كالایەك بوو كە تۆ ھینات بۆ مالى من. ئەى نەتبیسووو كە دەلین كالایى بى بەھا بۆ خاوەنەكەى دەگەریتەو.⁷⁰

ماریەمى بیرت توپە بوو و گوتى: من بە كالایى بى بەھا دەزانى؟

ماریەمى مەجدەلییە گوتى: مەبەستم ئەوہ نییە كە تۆ گەنج و جوان نیت، بەلكو مەبەستم ئەوھى كە تۆ زۆر سەربەدەرەو بوویت بۆیە لەو پووەو تۆم بە كالایى بى بەھا لەقەلەم داوہ.

گوتم: كەواتە ئەو خەوھى كە بە ماریەمى بیرتەو بىنیم، پەيوەندى بەم بابەتەو ھەبوو و، پینش ئەوھى من ئەو خەوہ بىنیم، تۆ خەوت بە منەو بىنیوہ و، دەتویست

⁷⁰ ئەم بەندە لە كورسیدا بەم جۆرەى: ((مالى قەلب بۆ خاوەنەكەى ئەگەریتەو)). (و. كوردى)

مىرەمى بىرت بەدى بەن، بەلام خۇشبهختانە كە ئەو گەنجە يەھوودىيەى كە چاۋەكانى باۋكى چاك بوويەو، حەزى لەم ئافرەتە كىردوۋە و نامادە بووۋە بىخوازىت.

مىرەمى مەجدەلىيە گوتى: ئەو خەۋەى كە تۆ بە مىرەمى بىرت ەوۋە بىنيت چى بوو؟

گوتم: خەوم بىنى كە من لەگەل مىرنا _ ئەو ژنەى كە لەگەل مندایە _ بە بىابانىكدا دەپۇششتىن و مىرەمى بىرتىش لەدوای ئىمەوۋە دەھات، بەلام زۆر قەلەو دەھاتە بەرچاۋ و، قىافەى واى نىشان دەدا كە پىرېوۋە و، كاتى قسەى دەكرد دىارېوۋە ددانى لە دەمدا نەماۋە.

مىرەمى بىرت دەنگى ناپەزايى بەرز كىردەوۋە و گوتى: ماركۇس مەزن تىوسى پۇمى، تۆ درۇ دەكەيت و ھۆى درۇزنىى تۆ ئەوۋەى كە من قەلەو و پىر نىم و ددانەكانىشم نەكەوتوون و، ددانەكانى من سىپىتر و جواترە لە ددانەكانى تۆ.

گوتم: من ئەو دىمەنەم لە خەودا بىنىوۋە و، دىمەنەكانى خەيالىش لەگەل دىمەنى بىدارىدا جىياۋازن، بەلام ھەرچۇنى بى خەۋەكەى من ئەوۋەى نىشان دەدا كە ئەگەر تۆ مىردت بە من بىكردايە، ئەوا بەجۆرەى كە مىرەمى مەجدەلىيە گوتى، بەدبەخت دەبوويت. بەلام لەمەبەدوا خۇشبهخت دەبىت، چۇنكە دەتوانى شوو بە گەنجىك بەكەيت كە ۋەكو تۆ يەھوودىيە.

پاشان كەمىك بىدەنگ بوو و مىرنا بە ھىۋاشى لىى پىرسىم: ئەو ئافرەتە كە سواری گویدرېژەكە بوۋە، كىيە؟

گوتم: ئەوۋە ناۋى مىرەمى مەجدەلىيە، ئەو لەو ئافرەتانەى كە بەردەوام لەگەل عىسادا بوۋە و لەگەلى چوۋە بۇ ھەموو جىنگايەك. ئەم ئافرەتە تايبەتمەندىيەكى تىرى ھەيە ئەۋىش ئەۋەيە كە يەكەم كەسە كە دواى زىندوۋ بوونەۋەى عىسا، گۆرە بەتالەكەى ئەۋى بىنىوۋە.

كاتى مىرنا ئەم قسەيەى بىست، بەرەو لاي مىرەمى مەجدەلىيە پۇششت و پىى گوت: ئەى ئەو ئافرەتە خۇشبهختەى كە شوئىنكەۋتەى عىسا بوويت، من بە دىدارى تۆ زۆر خۇشچالم. ئايا دەكرى لەبارەى عىساۋە قسەم بۇ بەكەيت؟

مىرەمى مەجدەلىيە كاتى بىستى مىرنا بە پەۋششت و لىبۇوردنەۋە قسە دەكات، بۇچۇنى لەبارەيەرە باش بوو و دەستى بە قسەكرد و گوتى: بىگومان عىسا نىردراۋى

خودایه. هر وهه کاتی مریه می دایکی دووگیان بوو، هیشتا زه ماوهندی گواستنه وو له نیوان ئه و میرده که ی که ناوی یوسف بوو، نه نجام نه درابوو و، عیسا له سکی کچیکی شوونه کردوودا گه شه ی کرد و ئینجا له دایک بوو.

میرنا گوتی: من نه مییستبور و نه مدهزانی که عیسا له سکی کچیکی شوونه کردوودا ها توته دنیاوه.

مریه می مه جدهلویه گوتی: به ئی، عیسا له کچیکی شوونه کردوو له دایک بووه و مریه می دایکی که ئه وی بوو، شووی نه کردبوو.

میرنا پرسی: مریه می مه جدهلویه ده کری له باره ی وتهکانی عیسا وه قسم بو بکیت؟

مریه می مه جدهلویه وه لآمی دایه وه: عیسا زور وتاری داوه و یه کی له وتهکانی ئه وه یه که ده یگوت ((کاتی جووتیاری توو ده چینی، بری له دانه ویله که ی ده که ویته سهر بهرد و، له بهر ئه وه ی خوئی تیدا نییه، سهوز نابیت. به شیکیشی ده که ویته شوینی که شوینی پروانی داری درکاوییه و درک ریگر ده بی له پروانی گه نم. ته نیا ئه وه به شه ی دانه ویله کان که ده که ونه سهر خاک و زه وییه کی گونجاو، بو پرواندن ده شین و، سهوز ده بن و به ره می ده بیت)). ئه وه ته یه ش که ئه وه گوتوو یه تی ئاوايه و، ته نیا ئه وه که سانه له و (له عیسا) به ره مه مند ده بن و پزگاریان ده بیت که توانای قبول کردن و کاریکردنی وتهکانی ئه ویان هه بیت.

پاشان مریه می مه جدهلویه منی به نمونه هینایه وه و گوتی: ئه م پیاوه پومییه ی که ناوی مارکوس مه زن تیوسه به چاکه کار دینه بهرچاو و، دوور نییه پروداوهکانی دوینی شه و کاریان تیگر دبی، به لام دوا ی ئه وه ی گه پرایه وه بو پوم و خوئی له ناو پومییه بت په رسته کاندای بینیه وه، وه کو ئه و تووه ی گه نمی لی دیت که که وتیبته ناو درکه وه. هه ر به و جوړه ی که په گ و قه دهکانی درک ناهیلئ ئه و تووه گه نم به ره می هه بیت، ئه و به قسه ی پومییه کان ریگر ده بن له وه ی که مارکوس مه زن تیوس پزگاری بیت و، به زوویی عیسا فراموش ده کات و ده گه ریته وه بولای بتهکانی پوم.

من سهیریکی ده ور به رم کرد و سهیری کرده سوورهکانی ناوچه ی جه لیلهم کرد که دره ختی سهوزی له داوینیدا پروابوو و، له و کاته دا ئاوابوونی خوړ نزیک ده بوویه وه و سیبه ره کان دریزتر ده بوون و گوتم: مریه می مه جدلیه، مه حاله من ئه م خاکه له بیر

بکەم. مەحالە پوژی بیټ کە ئەم درەختە سەوزانە و ئەو دەریاچە شینە لەیاد بکەم و، بە پێگە یەکەم⁷¹ پروداوەکانی دوینی شو فرامۆش ناکەم. من دوینی شو بەچاوەکانی خۆم بینیم کە عیسا پیاویکی کویری بینا کردەوه و کوپری ئەو نایبناهیە کە قاچی شکابوو، وا چاک کردەوه کە دەتگوت قاچی نەشکاوه. من بەجوړیک بپروم میناوه بە عیسا کە دەزانم هەرکاتی بانگی بکەم، دیت بۆلام و، ئەگەر کاتی بانگی بکەم و نەیهت بۆلام، ئەوا خۆم بە بەدبەختترین پیاوی ئەم دنیا بە دەزانم. ئەم قەسە بە بۆئەوه ناکەم کە لەوه بترسم ئەو نەیهت بۆلام، بەلکو بۆئەوه گوتم کە نیشانی بدهم چەندە دلم لە بەرامبەر ئەودا پاکە کە بەو جوړە ناوی دینم.

کەمی بێدەنگ بووم و پاشان گوتم: من عیسا بە خاوەنی مەلەکووت دەزانم و بپروم وایە ئەو مروڤیکی ئاسایی نییە و، بەداخەوهم بۆئەوهی زووتر واتە پیش ئەوهی لەخاچ بدری، ئەوم نەناسی و خزمەتم نەکرد. ئیستە کە چل پوژی پێکە بەسەر دەچیت و عیسا لە ناوماندا دەپروات و کەس نازانی بۆ کوێ دەپروات، ئارەزوویەکم هەیه، ئەویش ئەوهیه کە گیانی خۆم لە پێی عیسا بەخت بکەم، چونکە تەنیا بەهۆی فیداکردنی گیانەوهیه کە دەتوانم بەخۆمی بسەلمینم کە شایستەیی خزمەتکاری ئەوم. من لەبەرئەوهی پۆم، بۆیه بە شمشیر دەکوژیم و، ئەگەر پوژی پۆمییهکان بیانەوی لە سێدارەم بدن، بە شمشیر سەرم لەلاشە جیا دەکەنەوه، بەلام خۆم حەز دەکەم وەکو عیسا لەخاچ بدریم بۆئەوهی وەکو ئەو ئازاری لە خاچدان بچێژم. مریەمی مەجدەلییە، دانیات دەکەمەوه کە من هەرگیز عیسا فرامۆش ناکەم و پۆمییهکان ناتوانن عیسا لەبیر بەرنەوه. من دواي گەرانهوهم بۆ پۆم، ئەگەر قوتابییەکانی عیسا مۆلەتم بدن، بۆ ناساندنی عیسا بەرەبەرەکانی پۆمییهکان دەکەم، تەنانەت ئەگەر دانیاش بم لەوهی کە دەکوژیم.

ئێتر مریەمی مەجدەلییە لەبارەي ئەم بابەتەوه هیچی نەگوت و، پاشان گەشتینە ئەو میوانخانەیهی کە دەبوو شو تیایدا بمینینەوه.

⁷¹ مەبەست لە نمونەي چاندنی گەشەکەپە کە دەکەوێتە سەر بەرد. (و. کوردی)

پیشنایاره که ی مریه می بیرت

میوانخانه که پر بوو له گهشتیار و ژماره یه که له گهشتیاران له بردهم میوانخانه که دا ناگریان کردبووه و له دوری ناگره دا دانیشتبوون و له باره ی عیساه قسه یان ده کرد و دیار بوو هه موویان نه و گهشتیارانه بوون که له کیوه که گه پرابونه وه.

نه گهرچی هه موو ژورره کانی میوانخانه که یان گرتبوو، به لام کاتی گهشتیاره کان مریه می مه جده لیبیه یان ناسی، جیگایان بو کرده وه، نه و ژنه و مریه می بیرتیان له ژوریکدا خهواند، به لام من و میرنا له لای جووله که کان بیانی بووین و نه وان ناماده نه بوون جیگا بو ئیمه بکه نه وه.

من زور حزم ده کرد له لای یه کی له ناگره کان دابنیشم و له گفتوگویی گه شیاره کاندایا به شداری بکه م و گویم له ستایشکردنه کانی عیسا بیت، به لام هه چکامیکیان گوئیان به من نه ده دا. هه چهنده من و میرنا بیانی بووین، به لام خاوه نی میوانخانه که بریک (کای) له کادین دهرهینا و دای به ئیمه بوئه وه ی له ژیر ساباتیکدا به زه ویدا بلاوی بکهینه وه و له ویش بخه وین.

پیش نه وه ی خهومان لی بکه ویت، من نه و نزیایه ی که له سوزمانه وه فیر بووم، به میرنام گوت و نه ویش خیرا فیری نه و نزیایه بوو و گوت: نه مه نزیایه که که زو فیری ده بیت و فهراموش نا کریت و، من هه موو شه وی پیش نه وه ی بخهوم نه م نزیایه دووباره ده که مه وه.

به یانیه که ی رژی دواتر دوی نه وه ی چاوم کرده وه، یه که م که س که بینیم، مریه می بیرت بوو. سه یرم کرد له سه (کای) یه که له ژور سه رمه وه دانیشتووه.

لیم پرسه: لیره چی ده که ی؟

گوتی: دوینی شه و ئاسووده نه بووم و نه متوانی بخهوم. هوی ئاسووده نه بوونه که شم نه وه بوو که من و مریه می مه جده لیبیه له ژوریکدی بچوکدا له گال چهند ژنیکی تر له گهشتیاره کان خهوتین و، ژورره که زور گرم بوو و جیگه یه کی و امان نه بوو تا قاچمان رابکیشین. دووه هه کار ی ئاسووده نه بوونه که م نه وه بوو که بیرم له و قسانه ده کرده وه که دوینی به رامبه ر به تو و میرنا کردم و زور په شیمان بووم له وه ی که بوچی

ئەو قسانەم كىرد. پۇژى پابدو كاتى مىرنام لەگەل تۇ بىنى، لەناكاو ئاگرى حەسوودى لە ناخمدا ھەلگىرسا، چونكە وامدەزانى مىرنا مەعشوقى تۇيە و، ھەرلەبەر ئەمەش بوو ئەو قسانەم كىرد. بەلام دواى ئەوھى كە زانىم مىرنا مەعشوقى تۇ نىيە، لەو قسانە پەشىمان بوومەوھ كە كىردومە و، شەوى پابدو تەنگى شۆينەكە لە لايەكەوھ و پەشىمانىش لەلەيكى ترەوھ رېگر بوو لە خەوتنم. جگە لەم ھۆكارەش ترس و دلەپراوكىش رېگر بوون لە خەوتنى من.

پىرسىم: بۇچى ترس و دلەپراوكىت ھەبوو؟

مىرەمى بىرت گوتى: چونكە دەترسم ئەو گەنجەى كە لە كىوھكە بەلئىنى ھاوسەرگىرى پى دابووم و دەيگوت كەسوكارەكانى خۇى بۇ خوازىنى دەنيرىت بۇمالى مىرەمى مەجدەلىيە، بەلئىنەكەى نەباتە سەر، بۇيەشە ئەمپۇ بەيانىيەكەى ھاتم بۇ ئىرە بۇئەوھى يەكەم جار بەھۇى قسەكانى دوينى داواى پۇزشت لى بكام و دووھىيان بۇئەوھى لىت پىرسم كە ئايا ئەو گەنجە بەلئىنەكەى خۇى دەباتە سەريان نا؟

گوتم: مىرەمى بىرت، خەيالت ئاسوودە بىت. ئەو گەنجەى كە من بىنيومە بەلئىنەكەى خۇى دەباتەسەر و خوازىنىكەرەكانى دىن بۇ مالى مىرەمى مەجدەلىيە و خوازىنىت دەكەن و دەبىتە ژنى ئەو گەنجە و، ھاوسى و دراوسىكانىش بەشدارى دەكەن لە شاييەكەتدا.

مىرەمى بىرت كەمىك بىرى كىردەوھ و گوتى: من بىستومە كە سىركەى نەخت باشترە لە ھەلواى قەرز و، ئەگەرچى تامى سىركەش ترشە، بەلام لە ھەلواى قەرز بە باشتر دەزانى.

پىرسىم: مەبەستت لەم پەندى پىشىنانە چىيە؟

مىرەمى بىرت گوتى: مىرەمى مەجدەلىيە گوتى كە نىيازى وابووه من بدات بە تۇ و، ھەرچەندە تۇ پۇمىت و ھاوسەرگىرى ژنىكى يەھوودى لەگەل پىاويكى پۇمى بەدبەختىەكى گەورەيە بۇ ژنەكە، بەلام من ئامادەم تۇ بە مىردى خۇم ھەلېژىرم و، تۇش بەبى نىگەرانى دەتوانى ببىت بە مىردى من، چونكە من دوينى شەو ھەموو گوناھەكانم بەخىراوھ و ھەكو كچىكى شوونەكردو بىگوناھم.

گوتم: مىرەمى بىرت، تۇ چۇن واز لە گەنجىكى جوولەكە دەھىنىت كە تۇى دەوى و، دەتەوى ببى بە ژنى من؟

مريەمى بېرت گوتى: چونكە بەلئىنى ھاوسەرگىرى ئەو گەنجە جوولەكە قەرزە و، ھاوسەرگىرى لەگەل تۆدا نەختىنەيىە.

گوتم: ھەموو ھاوسەرگىرىيەك پېويستى بە رەزامەندى ژن و پياوھەكە ھەيە و، تەنيا رەزامەندى كەسك بەس نىيە. تۆ واقسە دەكەيت كە گوايە لە رەزامەندى من دلئىيات، لە كاتىكدا من ھەز ناكەم ژن بەيئەم.

مريەمى بېرت پرسى: بۆچى ھەزناكەى ژن بەيئى؟

گوتم: ژن نەھىنانى من چەند ھۆكارىكى ھەيە. ھۆى يەكەميان ئەوھە كە من پۆمىم و ئىرە فەلەستىنە و، ئەگەر بەھوى ژن بەيئەم، ئەوا دەبى خىزانەكەم ئاگادار بن و لە ئاھەنگى ھاوسەرگىرىدا بەشدارى بكن. ھۆى دووھم ئەوھە كە دواى ژن ھىنان من دەبەمە خاوەنى مندال و، دواى ئەوھش كە بوومە خاوەنى مندال، ناتوانم لە رىگەى عيسادا خۆم فېدا بكەم. من بەلئىنم داوھ بۆئەوھى بېمە شايستەى خزمەتكردنى عيسا و، خۆم لە رىگەيدا فېدا بكەم و، كەسكىش كە بوو بە خاوەنى مندال، ئەوا ئەگەر بېھوى خۆى فېدا بكات، زەبوونىيەكەى رەت دەكرىتەوھ. چونكە دەزانى ھەركاتى بكوژى، ئەوا دواى ئەو، مندالەكانى ھەتتو دەكەون. بەلام كەسى كە مندالى نەبىت، بەبى ترس و دوو دلئى دەمرى. ھۆى سىيەم ئەوھە كە من لەو پۆژەوھى عيسام بەخاچەوھ بىنى، بىروبوچوونم لەبارەى ژنەوھ گۆراوھ. تا ئەو پۆژەى كە عيسام بىنى، من ھەزەم دەكرد ھەندى جار لەگەل ژندا بژىم، بەلام لەو پۆژە بەدواوھ ھەزەم لە ژن نىيە. گەورەيى ئەو پياوھ ئەوھندە كارى كردۆتە سەرم كە پەيوھەندى پياو و ژنم بەلاوھ نەك بە كەم، بەلكو بە نەفرەتلىكراو دىتەبەرچاوم. بۆيە من ھەز ناكەم ژن بەيئەم و، ئەو ھەزەى كە لە كەسانى تردا ھەيە و دەبىتە ھۆى ئەوھى ژن بەيئەن، لە مندانا نىيە.

مريەمى بېرت گوتى: من دەزانم ئەوانەى كە تۆ دەيانلئىت، پاساوھ و، تۆ لەبەرئەوھى ئەو كچە ميسرىيەت خۆش دەوى كە لە گەلتدایە، بۆيە ناتەوى بىيئە مېردى من. بەلام من پازىم بەوھى كە تۆ دوو ژنت ھەبىت و، ھەرچەندە جوولەكەكان دوو ژن ناھىئەن، بەلام لەبەرئەوھى تۆ يەھوودى نىت، دەتوانى دوو ژن بەيئى كە يەككىيان من و ئەوى تريان ئەم كچەيە كە لەگەل تۆدایە.

من لەبەرئەوھى گويم بۆ قسەى مريەمى بېرت دەگرت، نەمزانى مېرنا لەخەو ھەستاوھ و گووى بۆ قسەكانى ئىمە دەگريت. ئەو كچە گەنجە نەيدەزانى مريەمى بېرت

چی دهلی، به لآم مهستی دهکرد که قسهکانی په یوهندنې به چپیه وه مهیه، بویه به زمانې یونانی گوتی: مارکوس مهزن تیوس، من نازانم ئەم ئافره ته چی دهلیت، به لآم مهست دهکم هزی له تویه و هز دهکات تو بییت به میردی، دیاره منیش که له گهل تو، کیسه بونم ئافره ته دروست دهکم، بویه من له تو جیا ده بمه وه و، له بهرئوهی که پارم هیه، ده توانم بزیم و، پاره کشم هر ئه وهیه که تو پییت داوم.

گوتم: میرنا، تو دهزانی که من پیم گوتی برای تو و توش خوشکی منی، وانیه؟
میرنا گوتی: وایه.

گوتم: ئەم خوشک و برابیه تییه مان ده مینتیه وه، به تابییت له وکاته وهی که عیسا منی بولای تو نارد. من هرگیز له بیرم ناچی که ئەو پوژهی له ده ریاجهی جهلیله تووشی توفان هاتم و دواى ئه وهی توفانه که نارام بوویه وه، شهو داهات و من و هاوکاره کانم که لیخوری به له مه که بوون، ناچار بووین له لیواریکی نه ناسراودا واته ئەو که نارهی که لیخورهکانی به له مه که ئەو جیگه یان نه ده ناسی، له به له مه که دابه زین. له وی راوچپیه کی ماسی که نه مانده ناسی، له لای ناگره کهی خوی جیگای بو کردینه وه و جلو به رگه کانمان وشک کرده وه و له خواردنه کهی خوی پیداین و تیرنانی کردین. پاشان به منی گوت که له پیشپرکییه کی گالیسکه سواریدا خهلاتی گه وره ی پیشپرکیکه ده بییت به نسیم و، له بهرئوهی من پیویستم به و خهلاته نییه، باشتر وایه ئەو خهلاته بدهم به کچیکی گه نچ که به خیکه ره کهی له ده ست داوه. ئەو شه وه من نه مزانی ئەو پیاوه راوچپیه کییه، به لآم دواى ئه وهی پیشبینی ئەو پیاوه به راست گه را، ئینجا بیرم کرده وه که رهنگه ئەوه عیسا بووییت. به هر حال، ئیمه له بهرئوهی به پیی ویستی عیسا بووین به خوشک و برا، بویه نابی ئەم پیوه ندییه پیروزه له ناو به رین.

مریه می بیترت که له زمانې میرنا تیده گه یشت، لی پیسیم: ئەم ئافره ته چی به تو دهلی؟

گوتم: پشتگیری له تو دهکات و دهلی که ئەگه ره ده بیته کیسه بو تو، ئەوا ئەو له من جیا ده بیته وه.

مریه می بیترت پرسى: تو چیت به و گوت؟

وه لآم دایه وه: من به وم گوت که نابی لیم جیا ببیته وه، چونکه په یوه ننده یهکانی من و ئەو په یوه ندییه کی خوشک و برابانه یه. ئەگه ریش من ژن بینم، ئەوا دیسان نابی

میرنا لە من جیا بېتەو، چونکە ژن ھێنانی برا، نابى بېتە ھۆى جیا بوونەو ھى خوشک و برابى.

مريەمى بېرت گوتى: مارکۆس مەزن تىوس، تۆ ئەگەر بېتە مېردى من، ئەوا من داوا لە پۇحانېيەکانى خۆمان دەکەم بېتە ناو ئايىنى جوولەکەرە و، دواى ئەو ھى کە بوويت بە يەھوودى، ئىتر دەبېتە بەشېک لە ديارترين کەسەکانى کۆمەلگەى دنيا. تۆ ئىستە پياويكى پيسيت و فەرسىەکان کە کۆمەلئىكى دەمارگىرى جوولەکەن، دەلئىن کە ھەر جوولەکەيەک لەگەل نا جوولەکەيەکدا پەيوەندى دروست بکات، پيس دەبېت و دەبى خۆى بشوات تا خاويىن بېتەو. بەلام دواى ئەو ھى کە تۆ بوويت بە يەھوودى و خەتەنەيان کردیت، خاويىن دەبېتەو و، لەو بەدواو بە بەشېک لە کورانى ئيسرائيلت دەزانن و دەتوانى برۆيت بۆ پەرستگا و لەگەل پۇحانېيەکاندا نان بخۆيت، بەلام ئەمرو پيسيت و جوولەکەکان تۆ لەخۆيان دور دەخەنەو.

گوتم: من ئەگەر پيس بوومايە، پىرى شو لە کىوەکە، عيسا لەگەل من قسەى نەدەکرد. گفتوگۆى ئەو لەگەل من دەيسەلمىنى کە منى بە پيس نەدەزانى و، منيش بۆ خزمەتکردن بە عيسا ناچار نيم ئايىنەکەى پەسەند بکەم.

مريەمى بېرت گوتى: مارکۆس مەزن تىوس، ئايا دەزانى کە من ئەگەر بيمە ژنى تۆ، چەندە فیداکارىيەکى گەرە دەکەم لە پىناوى تۆدا؟

گوتم: مريەمى بېرت، تۆ ئەم فیداکارىيە مەکە و، ئەو پەيمانە بەئىلەرەو کە لەگەل ئەو کورە گەنجە بەستووتە. لەبىرت بى کە من ئەو گەنجەم بە گویدرېژەکەى خۆم گەياندە کىوەکە، چونکە قاچى شکابوو و نەيدەتوانى بروات لەرى. ئەگەر بە گویدرېژەکەى خۆم ئەو گەنجەم نەگەياندايەتە کىوەکە، جگەلەرەو کە نەيدەتوانى عيسا ببىنيت و چاک نەدەبوو، بەلکو تۆيشى نەدەبىنى تا حەزت ئى بکات. ھەرەھا ئاشنايەتى تۆ لەگەل ئەو گەنجەدا پەيوەستە بە منەو و، ئەگەر من ئەو گەنجەم نەگەياندايەتە کىوەکە، تۆ لە گەلیدا ئاشنا نەدەبوويت. کاتى ئافرەتى بەلئىن دەدات بە پياوى کە بېتە ژنى، لەراستیدا ژنى ئەو و نابى لە بەلئىنەکەى خۆى پەشيمان بېتەو، مەگەر ئەو پياو ھى کە بەلئىنى ھاوسەرگىرى پىداو، بەلئىنەکەى خۆى نەباتە سەر. من پيش ئەو ھى گەشت بکەم بۆ ئەو کىو، ھىچ ئاشنايەتییەکى پيشینەم لەگەل ئەو گەنجەدا نەبوو، بەلکو تەنیا لەو گەشتەدا ناسيم. بەلام دەزانم کە ئەو، کابرايەک نىيە

بەلئىنەكەى خۇى بخاتە ژىرپىيى. ئەو گەنجىكى پۇخ پاكە و پوخسارىشى وانىشانى دەدات كە بەلئىنەكەى خۇى دەباتەسەر. منىش ديارىيەكت دەدەمى كە ديارى ھاوسەرگىرى تۆيە لەگەل ئەو گەنجەدا و، تۆ دەتوانى ئەو ديارىيە بېھىت بۆ مالى ئەو گەنجە.

مىريەمى بىرت گوتى: زۆر باشە، ئەو ديارىيەم بەدەرى تا بىرك لەو زەحمەتانەى كە بۆ تۆم كىشابوو، قەرەبوو بكەيتەو.

كاتى لەگەل مىريەمى بىرت گفتوگۆم دەکرد، ژمارەيەك لە گەشتيارەكانى مىوانخانەكە بەرى كەوتن و پۇشتن. دواتر مىريەمى مەجدەلىيە ھات بۇلاى من و گوتى: ماركووس مەزن تىوس، دەبىنى كە خۆر چەندە درەوشاويە و چۆن زەوى بەھوى تىشكى خۆرەو پووناك بۆتەو، ئەو كۆترانە دەبىنى كە لە ئاسماندا دەفەرن؟ تۆ ھەرگىز تىشكى خۆر و دىمەنى ئاسمان و زەويت بەم ئەندازە جوانىيە بىنيوہ؟ جوانىيەكە ھوى ئەويە كە مەلەكوتى عيسا لەسەر زەوى دروست بوو. ئەمىرۆ من شادومانم، چونكە دەزانم ئەم زەوييەى كە من لەسەرى ھەنگاۋ دەنىم، مەلەكوتى عيسايە و ئەم كەشەى كە من ھەواكەى بۆ ناو سنگم ھەلدەمژم، مەلەكوتى عيسايە. من ئەمىرۆ ھەموو مەروۇقىك بە خوشك و براى خۆم دەزانم و، لەلاى من جولەكە و پۆمى يەكن و، بەم ھۆيەشەو ئەى مەزن تىوس وەكو براىەكى خۆم دەستت ماچ دەكەم.

پاشان پوومەتى مىرنا و ئىنجا پوومەتى مىريەمى بىرتى ماچ كەرد. من سەيرى زەوى و ئاسمانم كەرد و زانىم كە مىريەمى مەجدەلىيە راست دەكات و ھەرگىز خۆر ئەوئەندە درەوشاۋە نەبوو و ھىچ كاتى زەوى ئەوئەندە جوان نەبوو، ھىچ پۆزى ئاسمان ئەوئەندە بە شىنى نەدەبىنرا.

دلم لە خۆشىدا گەشايەو و ھەستم كەرد مەلەكوتى عيسا گەيشتۆتە سەر زەوى و، ئەو زەوييەى كە من ھەنگاۋى لەسەر دەنىم، بەشىكەملە مەلەكوتى عيسا. ئىنجا بە شادومانىيەو بەرى كەوتم و ئەوئەندە خۆشحال بووين كە عەسر گەيشتىنە مەجدەلىيە و كەسىش بىرى خواردن و خواردنەوئەى نەبوو.

مىواندارىيە كەي مەريەمى مەجدەلىيە

كاتى گەيشتىنە مالى مەريەمى مەجدەلىيە، خزمەتكارەكانى لە بىننى ئەو زۆر خوشحال بوون، چونكە كاتى مەريەمى مەجدەلىيە لەگەل مەريەمى بىرت لەمال چۆتە دەرەو تا بېرات بۇ كىوھە، بە خزمەتكارەكانى نەگوتبوو بۆكوى دەرەوات و، ئەوانىش نىگەران بوون و بۆيەش بە بىننى مەريەمى مەجدەلىيە زۆر خوشحال بوون.

مەريەمى مەجدەلىيە گوتى: بېرۆن دەرگای كۆگاكە بەكەنەو و ھەمووتان جلى تازە لەبەر بەكەن. پاشان دەرگای كۆگای خوارنەكە بەكەنەو و ئازوقە دەرپىنن و خواردنى جۆراوجۆر و فراوان لى بنىن، چونكە ئەمشەو لە مالىكەمدا مىواندارىيە دەكەم و، ئەم مىواندارىيە بۇ شوكرانەي ئايىنى عيسا دەكەم. پىرى شەو لە كىوھەدا بەلايەنى كەمەو پىنچ سەد كەس بەچاوى خۆيان عيسايان بىنى و، ئەويش كە دواى مردن زىندوو بوويەو، ھات بۆلامان و ھەموو ئەو نەخۆش و بىرندارانەي كە لە كىوھە بوون، شىفای دان و ھەركەسى كۆپر بووايە بىنايى بۇ دەگەرپايەو. ئىوھ ھەندىكتان دەبى بەپەلە خەرىكى چىشت لىنان بن و، ھەندىكى تىرىشتان بېرۆن و لە كۆلانەكانى مەجدەلىيە خەلك بانگەيشت بەكەن و ئەمشەو بۇ نانخواردن بىانھىنن بۆمالى من، بەلام ناگادار بن پۇحاننىيەكان و گۆرانى بىژ و فەرىسىيەكان بانگەيشت نەكەن، بەلكو تەنيا ئەو كەسانە بانگەيشت بەكەن كە ھەژارن و كەسانى گوناھكارىن، چونكە دواى ئەوھى كە عيسا خۆي نىشانى خەلك دا و مەلەكوتەكەي خۆي بەستەو بە زەوييەو، ھەموو گوناھكارەكان بەخشران و، ھەموو گوناھبارىك لە ئىستادا وەكو بىگوناھ وايە مەگەر ديسان تووشى گوناھ بىتەو و بىگوناھى خۆي لە دەست بدات.

خزمەتكارەكانى مەريەمى مەجدەلىيە بەقسەيان كرد و كۆمەلىيان خەرىكى چىشت لىنان بوون و كۆمەلىكى تىرىشان لەمال چۆنە دەرەو بۆئەوھى خەلك بانگەيشت بەكەن تا شەو بىن بۇ نانخواردن.

پاشان مەريەمى مەجدەلىيە دەستى خستە سەرشانم و سەيرى كردم و گوتى: كابراي پۆمى، تۆ لەبەرئەوھى مامۆستاي مەزنى ئىمەت بىنىوھ بۆيە ئىستە بىگوناھىت، چونكە ھەموو گوناھكانت بەخشراو، بەلام لەوانىيە لە داھاتودا تووشى گوناھ

بېيتەۋە. ئەگەر لە داھاتودا توشى گوناھ بوويت، ئەوا گوناھى خۆت بەچوك مەزانە و مەلى گوناھى من گەرەتر نىيە لە گوناھى كەسانى تر. من ناتوانم بلىم كە نايان گەرەيى گوناھ پەيوەستە بە فراوانى تىگەيشتنەۋە يان نا. لەوانەيە لەلای خوداۋەند گوناھى ئەو كەسانەى كە بى ئاگا و نەزانن، بچوكتى بى لە گوناھى كەسانى بەئاگا و دانا، ھەرۋەكو چۆن گوناھى مندالىك شايانى چاوپۆشى لىكردنە، بەلام گوناھى ژنىك يان پياۋىكى پىنگەيشتوو چاوپۆشى لى ناكىرت، چونكە مندال بى ئاگايە و ھىچ نازانى بۆيە ھەژمارىكى جىاي بۆ دەكەن. ئەگەر تۆ لە داھاتودا توشى گوناھ بوويت، ئەوا لەجىاتى ئەۋەى گوناھەكەى خۆت بە بچوك بزانى، لەلای مامۇستاي نەزىمان كە ھەموو شتى دەبىنى و بۆ ھەموو شوينى دەروات، تەوبە بكە.

پاشان مريەمى مەجدەلىيە گوتى: عيسا نىردراوى خودايە، بەلام لە شىۋەى مرۆفە دروست كراۋە و چۆتە ژىربارى ھەموو رىۋوشوین و ھەلسوكەوتەكانى مرۆفە تابىتوانى مرۆفە پزگار بكات. من نافرەتم و بەقەدەر پياۋان و بەتايبەت بەقەدەر ئەو كەسانەى كە قوتابى عيسان، ھۆشم نىيە. بەلام لەۋە تىگەيشتوم كە عيسا لەۋ پروۋە لەسەر شىۋەى مرۆفە دروست كراۋە و چۆتە ژىربارى نازارەكانى مرۆفەۋە تا ئىمە بتوانىن لەزمانى ئەو تىبگەين، چونكە لەنىۋ ئەو بوونەۋەرەنەى كە لەم دىنبايەدان، تەنبا لەزمانى مرۆفە دەگەين. ئىمە ناتوانىن لەۋە تىبگەين كە (با)يەكان و بارانەكان و دەرياكان و كىۋ و گيانەۋەرەكان چى دەلىن. ئىمە دەنگى كىۋەكان و درەخت و دەرياكان نابىستىن، بەلام دەنگى گيانەۋەرەكان دەبىستىن، كەچى بەم حالەشەۋە ناتوانىن ئىبگەين كە ئەوان چى دەلىن. لەنىۋ ھەموو بوونەۋەرەكاندا تەنبا مرۆفە كە دەتوانى لەگەلمان بدوى و لى تىبگەين كە چى دەلىت. ئەگەر عيسا لەسەر شىۋەى مرۆفە نەھاتايە، ئەوا نەيدەتوانى مرۆفە ھىدايەت بكات بۆ رىگەى راست و، ئەم فىداكارىيە گەرەيەى كرد تا بېيتە ھۆى پزگار بوونى ئىمە.

دواى ئەم قەسەيە، بابەتى وتوويزەكە گۆرا و، من لەبارەى ئەو دىيارىيەى كە دەبوو بەبۆنەى ھاۋسەرگىرى مريەمى بىرت پىم بەدايە، قەسەم كرد و گوتم: دواى ئەۋەى كە گەرەمەۋە بۆ تەبەرىيە، دىيارىيەك بۆ مريەمى بىرت دەكرم.

مريه می مهجدهلييه گوتی: من زور حهز دهکهم مريه می بیرت زووتر شوو بکات، بهلام بوئهوه نا که له مائی من بپرواته دهرهوه، بهلکو بوئهوهيه که دهزانم له بی میزدیدا نازار دهچیژی.

پاشان بهو شیوهيه دریژهی دا به قسهکانی: ههرکه مريه می بیرت شووی کرد، من لیڤه دهرۆم و لهگهڵ قوتابییهکانی عیسا یهک دهگرمهوه. قوتابییهکانی عیسا بهپیی فرمانی پیشهواکهمان دهرۆن بو قودس و لهوی چاوهڤی دهکهن تا ئهوهی که مامۆستای مهزلمان بهلینی داوه، بهرگی راستهقینهی بکری بهبهردا.

ئینجا مائناواییم له مريه می مهجدهلييه و مريه می بیرت کرد بوئهوهی بگهڤیمهوه بو ژوورهکهی میرنا. لهکاتی گهڤانهوهماندا، مريه می بیرت دهستی به گریان کرد و میرناش گریا و مريه می بیرتیش گوتی: من نازانم جاریکی تر دهتبینمهوه یان نا. گوتم: کهس له داهاتوو ناگادار نییه و لهوانیه روژی بیت من بئمهوه بو ئیڤه و تو ببینمهوه.

ئینجا لهگهڵ میرنا گهڤامهوه و دواي ئهوهی له مهجدهلييه تیپهڤمان کرد، گهیشتیینه لیواری دهرياچهی جهلیله.

گەرانهوه بۆ پۆم

ئىمه نەمانتوانى بە لەمىك بەكرى بگريڻ و خۆمانى پى بگەيەننە تەبەرييه، بەلام
لەبەرئەوهى ماندوو نەبووين، بۆيه وامان بەباشتر زانى كە بەپى لە ليوارى دەرياچەكەوه
خۆمان بگەيەننە تەبەرييه. هەردووكمان لەو پيادەپۆييه چيژمان وەردەگرت چونكە
هەواى سافى دەريامان هەلدەمژى و پيش ئەوهى خۆريش ئاوا ببى، گەيشتینە
تەبەرييه.

من دەمويست دواى تىپەپبوون لە مەيدانى گەورەى شاردا، پۆم بۆ ئەو لايەى
ترى تەبەرييه كە گەرماوهى ئاوى گەرمى كانزايى ئى بوو، لەوكاتەدا جەستەى پياويكى
زل بەر جەستەم كەوت. من بۆئەوهى بزاتم ئەو پياوه كييه، بە وردى سەيرم كرد و بە
سەرسوپمانەوه بينيم كە شەمعونى خەلكى كورنە.

لەو پۆژەوهى كە پووداوهكانى مالهەكى ئەو (كە باسەكەى تىپەپيوه) پووى دا، من
شەمعونى خەلكى كورنم نەبينبووه. ئەگەرچى كە ماوهيەكى زۆر بەسەر ئەو پووداوهدا
تینەپەپبوو، بۆم دەرکەوت شەمعون پىربووه و مووهكانى سەرى سپى بوون و شكست
لە چاوهكانى ئەودا بەدى دەكرا.

گوتم: شەمعون، من دەموى بە هوى ئەو پووداوهى كە لە مالهەكى تۆدا پووى دا،
داواى ليبورندن ئى بكەم. ئەگەرچى من لەو پووداوهدا خەتابار نەبووم، بەلام
لەبەرئەوهى پەنگە تۆ من بە بەرپرسىار بزاني، بۆيه دواى ليبورندن ئى دەكەم.
شەمعونى ئەهلى كورن گوتم: من تۆ بە بەرپرسىار نازاتم لەو پووداوه و گلەييم
لەت نييه.

گوتم: تۆ ئەوكاتە واتدەزاني من جادووگەرم. ئايا ئىستە بۆت دەرکەوتوو كە من
جادووگەر نيم؟

شەمعون گوتم: بەلى.

گوتم: منيش وەكو تۆ لە كيوهەكە ديمەوه. ئايا حەز دەكەى پيم بلئيت كە ئىستە
بۆچوونت چۆنە بەرامبەر بە "ئەو"؟

شەمعون گوتى: ئىمە لە كىۋەكە زياتر لە پىنج سەد كەس دەبووين، بۇيە سەير نىيە كە من تۆم نەبىنيۋە. بەتايىبەت ئەوكاتەي كە ھەندى لە گەشتيارەكان شەو گەيشتە سەر كىۋەكە، خەلكەكانى تريان نەبىنيۋە و خەلكانى تروش نەيانتوانىۋە ئەوان ببىن.

دواي كەمىك بىدەنگى، شەمعونى ئەھلى كورن واى گوت: لە قودس گوتبوويان كە ھەركەسى دەيەوى عيسا ببىنى، بروت بۇ ناوچەي جەليلە، بۇيە منىش پۆشم جەليلەم بەلام نەك تەنيا بۇ ببىنى عيسا، بەلكو لەم ناوچەيە كارىشم ھەبوو. ھەندىك لەو كەسانەي كە بۇ ببىنى عيسا ھاتبوون بۇ ئىرە، نەيانتوانى ئارام بگرن و، كاتى نەيانتوانى عيسا ببىن، گەرانەۋە. بەلام من لە رابردودا كۆيلە بووم و كۆيلەش راھاتوۋە بەۋەي ئارام بگرى. ئەۋەبوو ئارام گرت تاكو ئاگاداريان كردمەۋە كە بۇ ببىنى عيسا بپۆم بۇ شاخ. منىش پۆشم بۇ كىۋەكە و بە چاۋەكانى خۆم ئەوم ببىنى و، دۇنيام كە خودى عيسام ببىۋە، چونكە من عيسام دەناسى و بەو جۆرەي بۆم گىراپتەۋە، خاچەكەيم بە كۆل كىش كرد.

لە منت پرسى كە ئىستە بۆچوونم چۆنە لەبارەي عيساۋە. دەبى پىت بلىم كە من پىش زىندوو بوونەۋەي عيسا، بىرۋچوونم باش نەبوو بەرامبەرى، چونكە عيسا بىزارە لە دەۋلەمەندەكان و تەنيا ھەژارەكانى خۆش دەۋى. ئەو سەردەمانەي كە من كۆيلە بووم، چىژم لە ئامۇزگارىيەكانى عيسا ۋەردەگرت، بەلام دواي ئەۋەي خۆم ئازاد كرد و سەرۋەت و سامانم پىكەۋە نا، رام لە فىرکردنەكانى عيسا نەبوو. لەبارەي تازە بوونەۋەي ژيانى عيساش گومانم ھەبوو، چونكە ھەندى شت ھەيە كە تا مروۋ بەچاۋى خۆي نەبىنىت، ناتوانى باۋەرى پى بكات و يەكى لەوانەش، زىندوو بوونەۋەي مردوۋە. بەلام دواي ئەۋەي بەچاۋەكانى خۆم عيسام لەسەر كىۋەكە ببىنى، ئىتر گومان لە تازە بوونەۋەي ژيانى نەما. ئىستە بپوام وايە كە ئەو نىردراۋى خودايە، چونكە نىردراۋى خودا دەتوانى دواي مردن زىندوو ببىتەۋە و خۆي نىشانى خەلك بەدات. ئەگەرچى كە ھەز ناكەم سەرۋەت و سامانەكەم لەدەست بەدم، كەچى ئىستە كە بپوام ھىناۋە بە زىندوو بوونەۋەي عيسا، چارەيەكم نىيە جگە لەۋەي ملكەچى ياساكانى بىم و، دەست لە سەرۋەت و سامانەكەم ھەلبىگرم. لەوكاتەۋەي كە من عيسام لەسەر كىۋەكە ببىۋە،

ھەموو شتۇ لەبەر چاومدا بەجۆرئىكى تر دەببىنرى، چونكە بە چاويكى تازەوہ دنيا دەببىنم.

گوتم: شەمعون، ئايا رقت لە منە لەبەرئەوہى كابرايەكى پۆمىم؟

شەمعون گوتى: بۆچى رقم لە تۆ بىت. مەگەر پىم نەگوتيت كە بە چاويكى تازەوہ دنيا دەببىنم؟ ئىستە بەلای منەوہ تۆ كە پۆمىت، لەگەل يەھوودىيەك و يۆنانىيەك جياوازيت نىيە و ھەموو مرقۆيىك بە يەكسانى دەببىنم و، ئەوہ تەنيا عيسايە كە دەتوانى لە ناخى خەلك تى بگات و بزانى چى لە ناخى كەسەكاندايە.

دواى ئەوہى لە شەمعونى كورن جيا بووينەوہ، رىگەى ئەو ميوانخانەيەمان گرتەبەر كە شوينى نىشتەجى بوونى من بوو. ئەو شەوہ من و مېرنا لە ميوانخانەكە نووستىن و پۆزى دواتر من بەرەو شوينى نىشتەجى بوونى كلودىاي ژنى فەرمانزەواى گشتى يودە پۆشتم.⁷² من بۆئەوہ پۆشتم بۆ مالى كلوديا تا پروداوہكانى سەر كيۆەكەى بۆ بگيرمەوہ و بلیم كە من و خەلكانى تر عيسامان بينيوہ و، ئەو، شىفای نەخۆشەكانى دا و ناييناكانى چاك كردهوہ.

كلوديا كاتى ئەم قسانەى منى بىست، گوتى: بە داخەوہ كە من لەو كيۆە نەبووم تا داوا لە عيسا بكەم شىفای منىش بدات تا بتوانم شەوان بخەوم.

گوتم: كلوديا، من دلنىام كە ھەركاتى تۆ بېروا بە عيسا بەينى و بە راستى بە پىفەمبەرى خوداي بزانى، ئەوا چاك دەبىتەوہ. چونكە ھەركەسى بە دلنىكى سافەوہ بانگى عيسا بكات، ئەو دىت بۆلای و، ئەگەرچى بە چاوەكانى خۆى نەبىينىيى، بەلام ھەركە عيسا ھات بۆلای ئەو كەسە، ئەوا ئەگەر ئەو كەسە نەخۆش بىت، شىفای دەدات.

كلوديا پرسى: ئىستە تۆ دەتەوى چى بكەيت؟

گوتم: من دەمەوى لىزە بپۆم.

كلوديا پرسى: بۆچى دەپۆى؟

گوتم: بۆئەوہى قوتابىيەكانى عيسا پۆشتوون بۆ قودس و لەوى چاوەپرى دەكەن

تا ئەوہى كە عيسا گوتويەتى، بەراست بگەپرى.

كلوديا پرسى: عيسا چى گوتووہ؟

⁷² (يودە) كە عەرەبەكان بە (يەھوودە) وەرىدەگىرن يەكئىك بوو لە ناوچەيەكى فەلەستىنى گەرە كە ھەموو شارەكانى ئەم سەرگورشتەيى تىدا بوو و باسيان لىزە كراره و بە ھزى گەرەيى و مەركەزىيەتى (ستراتىجىيەتى) و لائى "يودە" وە لە نووسىندا لەجىياتى (كەنعان) بەكارى دىنەن.

گوتم: من لەم بابەتە بى ئاگام، بەلام قوتابىيەكانى عيسا دەزانن كه له قودس دەبى چاوه‌پى چى بكن.

كلوديا گوتى: بەتەنيا دەپۆى؟

گوتم: نەخىر، من لەگەل كچىكى گەنجدا دەپۆم بۆ ئەوى.

پرسى: ماركووس مەزن تىوس، تۆ خۆشەويستت هەيه؟ ئەو كچەى كه لەگەل تۆ گەشت دەكات بۆ فەلەستىن، دەستگىرانى تۆيه؟

گوتم: نەخىر كلوديا، ئەو كچە خوشكى منە.

كلوديا گوتى: من نەمزانيوه كه تۆ خوشكىشت هەيه.

گوتم: پيش ئەوهى بيم بۆ يوده، خوشكم نەبوو، بەلام دواى ئەوهى هاتم بۆ ئيره، خوشكم بۆ پەيدا بوو، واتە عيسا خوشكىكى بۆ پەيدا كردم و كچىكى گەنجى سپارد بە من بۆ ئەوهى وەكو برايهك بەخىوى بكەم.

كلوديا گوتى: ماركووس مەزن تىوس، تۆ دەبى هاوسەرىك هەلبژيريت و، ئەگەرچى پياو له هەموو قوناغىكدا دەتوانى ژن بهينى، بەلام باشتىن كات بۆ هاوسەركىرى، ئەم تەمەنەى تۆيه و نابى بە هوى تەمبەلىيهوه ئەم هەله لە دەست خۆت بدەى.

گوتم: كلوديا، من دواى ئەوهى عيسام بينى و بپروام بەوهى هينا كه مەلهكوتى ئەو له زهويدا دروست بووه، بۆ هەميشە دەستبەردارى ژنهيان بووم، واتە تا زىندووم ژن ناهينم.

كلوديا پرسى: بۆچى؟

گوتم: بۆ ئەوى بتوانم تەمەنى خۆم بۆ ناساندنى عيسا بە خەلك تەرخان بكەم و له رپى مامۆستاي مەزندا گيانم بەخت بكەم، چونكه بپروام وايه تا كاتى گيانى خۆم له رپى عيسادا بەخت نەكەم، شايەنى خزمەتكارى ئەو نابم. پياويكى ئاواش نابى ژن بهينى و ببىتە خاوهنى مندا، چونكه بوونى ژن و مندا، له فيداكارى پەشيمانى دەكەنەوه.

كلوديا گوتى: مەزن تىوس، من بە قەسەكانى تۆ سەرسام نابم، چونكه پياويك كه توانيبىتى عيسا، دواى زىندوو بوونەوهى، ببينىت، دەبىتە پياويكى جياواز له پياوانى تر و، خۆزگايه دۆخى منيش مۆلەتى بدامايه كه وەكو تۆ بوومايه، بەلام بەداخهوه كه

ناتوانم، چونکه ژنی فرمانبره‌وای گشتیم و پله‌وپایه‌ی من و می‌رده‌که‌م مؤلّه‌ت نادات واز له ژیانی خویمان بهینین و به دوی عیسا‌دا برۆین، نه‌گینا منیش په‌یره‌ویم له‌و ره‌وشته‌ی ئیوه ده‌کرد.

من سی‌ پوژ له‌ ته‌به‌رییه‌ مامه‌وه تا ناتان گویدریژه‌کانی هیئا و، دواتر من و میرنا و ناتان پوشتین. دوی ئه‌وه‌ی گه‌یشتی‌نه قودس، هر له‌و ماله‌ی که له‌ گه‌شتی یه‌که‌م‌مدا شوینی نیشته‌جی بوونم بوو، نیشته‌جی بوومه‌وه و توانیم بزانه قوتابییه‌کانی عیسا له‌ کوین. ناشکرایه که من له‌باره‌ی ئه‌وه‌ی که عیسا له‌و کیوه‌دا بینوه، هیچ به‌ خاوه‌ن ماله‌که و ژنه‌که‌ی نه‌گوت. قوتابییه‌کانی عیسا گوتبوویان که ئیمه‌ نابی له‌باره‌ی عیساوه له‌گه‌ل ئه‌و که‌سانه‌دا بدوین که شوینکه‌وته‌ی ئه‌و نین، بویه ئیمه‌ش به‌ قسه‌ی فرمانه‌کانی ئه‌وانمان ده‌کرد.

دوی ئه‌وه‌ی میرنام له‌ ماله‌که‌ی دانا، له‌مال چومه‌ دهره‌وه و به‌ره‌و په‌رستگا پوشتم تا‌کو ببینم نایا ده‌توانم قوتابییه‌کانی عیسا بدۆزموه یان نا. به‌لام کاتی پیم نایه‌ ناو ئه‌و حه‌وشه‌ گشتییی‌ه‌ی که گوتم هه‌موو که‌سی ده‌توانی بپرواته‌ ناوی، بینیم خه‌لک به‌ گروپی بچوک بچوک له‌ حه‌وشه‌که‌دا دانیشتبوون و خه‌ریکی گفتوگوون. کاتی به‌ ته‌نیشته‌ ئه‌و گروپانه‌دا ده‌پوشتیم، ئه‌و که‌سانه‌ی که خه‌ریکی گفتوگو‌بوون، قسه‌کانی خویمان ده‌بری تا‌کو من تیپه‌ر بيم. دیاربوو که له‌باره‌ی شتی‌که‌وه قسه‌ ده‌کن که نابی که‌سانی تر گوئیان لی‌ی بیت. من له‌ خو‌پاریزی ئه‌وان سه‌رم سوپامبوو و توانیم بزانه که دهر‌باره‌ی چی قسه‌ ده‌کن، بویه له‌ نزیك دیواره‌که‌وه له‌سه‌ر زه‌وی دانیشتم و گویم قول‌اخ کرد.

دوی چهند چرکه‌یه‌ک بۆم دهرکه‌وت له‌ قسه‌کانی ئه‌و که‌سانه‌ی کو ببوونه‌وه، ناوی عیسا زۆر دووباره‌ ده‌بیته‌وه و، بۆم دهرکه‌وت که ئه‌وان له‌باره‌ی عیساوه قسه‌ ده‌کن، بویه له‌ جینگای خو‌م هه‌ستامه‌وه و له‌ یه‌کی له‌ سه‌پرافه‌کان که له‌ ناوه‌ندی حه‌وشه‌ی په‌رستگا‌که دانیشتبوو، نزیك بوومه‌وه و سه‌که‌یه‌کی زیوم له‌ گیرفانم دهره‌یئا و دام به‌ سه‌پرافه‌که‌ و داوام لی‌ کرد (پشین‌م بداتی و خه‌رجیه‌که‌ی ئی هه‌ل بگریت. پیش ئه‌وه‌ی پیاوه سه‌پرافه‌که‌ سه‌که‌ پشیزه‌کان بژمیری‌ت و بیدات به‌ من، گوتم: بۆچی خه‌لک لی‌ره هه‌موویان له‌باره‌ی عیساوه قسه‌ ده‌کن؟

سەرافەكە گوتى: بۆيە! چونكە لەناو شاردا ھىچ باسېك نىيە جگە لە باسى عىسا نەبىت.

گوتم: من ئەمەز ھاتوم بۇ ئەم شارە، بەلام نازانم بۇچى خەلك لەبارەى عىساوہ قسە دەكەن.

سەرافەكە گوتى: بۆنەوہى چەند شەويك لەمەو پېش عىسا لەناو پەرسنگاكدەدا دەرکەوتووە و ھەموو كەسى ئەويان بينيوہ و لەھەمان كاتدا كە لە پەرسنگادا دەرکەوتووە، ھەندى لەخەلك لە بەشەكانى ترى ناو شاريشدا ئەويان بينيوہ. لەو شەوہە تا ئىستا، پۇژى نىيە كە شوينكەوتەكانى عىسا زياتر نەبن و، بەم ھۆيەوشە نەندامانى ئەنجومەنى بالآى يەھوودىيەكان زۆر توورە بوون.

پىاوہ سەرافەكە جولەكە نەبوو، بەلكو دانىشتووى سورييا بوو، بۆيە پرسىم: ئايا لەلايەن ئەنجومەنى بالآى جولەكەكانەوہ ھىچ برىارىك دراوہ؟

پىاوہ سەرافەكە گوتى: ھىشتا نا، بەلام بىگومان برىار دەرەكەن تاكو نەھىن خەلك باوہر بە عىسا بەين و، من پىماويە كە ھاوكارى لە پۆمىيەكانىش وەرەگرن و بە ھاوكارى پۆم، بەر لە فراوان بوونى پاپەرىنى عىسا دەگرن.

گوتم: ئايا ئەندامانى ئەنجومەنى بالآى جولەكەكانىش عىسايان بينيوہ؟

پىاوہ سەرافەكە گوتى: بەلى، ئەوانىش عىسايان بينيوہ و بەو ھۆيەشەوہ زۆر ترساون. ئەگەر ئەوان عىسايان نەبينايە، لە زىندوو بوونەوہى دەكرد و دەيانگوت كە مردوو ھەرگىز زىندوو نابىتەوہ. بەلام لەبەرئەوہى ئەويان بينيوہ و دۇنيان كە عىسا زىندوو بۆتەوہ، لە ترسدا دەژين و لە داھاتووى خۇيان دەترسن. ژمارەيەك لە گەشتيارەكانىش كە لە قودسەوہ پۇيشتن بۇ ناوچەى جەليلە و لەوئوہ گەراونەتەوہ، دەلین كە لەھەمان شەودا كە دانىشتوانى شار عىسايان بينيوہ، لەسەر كۆوہكەش لەلاى ئەوان دەرکەوتووە و قسەى لەگەل كرددون و، بۆيە بچوكترين گومانىان لە زىندوو بوونەوہى عىسا نىيە. ئەو گەشتيارانەى كە لە ناوچەى جەليلەوہ ھاتوون، دەلین كە ئەو شەوہ لەسەر ئەو كۆوہ، بيانىيەكانىشى لى بووہ و يەكى لەوانە پىاوئىكى پۆمى و ژنىكى مىسرى بوون كە لەوى بوون.

من بەم قسەيە سەرسام نەبووم، چونكە دوور نەبوو ھەندى لە گەشتيارەكان زانيبىتيان كە من پۆمىم و، دواى گەرانەوہم لە كۆوہكە، ئەم مەسەلەيان بە خەلكانى تر

گوتهیت. من ماوهی ده پوژ له گه ل میرنا له و شاره مامه وه به بی ئەوهی بتوانم هیچ یه کی له قوتابیه کانی عیسا بدۆزمه وه.

پوژی دهیه م بیستم که دوو کهس له قوتابیه کان به ناوه کانی پتروس و یوحنا له لایه نهنجومه نی بالای جوله که کانه وه دهستگیرکراون؛ به لام گیرانه که یان له یه ک پوژ زیاتری نه خایاندوه و، نهجومه نی بالای یه هوودیه کان ناچار بووه نازادیان بکات. ههر ئەو پوژه فرماندهی مهخفر که له سه ره تای ئەم چیرۆکه وه گوتم که له قه لای ئەنتونییه دابوو، نامه یه کی بۆ نووسیم و تیایدا گوته بووی که ((له لایه ن پنتوس پیلاتی فرمانپه وای گشتی یوده وه فرمان ده کریت به مارکوس مهن تیوسی پومی له یوده بپواته دهره وه و، له کاتی که ئەگه ر ئەم فرمانه جیبه جی نه کات، ئەوا به زور له یوده ده کریته دهره وه)).

من زانیم که کردنه دهره وهی منیش به هوی بریاره کانی نهجومه نی بالای جوله که کانه وهیه و، ئەوان زانیویه شوینکه وتهی عیسام، بویه نه یانویستوه پومییه کی شوینکه وتهی گیانی به گیانی عیسا له یوده بمینیته وه.

دوای وه رگرتنی نامه که، چووم بۆلای فرماندهی مهخفر بۆئه وهی داوای پوونکردنه وهی لی بکه م و ئەو گوته: ئەم فرمانه له لایه ن فرمانپه وای گشتی یوده وه گه یشتوه به من و، منیش هیچ چاره یه کم نییه جگه له وهی که ده بی ئەره جیبه جی بکه م.

گوتم: ئایا ئەو گومانه م راسته که نهجومه نی بالای یه هوودیه کان بوونه ته هوی کردنه دهره وهی من؟

فرمانپه وای مهخفر گوته: راسته، ئەوان حه ز ناکن تۆ لی ره بیت، چونکه ده زانن که تۆ شوینکه وتهی عیسا یه و، فرمانپه وای گشتیش له به ره وهی که ده یه ویت یه هوودیه کان له خوی نه ره نجینیت، بویه داواکاریی نهجومه نی بالای یه هوودیه کانی قبول کردوه و فرمانی ده رکردنی تۆی ده رکردوه.

من تا پوژی دواتر مۆله تم وه رگرت بۆئه وهی له و شاره برۆمه دهره وه و به یانییه زوه که ی پوژی دواتر له گه ل میرنا له و شاره چووینه دهره وه و ریگه ی "سوریا" مان گرت به ر و ده موست دوای ئەوهی چووین بۆ سوریا، له "دیمه شق" نیشته جی بیم.

كاتى كە لە خاكى يودە دەپۇشتەمە دەرەو، گویدرئىژەكانم بەخشى بە ناتان و، بريك پارەشم پى دا و، ئىتر ئەو پياووش بە خوشحالىەو لە من جيا بوويهو.

لېرەدا نووسىنى ماركوۆس مەزن تيوسى پۆمى تەواو دەبىت.

ماركوۆس مەزن تيوس دواى ئەوھى كە پۇشت بۇ سوريا، ماوھەك لە ديمەشق مايهو و پاشان لەگەل مېرنا پۇشتن بۇ ميسر. لە ميسردا ماركوۆس مەزن تيوس مېردىكى بۇ مېرنا پەيدا كرد و، دواى ئەوھى مېرنا مېردى بۇ پەيدا بوو، ماركوۆس مەزن تيوس پۇشتەو بۇ پۆم و لەوى دەستى كرد بە بانگەواز كردن بۇ ناساندنى عيسا و ئايىنەكەى. ماركوۆس مەزن تيوس توانى ژمارەيەك لە پۆمىيەكان بەئىنئە سەر ئايىنى عيسا و، ماوھەك حكومەتى پۆم حەقى بەسەر ماركوۆس مەزن تيوسەو نەبوو، چونكە نەيانزانىبوو كە پىنمايەكانى عيسا كە بەھوى ماركوۆس مەزن تيوسەو بانگەوازی بۇ دەكرىت، چەندە لە دنيادا بۇ دىكتاتورى پۆم ترسناكە و، ھەرەھا چەندە بۇ ئەو كەسانەى كە غولامى زۆريان ھەيە، ترسناكە.

تەنيا لەشارى پۆمدا چوارسەد ھەزار غولام لەخزمەتى گەرەكاندا دەژيان و، ئەوانىش بە ھەرگرتنى پىنمايەكانى عيسا دەيانويست نازاد بن و ھەكو كەسانى نازاد كە ناسنامەى پۆمىيان ھەبوو، بژين. ئەوھبوو كە حكومەتى پۆم لە بانگەوازی ماركوۆس مەزن تيوس ترسا، بۆيە ئەوى گرت و خستىيە زىندانەو و پاشان بەپىيى ويست و ئارەزووى خۆى كوژرا.

دەبى ماركوۆس مەزن تيوس بە يەكەم قوربانى ئايىنى مەسىح بزانرى و بەوجۆرەى كە دەيزانىن، ھەرچەندە ئايىنى مەسىح فراوانتر دەبوو، دۆژمنايەتى حكومەتى پۆم زياتر دەبوو بەرامبەر بە مەسىحيەكان، بەجۆرىك كە ئەوانيان دەسوتاند يانىش لە سىركدا دەياندانە دەرخواردى گيانەوەرە دپندەكان، بەلام لە ئەنجامدا ئايىنى مەسىح زال بوو و، بوو بە ئايىنى فەرمى و مىللى پۆم.

كۆتايى

PIYA WEK BE XACE WE

ئەم كىتەبە يەككىكە لە بەرھەمە گەرھەكانى نووسەرى گەرھە فەنلەندى (مىكافالتارى) كە لەدوای دوو كىتەبە بەناوبانگەكانى (بەسەرھاتى سىنۆھە پزىشكى تايبەتى فیرعەون) و (پووخانى قوستەنتىيە) ھو دەیت. نووسەر زۆر بویرە لە ھەلبەرزاردنى بابەتە مێژووییەكاندا، چونكە ھەلبەرزاردنى بابەتەك كە سەرچاوەى كەم بێت تا بتوانى پشتمى پى بەستى بۆ تەواو كردنى بەرھەمەك، بویرى دەوێت و دەبى بە ئەمانەتەو ئەو بەرھەمانە و بەتايبەت بابەتە مێژووییەكان بختە بەردەم خۆنەر. نووسەر ھەك دوو بەرھەمەكەى تری باسى سەردەمىكى مێژوویی دەكات كە چىرۆكخووان بەردەوام یادەوەرەكانى خۆى لە گەشتەكەى بۆ "میسەر" و "فەلەستین" لە رێگەى نامەكانىیەو كە دەینىرى بۆ خۆشەوێستەكەى بە ناوى "تولیا" لە ولاتى رۆم، بەیان دەكات.

لەبلاوكراوھەكانى خانەى چاپ و پەخشى رێنما

نرخ (7000) دینار